DE EVANGELIE-BOODSCHAP

Volksleerredenen

Alleen preken uit het Nieuwe Testament

Voorkomend in het
1ste en 2e deel

Door

CHARLES HADDON SPURGEON

Amsterdam
Höveker & Zoon

1886 en 1887

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2013

INHOUD

1. KLOPT EN U ZAL OPENGEDAAN WORDEN
'Klopt, en u zal opengedaan worden.' Matth. 7: 7.

2. DE STEM UIT DE WOLK EN DE STEM VAN DE GELIEFDE
'Terwijl Hij nog sprak, ziet, een luchtige wolk heeft hen overschaduwd; en ziet, een stem uit de wolk, zeggende: 'Deze is Mijn geliefde Zoon, in Welke Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem.' - En de discipelen, dit horende, vielen op hun aangezicht en werden zeer bevreesd. En Jezus, bij hen komende, raakte hen aan en zei: 'Staat op en vreest niet!' Mattheüs 17: 57.

3. WAAR HET BEZWAAR LIGT
'Jezus zei tot hem: zo u kunt geloven, alle dingen zijn mogelijk degene die gelooft.' Mark. 9: 23.

4. SOMMIGEN MENENDE DAT HIJ IN HET GEZELSCHAP WAS
'Menende dat Hij in het gezelschap op de weg was.' Luc. 2: 44.

5. HET LEGGEN VAN FUNDAMENTEN
'*En wat noemt Gij Mij Heere, Heere! en doet niet wat Ik zeg? Een iegelijk, die tot Mij komt, en Mijn woorden hoort, en ze doet, Ik zal u tonen, wie hij gelijk is. Hij is gelijk een mens, die een huis bouwde, en groef, en verdiepte, en legde het fundament op een steenrots. Als nu de hoge vloed kwam, als sloeg de waterstroom tegen dat huis aan, en, kon het niet bewegen, want het was op de steenrots gegrond. Maar die ze gehoord en niet gedaan zal hebben, is gelijk een mens, die een huis bouwde op de aarde zonder fundament; tegen hetwelk de waterstroom aansloeg, en het viel terstond, en de val van dat huis was groot.*' Lukas 6: 46-49

6. ONVERMOGENDEN VAN HUN SCHULD ONTHEVEN
'En als ze niet hadden om te betalen, schold hij het hun beiden kwijt.' Lukas 7: 42.

7. DE LAATSTE AANSLAG VAN DE DUIVEL
'En nog, als hij naar Hem toekwam, scheurde Hem de duivel, en verscheurde hem.' Lukas 9: 42

8. BEGINNENDE VAN JERUZALEM
'En [alzo moest] in Zijn naam gepredikt worden bekering en vergeving van de zonden, onder alle volken, beginnende van Jeruzalem.' Lucas 24: 47.

9. DE OGEN VAN DE BLINDE GEOPEND, OF PRAKTISCH CHRISTENDOM
'Jezus antwoordde: Noch deze heeft gezondigd noch zijn ouders. Maar dit is geschied, opdat de werken Gods in hem zouden geopenbaard worden. Ik moet werken de werken Desgenen, die Mij gezonden heeft, zolang het dag is; de nacht komt, wanneer niemand werken kan.' Joh. 9: 34.

10. ANDERE SCHAPEN EN ÉÉN KUDDE
'Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen; en ze zullen Mijn stem horen; en het zal worden één kudde, en één Herder.' Joh. 10: 16.

11. DE WONDERBARE MAGNEET
'En Ik, als wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken. En dit zei Hij, betekenende, hoedanige dood Hij sterven zou.' Joh. 12: 32 en 33.

12. UW HART WORDE NIET ONTROERD
'Uw hart worde niet ontroerd, gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij. In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zou Ik het u gezegd hebben; Ik ga heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, zo kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben. En waar Ik heen ga weet gij, en de weg weet gij.' Joh. 14: 1-4.

13. DE DRIEVOUDIGE OVERTUIGING VAN DE HEILIGE GEEST
'En Die, gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde, en van gerechtigheid, en van oordeel; van zonde, omdat ze in Mij niet geloven; en van gerechtigheid, omdat Ik tot Mijn Vader heenga, en gij zult Mij niet meer zien; en van oordeel, omdat de overste van deze wereld geoordeeld is.' Joh. 16: 8-11.

14. JEZUS, DE RECHTER
'En Hij heeft ons geboden het volk te prediken, en te betuigen, dat Hij is Degene, die van God verordend is tot een Rechter van levenden en doden.' Hand. 10: 42.

15. EEN EVANGELIE OM VOOR TE STERVEN
'Te betuigen het Evangelie van de genade Gods.' Hand. 20: 24.

16. EEN HOOGERNSTIGE VRAAG
'Of veracht u de rijkdom van zijn goedertierenheid en verdraagzaamheid en lankmoedigheid, niet wetende dat de goedertierenheid Gods u tot bekering leidt?' Rom. 2: 4.

17. DE LEER VAN DE GENADE LEIDT NIET TOT ZONDE
'Want de zonde zal over u niet heersen, want u bent niet onder de wet, maar onder de genade. Wat dan? Zullen wij zondigen, omdat wij niet zijn onder de wet, maar onder de genade? Dat zij verre.' Rom. 6: 14 en 15.

18. EEN GEDENKTEKEN VOOR DE DODEN EN EEN STEM VOOR DE LEVENDEN
'Want Mozes beschrijft de rechtvaardigheid, die uit de wet is, zeggende: de mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven. Maar de rechtvaardigheid, die uit het geloof is, spreekt aldus: Zeg niet in uw hart: Wie zal in de hemel opklimmen? Hetzelve is Christus van boven afbrengen. Of: wie zal in de afgrond nederdalen? Hetzelve is Christus uit de doden opbrengen. Maar wat zegt zij? Nabij u is het woord, in uw mond en in uw hart. Dit is het woord des geloofs, hetwelk wij prediken. Namelijk, indien gij met uw mond zult belijden de Heere Jezus, en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden.' Rom. 10: 59.

19. DE VERDWIJNENDE TENT EN HET BLIJVENDE HUIS
'Want wij weten, dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de

hemelen.' 2 Cor. 5: 1.

20. DE PREDIKING DES GELOOFS
'Dit alleen wil ik van u leren: Hebt u de Geest ontvangen uit de werken der wet of uit de prediking des geloofs?' Gal. 3: 2.

21. 'ERE ZIJ DE VADER'
'Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in de hemel in Christus; gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem, vóór de grondlegging der wereld, opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde.' Efeze 1: 3 en 4.

22. DOOR DE VADER BEGENADIGD
'Hij heeft ons begenadigd in de Geliefde.' Efeze 1: 6.

23. DE TOP VAN DE LADDER
'En bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat u vervuld wordt tot al de volheid Gods.' Efeze 3: 19.

24. NAVOLGERS GODS
'Zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen.' Efez. 5: 1.

25. DE VULLING VAN LEDIGE VATEN
'Doch mijn God zal naar Zijn rijkdom vervullen al uw nooddruft, in heerlijkheid, door Christus Jezus. ' Filipp. 4: 19.

26. GEESTELIJKE KENNIS EN HAAR INVLOED OP HET LEVEN
'Waarom ook wij, van die dag af dat wij het gehoord hebben, niet ophouden voor u te bidden en te begeren, dat u mag vervuld worden met de kennis van Zijn wil, in alle wijsheid en geestelijk verstand; opdat u mag wandelen waardiglijk de Heere, tot alle behaaglijkheid, in alle goede werken vrucht dragende, en wassende in de kennis van God.' Kolossenzen 1: 9 en 10.

27. CHRISTUS
'Christus onder u, de Hoop der heerlijkheid.' Kolossenzen 1: 27.

28. VREUGDE EN BEPROEVINGEN
'Acht het voor grote vreugde, mijn broeders, wanneer gij in velerlei verzoekingen valt; wetende dat de beproeving uws geloofs lijdzaamheid werkt. Doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, opdat gij moogt volmaakt zijn en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk.' Jak. 1: 2-4.

29. ONS VERNEDEREN VOOR GOD
'Vernedert u dan onder de krachtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te Zijner tijd.' 1 Petrus 5: 6.

30. VOOR DE KINDEREN VAN DE HEERE
'Ik schrijf u, kinderkens, want de zonden zijn u vergeven ons Zijns Naams wil. Ik schrijf u, kinderen, want u hebt de Vader gekend.' 1 Joh. 2: 12, 13.

31. DE WERKEN DES DUIVELS VERBROKEN

'Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat hij de werken des duivels verbreken zou.' 1 Joh. 3: 8.

32. 'HIERIN IS DE LIEFDE'

'Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden. Geliefden, indien God ons alzo lief heeft gehad, zo zijn ook wij schuldig elkander lief te hebben.' 1 Joh. 4: 10 en 11.

1. KLOPT EN U ZAL OPENGEDAAN WORDEN

'Klopt, en u zal opengedaan worden.' Matth. 7: 7.

Ik twijfel niet of strikt genomen betreffen de drie vermaningen in dit vers die inderdaad er slechts één zijn - in de eerste plaats Gods geliefde kinderen. Het was tot Zijn discipelen dat de Heiland zei: *'Werpt uw parelen niet voor de zwijnen'*; en wellicht hebben enigen van hen wel in 't rond gezien en gezegd: 'Heere, wij bezitten weinig parelen; wij zijn te arm, dan dat wij de schatten van Uw genade zo ruimschoots bezitten zouden. U hebt ons gewaarschuwd het heilige niet aan de honden te geven; maar heiligheid is iets dat wij meer zoeken dan bezitten.' 'Nu', sprak de Heiland, 'u hebt alleen te bidden, om te ontvangen; u hebt enkel te zoeken, om zeker te zijn van te zullen vinden, want heilige dingen evenals zeldzame parels, zijn te vinden wanneer u ze zoekt: u hebt slechts te kloppen en de geestelijke verborgenheden zullen u geopenbaard worden, zelfs de verborgenste waarheid van God.' In elke van deze vermaningen spoort de Heiland ons aan tot bidden. Geliefden, laat ons overvloedig zijn in de gebeden. Rekent er op dat nalatigheid in het gebed de grond van uw vrede zal ondermijnen en de kracht van uw geloof verzwakken zal; maar wanneer wij overvloedig zijn in smeking tot God, zullen wij krachtig opwassen in de Heere, zullen wij ons verheugen in Zijn liefde, zullen wij ten zegen worden voor degenen die ons omringen. Moet ik u wijzen op de troon van de genade die u dient? Werkelijk, bidden moest u zulk een lust, zulk een levensvoorwaarde zijn, dat ik het u nauwelijks als een plicht had voor te houden of er u als een voorrecht toe had te dringen. Nochtans doe ik het, omdat de Meester het doet door een drievoudige vermaning. Een drievoudig snoer wordt niet licht verbroken - laat dus mijn tekst niet door u gering geacht worden. Laat mij u aansporen tot herhaald, aanhoudend en vurig gebed: bidt, zoekt, klopt! Houdt niet op met bidden voor u ontvangen hebt, houdt niet op met zoeken totdat u gevonden hebt: houdt niet op met kloppen voor u de deur ontsloten is.

In deze drie vermaningen is blijkbaar een opklimming: het is dezelfde gedachte in een andere vorm en sterker uitgedrukt. Bidt - dat is, spreekt in de stilte van uw gemoed met God over uw noden, en smeekt Hem ootmoedig om uw begeerten te vervullen: dat is een goede en aanbevelenswaardige wijze van bidden. Indien echter het bidden geen gevolg schijnt te hebben, dan wil de Heere een meer bepaald en dringend verlangen in u wekken; laat daarom uw begeerten gesteund worden door kennis, bedachtzaamheid, overweging, overpeinzing en gedrag, en het leren zoeken door de zegeningen die u verlangt, zoals men zoekt naar verborgen schatten. Deze goede dingen liggen in voorraadkamers opgetast, toegankelijk voor verlangende harten. Ziet hoe u ze bereiken kunt. Voegt bij het zoeken het onderzoek van Gods beloften, het nauwkeurig letten op Zijn Woord, een ernstige overdenking van de weg van de verlossing en al die genademiddelen die u tot de zegen kunnen doen geraken. Gaat van bidden tot zoeken voort. En indien het bij dit alles nog schijnt alsof u uw begeerte niet verkregen hebt, klopt dan en gaat alzo tot meer dringend en worstelend aanhouden over; gebruikt niet alleen uw stem, maar uw gehele ziel; oefent uzelf in godzaligheid om de gunst te verkrijgen; stelt elke poging in het werk om te bekomen wat u zoekt. Want bedenkt dat doen bidden is; voor God te leven is een hogere vorm van zoeken, en de gezindheid van het hart is kloppen. Dikwijls geeft God aan de Zijnen wanneer ze Zijn geboden betrachten datgene wat Hij hun onthoudt wanneer ze achteloos voortleven. Gedenkt de woorden van de Heere Jezus, toen Hij zei: *'Zo u in*

Mij blijft en Mijn woorden in u blijven, zo wat u wilt zult u begeren en het zal u geschieden.' Heiligheid is een wezenlijke kracht in het gebed, het leven moet kloppen, terwijl de lippen bidden en het hart zoekt.
Ik wil het op een andere wijze voorstellen en zeg dan: bidt zoals een bedelaar een aalmoes vraagt. Men zegt dat bedelen een armzalig beroep is, maar wanneer u het goed doet bij God is geen ander bedrijf zo profijtelijk. Een mens verkrijgt meer door bidden dan door werken zonder bidden. Wie krachtig is in het gebed verkrijgt alles door zijn roepen. Bidt als een arme bedelaar die honger heeft en brood vraagt. Zoekt voorts als een koopman, die schone parels zoekt, terwijl hij her en derwaarts ziet, gereed om alles te geven wat hij heeft opdat hij een weergaloze schat mag gewinnen. Zoekt als een dienstknecht, die zorgvuldig de belangen van zijn meester in het oog houdt en werkt om ze te bevorderen. Zoekt met alle vlijt en voegt bij de volharding van de bedelaar de nauwlettende bedachtzaamheid van de parelkoper, die een zeldzame schoonheid zoekt. Voegt hierbij het kloppen aan de deur van de genade, zoals een verdwaalde reiziger die in een koude nacht overvallen door een sneeuwjacht om een onderkomen aanklopt opdat hij niet in de storm mag omkomen. Wanneer u de deur van de genade bereikt hebt, bidt dan ter wille van de grote liefde van God om toegang, geeft dan wel acht om de ingang te ontdekken, klopt hard en houdt met kloppen aan totdat u veilig gehuisvest bent in de woonstede van de liefde.
Nogmaals, bidt om wat u verlangt, zoekt naar wat u verloren hebt, klopt aan voor dat waarvan u verstoken bent. Misschien dat deze laatste volgorde het best de schakering van denkbeelden uitdrukt en de verscheidenheid doet uitkomen. Bidt om al wat u nodig hebt, wat het ook zijn mag; indien het iets billijks en goeds is, is het de oprechte bidder beloofd. Zoekt naar wat u verloren hebt; naar wat Adam door de val verloor, naar wat u zelf door uw achteloosheid, door uw lauwheid, door uw nalatigheid in het gebed verloor; zoek totdat u de genade gevonden hebt die u behoeft. Klop dan. Wanneer u van troost, van kennis, van hoop, van God, van de hemel verstoken bent, klopt dan, want de Heere wil voor u opendoen. Hier hebt u de eigen tussenkomst van de Heere van node; u kunt bidden en ontvangen, u kunt zoeken en vinden, maar u kunt niet kloppen en opendoen, - de Heere Zelf moet de deur openen of u bent voor eeuwig buitengesloten. God is bereid de deur te openen. Bedenk dat er geen Cherub staat met een vlammend zwaard om de toegang tot deze deur te bewaken, integendeel, de Heere Jezus doet Zelf open en niemand sluit. Maar nu moet ik van deze volgorde van zaken afstappen, want mijn wens is mijn tekst in betrekking te brengen tot degenen die nog niet verlost zijn.
Toen ik de vorige zondag over de heerlijkheid sprak, hadden wij het einde van de pelgrimstocht voor ons. Het was iets buitenmate verrukkelijks. Want in onze overdenkingen waren wij genaderd tot aan de omstreken van de Hemelstad, en waren getuigen van haar eeuwige heerlijkheid. deze morgen heb ik mij voorgesteld te beginnen bij het begin en het poortje binnen te treden dat aan de ingang van de weg naar de hemel staat. Bunyan zegt in zijn Christenreis: 'En boven de poort stond geschreven: *Klopt, en u zal opengedaan worden.*' Zijn zinrijke beeldspraak is even getrouw onderwijzend als aangenaam boeiend. Ik besloot dat dit mijn tekst moest zijn. Indien hij waard was boven de poort aan de ingang van de weg naar het leven te worden geschreven, moet hij grotelijks aanspraak mogen maken op de aandacht van degenen die nog geen blik in de heerlijkheid geslagen hebben maar verlangend zijn het te doen. Mag God de Heilige Geest hen onderwijzen en bezielen terwijl wij de Heere vanuit Zijn hemelse woonstede horen zeggen: *'Klopt, en u zal opengedaan worden.'*

I. Ten eerste dan, geliefde vrienden, wie u ook bent, indien u tot het eeuwige leven verlangt in te gaan, wens ik u het opschrift boven de poort te verklaren door te zeggen, ten eerste: de deur van de genade kan u als voor u gesloten voorkomen. Dit ligt in de tekst: *'Klopt, en u zal opengedaan worden.'* Indien voor uw verbeelding de deur wijd open stond, zou het niet nodig zijn te kloppen, maar omdat ze naar uw opvatting voor u gesloten is, bent u verplicht langs de ordelijke weg door kloppen toegang te zoeken.
Voor een groot deel is deze opvatting het uitwerksel van uw eigen vrees. U denkt dat de poort gesloten is omdat u beseft dat het zo behoort; u gevoelt dat wanneer God met u handelde, zoals u jegens uw medemensen handelen zou, Hij Zich door u zo beledigd zou gevoelen, dat Hij de deur van Zijn genade voor eens en altijd sluiten zou. U gedenkt hoe schuldig u zich gemaakt hebt, hoe dikwijls u geweigerd hebt de Goddelijke roepstem te horen, en hoe u van kwaad tot erger gekomen bent en daarom vreest u dat de Heere des huizes zich reeds heeft opgemaakt en de deur gesloten. U vreest, zoals de weerspannigen in Noachs dagen, dat u de deur van de ark gesloten zult vinden en uzelf veroordeeld zien om in de algemene verwoesting om te komen. De zonde ligt aan de deur en verspert haar. In uw angstgevoel stelt u zich de deur van de genade als gesloten voor. Maar de deur is niet versperd en dichtgegrendeld zoals u haar u voorstelt. Hoewel ze in zekere zin gezegd kan worden gesloten te zijn, toch is ze in een andere zin nooit gesloten. In zekere zin staat ze voor iedereen open. Haar scharnieren zijn niet vastgeroest, geen grendels sluiten haar. Graag opent de Heere de deur voor elke kloppende ziel. Veel meer in uw verbeelding dan in werkelijkheid is ze gesloten, want de zonde die haar sluit is wat de gelovige zondaar betreft, weggedaan. Bezit u maar geloof genoeg, zo kunt u op ditzelfde ogenblik binnengaan; en indien u eens binnentreedt zult u nimmer worden buitengeworpen, want daar staat geschreven: *'Die tot Mij komt, die zal Ik geenszins uitwerpen.'* Indien u met heilige moed gebruik maakt van de vrijheid en de vergunning om binnen te treden, zult u nooit beschaamd worden. Vrees en schaamte versperren de zondaar de weg en ontmoedigen hem, en zalig hij wiens hopeloze toestand hem tot vrijmoedigheid dringt.
Deze zaak hebben wij te bedenken, wanneer wij vrezen dat de deur voor ons gesloten is, namelijk, dat ze niet zo vast gesloten is als de deur van ons hart geweest is. U kent waarschijnlijk het beroemde schilderstuk: 'Het Licht van de Wereld.' Het schijnt mij een van de treffendste predikingen, waarop ooit het oog gerust heeft. Daar staat de Eeuwiggezegende, kloppende aan de deur van de ziel, maar de hengsels zijn verroest, de deur zelf is toegegrendeld en wilde doornen en allerlei woekerplanten die tegen de deur zijn opgeklommen leveren het bewijs hoe lang ze al gesloten is geweest. U weet wat dat zeggen wil: hoe volharding in de zonde het steeds moeilijker maakt te zwichten voor het kloppen van Christus en hoe kwade gewoonten en hebbelijkheden die elkaar in de ziel verdringen, haar zo beklemd houden, dat ze zich voor het heilig kloppen niet kan openen. Jezus heeft bij sommigen van u aan het hart geklopt van de dagen van uw kindsheid af, en nog klopt Hij voort. Ik hoor het kloppen van Zijn gezegende hand op de deur in ditzelfde ogenblik: hoort u het niet? Wilt u niet opendoen? Hij heeft lang geklopt en toch klopt Hij weer. Ik weet zeker dat u niet zolang aan de deur van de genade geklopt hebt als de in het vlees gekomen Genade aan uw deur heeft staan wachten. U weet dat. Hoe kunt u dan nog klagen indien ogenschijnlijk de verhoring van uw gebeden toeft? Het dient alleen om een heilige schaamte in u te wekken dat u uw Heere zo kwalijk bejegend hebt. Nu begint u te beseffen wat het is zo u moet wachten, wat het in zich heeft tevergeefs te kloppen, wat het betekent te roepen: *'Mijn hoofd is vervuld van dauw en mijn haarlokken met nachtdruppen.'* Dit moet u tot berouw brengen over uw ontaard gedrag en dus bewegen inniger de edele Minnaar van uw ziel lief te hebben die zoveel geduld met u

betoond heeft. Het zal u niet schaden, dat de deur een tijdje gesloten was, indien u maar een berouwvol hart en een zachtmoedige geest hebt.
Laat mij u echter waarschuwen dat de deur kan gesloten zijn en gehouden worden door ongeloof. Wie gelooft dringt in Christus door wanneer hij gelooft; wie door de deur ingaat zal behouden worden, en zal ingaan en weide vinden. Zo spreekt de Heiland in Johannes tien. *'Die in Hem gelooft heeft het eeuwige leven'*, dit is boven allen twijfel verheven. Maar wij lezen ook weer: *'Zij hebben niet kunnen ingaan wegens hun ongeloof.'* Veertig jaar brachten de kinderen Israëls op hun reis naar Kanaän, in de woestijn door, en toch hebben ze het beloofde land niet betreden wegens hun ongeloof. En wat zou het zijn indien sommigen van u veertig jaar lang tevergeefs onder de middelen van de genade hadden geleefd? Het was komen en gaan en opnieuw komen en gaan, de prediking aanhoren, de bediening van de sacramenten bijwonen, en zich met de kinderen van God in aanbidding verenigen: wat, zou dit alles baten indien u al die veertig jaar niet was binnengetreden ter oorzaak van ongeloof! Geliefde zielen, ik moet u verklaren, dat al leefde u zo lang als Methusalem, u niet kunt binnengaan, tenzij u in Jezus Christus gelooft. Op het ogenblik dat u zich van ganser harte en van ganser ziel op Hem verlaat, bent u in de gezegende voorhoven van het Vaderhuis, maar hoeveel jaren u ook mag bidden en zoeken en kloppen, toch zult u niet eerder binnengaan voordat het geloof zich vertoont, want ongeloof houdt de ketting op de deur, en daar is aan geen ingaan te denken terwijl het uw ziel beheerst.
Klaagt u echter dat u te kloppen hebt? Het is de verordening van de Allerhoogste. Spreek ik wellicht tot iemand die sedert verscheidene maanden ernstig geleden heeft? Ik kan met u medegevoelen, want dat heb ik zelf niet slechts maanden, maar zelfs jaren gedaan: door de verduistering van mijn verstand en de wrede miskenning van de Heere, vond ik geen vrede toen ik er eerst om begon te bidden, hoezeer ik ook met de meeste ernst zocht, en zo menigmaal ik kon naar het huis van de Heere ging, en dagelijks de Bijbel las met de vurige begeerte om de rechte weg te vinden. Ik vond geen vrede voor ik lang en sterk geklopt had. Luister dan naar iemand die uw verlegenheid kent en laat u van mij gezeggen.
Mogen wij verwachten het huis van barmhartigheid te zullen binnentreden zonder aan zijn deur aan te kloppen? Gaat dat zo in onze eigen woningen? Kan ieder zwerveling er maar onbekommerd inslenteren? Is het niet Gods gewone regel, de wereld grote zegeningen te schenken, maar er altijd de mensen om te doen aankloppen? Wij hebben brood uit de aarde nodig, maar de landbouwer moet aan de poort van de aarde aankloppen met zijn ploeg en al zijn landbouwwerktuigen alvorens zijn God hem een oogst wil doen toekomen. Wordt in deze wereld iets zonder arbeid verkregen. Is het niet een oud spreekwoord: 'geen last geen lust; geen moeite geen winst; geen molen geen meel?' En mogen wij in betrekking tot hemelse dingen niet verwachten dat die grote genadegaven vurig moeten worden afgebeden vóór zij ons deel kunnen worden? Het is Gods gewone regel ons tot het gebed te brengen voor Hij Zijn zegen verleent.
En hoe zou het anders kunnen zijn? Hoe zou een mens gezaligd kunnen worden zonder gebed? Een gebedloze ziel moet een Christusloze ziel zijn. De behoefte aan het gebed, de oefening van het gebed, de geest van het gebed maken zoveel delen van de verlossing uit. Hoe kan, tenzij van een mens kan gezegd worden: *'Zie, hij bidt'*, er enige hoop bestaan dat hij zijn God kent en verzoening heeft gevonden? De verloren zoon ging niet zwijgend huiswaarts, ook kwam hij niet met somber stilzwijgen in het huis van zijn vader. Nee, maar zodra hij zijn vader bespeurde, riep hij uit: *'Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel.'* Daar moet een redewisseling met God plaats hebben, want God geeft geen stilzwijgende zaligheid.
Bovendien, al op zichzelf is het een grote zegen voor onszelf, tot het kloppen aan de

deur de genade gebracht te worden. Wij gaan school wanneer wij voor enige tijd tot God roepen zonder zichtbare uitkomst. Het doet iemands ijver groeien, want zijn honger neemt onder het wachten toe. Indien hij de zegen ontving zodra hij er om bad zou het schandekoop zijn. Maar wanneer hij lang heeft aan te houden komt hij tot een beter inzicht omtrent de waarde van de genade die hij zoekt. Hij krijgt dus een beter inzicht in zijn eigen onwaardigheid wanneer hij buiten de deur van de genade staat, gereed om van vrees te verzinken: en zo wordt hij vuriger in het gebed. Aldus wordt de mens, door vernedering en drang toebereid onder de invloed van zijn druk, terwijl hij voor een tijdje buiten de deur staat. Bovendien neemt zijn geschiktheid voor de toekomst toe. Ik geloof dat ik nooit zou geschikt geworden zijn om zoekende zielen in hun bekommering te troosten, wanneer ik zelf niet in de kou had moeten wachten. Ik ben altijd dankbaar geweest voor mijn vroegere droefheid wegens haar uitwerking voor later. Velen van wie de ondervindingen zijn opgetekend in boeken, die onschatbaar zijn in de christelijke boekerij, zonden nooit die boeken geschreven hebben, indien ze zelf niet lang hadden moeten wachten, hongeren en dorsten en in arbeid van de ziel geweest waren voor de Heere hun verscheen. Hoe schildert de begenadigde David, die in alles de samenvatting scheen van wat er in en met alle mensen omgaat, zich dat hij als verzonken was in het modderig slijk. Dieper en dieper zonk hij weg totdat hij riep uit de ruisende kuil, en na lang wachten op de Heere gehoord werd en zijn voeten op een rotssteen werden gesteld, opdat hij eens mocht vermelden wat de Heere voor hem gedaan had. Uw hart, heeft behoefte aan verruiming, mijn waarde. De Heere is bezig met u tot een beter Christen toe te bereiden door uw hart te verruimen. De spade van de benauwdheid graaft de bedding voor het water van het leven. Vertrouw er op dat, wanneer de schepen van het gebed niet spoedig huiswaarts keren, het alleen is omdat ze in de hemel met groter zegen bevracht zijn. Naar mate het gebed langer op antwoord wacht, des te heerlijker zal de verhoring zijn, evenals een vrucht die ten volle gerijpt is door langer aan de boom te hangen. Wanneer u met een bezwaard hart klopt, zult u toch met verblijding van de ziel zingen. Daarom, wees niet ontmoedigd omdat u voor een tijdje voor een gesloten deur staan moet.

II. In de tweede plaats, een deur onderstelt een opening. Waartoe dient een deur, wanneer ze altijd gesloten moet blijven? De muur had dan wel zonder een opening kunnen blijven. Ik heb wel eens huizen en openbare gebouwen gezien, waarin ogenschijnlijk zich deuren bevonden waar er geen waren; de schijnbare deur had alleen een bouwkundig doel. Maar zulk een schijnvertoning bestaat in het huis van de Heere niet: Zijn deuren bestaan om geopend te worden: ze zijn gemaakt met het doel om ingang te verlenen; en zo bestaat Gods gezegend Evangelie om u de toegang tot het leven en de vrede te openen. Het zou niets baten te kloppen op een muur, maar in wijsheid zult u kloppen aan een deur, want deze is er op ingericht om open gedaan te worden. Het is mogelijk er binnen gelaten te worden als u aanklopt, want het Evangelie is een blijde boodschap aan mensen; en hoe kon het een blijde boodschap zijn indien het mogelijk was dat u in oprechtheid tot Christus kwam en om genade bad en werd afgewezen? Ik weet dat het Evangelie, door sommige predikers verkondigd, eerder een kwade tijding dan een blijde boodschap voor ontwaakte zielen is, want het eist zoveel gevoel en voorbereiding van de zondaar dat er geen grond tot blijdschap of tot hoop in kan liggen. Maar houd u verzekerd, dat de Heere allen zalig wil maken, die langs de door Hem aangewezen weg zalig willen worden. Een geliefde broeder zei maandagavond zo treffend in het gebed: 'U, o Heere, bent volkomen voldaan met de Heere Jezus, en wanneer wij voldaan zijn met Hem, bent u voldaan met ons.' Dat is

het Evangelie, uitgedrukt in weinig woorden. God is met Christus voldaan, en indien u voldaan bent met Christus, is God voldaan met u. Dit is de blijde tijding voor iedere ziel, die gewillig is tot aanvaarding van de verzoening, aangebracht, en de rechtvaardiging bereid door de Heere Jezus.
Geliefde vrienden, dit Evangelie moet bestemd zijn om, door zondaren te worden aangenomen, want anders zou het niet gezonden zijn. 'Maar', zegt iemand, 'ik ben zulk een zondaar.' Juist zo. U behoort tot die soort van personen, voor wie de boodschap van de genade bestemd is. Het Evangelie is niet nodig voor volmaakte mensen: zondeloze mensen hebben geen genade nodig. Geen offer is nodig waar geen schuld is; geen verzoening is nodig waar geen overtreding is. Wie gezond zijn hebben de medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn. Deze deur van de hoop, die God bereid heeft, was bestemd om een ingang tot het leven te zijn, en ze was bestemd zich voor zijn zondaren te openen, want wanneer ze zich niet voor zondaren opent, zal ze zich nimmer openen. Want wij hebben allen gezondigd en dus moeten wij allen worden buitengesloten.
Ik houd mij verzekerd dat deze deur geopend moet worden voor degenen die niets bezitten om mee te brengen. Hebt u geen goede werken, geen verdiensten, geen goede gezindheden, niets dat u aanbeveelt, wees dan niet mismoedig, want juist voor dezulken is Jezus Christus het meest dierbaar en dus het meest toegankelijk, want het is Zijn welbehagen zich over te geven aan degenen die Hem het meest roemen zullen. Iemand die zichzelf genoeg is zal nimmer Christus tot zijn deel hebben. Maar wie in zijn eigen bewustzijn naakt en arm en ellendig is, voegt zich juist bij Christus: hij is het voor wie verlossing is aangebracht. U kunt hem hieraan kennen dat hij zijn slavernij van de zonde gevoelt en erkent daarin te moeten blijven tenzij hij de verlossing deelachtig wordt die Christus heeft aangebracht.
Geliefde vrienden; die deur van de hoop zal voor u geopend worden, hoe onwetend en zwak en geheel onbekwaam tot vervulling van enige voorwaarde u ook zijn mag. Wanneer de tekst zegt: *'Klopt, en u zal opengedaan worden'*, dan leert hij ons dat de wijze om toegang tot de zegen te verkrijgen eenvoudig is en voor geringe mensen voegt. Als ik door een welgesloten deur moet binnengaan heb ik wetenschap en kennis nodig. Ik beken dat ik die kunst niet versta; daarvoor moet men zijn bij iemand die met lopers, breekijzers en allerlei inbrekerinstrumenten omgaat. Maar ik ken geen andere roeping dan te kloppen, en hoe onbekend ik ook mag zijn met het openbreken van deuren, toch weet ik wel hoe ik kloppen moet. Een onnozel mens kan kloppen wanneer dat alles is wat van hem gevraagd wordt. Is hier iemand die niet enige woorden samen weet te voegen tot gebed? Dat hindert niet, mijn vriend; kloppen kan iemand die geen redenaar is. Misschien zegt een ander: 'Ik heb nooit school gegaan.' Dat doet er niet toe, iemand kan kloppen al is hij geen wijsgeer. Een stomme kan kloppen. Een blinde kan kloppen. Met een lamme hand kan men kloppen. Die niet lezen of schrijven kan, kan toch wel een klopper oplichten en hem laten vallen. Het middel om de hemelpoort te openen is wonderbaar eenvoudig voor degenen die nederig genoeg zijn om zich aan de leiding van de Heilige Geest over te geven en vertrouwend te bidden, te zoeken en te kloppen. God heeft geen verlossing bereid die alleen door geleerde mensen kan begrepen worden; Hij heeft geen Evangelie bereid om hetwelk te beschrijven een half dozijn folioboekdelen vereist wordt: het is ingericht voor de onkundige, de onnozele, en de stervende, zowel als voor anderen, en daarom moet het zo eenvoudig zijn als kloppen aan een deur. Dit is het: geloof en leef. Zoek God met geheel uw hart en uw gehele ziel, en houdt sterk aan, door Jezus Christus, en de deur van de genade zal u zeker geopend worden. De genadedeur is er op berekend om toegang te verlenen aan ongeleerden, daar ze geopend wordt voor

degenen die kloppen.
Ik weet zeker dat die deur voor u geopend zal worden, omdat ze voor zo menigeen geopend is geworden. Ze is geopend geworden voor honderden van ons die hier tegenwoordig zijn. Zou u, geliefde broeders en zusters, niet kunnen opstaan en verhalen hoe de Heere de deur van Zijn verlossing voor u ontsloten heeft! Die deur is gedurende de laatste weken voor velen binnen deze wanden geopend geworden. Wij hebben mensen tot ons zien komen om te verhalen hoe het de Heere behaagd had hun ingang tot Zijn genade te verlenen, terwijl ze nog kort geleden vreesden dat de deur voor hen gesloten was en daarom wanhopig waren. Nu, wanneer de deur zo menigmaal voor anderen is opengedaan, waarom zou ze zich dan niet op haar hengsels omdraaien voor u? Klopt alleen, met geloof in Gods genade, en het zal niet lang duren of uw dringende bede zal vervuld worden.
Het strekt God tot eer Zijn deur van de genade te openen, en dat is een reden waarom wij verzekerd zijn dat Hij het zal doen. Wij mogen niet verwachten dat Hij iets doen zal strijdig met Zijn eigen eer, maar wij verwachten dat Hij zal doen wat Zijn Goddelijke deugden verheerlijken kan. Grotelijks zal het de barmhartigheid, de lankmoedigheid, dc liefde, de genade, de goedheid en de goedertierenheid van God verheerlijken, indien Hij de deur ontsluiten wil voor zulk een onwaardig zondaar als u bent: daarom klopt! Klopt, omdat God zich verlustigt in geven. Klopt aan die deur, door welke telkens wanneer ze op haar hengsels draait Zijn grootheid in het licht treedt; klopt met onvoorwaardelijk vertrouwen op dit zelfde ogenblik. Want *'u zal opengedaan worden.'* Het is een deur die gesloten schijnt te zijn, maar omdat het een deur is, moet ze geschikt zijn om geopend te worden.

III. Ten derde, klopt, want er is een klopper aanwezig. Wanneer mensen kunnen worden toegelaten door aan te kloppen, is er gewoonlijk een klopper aan de deur aangebracht; en zo niet, dan lezen wij dikwijls de woorden: Geen toegang. Voor de schellen zo algemeen waren, bestond bijna allerwegen het gebruik om aan de deur aan te kloppen en moest men in het algemeen de deur doen weergalmen van de slagen. Er was een klopplaat om de klopper op te laten vallen, en nu klopten sommigen zo hard, dat het gebeurde dat zulke slagen noodlottig waren voor de plaat en daaruit ontstond de schertsende zegswijze: zo dood als een klopplaat. Het betekent een hevige manier van kloppen, die ik wenste dat door u werd nagevolgd in het gebed. Klop aan de hemelpoort zo sterk als de mensen oudtijds aan de deuren klopten. Is er nooit aan uw deur aangeklopt zo dat het door het hele huis heen kon gehoord worden? Sommigen van uw vrienden zijn sterk en kloppen alsof ze van zins zijn binnen te dringen. Het gebeurt dat wellevende mensen zo zacht aantikken dat het door de dienstboden niet wordt gehoord en ze dus moeten wachten. Maar degenen van wie ik thans spreek vallen nooit in die dwaling, want ze doen ieder zo opschrikken, dat men zich haast hen binnen te halen, uit vreze dat ze voor een tweede keer gaan bulderen. Laat ons op deze wijze bidden; laat ons in oprechtheid bidden en niet ophouden alvorens wij zijn aangenomen.
Ik zei dat de Heere een klopper heeft gegeven. Wat is die klopper? Ten eerste mag men die zien in Gods beloften. Wij zijn zeker goed te slagen wanneer wij een belofte kunnen aanvoeren. Het is zo goed, tot de Heere te kunnen zeggen: 'Doe zoals U gezegd hebt.' Welk een kracht ligt er niet in een beroep op het woord, de eed en het verbond van God! Wanneer iemand aan een ander een wissel aanbiedt op de dag dat hij vervalt, rekent hij er op het daarin vermelde bedrag te ontvangen. Gods beloften zijn wissels, die Hij getrouw zal voldoen. Het is niet bekend dat Hij ooit de betaling van een wissel geweigerd heeft, en Hij zal het ook nooit doen. Indien u zich maar op

een belofte, op uw toestand toepasselijk, kunt beroepen en ze de Heere in het geloof voorleggen, zeggende: *'Gedenk het woord, tot uw knecht gesproken, op hetwelk u mij hebt doen hopen'*, dan zult u verhoring vinden. Pleiten op de belofte is zulk een klop op de poort van de hemel, dat ze geopend moet worden.
De grote klopper echter is de Naam van de Heere Jezus Christus. Indien iemand zich tot u wendde uit naam van uw geliefde zoon in de verte; indien hij u echte getuigschriften voorlegde en een brief waarin stond: 'Vader, wees brenger van deze brief welwillend om mijnentwil', kan men er verzekerd van zijn, dat u hem welgezind zou zijn; en wanneer de bedoelde persoon gemachtigd was in de naam van uw zoon, het bedrag van een schuldbekentenis te ontvangen, zou u hem dan het geld niet geven? Nu, wanneer wij tot God gaan en in de Naam van Christus bidden, dan wil dat zeggen dat wij bidden op last van Christus, dat wij God bidden alsof wij de plaats van Christus vervulden en van Hem verwachtten dat Hij het ons geven zou alsof Hij het aan Jezus gaf. Dat is iets meer dan te bidden om Christus' wil. Ik veronderstel dat de Apostelen eerst tot God baden om Christus' wil, maar Jezus zei tot hen: *'Tot hiertoe hebt u niet gebeden in Mijn Naam.'* Dat is een hogere trap van het gebed, en wanneer wij in de Naam van Christus tot de Vader bidden, dan zullen wij heerlijk uitkomen. In een vergadering van oude Methodisten zou iemand bidden, maar het vlotte niet, en toen werd er een stem uit de hoek van de zaal vernomen: 'Pleit op het bloed, broeder! pleit op het bloed.' Ik houd niet veel van zulke stoornissen; toch was deze niet af te keuren, want ze gaf de rechte toon aan en zette de bidder op zijn juiste plaats. Pleit op het dierbaar bloed van Jezus Christus en u hebt zo geklopt dat u gehoor moet vinden.
'Helaas', zegt iemand, 'ik zie wel de klopper, want ik weet iets van de beloften en van de persoon van onze Heiland, maar hoe moet ik kloppen?' Met de hand van het geloof. Geloof dat God Zijn beloften houden zal; vraag Hem dat te doen en klop op die wijze. Geloof in de verdiensten van Jezus, op Wiens naam u pleit, en klop zo gelovig, dat God de naam van Zijn geliefden Zoon zal eren. 'Ach, mijn hand is zo zwak', zegt u. Bedenk dan dat de Heilige Geest onze zwakheden te hulp komt. Bid Hem, Zijn hand op de uwe te leggen, en zo zult u met zegepralende kracht kloppen. Ik smeek u te kloppen met alle macht die in u is, en dikwijls te kloppen. Indien u niet in Christus bent, geliefde hoorder, gun dan uw ogen geen slaap, noch sluimering aan uw oogleden voor u Hem gevonden hebt. Hebt u eens gebeden, bid nogmaals; en al hebt u tien duizend maal gebeden, volhardt dan nog in het gebed. Klop uit al uw macht, met al de kracht van u ziel. Bid als gold het uw leven. Klop aan de deur zoals iemand kloppen zou, die een wolf op zich aan ziet rennen. Klop als iemand kloppen zou, die buiten de deur op het punt stond van kou te sterven. Laat uw gehele ziel er in opgaan. Zeg tot de Heere 'Ik smeek U, heb medelijden met mij en wees mij nu genadig. Ik bezwijk, ik sterf, tenzij U mij Uw liefde betoont en mij in Uw huis en hart opneemt, opdat ik U voor eeuwig mag toebehoren.' *'Klopt, en u zal opengedaan worden.'* Daar is de klopper.

IV. Voorts, u die aan de deur klopt, is een belofte gegeven. Dat is meer dan een deur voor u te hebben, of een klopper om mee te kloppen. De belofte staat in duidelijke bewoordingen boven de deur. Lees haar. U wordt moedeloos en afgemat: lees de belofte en grijp weer moed: *'Klopt, en u zal opengedaan worden.'* Merkt op hoe duidelijk en stellig dit luidt met zijn heerlijk *'zal'*, dat als een licht in het midden daarvan schittert. In letteren van liefde straalt het opschrift te midden van de omringende duisternis, en dit zijn de woorden: *'U zal opengedaan worden.'* Indien u aan de deur van de vriendelijkste van alle mensen klopt, zult u niet zulk een belofte vinden, en toch klopt u, en klopt vertrouwd aan; hoeveel te vrijmoediger moest u dan

tot de deur van de genade gaan, waar u uitdrukkelijk verzekerd wordt: *'Uzal opengedaan worden.'*
Bedenk dat deze belofte vrijelijk gegeven wordt. U hebt de Heere nooit om zulk een verzekering gebeden; ze is de openbaring van eigen aandrang tot goedertierenheid. U bent niet tot Jezus gekomen om de belofte af te smeken, dat u, als u bidt, verhoord wordt. Volstrekt niet, u hebt zelfs niet gebeden. Misschien hebt u veertig jaren in de wereld geleefd en nooit oprecht gebeden, maar de Heere heeft u uit Zijn van liefde overvloeiend hart de belofte gedaan: *'Klopt, en u zal opengedaan worden.'* Waarom twijfelt u? Meent u dat Hij Zijn Woord niet houden zal? God, Die niet liegen kan, zegt vrijelijk, gedrongen door de grootheid van Zijn Goddelijke natuur, Die liefde is, tot een arme zondaar: *'Klop, en u zal opengedaan worden.'* O, wees er verzekerd van, dat Hij het meent; en al gaan hemel en aarde voorbij, Zijn Woord zal geenszins voorbijgaan, en u noch een andere zondaar, die klopt aan Zijn deur, zal Hij weigeren aan te nemen.
Dit opschrift heeft veel moed gegeven om te kloppen: als ze op het punt waren te bezwijken en alle verdere pogingen op te geven, lazen ze nogmaals deze troostrijke woorden: *'Klopt, en u zal opengedaan worden'*, en ze hebben moed gevat en weer aangeklopt. Meent u dat God ons kwellen, dat Hij ons misleiden wil, dat Hij in arme zondaren een hoop zal opwekken alleen om ze teleur te stellen? Zou Hij ons door Zijn belofte tot kloppen aansporen en ons dan bespotten? Heeft de God van de barmhartigheid ooit gezegd: 'Ik riep u en u bent gekomen; Ik strekte mijn hand uit en u hebt u tot Mij gewend, en toch zal Ik spotten met uw rampspoed en lachen met uw benauwdheid'? Een slecht mens zou zo haast niet spreken: zulk een handelwijze zou meer Satan voegen dan God. Duld de gedachte niet, dat de God van alle genade een zoekende ziel aldus zou kunnen behandelen; zo ze ooit in uw geest mocht opkomen, verwerp ze en zeg 'Hij, Die mij leerde bidden, heeft zich daardoor verbonden op mijn gebed te antwoorden. Hij zal mij niet uitnodigen om vergeefs te kloppen. Daarom zal ik opnieuw kloppen, maar deze keer krachtiger dan ooit, en mij verlaten op Zijn Woord en zijn waarheid.' O, dat u nooit mag ophouden met kloppen totdat u de deur van de genade binnengegaan bent! Vrijelijk heeft God Zijn belofte gegeven, en uit kracht van die belofte kloppen wij, en daarom kunnen wij er zeker van zijn dat de Heere Zijn gelovige dienaren niet zal afwijzen.
Het heerlijke van deze belofte is, dat ze voor allen die kloppen bestemd is - *'Klopt, en u zal opengedaan worden.'* De Heere heeft u, geliefde hoorder! het voorrecht van het gebed niet ontzegd of verklaard dat Hij op uw smekingen niet antwoorden zal. U mag kloppen, en u kunt verwachten de deur te zien opengaan. Ik ken de heerlijke leer van de verkiezing, en ik verblijd mij daarin. Maar dat is een geheim bij God, terwijl de last van onze prediking is: *'Predikt het Evangelie aan alle creaturen.'* Ik zeg daarom tot ieder die hier is: *'Klopt, en u zal opengedaan worden.'* De Heere weet wie kloppen zullen, want *'de Heere kent degenen die de Zijnen zijn.'* Maar klop, mijn vriend, klop nu, en het zal weldra blijken dat u één van Gods uitverkorenen bent.
Denk aan de geschiedenis van de welbekende Malachi. Toen een methodistische vriend hem eens geld wilde geven, zei hij glimlachend: 'Malachi, ik geloof niet dat ik u dit geld geven mag, want ik weet niet of u voorbeschikt bent om het te hebben. Wilt u mij zeggen of u daartoe voorbeschikt bent of niet?' Malachi antwoordde: 'Geef mij het geld in mijn hand en ik zal het u zeggen.' Zodra Malachi het geld in zijn hand had, wist hij dat hij voorbeschikt was om het te bezitten, maar hij kon dat niet weten alvorens het in zijn bezit was. Evenzo wordt de verborgen raad van de Heere aan ons geloof geopenbaard, zodra wij Christus bezitten, maar niet eerder. Klop terstond. Wanneer u voorbeschikt bent om in te gaan, weet ik dat u kloppen zult, en kloppen

zult tot u binnengelaten bent, want aldus staat er geschreven, en er wordt geen uitzondering bij gemaakt: *'Klopt, en u zal opengedaan worden.'* Het staat vast bij de Heere, dat hij die klopt zal opengedaan worden.
Deze tekst blinkt, God ze geloofd! alsof hij in sterren geschreven was, en schittert zonder ophouden van de dageraad van het leven totdat de zon ondergaat. Zo lang de mens leeft, zal, als hij klopt, Gods deur voor hem geopend worden. Al hebt u zich ook lange tijd wederspannig betoond en uw zonden opeengestapeld totdat ze voor u alle hoop schenen buiten te sluiten, klop toch aan bij Christus, Die de deur is, want ze zal voor u geopend worden. Zelfs al was het met stervende hand, als u slechts kloppen kunt aan de deur van de genade, ze zal voor u opengedaan worden. Maar stel uw kloppen niet uit omdat God lankmoedig is in Zijn genade; klop thans, terwijl u hier neerzit, en zo u niet terstond antwoord krijgt, zoals ik vertrouw dat u krijgen zult, ga dan naar huis en roep in het verborgen tot de Heere: *'Ik zal U niet loslaten, tenzij U mij zegent.* Ik ben verloren, tenzij U mij vindt; ik ben verloren, tenzij ik mijn Verlosser en mijn Heere vind; ik speel niet met het gebed, mijn gehele ziel gaat er in op; ik moet Christus hebben of ik sterf zoals ik ben; ik klem mij aan Hem vast vertrouwend op Zijn bloedig offer. O, openbaar U aan mij als een vergevend God!' Ik stel er mij borg voor dat God u antwoorden zal. Ik heb de Heere gezocht en Hij heeft mij verhoord, en van die tijd af heb ik nooit getwijfeld dat, als een levende ziel ook de Heere zoekt door Jezus Christus, ze behouden zal worden. O mocht u dat beproeven! De Heere bewege u daartoe door de Heilige Geest.

V. Nog een enkele opmerking tot slotte. Als de deur opengaat, zal ze een heerlijke ingang voor u zijn. *'Klopt, en u zal opengedaan worden.'* En wat zal daar dan op volgen? Terstond zal hij die geklopt heeft binnentreden. Wanneer u in waarheid geklopt hebt, zult u op het ogenblik dat u Christus aanschouwt als uw Verlosser, Hem als uw Verlosser aannemen. Word in Christus ingeplant door het geloof. Zie, Hij plaatst u voor een geopende deur, en niemand kan die sluiten. Aarzel niet binnen te treden. Tot nu toe hebt u gemeend dat er veel bezwaren en hinderpalen op uw weg waren, maar dat is in werkelijkheid zo niet. Geloof en leef. Wanneer u op uw kloppen de deur ziet bewegen, sta dan op en draal niet.
Bedenk dat het opengaan van die deur u niet alleen toegang, zal verschaffen maar u ook veiligheid verzekeren zal. Wie eens in Christus is ingeplant, is voor altijd geborgen. Alleen, daal in deze met bloed besprengde voorhof af, alleen blijf in het huis van de Geliefde, en u zult er nimmer meer uitgaan. Het leven, dat Hij schenkt, is eeuwig, daarom zult u niet sterven. Waar ook de verderfengel mag heenvliegen, u moet hij voorbijgaan. Geloof alleen, en u zult zalig worden; geloof alleen in Christus met geheel uw hart en ziel en kracht en uw huis is zaligheid geschied en u bent in het Vaderhuis binnengetreden.
Maar dan zal u nog groter zegen geworden, want u bent de aanneming deelachtig. Eens binnengetreden, zult u in het oord van de genade blijven, niet meer als vreemdeling of gast, maar als kind van het huis. U zult aan de tafel van uw Vader aanzitten en eten en drinken als zoon, als erfgenaam, als mede-erfgenaam van Christus. De vrijheid, de overvloed, de vreugde van het grote huis van de liefde zal uw deel zijn. Aan Gods rechterhand is verzadiging van vreugde eeuwig, en ze zal uw erfdeel zijn. Ja, en meer dan dat: wanneer u eens het huis van de vreugde bent binnengegaan, zult u toegang hebben tot zijn binnenste kamers. Al het voorhuis van Gods woonstede is een plaats van verzadiging, maar verder zal de Heere van het huis u Zijn heerlijke zalen binnenleiden en u Zijn schatten tonen en u Zijn voorraadkameren openen, totdat u bij voortdurende opklimming van genade tot genade, van kennis tot kennis en van

heerlijkheid tot heerlijkheid zult voortgaan. Dit alles kan slechts bij ervaring gekend worden, en die ervaring kan alleen door kloppen worden verkregen. Nog iets heb ik u te zeggen tot besluit. Sommigen menen dat het genoeg is wanneer ze begonnen zijn te bidden en daarbij een weinig ernstig zijn. Maar bidden is geen doel, het is alleen een middel. Met kloppen is het niet gedaan: u moet binnengaan. Wanneer sommigen van u zoeken, verblijd ik mij daarin; wanneer ze kloppen verblijd ik mij daarin. Maar wanneer u zegt: 'Ik ben volkomen voldaan met voor de deur te staan en te kloppen', dan bedroef ik mij over u. Dat is zo onverstandig mogelijk, omdat u bij de middelen blijft staan alsof ze het einddoel waren. U moet de deur binnengaan of anders zal uw kloppen vergeefs werk zijn. Zou iemand van u voldaan zijn met een vriend te bezoeken en enkel een uur of twee voor zijn deur te staan kloppen? Zou u dan werkelijk zeggen: 'Ik wens niets meer; ik zal rustig op de drempel blijven zitten, en dan opstaan en nog eens een paar keer kloppen?' Kloppen zal u geen maaltijd bezorgen of u iets baten. Kloppen is alleen het middel om binnen te komen. Maar als u ophoudt met kloppen, is uw werk ijdel. Het vurigste gebed is slechts een middel om tot Christus te komen; het Evangelie zelf is: *'Geloof in de Heere Jezus Christus en u zult zalig worden.'* Kom daarom tot Christus. Vindt u de deur gesloten, klop. Maar o, bedenk wel, de deur is niet wezenlijk gesloten. Ze is het alleen in uw verbeelding. De poort van de hemel staat nacht en dag open. Nog eens: geloof en leef. Verlaat u op de verdienste van Jezus Christus, en u wordt er mee bekleed; verlaat u op het bloed van Christus, en u bent er in gewassen. Het geloof verlost in een ogenblik. Het raakt Jezus aan en de werkelijke genezing stroomt uit de zoom van Zijn gewaad. Het geloof stapt over de drempel heen en de ziel is gered. De Heere geve dat u terstond binnen mag treden, en dan zal het uw vreugde en de blijdschap van de engelen en de verheuging van uw Vader van eeuwigheid tot eeuwigheid zijn, u gered te zien uit het verderf. Amen.

2. DE STEM UIT DE WOLK EN DE STEM VAN DE GELIEFDE

'Terwijl Hij nog sprak, ziet, een luchtige wolk heeft hen overschaduwd; en ziet, een stem uit de wolk, zeggende: 'Deze is Mijn geliefde Zoon, in Welke Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem.' - En de discipelen, dit horende, vielen op hun aangezicht en werden zeer bevreesd. En Jezus, bij hen komende, raakte hen aan en zei: 'Staat op en vreest niet!' Mattheüs 17: 57.

Duidelijke bewijzen voor de waarheid van onze godsdienst te bezitten is van het uiterste belang. Soms zou men wensen dat God uit de hemel voor onze oren spreken wilde of een buitengewoon wonder voor onze ogen verrichten, opdat men boven allen twijfel de waarheid van Jezus' leer mocht kennen. De begeerte naar wonderen en tekenen is niets nieuws. Maar o, wij weten niet wat wij wensen en vragen. Want al kwam zulk een stem uit de hemel tot ons, wij zijn van hetzelfde vlees en bloed als Petrus, Jacobus en Johannes, en het zou dus op ons dezelfde uitwerking hebben als het op hen had. Wij zouden op ons aangezicht vallen en zeer bevreesd zijn. Het geestelijke wordt uit het geestelijke geboren; nooit kan het zaligmakend geloof uit het zinnelijk gezicht of gehoor ontstaan. Zonder enig wonder te tonnen kan de Heilige Geest geloof bewerken. Maar een wonder op zichzelf kan nooit een geestelijk geloof verwekken. Wensen wij een teken te ontvangen om ons geloof in God te bevestigen? Als wij het kregen, zou het weldra herhaald moeten worden, want het ongeloof heeft een taai leven. Ik weet niet hoe dikwijls wij een stem uit de wolk zouden behoeven, maar wel dat het leven ons tot een ramp zou worden, want wij zouden zo menigmaal op ons aangezicht vallen, als vaak in bange vrees verkeren, dat wij van ontroering ontsteltenis ongeschikt werden voor ons dagelijks leven. Als Israël zouden wij de Heere gaan bidden niet meer tot ons te spreken. Het komt omdat de stem van de Allerhoogste te sterk, te majestueus is voor stoffelijke oren, en het gezicht van aangrijpende wonderen zou ons zo overweldigen, dat het beter voor ons is er zonder te blijven. Het voorbeeld van Israël in de woestijn leert duidelijk dat gestadige wonderen zelfs niet de geringste genadegave uitwerken, want het volk verviel tot alle kwaad, ondanks dat ze te midden van wonderen leefden, ja zelfs uit die wonderwerken aten en dronken. Geen tekenen en wonderen buiten, maar een nieuw hart in ons, is het grote geneesmiddel voor het ongeloof. Christus in ons is de hoop van de heerlijkheid en de dood van alle twijfel; wat daar buiten ligt kan uw behoefte niet vervullen.
Volgens onze tekst behoeven wij niet een hoorbare stem van God om de waarheid van onze godsdienst te bevestigen, maar de aanraking en het woord van Christus om ons innerlijk de macht van Hem te doen beseffen, van Wie God getuigenis geeft. Geen uit- maar inwendige bewijzen hebben wij nodig. De beste bewijzen zijn de dus genoemde proefondervindelijke, zoals die door de dadelijke ervaring geleverd worden. Het is beter voor een mens nabij Christus te leven en Zijn tegenwoordigheid te genieten, dan het voor Hem zijn zou door een luchtige wolk te worden overschaduwd en daaruit de hemelse Vader te horen spreken., De stem uit de wolk zou slechts schrik en ontroering veroorzaken, de stem van Christus daarentegen verblijden en troosten en tegelijkertijd een bevredigende sterke verzekering voor ons zijn betreffende de Goddelijke herkomst van het gesprokene. Zekerheid is iets wat wij ten zeerste verlangen, en die kunnen wij beter verkrijgen door persoonlijke beproeving dan door van buiten komend getuigenis. Broeders, wat mij, in elk geval het meest baat is niet zozeer getuigenissen te overdenken of te zoeken als wel de kracht van het Evangelie zelf te

ervaren door persoonlijke gemeenschap met de Christus van God. Men mag u verzekeren dat dit het hemelse brood is, maar u zult het, hoe hemels de stem is, niet half zo goed kennen als dan, wanneer u er van eet en door leeft. Dan zult u weten wanneer Jezus u aanraakt en toespreekt: *'Staat op en vreest niet.'* Een wonderbare tussenkomst kan evenzeer doen ontstellen als overtuigen; een geestelijk bezoek en een vertroostend woord zal even zekerlijk overtuigen en tevens versterken.
De gekozen tekstwoorden schijnen mij toe ons juist te leren - dat aan de stem van God de Vader de stem en de aanraking van onze Heere Jezus Christus, de in het vlees verschenen Zoon, moest worden toegevoegd, of anders zouden wij niet zodanig verzekerd zijn, dat wij sprekende getuigen konden worden van de waarheid van het Evangelie. Om Christus te prediken moeten wij Christus horen; geen andere stem zal ons bevredigen zonder dat Hij tot ons spreekt. Laat ons bij de beschouwing van onze tekst ten eerste de stem uit de wolk, en ten tweede de stem van Jezus horen. Mag de Heilige Geest ons genadiglijk in staat stellen naar beide opmerkzaam te luisteren!

I. Laat ons luisteren naar de stem die uit de wolk spreekt.
De tekst begint met de vermelding: *'Ziet, een luchtige wolk heeft hen overschaduwd.'* Wanneer God Zich tot de mens wendt is het volstrekt nodig dat Zijn heerlijkheid omsluierd wordt. Niemand kan Zijn aangezicht zien en leven. Daarom die wolk, bij deze en menige andere gelegenheid; daarom het dikke voorhangsel vóór de ingang tot het Heilige der heiligen; daarom de verordening van het reukoffer om de heilige plaats met rook te vullen, wanneer de hogepriester eenmaal per jaar zich achter het voorhangsel begaf; daarom de noodzakelijkheid van het lichaam en de mensheid van Christus om de Godheid voor ons oog te omhullen. God glanst door de mensheid heen, en wij aanschouwen het licht van de heerlijkheid van de Vader, zonder er door verblind te worden. Er moest een wolk zijn. Echter was het een luchtige wolk, die een schaduw vormde en niet een dikke duisternis, zoals die welke de troonhemel van de Godheid uitmaakte bij de Wetgeving. Toen was de gehele berg Sinaï in rook gehuld, en de Heere zat op Zijn troon te midden van de dikke duisternis. Bij andere gelegenheden lezen wij: *'Duisternis zette Hij tot Zijn verberging; rondom Hem was Zijn tent, duisterheid der wateren, wolken des hemels.'* Maar hier op de Thabor, waar God getuigenis geeft aan de Zoon van Zijn welbehagen, hult Hij Zich in een doorschijnend luchtgevaarte als uitdrukking van Zijn goedgunstigheid jegens de kinderen van de mensen.
Er waren er slechts drie die deze heerlijkheid van Jezus' gedaanteverandering aanschouwden en de stem van de Vader hoorden. Zulke tekenen zijn niet voor onheilige ogen en oren bestemd. Er waren er genoeg om voldoende getuigenis af te leggen, want 'het getuigenis van twee personen is waar' en *'in de mond van twee of drie getuigen zal alle woord bestaan'*. Het was daarom niet nodig dat u en ik de verheerlijkte Zaligmaker zagen; de waarheid van de gedaanteverandering staat even vast alsof wij het zelf gezien hadden, want drie mannen hebben het gezien, wier goede trouw boven alle bedenking verheven is. Het was niet nodig dat onze oren het woord van het getuigenis van de Vader in de hemelen hoorden, want de hier genoemde drie apostelen hebben Hem horen spreken en daarvan getuigd door hun eerzaam leven en hun marteldood. Wij weten dat hun getuigenis waar is, en voor ons bestaat op de huidige dag een volstrekte zekerheid van het geloof dat de Heere de almachtige God met een hoorbare stem verklaart dat Jezus van Nazareth Zijn Zoon is, in wie Hij Zijn welbehagen heeft. In de meeste zaken is het getuigenis van betrouwbare mensen al wat wij kunnen verlangen, en wij zijn gewoon dat aan te nemen en er naar te handelen. In dit geval mogen wij ons van de waarheid evengoed verzekerd houden

alsof wij zelf op de Tabor hadden gestaan, en zelf gehoord en gezien hadden.
Het is leerrijk dat Gods spreken uit de wolk uit woorden van de Schrift bestond. Ons wordt voorgehouden: *'Indien iemand spreekt, die spreke als de woorden Gods'*; en welk een eer heeft hier de Vader aan de Heilige Schrift toegekend! Hij deed hier slechts drie korte uitspraken, en elk daarvan mag een aanhaling genoemd worden. De Heere God is de meester van de taal, want Hij is de schepper van de talen. Hij behoeft zich daarom niet te binden aan de taal die door de profeten en zieners in de door de Geest ingegeven schriften gebezigd wordt, en omdat Hij dit in dit ogenblik deed, leiden wij daaruit af dat Hij daarmee ten doel had een bijzondere eer aan de woorden van de Schrift te verlenen. Het was een hoogst plechtige gelegenheid. En toch behoefde de Heere Zelf van Zijn eigen Zoon niet met andere woorden te spreken dan die in vroegere eeuwen in de bladzijden van de Heilige Schrift opgetekend waren. Eerst zei de Vader: *'Deze is mijn geliefde Zoon.'* Sla Psalm 2 vers 7 op en u leest: *'Gij zijt Mijn Zoon.'* Daarop zei de Vader: *'In welke Ik Mijn welbehagen heb.'* Zie Jesaja 42 vers 1 en daar zult u van onze Heere lezen dat Hij genoemd wordt: *'Mijn uitverkorene, in welke Mijn ziel een welbehagen heeft.'* Deze woorden komen in Mattheus 12 vers 18 in een enigszins andere vorm voor: *'In welke Mijn ziel een welbehagen heeft'*, waaruit blijkt hoe nauwkeurig de woorden in alle opzichten met elkaar overeenstemmen. Daarop volgt het laatste woord: *'Hoort Hem'*, wat een herhaling is van Deuteronomium 18 vers 15, waar Mozes zegt: *'Een profeet uit het midden van u, uit uw broeders, als mij, zal de Heere uw God u verwekken: naar Hem zult u horen'*, of zoals Stefanus zegt: *'Die zult u horen.'* De woorden van Mozes zijn evenzeer gebiedend als profetisch, en de zin er van is: *'Hoort Hem.'* De stem van de Heere spreekt dus drie Bijbelwoorden uit, en voorzeker wanneer de Heere in de taal van de Schrift spreekt, hoeveel te meer moeten zijn dienaren het dan niet doen? Het best prediken wij, wanneer wij het woord van God prediken. Wij kunnen vertrouwen op wat wij zeggen, wanneer wij de waarheid verkondigen met de woorden die de Heilige Geest ons leert, en trachten de bedoeling van de Heilige Geest met Zijn eigen woorden weer te geven.
Laten wij thans op de woorden zelf letten. De Vader zegt: *'Deze is mijn Zoon.'* - *'Deze.'* Alsof Hij de aandacht van Mozes en Elia af wil trekken en zegt: 'Deze is het, over wie Ik tot u spreek. Hij is meer dan de wet en de profeten, Hij is Mijn Zoon.' Er bestond verschil onder de Joden wie de Messias zou zijn: ze geloofden aan de Messias, maar ze wisten niet wanneer Hij komen zou, noch waar, noch hoe. En vandaar dat ze zich vergisten en Hem voorbijgingen. Hier wijst de Vader op Jezus van Nazareth, de Zoon van Maria, zoveel het vlees aangaat, en zegt: *'Deze is mijn geliefde Zoon.'* In dit woord ligt een aanwijzing en onderscheiding, waardoor Hij Hem aanduidt als Degene die Hem het naast bestond en Hem het dierbaarst van allen was. Hiermee wijst Hij op Hem als daar op dat ogenblik tegenwoordig; niet als nog te komen staande, maar als metterdaad bij hen, hun Meester en hun Vriend. *'Deze is mijn geliefde Zoon.'* Het is geen vinger die naar de historie heenwijst, maar een hand, die op de ware Messias wordt gelegd, Die in wezenlijk vlees en bloed voor hen stond, en omtrent wie ze later getuigden: *'Wij zijn aanschouwers geweest van Zijn majesteit. Want Hij heeft van God de Vader eer en heerlijkheid ontvangen, als zodanig een stem van de hoogwaardige heerlijkheid tot Hem gebracht werd: Deze is mijn geliefde Zoon, in welke ik Mijn welbehagen heb. En deze stem hebben wij gehoord, als ze van de hemel is gebracht geweest, toen wij met Hem op de heilige berg waren.'* Op deze zelfde plaats, op deze Tabor, stond Jezus te midden van hen, en de Vader wees op Hem, zeggende: *'Deze is mijn geliefde Zoon.'* Ze konden zich geenszins vergissen omtrent de persoon: het woord van de Heere wees Hem onderscheidenlijk aan.

Omdat het Hem aldus persoonlijk aanduidde als tegenwoordig zijnde, zonderde het Hem van alle anderen uit en zette Hem geheel op Zichzelf als de ene en enige. *'Deze is mijn geliefde Zoon'*, en niemand anders mag op die titel aanspraak maken. Zeker, nog anderen zijn kinderen van God, maar door aanneming en wedergeboorte, maar geen van hen in de zin, waarin de Vader zegt: *'Deze is mijn geliefde Zoon.'* Boven alle broeders en in bijzondere zin is Hij *'de eniggeboren Zoon Gods'*. Tot wie van de engelen heeft Hij ooit gezegd: *'Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd?'* De leer van het eeuwige kindschap van de Zoon van God begrijpen wij niet, en wij kunnen het niet begrijpen. Ik acht het bijna heiligschennis te trachten in deze diepe verborgenheid in te dringen: heilige schuchterheid komt er tegen op; en bovendien, de heerlijkheid is te sterk; ons ontbreken de ogen die in zulk schitterend licht iets kunnen zien. Dit echter mogen wij opmerken: namelijk dat Jezus niet zo de Zoon van God is dat de zin van die uitdrukking juist overeenkomt met het kindschap onder de mensen, want Hij is Eenswezens en mede-eeuwig met de Vader, en Zelf wordt Hij *'Sterke God'* en *'Vader der eeuwigheid'* genoemd. Hij is van eeuwigheid, zoals geschreven staat: *'In den beginne was het Woord.'*

Toch is het woord kindschap de dichtstbij komende uitdrukking ter aanduiding van de grote verborgenheid, en het woord 'Zoon' de naaste beschrijving die in menselijke taal kan gegeven worden. Daarom zegt de Vader, in betrekking tot Zijn Zoon en niemand buiten Hem en enkel en alleen voor Hem: *'Deze is Mijn geliefde Zoon.'* Hijzelf zei: *'Ik ben van God uitgegaan en kom van Hem.'* Hij is *'de eniggeboren Zoon'* Die in de schoot van de Vader is. O, geliefden, Hij is een geheel bijzondere persoonlijkheid, het wonder der wonderen, want Hij is even waarachtig de Zoon van God als Hij de Zoon des mensen is. Hij is werkelijk Mens en wij doen niet verkeerd wanneer wij Hem als zodanig behandelen, want Hij heeft geleden en is ook gestorven. Toch is Hij werkelijk God, want Hij leeft tot in alle eeuwigheid en draagt alle dingen door het woord van Zijn sterkte.

'Deze is mijn Zoon.' Mozes en Elia waren Zijn dienstknechten - Jezus alleen was Zijn Zoon. Door Hem zo Zoon te noemen wordt ons geleerd dat Jezus met God van dezelfde natuur is - dat Hij wezenlijk God is. Een mens is geen vader van wat hij met zijn handen gemaakt heeft, bijvoorbeeld een beeld of schilderstuk. Maar een mens is vader van een ander die van dezelfde natuur is als hij. En de Heere Jezus Christus is in alle opzichten van dezelfde natuur als God een wezenlijke Zoon. De Heere Jezus is van gelijke natuur met de Vader, en daarom acht Hij het geen roof Gode even gelijk te zijn, en Hij ontvangt dezelfde eer en aanbidding als de Vader, zoals de Schrift zegt: *'Dat ze allen de Zoon eren'* zoals ze de Vader eren. *'Die de Zoon niet eert, eert de Vader niet, die gezonden heeft.'*

Een zoon draagt de gelijkenis van zijn vaders en uitdrukkelijk wordt de Heere Jezus beschreven als 'het afschijnsel van Gods heerlijkheid, het uitgedrukte beeld van Zijn zelfstandigheid', zodat Hijzelf zeggen kan: *'Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien.'* Hij is *'het beeld des onzienlijken Gods'*: in Hem wordt de Godheid beter gezien dan in al de werken van de schepping.

Niet alleen is er gelijkenis tussen de Vader en Christus, maar een eeuwigdurende vereniging: *'Ik en de Vader zijn één.' 'Ik ben in de Vader'*, zegt Jezus, *'en de Vader in Mij.'* Dit geeft een voortdurende onderlinge gemeenschap en deelgenootschap in plannen en bedoelingen te kennen. *'De Zoon kan niets van zichzelf doen, tenzij Hij de Vader dat ziet doen. Want zo wat Die doet, dat doet ook de Zoon desgelijks. Want de Vader heeft de Zoon lief en toont Hem alles wat Hij doet.'* De Heere Jezus is van eeuwigheid in de schoot van Zijn Vader en Hij zegt: *'Alle dingen zijn Mij overgegeven van Mijn Vader; en niemand kent de Zoon dan de Vader, noch iemand kent de Vader*

dan de Zoon en wie het de Zoon wil openbaren.' Het was met de Zoon van God dat de Vader beraadslaagde toen Hij zei: *'Laat ons mensen maken naar ons beeld, naar onze gelijkenis.'* Onze Heere kent en openbaart het binnenste van het hart van de Vader, want Hij is Zelf *'God boven allen te prijzen in der eeuwigheid.'* Laat ons, Broeders, nooit aan de Heere Jezus denken zonder de diepste eerbied als werkelijk God uit God, God evengelijk en mede-eeuwig met de Vader. Laat ons, Hem Meester en Heere noemende, toezien dat wij Hem de eer geven die aan Zijn Naam toekomt. Want Hij is de Heere, voor Hem zal alle knie zich buigen en alle tong belijden dat Hij de Heere is, tot heerlijkheid van God, de Vader.
'Deze is mijn Zoon.' Ligt hierin niet de grote liefde van God tot schuldige schepselen uitgedrukt? *'Die Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft.'* U ziet de liefde van Abraham tot God, waar hij gereed staat om op Gods bevel zijn zoon Izaäk te offeren. U herinnert de woorden: *'Neem uw zoon, uw enige Izaäk, die u liefhebt en offer hem tot een brandoffer.'* Dit is juist wat de hemelse Vader voor ons deed, en toch waren wij Zijn vijanden, die in opstand tegen Hem verkeerden. - Hoort, o hemelen, en verwonder u, o aarde, Hij heeft Zijn eigen Zoon niet gespaard, maar Hem uit eigen beweging voor ons allen overgegeven. *'Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden.'* Welk een dank zijn wij Hem daarom verschuldigd! Tot welk een toewijding moet ons dit nopen *'Deze is mijn Zoon.'* Waar u Jezus op de Thabor of op Golgotha aanschouwt, daar ziet u God, die Zichzelf voor ons geeft, opdat wij niet verderven, maar het eeuwige leven hebben.
Wanneer de Vader verklaart: *'Deze is mijn Zoon'*, welk een Zaligmaker zal Hij dan zijn. Hoe kunnen wij ons dan niet met vast vertrouwen op Hem verlaten. Wanneer de Heere Jezus Christus niemand minder dan God Zelf is, hoe zou het Hem dan aan macht kunnen ontbreken om ons zalig te maken! Indien Hij Gods eniggeboren Zoon is, hoe veilig kunnen wij dan de noden en behoeften van onze ziel aan Zijn almachtige handen toevertrouwen! Hij is inderdaad onze *'grote God en Zaligmaker'*. *'Het is des Vaders welbehagen, dat in Hem al de volheid wonen zou.'* Welk een Middelaar hebben wij! Zo dierbaar aan Hem bij Wie Hij voor ons tussentreedt, want Hij is Zijn geliefde Zoon! Welk een offer, dat al onze zonden bedekt, want *'Hij heeft zichzelf voor ons overgegeven tot een offerande en een slachtoffer, Gode tot een welriekende reuk.'* Hoe zwart onze zonde, hoe diep onze rampzaligheid zij, wij mogen het hoofd opbeuren en uitroepen: *'Werkelijk, de zaligmakende genade Gods is hier verschenen.'* Wanneer de Zoon van God Zichzelf tot een zoenoffer heeft overgegeven, dan zijn wij inderdaad verzoend en kan niemand ons in slavernij houden.
Wanneer de Vader zegt: *'Deze is mijn Zoon'*, hoe groot is dan de genade van onze aanneming. Met zulk een Zoon heeft de Heere geen behoefte aan kinderen. Hij heeft ons niet tot Zijn kinderen gemaakt omdat Hij die behoefde, maar omdat wij geen Vader missen konden. Het oneindige hart van de Vader was vervuld met de liefde tot Zijn Eniggeborene. Er was genoeg in Jezus om de liefde van God de Vader te bevredigen, en toch rustte Hij niet voor Hij Hem tot de *'eerstgeborene* (het hoofd) *onder veel broederen had gemaakt.'* Hierin moeten wij de genade van God eindeloos bewonderen. *'Zie hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk, dat wij kinderen Gods zouden genoemd worden.'* Wanneer iemand kinderloos is, en een erfgenaam verlangt, komt hij er toe een kind aan te nemen om de ledige plaats in zijn huis te vervullen; maar de hemelse Vader behoefde dit niet te doen, want Hij zegt: *'Deze is mijn geliefde Zoon.'* Onze aanneming geschiedt dus niet om Zijnentwil, maar tot onze behoefte. Ze is een bewijs van Goddelijke liefdadigheid, die uit Gods vrije liefde opwelt. Eeuwige dank zij de Vader toegebracht!

De Vader zegt: *'Deze is mijn geliefde Zoon.'* Niemand van ons kan beseffen hoe innig de Vader de Zoon liefheeft. Wij beminnen onze kinderen, wij hebben hen lief als onze eigen ziel, wij kennen geen maat van onze liefde tot hen. Maar toch zijn wij eindige wezens en zo ook onze kinderen, en de eindige kan de eindige slechts een eindige liefde toedragen. Maar hier is een Oneindige Vader met een Oneindige Zoon en Hij heeft Hem oneindig lief. Hoe zou het anders kunnen? Hij is Hem het naast: Zijn eigen Zoon. Hij is in alles Hem gelijk, in natuur, waardigheid, hoedanigheid en heerlijkheid. Hij doet in alles Zijn wil. Jezus zei: *'De Vader, die Mij gezonden heeft, is met Mij; de Vader heeft Mij niet alleen gelaten. Want Ik doe altijd wat Hem behaaglijk is.'* Indien wij zulk een zoon hadden als God heeft in Jezus, dan zouden wij hem wezenlijk liefhebben, want daar is in alle eeuwigheid niets in de Zoon geweest dat in het allergeringste met zijn gezindheid streed. Het zijn wonderlijke woorden van de mens Christus Jezus: *'Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits Ik Mijn leven afleg, opdat ik het wederom neme.'* Wanneer Salomo de Wijsheid, hetwelk slechts een andere naam voor onze Heere Jezus is, sprekende invoert, dan vernemen wij: *'De Heere bezat mij in het begin Zijns wegs, voor Zijn werken, van toen aan; Ik ben van eeuwigheid gezalfd geweest, van de aanvang, van de vroegste oudheid van de aarde aan; toen Hij de zon haar perk zette, opdat de wateren Zijn bevel niet zouden overtreden, toen Hij de grondvesten van de aarde stelde; toen was ik een voedsterling: bij Hem; en ik was dagelijks Zijn vermaking, te allen tijd voor zijn aangezicht spelende, spelende in de wereld Zijns aardrijks.'* Van eeuwigheid was Hij in de schoot van Zijn Vader en toen Hij die verliet was het om zijns Vaders wil te doen en Hem gehoorzaam te zijn tot in de dood. Zijn wil en de wil van Zijn Vader stemmen volmaakt overeen en daarom kunnen wij de diepte van de liefde niet peilen, die uitgedrukt ligt in deze woorden, gesproken door de Vader, die Zelf liefde is: *'Deze is mijn geliefde Zoon.'* O, dat ons de genade verleend worde om onveranderlijk op die heerlijke Zoon van God te vertrouwen.

Laat ons thans letten op de tweede verklaring: *'In welke Ik Mijn welbehagen heb.'* Hij heeft welbehagen in Hem, wat niet alleen zeggen wil dat de Zoon Zelf de Vader eeuwig en oneindig welbehaaglijk is, maar dat God Zelf verzoend is en welbehagen heeft als wij Hem aanschouwen in Zijn Zoon. Terwijl ik dit nog in deze nacht overdacht, huppelde als het ware mijn hart van blijdschap, want ik dacht: 'Nu, hoe ik de Vader ook mag mishaagd hebben, mijn Heiland, die mijn Voorspraak is, is Hem meer welbehaaglijk geweest dan ik Hem onbehaaglijk ben geweest. Mijn zonde is eindig, maar Zijn gerechtigheid is oneindig. Hebben mijn zonden de Heere God smart aangedaan, meer nog heeft Hem Christus' gerechtigheid behaagd. Ik kan God niet meer dan eindig mishagen, maar Jezus is Hem oneindig behaaglijk, en wanneer Hij zich in mijn plaats, in mijn staat en in mijn toestand stelt en dus mij vervangt, dan is het welbehagen van de Vader in Zijn Zoon groter dan ooit Zijn mishagen in mij was.' mijn broederen, welk een verdriet heeft de grote God aan de mensen gehad. *'Het berouwde de Heere dat Hij de mens op de aarde gemaakt had en het smartte Hem aan zijn hart'* (Gen. 6: 6). Daarentegen is Hij voldaan over Zijn geliefde Zoon, Die onze natuur heeft aangenomen, zodat wij van Hem lezen: *'De Heere had lust aan Hem, om Zijner gerechtigheid wille; Hij verheerlijkte de wet en maakte haar heerlijk'* (Jes. 42: 21). De Heere ziet op degenen, die in Christus zijn met innig welgevallen neder, en heeft hen lief, zoals Hij Zijn Zoon lief heeft, want dit ligt in het woord: *'In welke Ik Mijn welbehagen heb.'* Allen die in Christus Jezus zijn, zijn Gode aangenaam, ja God ziet in Christus met Goddelijk welgevallen op allen neer die in Zijn Zoon geloven, en heeft in hen niet alleen behagen, maar een welbehagen. Wanneer u met Christus

voldaan bent, is God voldaan over u; wanneer u in de Zoon bent, dan geniet u het welbehagen van de Vader. Buiten Christus rest u niets dan Gods afkeer van u. Omtrent u die buiten Christus bent staat geschreven: *'God zal Zijn tegenstanders verslinden.' 'Wie zal voor Zijn gramschap stand houden, en wie zal voor de hitte Zijns toorns bestaan?'* Hij kan de zonde niet zonder toorn aanzien. Hij zegt aangaande de zondaren: *'Mijn ziel was van hen afkerig en ook had hun ziel een walg van Mij.'* Daar is geen vrede tussen een van Christus verwijderde ziel en God; er kan ook geen vrede bestaan. Maar wanneer een arm zondaar Christus door het geloof is ingeplant, dan is de verlustiging van de Vader in Christus' persoon zodanig, dat Hij zich verlustigt in allen die in Hem zijn. Jezus zei: *'De Vader Zelf heeft u lief.'* God heeft een welbehagen in alles wat Christus toebehoort: het geringste lid van Christus' lichaam is aangenaam in de ogen van de Vader. Wanneer ik in iemand behagen heb, ben ik niet afkerig van zijn voet of enig ander lichaamsdeel. Wanneer ik dus een lid van Christus ben, ben ik door een levende, liefelijke, duurzame band met Hem verenigd, dan ben ik Gode welbehaaglijk, omdat Jezus Hem welbehaaglijk is. Van alle heiligen spreekt de Schrift als één met Christus; ze zijn zo volkomen met Hem verbonden, dat ze één lichaam met Hem uitmaken en God heeft geen afkeer van het ene gedeelte van dat lichaam, terwijl Hij het andere lief heeft. Is Christus gedeeld? Dat kan niet. De Vader heeft een welbehagen in het hele mystieke lichaam, omdat Jezus Christus er het Hoofd van is. O, hoe heerlijk is de stem van God! Elk woord heeft een bijzondere klem. Het is geen menselijke stem, maar de stem van de Eeuwige Zelf: *'Deze is Mijn geliefde Zoon, in welke Ik Mijn welbehagen heb!'*

Merkt thans op de derde uitdrukking: *'Hoort Hem!'* Neemt er acht op. Overdenkt, het zorgvuldig. Tracht het te verstaan. Aanvaardt en gelooft het met uw hele hart. Vertrouw er vast op en gehoorzaamt het in blijmoedigheid. Dit alles ligt opgesloten in de woorden: *'Hoort Hem!'* wat wij konden aantonen indien de tijd het toeliet. *'Hoort Hem!'* - het is alsof de Vader zei: 'U hebt niet langer naar Mozes te horen; hoort Hem. U hebt niet meer naar Elia te luisteren; hoort Mijn Zoon!' Er zijn duizenden in de wereld die roepen: 'Hoort ons!' maar de Vader zegt: *'Hoort Hem!'* Veel stemmen vragen onze aandacht: nieuwe wijsgerige stelsels, moderne leerstellingen, oude ketterijen komen weer op, alle roepen ons toe en nodigen ons tot luisteren, maar de Vader zegt: *'Hoort, Hem!'* Alsof Hij zei: 'Hoort Hem en geen andere!' Kan iemand er aanspraak op maken een opvolger van Christus te zijn? De Vader spreekt van geen opvolging, maar roept ons toe: *'Hoort Hem!'* Indien Jezus dood was en Zijn profetisch ambt had opgehouden, dan konden wij naar anderen horen; maar omdat Hij leeft, horen wij de hemelstem door de eeuw heen weerklinken en ten duidelijkste roepen: *'Hoort Hem!'* Geliefde Broeders! Hoort mij niet als ik uit mijzelf spreek, want ik heb niet meer recht op uw aandacht dan enig ander. Ik spreek gebrekkig, ik ken slechts ten dele en profeteer slechts ten dele. Voor zover ik mijn eigen mening spreek, spreek ik in ijdelheid. Maar wanneer ik de woorden van Christus spreek, en de waarheid welke de Geest van God heeft geopenbaard, dan ben ik het niet langer die spreek, maar Christus Zelf Die spreekt en dan bent u gebonden door het woord van de Vader, dat zegt: *'Hoort Hem!'* O, hebt toch genoeg aan het horen van Christus en laat alle andere stemmen in de eeuwige vergetelheid varen. Is Hij Gods Zoon? *'Hoort Hem'* dan. Is Hij Gods geliefde Zoon? *'Hoort Hem'* dan. Heeft de Vader in Hem Zijn welbehagen en in Hem in u? *'Hoort Hem'* dan. Wat kunt u minder doen? Behoort u dit niet altijd en uit al uw macht te doen? Petrus, het is niet nodig dat u tabernakels bouwt: de Vader beveelt u Jezus, uw Heere, te horen. Het is beter Christus te horen, dat is Zijn onderwijs aan te horen en het op te volgen, dan kathedralen voor Hem te bouwen,

hoeveel te meer dan zulke broze tenten als Petrus bedoelde. Petrus, het is niet nodig u met veel dienen te overstelpen en Martha te spelen; u zult beter doen door aan Zijn voeten te zitten met Maria en Hem te horen. De hoogste eer die wij Christus als profeet kunnen bewijzen is: Hem te horen, Zijn beloften gelovig te omhelzen en Hem in Zijn voorschriften te gehoorzamen. Jezus kwam met het voornemen om te onderwijzen, en wij eren Hem het best wanneer wij voor Hem onze oren en harten openzetten en tot het besluit komen om te geloven wat Hij zegt en te doen wat Hij gebiedt.
'Deze is mijn geliefde Zoon, hoort Hem!' Het is alsof de Vader zei: 'Ik heb eenmaal tot u gesproken met Mijn eigen stem, en Ik zie dat u van vrees op uw aangezichten valt; blijkbaar kunt u Mijn onmiddellijke tegenwoordigheid niet verdragen. Ik zie uw aangezichten vertrokken van schrik; u ligt voorover op de grond, verstijfd ven angst; Ik zal niet meer rechtstreeks Zelf spreken; lk heb u Mijn geliefde Zoon als Middelaar gegeven; *hoort Hem*.' De psalmdichter David zei: *'De stem des Heeren is met macht; de stem des heren is met majesteit; de stem des Heeren doet de woestijn leven; de Heere doet de woestijn van Kades beven.'* Is het niet liefderijk van Zijn zijde dat Hij niet meer Zelf tot ons spreken wil, maar zich openbaren door Zijn Zoon, wiens naam is *'het Woord Gods'*? Herinnert u wat Israël bij de Sinaï tot Mozes, de typische middelaar, zei: *'Spreek u met ons en wij zullen horen, en dat God niet met ons spreke, opdat wij niet sterven.'* Toen zei de Heere tot Mozes: *'Het is allemaal goed wat ze gesproken hebben.'* De Heere erkende ten volle de noodzakelijkheid van een middelaar en wees ons die aan in de persoon van Zijn Geliefde, toen Hij zei: *'Hoort Hem!'* Het is zoals Farao, die tot degenen die om koren kwamen sprak: *'Gaat tot Jozef!'* Hier zegt God tot de mensen: 'Komt niet het eerst tot Mij: gaat tot Mijn Zoon.' Niemand komt tot de Vader dan door Jezus Christus, Zijn Zoon. Ik zal niet met u spreken, want u bent slechts stof en, as, en zou door de donder van Mijn stem verpletterd worden. *Hoort HEM*. Geloofd zij de genade van God Die weet wat maaksel wij zijn, gedachtig dat wij stof zijn. Hij heeft tot ons gesproken door Zijn Zoon: laat ons tot Hem het oor neigen en tot Hem gaan, laat ons horen, opdat wij leven mogen.
Laat ons hiermee overgaan tot het tweede gedeelte van mijn rede, waarin ik zo kort mogelijk moet zijn, hoewel het onderwerp wel een gehele leerrede eist.

II. Laat ons de stem van Jezus horen. De Vader Zelf heeft ons naar Jezus verwezen, laat ons tot Jezus gaan. - *'En de discipelen, dit horende, vielen op hun aangezicht en werden zeer bevreesd. En Jezus bij hen komende raakte hen aan, en zeide: Staat op en vreest niet.'* - Geliefde Vrienden! u zult, denk ik, van het verlangen om wonderen te zien en stemmen van God te horen genezen zijn, wanneer u wel acht geeft op de uitwerking van Gods stem op de begunstigde apostelen. U kunt die stem geenszins beter verdragen dan zij het konden; indien zelfs zo goed. Ik hoop dat u nu voldaan bent met wat de Vader u beveelt, namelijk dat u Zijn geliefde Zoon Jezus Christus, onze Heere, zult horen. Misschien denkt iemand dat de apostelen niet bevreesd hadden behoeven te zijn, omdat ze gelovige mannen waren, bezig in het best mogelijke werk en in gezelschap van hun Heere, Die hun Beschermer en Vriend was. En toch is de invloed van Gods heerlijkheid op het menselijk gemoed zo overweldigend, dat ze op hun aangezicht vielen. Zo ging het Job, en Daniël, en Jesaja, en Habakuk en al zulke heilige mannen. De tegenwoordigheid van de Heere vervulde hen met vreze en beving en zelfverfoeiing.
Zie hoe de Heere Jezus met Zijn drie discipelen handelt. Wij zouden verwachten dat ze de toevlucht tot hun Heere genomen hadden. Waarom deden ze dat niet? Waarom

riepen ze niet tot Hem: 'Meester, wij bezwijken!' Waarom zei Petrus nu niet, zoals hij een andere gelegenheid: *'Heere, indien U het bent, als gebied mij tot U te komen!?'* Nee, ze waren overweldigd, verbijsterd, verward; de heerlijkheid van de Heere had hen op het aangezicht doen vallen als doden, en hen met hevige schrik vervuld. Toen kwam God, in het vlees verschenen, hun Heere en tevens hun Broeder, in Zijn heilig ambt tussen beide. Ten eerste komt Hij bij hen. Wycliffe vertaalt hier: *'Hij kwam dichtbij.'* Hij trad op hen toe, want enige afstand is pijnlijk voor een verschrikt hart. Jezus naderde het verschrikte drietal. Dit is de aantrekkelijkheid van onze Heere Jezus Christus, dat Hij zo dichtbij ons, arme verslagenen, komt, wanneer wij door de heerlijkheid van God en ons zondegevoel overweldigd worden. Wegens Zijn heerlijkheid en onze broosheid moet God schijnbaar ver van ons zijn, hoewel Hij in neerbuigende geleide tot ons komt. Hij is in de hemel en wij zijn op aarde. Hij de Schepper en wij zijn schepselen van een uur. De Heere Jezus nadert hen zo licht omdat Hij in onze natuur verschijnt en been van ons been en vlees van ons vlees is. Wij mogen vertrouwelijk met Hem verkeren zonder daarom berispt te worden. Kleine kinderen lieten zich omvangen in Zijn armen en Hij sprak: *'Laat de kinderkens tot Mij komen, en verhindert hen niet.'* Wanneer kinderen Hem welkom waren, gevoelen wij dat ook wij komen mogen, ja wij weten tot onze blijdschap dat wanneer wij niet tot Hem kunnen komen Hij tot ons komt en wanneer onze zwakheid ons ter aarde doet vallen Hij tot ons komt om ons op te helpen. Zijn medelijden doet Hem Zich tot ons spoeden en onze ontroerde harten stillen. Als een kind valt, hoe haast zich dan zijn moeder om het weer op zijn voeten te zetten. Toch spoedt ze zich niet meer dan Jezus, die de Zijnen niet lang in hun kommer laat verkeren. Hij ijlt op Zijn arme, zwakke, verslagen discipelen toe. Hij wil hen niet ongetroost laten. In onze dagen is Hij nog dezelfde Christus als in de dagen van Zijn vlees. Nog altijd gaat Hij voort de Zijnen op te zoeken en zich aan hen te openbaren, evenals toen Hij op aarde verkeerde. Broeders, vraagt geen bewijzen meer; doorzoekt geen boeken om bewijzen te vinden. Bidt de Heere Jezus tot u te komen; Zijn tegenwoordigheid zal dan alle bewijsvoering vervangen, ja verreweg beter zijn dan die. De gemeenschap met Christus verschaft aan de ziel onweersprekelijke bewijzen betreffende Zijn wezen, Zijn liefde, Zijn macht, Zijn Godheid. Wezenlijk in Zijn nabijheid leven is voor het gemoed een harnas waarop alle aanvallen van het ongeloof afstuiten. Laat Christus tot ons komen, en met alle vragen en twijfels is het uit. Spitsvondige redeneringen worden genageld aan Zijn kruis; tegenbedenkingen vallen dood aan Zijn voeten. Die zekerheid werkt oneindig beter dan wanneer uit gindse donkere wolk God Zelf met een stem van de donder tot ons sprak.

Het eerste wat Jezus deed toen Hij bij Zijn drie discipelen kwam was: Hij raakte hen aan. Dit is mij iets heerlijks: toen ze daar vol vrees neerlagen, raakte Hij Petrus aan, raakte Hij Jacobus aan, en raakte Hij Johannes aan, evenals in later dagen, waarvan wij lezen: *'Hij legde zijn rechterhand op mij en zei tot mij: 'Vrees niet."* Op die wijze genas Hij de met melaatsheid bezochten, de blinde raakte Hij aan en gaf hem het gezicht en het gestorven kind van Jaïrus wekte Hij op dezelfde wijze op. O, welk een kracht ligt er in Zijn aanraking! Ons aanraken van Jezus behoudt ons, wat zal dan Zijn aanraking van ons dan niet doen! Wij hebben, daarbij, zoveel op met het gevoel, dat het ons een behoefte is te weten dat de Heere werkelijk medelijden met ons heeft en zo innig deel in onze toestand neemt, dat Hij ons wil aanraken. Die aanraking stelt onze ontroerde harten gerust, en wij weten van onze Heere dat Hij Immanuel, God met ons, is. Medelijden! Dat is de uitdrukking van de menselijke aanraking van een hand die niettemin Goddelijk is. O, hoe teer heeft Christus ons aangeraakt door Zijn deelgenootschap aan al het menselijke. Hij raakte ons overal aan: in onze armoede,

want Hij had niets om Zijn hoofd op neer te leggen; in onze dorst, want Hij zat neer bij de Jacobsbron en zei: *'Geef mij te drinken'*; in smart, want Hij werd verraden door Zijn vriend. Hij heeft ons aangeraakt in zielsbenauwdheid, want Hij riep uit: *'Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe.'* Hij is aangedaan geweest door een gevoel van onze zwakheden, want *'Hij is in alle dingen verzocht geworden zoals als wij.'* Een oppermachtige, volstrekte God schijnt ons toe geen medegevoel met ons te hebben; Hij heeft medelijden met ons zoals een vader medelijden heeft met zijn kinderen; toch staat Hij boven ons en onze vrees staat ons in de weg om tot Hem op te zien. Om het teerste medelijden in onze benauwdheden te vinden moet ons een broeder geboren zijn, en zulk een broeder is Jezus. Wij zijn zwak en zondig, en Jezus raakt ons in beide opzichten aan, want Hij heeft ons vlees aangenomen en onze zonden gedragen. Hij is *'met de Overtreders gerekend'*, en aldus raakte Hij overtreders aan; en Hij werd zwak als wij, zodat Hij ten laatste sprak: *'ik ben een worm en geen man'*, en aldus heeft Hij onze zwakheden en ziekheden aangeraakt. Geliefde Vrienden, niets treft onze harten dieper dan de Goddelijke aanraking van Christus, want wanneer u die ervaren hebt, zult u getuigen dat de aanraking met Zijn wonderlijke persoon als het leven is uit de doden. Er gaat kracht van Christus tot ons uit wanneer de zoom van Zijn kleed en onze vinger met elkaar in aanraking komen. De aanraking van de genade van Zijn kant en het geloof van onze kant brengen ons kracht, licht, blijdschap en al wat verder in Jezus is om onze behoeften te vervullen. Jezus legt Zijn hand op ons en in de kracht die ze meedeelt trotseert Hij de hel en stijgt Hij ten hemel. Ezra betuigde: *'Ik heb mij gesterkt, naar de hand van de Heere mijn God over mij.'* Door het heilig medelijden van de almachtige Lijder, roemen wij in verdrukking en triomferen in de dood. Is dit geen werkdadiger bewijs van de waarheid van het Evangelie en van Christus' zending dan wanneer God nogmaals uit een wolk tot ons sprak? De wondermacht van Christus onze harten te voelen sterken, is boven allen twijfel het meest betrouwbare en zekere getuigenis.

U hebt wel gelezen van de Rode Zee, hoe God ze kliefde voor Zijn volk Israël en Farao in de diepe wateren deed omkomen. Zegt niet bij uzelf 'Ik wenste daar geweest te zijn', maar bid God u een weg te banen door uw benauwdheden en de Rode Zee van u zonden te doen opdrogen en u in Kanaän te voeren. De vergeving van de zonde zal u blij maken in Hem. Het moet een treffende tentoonspreiding van Gods heerlijke majesteit zijn geweest, toen Hij een dikke, tastbare duisternis over het gehele land uitbreidde. Wat mij betreft, acht ik het een meer begeerlijk bewijs van Gods macht, toen Hij mijn zware duisternis deed opklaren en mij tot Zijn wonderbaar licht bracht. Toen Hij al de wateren van Egypte in bloed veranderde, zodat men walgde van het drinkwater uit de rivier, was dit een vast bewijs dat God daar tegenwoordig was. Maar voor mijn ziel was het een nog vaster bewijs toen Hij mijn water in wijn veranderde en door Zijn genade mijn natuurlijk leven deed overgaan in zulk één als hetwelk het deel is van de hemelbewoners. Hij heeft ons uit de diepten van onze natuurlijke verdorvenheid opgetrokken en ons met Christus in de hemel gezet. Is dit geen even sterk bewijs van Zijn macht en Godheid als dat Hij Israël uit het land van de dienstbaarheid opvoerde en Zijn volk in vrijheid stelde? Het was een krachtig bewijs voor Gods tegenwoordigheid in Egypte dat Hij de vorsen riep en ze kwamen, tot zelfs in de kamer van de koning. Maar welk een krachtig bewijs dat Hij ons nabij is, ligt, naar het mij voorkomt, hier in, dat de Heere uit onze ziel alle vorsen van vrees verdrijft, die in ons binnenste kwaken tot in de koningskamers van verootmoediging en gemeenschapsoefening. Wegens hun kwaken konden wij onze God niet aanbidden en verheerlijken, maar allerwegen werden wij door twijfelingen geslingerd en door vrees aangedaan. Maar wanneer Jezus nu komt en beide verdrijft, is dit voor het hart

een natuurlijker en proefondervinderlijker bewijs dan duizend wonderen konden zijn. Want dat zijn twee uitwerkselen en werkingen van Christus' medelijden - Jezus kwam bij hen en Hij raakte hen aan.
Maar de voorname zaak is bij Jezus het woord - *'Hij sprak tot hen.'*
Hij is het Woord, en als het Woord bewijst Hij Zijn Godheid. *'Waar het woord des konings is, daar is heerschappij.'* Nadat Jezus hen had aangeraakt zei Hij: *'Staat op en vreest niet.'* Heerlijk woord! *'Staat op en vreest niet.'* Wanneer Jezus' woord met macht tot onze moedeloze zielen komt, en wij gesterkt worden in het vertrouwen, worden wij overtuigd van de waarheid van het Evangelie. Wanneer wij door vrees ongeschikt zijn voor de dienst aan de Heere en Jezus vernieuwt onze kracht door tot ons te spreken: *'Staat op!'* zodat wij weer bekwaam worden voor Zijn werk, dan geloven wij en zijn wij verzekerd. *'De blijdschap des Heeren is onze sterkte.'* Wanneer de gezegende Trooster Christus in ons openbaart, zodat wij opgebeurd en verblijd worden te midden van onze wederwaardigheden, dan hebben wij geen tekenen en wonderen te vragen, noch stemmen uit de wolken: het is genoeg, de waarheid is aan onze gewetens bezegeld. Het woord van Christus is verreweg beter dan alle andere openbaring, want het doet ons niet bezwijken van vrees, maar zendt ons uit om de strijden van de Heere te strijden.
In één woord: Vraagt geen tekenen en wonderen die God niet geven wil, maar *'Hoort Hem!'* Luistert gelovig naar Jezus, en uw persoonlijke ondervinding van Zijn tegenwoordigheid zal voor u alles zijn wat u als middel van verzekerdheid behoeft. Leeft voor Christus, leeft in Christus, leeft met Christus, en dit zal voor u beter zijn dan gezichten, of luchtige wolken, of stemmen uit de hemel, of alle denkbare bewijzen. Dit zal uw geest verlichten en uw hart verblijden, tot de dag aanbreekt en de schaduwen vlieden, en u God zult zien, ook de Vader, van aangezicht tot aangezicht. De genade van onze Heere Jezus Christus zij met u allen. Amen.

3. WAAR HET BEZWAAR LIGT

'Jezus zei tot hem: zo u kunt geloven, alle dingen zijn mogelijk degene die gelooft.' Mark. 9: 23.

Ik geloof dat onze gewone vertaling de zin van de woorden van de Evangelist getrouw weergeeft; waarschijnlijk echter geeft de herziene [Engelse] overzetting de woorden van het oorspronkelijke nauwkeuriger terug. Ze luidt zo: *'Jezus zei tot hem: zo u kunt! Alle dingen zijn mogelijk degene die gelooft.'* Onze gewone vertaling drukt de zin beter uit voor de lezer in het algemeen, en het hoofdvereiste van een overzetting is de mening duidelijk weer te geven. De vader van de bezeten knaap had tot onze Heiland gezegd: *'Zo U iets kunt, wees met innerlijke ontferming over ons bewogen, en help ons!'* en de Heere antwoordde met de daad: 'Dit *'indien U kunt'* betreft niet MIJ, maar het betreft u. Het is niet de vraag of Ik kan, maar of u kunt. U ziet, het woord 'geloven' ligt er in besloten, al wordt het niet dadelijk uitgedrukt. Jezus wilde blijkbaar zo ver gaan, als het geloof van de man gaan kon; maar daar de regel in Gods Koninkrijk is: *'U geschiede naar uw geloof'*, zou het ongeloof van de vader de Heiland in Zijn werk belemmeren. Indien bij de smekende vader het ongeloof kon worden uitgedreven, zou Jezus de duivel uit Zijn kind uitdrijven. Het bezwaar van de uitdrijving des duivels lag voornamelijk in het gebrek aan geloof bij de vader. In de woorden van onze tekst wordt ons voorgehouden dat de hindernissen, welke zielen die verlost wensen te worden, op haar weg ontmoeten, niet aan de zijde van de Heere maar in haar zelf liggen. Ze hebben nooit te vragen: 'Kan Jezus vergeven?' of 'Kan Hij nieuw leven geven?' Nee, daar is een andere vraag, die op de voorgrond staat: 'Kunt u geloven dat Hij vergeven kan en dat Hij nieuw leven kan schenken?' Indien Gods genade u in staat stelt te zeggen: 'Ik geloof, kan geloven en ik geloof dat Jezus in mij werken kan overeenkomstig de volle mate van mijn behoefte', dan houdt elk bezwaar op. Uw geloof is de schaduw van de komende zegen, het teken van de gunst van de Heere jegens u. Wanneer uw geloof vertrouwt op de almacht van Christus, dan is Hij almachtig voor u, want *'alle dingen zijn mogelijk degene die gelooft.'*
Ik wens mij thans te richten tot degenen onder ons, die niet tot Christus kunnen komen. Ik bid van God dat ik door Zijn Geest hun bezwaren mag wegnemen, teneinde hen eens voor altijd te bewegen om nog heden tot Hem te gaan juist zoals ze zijn, en rust te vinden in Jezus en het eeuwige leven.

I. De eerste zaak, die wij wensen te bespreken, is de levensvraag: Wat is geloven? Is nadat zoveel honderden van jaren het Evangelie gepredikt is, deze vraag nog nodig? Ik geloof dat ze zo nodig is, dat wanneer in elke prediking het geloof verklaard werd, het niet te veel besproken zou worden. Het is een goede regel dat elke prediking het Evangelie moet inhouden, en op de duidelijkste wijze ontvouwen, want ondanks alle prediking van het Evangelie in onze kringen, is niets zo weinig bekend of wordt niets zo weinig begrepen als het geloof in de Heere Jezus Christus. Ik houd het daarom er voor dat veel verklaringen van het geloof geen verklaringen zijn, maar er veeleer toe bijdragen om de zaak duisterder te maken dan ze te voren was, en met heel mijn hart hoop ik dat mijn eigen verklaring niet van diezelfde aard mag zijn. Zoveel is zeker dat ik trachten wil dit kwaad te vermijden, en zo duidelijk mogelijk hoop te spreken.
Laat ons de man uit ons tekstverhaal als een voorbeeld stellen en in hem zien wat het geloof is. Deze man geloofde blijkbaar dat Jezus een geneesmeester was, want hij

zegt: *'Meester, ik heb mijn zoon tot U gebracht.'* Hij zou zijn zoon niet tot Jezus gebracht hebben, indien hij geen zekere mate van vertrouwen in Hem gesteld had. Het is een goed begin van het geloof, te weten dat indien ik verlost zal worden het alleen door Jezus geschieden moet; het is goed te beseffen dat de redding van de ziel de vrucht moet zijn van Jezus' werk, en van niemand anders, omdat er onder de mensen geen andere naam gegeven is waardoor wij zalig moeten worden. Deze man had dus eenvoudig geloof in Christus' bereidwilligheid om hem te helpen. Het mag niet zeer sterk geweest zijn, maar nochtans was het er, want anders had hij de nadruk van zijn bede niet op de macht van de Heere gelegd. Hij zei niet: 'Zo U wilt, U kunt', maar: *'Zo U iets kunt, wees met innerlijke ontferming over ons bewogen, en help ons.'* Terwijl hij op dat gezegende gelaat staarde, als vol bijzondere teerheid, gevoelde de man dat hij zeggen mocht: 'Wees met innerlijke ontferming over ons bewogen.' Van veel mensen kunnen wij geen medelijden of deelneming vragen, omdat het blijkt dat ze het niet hebben: ze hebben een strenge blik, en koelheid ligt op hun gelaat. Maar zo was de Heiland niet. De man gevoelde dat Jezus uiterst medelijdend was; zijn bede was dat dit medelijden aan hem en aan zijn zoon mocht worden betoond. Het is een goed begin van het zaligmakend geloof, te geloven dat Jezus bereidwillig is u te verlossen. Ik vertrouw dat velen van u al daartoe gekomen zijn.

Wat is het: werkelijk en tot zaligheid in Jezus te geloven? De smekende vader had nog niet die trap van het geloof bereikt, waardoor het wonder verzekerd werd. Meer was er nodig. Wat was dat? Hij had behoefte aan 't geloof in Christus' macht met betrekking tot zijn eigen toestand. Het punt waarin zijn geloof wankel stond was de macht van de Heere in betrekking tot de bijzondere zaak waarmee hij tot Hem kwam. Want Hij zei: *'Zo U iets kunt.'* Alvorens u de bezorgde vader om zijn ongeloof veroordeelt, zij het mij vergund u te doen opmerken, dat zijn zoon in een hoogst benarde toestand verkeerde en de Heiland had hem zo pas de vreselijke verschijnselen daarvan laten verhalen. De vader had er nadrukkelijk over uitgeweid dat de boze geest, *'waar hij hem ook aangreep, hem scheurde, zodat hij schuimde, en knerste met zijn tanden en verdorde'*, en voorts had hij de Heere verhaald dat de knaap daaraan geleden had van kindsbeen af; ja hij was nog meer in bijzonderheden getreden, zeggende: *'En menigmaal heeft de boze geest hem ook in het vuur en in het water geworpen om hem te verderven.'* Op dit smartelijk verhaal liet hij zijn meewarig: *'Zo U iets kunt'* volgen. Verwondert u dit? Het is alsof Jezus tot hem zegt: 'Indien u met het oog op dit alles kunt geloven, zult u de verlossing van God zien.' Zeer gemakkelijk is het, te zeggen: 'Ik geloof', wanneer u geen gevoel van uw zonde hebt en geen besef van uw gevaar. Het is de lichtste zaak ter wereld, te zeggen: 'Ja, Christus kan mij verlossen', wanneer u niet werkelijk gelooft dat u verlossing behoeft. Geloof, waar geen ogenblikkelijk gevoel van behoefte aanwezig is, is slechts de schijn van geloof, en niet de genade die de ziel redt. Dit is de vraag: Kunt u, geliefde hoorder, op ditzelfde ogenblik geloven dat Jezus u zal zalig maken, ondanks u gevoelt dat u vol zonde bent? Kunt u zeggen: 'Heere, ik ben door de geest van het kwaad bezeten, ik ben zijn gevangene, en ben dit geweest van kindsbeen af; ik ben tot de een zonde gedreven en daardoor in het vuur geworpen, en toen ben ik in de tegenovergestelde zonde geslingerd en zo in het water gedompeld; ik ben door hartstocht vervoerd en door kwade begeerlijkheden verscheurd; ik heb tegen licht en beter weten in gezondigd; ik heb tegen de liefde en de barmhartigheid gezondigd; ik heb in gedachten en woorden en daden gezondigd; ik heb zwaar en voortdurend gezondigd, en toch geloof ik dat U mij verlossen en tot een nieuw schepsel maken kunt. Hoewel ik goddeloos ben, geloof ik dat U in mij de zonde van de troon kunt stoten en maken dat ik U liefheb en dat al de dagen van mijn leven.' Indien u op die wijze in Jezus kunt geloven, zal Hij u verlossen, ja heeft Hij u verlost.

Indien u als een nietswaardig zondaar zo Gods genade eer kunt geven, van te geloven dat Hij door Christus Jezus uw zonde kan uitdelgen, zo zal u dit geschieden. Weet echter wél dat dit geloof niet in u moet zijn ter oorzaak van het voorbijzien van uw zonde, maar terwijl u zich er diep van bewust bent en u daarom verootmoedigt. Indien ik mij zelf wijs maak dat ik slechts een zondaar in naam ben dan zal ik in Jezus ook slechts een Zaligmaker in naam vinden. Indien ik niet in zulk een mate zondaar ben dat ik erken een zondaar te zijn, maar slechts een plichtpleging voor God maak door te zeggen: 'o, zeker, ik ben een zondaar, wij zijn allen zondaren', dan ben ik een schijnzondaar, en zal ik een schijngelovige worden en zal de waarachtige Zaligmaker niets met mij te doen hebben. Jezus is gekomen om zalig te maken wat wezenlijk en inderdaad verloren is. De oprechte zondaar, die zijn schuld niet kan en durft ontkennen, is het voorwerp van de zoekende genade van de Heere. Kunt u met het oog op uw diepgevoelde schuld geloven dat Jezus u rein wassen en vernieuwen kan? Dan hebt u een voornaam bestanddeel van het zaligmakend geloof.

Merkt nu op, indien de smekende vader bij enige mogelijkheid in Jezus' macht om Zijn kind te redden kon geloofd hebben en toch geweigerd had het tot Jezus te brengen om het te genezen, zou hij één van de wezenlijke eigenschappen van het ware geloof gemist hebben. Want hoort. Indien u de innerlijke grond van het geloof kennen wilt, hij is deze: te vertrouwen op de Heere. Vertrouwen! vertrouwen! Dát is het. Te geloven dat Christus u behouden kan is van hoog gewicht, maar u in Zijn hand te stellen om door Hem behouden te worden, - die daad is uw behoud. Geloof dat Christus' woorden waar zijn; neem dan dat woord, als tot u gesproken, voor uzelf aan en verlaat u op de waarheid daarvan - dat is het zaligmakend geloof. Christus te kennen als zulk een Verlosser als u behoeft, Die machtig en bereid is om u te verlossen, is heerlijk, maar u moet daarenboven deze Verlosser als de Uwe aannemen. Zeg welgemeend: 'In die hand, die genageld is aan het kruis, stel ik mijn schuldige ziel, in de hoop en in het geloof dat Jezus al mijn overtredingen vergeven zal. U kunt, u wilt de boze geest uitdrijven. Ik vertrouw op Uw macht om hem te gebieden uit te gaan, ik vertrouw evenzeer op Uw schulduitdelgende genade.'

Wie op Jezus vertrouwt is verlost. Ik zeg niet: hij zal verlost worden, maar hij is verlost. *'Wie in Hem gelooft heeft het eeuwige leven.' 'Een iegelijk, die in Hem gelooft, wordt gerechtvaardigd van alle zonden, waarvan hij door de wet van Mozes niet kon gerechtvaardigd worden.'*

U mag wel aangaande het geloof van deze man opmerken dat het geen volkomen geloof was. Hoewel hij er de genezing van zijn zoon door verkreeg, was zijn geloof zwak, en om die zwakheid afkeurenswaardig, maar de gebrekkigheid van zijn geloof deed zijn geloof niet te niet. Een zwak geloof kan een machtige Verlosser krijgen, evenals een bedelaar met een verlamde hand een gouden gave kan ontvangen. Een erfgenaam van een bezitting heeft daarop evengoed aanspraak wanneer hij een kind is als wanneer hij volwassen is, en evenzo verkrijgt het kleine geloof de erfenis hoewel het nog een kindje is.

De beangste vader moest uitroepen: *'Heere, kom mijn ongeloof te hulp'*, maar dat ongeloof, beleden en betreurd, sloot hem niet van de zegen uit. Het ongeloof dat zich onder ons geloof mengt is iets dat door de bijstand van Christus moet worden verwijderd, maar daarom zal het de kracht van het geloof dat wij bezitten niet te niet doen. Daarom, geliefde vriend, indien uw geloof in Jezus zover komt dat u Hem machtig acht om u te verlossen en daarin op Hem vertrouwt, bent u een verloste, zelfs niettegenstaande u met duizend vrezen te worstelen hebt en bekommerd bent over een heirleger van zonden. *Het geloof heeft u behouden, ga heen in vrede.* Want dit uw geloof zal opwassen van een mosterdzaad tot een wijdvertakte boom. Ik wenste dat u

Jezus in uw armen kon nemen, zoals een Simeon dit deed, want dan zou u met volle verzekerdheid zeggen: *'Mijne ogen hebben uw zaligheid gezien.'* Maar al kunt u zo ver niet komen, steek dan althans uw vinger uit en raak de zoom van het kleed van de Heiland aan. Want indien u slechts Zijn kleed aanraakt zult u genezen worden. De geringste aanraking met de eeuwig gezegende Christus zal een weg openen waardoor Zijn verlossingskracht uit Hem in u zal overgaan. O, hoe zalig is de gedachte dat God deze gebaande weg van het geloof voor arme zondaars heeft opengesteld. De belofte is uit het geloof, opdat ze naar genade zij, teneinde ze vast zij voor al het verkoren zaad van Abraham.

Dit geloof in de Heere Jezus moest voor ieder van onze de lichtste zaak ter wereld zijn. Indien wij waren wat wij behoorden te zijn, zou het nooit in ons opkomen aan onze Heere Jezus te twijfelen, en ons schandelijk ongeloof tegenover Hem is het duidelijkste bewijs dat wij Hem nodig hebben, want wij moeten vreselijk verdraaid van hart geworden zijn, dat wij gedwongen zijn te erkennen dat wij het moeilijk vinden om in Jezus te geloven. Welk een belediging voor Hem! Welk een misdaad van onze kant! Stel u de geboden weg van de zaligheid voor de geest en bloost over uw boosaardig ongeloof! God, de eeuwig Volzalige, die wij hadden beledigd, zendt Zijn geliefde Zoon in de gelijkheid van het zondige vlees en die Heiland heeft onder ons verkeerd als onze broeder, vriend en helper. In de volheid des tijds heeft Hij onze zonde en ellende op zich genomen en zich aan het kruis laten verhogen met de volle last van onze schuld. Hoewel Hij de geliefde Zoon van de Vader was, heeft Hij zelfs de dood ondergaan in de plaats en ter vervanging van de Zijnen, en Gods getuigenis van Hem is dat Hij Hem gezonden heeft tot verzoening van de zonde. God heeft Zijn zoenoffer aangenomen; zullen zondaren het niet aannemen? Hij is de Zaligmaker; God heeft Hem daartoe verordend; zullen zondaren er niet in bewilligen dat Jezus hen zaligmaakt? Zo niet, waarom niet? Indien wij niet tot de uiterste diepte van verdorvenheid vervallen waren, zouden wij verheugd uitroepen: 'Heere, wij geloven. Geloofd zij de gezegende naam van Jezus, onze Plaatsbekleder, kunnen wij op Hem vertrouwen en vertrouwen wij op Hem. Wij zijn ten volle verzekerd dat, wanneer de Heere God Jezus ter zaligheid heeft gegeven aan de einden van de aarde, Hij ook een volkomen zaligheid moet zijn; daarom nemen wij Hem met blijdschap en verheuging aan.' Maar het is de aard van onze natuur, de innerlijke verdorvenheid van onze harten, dat wij onze God niet kunnen geloven en Hem dus tot een leugenaar maken. O, hoe verschrikkelijk, de waarheid te wantrouwen van Hem die de engelen met gedekt gelaat aanbidden. O, welk een misdadig wantrouwen, de belofte van de waarachtige God in twijfel te trekken! Het is vreselijk, verschrikkelijk, ontzettend in de hoogste mate, de almachtige Vader te mistrouwen, aan Zijn ten dode bloedende Zoon te twijfelen. Er moest geen plaats zijn voor een *'zo'*, wanneer wij weten dat in de Heere Jezus al de volheid woont. Ik spreek op dit ogenblik niet tot dezulken, die Gods Woord verwerpen, en die de Godheid van Christus loochenen: ik kan mij hun toestand voorstellen, en anderzijds medelijden met hen hebben. Maar ik spreek thans tot dezulken, die deze Bijbel als Gods Woord erkennen, en onvoorwaardelijk geloven dat Jezus God is: tot u zeg ik dat uw weigerachtigheid om al uw vertrouwen op Hem te stellen onverantwoordelijk is; ik kan althans generlei verontschuldiging voor u vinden. Bedenk deze nadrukkelijke woorden van de Heere Jezus: *'Indien Ik u de waarheid zeg, waarom gelooft u Mij niet?'* Indien u gelooft dat Jezus de Zoon van God en de Zaligmaker van zondaren is, waarom vertrouwt u dan niet van ganser harte op Hem? Waarom u dan niet terstond aan Hem toevertrouwd, van Wie u toestemt dat Hij al uw vertrouwen waardig is?

II. Ik heb getracht de aard van het geloof in het licht te stellen. Ik wil nu in de tweede plaats stilstaan bij de verontrustende vraag: Hoe is het mogelijk dat het moeilijk kan zijn te geloven? Voor sommigen is het inderdaad moeilijk. Op zichzelf kan het dit niet zijn, toch vindt menige bekommerde van hart het zo, en voor degenen die hen tot Christus trachten te brengen, is dit een zeer moeilijk geval.

Waarom, ten eerste, is het moeilijk sommigen mensen een duidelijk denkbeeld van het geloof te geven, niet alleen moeilijk voor hen om te geloven maar zelfs om te vatten wat geloven is? Ik heb personen ontmoet die geregeld sinds twintig of dertig jaar de godsdienstoefening hadden bijgewoond en toch nog niet tot de ontdekking waren gekomen dat het geloof een kinderlijk vertrouwen op Jezus is. Als kind was mij dit zalige geheim onderwezen door de Geest van God. Maar het kwam mij in het eerst onbegrijpelijk voor dat ik jarenlang de Evangelieprediking had bijgewoond, en toch niet geweten had wat het betekent in Christus te geloven. Die eenvoudige waarheid drong in mijn ziel door als een nieuwe openbaring. Ik had de Bijbel gelezen; er was geen gedeelte waarmee ik geen kennis had gemaakt, en toch had ik zelfs uit dat gezegende boek niet geleerd wat het geloof in Christus betekent. Is dat niet zonderling? Het is opmerkelijk, en toch komt het algemeen voor. Wij trachten door verklaringen, door verhalen, door gelijkenissen de mensen een begrip van het geloof te geven. Maar wij kunnen het hun niet eens in het hoofd prenten, nog veel minder in het hart. Luther betreurde dat hij, naar zijn mening, de Bijbel moest nemen en er zijn hoorders mee om de oren slaan, omdat hij hen niet tot het begrip brengen kon van de duidelijke leer van de Bijbel aangaande de rechtvaardiging door het geloof. Het denkbeeld van geloven strijdt tegen het menselijk gemoed en het kan er alleen ingang vinden door zich een weg te banen tegen de neiging van de menselijke natuur in. Nogmaals zeg ik, dat dit een treurig bewijs van de verdorvenheid van de mens is, want op zichzelf is het denkbeeld niet moeilijk: het is het eenvoudigste denkbeeld dat uitgesproken of aangenomen kan worden. Vertrouw uw verlossing aan Christus toe en Christus zal u verlossen, is een voorschrift dat een kind begrijpen kan. Maar toch de onwedergeborenen denken er niet zo over: ze verwarren de zaak en houden vast aan hun mening dat het geloof iets is om gevoeld, of gezien, of gedaan, of geleden te worden. Hun God te vertrouwen, zich te verlaten op de verzoening van Zijn Zoon - dat staat hun niet aan, en zo wordt hun dwaas hart verduisterd en kunnen ze de weg niet zien die voor hen ligt.

Wanneer wij dit denkbeeld onze hoorders hebben ingeprent, volgt voor ons de nieuwe moeilijkheid om hen te doen geloven dat het geloof hen behouden kan. Het schijnt zo moeilijk dit te geloven omdat het middel zo gemakkelijk is. Ze zeggen: 'Hoe, zal ik na een dertig, veertig, vijftigjarig leven van zonde, van al de straf over mijn overtredingen verlost worden, door eenvoudig te vertrouwen op de Heere Jezus Christus?' Als u hun zei dat ze naar de woestijn moesten gaan en daar als kluizenaars, levende van bessen en water, hun verder aardse leven moesten doorbrengen, zouden ze uw woorden geloven. Als hun geboden werd zichzelf te geselen met zwepen van ijzerdraad, zouden ze van zulk een lijden een gunstig gevolg kunnen verwachten, maar niet van enkel en alleen geloven. Als hun de gedachte werd voorgesteld, God te verzoenen door hun persoonlijk lijden, zou het weldra onmogelijk zijn dit te geloven, maar toch hellen ze voor een tijd meer dáártoe over dan tot de leer van de verlossing door te vertrouwen op de grote Plaatsvervanger. Afgrijselijke voorstellingen, toestanden van wanhoop, verschrikkingen, - ook daarvan hebben veel goede verwachting; ze hopen door sterke gemoedsaandoeningen vergeving te verkrijgen en door de poorten van de hel zich een weg te banen ten hemel. Maar op Christus te vertrouwen en de belofte van God te geloven, is iets dat te eenvoudig voor hen is; ze vrezen dat

die verzekerdheid niet zo spoedig gevonden kan worden. O, u arme ziel, wanneer de profeet u geboden had iets groots te doen, zou u het dan niet gedaan hebben? Hoeveel te eer dan wanneer hij tot u zegt: *'Geloof en leef.'*

Ik wenste dat u veranderde van mening over het wezen van het geloof, want het is volstrekt zulk een onbeduidende zaak niet als u onderstelt. Zo eenvoudig als het is, bezit het toch grote voortreffelijkheid en waarde. Het geloof in God is de meest Goddelijke uiting van het gemoed. In God en Zijn Christus te geloven is verzoend te zijn met God, en Zijn vijandschap te hebben afgelegd. Wij zijn in overeenstemming van hart met hen op wie wij vertrouwen. Uw God geloven is Hem aanbidden: het wezen van de aanbidding is het geloof. Op de Heere te vertrouwen geeft een arme zondaar meer eer dan de cherubijnen hem brengen kunnen met hun hoogste lofzangen. Te midden van al mijn zonde en zondigheid, met een volkomen besef van mijn schuld, geloof ik dat het bloed van Jezus mij verlost heeft - geeft Hem dat geen lof? Scharlakenrode zonden te belijden en toch te zeggen: *'Was mij en ik zal witter zijn dan sneeuw'*, - wordt daarmee de Heere niet een grote eer toegebracht voor Zijn genade en Zijn macht? En toch, voor de leer: *'Geloof en leef'* deinzen de arme zondaren terug omdat ze te gemakkelijk is.

Als ze over het bezwaar, dat het zo uiterst gemakkelijk zou zijn, heenstappen, zeggen ze bij zich zelf: 'Deze tijding is ongetwijfeld te goed om waar te zijn. Versta ik u goed, mijnheer, dat wanneer ik nu in de Heere Jezus geloof, ik dan dadelijk van de zonde verlost en een nieuw schepsel in Christus geworden ben?' Ja, u hebt mijn onderricht begrepen, indien dit de zin is die u in mijn woorden vindt. Nu zegt u dat het te gunstig is om waar te kunnen zijn. Bemerkt u niet hoe gering u over uw God denkt?

Ik weet dat de schuld vergevende genade uw verwachtingen of gedachten te boven gaat. Of heeft God niet van Zichzelf verklaard; *'Gelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, alzo zijn Mijn wegen hoger dan uw wegen en Mijn gedachten dan ulieder gedachten'*? De genade mag te groot zijn voor uw verwachting, ze is niet te groot voor God om ze te verlenen. Dat u beter over God mocht denken dan u gedaan hebt, en van Zijn wonderbare genade zeggen mocht: 'Zij is juist zoals Hij Zelf.'

Welk een genade die op zulk een wijze verleend wordt, die om niet geschonken wordt aan een ieder die in Jezus gelooft! Nu, zo wil de Heere het, en wij moeten haar aanvaarden als het Goddelijk waarmerk dragende. Hij vergeeft op Goddelijke wijze, en dit brengt ons geloof niet aan het wankelen, maar bevestigt het.

Dan weeer, verbaast men zich over het spoedige van de rechtvaardigmaking. Zal een vijftigjarig leven in de zonde in een ogenblik vergeven worden? Zal het geloof van een ogenblik een einde maken aan de schuld van vroeger en het begin van een heilige toekomst zijn? Juist zo; op een ogenblik zet een mens de voet op de weg van het geloof, die hem in een nieuwe wereld leidt. Wat vreemds steekt daarin? Is het niet Gods gewone wijze van doen dat Hij in korte tijd wonderen tot stand brengt? Hij besteedde slechts een week om de aarde voor de mens toe te bereiden, nee, slechts zes dagen volstonden daartoe en de zevenden dag rustte Hij. Om het licht te scheppen, waarin wij ons verheugen, behoefde de Heere slechts te spreken: *'Er zij licht!'* In ons tekstverhaal zegt de Heiland slechts tot de boze geest: *'Gij stomme en dove geest! Ik beveel u, ga uit van hem, en kom niet meer in hem'*, en het geschiedde. Al hadden wij al de tijd tot onze beschikking, toch zouden wij zulke wonderen niet kunnen doen, maar bij God is geen grens tussen langheid of kortheid van tijd. Duizend jaar is bij Hem als één dag en een dag als duizend jaar. Hij spreekt en het is er. Welk een gedachte - verlossing in een ogenblik! Van het ogenblik dat een zondaar gelooft leeft hij in God, en zijn zijn ongerechtigheden vergeven. O, zondaar, waarom zou u daaraan twijfelen? Toch kunnen wij de bedrukte van hart niet bewegen het te geloven.

Als wij onze vrienden uit deze moeilijkheid helpen, komen ze in een andere. Ze kunnen zich niet vergenoegen met Gods Woord alleen als de grond voor hun geloof. Waarom geloof ik dat ik verlost ben? Ik weet dat ik verlost ben, omdat Gods Woord zegt: *'Die in Hem gelooft heeft het eeuwige leven'*; en ik geloof in Jezus en daardoor ben ik het eeuwige leven deelachtig. 'Maar', zegt iemand, 'indien dat woord zich krachtig bij mij had doen gelden, dan kon en zou ik het geloven.' Juist zo. Maar zolang u weigert de belofte van God te geloven, bejegent u Hem als een leugenaar! God moet u volstrekt enig onderpand of bewijs geven boven Zijn belofte omdat Zijn Woord u niet voldoende is, ondanks u toestemt dat zelfs voor een rechtschapen man Zijn Woord zijn zegel is. U kunt op uw God niet vertrouwen. 'O, dat ik maar een droom mocht hebben.' Juist zo. U zou meer vertrouwen stellen in een onnozele droom, misschien door een slechte spijsvertering teweeggebracht, dan u hebt in het plechtige woord en de beschreven belofte van God. 'O, als maar een engel tot mij sprak, kon ik geloven.' Juist zo. En wanneer het God niet goeddunkt u een engel te zenden, wat dan? Dan moet Hij niet geloofd worden, maar bejegend als een Leugenaar. Wat is dat anders dan te zeggen: 'Heere, u moet u naar mij toekomen, anders wil ik geen woord geloven van wat u zegt'? Is het daartoe gekomen? Durft u tekenen van God vragen? Laat mij u vragen: is deze Bijbel Gods Woord? Zeg: 'Nee'; dan kan ik mij uw gedrag verklaren. Maar als u gelooft, zoals ik weet dat u doet, dat hij het waarachtige Woord van God is, hoe durft u dan ongelovig zijn? Als al de engelen in de hemel in een rij tot mij kwamen en mij verzekerden dat God Zijn Woord zou houden, dan zou ik zeggen: 'Ik heb het u niet gevraagd mij dat te zeggen, want het kan niet anders dan dat de Heere altijd even goed is als Zijn Woord.' God is zo waarachtig, dat het getuigenis van engelen overbodig zou zijn. Als mijn vader een verklaring aflegde zou ik zijn knecht niet roepen om haar te bevestigen. Als de Bijbel door de Heilige Geest is ingegeven, dan moeten wij hem geloven zonder bevestiging of verklaring te eisen. Laat ons zeggen: 'Dat Woord is waarachtig, want God heeft het gesproken. *Jezus Christus is in de wereld gekomen om zondaren zalig te maken*: ik ben een zondaar en vertrouwen op gekomen dat Hij mij verlossen wil. Omdat het Woord zegt: *zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij de macht gegeven kinderen Gods genaamd te worden, namelijk die in Zijn naam geloven* -, geloof ik in Zijn Naam, en daardoor heb ik de macht en het voorrecht een kind van God te worden, en ben ik een kind van God. God heeft gesproken, en dat is mij genoeg.' Wij kunnen de mensen niet tot het inzicht brengen dat het Woord van God vaster is dan alle tekenen en wonderen - ze begeren er iets bij.
Als wij hen dringen tot de erkenning dat het Woord van God de enige en voldoende grondslag is van het geloof, beginnen ze terstond op hun eigen geloof te zien alsof het de Zaligmaker ware. Ze roepen: 'Mijn geloof is zo zwak, mijn geloof is zo afwisselend; mijn geloof is zo wankelend' enzovoort. Het is alsof degenen wie werd aangeraden om op de koperen slang te zien, in plaats daarvan gevraagd hadden hun eigen ogen te zien. Hier is een kind dat dorst heeft en daar is een springende fontein. U geeft het kind een beker om van dat water te kunnen drinken. Het kind gaat evenwel niet naar de fontein, maar is zo ingenomen met zijn lege beker, dat het uit deze zijn dorst poogt te lessen. Welk een onnozel kind! Of stel u voor dat het weigerde naar de fontein te gaan omdat zijn beker van steen of van tin was, zou dat niet een zonderlinge wijze van handelen zijn van een dorstig kind? Een kind heeft de beker nodig om er uit te drinken, maar het kan niet drinken uit een lege beker. Het geloof is die beker, maar Christus is de Fontein. In vergelijking met Christus is het geloof iets van ondergeschikte aard. Wij moeten geloof hebben als de vinger waarmee wij de zoom van het kleed van de Heere aanraken, maar de vinger bewerkt de genezing niet. Zal ik de aanraking weigeren omdat ik misschien mijn vinger niet schoon gewassen heb, of

omdat er geen gouden ring aan is, of omdat hij de sporen van jicht vertoont? Zoveel aandacht aan de vinger te wijden dat men weigert er Christus' kleed mee aan te raken, zou waanzinnig zijn. Denk niet aan uw vingers: raak het kleed van de Heere aan. Zondaar, ga tot Christus om het even hoe. Want indien u tot Hem gaat zult u leven. In elk geval is het niet de grootte of de volkomenheid van uw geloof, maar Christus' grootheid en volmaaktheid waar alles van afhangt.

Een andere beproeving is, dat wij bekommerde zondaars er niet toe kunnen brengen het onderscheid in te zien tussen hun geloof en Zijn vruchten. 'Ik zou in Christus geloven', zegt iemand, 'als ik zo heilig was als die en die, die een gelovige is, maar nu ziet u dat ik een zondaar ben.' Weet wel, geliefde vriend, dat de persoon over wie u zo spreekt niet van zichzelf denkt dat hij een grein meer persoonlijke verdiensten bezit dan u. Als u die gelovige spreekt, zal hij u zeggen dat wat heiligs u ook aan hem mocht opmerken, dit het werk van de genade is en dat toen hij voor het eerst tot Christus kwam, hij juist moest komen zoals u, dat is als een zondaar. Het geloof brengt heiligheid voort. Maar wanneer wij tot Jezus komen, komen wij allereerst als onheiligen en als de zodanigen ontvangt Hij ons. Stel u voor dat ik een menigte bloembollen heb, waaruit, naar men mij verzekert, de merkwaardigste bloemen zullen voortkomen. Als ik die verzekering geloof, zal ik zorg dragen dat ze behoorlijk in de grond gelegd worden. De bloemkwekers beginnen met zulke bollen in bakken of putten te zetten, om in de winter en het begin van de lente tulpen en andere schone bloemen te hebben. Stel u voor dat ik besluit mijn bollen niet te planten, omdat ik op mijn eigen gezicht afga en tot de gevolgtrekking kom dat, aangezien ik geen tulp of zelfs maar het begin er van in één van de bollen kan ontdekken, er geen nut in kan steken ze te planten. Iedereen nu zou mij zeggen dat ik in dit geval mij door het geloof moest laten leiden en mijn bollen planten, opdat ik op de gezette tijd hun bloemen mocht zien. 'Die bol zal eens schone bloemen voortbrengen', zegt iemand tot mij. Ik antwoord dat het een bruinachtige uitgedroogde soort van ui is en dat ik de bol op de mestvaalt zal werpen omdat ik er geen zweem van een bloem in zien kan. Hoe onnozel zou ik zijn, indien ik zo sprak. Hoewel ik niet kan zien, toch sluimert er, dicht samengedrongen en geheel verborgen, in die bol iets schoons, dat op de wekstem van de lente zal ontwaken. Evenzo ligt er, indien u in Christus gelooft, een heilig leven verscholen in uw geloof, en het zal zich van lieverlede ontplooien. Zelfs in een zwak geloof zijn de beginselen besloten van een eindelijke volmaaktheid. Indien u zich werkelijk op Christus verlaat, heeft uw toebereiding voor de heerlijkheid een aanvang genomen. Christus is verborgen in het oprecht geloof. Verwacht echter niet dit alles al ogenblikkelijk te zien; geef thans acht op de wortel en de groei zal volgen. U moet niet tot Christus komen omdat u genezen bent, maar om gezond te worden; uw geloof moet een zondaarsgeloof zijn alvorens het het geloof van een heilige kan worden. Geloof in Christus terwijl u nu onrein, verloren en ellendig bent en Hij zal u reinigen, verlossen en vernieuwen.

Nog vinden wij de ontwaakte zondaren worstelende met het denkbeeld dat ze iets moeten zijn of iets voelen alvorens ze zich op Christus mogen verlaten. Wij kunnen hen niet tot het besef brengen dat hun zaligheid van begin tot eind in Jezus Christus vervat is en in Jezus Christus alleen. Wij .kunnen hen niet af brengen van zeker vertrouwen op hun eigen gewaarwordingen, op hun tranen, of hun gebeden, of hun Bijbellezen of enige andere vorm van werken. Nu, eveneens willen ze liever op hun eigen geloof dan alleen op Jezus zien. Weet u niet dat onze Heiland een volkomen verzoening voor de zonde, en een volmaakte gerechtigheid heeft aangebracht voor de Zijnen? Zijn voldoening moet als volledig en volkomen worden aangenomen en Zijn gerechtigheid als onze eigen worden aanvaard. Ons vertrouwen moet geheel en al op

het volmaakte werk van onze Heere gevestigd zijn, het moet zelfs niet op ons geloof rusten. Ons te verlaten op ons eigen vertrouwen zou ongerijmd zijn. Een gekwetste heeft helende balsem ontvangen en een stuk linnen om die balsem te omwinden; indien hij nu het linnen om de wond heenwikkelde en het heelmiddel achterwege liet, zou hij geen genezing mogen verwachten. Het geloof is het linnen waarop de balsem van Christus is uitgebreid en wij moeten zijn aangewezen plaats en orde niet verwarren, of wij maken het tot een mededinger van Christus. O, dat ik enige van de hindernissen mocht wegnemen waarmee de mensen zichzelf omringen, zodat ze er toe wilden besluiten om van zichzelf af te zien en alleen te zien op Jezus!

III. Thans moeten wij het laatste punt bespreken. O, u allen, die rust zoekt, let op elk woord dat in liefde tot u gericht wordt. Wat is het dat het geloof licht kan maken? De Heilige Geest alleen kan dit doen, en Hij doet het door zekere waarheden in herinnering te brengen. Het geloof wordt de mens licht gemaakt door de Heilige Geest, wanneer Hij, allereerst, klagend de ontwijfelbare zekerheid van Gods getuigenis inziet; en dit is het getuigenis dat God geeft omtrent Zijn Zoon, dat wie in Hem gelooft het eeuwige leven heeft. Is deze Bijbel waar of niet? Ik geloof elke letter er van; ik neem hem aan als het Woord van God in de meest onbeperkte zin van 't woord en dat doet u ook, tot wie ik spreek. En wanneer dit zo is dan is het niet langer moeilijk te geloven wat ronduit in dit boek getuigd wordt. Als God gesproken heeft, hebben alle vragen een einde. Het mag een hard woord of het mag een duister woord zijn, het mag te gunstig schijnen om waar te kunnen zijn, maar wat doet er dat toe? Mogen wij de Heere verantwoording vragen? Hij is geen mens, dat Hij liegen zou, noch een mensenkind, dat Hem iets berouwen zou. Hij heeft gezegd dat wie in Jezus gelooft niet zal verderven, maar het eeuwige leven hebben; en wanneer wij geloofd hebben, is derhalve het eeuwige leven ons deel.
Het volgende dat de Heilige Geest ons doet zien is de toepassing van dat getuigenis op onszelf, dat wil zeggen: wij lezen: *'Jezus Christus is in de wereld gekomen om zondaren zalig te maken'*, en wij besluiten daaruit dat wanneer wij juist dezulken zijn, wij tot Hem mogen vluchten om ons te behouden. Wij lezen: *'Komt herwaarts tot MIJ, allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven.'* Wij werken en zijn zwaar belast, en daarom komen wij en Hij geeft ons rust. Wij lezen dat *'te zijner tijd Christus voor de goddelozen gestorven is'*, en wetende dat wij goddeloos zijn, grijpen wij moed en komen tot Hem, Die de schuldige rechtvaardigt door Zijn gerechtigheid. Wij lezen verder: *'Die wil die komen en neme het water des levens om niet.'* Wij lezen voorts: *'Gaat heen in de gehele wereld en predikt het Evangelie aan alle creaturen'*, en daar wij creaturen zijn besluiten wij dat het Evangelie ons iets te zeggen heeft. Uit het één zowel als uit het andere van deze getuigenissen zien wij dat het Evangelie zich tot ons persoonlijk richt en daarom nemen wij het aan. Het is beter voor ons dat het Evangelie tot ons komt met aanduiding van onze hoedanigheid dan dat er onze persoonsnaam bij werd vermeld. Is uw naam Johannes Bruin? Nu, indien het Evangelie tot u kwam per brief, gericht aan Johannes Bruin, wat zou u al niet zeggen, indien u in verzoeking kwam om te twijfelen! U zou bij u zelf denken dat er buiten u nog veel andere Johannes Bruin's kunnen bestaan en daarom de tijding juist niet voor u bestemd was. Indien ze al aan uw woonplaats gericht was, zou u kunnen vrezen dat er eens een andere Johannes Bruin in uw huis gewoond had, lang vóór uw geboorte en daarom zou u schuchter zijn het bericht als voor u bestemd te beschouwen, uit vrees dat het op een veel vroeger tijd betrekking had. Als u aan het ongeloof wilt toegeven kunt u in alles een voorwendsel vinden. Maar wanneer de belofte geschiedt *'aan een iegelijk die in Jezus gelooft'* kan er geen twijfel bestaan dat ze ons aangaat als wij geloven. Wij

lezen: *'Indien wij onze zonden belijden, God is getrouw en rechtvaardig dat Hij ze ons vergeve'*, is het dan niet uitgemaakt dat wanneer wij onze zonden beleden hebben, wij genade gevonden hebben? Het is een zegen voor ons wanneer de Geest van God ons leert inzien dat het Evangelie *'tot allen en over allen is die geloven.'*

Iets anders dat het geloof licht maakt is het wanneer de Geest van God ons de heerlijkheid van de persoon van Christus doet zien. Onze Zaligmaker is waarachtig God en deze waarheid steunt ons om in Hem te geloven. Het komt mij voor dat de arme beangste vader er zeer in kan geholpen zijn in onze Heiland te geloven, door de bijzondere glans die van. Hem afstraalde, doordat Hij juist van de berg van de verheerlijking terugkwam. Het was een zeer moeilijk geval dat het gemoed van de ongelukkige man bezig hield, en daarom verscheen hem de Heere in een ongewone luister - een luister waarvan wij lezen: *'De gehele schare, Hem ziende, werd verbaasd.'* Een blik op het gelaat van onze Verlosser droeg er toe bij om de beangste vader te doen roepen met tranen: *'Ik geloof, Heere!'* O, wanneer de Geest van God u leidt om de Schrift te lezen totdat u een duidelijk gezicht verkrijgt in de Godheid en de volmaakte mensheid van de Heere Jezus, zult u zich overtuigd gevoelen dat met een almachtige Zaligmaker alle dingen mogelijk zijn. *'Zou iets voor de Heere te wonderlijk zijn?'* De Heiland is opgenomen in heerlijkheid en machtig de diepst verlorene te verlossen, die door Hem tot God gaat. O, mocht maar de gedachte u levendig voor de geest staan, dat Hij die uw geloof eist de Zoon van de Allerhoogste is, Die alle macht heeft in hemel en op aarde, dan zou u Hem uw vertrouwen niet kunnen, niet willen onthouden. Wat mij zelf betreft, daar ik boven allen twijfel van de Godheid van mijn Zaligmaker verzekerd ben, komt het mij zeer gemakkelijk voor op Hem te vertrouwen. Ik heb u vroeger al eens medegedeeld wat John Hyatt op zijn sterfbed zei, toen zijn diaken hem vroeg: 'Mijnheer Hyatt, kunt u nu uw ziel aan Christus toevertrouwen?' - 'Één ziel!' antwoordde hij, 'ik zou Hem een miljoen zielen kunnen toevertrouwen als ik ze had.' Juist daarom kan ik de Heere Jezus niet alleen mijn ziel toevertrouwen, maar ook alle dingen in hemel en op aarde, voor tijd en eeuwigheid. Elk kind van God mag dat gerust zeggen.

Een andere grote steun voor het geloof is dat wij ons voor de geest stellen de Goddelijke volmaaktheid van het werk en de offerande van de Heere Jezus Christus. Hij nam onze zonde op Zich, en in Zijn eigen lichaam aan het hout van het kruis is Hij zonde gemaakt voor ons, opdat wij rechtvaardigheid Gods in Hem zouden gemaakt worden. Laat alleen onze ogen gevestigd zijn op de Zoon van God, zoals Hij de smarten van de dood lijdt voor zondige mensen en u moet wel geloven in Zijn verlossende macht. Mij dunkt, wanneer de mensen zondiger waren dan ze zijn, en wanneer ze een miljoen maal talrijker waren dan zij zijn, en wanneer elke ster die aan de middernachtelijke hemel fonkelt een wereld was en ze alle met zondaars bedekt waren, - dat dan nog de offerande van God Zelf, wegens de heerlijkheid van Zijn natuur, zulk een bevrediging van de wet moest zijn, als nodig was om de zonde van een oproerig heelal te delgen. Moet de oneindig Heilige lijden voor de schuldige? Moet de Eeuwige Zelf de menselijke natuur aannemen en Zijn hoofd buigen in de dood? Dan moet het offer van zulk een oneindige kracht zijn, dat niemand vrezen mag dat het ontoereikend zal zijn voor zijn behoefte. Geen perk kan gesteld worden aan de kracht die in het Goddelijke zoenoffer ligt. Mijn God, ik zie dat U Uw eigen Zoon in de dood hebt overgegeven, en voorwaar in Zijn dierbaar bloed ligt meer dan voldoende grond voor mijn geloof in U.

Indien dit u niet dringt om te geloven zal de Geest van God misschien op een andere wijze werken. Sommigen zijn er toe gebracht om in Jezus te geloven, door het zien van anderen die bekeerd, gerechtvaardigd en zalig gemaakt waren. Wanneer iemand

zoals u verlost is, vat u moed. 'Ik ben een dief geweest', horen wij er één zeggen, die op zijn sterf bed zijn God en Heiland looft, dat hem nog bijtijds de fontein van het heil is getoond, in wier wateren u, die even zondig bent als hij was, ook uw zonden kunt wassen. 'Ik ben een overspeler geweest', zegt een tweede. Helaas, dat is ook David geweest, maar hij zei: *'Was mij en ik zal witter zijn dan sneeuw.'* 'Ik ben een moordenaar geweest', snikt een derde. Dat is Manasse ook geweest, die veel onschuldig bloed vergoot. 'Maar ik ben een vervolger en een lasteraar van de Heere geweest.' Dat was Saul van Tarsen ook en nog heeft hij genade gevonden. 'Maar ik schijn veel meer duivels in mij te hebben dan iemand anders.' Dat was zo ook bij Maria Magdalena, van wie Jezus zeven duivels uitwierp. U denkt bij u zelf dat u geheel en al een zondaar bent, maar daar zijn er anderen geweest aan u gelijk, en de deur waardoor anderen tot genade geraakt zijn staat voor u open. Indien ik op de dag toen Noach de dieren in de ark bracht een konijntje geweest was, geloof ik niet dat ik bezorgd zou geweest zijn dat er voor mij geen plaats zou zijn om in de ark te komen. Maar indien ik daarvoor al bevreesd was geweest, zou ik al mijn bezorgdheid toch hebben laten varen zodra ik de olifant zag komen met zijn wijfje aan zijn zijde, en hen de deur zag binnengaan. Dan zou ik met zekerheid geweten hebben dat er plaats voor mij was. O, u die bij de zedelijkheid en eerbaarheid bewaard bent gebleven en daardoor naar het uitwendige geen grote zondaars bent geweest, voorzeker kunt u binnentreden, waar de voornaamste van de zondaren een ingang heeft gevonden. De verlossing van anderen is vaak een aangename bemoediging voor zondaren om hun vertrouwen op Christus te stellen.

Ten slotte wens ik u op iets te wijzen om u te bewegen op Hem uw hoop te bouwen, namelijk op de hopeloosheid van alle andere hoop. Het is iets zonderlings, dat hopeloosheid dikwijls de moeder is van geloof, maar de moeder sterft, zodra het kind geboren is. Veel van onze werden tot het geloof in Christus bewogen, doordat wij niets anders hadden om op te vertrouwen. Toen wij tot het uiterste gedreven waren, eerst toen kwamen wij tot Jezus en namen wij Hem aan tot ons Één en al. Een knaap ontwaakte in een woning die in brand was geraakt. Men kon hem van straat af zien, de arme jongen, en hij verkeerde werkelijk in groot gevaar. Hij ijlde naar het raam; zijn vader stond beneden en riep hem toe dat hij zich in zijn armen zou laten vallen. Maar het was een aanmerkelijke hoogte en de knaap was bang. Hij drong zich tegen het raam, maar durfde zich niet te laten vallen. Weet u wat hem er toe bracht zijn steun te laten varen en zich in de armen van zijn vader te laten vallen? Eensklaps barstten de vlammen naar de kant van het raam uit en schroeiden hem, en nu liet hij zich ogenblikkelijk vallen. Ik wenste dat veel van ons eveneens zodanig door de hitte van de hopeloosheid werden aangedaan dat ze tot het besluit kwamen om zich in Jezus' armen te werpen.

Voor enige jaren leed één van onze studenten zeer aan vermagering, die op tering geleek. Hij had van een geneesmiddel gehoord dat voor dergelijke gevallen zeer heilzaam werd geacht, maar stelde er geen vertrouwen in. Toen hij gaandeweg erger werd, zei ik tot hem: 'Broeder, u bent aan de poort van de dood; neem de proef van het geneesmiddel van die man, er kan iets goeds in zijn; in elk geval, bij niets van wat u tot hiertoe gebruikt hebt, hebt u baat gevonden.' Hij gebruikte het middel enkel en alleen omdat hij aan alle andere voorgeschreven middelen wanhoopte, en God zegende het dermate dat hij tot heden toe gezond is. Hij zou het geneesmiddel niet hebben aangewend, wanneer hij niet gevoeld had dat er geen hoop meer was overgebleven. Evenzo is het heilzaam wanneer u ten opzichte van de toestand van uw ziel zozeer in de engte gedrongen wordt dat u eindelijk uw toevlucht tot Jezus neemt in het geloof en met de discipelen van de oude dag tot Hem spreekt: *'Heere, tot wie*

zullen wij heengaan? u hebt de woorden des eeuwigen levens.' Amen.

4. SOMMIGEN MEENDEN DAT HIJ IN HET GEZELSCHAP WAS

'Menende dat Hij in het gezelschap op de weg was.' Luc. 2: 44.

Allen die destijds hier tegenwoordig waren zullen zich zeker nog wel onze overdenking herinneren van de woorden: *'Menende dat Hij de hovenier was.'* Hoewel dit niets dan een onderstelling en klaarblijkelijk een vergissing was, leidde het ons toch tot leerrijke beschouwingen. Hier hebben wij weer een onderstelling en ook een vergissing - een vergissing, die degenen welke ze begingen, zeer in verlegenheid bracht, en toch kan ze, onder de leiding van Gods Geest, wanneer wij ze overdenken, ons tot nutte lering zijn.

I. Laat ons beginnen met te zeggen dat het een zeer natuurlijke mening was. Dat het kind Jezus met het gezelschap naar Nazareth zou teruggekeerd zijn, was zeer waarschijnlijk. Als de Joden eens in het jaar uit verschillende streken naar Jeruzalem opgingen, vormden ze aanvankelijk familiegroepen, en wanneer ze verder op de weg kwamen, sloten zich deze groepen bij elkaar aan en vormden grotere gezelschappen, en als de wegen Jeruzalem naderden, verzamelde het volk zich tot grote karavanen; en zo ging men dus in gezelschap op naar Gods huis. Het moeten heerlijke dagen geweest zijn, vooral als de 'optochtsliederen' (Psalm 120-134) gezongen werden, die naar men onderstelt voor zulke pelgrims geschreven waren. Onder gebed en lof en gewijde gesprekken, en bij het vooruitzicht allen bijeen te komen in Jeruzalem, de troon van de grote Koning, moeten ze blijde pelgrimsscharen geweest zijn. Het was vrij natuurlijk, dat toen in Jeruzalem alles voorbij was, het kind Jezus huiswaarts zou keren. Hij wist wanneer zijn ouders terug zouden gaan en was gereed geweest om met hen te vertrekken, en hen niet vindende had Hij zich aangesloten bij het gezelschap waarmee Hij gekomen was en was zo naar Nazareth weergekeerd.
Zijn ouders verwachtten niet Hem in eenzaamheid omdolende te vinden: ze zochten Hem in het gezelschap. Jezus was een kind dat van gezelschap hield. Hij was niet koelhartig en dus in eigenliefde met zichzelf voldaan, en Hij was niet somber, gezelschap mijdende. Hij stelde zich niet zonderling aan. Hij was eenvoudig in de hoogste zin van het woord, want Hij was *'heilig, onnozel, onbesmet, afgescheiden van de zondaren'*. Maar zijn gehele leven lang trachtte Hij nooit vreemd te zijn in kleding, voedsel, taal noch gedrag. Hij groeide op om een mens te zijn te midden van die, met hen verkerende zelfs bij bruiloften en begrafenissen, geen mens die meer werkelijk mens was dan de mens Christus Jezus. Men mag geloven dat Hij als kind in alle dingen gelijk aan andere kinderen was, uitgenomen de zonde, en nog als man was Hij aan andere mensen gelijk met uitzondering van de zonde.
Jezus was niet een mens Wiens gezelschap men behoefde te mijden ter oorzaak van kwade manieren; veeleer trok Hij hen aan door Zijn aangename toon. Het was Zijn streven niet Zich onaangenaam te maken om vervolgens die onaangenaamheid te kronen door Zich te onttrekken aan degenen die Hij beledigd had. Zijn ouders kenden het beminnelijk karakter van hun geliefd Kind en Zijn gezellige aard, en daarom veronderstelden ze dat Hij Zich onder het reisgezelschap bevond. Dat vermoeden zou zelfs bij ons terstond zijn opgerezen, uit wat wij van Hem weten, hetwelk meer is dan zijn ouders wisten. Want wij weten dat vanouds Zijn vermakingen waren met de mensenkinderen. Wij weten dat Hij vóór Zijn menswording menigmaal in engelengedaante onder de mensen verscheen, en dat Hij, in de wereld komende, kwam om

mensen te zoeken.
Als man was Hij blijkbaar niet gelukkiger dan wanneer Hij te midden van Zijn discipelen verkeerde, of zich met tollenaars en zondaars onderhield, of hongerende scharen voedde. Hij was zulk een groot minnaar van mensen dat Hij er Zijn vreugde in vond *'in het gezelschap'* te zijn. Het leven en werken in een stad als deze is de aanschouwing van de zonde, de ongodsdienstigheid en de godvergetenheid, droef genoeg om iemand het hart te breken. Het is verblijdend te mogen verwachten dat Hij, die in *'het gezelschap'* begeerde te zijn, toen Hij op aarde rondging, gewis hier wil komen en deze drommen van mensen zegenen wil.
Wanneer ergens een geneesheer nodig is, dan is het in dit uitgestrekte hospitaal; indien ergens behoefte aan een herder bestaat, dan is het onder deze verloren schapen. Jezus heeft zulk een liefde tot de mensen en wenst zo vurig hen tot zich te vergaderen, dat Hij, zelfs nu Zijn verzoeningswerk volbracht is, nog altijd met ons blijft. Hij is van de aarde verhoogd, en nu trekt Hij allen tot Zich; en daarom is het natuurlijk dat wij Hem te midden van deze mensenmassa's vinden. Zij die zich in de dichte opeenhopingen van mensen begeven, mogen er staat op maken, diezelfde Jezus aan hun zijde te vinden in de volheid van Zijn reddende macht. Gaat tot het verlorene, en Hij zal in uw gezelschap zijn. Het was de meest natuurlijke veronderstelling, met het oog op de beminnelijkheid en vriendelijkheid van Zijn karakter, dat Zijn ouders Hem in het gezelschap gingen zoeken.
Zij konden nooit menen Hem op enige verkeerde plaats te zullen vinden. Nooit kwam de gedachte bij hen op, dat Hij zich in een schuilhoek van de ondeugd of in een ijdele omgeving, zoals die in Jeruzalem mochten worden verwacht, zou ophouden. Wij verwachten onze Heere te midden van verloren mannen en vrouwen te vinden, om hen te zoeken en te behouden. Maar wij weten dat wij Hem niet zullen vinden onder degenen, die hun genoegen vinden in uitzinnig gelach en uitgelaten getier. Wij zullen Jezus nooit gaan zoeken in schouwburg of drinklokaal; het zou godslasterlijk zijn Hem daar te verwachten. Wij verwachten Hem nooit op plaatsen van twijfelachtig zedelijke aard, want Hij is onberispelijk.. Wij verwachten Hem te vinden waar de Zijnen tot aanbidding samenkomen; wij verwachten Hem waar eerlijke mensen werken voor hun dagelijks brood, of waar ze naar de wil van de Vader in lijden liggen uitgestrekt. Maar wij denken er geenszins aan, dat Hij zou kunnen gevonden worden waar wereld, vlees en duivel de toon aangeven.
Laat ons Zijn voorbeeld volgen; laat ons nimmer gaan waar onze Heere nooit heen zou gegaan zijn. Daar zijn sommige plaatsen waar wij ons niet kunnen voorstellen dat Hij zou geweest zijn; laat het niet denkbaar wezen dat wij ons op die plaatsen zouden bevinden. Laat ons alleen daarheen gaan waar wij in gezelschap van onze Goddelijke Meester kunnen vertoeven, en waar wij gaarne zouden gevonden worden indien hij snel tot Zijn koninkrijk komt. Laat ons of wij ergens mogen komen uitmaken door de vraag: 'Zou Jezus daarheen gegaan zijn?' en wanneer Hij niet zou gegaan zijn, laten onze voeten dan weigeren daarheen te gaan.

II. Maar, ten tweede, deze mening veroorzaakte hun grote bekommering; waarbij ik opmerk dat wij met betrekking tot de Heere Jezus, niets als een soort van veronderstelling moeten laten gelden. Door te menen dat hij in het gezelschap was, raakten ze van Hem af en moesten Hem drie dagen angstig zoeken. Waarom verloren ze Hem geheel uit het gezicht? Waarom bleven ze niet bij Hem? Hem mogen wij de schuld niet geven van wat Hij niet deed, maar, in elk geval, brachten ze dagen en nachten in bekommernis door, ter oorzaak van iets aangaande Hem te menen. Meen omtrent Jezus niets hoegenaamd. Meen niets omtrent Zijn karakter, Zijn leer of Zijn werk;

verschaf u omtrent dit alles gewisse zekerheid. Ik heb eens van een Duitser gehoord, die uit zijn eigen verbeelding een kameel samenstelde; welke soort van kameel het was weet ik niet. Maar veel mensen stellen zich uit hun eigen verbeelding een Christus voor. Doe dat niet. Want wanneer u dit doet zult u uzelf een Christus vormen die geenszins op Jezus gelijkt: het zal slechts een hersenschim, een valse Christus, een spotbeeld van Christus zijn. Geen menselijk brein kon ooit de Christus hebben uitgedacht. Wij zeggen het aan allen die de Goddelijke ingeving van de vier Evangeliën betwijfelen, - zouden ze zo goed willen zijn ons een vijfde Evangelie te schrijven? Zouden ze voor Jezus nog één enkele daad kunnen uitdenken die bij de andere paste en van dezelfde aard was? Dat kunnen ze niet. De gehele verschijning van Christus is bijzonder en Goddelijk. Het is onmogelijk dat de weelderigste verbeelding iets aan het leven van Christus zou weten toe te voegen hetwelk zich met het geopenbaarde kan verenigen. Wanneer u de moeite neemt het zogenaamde 'voorevangelie' of 'het Evangelie van de kindsheid' te lezen, die verdichte beschrijvingen zijn van Jezus' kindsheid, zult u ze ten vure verwijzen en ronduit zeggen: 'Deze laten zich niet rijmen met de verhalen van de echte Evangeliën, deze vertellingen zijn een bespottelijke voorstelling van het kind Jezus.' Inderdaad, al de boeken die beweren een deel van de kanon uit te maken zullen wel terstond ontdekt en verworpen worden door de eenvoudigste lezer, die goed in de vier Evangeliën thuis is.
Meent dus niet iets omtrent Jezus, maar leest het Woord van God en ziet wat aangaande Hem geopenbaard is. Verminkt de munt van uw koning niet, maar bewaar haar in al haar zuiverheid en waarde, zoals ze gestempeld is. Voegt aan het volmaakte Woord niets toe, opdat geen plaag over u kome. Aanvaard ootmoedig wat de Heilige Geest aangaande de mens Christus Jezus, de eeuwige Zoon van God, geschreven heeft, maar neemt geen meningen of veronderstellingen in uw theologie op. Dit is de oorzaak geweest van de splitsing van de gemeente in sekten: niet de geopenbaarde waarheden, maar de uitgedachte meningen zijn de stenen van aanstoot geweest. Ik denk een stelsel uit, een ander denkt een ander stelsel uit en nu strijdt elk voor het zijne. Er wordt een veronderstelling aangenomen, door de letter van de Schrift, hoewel niet door haar geest, geschraagd en gaandeweg ontstaat verschil, geschil en verdeeldheid. Laat ons alle meningen en veronderstellingen ter zijde laten, want die dingen zullen ons ten slotte in moeite brengen. Laat ons in de wezenlijke Christus geloven zoals Hij in de Schriften geopenbaard is en zoals de Heilige Geest ons in staat gesteld heeft Hem in de spiegel van het Woord te aanschouwen.
'Menende dat Hij in het gezelschap was.' Deze mening veroorzaakte aan Zijn ouders grote kommer. Nogmaals herhaal ik, geliefden, meent en veronderstelt omtrent Jezus niets op goed geluk en bij vermoeden. Laat deze waarheid u leiden bij uw persoonlijke betrekking tot Hem; meent, bijvoorbeeld, niet dat Hij in uw harten is. Meent niet dat, omdat u in uw kindsheid gedoopt bent, u daaruit in Christus en Christus in u is. Dat is een gevaarlijke meerling. Zegt ook niet: 'Maar ik ben gedoopt op de belijdenis van mijn geloof en daarom woont Jezus in mijn hart.' De innerlijke genade is niet aan uitwendige tekenen verbonden. Het water van de doop deelt de Heilige Geest niet mee. Zalig zij, die, de Heilige Geest ontvangen hebbende, de instellingen van de Heere tot hun voordeel mogen aanwenden. Maar meent niet dat Gods genade aan de waarneming van iets uitwendigs verbonden is. Zegt niet: 'Ik heb aan de tafel van de Heere aangezeten en daarom, is Jezus in mijn hart.' U kunt eten en drinken aan Zijn tafel, en toch Hem niet kennen noch door Hem gekend zijn. Uitwendige verrichtingen. delen geen genade aan onbegenadigden mee. Rekent er niet op dat, omdat u in de Christelijke gemeente bent opgenomen als een gelovig belijder, u dit daarom ook zeker bent. Ik vrees dat sommigen van u denken dat het lidmaatschap van de

gemeente hun een toegangsbewijs tot de zaligheid is. Met dat doel is het u niet verleend. Wij hadden goed vertrouwen omtrent uw wandel en belijdenis, maar konden niet in uw hart lezen. Meent toch niet dat er ontwijfelbaar genade in uw ziel moet aanwezig zijn omdat u jaren geleden een Christelijke belijdenis hebt afgelegd, want na verloop van tijd maakt de valse schijn van de waarheid niet goed. Het is moeilijk uit te maken hoelang huichelarij bedekt kan worden gehouden, of hoe ver een mens in zelfmisleiding gaan kan. Het is zelfs mogelijk dat hij door de bijzondere bedrieglijkheid van de zonde, verblind van ogen, sterft. Meent niet dat Jezus in uw hart is, omdat u ouderling, diaken of leraar bent. Op mijn eigen bediening wil ik geen enkele mening bouwen, want wee mij, indien ik, anderen predikende, zelf verwerpelijk werd bevonden. Iets van die aard is voorgekomen: Judas was van de twaalven. Sommigen zijn liefelijk in hun spreken geweest en zijn nu bitter van hart; ze hebben het Woord van God, voor zover het de letter gold, verkondigd, maar hebben de kracht van de eeuwige Geest niet leren kennen, en zo zijn ze verloren gegaan. Voorwaar, zeg ik u, in Christus' naam, tenzij de Geest van God werkelijk op ieder van onze persoonlijk rust, zal het alles vergeefs zijn of wij al op grond van belijdenissen en instellingen menen dat Hij in onze harten woont, want die mening zal een verdoemelijke onwaarheid blijken en ons in een noodlottige slaap sussen. Hoe ontzettend, met geblinddoekte ogen door een mening het oordeel tegemoet te worden geleid.

Nogmaals, geliefde vrienden, meent zelfs niet dat Christus in uw gezelschap is, omdat wij in dit huis vergaderen. Ga niet tot de plaats van het gebed op zeggende dat zekerlijk Jezus daar is. Wellicht is Hij daar sinds vele jaren niet geweest. Is het niet bedroevend, te moeten zeggen dat er onder de tienduizenden vergaderingen, die op deze dag gehouden worden, er velen zijn waarin Jezus niet tegenwoordig is. Want Zijn Evangelie zal daar niet gepredikt worden, of indien al gepredikt, toch niet worden verkondigd in de levendmakende kracht van de Heilige Geest. Christus is niet tegenwoordig waar Hij niet verheerlijkt wordt. Al uw bouwschoon, al uw versiering, al uw muziek, al uw geleerdheid, al uw welsprekendheid zijn van weinig betekenis; Jezus zal afwezig blijven naar de mate dat alleen deze dingen overvloedig aanwezig zijn, en dan zal uw openbare godsdienstoefening slechts de prachtige begrafenis van de godsdienst zijn, maar het leven met God zal er verre van zijn. Men mag grotelijks bekommerd zijn over de welstand van een gemeente indien ze het voor uitgemaakt houdt dat Jezus in haar midden moet zijn. Onze vraag moet elke zondagochtend zijn: *'Wat dunkt u, zal hij tot het feest komen?'* Want wanneer Hij niet tot het feest komt, zal het het tegenovergestelde van een feest zijn, maar er zal geen brood op tafel zijn voor hongerende zielen.

Wij moeten onze Heere in ons gezelschap hebben, of onze harten zullen verslagen zijn wegens Zijn afwezigheid. Wij verlangen Zijn tegenwoordigheid zelfs in de kleinste bidstond-bijeenkomst en in onze geringste vergaderingen waar wij bijeenkomen om Zijn werk te bespreken. Als Hij ons door Zijn Geest de ogen opent en ons ontdekt dat Hij niet in onze vorige vergaderingen was, willen wij Hem met inspanning zoeken, zoals Zijn vader en moeder deden.

Wederom, laat het ons niet uitgemaakt achten dat de Heere Jezus noodzakelijkerwijze bij ons is in onze Christelijke arbeid. Gaan wij maar niet al te vaak uit om iets goeds te doen zonder bijzonder gebed, ons inbeeldende dat de Heere zekerlijk met ons moet zijn, als iets dat vanzelf spreekt? Misschien komen wij tot dic gevolgtrekking, omdat Hij al zo lang met ons geweest is of omdat wij er zelfs niet eens aan denken of Hij met ons is of niet. Dat is gevaarlijk. Indien Jezus niet met ons is, werken wij de hele nacht door zonder iets te vangen. Maar wanneer Jezus bij ons is, zegt Hij ons hoe wij het net moeten werpen, en wordt er een menigte vissen gevangen.

Indien Jezus niet bij ons is, zijn wij zoals Simson, wiens haar was afgesneden; hij maakte zich op zoals anders, denkende de Filistijnen rechts en links te zullen verslaan, zoals weleer, maar terwijl hij zijn armen uitstrekt, voelt hij ze, tot zijn grote verbazing, geheel krachteloos; hij stelt zich een ogenblik te weer, maar verliest zijn beide ogen. Zo zullen ook wij beschaamd uitkomen, indien wij ons verbeelden dat wij voort kunnen gaan zonder telkens nieuwe Goddelijke bijstand. Integendeel behoren wij de Heere in de gebeden te zoeken voor de geringste Christelijke werkzaamheid en dan mogen wij de meest belangrijke uitkomsten van onze arbeid wachten. U gaat uit om een bedlegerige oude vrouw te bezoeken; onderneem het niet deze koningsdochter te gaan vertroosten voordat u eerst het aangezicht van de 'Vertrooster Israëls' hebt gezocht. U gaat hedennamiddag onderwijs geven op uw Zondagsschool; u hebt dat al zo dikwijls gedaan dat u eerst thuis wat gaat eten en dan naar de school wandelen, zonder bijna zoveel te denken over wat u gaat doen, dat u de Heere om Zijn bijstand bidt. Is dat goed? Mag u een enkele zondag namiddag of een gelegenheid om over Jezus te spreken ongebruikt laten voorbijgaan? En toch zal dat zo zijn, indien Jezus niet bij u is. Enkele van uw leerlingen kunnen vóór de volgende zondag overleden zijn of nooit weer op uw school komen; ga er daarom nooit heen zonder uw Heere. Zit bij uw onderwijs niet alsof u over de Heere Jezus te beschikken had en verzekerd was dat Hij uw pogen moest doen slagen. Hij zal van ons wijken wanneer wij tot zorgeloosheid en gebedsloosheid vervallen.

Waarom was Hij die dag niet bij Zijn moeder? Weliswaar moest Hij in de dingen van Zijn Vader zijn, maar waarom liet Hij zijn menselijke moeder toe Hem uit het oog te verliezen? Was het niet omdat zij, zowel als alle anderen van ons, de waarde van Zijn gezelschap moest leren kennen? Wij zouden bijna nimmer leren inzien hoe dierbaar Hij is, wanneer wij Hem nooit misten. Ik kan mij Maria voorstellen in een stroom van tranen, toen ze haar geliefd kind verloren had. Toen begon ze te begrijpen wat de oude Simon bedoeld had met de woorden: *'Ja ook een zwaard zal door uw eigen ziel gaan.'* Het zwaard ging toen door haar hart om haar voor te bereiden op drie andere dagen waarin ze met zo bittere droefheid Hem als dood bewenen zou. Zie hoe ze overal rondvraagt: 'Hebt u Hem gezien?' Ze staat mij voor ogen als de Bruid in het Hooglied, vragende: *'Hebt u Die gezien, Die mijn ziel liefheeft?'* Ik zie haar langs de straten gaan terwijl ze bij het dalen van de avond weeklaagt: *'Ik zocht Hem, maar ik vond Hem niet.'* Allerwegen dezelfde vraag: *'Hebt u Die gezien, Die mijn ziel liefheeft?'* maar ze krijgt geen bericht van Hem. Ze kent geen rust voordat ze Hem gevonden heeft. Maar, o hoe dierbaar was Hij in haar ogen, toen ze Hem eindelijk opmerkte in de tempel. Hoe zorgvuldig was ze later voor Hem, hoe verblijdde haar de gedachte dat haar dierbare schat geen leed was overkomen. Wanneer u of ik Christus' nabijheid in ons dienstwerk ooit verliezen mochten, moeten wij tot Hem gaan zeggende: 'o, Heere verlaat mij niet. Welk een dwaas ben ik, wanneer U niet mijn wijsheid bent! Hoe zwak ben ik, wanneer U mijn sterkte niet bent! Hoe veel erger dan sprakeloos ben ik, wanneer U mijn mond niet bent! Hoe flauw is al mijn spreken en hoe dof klinkt het in de oren van mijn hoorders, wanneer U niet de geest en het leven van al mijn woorden bent.' Och, of onze prediking en ons onderwijs geheel in de tegenwoordigheid van onze Goddelijke Meester zijn mocht, hoe geheel anders zouden ze dan zijn!

Leert dus, broeders, zoals ook ik het voor mij zelf wens te leren, dat wij niets omtrent de Heere Jezus moeten menen. Wij moeten zekerheid hebben aangaande de dingen van de eeuwigheid, want wat moet er van ons worden, wanneer deze beginnen te falen? Omhelst de waarheid en weet dat het de waarheid is. wees nooit tevreden met *indiens en maars* en ik hoop het en ik vertrouw het, maar hebt zekerheid omtrent Christus! Indien u niet zeker bent van de gezondheid van uw lichaams, wees dan

althans zeker van uw zijn in Christus en dus van de welstand van uw ziel. Indien u niet zeker bent van de soliditeit van uw firma, indien u niet zeker bent omtrent de eigendomsbewijzen van u bezittingen, indien u niet zeker bent omtrent uw huwelijksacte, hebt dan toch tenminste de zekerheid dat u Jezus in uw hart hebt. Indien u daaromtrent vandaag enige twijfel koestert, gunt dan uw ogen geen slaap noch sluimering aan uw oogleden, voordat de Heilige Geest Zelf aan uw harten heeft verzegeld dat Jezus de Uwe is.

III. Nu ten derde, deze mening van Jozef en Maria is leerrijk voor ons. Laat ons daarvan thans gebruik maken. Er wordt ons bericht dat ze *'meenden dat Hij in het gezelschap was.'*
Laat mij een woord richten tot de kinderen in deze bijeenkomst. Dit is een preek voor u. Jezus was ongeveer twaalf jaar oud en u bent merendeels van ongeveer dezelfde leeftijd. Laat ons eens aannemen dat Hij in het gezelschap naar Nazareth was teruggekeerd. Hoe zou Hij zich dan gedragen hebben? Denk aan Jezus als een voorbeeld voor u. Ik ben verzekerd dat wanneer het gehele gezelschap een psalm zong, de blijmoedige knaap tot de blijdste zangers zou hebben behoord: Hij zou van ganser harte de lof van God, Zijn Vader, hebben gezongen. Hij zou niet onoplettend of afgetrokken zijn geweest, terwijl God verheerlijkt werd. Onder de eerbiedigste bidders zou men het heilige kind hebben gesteld.
Daarom, geliefde kinderen, wanneer u zich te midden van welvrezende mensen bevindt, laat dan uw gehele hart bij hun Godvruchtige uitingen zijn; bidt met ons en zingt met ons en tracht de waarheid die onder ons verkondigd wordt in te drinken, want dat doende zult u handelen als de heilige Jezus. Laat alle jongens en meisjes bidden dat ze te midden van degenen die Hem vrezen handelen mogen zoals Jezus zou hebben gedaan.
Ik ben overtuigd dat Jezus in het gezelschap zou hebben geluisterd naar degenen die heilige dingen bespraken; voornamelijk zou Hij gelet hebben op de verklaring van wat Hij in de tempel had gezien. Wanneer het gesprek over het Paaslam liep, hoe zou dat dierbare Kind, dat *'het Lam Gods was dat de zonde van de wereld wegdraagt'*, dan hebben toegeluisterd! Mij dunkt ik zie Zijn open gelaat naar hen gekeerd, die over het bloed van de besprenging spraken! Hij zou zekerlijk gevraagd hebben: 'Wat was de bedoeling van deze instelling?' Hij zou verlangd hebben met de aankomende jonge mensen over al de plechtigheden van het feest te spreken.
Tracht u zo ook, wanneer u in het huis van gebed verschijnt, zoveel mogelijk van Gods Woord te weten te komen. Zoekt goed gezelschap en leert daarvan. Houdt uw oor gesloten voor hen die kwaad zeggen, maar weest altijd bereid te luisteren naar al wat uw God, uw Heiland, uw geloof en de hemel aangaat, waar u eens hoopt te wonen.
Ik ben ook verzekerd dat wanneer Hij in het gezelschap naar huis was gegaan, Hij het meest voorkomende, behulpzame en aangename kind zou geweest zijn; wanneer iemand hulp behoefd had om iets te dragen, zou Hij de eerste geweest zijn om die aan te bieden, voor zover Zijn krachten toelieten; wanneer enige vriendendienst geëist werd, zou Hij de eerste geweest zijn om die te bewijzen. *Hij nam toe in grootte en in genade bij God en de mensen*, omdat Hij zich aan iedereen dienstbaar stelde. De Zoon van Maria verwierf zich de liefde van Zijn gehele omgeving, want Hij was onzelfzuchtig, edelmoedig en dienstvaardig. Hij deed al wat Hij kon om anderen gelukkig te maken.
Handelt ook zo jegens uw ouders, broeders en zusters, vrienden en schoolmakkers, en u zult daarin op Jezus gelijken.

Ook ben ik verzekerd dat Jezus nooit in het gezelschap gedaan zou hebben wat maar al te veel knapen licht doen. Hij zou nooit kwaadwillig, rumoerig, lastig en ongehoorzaam zijn geweest, maar een lust en vreugde voor allen rondom Hem. Ongetwijfeld zou Hij het vrolijkste en blijmoedigste kind in het gehele gezelschap zijn geweest, maar geenszins ruw, onbescheiden, eigenzinnig of hardvochtig. Waar Hij was zou geen twist zijn geweest; enkel Zijn tegenwoordigheid zou vrede hebben doen heersen onder de kinderen in wier midden Hij verkeerde.
Ik hoop dat u allen altijd denken mag aan wat Jezus gedaan en niet gedaan zou hebben en zeer zou ik mij verblijden u te zien doen zoals Hij deed. Neemt dit woord mee naar huis, geliefde kinderen: vraagt uzelf dikwijls af: Wat zou Jezus gedaan hebben? want wat Jezus gedaan zou hebben is voor u de beste regel.
En nu tot u ouderen: verondersteld dat Hij in het gezelschap was geweest en u mee in dat gezelschap geweest was, vrees ik dat menig vader of moeder niet verlangend zou geweest zijn zorg voor Hem te dragen. Iedere moeder alhier zal zeggen: 'Ik zou Hem onder mijn hoede hebben genomen.' U meent dat oprecht, niet waar? U meent het, daarvan houd ik mij verzekerd. Nu, u hebt de gelegenheid om te tonen dat u oprecht bent. Want Jezus bevindt Zich nog in ons gezelschap. U kunt Hem vinden onder de gedaante van de armen. Indien u voor Hem gezorgd zou hebben, voorzie dan in hun behoeften; doe het voor de minsten van de mensen, en u hebt het aan Hem gedaan. U kunt Jezus vinden onder de gedaante van de zieken; bezoek hen. Ik wenste dat de kinderen van God zich meer aan de zieken lieten gelegen liggen, hen in hun verlatenheid bezochten en voorzagen in hun noden. Als u zegt dat u zorg voor het kind Jezus zou gedragen hebben, bewijst dit dan terstond door Zijn Woord gedachtig te zijn: *'Ik was ziek, en u hebt Mij bezocht.'* Indien u zorg voor Jezus zou hebben gedragen, kunt u dat tonen door u de jeugd aan te trekken, want ieder kind komt tot ons onder het zorgend geleide van Hem die zegt: *'Laat de kinderkens tot Mij komen en verhindert hen niet.'*
U die uw vrije tijd wijdt aan het heil van de jeugd, u bewijst dat wanneer u in het gezelschap was geweest, u voor het kind Jezus zou gezorgd hebben.
Bovenal, denk aan de wezen. Want indien Jezus in het gezelschap was geweest, zou Hij feitelijk een wees zijn geweest, want Hij zou tijdelijk van vader en moeder verlaten geweest zijn. Velen van u bezitten zulk een grote mate van moederlijke liefde, dat ze gezegd zouden hebben: 'Ik moet de zorg voor dat vriendelijke, aanvallige kind op mij nemen, dat nu zonder ouders is. Blijkbaar is hij hen kwijt geraakt. Kom hier, kind; kom bij mij.' U zou u gelukkig gevoeld hebben met Hem te kussen en Hem aan uw hart te drukken. Bewijst dit door acht op de wezen te slaan waar ze zich ook ophouden en laat ieder van hen bij u de plaats innemen van het kind Jezus zoals Hij zou geweest zijn indien de veronderstelling van Zijn ouders juist geweest was. Laat ons zien dat de liefde die u voor Jezus gevoelt als u uw Bijbel leest niet louter opwelling of gevoelsaandoening is, maar dat er een wezenlijk beginsel aan ten grondslag ligt, dat uw wandel en gedrag bepaalt.
Mag deze overweging niet zonder gezegend gevolg blijven, maar de Geest van God ons leiden en helpen ze in praktijk te brengen.

IV. Laat ons thans voor een tijdje een wending aan onze gedachtengang geven. Laat ons nu van het kind Jezus naar aanleiding van onze tekstwoorden het oog op Jezus in de volheid van Zijn macht slaan. Hoe moet het ons zijn, menende dat Hij met al Zijn genadige invloed in ons gezelschap is? Hoe gelukkig, ten eerste, mijn broeders, moet dan dit gezelschap zijn. Want te weten Jezus in hun midden te hebben kan gelovigen niet anders dan verblijden. Misschien hebt u wel eens een schilderij gezien, enige

martelaars voorstellende die bij elkaar in de kerker zitten. Ze moeten één voor één verbrand worden en troosten nu elkaar. Wanneer ik mij nu voorstel dat de Heere in hun midden was, zoals ik geenszins betwijfel, kon ik wensen daar ook geweest te zijn, al had ik met hen verbrand moeten worden; en ook u, niet waar? Of ziet, enige arme mensen komen bijeen in een hut om over Jezus te spreken, zoals men dat tegenwoordig zelden doet; Jezus is daar en hun harten zijn brandende in hun binnenste! Hoe hoogst gelukkig zijn zij! Al mogen hun harten anders al bedrukt zijn geweest, nu ze in de overtuiging leven dat Jezus in het gezelschap is, hoe komen nu al de treurenden tot rust; hoe licht wordt nu elke last; hoe verheugd nu elk lijdend hart, want in Zijn bijzijn is verzadiging van vreugde. Heb slechts Christus in uw huiselijke kring en het is een lustplaats.

Aangenomen dat Jezus in het gezelschap is, hoe eensgezind zullen voorts al de zijnen wezen. Wanneer Jezus' volgelingen verdeeld zijn, is het omdat Hij niet in hun midden is. Wanneer er gebrek aan liefde is, wanneer er gebrek aan verdraagzaamheid heerst, wanneer Zijn volgelingen bedilziek en twistgierig tegenover elkaar zijn, dan zegt mij mijn hart: 'Wanneer Hij in hun midden geweest was zouden ze niet zo handelen', Dan zouden ze op Hem gezien en zij zouden zeker geen behoefte gehad hebben elkaar iets te vergeven, want ze zouden nimmer beledigd hebben of geworden zijn, maar hun harten zouden in een algemene stroom samengevloeid zijn. De schapen zijn allerwege op de bergen verstrooid totdat de herder komt, maar zodra ze zijn stem vernemen verzamelen ze zich om hem heen. Jezus is het middelpunt en de kracht van de vereniging en eenheid, en wanneer wij Hem in Zijn volle heerlijkheid in het midden van de gemeente hebben zal verdeeldheid en scheuring ophouden.

Stel u voor *'dat Hij in het gezelschap geweest was'*, hoe heilig zouden de Zijnen geworden zijn. De zonde sterft wanneer Jezus de blik op haar richt, en de boze neigingen van de mens zwichten onder Zijn lieflijke heerschappij. Hoe godvruchtig zouden wij allen zijn als wij *'meenden dat Hij in het gezelschap was.'* Want hoe wordt daar niet gebeden en lof gezongen! Men doet niet haastig zijn morgengebed en valt 's avonds niet voor zijn legerstede in slaap wanneer Jezus in het gezelschap is. Dan bidden wij de gehele dag in ons hart en is het ons een lust met elkander te bidden dat Hij kome in Zijn koninkrijk.

En hoe gemakkelijk leren wij wanneer Jezus bij ons is en ons de Schriften opent en onze harten, en welk een zalige gemeenschap smaken wij. Hoe gaan onze zielen uit naar Zijn ziel en onze harten naar Zijn hart, en hoe zijn wij in Christus met elkaar verbonden! Hoe gelukkig, hoe eensgezind, hoe heilig is het gezelschap wanneer Jezus er zich in bevindt.

Wanneer Jezus in het gezelschap is, hoe vol leven zijn wij dan. Ja, in deze warme morgenuren zouden sommigen bijna in slaap vallen, zelfs in het huis van gebed - *'de geest is gewillig maar het vlees is zwak.'* Maar wanneer Jezus in het gezelschap is, zegepraalt de geest over het vlees en wij gevoelen ons vol leven en kracht en vuur in de dienst van de Heere. Wanneer door Zijn Woorden onze harten brandende, in ons zijn, kunnen onze lichamen niet bevriezen. Als onze ziel door Zijn aanwezigheid levend gemaakt wordt, dan is geheel ons wezen opgewekt. Als de zon opkomt, wekt haar licht duizenden uit de slaap; evenzo brengt Jezus' glimlach een slapende gemeente tot ontwaken en spoort haar tot ijver en krachtsinspanning aan.

Wanneer Jezus in het gezelschap is, hoe volijverig worden wij dan! Hoe ijverig voor Zijn roem! Hoe begerig om zielen te redden! Ik vrees dat het komt doordat Jezus niet in het gezelschap is, dat wij veel zondaren zonder een waarschuwing laten voorbijgaan, en menige schone gelegenheid verzuimen om onze Heere te dienen.

U hebt wel gehoord van de heer Payson, de Amerikaanse Evangeliedienaar, een man

die in zijn leven wandelde met God. Hij liep eens met een ambtsbroeder die bij een dame een bezoek moest brengen en Payson ging met hem mee. De dame verzocht hun beiden dringend bij haar dd thee te blijven gebruiken. Ze was geen Christin, en Payson had andere bezigheden en weifelde daarom, maar daar ze sterk bij hem aanhield ging hij zitten en smeekte Gods zegen af, wat hij deed in woorden zo lieflijk en vol van heilige zalving, dat ieder er door getroffen werd. De dame bejegende hem met zeer veel oplettendheid. en toen hij opstond om te vertrekken zei hij tot haar: 'Mevrouw, ik dank u zeer voor uw grote vriendelijkheid voor mij, maar hoe bent u voor mijn Meester?'
Door deze vraag werd in de dame een werk van de genade gewerkt; ze kwam tot Jezus; ze opende haar huis voor de prediking en er ontstond een geestelijke opwekking.
Wanneer nu Jezus niet met Payson geweest was, wat zou er dan van die vrouw geworden zijn? Ik vrees dat wij in en uitgaan te midden van stervende vrouwen, en dat wij hen laten omkomen - ja wij laten hen vallen in het oordeel zonder dat wij beproeven hen te redden, en dat alles omdat wij niet gehoorzaam zijn aan de stem, die tot ons zegt zoals ze sprak tot Abraham: *'Ik ben God Almachtig; wandel voor Mijn aangezicht en wees oprecht.'* Wij zullen als dienaren van God nooit volmaakt worden, tenzij wij in zijn bewuste nabijheid leven. Maar als wij voor Hem wandelen en Hij met ons is, dan zullen wij volijverig zielen zoeken te redden.
Ik ben er zeker van, geliefde vrienden, dat wij, wanneer Jezus in het gezelschap is, in verzekerdheid zullen leven en dat alle twijfel zal verdwijnen. Hoe vast zal ons geloof zijn, omdat wij leven in gemeenschap met 'de Waarheid.' Hoe veilig zullen wij voor verleiding bewaard worden, zoals de schapen in veiligheid zijn voor de wolf, wanneer de herder nabij is! Hoe heerlijk, hoe hemels zal ons leven zijn! Werkelijk, het zal een geringe verandering voor ons zijn van deze aarde ten hemel te stijgen, wanneer Jezus altijd in het gezelschap, in het huisgezin en in de beroepszaken is; in ons werk en in onze vermaken, in onze vreugde en onze smart.

V. Ten laatste wens ik enige ogenblikken te wijden aan een woord tot het geweten, naar aanleiding van de opmerking dat Jezus in het gezelschap is geweest, om het even of wij Hem gezien hebben of niet. Ik verzoek u nu terug te zien op wat Hij in uw gezelschap heeft waargenomen, indien Hij tegenwoordig was waar u gisteren twist hebt. Ja, daar was een leerstuk ter sprake gekomen, waarover u verschilde. Maakte het u niet warm, mijn vriend, zodat uw gelaat gloeide? Verliet u uw vriend, met wie u twistte, niet met wrevel in het hart? U weet dat u dit deed. Veronderstel dat Jezus in het gezelschap was, heeft Hij Zich dan niet bedroefd over uw twist? Hij was daar en Hij werd bedroefd door de wijze waarop u voor Zijn leer opkwam, maar Zijn Geest vergat. Had u Zijn tegenwoordigheid bespeurd, u zou uw bedenkingen vriendelijker geuit hebben en het doel van uw spreken zou niet geweest zijn uw vriend met woorden te verslaan, maar hem te onderrichten ter verheerlijking van uw Heiland. U weet dat u volhield, wat u niet moest hebben volgehouden; u weet dat u ongelijk had, maar uw vriend bracht u in het nauw en u zei bij uzelf: 'Ik wil het niet opgeven, hoewel ik voel dat het niet goed is.' Hoewel ik veronderstel dat wij over menig punt verschillend zullen blijven denken totdat de Heere komt, zullen verschilpunten ons juist schone gelegenheid aanbieden tot heilig liefdebetoon en onderlinge opbouwing, en die gelegenheid zal gretig worden aangegrepen, wanneer Jezus in het gezelschap is. Wanneer wij in geschil komen, zegge ieder van ons tot zichzelf: 'Jezus is in dit gezelschap; laat ons dus terwijl wij opkomen voor wat wij voor waar houden, dit in de geest van de liefde doen.' Onze bewijsvoering zal niet in kracht verliezen door haar

met liefde te doortrekken. De waarheid is nooit sterker dan met liefde gepaard.
Voorts nog misschien stelden sommigen van u zich kort geleden zodanig aan, dat een gewone toeschouwer geen onderscheid tussen u en de wereldlingen kon bespeuren. U werkte met een ander, die alleen op zijn eigen voordeel bedacht was, en u deed alleen uw best voor uzelf. Keur ik dit in u af? Niet dit, dat u voorzichtig en bedachtzaam was; ik hoop dat u het in uzelf misprijst, daarin zover te zijn gegaan als u gedaan hebt. U deed wel niet iets, wat ik oneerlijk mag noemen, maar hing u de huik niet naar de wind? U meldt iets dat wel niet een leugen kan genoemd, worden, maar dat toch voor uw eigen bewustheid geen waarheid was. Onder de leus van handel neemt men maar al te vaak oneerlijke winst van anderen; 'leer om leer', zegt men, of zo mogelijk nog erger. Wanneer Christenen in al hun handelingen zich voorstelden dat Jezus in hun gezelschap was, hoe geheel anders zouden ze zich gedragen. Stel u voor dat Jezus aan deze zijde van de toonbank staat bij u die koopt, en aan gene zijde van de toonbank bij u die verkoopt. Voor u beiden is het nodig u in Zijn tegenwoordigheid te stellen, want de koper is gewoonlijk evenzeer op bedrog uit als de verkoper; hij verlangt de waar voor minder dan ze waard is, en daarom tracht de verkoper ze hem op het schoonst voor te stellen. De handel wordt door en door oneerlijk, maar het onrecht schuilt niet aan gene zijde. Wanneer de mensen goederen moeten hebben ver beneden de prijs waarvoor ze vervaardigd kunnen worden, moeten ze zich niet verwonderen te ondervinden, dat ze waren van minder gehalte kopen, die er op het oog goed uitzien, maar ten slotte van veel minder of geen waarde zijn. O, dat de Christenen zich altijd als in gezelschap van Jezus mochten gevoelen. Ik kan mij moeilijk Judas voorstellen, onder het oog van Jezus Johannes bedriegende, noch Filippus hard handelende met de knaap, die de gerstenbroden had. Moesten onze handelingen onder de kinderen van de mensen niet zodanig zijn, dat Jezus ze kan goedkeuren? Hij is onze Meester en Heere. Laten wij Hem navolgen en niets doen waarover wij zouden moeten blozen met het oog op Hem.
Beschuldige mij niemand, dat ik deze morgen persoonlijk ben, want indien u dat doet, wil ik schuld belijden, wie de schoen past, die trekke hem aan. Voor enige tijd was u in gezelschap, waar enige personen het heilige aanrandden of was het ongelovige taal, die ze uitkraamden?
En u, volgeling van Christus, hoorde hen aan, en wat deed u? Gaf u van de waarheid getuigenis? Ze veroorloofden zich onheilige scherts - ze was niet edel, maar u lachte. Niet waar? En u kwam niet voor uw Heiland op. Toch was Hij tegenwoordig en hoorde en zag alles. U had ernstige tegenbedenkingen, maar sprak niet een enkel woord in het belang van waarheid en heiligheid. Nu, stel u voor dat Jezus in het gezelschap is geweest, dan denk ik dat Hij Zich diep heeft bedroefd. Werkelijk, uw Heiland heeft moeten denken: 'Dit alles wordt tegen Mij gezegd, en geen enkel woord tot weerlegging wordt gesproken door hem, die Ik verloste door Mijn eigen bloed!'
Was dit niet weer een Petrus in zijn verloochening van zijn Heer? U verloochende Hem niet onder eedzwering en zelfvervloeking, maar dezelfde lafhartige geest dreef u toch. Och, of u slechts in uw ware gedaante u vertoond had. U weet niet, welk een invloed ten goede u had kunnen oefenen! Als wij ons de Heere Jezus bestendig voor ogen stellen, zouden wij dan niet moedig in het getuigen en gereed tot verdediging zijn?
Denkt ook aan die avonden, waarop vrienden bijeenkomen: dienen ze niet dikwijls enkel tot tijdverdrijf? 'Stel u voor dat Jezus in het gezelschap was', zoals Hij dat werkelijk is, zou u menen dat de avonden dan zouden worden doorgebracht, zoals het gewoonlijk geschiedt? Dr. Chalmers, een oprecht godvrezend man, verhaalt dat hij eens ten huize van een aanzienlijk man een avond doorbracht met verscheidene

vrienden en over de oorzaak en de voorkoming van de armoede sprak - een zeer geschikt onderwerp van bespreking. Een bejaard stamhoofd uit de Hooglanden in het gezelschap luisterde met grote aandacht naar de doctor, want Chalmers was het onder2erp meester. Gewis hadden ze de avond niet nutteloos gesleten. Maar te middernacht word een ongewoon geluid vernomen en een hevig gekreun. De oude man was stervende. Binnen weinige ogenblikken was hij dood en Dr. Chalmers stond als een toonbeeld van ellende bij hem. 'Helaas', riep hij uit, 'had ik geweten dat mijn vriend nog maar weinige minuten van de eeuwigheid af was dan had ik hem en u Jezus Christus gepredikt en die gekruist.'

Met hoeveel meer reden mogen veel Christenen berouw gevoelen over hun gesprekken. Hoe smartelijk moeten ze terugzien op verspilde uren! Wanneer u zich voorstelt dat Jezus in het gezelschap is geweest, hoe menigmaal moet Hij Zich dan wel over uw beuzelpraat bedroefd hebben! Denkt u niet dat het voor een groot deel door onze ontrouw als Christenen is, dat wij zo dikwijls bijeen zijn en zo zelden bidden? De gelukkigste avonden, die Christenen beleven, zijn die, wanneer ze op stichtelijke wijze ook dagelijkse dingen bespreken, maar niet vergeten tot heiliger onderwerpen op te klimmen, en gebed en dankzegging aan hun onderhoud te paren. Wanneer ze dan uiteengaan voelen ze dat ze de avond besteed hebben op een wijze, die de Heere Jezus goedkeurt.

Heb ik wel niet gehoord van deze of gene Christelijke vriend, die zijn werk voor Christus opgaf? Of van een dozijn Christelijke vrienden, die bezig waren met het op te geven en de heilige dienst voor Jezus te laten varen? De één wilde de Zondagsschool, waaraan hij jaren lang werkzaam was geweest, vaarwel zeggen; een ander was van plan een schraal bezochte Bijbellezing te eindigen en te niet te laten gaan, omdat hij er tegen opzag, om onder ontmoedigende omstandigheden voort te gaan; weer een ander zegt: 'Ik heb mijn beurt gehad, laten anderen nu eens werken.' Denk dat Jezus in het gezelschap is geweest, meent u dan dat zulke waarnemingen Hem aangenaam kunnen zijn? Indien Jezus onder ons werd opgemerkt, zou dan niet ieder van onze zich opmaken op de dag van de strijd?

Nee, broeders, wanneer Jezus in ons midden is, laat ons Hem dan dienen ons hele leven lang. Herinnert u het gezegde van John Newton, bij gelegenheid dat men tot hem zei, dat hij te oud geworden was om nog te preken. Toen riep de eerwaardige man uit: 'Hoe, zou de Afrikaanse godslasteraar vanouds ophouden te prediken, zolang er nog adem in hem is? Nooit!' Laat geen bezwaar of zwakheid u verhinderen om op één of andere wijze in de dienst van Jezus te volharden, en wanneer het in uw gevoel is alsof u de gelederen moest verlaten, bedenk dan dat Hij in het gezelschap is en ga voort! Voorwaarts, broeders! Jezus baant de weg! Voorwaarts, want zijn tegenwoordigheid waarborgt de overwinning!

God zegene, geliefde vrienden, en, zoals steeds, mag ook deze hele dag de Heere Jezus in het gezelschap zijn en hem tot een heilige Sabbat maken voor onze zielen. Amen.

5. HET LEGGEN VAN FUNDAMENTEN

'***En wat noemt Gij Mij Heere, Heere! en doet niet wat Ik zeg? Een iegelijk, die tot Mij komt, en Mijn woorden hoort, en ze doet, Ik zal u tonen, wie hij gelijk is. Hij is gelijk een mens, die een huis bouwde, en groef, en verdiepte, en legde het fundament op een steenrots. Als nu de hoge vloed kwam, als sloeg de waterstroom tegen dat huis aan, en, kon het niet bewegen, want het was op de steenrots gegrond. Maar die ze gehoord en niet gedaan zal hebben, is zoals een mens, die een huis bouwde op de aarde zonder fundament; tegen hetwelk de waterstroom aansloeg, en het viel terstond, en de val van dat huis was groot.***' Lukas 6: 46-49

Deze gelijkenissen beschrijven twee soorten van hoorders. Maar ze zeggen niets over de vooruitzichten van hen, die geen hoorders zijn. Hun toestand en vooruitzichten moeten wij afleiden uit wat van de hoorders gezegd is. Onze Heere Jezus is op aarde gekomen om ons te spreken van de liefde van de Vader, en nooit heeft iemand gesproken zoals Hij; en toch zijn er veel, die weigeren naar Hem te horen. Ik bedoel niet hen, die ver van hier wonen, wie de naam van Jezus bijna onbekend is. Maar ik bedoel mensen in dit land, en inzonderheid in deze grote, hoog bevoorrechte stad, die welbewust weigeren Hem te horen, Die God gezalfd heeft om de boodschap van de verlossing te brengen. Onze Heere Jezus is in deze stad gepredikt van de daken van de huizen, had ik bijna gezegd. Want zelfs in de muziekzalen en de schouwburgen is Christus aan de menigte verkondigd, en op de hoeken van onze straten is Zijn banier opgeheven; en toch zijn er tienduizenden, voor wie de prediking van het Evangelie is zoals muziek voor de oren van een dode. Ze sluiten hun oren, en willen niet horen, hoewel het getuigenis van God eigen Zoon, het eeuwige leven en de weg ter ontkoming aan de eeuwig durende toorn betreft. Voor hun eigen hoogste belangen, voor hun eeuwig heil zijn de mensen dood; niets kan hen hun aandacht doen wijden aan hun God. Aan wie nu zijn deze mensen gelijk? Ze kunnen gevoeglijk vergeleken worden met de man, die in 't geheel geen huis bouwde, en overdag zonder woning, en in de nacht zonder beschutting bleef. Als de tegenheden van het leven opkomen zoals een storm, hebben zij, die Jezus' woorden niet willen horen, geen troost om hen op te beuren; wanneer een ziekte hen overvalt, hebben ze in het hart geen vreugde om hen te schragen in hun lijden; en als de dood, die vreselijkste van alle stormen, hen treft, gevoelen ze al zijn woede, maar kunnen geen schuilplaats vinden. Ze verzuimen een woonstede voor hun zielen te zoeken, en als de orkaan van de toorn van de Almachtige op aarde zal losbarsten, zullen zij geen wijkplaats hebben. Tevergeefs zullen ze roepen tot de bergen: *'Valt op ons!'* en tot de heuvelen: *'Bedekt ons!'* ze zullen die dag zonder beschutting zijn voor de rechtvaardige toorn van de Allerhoogste. Helaas, indien een schepsel, dat het beeld van de mens draagt, in zulk een toestand gevonden werd! Zwervers zonder dak in de dag van de storm, hoe treurt mijn ziel over hen! Maar toch, welke verontschuldiging zullen ze kunnen vinden, die zelfs geweigerd hebben zich bekend te laten maken met de weg van de verlossing? Welke verschoning kan het teerste hart voor hen uitdenken? Zullen ze aanvoeren, dat ze niet konden geloven? Maar ze kunnen toch niet zeggen, dat ze niet horen konden; en het geloof is uit het gehoor, en het gehoor is door het Woord van God. O Mijn vriend, als het Woord van God tot u komt, en u weigert het te horen, en als u dus niet in Jezus gelooft, maar sterft in uw zonden, wat is dit dan anders dan een zelfmoord van de ziel? Als een mens sterft aan een ziekte, terwijl een onfeilbaar geneesmiddel te

verkrijgen is, komt dan zijn dood niet voor zijn eigen rekening? Als een mens omkomt van honger, terwijl er overal om hem heen brood is, waarmee anderen zich verzadigen, en hij het niet hebben wil, zal dan iemand hem beklagen? Er zal voorzeker geen druppel medelijden aan een verloren ziel toevloeien, waarmee ze de kwelling van het geweten kan verzachten, want alle geheiligden zullen erkennen, dat de zondaar zijn eigen verderf gekozen heeft. Dit zal immer drukken op het geweten van de verlorene: 'U kende het Evangelie, maar u hebt er geen acht op gegeven; u wist dat er verlossing was, en dat Christus de Verlosser was, en dat er genade was uitgeroepen voor zondaren, maar u wilde geen tijd afnemen van uw boerderij en uw koophandel, van uw vermaken en uw zonden, om te leren hoe u verlost kon worden. Wat God zoveel gekost heeft, behandelde u als een beuzeling.' O, Geliefde vrienden, mag niemand van u behoren tot de niet-hoorders. Niet tot dezen zal ik mij heden richten, en toch kon ik niet beginnen, zonder een liefderijk woord tot hen te spreken. Laat ons hen verlaten met het waarschuwde woord van de Heilige Geest: *'Ziet toe, dat u Die, Die spreekt, niet verwerpt. Want indien deze niet zijn ontvloden, die Degene verwierpen, welke op aarde Goddelijke antwoorden gaf, veelmeer zullen wij niet ontkomen, als wij ons van die af keren, die van de hemelen is.'*

Wij zullen thans onze ernstige aandacht wijden aan hen, die hoorders van het Woord zijn, en er zich door aangetrokken gevoelen. Alle hoorders zijn bouwers van huizen voor hun zielen; ieder van hen doet iets, om zich een geestelijke woning te maken. Sommigen van hen gaan in het bouw van dit huis zeer ver, en bekronen het zelfs door een openbare belijdenis van Christus. Ze zeggen tot Hem: 'Heere, Heere!' ze komen bijeen met Zijn volgers, en verenigen zich met hen in de verering van de naam van de Meester. Maar ze gehoorzamen de Heere niet; ze horen Hem, maar doen niet wat Hij zegt. Ze zijn dus verkeerde bouwers, die het fundament verwaarlozen, en van niets zeker kunnen zijn dan dat hun huis over hen zal ineenstorten. Anderen zijn er, en wij vertrouwen dat van hen veel onder ons gevonden worden, die goed bouwen, die bouwen voor de eeuwigheid, door zich een woning te maken op een rots, en met muren van doelmatige steen, waarvan de Heere Jezus zowel het fondement als de hoeksteen is.

Ik verlang zeer thans tot hen te spreken, die pas beginnen te bouwen voor de eeuwigheid. Het verblijdt mij inderdaad, te weten, dat er veel van hen onder ons zijn. Mag de Heilige Geest deze prediking voor hen ten zegen doen zijn!

I. Ons eerste punt van bespreking zal zijn een bij geestelijke bouwers gewone verzoeking. Een bij hoorders van het Woord gewone verzoeking is, volgens de beide gelijkenissen, die wij voor ogen hebben, het werk van de fundering te veronachtzamen, haastig over het eerste gedeelte van de zaak heen te stappen, en het gebouw ijlings op te trekken. Ze zijn geneigd om aan te nemen, dat alles gedaan is wat hun gezegd is te doen; zich verzekerd te houden, dat alles goed is wat men hoopt goed te zijn, en dan te beginnen met de muren zo spoedig mogelijk op te trekken. De grote verzoeking, zeg ik, van pasbeginnenden in het godsdienstige leven, is, het fundament te veronachtzamen, en die dingen, welke van het grootste belang zijn, lichtvaardig te behandelen. Deze zelfde verzoeking overkomt ons ons gehele leven door. Maar voor pas-beginnenden is ze inzonderheid gevaarvol: Satan wenst, dat ze de grondregels verwaarlozen, waarop in het vervolg hun hoop en hun zekerheid moeten rusten, zodat ze in een toekomstige ure van verzoeking, bij gemis van een vaste grondslag, bezwijken voor het kwade en het gehele gebouw van het leven verliezen.

Deze verzoeking is te meer gevaarlijk, ten eerste omdat deze eerstbeginnenden geen ondervinding hebben. Zelfs het meest ervaren kind van God wordt dikwijls verleid,

hoeveel te meer de pelgrim, die nauwelijks door de enge poort is ingegaan! De beproefde heilige houdt soms voor een deugd, wat slechts een vergulde zonde is, en verbeeldt zich dat echt is, wat enkel namaak is; en hoe zou dan het kind in de genade, zonder enige ondervinding hoegenaamd, aan de verleiding ontkomen, wanneer het niet genadig werd behoed! Pas ontwaakt en nadenkend geworden, gaan ernstige zielen met grote haast in het geestelijk leven aan het werk; ze grijpen aan wat hun het eerst voor de hand komt, en bouwen met zorgeloze overijling zonder nauwlettend acht te geven en te onderzoeken. Iets moet er gedaan worden, en dit doen ze zonder te vragen, of het overeenkomstig de leer van de Heere is. Ze noemen Jezus 'Heer', maar ze doen eerder wat anderen zeggen, dan wat Jezus zegt. In zulke tijden is Satan voorzeker nabij, opdat hij de jonge bekeerling er toe mag brengen, om in plaats van een berouw overeenkomstig het Evangelie er zulk één te stellen, waarover men berouw moet krijgen, en in plaats van het geloof van Gods uitverkorenen een trotse waan of een ijdele droom. In plaats van die liefde van God, die het werk van de Heilige Geest is, geeft Satan slechts een natuurlijke genegenheid voor een bedienaar van het Woord, en zegt: 'Nu bent u voorzien; u moet voor uw ziel een huis hebben om in te wonen. Hier zijn de grondstoffen, begin nu maar te bouwen.' Evenals kinderen, die spelen aan het strand, vormen de verlangende zielen zich huizen van zand, en verheugen zich daarover, want ze zijn onbekend met de listen van de Satan. Ik ben daarom dubbel verlangend, mijn geliefde jonge vrienden te verlossen van de verleider. De gewone verzoeking is, om in plaats van een waarachtig berouw te gevoelen, te spreken over berouw; in plaats van van harte te geloven, te zeggen: 'Ik geloof', zonder te geloven; in plaats van in waarheid lief te hebben, te spreken over liefde, zonder lief te hebben; in plaats van tot Christus te komen, daarover te spreken en te belijden dat men tot Christus komt, en toch niet tot Hem te komen. Het karakter van Praatchristen in de Christenreis is juist geschetst. Ik heb die Heere dikwijls ontmoet, en kan getuigen dat John Bunyan een fotograaf was vóór de fotografie was uitgevonden. Christen zei van hem: 'Hij spreekt van berouw, van geloof en van wedergeboorte. Maar hij weet er alleen over te spreken. Ik ben in zijn gezin geweest, en in Zijn huis is evenmin godsdienst, als er smaak is door het wit van een ei.' Wij hebben maar al te veel van zulke mensen om ons heen, die naar hun woorden alles zijn wat men wensen kan, en toch, volgens wat ze bewezen hebben te zijn, enkel schijnchristenen zijn. Evenals winkeliers wassen beelden in hun kasten plaatsen, die als mensen zijn uitgedost, maar het volstrekt niet zijn, als zijn ook deze mensen als Christenen getekend, maar de genade van God is niet in hen. O, u eerstbeginnenden, waakt, dat u zich niet tevreden stelt met uiterlijke godsvrucht, maar dat u haar kracht in u gevoelt.

En dit maakt de verzoeking nog sterker, dat de bedoelde handelwijze voor het tegenwoordige van zeer veel zorg ontslaat. Uw geest is bedroefd, en u hebt behoefte aan troost; welnu, het zal u troosten als u zegt: 'Heere, Heere', hoewel u niet doet wat Christus zegt. Als u erkent, dat Jezus de Heere moet zijn, niettegenstaande u niet in Hem gelooft tot zaligheid, en aldus het voornaamste van zijn geboden veronachtzaamt, toch zal deze erkenning u enigszins verlichten. Hij gebiedt u, berouw te hebben over uw zonden, te vertrouwen op Zijn bloed, Zijn Woord lief te hebben en te jagen naar heiligheid, maar het is veel gemakkelijker, voor deze dingen bewondering te gevoelen, dan ze in uw leven na te komen. Berouw en geloof voor te wenden is niet moeilijk, maar ware godsvrucht is het werk van het hart, en vereist ernst, zorg, oprechtheid, gebed en waakzaamheid. Geloof mij, ware godsdienst is geen spel. Hij, die verlost wil worden, zal bemerken dat het geen scherts is. *'Het koninkrijk van de hemelen wordt geweld aangedaan'*, en wie de zaak licht opneemt, en meent dat het niets is dan het .'hocus, pocus, pas' van de goochelaar, heeft een noodlottige vergissing

begaan. *'Strijd'*, zegt Christus, *'om in te gaan door de enge poort.'* De Heilige Geest strijdt krachtig in ons en voert ons dikwijls tot zielsangst. De kroon van de eeuwige strijd, roeping zonder inspanning; toch zijn er, die menen, dat door een zuivere belijdenis te doen en een uiterlijke vorm in acht te nemen, dezelfde uitslag wordt verkregen als door de Heere te zoeken met het gehele hart en in de Heere Jezus te geloven. Als dat zo was, zou er een schone, brede weg naar de hemel zijn, en zou Satan zelf in een pelgrim veranderen. Gelooft mij, geliefde hoorders, deze verlichting van zorg zal uitlopen op een verwekken van zorg, en de moeilijkste weg zal ten slotte blijken de gemakkelijkste te zijn.

Deze wijze van bouwen zonder fondement heeft het voordeel, de beproeving te verschuiven, - ze stelt iemand in staat, het gebouw van zijn vroomheid zeer spoedig op te trekken. Hij maakt schitterende vorderingen. Terwijl het beangste hart in de innerlijke delen naar waarheid zoekt, en vraagt om vernieuwd te worden door de genade, is zijn juichende vriend zo gelukkig als hij zijn kan in een vrede, die hij ineens, zonder te vragen of te onderzoeken, verkregen heeft. Hij, die zo snel opwast, vraagt nooit: 'Heeft mijn godsdienst mijn gedrag veranderd? Heb ik met mijn geloof een nieuw hart gekregen? Woont Gods Geest in mij? Ben ik werkelijk wat ik belijd te zijn, of ben ik eigenlijk slechts een valse belijder?' Nee, hij stelt alle onderzoek terzijde als een verzoeking van de duivel. Hij neemt alle goeds als zeker aan, en houdt alles voor goud, wat er blinkt. Zie hoe snel hij vooruit komt! De mist is dik, maar hij stoomt er doorheen, zonder zich te bekommeren om het gevaar. Hij heeft zich bij de gemeente aangesloten; hij is begonnen te arbeiden voor God; hij verheft zich op zijn eigen gaven; hij zinspeelt op zijn volmaaktheid. Maar is dit kaartenhuis veilig? Zal het in orde bevonden worden bij de laatste grote keuring? Zal het staan blijven als er een storm mocht komen? De schoorsteen is hoog opgebouwd, maar is, hij veilig? Zie, daar wringt de schoen. Dit is de vraag, die een einde maakt aan al dat roemen in zichzelf om ons heen. Het is beter, voor Gods Woord te beven dan zich vermelde aanmatigingen te veroorloven. Het is beter, vol vreze te zijn, opdat wij niet ten slotte worden uitgeworpen, dan ons voorhoofd te verharden met een ijdel zelfvertrouwen. Wanneer iemand op een verkeerde weg is, zal hij, hoe harder hij loopt, des te meer op een dwaalspoor geraken. Herinnert u de raad, om langzaam te haasten, en het oude spreekwoord, dat zegt: 'Hoe meer haast hoe minder spoed.' Als u snel bouwt zonder fundament, zijn uw tijd en uw arbeid verloren.

Hoe gewoon, hoe verleidelijk is deze verzoeking! Want de eerstbeginnende, de man, die pas opgewekt is om de Heere te zoeken, zal er zeer veel vinden, die hem in zijn vergissing sterken, als hij het fundament verwaarloost. Lieve, goede Christelijke vrienden werken er dikwijls onbewust aan mee, om zoekende zielen te misleiden. 'Ja', zeggen zij, 'u bent bekeerd en dat zou de bedoelde persoon zijn, als alles wat hij zei waar was. Maar hij heeft zo gesproken zonder overtuiging; het komt alleen van de lippen en niet uit het hart; en daarom is het verderfelijk hem aan te moedigen. Een vriendelijke verzekering van een Christelijke vriend kan een vals vertrouwen doen ontstaan, indien die verzekering op een dwaling berust. Tegenwoordig ontmoeten wij niet veel Christenen, die verkeerd handelen door te grote gestrengheid tegenover bekeerlingen; het schot raakt de andere schijf. Onze voorvaderen waren mogelijk te wantrouwend en te achterdochtig: maar thans zijn wij bijna allen in de tegenovergestelde dwaling vervallen: wij verlangen zozeer iedereen tot Christus te zien gebracht, dat onze wens ons kan verleiden tot het geloof, dat het werkelijk zo is. Wij bemoedigen en troosten zo gaarne hen, die de Heere zoeken, dat wij tot gewoonte aannemen om liefelijke dingen te voorspellen, en alles wat tot peillood en toetssteen kan strekken van de hand wijzen, uit vrees dat ook dit ontmoedigen zou. Wachten wij

ons te roepen: *'Vrede, vrede'*, als er geen vrede is. Het zou treurig zijn huichelaars te maken, terwijl wij bekeerlingen zochten. Ik hoorde eens van iemand, die twaalf malen in de consistoriekamer was geweest, en, toen ze een andere keer werd uitgenodigd er heen te gaan, zei: 'Ik weet werkelijk niet waarom ik gaan zou, want men heeft mij al twaalf maal gezegd dat ik verlost was, en ik ben in 't minst niet beter dan voordat ik dit hoorde.' Het ware beter, sommigen wenende dan verheugd naar huis te zenden. Menige wond heeft meer het lancet nodig dan de pleister. U kunt vertroost worden door welgemeende verzekeringen van liefderijke vrienden, en toch kan die troost geheel en al onwaar zijn. Ik waarschuw u daarom tegen alle vrede buiten die, welke voortkomt uit het opvolgen van Jezus' geboden, of, met andere woorden, tegen alle vertrouwen buiten dat, hetwelk op Jezus alleen rust en vergezeld gaat van berouw, geloof en een leven in gehoorzaamheid aan uw Heer.

Ongetwijfeld worden veel tot onachtzame bouw aangemoedigd door het feit, dat zoveel belijders een schone vertoning maken, hoewel hun gebouw geen fundament heeft. Wij kunnen onze ogen niet sluiten voor de waarheid, dat er in alle gemeenten personen zijn, die geestelijk niet diep geworteld zijn en, naar wij vrezen, geen waarachtig geestelijk leven bezitten. Wij kunnen hen niet uitroeien, hoewel wij vrezen dat ze onkruid zijn, want wij zijn verzekerd dat wij de tarwe onvermijdelijk met hen zouden uittrekken, en dat verbiedt onze Meester. Er is niets in hun uiterlijk gedrag, dat wij zouden kunnen aanvoeren als bewijs dat ze bedriegers zijn, en toch vaart een koude rilling ons door de leden, als wij met hen spreken. Want ze hebben geen warmte, geen leven en niets van de Heere in zich.

Wij missen in hun gesprekken die liefelijke geestelijke zin, die heilige zalving, die gezegende ootmoed, die noodzakelijk aanwezig zijn, als men werkelijk vertrouwelijk met de Heere verkeert en in gemeenschap met Hem is gaan leven. Zulke mensen voegen zich bij ons in onze godsdienstige bijeenkomsten, en als ze onder de pas ontwaakten komen, spreken ze op zulk een ondoordachte en lichtzinnige wijze over Goddelijke dingen, dat ze zeer veel kwaad stichten. Ze spreken over bekering, alsof het een beuzeling was, als iets, dat even gemakkelijk is als uw hand te kussen; en aldus worden zij, die goede verwachting gaven en voor wie onze harten warm klopten, door hen afgetrokken. Jonge mensen zijn geneigd te denken: 'Deze en die is lid van de gemeente en toch niet zeer nauwgezet. Als een lauwe belijdenis hem bevredigt, waarom zou ze dan mij niet voldoen?' Maar, geliefde vrienden, als het wereldlijke zaken betrof, zou u niet zo spreken. Als u een man kende, die handel dreef zonder kapitaal en blijkbaar bankroet moest gaan, zou u niet zeggen: 'Ik zou hetzelfde wel kunnen doen.' Als u een man zag, die zonder te kunnen zwemmen zich in een diep water waagde, en u zich overtuigd hield, dat hij ten slotte zinken moest, zou u zijn voorbeeld niet volgen en ook verdrinken. Nee, nee; laat die ijdele belijders u tot baken zijn. Wendt u af van Praatchristen, opdat hij u niet tot een even ledig vat make als hij zelf is. Hoedt u voor lichtzinnige belijders, die zoals zijn aan de lichten van de strandrovers, die de schepen op de klippen lokken. Doet werk, dat tot in eeuwigheid blijft, en houdt u niet op met beuzelaars.

Een drijfveer om te bouwen zonder fundament ligt eveneens daarin, dat het niet geweten wordt en wellicht in geen jaren aan het licht zal komen. Het fundament is geheel aan het gezicht onttrokken, en het huis kan opgebouwd worden en in zeer veel opzichten bruikbaar zijn, en lang blijven staan zonder grondslag. Want huizen, die geen fundament hebben, storten niet dadelijk in; jaren lang zullen ze in stand blijven, en niemand weet, hoelang ze het houden; misschien zullen ze zelfs met genoegen bewoond worden tot op de laatste grote overstroming toe. Alleen de dood zal sommige huichelaars aan het licht brengen. En daar nu huizen met slechte

grondslagen voor het tegenwoordige voldoende zijn, en gebruikt worden, en dadelijk gerief opleveren, houden veel het voor zuinig het fundament, als geheel overtollig, weg te laten. Als men hun vraagt naar hun geestelijk leven, worden ze boos: 'Om welke reden wilt u zich in mijn zaken indringen Waarom bemoeit u zich met de geheimen van mijn ziel?' O, Geliefde vriend, als wij wreed tegen u waren, en u bedrogen wensten te zien, zouden wij zwijgen of u vleien, maar daar wij u liefhebben en hopen dat u door uw waarachtige en geheiligde toewijding aan Christus gelukkig zult worden, ijveren wij met al onze kracht om uw aanvang goed te doen zijn. Wij wensten dat u bouwde wat nooit weer gesloopt zal worden, een gebouw, dat in stand zal blijven als de wateren buiten hun oevers zijn getreden en de stroom er hevig tegen aan slaat. Ik vind het vreselijk, dat iemand zonder God sterft, maar nog vreselijker dat hij, die Hem meende te bezitten, bij zijn sterven bevindt, dat zijn geloof vals geweest is. Zo u bouwt, bouw dan wat het bouwen waardig is; als u moet bouwen voor uw zielen - voorzeker moet u dat, anders zou u zonder dak zijn - zie dan toe, op welk fundament u bouwt, en geef nauwlettend acht wat u daarop bouwt, opdat u niet ten slotte, in die laatste vreselijke dag, de vrucht van al uw arbeid verliezen mag. Hoe droevig moet het zijn, bij de poorten van de hemel te wonen, en zijn leven door te brengen te midden van hen, die zijn toekomstige bewoners zullen zijn, en zich eindelijk bij gemis van oprechtheid en waarheid buiten de hemelse stad gesloten te zien! Hoe verschrikkelijk, door eigen ervaring tot de ontdekking te komen, dat er een terugweg is naar de poorten van de hel zelfs van voor de poorten van de hemel. God geve dat het met niemand van onze zo zijn mag! O, u bouwers, bekommert u niet alleen om het tegenwoordige, maar bouwt voor de dood, het oordeel en de eeuwigheid!
Dit gedeelte van onze overdenking is niet alleen voor jonge mensen, maar voor ons allen - voor ouden zowel als voor jongen. wees verzekerd dat er niemand onder ons is, die niet nodig heeft zichzelf te onderzoeken, en te zien of de grondslag van zijn geloof werkelijk gelegd is of niet.

II. Zo nader ik tot het tweede gedeelte, waarin wij een wijze voorzorg, die degelijke bouwers nooit vergeten, zullen beschouwen. Ze graven diep en rusten niet voordat ze een goede, vaste ondergrond vinden: 't is er hun om te doen de bodem van de losse bovengrond te bereiden en op de rots te bouwen. Laat mij deze wijze voorzorg u allen aanbevelen. Volgt de tekst en leert toe te zien of u oprecht bent. De Heere Jezus zegt: *'Wat noemt u Mij Heere, Heere, en doet niet wat Ik zeg?'* Mag de Heilige Geest u tot in uw hart waar maken. Weest bevreesd, een woord te zeggen boven wat u gevoelt. Veroorloof u nimmer te spreken alsof u ondervonden had wat u slechts gelezen hebt. Laat uw uiterlijke godsdienst geen stap verder gaan dan de innerlijke beweging van uw ziel. Als Christus werkelijk uw Heere is, zult u Hem gehoorzamen; als Hij uw Heere niet is, noemt Hem dan niet zo. Het is een voorname zaak, dat in al uw godsdienstige gedachten, in uw geloof, uw woorden en uw daden het hart spreekt. Het is ontzettend, een groot vertoon van heiligheid te maken, en toch aan een verborgen zonde toe te geven; zulke mensen zullen naar mijn opmerking luisteren en mijn getrouwheid prijzen, en toch in hun huichelarij volharden. Dit is uiterst pijnlijk. Deze mensen kunnen de Joodse taal spreken, en toch is de spraak van Babylon hun meer eigen: ze volgen Christus, maar hun harten zijn met Belial. Mijn hart breekt als ik aan hen denk. Wees waar, wees waar! Als u met de waarheid niet verder dan tot vertwijfeling komt, is het beter dat u door vertwijfeling wordt opgehouden dan dat u hoop verkrijgt door een leugen. Leeft niet op inbeelding, belijdenis of waan. Eet wat goed is, en voedt u allen met de waarheid. Bedenkt dat als u slechts bouwt uit het hout, het

hooi en de stoppels van louter inbeelding, u slechts grondstof verzamelt voor uw eigen brandstapel in de dag dat het vuur allen, die de leugen liefhebben en doen, zal verteren. Wees waar zoals staal. Elke wijze bouwer voor zijn ziel moet daaraan denken.

Het volgende is volkomenheid. Want merk op, dat volgens onze Heere de wijze bouwer diep groef. U kunt goede dingen niet te nauwgezet doen. Graaft diep, als u een fundament graaft. Voedt u berouw, laat het dan een uiterst ernstig berouw zijn, dat een hevige afkeer van elke vorm van zonde in zich sluit. Als u belijdenis aflegt voor God, doet dit dan met uw gehele ziel en niet alleen met uw lippen: legt uw gemoed bloot voor het licht van God. Als u spreekt van geloof, geloof dan oprecht en van ganser harte. Laat u niet in met die soort van twijfelachtig geloof, dat tegenwoordig zo gewoon is. Indien u gelooft, geloof dan; zo u berouw hebt, heb dan werkelijk berouw. Bij de reiniging van de ziel moet er niets aan de uitzuivering van elk deeltje van de oude zuurdesem van de valsheid ontbreken, en bij 't inbrengen van het goede in het hart mag niets ontbreken van alles, wat Christus voorschrijft, opdat wij uit Zijn volheid niet alleen genade ontvangen, maar genade voor genade, genade op genade, ja al de genade, die wij behoeven. wees in alle dingen beslist volkomen.

De wijze bouwer groef door de losse aarde heen, en ging voort met graven totdat hij op de rots kwam; en toen hieuw hij in de rots, en maakte een groeve om zijn fundament in te leggen. Want hij was niet voldaan voor hij betrouwbaar en volmaakt werk gedaan had. Oprechtheid en degelijkheid zijn schone bouwstoffen.

Voeg er daarna zelfverloochening aan toe, want dat ligt in de gelijkenis. Als iemand een diep fundament graaft, moet hij veel aarde uitwerpen. Evenzo moet hij, die bouwt voor de eeuwigheid, zich van zeer veel ontdoen. Men moet beginnen met zijn zelfvertrouwen te laten varen; vervolgens zijn liefde tot de zonde, wereldzin, hoogmoed, zoeken van zichzelf; alle ongerechtigheid moet ter zijde geworpen worden. Er is zeer veel puin, en dat puin moet verwijderd worden. U kunt geen betrouwbaar werk voor de eeuwigheid maken zonder veel uit de weg te ruimen, wat vlees en bloed zouden wensen te behouden. wees hierop bedacht, en bereken de kosten.

Voorts moet er een beslist beginsel zijn. Hij, die besloten heeft om, indien hij bouwt, degelijk te bouwen, graaft in de rots. Hij zegt: 'Ik geloof in God, Hij is mijn Helper. Ik geloof in Christus Jezus, en op Zijn verzoenend offer en Zijn levend middelaarschap bouw ik mijn eeuwige hoop. Ik bouw eveneens op de leer van de genade, want de Schrift zegt: Uit genade bent u zalig geworden, door het geloof. Ik bouw op de Schrift; niets anders dan de waarborg van het Woord zal voor mij voldoende zijn.' Wat God gezegd heeft is een rots; wat de mens leert is niets dan drijfzand. Hoe heerlijk is het, neer te komen op de eeuwige beginselen van de Goddelijke waarheid! U, die uw godsdienst van uw moeder en vader overneemt; u, die hun godsdienst volgt, omdat hij bijgeval in uw huiselijke kring was; wat bent u waard in de dag van de beroering? U wordt terneder geworpen als een tent of een loofhut. Maar u die weet wat u gelooft, en waarom u het gelooft, u die, als u uw voet neerzet, weet waarop u staat, en overtuigd bent dat u een vaste rots onder u hebt; u bent het, die vast zult staan, als de naamchristenen van hun plaats worden geslingerd. O, geliefde zoekende vrienden, houdt vast aan ware beginselen, en wees niet tevreden met schijn.

Deze betrouwbare beginselen moet men krachtig aankleven. Verbindt uw huis aan de rots. Het huis moet ingrijpen in een groeve van de rots, en de rots moet het huis tot zich trekken. Hoe meer u maken kunt dat het huis een deel van de rots is, en dat de rots als het ware in het huis opgroeit, des te veiliger bent u. Het heeft geen waarde te zeggen: 'Ja, ik geloof in Christus, in de genade, in de openbaring', tenzij uw leven

werkelijk in die dingen doordringt en zij in u. 'De huichelaars', zegt Job, 'worden weggestolen in de nacht', al te gemakkelijk worden ze bewogen. De uitvinder van deze of gene nieuwe begrippen komt voorbij, prijst zijn nieuwe waar aan, en onnozele zielen worden dadelijk door hem bedrogen. Christus laat men varen, de genade en ook de Bijbel; de nieuwe leermeester heeft hen geheel in zijn macht. Wij hebben zulke onstandvastige mensen niet nodig; wij hebben niets aan die berekenende bouwers, wier lijken overal rondom ons liggen. Wij hebben genoeg van luchtkastelen gehad: wij hebben trouwe mensen nodig, die vast zullen staan als de bergen, terwijl dwalingen als wolken over hen heen waaien. Denkt aan de hoge schoorsteen van Bradford, en hoe velen door zijn val werden gedood, en laat het u leren, met alle kracht vast te houden aan de grondwaarheden en daarvan nooit af te wijken.

De man in de tweede gelijkenis bouwde niet zoals hij moest; wat zal ik van hem zeggen? Ik zal drie dingen zeggen.
Ten eerste: hij was een man, die niets had, dat niet te zien was: men kon zijn gehele huis zien als men er naar keek. Als men iemands godsdienst met één blik kan zien, heeft hij geen godsdienst, die waard is bezeten te worden. Godsvrucht ligt voornamelijk in stil gebed, persoonlijke toewijding en innerlijke genade. De wijze bouwer had het kostbaarste deel van Zijn huis in de grond begraven. Maar de andere man vertoonde alles wat hij had boven de grond. Het is een arme winkelier, die geen andere voorraad heeft dan die voor zijn ramen ligt. Hij, die geen kapitaal heeft, zal het niet lang volhouden. Wie geen ruggengraat heeft, kan niet blijven staan. Vermijdt schijngodsdienst.
Ten tweede: deze man had niets om aan vast te houden. Hij bouwde een huis, maar het stond op losse aarde; daarin kon hij gemakkelijk graven en daarop zijn huis oprichten, maar de muren daarvan hadden geen steun. Wacht u voor een godsdienst, die geen houvast heeft. Maar als ik een leer omhels, noemt men mij een femelaar. Laat men dat doen. Femelarij is een hatelijke zaak, en toch is wat nu voor femelarij wordt uitgekreten, een grote deugd en een grote behoefte in deze ijdele eeuw.
Onlangs voelde ik de wens bij mij opkomen om een nieuw genootschap op te richten, en het 'de Femelaarsgemeente' te noemen. Allen worden zo glibberig, vormelijk en onwaar, dat wij een geslacht van stijfhoofden nodig hebben, om ons te leren hoe wij geloven moeten. Die ouderwetse mensen, die in vroegere jaren iets geloofden, en het tegenovergestelde daarvan voor vals hielden, waren een meer waar volk dan de tegenwoordige dienaars van de tijdgeest. Ik wenste aan de vereerders van de vrije richting te vragen, of er een leer bestaat, die waard is dat men er voor sterft. Ze zouden moeten antwoorden: 'Natuurlijk zou het, als men òf naar de brandstapel gaat òf van zienswijze veranderen moest, goed zijn, die zienswijze met zeer veel omzichtigheid uit te spreken, en jegens de tegenovergestelde richting uiterst eerbiedig zijn.'
Maar onderstelt dat men van iemand eist, de waarheid te verloochenen? 'Welnu, er valt voor beide richtingen veel te zeggen, en de ontkennende zal waarschijnlijk evenzeer als de bevestigende een zekere mate van waarheid bevatten. In elk geval kan het niet voorzichtig zijn zich een zo afschuwelijk iets als de vuurdood op de hals te halen, en daarom zou het verkieslijker kunnen zijn, de vraag vooralsnog onbeslist te laten.' Ja, en daar deze heren het altijd onaangenaam vinden, niet populair te zijn, verzachten ze de harde bedreigingen van de Schrift aangaande de toekomstige wereld, en geven een tint aan elke leer, waartegen wereldwijze mensen bezwaar maken. De leraren van de twijfelzucht zijn twijfelachtige leraren. Men moet iets hebben om zich aan vast te houden, of men zal noch zichzelf noch anderen gelukkig maken. Brengt alle schepen te water. Maar legt ze niet vast of voor anker: laat elk schip los liggen!

Wacht op een stormachtige nacht, en ze zullen tegen elkander stoten, en een groot onheil zal het gevolg zijn van die vrijheid. De volmaakte liefde en barmhartigheid zullen niet ontstaan doordat wij allen los liggen, maar doordat ieder van onze in het bijzonder een anker heeft en daaraan is vastgelegd in Gods naam. Men moet iets hebben om zich aan vast te houden. Maar de bouwer in de gelijkenis had dit niet, en zo kwam hij om.
De dwaze bouwer had niets om weerstand te bieden aan de invloeden van buiten. In de zomer was zijn huis een geliefkoosd toevluchtsoord, en werd het in elk opzicht zo goed geacht als dat van zijn buurman. Dikwijls wreef hij zich de handen en zei: 'Ik zie niet in, dat mijn huis niet even goed is als het zijne; misschien zelfs is het iets beter; de zaak is, dat ik enkele gulden munten wilde, die ik niet, zoals hij, in de grond begroef; en daarvoor heb ik veel kleine versieringen gekocht, zodat mijn woning er mooier uit ziet dan de zijne.' Ogenschijnlijk was dit zo. Maar toen de vloed kwam aanbruisen van de berghelling, stortte zijn huis dadelijk in, daar het niets had om de woede van de stroom te weerstaan; en geen spoor was er van overgebleven, toen de storm had opgehouden. Aldus gaan velen te gronde, omdat ze geen weerstand bieden aan de krachten, die hen tot zonde voeren; de grote stroom van het kwaad vindt in hen slachtoffers en geen tegenstanders.

III. In de derde plaats zullen wij nu aan onze tekst een reeks van drangredenen ontlenen, die ons aansporen, acht te geven op het fundament. Ik zal deze redenen kort beschouwen, hoewel ik, wenste, dat ik de tijd had er klem aan te geven. Men moet vooraf een goed fundament leggen, omdat men anders de verdere delen van het huis niet goed kan bouwen. Een slecht fundament heeft invloed op de gehele verdere gang van het werk. In de herziene (Engelse) Bijbeloverzetting lezen wij aan het einde van het 48ste vers in plaats van: *'Want het was op een rots gebouwd'*. 'Omdat het goed gebouwd was.' Het huis was van onderen goed, en dat maakte dat de werkman voortging met goed te werken, zodat het huis geheel en al 'goed gebouwd was.' De andere man legde een slechte grondslag, en zette zijn werk tot het dak toe op dezelfde wijze voort. Als men vervalt in de gewoonte van slordigheid in werk dat verborgen blijft, is men ook tot slordigheid geneigd in werk, dat in 't licht komt. Als de grondslag van onze godsdienst niet vast op Christus is gelegd, zal men in de bovendelen vergaan werk aantreffen, halfbakken stenen, leem in plaats van kalk, en een algemene loslating.
Toen een Griekse kunstenaar het beeld van een godin uithieuw voor de tempel, werkte hij ijverig aan de achterzijde van het beeld. Iemand zei tot hem: 'U behoeft dat gedeelte van het standbeeld niet af te maken, want het zal in de muur worden gemetseld.' Hij antwoordde: 'De goden kunnen in de muur zien.' Hij had een juist begrip van wat God toekomt. Dat gedeelte van mijn godsdienst, hetwelk niemand zien kan, moet zo volkomen zijn alsof het voor ieder waarneembaar was. *'De dag zal het verklaren.'* Als Christus komt zal alles ontdekt en geopenbaard worden voor het heelal. Ziet dus toe, dat het geschikt is om aldus geopenbaard te worden.
Merkt vervolgens op, dat men goede fundamenten moet hebben met het oog op de plaats, waar het huis gebouwd moet worden. Het blijkt duidelijk uit deze gelijkenis, dat beide huizen op een plaats gebouwd waren, die niet ver van de rivier was, of waar men verwachten kon dat de stroom zou opkomen. Sommige delen van het Zuiden van Frankrijk vertonen een verwonderlijke gelijkenis met Palestina, en misschien komen ze op dit ogenblik meer overeen met wat het Heilige Land in Christus' dagen was dan met het Heilige Land zoals het nu is. Toen ik verleden jaar te Cannes kwam, zag ik dat de stad overstroomd was. Deze overstroming was niet ontstaan doordat een rivier

buiten haar oevers was getreden, maar door een geweldige regen. Een waterhoos schijnt boven de berghelling te zijn losgebarsten, en, na aarde, rotsen en stenen te hebben losgerukt, naar omlaag gestort te zijn naar de zee. Ze ging dwars door het spoorwegstation en overstroomde de straat, die daarheen voert, en deed in haar vaart veel personen verdrinken. Toen ik daar was zag ik een groot huis - ik meen van vijf verdiepingen hoog - dat door balken werd gestut en klaarblijkelijk vallen moest. Want toen de stroom de nauwe straat binnen stortte, ondermijnde hij het zwakkere deel van het huis, en daar er geen fundamenten waren, die zulk een proef konden doorstaan, was het gehele gebouw in gevaar geraakt. De Heiland moet een dergelijk geval op het oog hebben gehad. Een stortvloed zou neerstorten langs de zijde van de berg, en als een huis als leem op de losse grond gebouwd was, zou het dadelijk weggeslagen worden. Maar als het was vastgemaakt in de rots, zodat het daarvan een deel uitmaakte, dan kon de vloed om het huis heen stromen, maar hij zou de muren daarvan niet doen waggelen. Geliefde bouwer van een huis voor uw ziel, uw huis is zó gelegen dat er eerstdaags een grote druk op moet komen. 'Hoe weet u dat?' Wel, ik weet dat het huis, waarin mijn ziel woont, juist op een plaats staat, waar de winden waaien, de golven zich verheffen en de stormen beuken. Waar staat het uwe? Woont u in een veilige schuilhoek? Ja, maar in de avond of morgen zult u gewaar worden, dat de veilige schuilhoek niet beter beschut is dan de open rivierkant. Want God bestuurt het in Zijn voorzienigheid zo, dat iedereen vroeg of laat zijn beproeving heeft. Misschien denkt u dat uw beproeving voorbij is, maar die gedachte is bedrog, zoals de tijd zal leren. Mogelijk zal juist omdat u buiten bereik schijnt te zijn, een bijzondere beproeving over u komen. Daarom bid ik u, omdat het huis van uw leven zoveel zal hebben te doorstaan, bouw op een goed fundament.

Vervolgens dring ik er op aan, diep te bouwen, omdat een slecht fundament het huis te gronde zal richten. Het huis van de dwaze bouwer was zonder fundament. Let op de woorden 'zonder fundament.' Schrijf de uitdrukking op, en ziet of ze op u toepasselijk is of niet. Wat viel dit huis zonder fundament ten deel? De stroom sloeg er hevig tegen aan. De bedding van de rivier was lang droog geweest, maar eensklaps werd ze overstroomd, en de vloed rolde voort met vreselijke kracht. Misschien was het vervolging, misschien voorspoed, misschien kommer, misschien beproeving, misschien heersende twijfelzucht, misschien de dood. Maar, hoe het zij, de stroom sloeg hevig tegen dat huis aan, en daarna lezen wij: *'En het viel terstond.'* Het kon een voortdurende aanval niet weerstaan: het was ineens overmeesterd. *'Het viel terstond.'* Hoe, in een minuut heel die schone belijdenis verdwenen? *'Het viel terstond.'* Hoe, dat is de man, wie ik verleden zondag de hand gaf en die ik 'broeder' noemde, en men heeft hem beschonken gezien! Of hij is in die lichtzinnige vergadering geweest en heeft daar goddeloze taal gesproken! Of hij is plotseling een volslagen twijfelaar geworden! Het is een droevig werk, onze vrienden te begraven, maar het is nog treuriger, hen op deze wijze te verliezen; en toch ontvallen ze ons zo. Ze zijn heengegaan, evenals Job zegt: *'De Oostenwind zal hen wegvoeren dat ze heengaan.'* Terstond vallen zij, en toch hadden wij zo grote gedachten van hen en zij van zichzelf. *'Het viel terstond'*; hun geloof was niet bestand tegen beproeving, en alleen omdat het geen fundament had.

Nog wordt er bijgevoegd: *'En de val van dat huis was groot.'* Het huis kwam krakend naar beneden, en het was alles wat de man had. De man was een uitnemend belijder, en daarom was zijn val te groter. Het was een grote val, omdat het huis nimmer weer opgebouwd kon worden. Als iemand als een geveinsde sterft, is er geen hoop op herstelling voor hem. Door de stroom werden zelfs de overblijfselen van het verwoeste huis weggevoerd; niets bleef er over. o Mens! zo u een strijd verliest kunt u

opnieuw gaan strijden en een andere kamp winnen; als uw zaken mislukken, kunt u opnieuw de handel beginnen en fortuin verwerven. Maar als u uw ziel verliest, is het verlies onherstelbaar. Eens verloren, voor eeuwig verloren. Er zal niet ten tweede maal een gelegenheid komen. Misleid uzelf daaromtrent niet. Daarom bouw diep, en leg iedere steen vast op het fundament van de rots.

Want, eindelijk, - en misschien zal dit de beste drangreden zijn - let op de uitkomst van dit goede, zekere bouwen, van dit diepe bouwen. Wij lezen dat, toen de waterstroom tegen het huis van de wijze man aansloeg, 'hij het niet kon bewegen.' Dit is zeer schoon. Niet alleen kon hij het niet medevoegen, maar 'hij kon het niet bewegen.' Ik stel mij de man voor: hij verloor zijn geld en werd arm, maar hij liet zijn geloof niet varen: 'het kon niet bewogen worden.' Hij werd bespot en belasterd, en veel van zijn vroegere vrienden keerden hem de rug toe. Maar 'hij kon niet bewogen worden.' Hij ging tot Jezus in zijn grote beproeving en hij werd ondersteund: 'hij kon niet bewogen worden.' Hij was zeer ontsteld en Zijn Geest was gedrukt in hem, maar toch behield hij zijn vertrouwen op Christus: 'hij kon niet bewogen worden.' Hij was dichtbij zijn dood; hij wist dat hij deze wereld spoedig moest verlaten, maar al de smarten van het sterven en de zekerheid van zijn ontbinding konden hem niet ontstellen. Hij stierf zoals hij leefde, vast zoals een rots, met evenveel blijdschap als ooit, nee met nog groter blijdschap, omdat hij het koninkrijk en de verwezenlijking van al zijn hoop meer nabij was. 'Hij kon niet bewogen worden.' Het is een grote zaak, een geloof te hebben, dat niet geschokt kan worden. Ik zag eens een aantal beukenbomen, die een bos gevormd hadden: ze waren allen door een storm terneder geslagen. Het kwam doordat ze over grote afstand tegen elkaar aanleunden, en de dichtheid van het woud verhinderde elke boom zich stevig in de grond vast te zetten. Ze hielden elkaar staande en dwongen elkaar op deze wijze lang en dun op te schieten en de groei van de wortels te belemmeren. Toen de storm de eerste weinige bomen neersloeg, volgden de andere spoedig na elkaar. Dichtbij die plaats zag ik een andere boom, die alleen stond en moedig de rukwind tartte door eigen kracht. De orkaan had hem gebeukt, maar hij had al zijn kracht zonder beschutting doorstaan. Die alleen staande, moedige boom scheen vaster geworteld te zijn dan vóór de storm. Ik dacht: 'Is het niet eveneens met belijders van de Heere? Ze houden elkaar dikwijls staande, en bevorderen elkanders groei, maar als ze geen vaste eigen wortel hebben, vallen ze bij menigte als er een storm opkomt. Een leraar sterft, of enige leiders worden weggenomen, en de gemeenteleden dolen af door geloof en heiligheid te laten varen. Ik wenste dat u bevestigd was, dat elk van u voor zichzelf groeide in Christus, en geworteld en gegrondvest was in de liefde en het geloof en in de genade. Als dan de zwaarste storm, die ooit een sterfelijk mens overviel, komen zal, zal van uw geloof gezegd worden: 'Hij kon het niet bewegen.'

Ik smeek u, die nu Christus zoekt, zorg te dragen dat u goed bouwt, opdat u lange tijd mag staande blijven in ons Sion, standvastig en onwrikbaar. Dat geve God om Christus' wil. Amen.

6. ONVERMOGENDEN VAN HUN SCHULD ONTHEVEN

'En als ze niet hadden om te betalen, schold hij het hun beiden kwijt.' Lukas 7: 42.

Er was tussen de twee schuldenaars een zeer groot verschil ten aanzien van het bedrag dat ze betalen moesten: de één was schuldig vijfhonderd penningen en de andere vijftig. Er bestaat verschil in het schuldige van de zonden en in de graden van misdadigheid. Het zou onbillijk en onrechtvaardig zijn te zeggen dat alle mensen op één lijn staan in de grootheid van hun overtredingen. Sommigen zijn eerlijk en oprecht, vriendelijk en edelmoedig, hoewel ze maar wereldse mensen zijn, terwijl anderen van een boosaardige, nijdige, eigen-lievende natuur zijn, en zich aan het kwade overgeven en de zonde gretig, als 't ware met beide handen aangrijpen. De man die zedelijk, matig en ijverig is, is maar vijftig penningen schuldig in vergelijking met de slechte, brassende vloeker wiens schuld vijfhonderd penningen beloopt. Onze Heiland erkent het onderscheid omdat het bestaat en in billijkheid niet voorbijgezien kan worden., Er is onderscheid tussen onbekeerde mensen, zeer veel onderscheid. Één van hen, een jongeling, kwam tot Jezus en had zoveel schone trekken in zijn karakter dat de Heere, hem aanziende, hem beminde; terwijl, toen de Farizeeën zich om Hem verzamelden, onze Heere met verontwaardiging op hen neerzag. De grond was zeer verschillend hoewel geen enkele plek nog met het goede zaad was bezaaid, en er waren al gedeelten die al eerlijk en goed waren voordat de zaaier ze betrad. De zondaren zijn van elkaar onderscheiden.

Maar waar ik uw bijzondere aandacht voor vraag is, dat hoewel er één punt van verschil tussen de twee schuldenaren was, er drie punten van overeenkomst waren; want beiden waren ze schuldenaars: evenzo hebben alle mensen gezondigd, hetzij weinig of veel; en ten tweede waren ze beiden bankroet: geen van hen kon zijn schuld voldoen; de man die vijftig penningen moest betalen kon evenmin betalen als hij die vijfhonderd penningen schuldig was, en ze waren dus beiden onvermogende schuldenaars. Maar welk een genade is het dat ze beiden gelijk waren in een derde opzicht: want *'als ze niet hadden om te betalen'*, schold hun schuldeiser het hun beiden kwijt.

O, mijn geliefden, wij zijn allen gelijk in de twee eerste dingen! O, mochten wij allen gelijk zijn wat het laatste punt aangaat, dat de Heere God ieder van ons kwijtschelding van onze zonden verlenen mag naar de rijkdom van Zijn genade door Christus Jezus! Waarom zou het zo niet zijn, nu Jezus verhoogd is om bekering en vergeving van zonde te geven? Er is vergiffenis bij God. Hij heeft behagen in barmhartigheid. Hij kan al onze zonden in de diepten van de zee werpen, zodat ze in eeuwigheid niet meer tegen ons getuigen. Hoe treurig zou het zijn, nu wij twee derde van de weg moeten samengaan, wanneer wij op het derde gedeelte ervan gescheiden moesten zijn! Die eerste twee derde delen zijn een morsig, modderig stuk weg, en met een bekommerd hart doorwaden wij ze tezamen - wij hebben allen schuld en wij kunnen geen van allen betalen. Maar het andere deel van de weg is in goede staat, effen en aangenaam voor reizigers en voert naar de hoven van de gelukzaligheid. O, zij het ons gegeven ook dát gedeelte af te leggen en de genadige vergiffenis bij God te vinden. Mag de vrije kwijtschelding het deel zijn van ons allen, niemand uitgezonderd. En waarom niet? God zegt ze ons op dit uur toe in Zijn grote genade. Daarover wens ik tot u te spreken, 'geliefde' vrienden. Want ik geloof dat de Heere Jezus u iets te zeggen heeft, en ik bid dat uw harten voor Hem geopend mogen zijn, en roep blij uit: 'Meester,

spreek!'
Ons eerste punt van beschouwing is hun onvermogen - *'zij hadden niet om te betalen'*; het tweede is de hun verleende kwijtschelding - *'hij schold het hun beiden kwijt'*; en het derde is het verband tussen deze beide: want het woordje *'als'* geeft het verband aan *'als ze niet hadden om te betalen, schold hij het hun beiden kwijt.'*

I. In de eerste plaats denken wij aan hun onvermogen om te betalen. In die toestand verkeerden zij. Op hun schuld viel niets af te dingen. Als ze de rechtmatigheid van de vordering van de schuldeiser hadden kunnen betwisten, zouden ze het ongetwijfeld gedaan hebben. Als ze hadden kunnen aantonen dat ze nooit schuld gemaakt hadden, of dat ze al hadden betaald, zouden ze het zeker gaarne gedaan hebben. Maar ze konden niets in het midden brengen; hun schuld viel niet te ontkennen. En nog iets stond bij hen vast, namelijk dat ze niets hadden om mee te betalen. Ze hadden zonder twijfel ijverig gezocht; ze hadden hun zakken uitgehaald, hun geldkisten en laden, en niets gevonden; ze hadden naar hun meubels omgezien, maar deze waren stuk voor stuk verdwenen. Ze hadden binnenshuis noch buitenshuis iets waarover ze beschikken konden. Het was zó ver met hen gekomen dat ze fondsen noch geld bezaten en niets te wachten waren waarop ze trekken konden: ze waren tot het uiterste, tot volslagen armoede gebracht. Intussen drong hun grote schuldeiser op betaling aan. Dat ligt in de tekst opgesloten. De schuldeiser had klaarblijkelijk zijn lang vervallen rekeningen vertoond en tot hen gezegd: 'Deze vorderingen moeten voldaan worden. Er moet aan deze staat van zaken een eind komen; u moet uw rekeningen aanzuiveren.' Ze waren tot deze toestand gebracht, dat ze hun schuld moesten erkennen en dat ze eveneens nederig moesten bekennen dat ze niets hadden om ze te voldoen: de tijd tot betalen was gekomen en vond hen zonder een enkele penning. Geen ongelukkiger toestand was mogelijk.
Tot zover de gelijkenis. Geheel naar waarheid toont ze de toestand aan van een ieder, die niet tot Jezus Christus gekomen is en vrije vergiffenis van zonden ontvangen heeft. Wij zullen ons hierbij nader bepalen. Wij zijn allen van nature en door ons leven in schuld gedompeld, en zie hier op welke wijze wij daartoe kwamen. Luistert en neemt het ter harte. Als schepselen van God waren wij Hem van het begin af aan gehoorzaamheid schuldig. Wij waren gehouden onze Maker te gehoorzamen. Hij had ons gemaakt en niet wij zelf, en wij waren dus gehouden Hem eerbiedig als onze Schepper te erkennen, Hem vol liefde te aanbidden en Hem gehoorzaam te dienen. Dit is een zo natuurlijke en redelijke plicht dat niemand hem kan betwisten.
Als u Gods schepselen bent, is het niet meer dan rechtmatig dat u Hem eert. Als u elke dag de adem van uw neusgaten en het voedsel dat u eet van Hem ontvangt, dan bent u aan Hem verbonden door de banden van de dankbaarheid en behoort u Zijn wil te doen.
Maar, mijn vrienden, wij hebben Zijn wil niet gedaan. Wij hebben ongedaan gelaten de dingen die wij hadden moeten doen, en wij hebben gedaan de dingen die wij niet hadden moeten doen, en zo zijn wij in dubbele zin bij Hem in schuld gekomen. Wij zijn nu strafschuldig, ja al veroordeeld. Wij zijn God, tot straf voor het verbreken van Zijn wet, beide lijden en dood schuldig; en in Gods Woord lezen wij dat de rechtvaardige vergelding van de zonden iets ontzettends is. 'Vreest Hem', zegt Christus, 'die beide ziel en lichaam kan verderven in de hel. Ja ik zeg u, vreest Hem!' Schrikkelijk zijn de figuurlijke en zinnebeeldige voorstellingen waarmee de Heilige Geest de ellende aantoont van een ziel op welke de Heere Zijn hevige verbolgenheid uitstort. De smart van de ondergang, de smart van de ellende, die de zonde ten slotte over schuldige mensen brengt, ligt buiten onze bevatting: ze heet 'de verschrikkingen

des Heeren.' Er is niemand in ons midden die, afgescheiden van de Heere Jezus Christus, voor Gods wet niet een schuld heeft die de eeuwigheid niet geheel uitwissen kan, zelfs al ware ze met dodelijke zielesmarten vervuld. Een leven buiten God en van schending van Zijn wet moet vergolden worden met een toekomstig leven van straf. Zó is het met ons gesteld; kan iemand gerust zijn terwijl dit zijn toestand voor God is? Wij zijn schuldenaars: onze schuld is overstelpend groot; de gevolgen die ze met zich voert zijn in de hoogste mate verschrikkelijk.
En wij zijn geheel onbekwaam om daar iets tegenover te stellen. Als Hij voor ons stond en ons ter verantwoording riep, zouden wij niet één op de duizend kunnen verantwoorden. Wij kunnen ons niet verontschuldigen en wij kunnen Hem met geen mogelijkheid geven wat Hem rechtmatig toekomt. Zo iemand meent dit te kunnen, laat mij hem dan herinneren dat wij; om de schuld die wij aan God hebben uit te wissen, ze geheel moeten betalen. God eist, eist rechtvaardig van ons dat wij Zijn wet geheel houden. Hij zegt dat hij die in één opzicht schuldig is, in alle opzichten schuldig is: want Gods wet is zoals een schone albasten vaas, die heerlijk is in haar geheel. Maar wanneer ze ergens gebroken is, kan zij geen plaats vinden in Zijn hof; het minste barstje in haar schendt haar volkomenheid en vernietigt haar waarde. Volmaakte gehoorzaamheid aan een volmaakte wet eist de rechtvaardigheid van de Allerhoogste; en kan iemand van ons die bewijzen of trachten boete te betalen voor het nalaten daarvan? Dat wij niet in staat zijn te gehoorzamen is onze eigen schuld en een deel van onze misdaad. O, mag niemand van ons ooit die straf hebben te dragen! Gebannen te zijn uit Zijn nabijheid en van de heerlijkheid van Zijn kracht! Voor eeuwig te zijn uitgesloten van alle hoop en licht en vreugde! Hoe, er zijn er op dit ogenblik in de afgrond van de ellende die duizenden jaren lang de zware hand van de gerechtigheid gedragen hebben, en nog altijd blijft hun schuld zelfs thans onvoldaan. Want ze moeten nog op de jongste dag verschijnen voor de rechterstoel van Christus en hun overtreding verantwoorden. Zeker is het dat betaling geheel onmogelijk is; noch door gehoorzaamheid noch boete kunnen wij ooit hopen onze schuld uit te delgen - het zou geheel tevergeefs zijn dat te beproeven.
Want vergeet niet dat wij alles wat wij in gehoorzaamheid voor God kunnen doen, Hem al schuldig zijn. Al wat ik doen kan, wanneer ik God geheel mijn volgend leven lang liefheb met geheel mijn hart en ziel en kracht en mijn naaste als mijzelf, komt God al toe; alleen zal ik nieuwe plichten vervullen als ze voorkomen - hoe zal dat nu mijn vroegere ongehoorzaamheid kunnen wegnemen? Hoe zou ik mij kunnen reinigen van mijn oude vlekken, door te besluiten dat ik met geen nieuwe bezoedeld wil worden? Als uw hand bloedrood is, kunt u ze dan reinigen enkel door het besluit te nemen dat u ze niet meer in de kleurstof steken zult? U weet dat het niet zo is: vroegere zonde kan niet hersteld worden doordat men in 't vervolg waakzaam is.

Geen tranenstroom delgt ooit mijn zonden,
Geen werk geneest mijn diepe wonden;
Niets troost en heiligt mijn gemoed
Dan Jezus Christus en Zijn bloed.

Wij hebben niets waarmee wij onze verplichtingen kunnen nakomen, omdat wij alles wat wij met mogelijkheid in het vervolg kunnen verdienen of verkrijgen, al verschuldigd zijn, en wij dus niets hebben dat ons eigen, vrij eigendom is.
Bovendien is de schuld onmetelijk en onberekenbaar! Vijftig penningen is maar een zwakke voorstelling van wat de rechtvaardigste mens schuldig is; vijfhonderd penningen is maar een onbeduidende som in vergelijking van de overtredingen van de grotere overtreders. Mijn vrienden, wanneer ik aan mijn leven denk, schijnt het mij te

zijn als de zee, gevormd door ontelbare golven van zonde; of als het zeestrand, samengesteld uit zandkorrels die gewogen noch geteld kunnen worden. Mijn zonden zijn talloos, en elke verdient de eeuwige dood. Onze zonden, onze zware zonden, onze zonden tegen licht en kennis, onze snode zonden, onze herhaalde zonden, onze verergerde zonden, onze zonden tegen onze ouders, onze zonden tegen al onze betrekkingen, onze zonden tegen onze God, onze zonden met het lichaam, onze zonden met de geest, onze zonden door onachtzaamheid, onze zonden met de gedachten, onze zonden van de verbeelding - wie kan ze optellen voor God? Wie kent het aantal van zijn overtredingen? Welnu, te denken dat wij ooit zulk een schuld kunnen uitwissen is inderdaad steun zoeken in een mening die geheel ongerijmd is: - wij hebben niets om te betalen.
En nu, ik ga nog verder. Zelfs indien deze zonden nog enigszins beperkt waren, en wij voor het vervolg niet alles schuldig waren wat wij doen kunnen, wat is er dan nog wat wij kunnen doen? Zegt Paulus niet van zichzelf dat hij niet bekwaam was iets van zichzelf te denken? Zegt de Heere niet tot het oude Israël: *'Uwe vrucht is uit Mij.'* Zei Jezus niet tot Zijn discipelen en zelfs tot Zijn apostelen: *'Zonder Mij kunt gij niets doen?'* Wat is er dan, onvermogende zondaar, dat u uit uzelf doen kunt? U moet vóór alles alle goede werk van God krijgen voor u het zelf volbrengen kunt. Het is waar, dat u *'uws zelfs zaligheid moet werken met vreze en beven'*. Maar wat moet er eerst komen? Lees de woorden: *'Want het is God die in u werkt beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen.'* Als de Heere geen verlossing in ons werkt, kunnen wij ze niet uitwerken. Al het goede in de mens is het werk van God, de vrucht van de Geest van God, Die op het hart en de geest werkt. De mensen zijn dood in zonden en misdaden, dood voor al wat heilig en God welgevallig is, en het leven zelf is een gave. Wat kunnen zondaren dan doen? Hun onvermogen is volkomen; en dit is waar voor iedereen die nog buiten Christus is - hij is een schuldenaar en hij heeft niets om te betalen.
Dit het geval zijnde, moet ik mij enige ogenblikken bezighouden met enige verzoekingen waaraan alle onvermogende zondaren zeer bloot gesteld zijn.

Één daarvan is, dat ze hun geestelijke staat geheel trachten te vergeten. Sommigen van u, die heden hier zijn, hebben nooit ernstig gedacht aan hun zielen en hun toestand voor God. Dat is een onaangenaam onderwerp. Men vreest dat het nog onaangenamer zijn zou wanneer men er onderzoek naar deed. Men heeft behoefte aan vermaak, aan iets om de tijd te verdrijven, omdat men zich niet bekommert om een onderzoek naar de stand van zijn hart voor God. Salomo vermaant: *'Wees naarstig om het aangezicht van u schapen te kennen; zet uw hart op de kudden'*, maar wie zorgeloos en traag is laat zulke onderzoekingen liever na en laat de dingen gaan zoals ze willen. De man wiens zaken achteruit gaan heeft geen plezier in het openleggen van zijn boeken. 'O', zegt hij, 'kom toch niet met mijn boeken aan; ik zal 's nachts niet slapen als ik die inzie.' Hij weet dat hij dieper en dieper zinkt, en spoedig geruïneerd zal zijn, en de enige wijze waarop zijn leven hem draaglijk is, is zijn droeve zorgen weg te drinken, of gezelschap te zoeken, of ijdel vermaak. Hij tracht de tijd te vergeten, opdat hij zijn ware toestand voor zichzelf verbergen mag. Maar welk een dwaas is hij! Zou het niet oneindig verstandiger zijn als hij de zaken met open oog beschouwde en tot de kennis kwam hoe het met hem stond? Zulk een onwetendheid, waarin hij zich gelukkig gevoelt, is voor de rechtgeaarde man een ellendige onzekerheid. Ik heb dikwijls gebeden: 'Heere, leer mij mijn toestand van de ergste zijde kennen', want ik wil geen hoop voeden die mij ten slotte zal bedriegen. De teleurstelling zal in dezelfde mate bitter zijn als de valse hoop zoet was. Dit is de verzoeking van de onvermogende ziel,

dat ze het oog sluit voor de onwelkome waarheid. Volgens een verdichtsel verbergt de struisvogel wanneer hij vervolgd wordt zijn kop in het zand en gelooft dat de jager verdwenen is als hij hem niet meer ziet. Maar hij is niet weg: het gevaar dat wij niet zien bestaat even wezenlijk als wanneer wij het onder de ogen zagen. Hoe vergeetachtig u ook zijn mag, God vergeet uw zonden niet.

Een andere verzoeking voor iemand in deze toestand is, zulk een goede vertoning te maken als mogelijk is. Een man die dichtbij zijn bankroet is, ziet men dikwijls veel beweging maken. Met welk een mooi paard gaat hij naar zijn kantoor! Welke deftige partijen geeft hij! Juist; hij wil zijn krediet ophouden zolang hij kan. Allengs gaat hij zijn ondergang tegemoet, maar een tijdlang matigt hij zich het vertoon van een aanzienlijk man aan, en allen om hem heen menen dat hij veel geld bezit en overhoudt. De gouverneur van een belegerde stad wierp over de wallen de belegeraars broden toe om hun te doen geloven dat de burgers zulk een grote voorraad hadden dat ze er van weg konden werpen; maar intussen stierven ze van honger. Er zijn sommige mensen die evenzo doen: ze hebben niets dat ze God kunnen aanbieden, maar toch pronken ze met een schitterende eigengerechtigheid. O, ze zijn zulke goede, uitnemende mensen geweest, als lofwaardig van hun jeugd af aan; ze deden nooit iets heel verkeerds; er kan op hun klederen hier en daar een vlekje zijn, maar dat zullen ze wel weg borstelen als het droog is. Ze maken een fraaie vertoning met zedelijkheid en fatsoen en een schijnbare edelmoedigheid. Daarbij zeggen ze dat ze godsdienstig zijn: ze wonen de godsdienstoefeningen bij en betalen hun kerkelijke lasten. Wie zou in zulke mensen kwaad kunnen ontdekken? Juist; deze belijdenis is het mooie paard en rijtuig waarmee ze zwier maken, totdat ze naar het gerechtshof gaan. Er is niets in u of ooit in u geweest; wanneer bent zoals de natuur u gemaakt heeft; waarom tracht u dan om geen nood voor te wenden en u iets te laten schijnen, terwijl u niets bent? U wilt daardoor uzelf bedriegen, maar zeker zult u God niet bedriegen.

Een andere verzoeking van een onvermogend zondaar is, beloften te doen hoe hij zal handelen. Mensen die schuld hebben zijn gewoonlijk gul met beloven; ze zullen de volgende week stellig betalen. Maar wanneer die aanstaande week komt, bedoelden ze de daarop volgende week, en dan zullen ze nog stelliger betalen. Toch komt er zelfs dan, niets van of wel, ze geven een wissel. Is dat geen geldswaardig stuk, is het niet even goed als geld? Klaarblijkelijk denken ze dat, want ze zijn evenzeer op hun gemak alsof ze de schuld werkelijk betaald hadden. Maar als de wissel vervalt, wat dan? Hij vervalt om nooit weer op te komen. Och, een wissel is dikwijls een leugen met een zegel erop. Zo gaan de schuldenaars voort zo lang ze kunnen. En zo handelt elke zondaar voordat hij door de vrijmachtige genade van God verlicht is. Hij roept uit: 'Ik neem mij voor beter te handelen.' Dat helpt niet; zeg ons niet meer wat u wilt doen, maar doe het. Door zulke valse beloften en geloften vergroot u uw zonden slechts. 'O, maar u weet dat het mijn bedoeling niet is, altijd op die wijze voort te gaan.' Het is een lange weg, die geen keerpunt heeft. 'Binnenkort houd ik op, en dan zult u zien.' Wat zullen wij zien? Wat wij zien zullen; en dat zal niet veel zijn. Ja, wij zullen de dauw van de belofte zien verdwijnen en de morgenwolk van het besluit zien voorbijdrijven. Mijn waarde heer, u kunt onze hoop nu niet opwekken. God noch mens zal u vertrouwen; u hebt twintig jaar lang beloften gedaan, en geen enkel jaar hebt u werkelijk een stap in de goede richting gezet. U hebt niet alleen gelogen tegen de mensen, maar tegen God, en hoe zult u dat verantwoorden? Weet u niet dat elke belofte die u God doet en die u niet houdt, uw overtredingen vermeerdert en de maat van u ongerechtigheden helpt vullen? Houd u niet op met zulke leugens; ik bid het u.

Een andere verzoeking is, altijd om uitstel te vragen - alsof dat alles was wat nodig was. Toen de schuldenaar, in een andere gelijkenis, aangegrepen werd, zei hij tot zijn schuldeiser: *'Wees lankmoedig over mij en ik zal u alles betalen.'* Wij kunnen heden niets van onze schuld betalen, en toch denken wij nog aan morgen. Ja, het schijnt zulk een verlichting te zijn als men nog wat langer tijd heeft; een zekere vage, nevelachtige hoop schijnt de maanden die komen zullen te verhelderen. De zondaar roept uit: 'Ga ditmaal heen; als de tijd komt dat het mij schikt, zal ik u laten roepen. Op 't ogenblik schikt het juist niet, maar wacht toch een poosje; er zal een gunstig uur komen.' Door deze verzoeking heeft Satan een menigte mensen verwoest; hij zette hen aan om meer tijd te vragen, in plaats van recht door zee te gaan en dadelijk kwijtschelding te verzoeken. Welke zijn de gewaande voordelen van morgen? Waarom stelt men zijn gedachten op de onbekende toekomst? Op een dadelijke beslissing wens ik bij u aan te dringen; en mag God door Zijn Geest u bevrijden als een vogel van de hand van de vogelaar; opdat u niet langer uitstelt en uw leven verspilt in ongehoorzaam uitstellen.
Laat mij, met het oog op deze verzoeking, diegenen van u die bankroet zijn er op wijzen, hoe ze wijs zouden handelen. Het is wijs voor de staat van zijn ziel een geopend oog te hebben. De belangen van u ziel zijn de gewichtigste zaken die u ooit hebben zult, want als u uw rijkdom moet achterlaten en uw bezittingen u niet meer zien zullen, en uw lichaam dood is, zal uw ziel nog leven in eeuwige gelukzaligheid of in eindeloos wee; wees dus niet onverschillig voor uw toestand voor God. Het is de belangrijkste zaak; geeft haar de voornaamste plaats. Maak deze zaak in orde voordat u of Hij iets anders bepaalt. Heb er een open oog voor, wees eerlijk, en maak: u geen gunstige voorstellingen die onwaar zijn. Hoewel uw zaak slecht staat, is toch het beste wat u doen kunt, daarin oprecht te zijn voor God. Verberg het gevaar waarin u bent niet, zoals een dief die zich bij een eerlijk man verschuilt totdat de tijd gekomen is om zijn huis te plunderen. Laat de vonken niet smeulen waar ze al wat u hebt verteren kunnen. Doof het vuur uit voor u slapen gaat. Als u uw toestand onderzoekt, wees dan waar en oprecht tegenover uzelf en God, want u hebt niet te doen met schuldeisers die misleid kunnen worden maar met Hem Die de geheime gedachten en bedoelingen van uw hart kent. Voor God kan niets bestaan dan de waarheid; de schoon schijnende huichelaar doorgrondt Hij dadelijk. De Heere neemt alle maskers af, en de mensen staan voor Hem gelijk ze werkelijk zijn, en niet zoals ze willen schijnen; wees daarom waar. Neem uw pen niet om zestig te schrijven als u honderd schuldig bent, maar zet honderd. Leugen en bedrog moet men eens vooral terzijde stellen wanneer men met God te doen heeft.
Nog iets; u doet wijs wanneer u alle pogingen om te betalen opgeeft, want u hebt niets om te betalen. Breng uzelf niet in de waan dat u eens betalen zult, want u kunt dat niet, maar ga een andere weg op: voer aan dat u doodarm bent en roep barmhartigheid in. Zeg: 'Heere, ik heb niets, ik ben niets, ik kan niets doen. Ik moet mij overgeven aan Uw genade.' Over die genade ga ik nu spreken. Mag ik zo spreken dat ik hun, die onvermogend zijn, bemoedig om tot de Heere te gaan, opdat hij het hun alles kwijt scheldt.

II. Ons tweede punt is, de hen verleende kwijtschelding: *'Hij schold het hun beiden kwijt.'* Welk een zegen viel hun ten deel doordat ze recht door zee gingen! Deze twee arme schuldenaren beefden van het hoofd tot de voeten, toen ze het kantoor binnentraden, want ze hadden niets om te betalen en staken diep in schulden. Maar zie, ze komen er uit met verlichte harten, want de schuld is geheel afgedaan, de wissels zijn gekwiteerd en de posten geschrapt. Evenzo heeft de Heere het handschrift uitgewist dat tegen ons was en heeft het weggedaan door het aan 't kruis te nagelen.

In deze vrijwillige kwijtschelding bewonder ik allereerst de goedheid van de grote schuldeiser. Welk een liefdevol hart had hij! Welk een vriendelijkheid betoonde hij! Hij zei: 'Arme zielen, u kunt Mij nooit betalen, maar u behoeft u daardoor niet te laten terneerslaan, want Ik delg uw schuld vrijwillig uit.' Welk een goedheid! Hoe groot is Gods hart! - Ik las onlangs van Cesar. Hij had hevig tegen Pompejus gestreden en eindelijk overwon hij hem, en toen hij hem overwonnen had vond hij onder de buit Pompejus' geheime correspondentie, die de brieven bevatte van de verschillende edelen en senatoren van Rome die van zijn partij waren. Veel van deze brieven waren noodlottige stukken van overtuiging tegen de voornaamste Romeinen, maar wat deed Caesar? Hij vernietigde alle documenten. Hij wilde niets van zijn vijanden weten, want hij vergaf hun vrijwillig en verlangde niets meer te horen. Hier bewees Caesar dat hij geschikt was om een volk te regeren. Maar zie de heerlijkheid van God als Hij al onze zonden samenvat, en dan tezamen vernietigt. Men zoeke vrij de zonden van Zijn volk, want ze zijn niet te vinden. Hij zal ze nooit meer tegen ons inbrengen. Welk een goedheid van de oneindige God, Wiens barmhartigheid duurt tot in eeuwigheid. Buig u voor die goedheid vol blijdschap neer.
Maar merk ook op dat Hij het vrijwillig deed: *'Hij schold het hun beiden kwijt.'* Ze stonden daar niet en zeiden: 'o, goede heer, wij kunnen niet betalen', en baden en smeekten niet alsof het om hun leven was, Want hij zei uit eigen beweging tot hen: 'U kunt niet betalen. U moest eigenlijk nooit schuld bij mij gemaakt hebben en behoorde uw beloften niet gebroken te hebben. Maar zie, ik maak een einde aan deze onaangename zaak: ik wis al uw verplichtingen vrijwillig uit.' Was dit geen zaligheid voor hen? Spoedden ze zich niet naar hun vrouw en kinderen, vertelden ze hun niet dat ze geen schuld meer hadden, want dat de geliefde schuldeiser ze geheel vrijwillig had kwijtgescholden? Dit is een schoon beeld van de genade van God. Als een arme zondaar, die onvermogend is, tot Hem komt, zegt Hij: 'Ik vergeef u vrijwillig; uw schuld is uitgewist. Ik verlang geen tranen of gebeden of zielsangst van u om u uw vergiffenis waardig te maken. U behoeft mij niet tot barmhartigheid te bewegen, want Ik ben al barmhartig, en Mijn geliefde Zoon Jezus Christus heeft zulk een zoenoffer gebracht, dat Ik rechtvaardig zijn kan en u toch al uw schuld vergeven. Gaat dus heen in vrede.'
Nog meer, de schuld werd geheel kwijtgescholden. De schuldeiser zei niet: 'Kom, goede man, ik zal vijftig percent van mijn vordering laten vallen als u mij het overschot betaalt.' Aangezien ze niets hadden om te betalen, zouden ze er niets bij gewonnen hebben wanneer hij negentig percent had afgetrokken. Als hij de helft van de schuld genomen had, zou de één tweehonderd vijftig en de ander vijf en twintig penningen schuldig geweest zijn, maar hun zaak zou nog hopeloos gebleven zijn, daar ze geen penning hun eigendom noemen konden. De Heere nu laat, wanneer Hij de zonden van de Zijnen uitwist, geen spoor er van achterblijven. Mijn innige overtuiging is, dat toen onze Heere Jezus aan het kruis stierf, Hij al de zonden van Zijn volk te niet deed, en algehele verzoening deed voor al de schulden van hen, die ooit in Hem zouden geloven. Ik kan van ganser harte zingen:

Dat heet gadeloze ontferming,
Dat genade, rijk en vrij:
God schenkt redding, schenkt bescherming,
Schenkt ze aan zondaars, schenkt ze aan mij.

Al de zonde van de gelovigen is eens voor altijd in de woestijn van de vergetelheid weggevoerd door onze grote Zondedrager, en niemand zal ooit een zonde vinden waardoor één ziel van de uitverkoren kudde in het oordeel valt. Er is voor de gelovige

geen schuld overgelaten; nee geen enkele penning schuld blijft op zijn rekening staan. Stelt de Geest van God Zelf de vraag niet: *'Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods?'* De Heere heeft hun schuld vrijwillig vergeven, niet gedeeltelijk maar geheel en al. Wat onze zonden betreft, 'de golven hebben ze overdekt.'
Merk op dat de vergiffenis tevens geheel afdoende was. De enige die een schuld kan kwijtschelden is hij wie ze toekomt. God alleen kan de zonde vergeven, omdat het een schuld aan Hem is. Wat zegt u van die mensen die zeggen dat ze u voor een halve gulden uw zonden kunnen vergeven? Wel, ik zeg dat men, als men aan hen hun loon betaalde, twee kwartjes zou wegwerpen. Als ze u vergiffenis gegeven hebben, wat hebt u daar dan aan? Denk eens dat ik u vergeving schonk voor de beledigingen die u de koning had aangedaan, welke waarde zou mijn vergiffenis dan hebben? Hij tegen wie ik overtreden heb is de enige die mij kwijtschelding kan geven, maar spreekt hij mij ook vrij, hoe afdoend is dat dan! Toen de schuldeiser zei: *'Ik scheld het u beiden kwijt'*, was de zaak afgedaan: en hij sprak met macht en hij had door Zijn Woord de schuld vernietigd. Nu zo, wanneer men de Heere Jezus Christus aanziet met het oog van het geloof, dan komt er een stem uit Zijn dierbare wonden, die de arme, sidderende, onvermogende zondaar toeroept: *'Uw zonden, die velen zijn, zijn alle vergeven. Ik delg uw overtredingen uit als een nevel en uw zonden als een wolk.'* Hoe afdoend is deze vergiffenis! Hoe zalig maakt ze het hart en stilt elke vrees! Vrijwillig, ten volle, afdoende, schold hij het hun beiden kwijt.
Dus ik geloof dat ik er nog iets anders bijvoegen mag: de kwijtschelding is voor eeuwig. Die schuldeiser kon de schuldenaren nooit meer aanspreken voor de schulden die hij kwijtgescholden had. Hij kon nimmer met enige schijn van recht aan zoiets denken. Hij had het hun vrijwillig kwijtgescholden en ze waren vrij. God handelt niet willekeurig met Zijn schepselen; Hij vergeeft hun niet en straft hen dan weer. Ik zal nooit geloven, dat God een mens heden liefheeft en hem morgen verwerpt. De gaven van God zijn van Zijn zijde onberouwelijk. De rechtvaardigmaking is geen daad die herroepen, en door veroordeling gevolgd kan worden. Nee, nee; *'die Hij gerechtvaardigd heeft, deze heeft Hij ook verheerlijkt.'*

Nu ken ik die waarheid, zo diep als gewis,
Dat Christus alleen. mijn gerechtigheid is;
Nu vrees ik geen dood, nu verwin ik het graf,
Nu neemt mij geen satan de zegekroon af!

Door zijn dood wiste de Verlosser de zonde eens voor al uit en stuitte Hij de loop van de wet geheel. Door het offeren van varren en lammeren werd voortdurend gedachtenis gehouden van de zonde, want het bloed van stieren en bokken kon de zonde niet wegnemen. Maar de apostel schrijft: *'Maar deze, een slachtoffer voor de zonden geofferd hebbende, is in eeuwigheid gezeten aan de rechterhand Gods'*, omdat Zijn werk afdoend en voor eeuwig was.
Veroorloof mij hierover nog één opmerking: deze kwijtschelding gold de beide schuldenaars - *'hij schold het hun beiden kwijt.'* De man die slechts vijftig penningen schuld had behoefde evenzeer kwijtschelding als hij die vijfhonderd penningen schuldig was, want, al zat hij niet zo diep in de modder, hij was er toch even zeker in. Als iemand wegens schuld gevangen zat, zoals onder de oude wetten geschiedde, was hij, indien hij vijf duizend gulden schuld had, even stevig tussen muren opgesloten als de grotere schuldenaar die vijftig duizend op zijn rekening had, en hij kon zonder betaling of kwijtschelding evenmin van zijn kleinere schuld loskomen als de grotere schuldenaar van zijn grote. Een vogel, door een koordje vastgehouden, is evenzeer gevangen als een stier die met een touw vastgebonden is. Welnu, u goede mensen, die

altijd hebt getracht uw plicht te doen en gerekend wordt met de schuldenaars van vijftig penningen, u moet bekennen dat u enigszins bij God in de schuld staat, doordat u een zekere mate van zonde bedreven hebt. Let er wel op, dat u niet gered kunt worden dan door de vrijmachtige vergeving van God door het dierbare bloed van Christus. Wie vijftig penningen schuldig is kan door genade alleen kwijtschelding bekomen. Het is eveneens heerlijk te zien dat hij de schuldenaar van vijfhonderd penningen even vrijwillig kwijtschelding verleende. Misschien zijn er hier, hetzij mannen of vrouwen, die er nooit enige aanspraak op gemaakt hebben dat ze goed zijn, die van hun jeugd af aan van kwaad tot erger gegaan zijn. U kunt dadelijk vrije vergiffenis verkrijgen, op dit ogenblik. U die tot over uw oren in schuld staat bij God kunt van dezelfde Heere, Die de kleine schuldenaren kwijtschelding geeft, vrije vergeving ontvangen. Wanneer iemand zijn pen in de hand heeft en bezig is voor voldaan te tekenen, is het niet moeilijker voor hem, kwijting voor vijftig duizend gulden te geven dan voor vijf duizend - dezelfde handtekening is daarvoor voldoende; en wanneer nu de Heere de pen van Zijn Geest in de hand heeft, en op een geweten de vrede van de verzoening gaat schrijven, kan Hij dat zowel op het één als op het andere doen. U die een kleine rekening hebt, brengt haar hier, opdat de oneindige Genade er 'voldaan' op mag schrijven. U die meer op uw rekening hebt, komt en legt ze neer bij die genadige rechterhand, want al is ze nog zo groot, de hand van de oneindige Liefde kan er in een ogenblik 'voldaan' op schrijven. Vreugde overstelpt mij dat ik u zulk een Evangelie heb te prediken: welke uw zonde ook zij, mijn genadige God is bereid u te vergeven om Jezus' wille, want Hij verblijdt Zich in barmhartigheid.

III. Thans vraag ik uw bijzondere aandacht voor het derde punt, namelijk het verband tussen dit onvermogen en de verleende kwijtschelding. Er staat: *'Als ze niet hadden om te betalen, schold hij het hun beiden kwijt.'* De tijd voor vergiffenis komt wanneer de zelfgenoegzaamheid verdwijnt. Als hier iemand in zijn geweten zover gekomen is dat hij weet dat hij niets heeft om te betalen, dan is hij gekomen op het punt waarop God bereid is hem te vergeven. Hij die zijn schuld erkennen, en zijn eigen onvermogen om ze te voldoen belijden wil, zal bevinden dat God ze vrijwillig uitdelgt. De Heere zal ons nooit vergeven vóór onze trots verdwenen en onze grootspraak verstomd is. Een gevoel van geestelijk onvermogen toont aan dat men tot zichzelf gekomen is, en daarop komt het aan als men verlost zal worden. Hoe kan men geloven dat een lichtzinnig mens verlost is? Wanneer wij zodanig over onze toestand nadenken dat wij onze zonden betreuren en haar boosheid inzien, en als wij ons hart en ons leven nauwkeurig hebben onderzocht, en bevonden dat wij geen enkele verdienste of macht bezitten, dan zijn wij bereid om met ernst te zeggen: 'In de Heere heb ik gerechtigheid en kracht.' Moet er geen ernstig nadenken zijn vóór wij op genade kunnen hopen? Wilt u dat God ons verlost terwijl wij slapen, terwijl wij onbestendig, wispelturig; en dartel zijn en ons niet om onze zonde bekreunen? Dat zou zeker zijn een premie stellen op de dwaasheid! Zo handelt God niet. Hij wil dat wij kennis zullen hebben van het ernstige van het gevaar, want anders zullen wij de gehele zaak lichtvaardig behandelen, en zullen wij de zedelijke uitwerking van de vergiffenis missen, terwijl Hij beroofd zal zijn van zijn glorie.
En laat ons, wanneer wij tot de bewustheid van ons onvermogen komen, een oprechte belijdenis doen, en voor die belijdenis is een belofte gegeven: *'Wie zijn zonden belijdt zal barmhartigheid verkrijgen.'* De twee schuldenaren hadden hun schuld bekend, en tevens openlijk beleden, hoewel met enige weerzin, dat ze niet konden betalen. Ze vernederden zich voor hun schuldeiser en toen zei hij: 'Ik scheld het u kwijt.' Als één van deze schuldenaren gepocht en gesnoefd had: 'o, wij kunnen betalen', zou hij naar

alle waarschijnlijkheid naar de gevangenis zijn gezonden. En u arme, die siddert en beeft, ik weet niet waar u thans bent, maar hier is vertroosting voor is: als u zich in uw kamer tot God wendt, en uitroept: 'Heere, wees mij genadig, want ik ben zondig en kan mij niet voor U rechtvaardigen noch U enige verontschuldiging aanbieden', dan zal Hij tot u zeggen: 'Heb goede moed; Ik heb uw zonden weggedaan, u zult niet sterven.' Wanneer u niets hebt om te betalen en uw onvermogen belijdt, zal uw schuld uitgedelgd worden. Als u tot het ergste gebracht bent, zult u de Heere het gunstrijkst bevinden.

Niet dan in de uiterste armoede waarderen de mensen zulk een kwijtschelding. Wanneer God eensklaps aan iedereen genade schonk, zouden de mensen dit van weinig waarde achten en het niet tellen. 'God is genadig!' is overal een gewone spreekwijs, en men hecht aan dit gezegde zo weinig waarde, dat men het uitspreekt zonder dat men 't weet, alsof het niets betekende. Men aanbidt God niet om Zijn barmhartigheid of dient Hem om Zijn genade. Men zegt: 'o! God is genadig!' en dan gaat men heen en zondigt nog erger dan ooit; de gedachte heeft geen invloed op hun hart of hun leven; ze hebben geen gevoel voor die genade waarover ze zo vrij spreken. Daarom draagt de Heere er zorg voor dat de zondaar zijn behoefte aan genade kent door de kwelling van het geweten en de verschrikking van de wet. Hij doet als de rechter, als ik zo spreken mag, en neemt de ziel in beslag door de mens te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. De Heere stelt de eis in het hart en dan, als het arme schepsel uitroept: 'Ik heb niets om te betalen', geeft de Heere die kwijtschelding en wordt ze van ganser harte gewaardeerd door hem tot wie ze komt. Als onze schuld van oude datum en groot is, hoe heerlijk is het dan wanneer de Heere 'voldaan' schrijft, en die hele berg van schuld verzwolgen wordt in die zee van liefde. Christus is ons dierbaar als onze zonde groot is. Is het niet wijs van God dat Hij onze schuld teniet doet juist dan als wij niets hebben om te betalen, en er daardoor toe gebracht zijn de kwijtschelding naar waarde te schatten?

Tot inkeer gebracht ziet de arme ziel dat de zonde en de vergiffenis werkelijk bestaan. U zult, geliefde hoorder, nimmer het bestaan van de vergiffenis geloven voordat u het bestaan van de zonde hebt ingezien. Ik herinner mij dat toen ik de last van de zonde gevoelde, mijn hart, hoewel ik een kind was, van angst in mij bezweek en ik geheel terneer was geslagen. De zonde was voor mij geen bullebak die mij bang maakte; ze was een grimmige werkelijkheid; als een leeuw verscheurde ze mij. En nu, heden, ken ik de werkelijkheid van de vergiffenis: ze is geen verbeelding, geen droom, want in het binnenste van mijn ziel gevoel ik haar kracht. Ik weet dat mijn zonden vergeven zijn en ik verblijd mij daarin, maar ik zou nooit de werkelijke waarheid van deze zalige toestand gekend hebben, als ik niet de drukkende last van de zonde op mijn geweten gevoeld had. Ik kon onmogelijk met de bekering beuzelen, want de zonde was in mijn ziel een ontzettend feit. Onze hemelse Vader wil niet dat wij lichtvaardig zijn in een zaak waarvoor Jezus Zijn bloed vergoot, en daarom brengt Hij onze ziel in benauwdheid en daarna tot een levende verwezenlijking van de vrije genade. Hij laat de roede op onze schouders vallen totdat wij opnieuw bloeden, en dat doet ons de slavernij van de zonde moe worden. Hij legt het geweten en de wet op ons, en deze twee cipiers werpen ons in de binnensten kerker en leggen onze voeten vast in de stok. Door dit alles worden wij toebereid voor de vrijmakende kracht die de muren van de gevangenis doet schudden en onze banden slaakt, en voor de tere liefde die ons van onze striemen wast en ons voedsel voorzet.

Ik geloof vast dat de Heere ons kwijtschelding zal geven als wij alles tot onze laatsten penning toe verloren hebben, en niet eerder, omdat wij dan alleen werkelijk tot de Heere Jezus Christus opzien. O, geliefden, zolang wij iets anders hebben om naar op

te zien, zullen wij nooit tot Christus opzien. Die heerlijke haven, waar nooit als het stormde een schip binnenliep zonder een veilige schuilplaats te vinden, wordt gemeden door al uw schone vaartuigen; ze zullen zich eerder naar de één of andere haven langs de kust van het zelfbedrog begeven dan bescherming zoeken in de haven die te kennen is aan de twee vuurtorens van de vrije genade en de verlossende liefde. Zolang iemand nog iets uit de meelkruik schudden kan, zolang er nog enkele druppels in de oliefles zijn en ze er nog elke week één oplevert, zal hij nooit tot Christus komen om hemelse spijs. Zolang hij één roestige nagemaakte penning in de hoek van zijn geldlade verborgen heeft, zal de zondaar nooit de schatten van de verlossende liefde aannemen; maar wanneer het geheel met hem gedaan is, als hij niets heeft in de kamer, niets in de keuken, niets in de kelder, als hem geld noch goed is overgebleven, dan roemt hij Jezus en Zijn verlossing. Wij worden gebroken om hersteld, ontledigd om vervuld te worden. Als wij niets kunnen geven, kan God vergeven. Als iemand van u iets goeds heeft van zichzelf, zal hij voor eeuwig omkomen. Als u van uzelf iets hebt waarop u vertrouwen kunt, zult u zo zeker verloren gaan als u leeft. Maar als u tot het droeve uiterste gebracht bent en Gods toorn tegen u schijnt te ontbranden, dan zult u niet alleen wellicht genade vinden, maar is de genade al uw deel.

Nooddruftigen zal Hij verschonen,
Aan armen, uit genâ,
Zijn hulpe ter verlossing tonen;
Hij slaat hun zielen ga.
Behoeftigen, in hunne noden,
In hun ellend' en pijn,
Gans hulpeloos tot Hem gevloden,
Zal Hij ten Redder zijn.

Zalig u armen, want u zult rijk worden! Zalig u die hongert, want u zult gevoed worden! Zalig u die ledig bent, want u zult vervuld worden! Maar wee u die in uzelf rijk bent en toegenomen in goederen, en niets behoeft en u verheft op uw eigen goedheid! Christus heeft niets met u te doen en wij hebben u niets te prediken dan dit: *'Die gezond zijn hebben de medicijnmeester niet van node.'* De hemelse Heelmeester kwam niet om hen te behouden, die geen behoefte aan behoudenis hebben. Laten zij die ziek zijn hun oren spitsen en met blijdschap horen, want de Geneesmeester is in 't bijzonder voor hen gekomen. bent u een zondaar? Dan is Christus de Zaligmaker van zondaren. Leg uw hand in de Zijne door het geloof, en het grote werk is verricht: u bent verlost voor eeuwig. God zegene u om Christus' wil. Amen!

7. DE LAATSTE AANSLAG VAN DE DUIVEL

'En nog, als hij naar Hem toekwam, scheurde Hem de duivel, en verscheurde hem.'
Lukas 9: 42

Onze Heiland Jezus Christus onderwees het volk dikwijls door Zijn Woorden, maar leerde het meer nog door Zijn daden. Hij predikte aldoor, zijn gehele leven was een hemelse rede over de Goddelijke waarheid. De wonderen, die Hij deed, waren niet alleen zoveel bewijzen van Zijn Godheid, maar de verklaring van Zijn onderwijs. Zijn wonderen van barmhartigheid waren inderdaad een prediking in feiten, belichaamde waarheden, schilderachtige verklaringen, die tot het oog spraken en alzo de prediking van het Evangelie even duidelijk volbrachten, als ze in woorden had kunnen geschieden. Wanneer wij van de wonderen van onze Heere lezen, moeten wij die niet alleen als bewijzen van Zijn Godheid en als kentekenen van Zijn zending beschouwen, maar als onderrichtingen omtrent de aard van Zijn verlossingswerk. Wat Hij toen aan de lichamen van de mensen deed, moet beschouwd worden als een profetie van wat Hij heden ten dage bereid is aan de zielen van de mensen te doen. Ik houd mij verzekerd dat ik de betekenis van mijn tekst noch de bedoeling van het wonder geweld zal aandoen, wanneer ik, in plaats van over de door de duivel bezeten knaap te prediken en alleen bij het wondervolle machtsbetoon stil te staan, tracht te doen zien dat er op de huidige dag in het leven van de geest dergelijke gevallen voorkomen. Jezus is machtig in de onzichtbare geestenwereld wonderen te doen zoals vooraf geschaduwd werden door die, welke Hij in de zichtbare natuurlijke wereld heeft gewerkt.
Ik onderstel dat wij nooit een door de duivel bezetene hebben gezien, hoewel ik daarvan niet geheel zeker ben. Want sommige mensen vertonen verschijnselen, die er veel op gelijken. De tegenwoordige aanwezigheid van boze geesten in menselijke lichamen zal ik evenmin bevestigen als ontkennen. Doch gewis was het ten tijde van onze Heiland iets gewoons, dat duivels in mensen voeren en hen zwaar folterden. Het moest blijken dat de Satan los was, gelaten terwijl Christus hier op aarde was, opdat de slang in persoonlijke botsing zou komen met het beloofde Vrouwenzaad, opdat de beide worstelaars van stap tot stap in ernstige strijd zouden verkeren, en opdat de Heere Jezus een glansrijke zegepraal op hem behalen zou. Sinds zijn nederlaag door onze Heere en door Zijn apostelen, moest het blijken dat Satans macht over de lichamen van de mensen aanmerkelijk geknot was. Maar wij merken onder ons nog hetzelfde in een andere en ergere vorm op, namelijk de macht van de zonde over de harten van de mensen.
Dat deze samenhangt met de macht van de duivel over het lichaam, blijkt duidelijk uit de Schrift. *'De god dezer wereld heeft de zinnen verblind dergenen, die niet geloven.' 'De geest, die nu werkt in de kinderen van de ongehoorzaamheid'*, zegt de apostel Paulus. Satan werkt in alle goddelozen zoals een smid in zijn smidse; bevreemdt het u dan dat ze soms vloeken en zweren. Dit zijn slechts de vonken van de haard, die uit de schoorsteen vliegen. De boze werkt met de boze harten mee, door vuur voor hun haard te verschaffen en de vlam, die in hun binnenste opstijgt, aan te blazen, hen op alle wijzen te helpen en hen tot het kwade aan te zetten; zodat, al worden de mensen niet door de duivel bezeten zoals dit in de tijd van Christus geschiedde, de duivel toch nog macht over hen heeft en hen naar zijn begeerte leidt. Krijgen wij niet gedurig met zulke mensen te doen? Ik wel. Ik ken hartstochtelijke mensen, uit welke de gloed van

de duivel uitschijnt in twist en woede, en ik kan anderen aanwijzen, wier liefde tot de leugen de tegenwoordigheid van de vader van de leugen verraadt. Sommigen spreken godslasteringen uit en gebruiken zulke boosaardige woorden, dat wij er van verzekerd zijn dat hun tong ontstoken is door de hel, als al niet de overste van de duivelen hen beheerst. Hier zegt iemand: 'Drinken is mijn ondergang naar lichaam en ziel. Ik weet dat het mijn leven verwoest. Ik heb al dronkenmanswaanzin gehad, en ik weet dat ik die weer zal krijgen, wanneer ik zo voortga. Maar ik kan het drinken niet laten. Soms overvalt mij een onweerstaanbare begeerte, en is het mij alsof ik de bedwelmende drank moet inzwelgen, of ik wil of niet.' Of dit de duivel is, of dat het geheel en al de man zelf is, zal ik niet gaan betogen. Maar de drankduivel, wiens naam legio is, bevindt zich thans ongetwijfeld in ons midden, en wij horen mensen tot ons zeggen, dat ze vurig verlangen aan zijn macht te ontkomen, en toch keren ze tot hem terug en storten zich in een staat van dronkenschap, zoals de zwijnen neerstortten in de zee, toen de duivelen in hen waren gevaren.

Behoef ik nog melding te maken van een andere vorm van dit kwaad in de gedaante van onkuisheid? Hoeveel mannen zijn er - helaas, ook van vrouwen is het waar - die worstelen tegen een wilde hartstocht, en toch overwint die hartstocht hen; de onreine begeerte overvalt hen zoals een orkaan, die alles voor zich uitdrijft, en ze zwichten er voor, evenals het dorre blad voor de rukwind. Ja, wat meer is, ze storten zich in een zonde, die zijzelf vloeken, waarvan ze al de bittere vrucht geproefd hebben; ze konden er niet begeriger naar zijn, indien het de reinste van alle genietingen was. Evenals de mug opnieuw in het licht vliegt, dat zijn vleugels zengde, zo werpen enigen zich in de armen van de ondeugd, die hen rampzalig gemaakt heeft. Ze worden bezeten en overheerst door de geest van de begeerlijkheid, en keren tot hun misdaden terug evenals ossen naar de stroom.

Ik behoef niet verder in bijzonderheden te treden, want deze vervalt in dit opzicht tot zonde, en gene op een geheel andere wijze. Alle duivelen zijn niet dezelfde, hoewel ze allen boos zijn. Drift verschilt van begeerlijkheid, en losbandigheid lacht met heb-zucht, maar toch zijn ze alle van één broedsel, soldaten van hetzelfde vreselijke legioen. De mensen geven zich aan verschillende zonden over, maar hun zonden openbaren alle één zelfde boze macht. Zo Christus ons niet vrijgemaakt heeft, zijn wij allen onder deze of gene vorm onder de heerschappij van de vorst van de duisternis, het hoofd van de machten van het kwaad.

De arme jongeling, over wie wij heden zullen spreken, was in een aller-vreselijkste toestand gebracht door de invloed van, een satanische geest. Hij was maanziek: de rede had haar heerschappij verloren. Hij leed aan vallende ziekte, zodat hij, alleen gelaten, in het vuur of in het water kon vallen. U hebt zelf mensen gezien, die een aanval van die ziekte hadden, en u weet in welk een vreselijk gevaar ze zouden zijn, als ze middenin een straat of bij de oever van een rivier een toeval kregen. Bij deze knaap was de vallende ziekte alleen het middel, waardoor de duivel zijn kracht uitoefende, en dit maakte zijn toestand zevenmaal erger dan wanneer het slechts een kwaal geweest was. Deze bezochte mens was daarenboven doof en stom geworden, en hij was zeer woest, zodat hij veel kwaad doen kon. In heel het Heilige land was er slechts Één, Die iets voor hem doen kon! Er was één naam, waardoor hij genezen kon worden, en slechts Één. Het was de naam van Jezus. De Heere Jezus had discipelen, die wonderen deden in Zijn Naam, maar ze waren machteloos in dit buitengewone geval. Ze beproefden wat ze konden, maar ze werden geheel verslagen en gaven de taak in wanhoop op; en nu bleef er nog maar Één over beneden het uitspansel van de hemel, Die zich het lot van het kind kon aantrekken en de duivel uitwerpen. Slechts Één was er, Die op de gebeden van de arme vader kon antwoorden; elke andere hoop

was vervlogen. Dat is juist dezelfde toestand, waarin wij verkeren; er is maar één naam onder de hemel, waardoor wij verlost moeten worden. Er zijn veel schijnbare verlossingen, maar slechts één is waarachtig.

'Daar is een naam, verheven boven
Al wat op aarde, in hel en hemel leeft,
die engelen en mensen loven,
Waar 't duiv'lenheir voor vlucht en beeft.'

Die ene naam is de naam van Jezus, de Zoon van God, Wie alle macht gegeven is. Hij is God, en kan iedere mens van de heerschappij van het boze verlossen, welke vorm het ook aangenomen en hoe lang de heerschappij ook geduurd heeft. Een andere genezing is er niet. Niets anders kan de mens van de slavernij van zijn zonde bevrijden dan het woord van Jezus. Als het machtwoord door Zijn Goddelijke mond is uitgesproken, gehoorzamen alle dingen. Maar van de tienduizend stemmen van de aarde is er geen enkele, die ons van het boze kan verlossen. Wij zijn beperkt tot het enige geneesmiddel van de hemel. God geve dat wij, geen andere uitkomst ziende, dat mogen aangrijpen.
Deze arme knaap had, hoewel niemand behalve Jezus hem genezen kon, een vader, die hem liefhad, en niemand kon de droefheid van dit vaderhart over zijn arme zoon beschrijven. De vader had een zware strijd om zijn zoon naar de discipelen te brengen, want lijders aan vallende ziekte, die dus waanzinnig zijn, zijn moeilijk te besturen. Ik kan niet zeggen hoeveel omstanders hem hielpen vasthouden, vol medelijden met het arme wezen. Helaas, de Heere Jezus Christus was er niet. Het hart van de vader was bezwaard, toen hij zag dat de grote Heelmeester, naar Wie hij uitzag, voor een ogenblik afwezig was. Maar toen Jezus van de berg afkwam, had de arme bezetene dit grote voordeel, dat hij vrienden had, die hielpen om hem tot de Christus te brengen. Ik hoop dat allen hier, die niet verlost zijn, het voorrecht hebben een vriend te bezitten, die hun verlossing beoogt. Misschien is het een vrouw, die niet dulden kan dat haar echtgenoot buiten Christus zou blijven, of een echtgenoot, die niet ophoudt met treuren voordat zijn gade bekeerd is tot de Heere. In elk geval is het van grote invloed. Hoe dikwijls draagt een moeder een verborgen zielsangt in haar boezem om over haar onbekeerde zonen en dochters! Ik heb een zuster gekend, welke de enige van het gezin was, die de Heere kende, en ze heeft dag en nacht met de Heere geworsteld en Hem gesmeekt het gehele huis zalig te maken. Dikwijls is een dienstbode in het huis de beste helpster, of het is wellicht een buurman, die het goddeloze leven van zijn buren ziet en niet ophoudt voor hen te bidden. Als er enkelen samenkomen, om een buitengewoon moeilijk geval aan Jezus op te dragen, rust er zegen op dit werk. Want hopeloze gevallen worden hoopvol onder de invloed van het gebed. Komt, u verlosten, bidt thans met mij voor de onvernieuwde zondaren, dat ze op dit ogenblik de kracht van onze Heere Jezus gevoelen mogen.

I. Zo zal dan mijn eerste opmerking zijn, dat al onze hoop wordt gewekt. Hier is een arme knaap, maar zo slecht als hij is, als verschrikkelijk bezeten als hij is, komt hij tot Christus! Zijn vader heeft voor hem gebeden, en Jezus is nabij. Alles doet het beste hopen. Wij willen het geval van een zondaar nemen, die in een gelijke toestand is: er zijn gebeden voor hem gedaan, en die gebeden zijn in zekere mate verhoord. Er zijn, naar ik vertrouw in deze vergadering enigen, die tot Christus komen, en dat verblijdt mij zeer. Tot Christus te komen is niet de best mogelijke toestand, want die is: al tot Hem gekomen te zijn. Want dat een hongerig man naar een middagmaal gaat, is niet genoeg: hij moet werkelijk de tafel vinden en eten. Want dat een zieke naar een groot

geneesheer gaat, geeft goede hoop, maar het is niet voldoende: hij moet die geneesheer bereiken, zijn medicijn innemen, en herstellen. Dat is de zaak. Tot Christus te gaan is niet genoeg: men moet werkelijk tot Hem komen, en Hem werkelijk aannemen. Want alleen aan dezulken geeft Hij macht, kinderen Gods te worden.

Dit arme kind was op weg, en zo is 't ook met sommigen van u; dat wil zeggen, ze zijn begonnen aandachtig naar het Evangelie te luisteren. Vroeger gingen ze op de Sabbat nergens heen; ze stonden zondagsmorgens ook niet vroeg op. Ik ken een man, die op zondagmorgen zelden opstond, en als hij het deed, las hij zijn courant. U kon hem altijd tot één uur in zijn hemdsmouw zien. Half Londen is elke zondagmorgen in die toestand, omdat men die dag eenvoudig als zijn eigen dag beschouwt, en niet als de dag des Heeren. Men heeft een zeer kort geheugen, en vergeet: *'Gedenkt de Sabbat-dag, dat u die heiligt'*; ze herinneren er zich niets meer van dat het de dag des Heeren is, en eerbiedigen hem niet. Dit is een schandelijk gedrag voor God. Als een man op de weg eens een arme bedelaar ontmoette en hem zes guldens gaf van de zeven, die hij bij zich had, zou de bedelaar een snode ellendeling moeten zijn, als hij hem daarna ter aarde wierp en de anderen gulden stal. Toch zijn er een menigte mensen, wie God zes dagen geeft van de zeven, en die toch niet tevreden zijn vóór ze de zevende geheel voor zichzelf hebben en God daarvan beroven. De man, die ik bedoel, heeft berouw over deze verkeerdheid, en dus komt hij op zondagmorgen het Evangelie horen. Hij hoort het zeer oplettend aan; hij leunt voorover om elk woord op te vangen, en hij bewaart wat hij hoort.

Wij zijn er zeker van dat hij tot Christus gaat, want als hij thuis komt, neemt hij zijn Bijbel. Hij is begonnen, het Woord van God op een ernstige wijze te lezen. Er was een tijd, dat hij dacht dat het bijna 't dorste boek ter wereld was. Hij durfde er zelfs mee spotten, en alleen doordat hij het nooit gelezen had. Want zij, die de Goddelijke ingeving van de Schrift loochenen, zijn bijna altijd mensen, die haar nooit voor zichzelf gelezen hebben. Het is een boek, dat uit zichzelf overtuigend is voor oprechte harten, als ze het zorgvuldig doorlezen. Deze man komt ongetwijfeld tot Christus, want hij onderzoekt de Schriften.

Ik houd mij verzekerd dat hij tot Christus komt, want hij is begonnen met zich in veel opzichten te verbeteren. Hij heeft zijn menigvuldige bezoeken aan zijn gewone tempel, het koffiehuis, nagelaten. Hij blijft meer thuis, en is dus matig. Een menigte mensen in deze stad hebben geen klok nodig, om hen in de tempels van hun goden te brengen. In sommige van onze kerken zien wij twintig minuten of een half uur nadat de dienst begonnen is, de mensen binnengaan. Maar ziet eens naar de tempels van Bachus om één uur, en om zes uur 's avonds, hoe stipt zijn vereerders zijn. De aanbidders van het vloeibare vuur wachten buiten totdat het heiligdom ontsloten is; ze vrezen te laat te komen; ze zijn zo dorstig dat ze haken naar de tijd van het dodelijk plengoffer. De drank schijnt het water des levens voor hen te zijn, arme schepselen! Maar thans ziet men onze veelbelovende vriend niet meer wachten aan die deurposten. Zijn oog is, God dank, op een andere bron van de vertroosting gericht.

Let er ook op, dat hij zijn godslastering en zijn onkuisheid evenzeer heeft laten varen. Hij is in zijn mond en naar zijn lichaam een reiner mens dan hij placht te zijn. Hij komt tot Christus. Maar, zoals ik zei: gaan is niet genoeg. Het is eigenlijk de zaak, de Heere Jezus te vinden en door Hem genezen te worden. Ik bid u, vergeet dat niet.

Toch geeft dit goede hoop, zeer goede hoop. De man is een hoorder, hij is ook een lezer van de Schriften; hij is zich gaan verbeteren; en nu is hij ook nadenkend geworden, en begint een weinig zorg te dragen voor zijn ziel. Als hij aan zijn werk is, kan men zien dat er iets in zijn hoofd werkt, hoewel het eens met ijdelheid en

boosheid vervuld was. Ook gevoelt hij een druk op zijn hart, een last op Zijn Geest wegen; hij is klaarblijkelijk ernstig; voor zover hij het onderricht van de Schrift kent, is hij er diep door getroffen. Hij heeft geleerd, dat hij niet zal ophouden te bestaan als hij sterft, maar dat hij voortleven zal als gindse zon zwart wordt zoals een uitgebrande kool. Hij weet dat er een oordeelsdag komen zal, als scharen bij scharen, ja al de doden voor de rechterstoel van Christus zullen staan, om rekenschap te geven van de dingen, die ze in het lichaam gedaan hebben; hij denkt daarover na, en vreest. Hij bepeinst de Goddelijke waarheid, en vindt de tijd tot eenzame overdenking. De man gaat tot Christus, want uit niets blijkt beter dat het oog op Christus en de hemel gericht is, dan uit een nadenkende geestestoestand.
En ik heb gehoord - natuurlijk kan ik het niet zeggen, want ik was er niet bij - ik heb vernomen, zeg ik, dat hij onlangs in de nacht begon te bidden. Als het zo is, weet ik dat hij tot Christus komt, want bidden is een onbedrieglijk teken. Hij heeft zich nog niet geheel aan Jezus' voeten geworpen, maar hij roept uit: 'Heere, verlos mij.' Hij komt, en ik ben daarover zo blij als de vogels op een lentemorgen. De engelen houden de wacht; ze buigen zich over de tinne van de hemel, om te zien of alles goed eindigen zal, en u en ik zijn vol hoop, inzonderheid ze onder ons, die voor deze man gebeden hebben; want nu wij zien, dat er enige verandering in hem is, en hij begint te denken en bidden, zien wij uit naar zijn verlossing, evenals men uitziet naar bloemen, als er in april regen valt. Aldus wordt, zoals u ziet, onze hoop opgewekt.

II. En nu zal ik de tekst nog eens lezen: *'En nog, als hij naar Hem toekwam, scheurde hem de duivel, en verscheurde hem.'* Daardoor wordt onze vrees verwekt. Welk een schouwspel moet het zijn geweest! Hier is de arme vader, die zijn arme ziekzinnige zoon komt brengen, en vrienden helpen hem; ze voeren hem tot de Zaligmaker, en juist komt hij tot Hem, die hem genezen kan, als hij plotseling wordt overmeesterd door een vreselijke aanval, erger dan hij ooit gehad heeft. Hij wordt neergeworpen, in 't rond geslingerd, heen en weer geschud; hij wentelt op de grond: hij schijnt als door een onzichtbare hand naar boven en naar beneden te worden gerukt; wij vrezen dat hij aan stukken zal gescheurd worden. Ziet, hij valt neer als een dode, en daar ligt hij. Als de menigte zich om hem verzamelt, roept men: 'Hij is dood.' Schijnt het niet vreselijk, dat, toen de hoop haar hoogste glans bereikt had, alles verloren zou zijn?
Ik heb dit zeer dikwijls opgemerkt; ik zou, zonder overdrijving, naar ik meen, kunnen zeggen: honderden malen. Ik heb mensen gezien, die pas nadat ze waren begonnen te horen en na te denken, door de zonde plotseling met zulk een hevigheid aangegrepen en zó verschrikkelijk door haar meegesleept werden, dat ik aan hen zou hebben gewanhoopt, als ik hetzelfde vroeger niet gezien had. Maar, omdat ik dit dikwijls heb waargenomen, weet ik wat het betekent, en ben ik niet zo verslagen als een onervaren opmerker wellicht zijn zou. Maar toch moet ik bekennen, dat mijn hart bijna breekt, als het overkomt aan een veelbelovende bekeerling, die ik hoopte in de gemeente op te nemen en over wie ik mij dacht te verblijden. Wij treuren als wij vernemen dat de man, op wie het Evangelie enige indruk gemaakt had, erger is geworden dan vroeger, en wedergekeerd is tot dezelfde zonde, waarvan wij hem hadden afgebracht. Dit geval komt overeen met dat van onze tekst: *'En nog, als hij naar Hem toekwam, scheurde hem de duivel en verscheurde hem.'*
Hoe doet de duivel dit? Wij hebben het op deze wijze zien geschieden: toen de man bijna in Christus geloofd had, maar niet geheel, scheen Satan zijn verzoekingen om hem te vermenigvuldigen, en al zijn kracht aan te wenden om hem meester te blijven. Daar is een boze man in de werkplaats, en de duivel zegt tot hem: 'Uw maat begint best ernstig te worden: bespot hem. Beproef alles wat u kunt. Onthaal hem op sterke

drank. Trek hem mee maar de schouwburg, het café-chantant, of het bordeel.' Het is verwonderlijk hoe de goddelozen allerlei hinderlagen leggen voor hem, die aan zijn zonden wil ontkomen. Ze hebben het er op gezet om Hem van Christus af te houden. Dit is een vrij land, niet waar? Een vreemd vrij land, als een Christen tot op deze dag ter wille van zijn leven op de werkplaats door de spitsroeden moet lopen. Iemand kan vloeken en drinken en alle afschuwelijke dingen doen, die hij wil, en nooit krijgt hij een verwijtend woord. Maar op het ogenblik dat hij ernstig en nadenkend wordt, vervolgen de goddelozen hem, als de honden een rat. De duivel vindt bereidwillige dienaren en deze kwellen de arme ontwaakte man; moet men zich verbazen, dat hij, als hij Christus nog niet gevonden heeft en nog niet verlost is, tijdelijk door deze aanvallen wordt teruggedreven, en 't hem toeschijnt dat hij niet verder gaan kan op de goede weg?

Het is mij bovendien gebleken dat satan de boze hartstochten van de beangste man heeft opgewekt. Hartstochten, die sliepen, zijn plotseling ontwaakt. Daarenboven is de man nadenkend geworden, en daardoor juist hebben twijfelingen, die hij vroeger nooit gekend had, hem overvallen. Hij begint zich te verbeteren; hij gaat aan 't verstellen, en nu vindt hij 't moeilijk, zijn naald door 't kleed heen te krijgen op de plaats, waar de scheur was ontstaan. Hij ondervindt dat scheuren een gemakkelijker werk is dan verstellen, en dat het een veel lichtere zaak is zich in de zonde te storten, dan op te staan uit de zwarte poel, waarin hij gevallen is. Het is deels doordat zij, die hem omringen, hem trachten te verleiden, en zijn boze hartstochten aan de verzoeking beantwoorden, deels doordat zijn twijfel alles benevelt voor zijn oog, dus geen wonder dat de arme man verergert vóór hij tot beterschap komt. De ziekte, die vroeger in meer bedekte levensorganen verborgen was, schijnt naar buiten te zijn uitgeslagen, en het gezicht is walgelijk. Dit is echter niet altijd een kwaad teken. De dokters geven daaraan nog de voorkeur boven een inwendige ontsteking.

Hetzelfde heb ik gezien bij mensen, die zich tot Christus hebben begeven; hun boot is door de storm heen en weer geslingerd, en ze zijn ver weggedreven op een woedende zee.

Ja, en ik zal u zeggen wat ik gezien heb. Ik heb een man bijna bekeerd gezien - iemand, die bijna in Christus geloofde, die plotseling hardnekkiger is geworden in zijn vijandschap tegen het Evangelie dan hij vroeger ooit geweest was. Een man, die vroeger rustig, onschadelijk, onzijdig was, heeft onder de invloed van de Satan, juist toen wij het beste van hem hoopten, zich met woede gekeerd tegen hen, die hem wél wilden doen, en heeft smadend gesproken over het Evangelie, dat hij voor korte tijd, naar het scheen, begerig was te verstaan. Somtijds handelen zulke mensen alsof ze zorgeloos en werelds geworden waren, evenals jongens, wanneer ze over een kerkhof gaan fluiten, om hun moed levendig te houden. Veel mensen voeren een hoog woord tegen het Evangelie, wanneer ze bijna overwonnen zijn, en willen voor niemand weten dat ze geslagen zijn. Ze komen tot Jezus, maar verlangen toch niet dat iemand dit bemerkt, en wenden daarom een tegenstand voor, die onwaar is. Hebt u niet ontdekt dat iemand nooit zo hevig een zaak tegenstaat als wanneer hij tegen zijn wil van haar waarheid overtuigd is? Hij wil zichzelf trachten wijs te maken dat hij het niet gelooft, door dat luid te verklaren; een verborgen iets in zijn ziel maakt dat hij gelooft, en hij is woedend dat hij zijn innerlijke overtuiging niet weerstaan kan.

Weest niet verbaasd - u, die mensen tot Christus tracht te brengen - als het dikwijls gebeuren mocht, dat deze zieken losbreken, dat deze lijders aan vallende ziekte even voordat Christus hen geneest een ergere aanval krijgen, dan u weet dat ze vroeger ooit gehad hadden.

Ik zal de wijze beschrijven, waarop de duivel gewoonlijk de mensen neerwerpt en

verscheurt. U behoeft hiernaar niet te luisteren, als u er geen lust in hebt, want het heeft niet op u allen betrekking, maar het aantal van hen, van wie het waar is, is groot genoeg om het voor mij noodzakelijk te maken er over te spreken. Het is zeer opmerkelijk, dat als er in deze stad een arme ziel is, die bijna waanzinnig is van wanhoop van het hart, ze behoefte gevoelt met mij te spreken. Ik gevoel mij dikwijls pijnlijk bezwaard, als ik tracht mij in de toestand van de radelozen te verplaatsen. Ik weet niet waarom ze zich tot mij aangetrokken gevoelen, maar ze komen om mij hun ongelukkige geestestoestand mede te delen - mensen, die wij vroeger nooit hebben gezien. Dit opent mij een ruim veld tot praktische oefening en nauwlettende waarneming. Ik ontmoet dikwijls mensen, die overvallen worden door godslasterlijke gedachten. Ze hebben Christus nog niet aangegrepen, maar trachten daarnaar; en in dat tijdperk van hun leven doorkruisen de vreselijkste gedachten hun geest. Ze kunnen het niet beletten: ze haten die gedachten, en toch komen ze, totdat ze er bijna hun verstand door verliezen. Ik zal u verhalen wat mij overkomen is. Ik was op zekere dag, toen ik pas de Zaligmaker gevonden had, op een stille plaats in gebed verzonken, en terwijl ik bad kwam een aller-verschrikkelijkste stroom godslasteringen in mijn geest op, totdat ik mijn hand op mijn mond legde uit vrees dat ik er één zou uiten. Ik was zo groot gebracht, dat ik mij niet herinner als kind ooit iemand te hebben horen vloeken, en toch scheen ik op dat ogenblik al de vloeken en godslasteringen te kennen, die ooit in de hel zelf waren uitgestoten, en ik was verbaasd over mijzelf. Ik kon niet begrijpen waar die troebele stroom uit voortkwam. Ik schreef aan mijn hooggeachte grootvader, die zestig jaren lang bedienaar van het Evangelie was, en hij zei tot mij: 'Bekommer u daar niet om. Die gedachten zijn niet van u, ze worden door de satan in uw ziel geworpen. De gedachten van de mensen volgen op elkaar evenals de schakels van een keten, de ene schakel trekt de andere voort. Maar als iemand bidt, dan is godslastering niet de gedachte, die zich daar natuurlijk bij aansluit; het is dus geen natuurlijke opvolging van onze eigen gedachten. Een boze geest werpt die gedachten in de ziel.' Ik heb ook in een oud boek gelezen, wat men in vroeger jaren, in de 'goede oude tijd', toen niemand nog enig begrip van menselijkheid had, in onze dorpen gewoon was te doen. Als een arme man in een dorp kwam bedelen, joeg men hem met zweepslagen door de plaats heen, en zond hem naar zijn eigen dorp. Evenzo moeten wij met deze duivelse gedachten handelen. Verjaagt ze door welgemeend berouw, en zendt ze weg naar de plaats, vanwaar ze gekomen zijn, terug naar hun eigen dorp, dat zeer diep in de afgrond ligt. Gedachten van deze soort zijn niet de uwe, want u verfoeit ze. Laat satan zijn kroost niet aan uw deur neerleggen, maar jaag het weg. Als u dit weet zal misschien de keten breken. Want de duivel zal het de moeite niet waard vinden, u nog meer op deze wijze te kwellen, als hij u door dit middel niet tot wanhoop kan brengen: hij verkwist zelden zijn tijd met het spreiden van netten als de vogel ze kan zien. Zeg daarom de satan dat hij heengaat, want dat u hem zien kunt, en u zich niet zult laten bedriegen. Wellicht zal hij de wenk opvolgen en heengaan.

Als dit het geval niet is, heb ik satan de vader en de zondaar op een andere wijze zien neerwerpen en verscheuren. 'Kom', zeg hij, 'hebt u de prediker niet over de uitverkiezing horen spreken? U bent niet één van de uitverkorenen.' - 'Misschien ben ik het niet', zegt iemand. Misschien bent u het wel, zeg ik, en ik meen dat, of u één van de uitverkorenen bent of niet, u goed zou doen als u kwam, op grond van Jezus' uitspraak: 'Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen.' Als u komt, zal Hij u niet uitwerpen, en dan zult u zien dat u uitverkoren bent. U behoeft u niet bezorgd te maken over de predestinatie; dat zult u zeer spoedig duidelijk genoeg zien. Als iemand een toegangskaart voor een vergadering had, en hij zei: 'Ik weet niet of ik verordend ben om binnen te komen of niet', zou ik het zeer waarschijnlijk achten, dat hij niet

verordend was om binnen te komen, als hij thuis in het hoekje van de haard zat en geen poging deed om heen te gaan. Maar als hij, in het bezit van zijn toegangskaart, naar het lokaal liep en naar binnen ging, zou ik mij verzekerd houden dat hij verordend was om binnen te komen. U zult uw uitverkiezing weten als u uw roeping gehoorzaamd hebt. Gaat tot Christus, omdat het u bevolen is en u genodigd bent, en laat de beantwoording van de meer diepzinnige vraag aan de feiten over.
Satan zal de mensen nog op een andere wijze neerwerpen en verscheuren. 'O', zegt hij, 'u bent een te groot zondaar.' Dat doe ik met weinig woorden af. Niemand is een te groot zondaar. 'Alle zonde en lastering zal de mens vergeven worden.'
'O, maar het is te laat', zegt satan. Alweder een leugen. Het is nooit te laat zolang wij in deze wereld zijn en tot Jezus komen om vergiffenis. Gewoonlijk zet hij voor jonge mensen de klok na, en zegt: 'het is te vroeg'; en als ze dan oud worden, zet hij de klok vóór, en zegt: 'het is te laat.' Het is nooit te laat zolang Jezus leeft en de zondaar berouw heeft. Als een zondaar zo oud was als Methusalem, zou hij, indien hij tot Christus kwam en in Hem geloofde, gered worden.
'O', zegt de duivel, 'maar al uw moeite is nutteloos. Het Evangelie is niet waar.' Ja, maar het is waan, want dat hebben enigen van onze bewezen. Ik zou heden als het nodig was mannen en vrouwen voor u kunnen brengen, die leefden en zich baadden in de zonde, en toch heeft de Heere Christus hen verlost door Zijn dierbaar bloed. Ze zouden u met blijdschap verhalen, hoe ze van de heerschappij van de zonde zijn bevrijd door het geloof in Jezus, hoewel ze zichzelf nimmer hadden kunnen verlossen. Het Evangelie is waar. Onze bekeerden bewijzen het. De bekering is het duurzame wonder van de gemeente; en zolang wij zien, wat ze iedere dag van de week uitwerkt, geloven wij. Als mensen, die hartstochtelijk, oneerlijk, onkuis, gierig waren, heilig, vriendelijk, liefderijk, rein, mild worden, dan weten wij dat het Evangelie waar is, door de uitwerking, die het voortbrengt. Een leugen zou nimmer heiligheid en liefde voortbrengen. Uit de weg, duivel! Het is geheel tevergeefs dat u hier met uw leugens komt; wij kennen de waarheid aangaande u en aangaande het Evangelie, en u zult ons niet misleiden.
En dan zal de duivel hiermede aankomen: 'Het is nutteloos. Geef het op; geef het op.' Veel, veel mensen, die aan de zoom van het eeuwige leven hebben gestaan, zijn neergeworpen en verscheurd door dit: 'Het is nutteloos, geef het op. U hebt gebeden, en geen antwoord ontvangen: bid nimmer weer. U hebt Gods huis bezocht, en bent ellendiger geworden dan ooit: ga er nimmer meer heen. Sinds u een nadenkend en matig mens bent geworden, hebt u meer kommer gehad dan ooit. Zie', zegt de duivel, 'wat er komt van uw godsdienst.' zo tracht hij de pas ontwaakte er toe te brengen, het op te geven. Maar o, laat mij u in Gods naam smeken niet terug te keren, want u staat aan de rand van de grote ontdekking. Nog één graszode omgekeerd, en daar ligt de gouden schat. Na al uw lang strijden - uw lange strijd - moet u uw onderzoekingen niet opgeven voordat u uw Zaligmaker gevonden hebt. Want uw Zaligmaker is te vinden. Gelooft heden in Hém, en Hij is voor eeuwig de uwe.

III. Ik zal u niet heel lang meer ophouden. Maar als onze hoop gewekt en onze vrees verwekt is, laat ons dan op het schouwspel zien, totdat onze verwondering wordt opgewekt. Hebt u er op gelet, toen ik in het negende hoofdstuk van Markus las, hoe Jezus dit arme kind genas? Hij genas hem werkelijk, Hij genas hem van die gehele reeks van kwalen; Hij genas hem van de overheersing van de duivel, genas hem van de vallende ziekte, genas hem van doofheid en stomheid, genas hem van waanzinnigheid, genas hem van wegkwijning; en in één ogenblik was die jongeling volkomen genezen van al zijn ziekten. Hij kon spreken, hij kon horen, hij was genezen

van zijn epilepsie, en was niet meer waanzinnig, maar een gelukkig, redelijk wezen. De gehele zaak was ineens gedaan. Verwondert u, en houdt nooit op u te verwonderen!

'Kan iemand plotseling veranderd worden? Het moet lang duren', zegt iemand. Ik geef toe dat er zekere eigenschappen zijn, die alleen door opvoeding en een geduldige waakzaamheid verkregen worden. Er zijn zekere delen van het Christelijk karakter, die komen door aankweking, en met tranen en gebed bevochtigd moeten worden. Maar laat mij u verzekeren, niet als vrucht van bespiegeling, maar als uitkomst van een dertigjarige ondervinding, dat iemands karakter geheel veranderd kan worden in minder tijd dan ik nodig heb om het u te zeggen. Er ligt zulk een kracht in de naam van Christus, dat, als die naam gepredikt wordt en de Geest van God het toepast de mensen terstond kunnen worden omgekeerd. Er kan een algehele ommekeer in heel hun gedrag komen, en wat meer is, in al hun neigingen, begeerten en wensen, in hun liefhebben en haten. Want God kan het stenen hart wegnemen, en een hart van vlees geven. Het kind van de duisternis kan in het koninkrijk van het licht worden overgebracht. Het dode hart kan opgewekt worden tot een geestelijk leven, en dat in één enkel ogenblik, door het geloof in Jezus Christus. Toen dat arme lijdende kind genezen was, werd er gezegd dat de mensen verbaasd waren. Maar hoeveel groter zal onze verwondering zijn, als wij de Heere Jezus zulk een wonder in u zien werken! U hebt gestreden om beter te worden, u hebt gebeden om beter te worden, en alles schijnt tevergeefs te zijn. Nu, gelooft daarom juist Christus, de gezegende Zoon van God, Die regeert in de hemel, Die stierf voor zondaren, en nu voor hen leeft. Vertrouwend slechts op Hem, en dan wordt de heerlijke zaak gewerkt, dat u nieuwe schepselen in Christus Jezus wordt, en een heilig leven aanvangt, dat nimmer zal ophouden. Dit wonder kan nu volbracht worden.

Deze genezing werd ineens voltooid, en was blijvend. Het schoonste er van was, dat de Heere zei: *'Gij stomme en dove geest! Ik beveel u, ga uit van hem, en kom niet meer in hem.'* Kom niet meer in hem - dat is het heerlijke er van! Hoewel de aanval van de ziekte voorbij was, zou de jongeling toch niet genezen zijn geweest, als de duivel teruggekomen was, om nogmaals bezit van hem te nemen. De genezingen van de Zaligmaker doorstaan de proef van de jaren. *'Kom niet meer in hem'*, behoedde de jongeling door een levenslang blijvend machtwoord.

Ik durf niemand ooit een tijdelijke verlossing prediken. *'Geloof in de Heere Jezus Christus en u zult zalig worden'*, niet enkel voor heden, maar voor altijd. Als God een mens verlost, is hij zalig; niet voor weken en dagen, maar eeuwig. Als Christus de duivel van hem uitwerpt, zal hij nimmer meer in die mens terugkomen. Dit is een verlossing, die waard is dat u ze bezit, en dat ik ze predik. Een tijdelijke, bijna zei ik een bedrieglijke verlossing, die iemand voor een paar maanden zalig maakt en hem dan sterven laat, is het verkondigen en het bezitten niet waard. Maar zulk één, die een mens zodanig vernieuwt, dat ze in hem *'een fontein van water wordt, springende tot in het eeuwige leven'* - die is werelden waard.

Christmas Evans beschreef eens de terugkeer van de verloren zoon in het huis van zijn vader, en hij zei, dat toen de zoon aan de tafel van de vader zat, zijn vader de lekkerste stukken vlees, die hij vinden kon, op zijn bord legde, maar dat de zoon daar zat en niets nuttigde, en telkens zijn tranen begonnen te vloeien. Zijn vader ging naar hem toe, en zei: 'Geliefde zoon, waarom bent u bedroefd? U bederft het feest. Weet u niet dat ik u liefheb? Heb ik u niet met vreugde ontvangen?' - 'Ja', zei hij, 'geliefde vader, u bent zeer vriendelijk, maar hebt u mij werkelijk vergeven? Hebt u mij geheel vergeven, zodat u nimmer verstoord op mij zijn zult, om alles wat ik gedaan heb?' Zijn vader zag hem aan met onuitsprekelijke liefde, en zeide: 'Ik heb uw zonden en uw

overtredingen uitgewist, en zal ze nimmer meer gedenken. Eet, geliefde zoon.' De vader keerde zich om, en verwelkomde de gasten, maar telkens waren zijn ogen op zijn zoon gericht, hij kon ze niet lang van hem afhouden. Daar weende de zoon weer, maar at niet. 'Kom, geliefd kind', zei de vader, 'kom, waarom treurt u nog? Wat ontbreekt u toch?'
Voor de tweede maal in een vloed van tranen uitbarstende, zei de zoon: 'Vader, zal ik hier altijd blijven? Zult u mij nimmer de deur uitzetten?' De vader antwoordde: 'Nee, mijn kind, u zult nooit meer weggaan, want een zoon blijft voor altijd.' Nog verheugde zich de zoon in de feestdis niet, er was nog iets, dat knaagde aan zijn hart, en weer weende hij. Toen zei zijn vader: 'Zeg mij, zeg mij, geliefde zoon, al wat er in uw hart is. Wat begeert u nog?' De zoon antwoordde: 'Vader, wilt u maken dat ik hier blijf? Vader, ik vrees, dat ik, als ik aan mijzelf werd overgelaten, weer zou afdwalen; o, dwing mij, voor immer hier te blijven!' De vader zei: 'Ik zal mijn vrees in uw hart prenten, en u zult mij niet verlaten.' 'o', Zei de zoon, 'dan ben ik voldaan', en vrolijk vierde hij feest met de anderen.
Evenzo predik ik u, dat de Vader in de hemelen als Hij u tot Zich neemt, u nimmermeer van zich zal laten gaan. In welke toestand u ook bent, u zult - als u uw ziel aan Jezus toevertrouwt - gered worden, en verlost zijn voor eeuwig.
'Wie eens in Christus is, die blijft Hij eeuwig leiden. Niets kan in 't wereldrond Hem van Zijn liefde scheiden.'
'Maar als wij in een grote zonde vervallen, wat dan?' zegt iemand. U zult niet in grote zonden blijven. U zult behouden en bewaard worden door diezelfde kracht, die het goede werk begonnen heeft, want ze zal het volbrengen tot het einde.
Nog twee of drie volzinnen, en ik eindig. Ik heb gezegd dat de duivel sommigen neerwerpt en verscheurt als ze tot Christus komen. Zijn er onder u, die niets daarvan weten? Welnu, ik verblijd mij daarover. Als u tot Christus komt zonder dat u neergeworpen en verscheurd bent, verheugt mij dat. Ik heb getracht hen te helpen, die vreselijk gekweld worden. Maar als u niet op die wijze beproefd wordt, begeer het dan niet. Er waren hedenmorgen twee of drie van de goede vissers van Newhaven hier, en toen ik hen zag in hun schilderachtige klederdracht, brachten ze mij een geschiedenis te binnen, die ik gehoord heb, over een oude vissersvrouw, welke bij Edinburg woonde. Een jonge man bezocht haar, en begon met haar over haar ziel te spreken. Ze ging uit, en nam haar grote vracht vis op, om op haar rug te dragen, veel zwaarder dan de meeste mannen gaarne zouden torsen. De jonge man zei tot haar: 'Nu, u hebt daar een grote last, goede vrouw. Hebt u ooit uw geestelijke last gevoeld?' ze legde haar vracht neer, en zei: 'U bedoelt die last, waarover Bunyan spreekt in de Christenreis, niet waar?' - 'Ja', zei hij. - 'Zeker', zei ze, 'ik heb die last gevoeld vóór u geboren was, en ik ben er ook van bevrijd. Maar ik ben niet juist op dezelfde wijze te werk gegaan als Bunyans pelgrim.' Onze jonge vriend dacht dat zij, al sprekende, niet goed op de hoogte kon zijn, want hij verbeeldde zich dat Bunyan geen fout kon maken. 'Wel', zei ze: 'Bunyan zegt, dat Evangelist de man met het pak op zijn rug naar het poortje wees, en toen hij dit niet zien kon, zei Evangelist: Ziet u dat licht? En hij tuurde zolang tot hij meende iets te zien, dat er op geleek. U moet die weg lopen - de weg van dat licht en dat poortje. Welnu', zei ze, 'dat was geen goede aanwijzing voor een arme beladen ziel. Hij vond er dan ook niet veel baat bij! Want hij was nog niet ver gegaan, toen hij in de poel Mistrouwen viel, tot zijn hals toe in de modder, en daar bijna in verzonk. Evangelist had moeten zeggen: Ziet u dat kruis? Ga geen duim verder, maar blijf staan waar u bent, en zie daarnaar; als u ziet, zal uw pak verdwenen zijn. Ik heb dadelijk op het kruis gezien, en mijn last verloren.' - 'Wat', zei de jonge man, 'bent u nooit door de poel Mistrouwen gegaan?' - 'Ja', zei ze, 'ik ben er zelfs veel te dikwijls door geweest,

maar laat mij u zeggen, jonge vriend, dat het heel wat gemakkelijker is, door de poel Mistrouwen te gaan zonder, dan met uw last.' Er is veel heerlijke waarheid in deze geschiedenis. Mag niemand van u in zichzelf zeggen: 'Hoe wenste ik dat ik in de poel Mistrouwen kon komen!' Als u dat zegt, zult u er in komen, en dan zult u zeggen: 'Hoe wenste ik dat ik uit de poel Mistrouwen kon komen!' Ik heb mensen ontmoet, die vreesden, dat ze niet verlost waren, omdat ze niet veel verschrikkelijks ondervonden hadden. Ik ken anderen, die zeggen dat ze niet verlost kunnen worden, omdat ze te veel verschrikkingen ervaren. Het één noch het ander is hun aangenaam. Mochten ze in beide gevallen op Christus zien.

Eens, toen ik van deze plaats Jezus Christus gepredikt had, kwam er een man in de kerkenraadkamer, die tot mij zei: 'Geloofd zij God, dat ik deze kerk ben binnengegaan. Ik kom van Canada, mijnheer. Mijn vader moest, vóór hij de ware godsdienst vond, in een ziekengesticht gesticht worden opgesloten, en ik heb altijd gedacht dat ik een zelfde verschrikking moest doorleven vóór ik verlost kon worden.' Ik zei: 'Nee, nee, lieve vriend, u moet geloven in de Heere Jezus Christus, en als u dat doet - 't zij u dan versaagt of niet - bent u gered.' Dit Evangelie predik ik u. Gelooft in de Heere Jezus Christus. Vertrouw met gerustheid, nederigheid, eenvoud, zonder verwijl. Vertrouw op Hem om u heilig te maken - u te verlossen van de macht van de duivel en de macht van de zonde, en Hij zal het doen; ik blijf uw borg dat Hij Zijn Woord zal houden. Jezus is de waarheid zelf, en breekt nimmer Zijn Woord. Hij beroemt er zich nooit op, dat Hij iets doen kan, wat Hij niet kan doen. Hij is ten hemel gevaren, *'waarom Hij ook volkomen kan zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan, alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden.'* Vertrouw Hem slechts. Vertrouw Hem tot overwinning van het boze, waarmee u strijden moet. U zult zegevieren, u man, als u slechts op Jezus wilt vertrouwen. Vrouw, er is hoop voor u, als u de gewonde, bloedende, stervende, verrezen, levende Zaligmaker vertrouwen wilt. Hij zal voor u strijden, en u zult de overwinning behalen.

God zegene een ieder van u, en mochten wij allen elkaar in de hemel ontmoeten, om de Zoon van God te loven van eeuwigheid tot eeuwigheid! Amen.

8. BEGINNENDE VAN JERUZALEM

'En [alzo moest] in Zijn naam gepredikt worden bekering en vergeving van de zonden, onder alle volken, beginnende van Jeruzalem.' Lucas 24: 47.

De dienaren Gods hadden geen roeping om zelf een evangelie te bedenken, zoals zekere hedendaagse predikers dit schijnen te doen, en evenmin was het hun overgelaten een eigen weg te kiezen bij de verbreiding van de blij boodschap. Hun was door hun grote Meester voorgeschreven wat ze prediken moesten, en waar ze prediken moesten, en hoe ze prediken moesten, en zelfs waar ze moesten beginnen te prediken. Er is overvloedige gelegenheid om ons denkvermogen te oefenen in de opvolging van Christus' bevelen, maar de wijzen van deze wereld noemen in onze dagen niemand een denkend mens, die er zich mee vergenoegt een leerzaam discipel van Jezus te wezen. Ze noemen zichzelf 'denkend en ontwikkeld', eenvoudig omdat ze hun eigen gedachten tegenover de gedachten van God laten gelden. Het zou goed zijn, wanneer ze aan de spreuk van de oudheid gedachtig waren: *'Laat een vreemde u prijzen en niet uw lippen.'* In de regel zijn degenen die zichzelf 'verstandig' noemen, in geen enkel deel mensen van groot verstand. Grote verstanden roepen zelden hun eigen grootheid uit. Die pochers kunnen zich niet vergenoegen met *'navolgers Gods'* te zijn, *'als geliefde kinderen'*, maar moeten zichzelf een pad banen; daardoor geven ze meer blijk van dwaasheid dan van hun ontwikkeling. Wij moeten elke bekwaamheid, die wij bezitten, al waren wij met tien talenten begiftigd, gebruiken door juist te doen zoals de Heere ons heeft aangewezen. Onvoorwaardelijke gehoorzaamheid is geen gedachteloosheid: integendeel, om haar volkomen te doen zijn, is het nodig dat het hart en het verstand er in werkzaam zijn.

I. U die Christus getrouw dienen wilt, let er nauwkeurig op hoe Hij Zijn discipelen voorhoudt wat ze prediken moesten. Wij vinden verschillende omschrijvingen van het onderwerp van onze prediking, maar bij deze gelegenheid wordt het samengevat in deze twee zaken: bekering en vergeving van de zonden. Het verblijdt mij, in dit vers de ouderwetse bekering genoemd te vinden. Ze placht gepredikt te worden, maar is tegenwoordig uit de mode geraakt. Inderdaad heeft men tot ons gezegd dat wij de betekenis van het woord 'bekering' verkeerd begrepen, en dat het eenvoudig 'zinsverandering' bedoelt en niets meer. Ik wenste wel dat degenen, die zo bedreven in hun verstand zijn, een weinig meer van die taal verstonden, want dan zouden zij niet zo gereed zijn met hun beweringen. Zeker, het woord geeft een zinsverandering te kennen, maar in zijn Schriftuurlijk verband wijst het een zinsverandering van een ongewone aard aan. Het is niet zulk een vluchtige verandering, als welke men op het oog heeft, wanneer men spreekt van verandering van gedachten, zoals sommigen vijftigmaal op één dag overkomt. Maar het is een gemoedsverandering van een dieper aard. In het Evangelie is de bekering een gemoedsverandering van de diepstgaande aard - een verandering zoals nooit in enig schepsel gewerkt is, dan door de Geest Gods.

Laat iedereen wel begrijpen, dat hij geen verlossing van zonde verkrijgen zal, zolang hij de zonde liefheeft, en dat hij geen vergeving van zonde zal bekomen, indien hij in de zonde blijft volharden. Daar moet een haten, een nalaten en een terugkeren van de zonde zijn, of ze wordt niet uitgedelgd.

Wij moeten de bekering prediken als een plicht. *'God dan, de tijden van de*

onwetendheid overgezien hebbende, verkondigt nu allen mensen overal, dat ze zich bekeren.' 'Bekeert u en een iegelijk van u worde gedoopt in de naam van Jezus Christus, tot vergeving van de zonden.' Die gezondigd heeft, is gehouden tot berouw over zijn begane zonden; dit is het minste dat hij doen kan. Hoe kan een mens God om genade aanroepen, terwijl hij in zijn zonden volhardt?
Wij moeten de aannemelijkheid van de bekering prediken. Op zichzelf beschouwd is er in de bekering niets, om zich de genade van God waardig te maken. Maar nu de Heere Jezus Christus gekomen is, lezen wij: *'Die zijn overtredingen bekent en laat, zal barmhartigheid verkrijgen.'* God neemt de boetvaardigheid aan omwille van Zijn geliefde Zoon. Hij ziet in ontferming op de berouw hebbende zondaar neer en delgt al zijn ongerechtigheden uit. Dit moeten wij overal verkondigen.
Wij moeten de drangredenen tot bekering prediken, dat men zich niet enkel uit vrees voor de hel moet bekeren, maar berouw hebben over de zonde zelf. Elke dief is treurig gestemd, als hij naar de gevangenis moet gaan; elke moordenaar bekommert zich, als hij de strop om zijn hals voelt. Maar de zondaar moet berouw hebben niet over de straf van de zonde, maar omdat zijn zonde overtreding is tegenover een vergevend God, zonde tegen een bloedig lijdende Verlosser, zonde tegen een heilige wet, zonde tegen een liefelijk Evangelie. De ware boetvaardige heeft berouw over de zonde tegen God en hij zou dat hebben ook al ware er geen straf mede gemoeid. Wanneer hij vergeving krijgt, betreurt hij de zonde nog meer dan ooit. Want dan ziet hij duidelijker dan ooit de boosaardigheid in van tegen zulk een God te overtreden.
Wij moeten de bekering in haar duurzaamheid prediken. Bekering is niet iets, dat slechts een week of wat moet aanhouden bij het begin van onze Christelijke loopbaan; ze moet ons bijblijven op de hele weg naar de hemel. Geloof en bekering zijn onafscheidelijk verbonden op onze reistocht naar de eeuwige heerlijkheid. Droefheid over onze zonde en gelovige overgave aan Hem, die onze zonden gedragen heeft, moet het kenmerk van ons dagelijks leven zijn; en wij moeten de mensen verkondigen dat het aldus moet zijn.
Wij moeten hun de oorsprong van de bekering verkondigen, namelijk dat de Heere Jezus Christus verhoogd is om bekering en vergeving van de zonden te geven. Bekering is een plant, die nooit op de mestvaalt van de natuur groeit: onze natuur moet veranderd worden en boetvaardigheid moet worden ingeplant door de Heilige Geest, of ze zal nimmer in onze harten opbloeien. Prediken wij de bekering niet als een vrucht van de Geest, dan dwalen wij zeer.
Ons tweede punt is de verkrijging van vergeving van de zonden. Welk een heerlijk onderwerp is dit! Te prediken de volkomen vergeving van zonde, dat ze eens voor altijd is uitgedelgd; de vrijmachtige vergeving van zonde, dat God vrijmachtig uit enkel genade vergeeft; vrijmachtige vergeving voor de voornaamste van de zondaren van al zijn zonden, hoe zwart ze ook zijn mogen: - is dat niet een heerlijk onderwerp? Wij hebben een algehele en onberouwelijke vergeving te prediken; niet een vergeving, die geschonken en weer teruggenomen wordt, zodat een mens vergeving van zonde verkrijgt en toch er voor gestraft wordt. Ik walg van zulk een evangelie en zou het niet kunnen prediken. Het zou een heilloze genade zijn, die ik dan verkondigde. De eens door God geschonken vergeving blijft eeuwig van kracht. Als Hij onze zonde in de diepte van de zee geworpen heeft, zal ze nimmer meer te voorschijn komen. Daar Hij onze overtredingen zo ver van ons heeft weggedaan als het Westen verwijderd is van het Oosten, hoe zouden ze dan kunnen weerkeren tot onze veroordeling? Eéns gewassen in het bloed van het Lam, zijn wij rein: het is een afgedane zaak: de enige offerande heeft voor eeuwig de schuld voldaan van degenen, die geloven.
Nu, dit is het wat wij te prediken hebben - vrijmachtige, volkomen, onberouwelijke

schuldvergeving voor allen, die hun zonden betreuren en zich door het geloof op Christus verlaten. O, dienaren van de Heere, wees niet schroomvallig dit te verkondigen, want dit is uw boodschap.

II. Na dit wordt ons gezegd waar het gepredikt moet worden. De tekst zegt, dat bekering en vergeving van de zonden in Zijn naam moet gepredikt worden onder alle volken. Hier hebben wij dus de Goddelijke waarborg voor alle Zendingsarbeid. Die arbeid is geen proefneming, geen droombeeld van de dweperij; hij is een door God gegeven gebod. Ik veronderstel, dat u wel eens gehoord hebt van wat de hertog van Wellington tot een zendeling in Indië zei, die vroeg of het wel geraden was het Evangelie aan de Hindoe's te verkondigen. 'Welke zijn uw marsorders?' zei deze man van gehoorzaamheid en tucht. 'Welke zijn uw marsorders?' dat is de alles afdoende vraag. Nu, de marsorders zijn: *'Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen.'* Hoe zonderling, dat de Kerk dit niet allang begrepen heeft. Na haar eerste dagen schijnt ze in slaap te zijn gevallen, en nauwelijks is het een honderd jaar geleden, dat door Gods voorzienig bestuur en genade de Kerk voor haar gewichtige arbeid ontwaakt is. Wij moeten het Evangelie allerwegen prediken: de Zendingsarbeid behoort algemeen te zijn. Alle volken hebben behoefte aan de prediking van het Woord. Het Evangelie is het geneesmiddel voor alle menselijke ellende onder alle volken, die de oppervlakte van de aarde bewonen. Onder alle volken zullen er mensen zijn, die het aannemen. Want voor de troon van God zullen mensen uit alle geslachten, volken en tongen vergaderd zijn. Geen volk zal het tot de laatste man toe verwerpen; daar zal een overblijfsel gevonden worden naar de verkiezing van de genade, zelfs onder de meest weerstrevige geslachten en stammen.
Wij hebben het Evangelie te verkondigen aan elk schepsel, want daar staat geschreven dat dit geschieden moet. Leest het zesenveertigste vers: *'Alzo is er geschreven en alzo moest de Christus lijden, en van de doden opstaan ten derden dage; en in Zijn naam gepredikt worden bekering en vergeving van de zonden onder alle volken.'* Broeders, het was een Goddelijke noodzakelijkheid, dat Christus sterven moest, en een even gebiedende noodzakelijkheid, dat Hij weer uit de doden moest opstaan. Maar ook een even volstrekte noodzakelijkheid, dat Jezus Christus moet gepredikt worden aan alle creaturen, die onder de hemel zijn. Het moet zo geschieden. Wie dan zal aarzelen? Laat ieder van ons, naar gelang van bekwaamheid en gelegenheid, allerwegen de mare verbreiden van de vergeving van de zonde door de offerande, van de Middelaar, voor zovelen als hun zonde belijden en vlieden.
Ons wordt gelast bekering van de zonde en geloof in onze Heere Jezus te verkondigen; laat ons daarin niet vertragen.

III. Maar dit is niet alles. Ons wordt nadrukkelijk voorgehouden hoe wij het moeten prediken. Bekering en vergeving moeten gepredikt worden in de naam van Christus. Wat betekent dat? Moeten wij hier niet uit leren dat wij aan anderen het Evangelie hebben te verkondigen, omdat Christus het ons beveelt? In Christus' naam moeten wij het doen. Zwijgen is zonde, wanneer het de zaligheid betreft. Wanneer deze zwegen, zouden de stenen tegen hen getuigen. Mijn broeders, u moet het Evangelie verbreiden naar de mate van uw vermogen: het is niet iets dat u doen of ook nalaten kunt naar uw welgevallen, maar u moet het doen, of u toont geen eerbied voor de naam van uw Zaligmakers. Indien u in die naam mag bidden, indien u in die naam mag hopen, indien u de zalige blijdschap gevoelt die in deze naam ligt, predikt dan in de naam van Jezus het Evangelie in alle landen.
Maar er ligt nog meer in dan dit. Predikt het niet alleen op Zijn bevel, maar predikt het

ook op Zijn gezag. De ware dienaar van Christus heeft zijn Meester tot achterhoede. De Heere Jezus zal het woord van zijn getrouwe gezanten door dreiging of door genade bevestigen. Indien wij de goddeloze de bedreiging aankondigen, zal de dreiging vervuld worden. Indien wij de boetvaardige Gods beloften voorhouden, zullen die beloften zeker bewaarheid worden. De Heere Jezus zal de woorden van Zijn eigen gezanten niet op de aarde laten vallen. *'Ziet, Ik ben met u'*, zegt Hij, *'al de dagen, tot de voleinding van de wereld. Gaat dan heen, onderwijst al de volken.'* U hebt Christus met u: onderwijst de volken op Zijn last.
Maar betekent het ook niet, dat de bekering en de vergeving, die zo tezamen verenigd zijn, de mensen zullen verkrijgen uit kracht van Zijn Naam? O, Zondaar, daar zou geen aanneming van uw boetvaardigheid zijn, indien het niet was om die dierbare Naam. O, schuldig geweten, daar zou geen rust voor u te vinden zijn door de vergeving van uw zonde, indien de gezegende naam van Jezus niet dierbaar was voor de Heere der heirscharen. Wij mogen vergeving verkondigen in Zijn Naam. Het bloed is gestort en gesprengd op de schitterende troon: de Christus is door het voorhangsel binnengegaan, *'waarom Hij ook volkomenlijk kan zaligmaken degenen, die door Hem tot God gaan, alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden.'* De zaligheid is gewaarborgd in Zijn Naam, en dit is onze roem. Maar *'daar is onder de hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welke wij moeten zalig worden.'* Die Naam besluit een volheid van zaligmakende kracht, en indien u slechts rust zoekt in die Naam, zult u de zaligheid vinden, en wel nu.
U ziet dus, dat ons niet is opgedragen om de wereld in te gaan en te zeggen: wij prediken u het Evangelie in de naam van ons eigen verstand; of wij prediken u het Evangelie in de naam van de kerk, waartoe wij behoren, of op gezag van een synode, of van een bisschop, of van een geloofsbelijdenis, of van een gehele kerk. Nee, wij verkondigen de waarheid in de Naam van Christus. Christus heeft Zijn eer verpand voor de waarheid van het Evangelie. Hij zou Zijn heerlijkheid verliezen, indien zondaren, die geloofden en zich bekeerden, niet behouden werden. Oneer zou het deel van de Zoon van God worden, indien een boetvaardig zondaar geen aanneming vond bij God. Om zijns Naams wil zal Hij niemand uitwerpen, die tot Hem komt. O, u, die u voor de voornaamste van de zondaren houdt, Hij zal u aannemen, wanneer u komen wilt. Hij kan u niet uitwerpen, omdat dit ontrouw zou zijn aan Zijn eigen belofte, ontrouw tegenover Zijn eigen natuur.
Weest dus wel verzekerd, dat u in de Naam van Christus predikt. Indien u in uw eigen naam predikt, is het verloren arbeid. Iemand zegt tot mij: 'Ik kan een dode zondaar niet tot het leven roepen; ik kan een blinde zondaar niet zeggen dat hij zien moet; ik kan een ongevoelige zondaar niet uitnodigen; het is ongerijmd. Want de zondaar is ten ene male machteloos.' Nu, mijn waarde heer, ik veronderstel ook niet dat u dit kunt doen, omdat u naar vleselijke overlegging spreekt. Zegt de goede man dat God hem niet gezonden heeft om de doden ten leven te nodigen? Laat het hem dan niet doen. Laat hem vooral niet trachten te doen wat waartoe God hem niet gezonden heeft. Laat hem naar huis en naar zijn bed gaan; hij zal dan waarschijnlijk slapende licht zoveel goed doen als wakende. Wat mij echter betreft, ik ben gezonden om in Jezus' naam te prediken: 'Gelooft en leeft!' en daarom schroom ik niet het te doen. Ik ben gezonden met de last om te zeggen: *'Gij, dorre beenderen, leeft!'* en ik mag niet anders handelen. Geen getrouw dienaar van het Evangelie, die weet wat het geloof betekent, zoekt bij de zondaar kracht om te geloven, of kracht bij zichzelf, maar hij zoekt kracht bij de Heere, Die Hem zendt; en in de naam van Christus zegt hij tot de verdorde hand: 'Strek u uit!' en hij zegt tot de dode: 'Kom uit!' en hij roept niet tevergeefs. Wij Zijn wonderwerkers; Hij omgordt ons met Zijn macht, wanneer wij in het geloof Zijn

Evangelie verkondigen. U allen, die u opmaakt om het Evangelie te verkondigen, doet het zonder vrees of schuchterheid. Want de kracht ligt in het Evangelie en in de Geest die het vergezelt, en niet in de prediker of in de zondaar. Gods naam zij geloofd, wij dragen deze schat in aarden vaten, maar de uitnemendheid van de kracht is uit God en niet uit ons. Daarom zegt Hij ons wat en waar en hoe wij prediken moeten.

IV. Het voornaamste punt van het tegenwoordige onderwerp, is dat de Heiland tot Zijn discipelen zegt, waar ze beginnen moeten.
Ik heb eens van een Puriteins prediker gehoord, die zijn preek in vijf en veertig hoofdpunten had verdeeld en elk daarvan in tien onderpunten. Het mag gezegd worden, dat hij het Woord van de waarheid op ruime schaal verdeeld had, ook al deelde hij het niet behoorlijk uit. Nu, ik heb heden avond negen onderpunten en toch hoop ik u niet over de gewone tijd bezig te houden. Ik kan er niet minder maken en wens de volledige betekenis te doen gevoelen van de opdracht: *'Beginnende van Jeruzalem.'* De apostelen hadden niet te overleggen en te kiezen waar ze beginnen zouden, maar moesten beginnen van Jeruzalem. Waarom?

Ten eerste omdat in de Schriften beschreven was, dat ze beginnen moesten te Jeruzalem: *'Alzo is er geschreven en alzo moest de Christus lijden, en van de doden opstaan ten derden dage, en in Zijn Naam gepredikt worden bekering, en vergeving van zonden, onder alle volken, beginnende van Jeruzalem.'* Alzo was er geschreven. Ik wil u twee of drie bewijzen geven. Lees van het tweede hoofdstuk van Jesaja het derde vers: *'Uit Sion zal de Wet uitgaan, en des Heeren Woord uit Jeruzalem.'* Jesaja's woord zou ter aarde gevallen zijn, indien de prediking niet te Jeruzalem was aangevangen; maar nu werd, zelfs naar de letter, deze voorzegging van de evangelische profeet vervuld. In Joël, de bekende Joël, die de uitstorting van de Heilige Geest en het spreken van de dienstknechten en van de dienstmaagden voorzegde, lezen wij in het tweede hoofdstuk, het tweeendertigste vers: *'Op de berg Sions en te Jeruzalem zal ontkoming zijn'*, en verder in het zestiende vers van het derde hoofdstuk bij die zelfde profeet: *'De Heere zal uit Sion brullen en uit Jeruzalem Zijn stem geven'*, alsof de Heere gelijk was aan een sterke leeuw in het midden van Jeruzalem en alsof het geluid van het Evangelie gelijk was aan het brullen van zijn stem, dat de volken het hoorden en beefden. Hoe kon deze belofte vervuld zijn geworden, indien de prediking van het Evangelie begonnen was in de woestijn van Arabië of indien de eerste Christelijke gemeente te Damascus was opgericht? Let op een ander woord. In het eenentwintigste vers van zijn profetie zegt Obadja: *'Daar zullen heilanden op de berg Sions opkomen.'* Wie anders waren die heilanden dan zij die als werktuigen daartoe geroepen waren door de enige Heiland Jezus Christus? En Zacharia, die tal van gezichten heeft, maar geen geestenziener is, zegt in zijn veertiende hoofdstuk het achtste vers: *'Levende wateren zullen uit Jeruzalem vlieten'*, en voorts beschrijft hij de loop van die wateren tot waar ze zelfs in de Dode Zee vloeien en haar water zoet maken. Omdat de Bijbel alzo spreekt, daarom moeten zij van Jeruzalem beginnen, en ik vestig uw aandacht hierop, want de Heere Jezus wilde dat elke tittel en jota van het Oude Testament vervuld zou worden. Gelooft u niet, dat dit ons tot les moet zijn, dat wij zeer opmerkzaam behoren te zijn op elke uitspraak beide van het Oude en het Nieuwe Testament; en dat wanneer er iets door onze Heere bepaald wordt, de Zijnen wel hebben toe te zien overeenkomstig de Goddelijke verordening te handelen? Ik vrees, dat veel hun godsdienst overnemen van hun ouders of van de dichtstbijzijnde kerk zonder enig nader onderzoek. 'Ik raad u, het bevel van uw Koning op te volgen.' O, dat wij meer getrouwe dienaars van de Heere mochten

worden. Want wanneer wij getrouw zijn, zullen wij zorgvuldig acht leren geven op wat men ondergeschikte punten noemt, zoals de leer van de doop, de wijze van avondmaalsviering, de vraag waar de prediking van het Evangelie behoort te worden aangevangen. Ze moest beginnen te Jeruzalem en nergens anders. Want de Schrift kan niet gebroken worden. Let er dus op, dat u naar het Woord van God wandelt en er in alle dingen aan vasthoudt. *'Tot de Wet en tot het Getuigenis: zo ze niet spreken naar dit woord, het zal zijn dat ze geen dageraad zullen hebben.'*

Ten tweede, veronderstel ik dat de Heiland zijn discipelen geboden heeft de prediking van het Evangelie te Jeruzalem aan te vangen, omdat te Jeruzalem de feiten hadden plaats gehad die het Evangelie uitmaken. Dáár was Jezus Christus gestorven, dáár was Hij begraven, dáár was Hij opgestaan, van dáár was Hij ten hemel gevaren. Al deze dingen waren te Jeruzalem of niet ver van daar geschied. Daarom moest de getuigenis van de apostelen beginnen ter plaatse waar zij, indien hun getuigenis leugenachtig was, konden worden gelogenstraft, waar personen konden optreden en zeggen: 'Dat is niet zo, u bent bedriegers.' Indien de Heiland gezegd had: 'Zegt te Jeruzalem niets. Gaat naar Rome en begint daar te prediken', zou het niet zo volkomen te goeder trouw geschenen hebben als thans, nu Hij zei: 'Predikt dit ten overstaan van de schriftgeleerden en de priesters. Ze weten dat het zo is. Ze hebben de krijgsknechten omgekocht om anders te getuigen, maar ze weten dat Ik opgestaan ben.' De discipelen moesten het Evangelie prediken in de straten van Jeruzalem. Daar woonden in die stad zulken, die vroeger lam waren en die sprongen als een hert sedert Jezus hen genezen had. Daar waren mannen en vrouwen te Jeruzalem, die van het brood en de vis gegeten hadden, die Jezus wonderdadig had vermenigvuldigd. Daar waren mensen te Jeruzalem, die hun kinderen en hun vrienden van vreselijke kwalen hadden zien genezen. Jezus beveelt Zijn discipelen de leeuw in zijn hol op te zoeken en het Evangelie te verkondigen ter plaatse waar het, indien het onwaarachtig was, met kracht zou zijn tegengesproken. Onze Heiland zei als het ware: 'Wendt u tot dezelfde plaats waar Mijn dood heeft plaats gehad. Spreekt het uit dat ze mij gekruisigd hebben, en ziet of ze het durven ontkennen. Bindt het op hun gewetens dat ze de Christus Gods verworpen hebben.' Vandaar dat, door zich tot dezelfde menigte te richten, die deze dingen gezien hadden, de prediking van Petrus zulk een buitengewone kracht op hen oefende; in aansluiting aan de kracht van de Heilige Geest was het dus, dat hij hen wees op een misdaad, die ze kortelings begaan hadden en niet konden loochenen; en toen ze hun vergrijp inzagen, keerden ze zich tot God met verslagen harten. Ik houd het er voor, dat ze moesten beginnen te Jeruzalem, omdat daar de feiten van het Evangelie waren voorgevallen. Dit is een vingerwijzing voor u, geliefde vriend: indien u kortelings bekeerd bent, schroom dan niet dit mede te delen aan degenen die u kennen. Een godsdienst, die tegen de toets van de huiselijke haard opziet, is niet veel waard. 'O', zegt iemand, 'ik heb het mijn man nooit gezegd. Ik ga donderdagsavonds naar de Bijbellezing, maar hij weet niet waar ik heen ben, en ik kom er tersluiks. Ik heb zelfs mijn kinderen nooit verhaald dat ik gelovig geworden ben. Ik wens niet dat men het weet. Ik vrees dat mijn gehele gezin tegen mij zou opkomen.' O, zo, u wilt naar de hemel gaan langs de achterstraten, de heerlijkheid binnensluipen gelijk de rat in een kamer sluipt door een opening in de vloer. Tracht dat niet te doen. Schaam u Christus niet. Kom rond voor de zaak uit en zeg tot uw vrienden: 'U weet wat ik was, maar nu ben ik een discipel van Jezus Christus geworden.' Begin van Jeruzalem; dat was het gebod van uw Heiland. Hij had zich over niets te schamen. Er was niets onwaars in wat Hij Zijn discipelen gelastte te prediken, en daarom zei Hij als het ware: 'Stelt mijn Evangelie ten toon in het volle licht. Het is

de volle waarheid. Breidt het daarom voor de ogen van Mijn vijanden uit.' Indien u werkelijk, oprecht en hartgrondig bekeerd bent, zeg ik niet dat u de straat langs moet gaan, roepende dat u bekeerd bent. Maar bij voegzame gelegenheden moet u uw overtuiging niet verbergen. Verberg niet wat de Heere voor u gedaan heeft, maar laat uw licht schijnen in uw eigen huis.

De derde reden, waarom Jezus zijn discipelen gelastte van Jeruzalem te beginnen, kan geweest zijn dat Hij wist dat er een tijd zou komen dat sommige van zijn discipelen de Joden zouden verachten, en daarom zei Hij: 'Wanneer u mijn Evangelie predikt - begint dan met hen.' Dit is een doorlopende lastgeving en overal behoren wij het Evangelie te verkondigen aan de Joden zowel als aan de heidenen; Paulus zegt zelfs: *'Eerst aan de Joden.'* Velen schijnen te denken dat er geen Zending onder de Joden moet zijn, - dat er geen hoop bestaat dat ze tot bekering komen, dat ze onbruikbaar zijn wanneer ze tot bekering zijn gekomen, en zo voorts. Ik heb zelfs sommigen die, zichzelf Christenen noemen met minachting over het Joodse volk horen spreken. Hoe? En uw Heere en Meester was een Jood? Daar is geen geslacht op aarde zo verheven als zij zijn. Ze zijn afstammelingen van Abraham, Gods vriend. Wij hebben edelmensen en hertogen in Engeland, maar tot op wie gaat hun stamboom terug? Wel, tot op een onbekende. Maar de armste Jood op aarde stamt regelrecht van Jacob en Isaäk en Abraham af. In plaats van hen met zekere minachting te bejegenen, zegt de Heiland: *'Begint van Jeruzalem.'* Evenals wij zeggen: 'Dames eerst', zo is het hier: 'De Joden eerst.' Ze nemen de eerste plaats onder de volken in en behoren het eerst met het Evangelie te worden bekend gemaakt. Jezus wil dat wij hoge achting koesteren voor het volk, hetwelk God vanouds verkoren heeft, en uit hetwelk ook Christus geboren is, want Hij is uit het zaad van Abraham voor zoveel het vlees aangaat. Hij wendt zich het eerst tot degenen, die Hem het eerst aanschouwd hebben. Laat ons nooit een Jood verachten. Want Jezus houdt ons Zijn huisorde voor wanneer Hij zegt: *'Begin van Jeruzalem.'* Eerst moet het Evangelie aan het zaad van Israël worden aangeboden, en eerst wanneer ze het dan verwerpen, zijn wij rein van hun bloed. Maar wij zijn niet getrouw aan de last van de Heere last, tenzij wij ons zowel tot Israël, als tot de heidenen uitstrekken.

De vierde reden om van Jeruzalem te beginnen bevat een praktische les voor u. Begin waar u geneigd bent niet te beginnen. Natuurlijk zouden de discipelen wanneer ze bijeen waren tot elkaar gezegd hebben: 'Hier in Jeruzalem kunnen wij niets meer doen. de eerste avond dat wij samen vergaderden, waren de deuren gesloten uit vrees voor de Joden. Het is geen zaak voor ons, ons op straat te begeven, De mensen verkeren in zulk een opgewonden gemoedstoestand dar ze ons niet zullen willen aanhoren. Wij doen beter met naar Damascus te trekken of een geruime tijd te wachten en dan met prediken te beginnen. En als eerst de opgewondenheid bedaard is en men niet meer aan de kruisiging denkt, zullen wij komen en van lieverlede van Christus gewagen en zo weinig mogelijk van zijn terdoodbrenging reppen.' Dat zou een maatregel van berekenend overleg geweest zijn - een wijze van doen, dikwijls gevolgd door mensen die zich door het geloof moesten laten leiden. Maar de Heiland had gezegd: *'Beginnende van Jeruzalem'* en daarom moest Petrus te midden van de gemengde schare opstaan en tot haar spreken: *'Deze Jezus hebt u genomen en door de handen van de onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood.'* In plaats van Petrus te verscheuren kwamen ze bij menigte, roepende: 'Wij geloven in Jezus, laat ons in Zijn heilige Naam gedoopt worden.' diezelfde dag werden drie duizend zielen tot de gemeente toegedaan, en één of twee dagen later werden er vijf duizend door dezelfde

wijze van prediken bekeerd (Hand. 4: 4). Wij moeten altijd het goede trachten te doen, waar wij vermoeden dat het niet baten zal. Wanneer wij een zeer sterke weerzin hebben tegen een zekere soort van Christelijken arbeid, moeten wij, in plaats van die afkeer als een teken te beschouwen dat wij niet tot dat werk geroepen zijn, het aanmerken als een teken dat wij het ten minste moeten beproeven. De duivel kent u, geliefde vriend, beter dan u uzelf kent. U ziet, hij is langer in de wereld geweest dan u en hij weet vrij wat meer van 's mensen natuur dan u, en nu komt hij tot u en rekent u alles zeer nauwkeurig voor en zegt: 'Deze broeder zou zeer bruikbaar zijn voor een zeker werk, en ik moet er hem van afhouden.' En nu maakt hij die broeder wijs dat hij daartoe geen roeping heeft en dat die soort van arbeid niet geschikt voor hem is en zo verder. En dan zegt hij bij zichzelf: 'Ik heb een vijand er van doen afzien om mijn zaak te benadelen.' Ginds is een zuster. O, hoeveel kon ze voor Christus doen, maar de duivel wijst haar op een werk waarin ze nooit veel uitrichten zal, omdat de heilige arbeid, die ze zeer goed verrichten zou, haar afschrikt. Ik heb laatstleden woensdag, in de bijeenkomst voor de nieuwe leden, een verhaal gehoord, dat ik niet nalaten kan hier mede te delen, omdat het een vingerwijzing kan zijn voor menigeen die hier tegenwoordig is. Een broeder, die als lid in de gemeente wenste opgenomen te worden, was op de volgende wijze tot bekering gekomen. Hij was naar Londen gekomen en werkte in een buurt van het Westeinde. Hij werkte aan een waterleiding, en een dame van één van de aanzienlijkste families uit het Westeinde kwam tot de mannen die aan de leiding werkten en zei: 'Mannen, komt in mijn dienstbodenkamer en eet daar uw brood op. Ik zal u ieder een kop thee of koffie bij uw brood geven, dan behoeft u niet naar een eethuis te gaan.' Enigen maakten van de uitnodiging gebruik, maar anderen niet. Nu kwam de dame de volgende dag en zei: 'Ik begrijp dat u meent dat mijn huis te net voor u is. U durft niet te komen, daarom kom ik om u af te halen. Zolang uw werk aan de waterleiding duurt zal ik gaarne zien dat u uw brood in mijn huis komt gebruiken.' Ze bewoog hen allen om te komen; en toen ze hun brood met thee of koffie gebruikt hadden, begon ze met hen over de Heere Jezus Christus te spreken. Het werk duurde een maand of daaromtrent en elke dag was het hetzelfde. Onze vriend kent de naam van de dame niet, maar door haar onderricht heeft hij de naam van Jezus leren kennen. Vrienden, wij verzuimen veel goede gelegenheden; ik houd mij verzekerd dat wij dit doen. Veel manieren om ten goede werkzaam te zijn zijn nooit in onze gedachten opgekomen, maar ze moeten zich ons aanbieden, en wanneer ze ons voorkomen, moeten wij er gebruik van maken. Laat ons ons vlees in dit opzicht kruisigen. Laat ons onze natuurlijke schroomvalligheid ter zijde zetten. Laat ons beginnen van Jeruzalem, dat is juist daar waar wij 't liever niet deden.

Nu ten vijfde. U ziet wij komen verder. *'Beginnende van Jeruzalem'* wil zeker zeggen: begin thuis. Jeruzalem was de hoofdstad van het eigen land van de discipelen. U kent het oude spreekwoord: 'De schoenlappersvrouw gaat barrevoets.' Ik vrees dat dit spreekwoord op veel Christenen van toepassing is. Ze doen vrij wat goeds op een uur afstand van hun huis, maar thuis niets. Ik weet van een man die elke avond in de week predikers placht na te lopen en, arme ziel als hij was, ook zelf trachtte te preken. Maar zijn kinderen werden zo verwaarloosd dat ze de boosaardigste uit de straat waren en in alle soorten van ongerechtigheid opgroeiden. Hun vader bemoeide zich met vreemde mensen en gaf op zijn eigen gezin geen acht. Nu, als u in de dienst van Christus u uitstrekt tot de einden van de aarde, zorg er dan ten minste voor dat u van huis uit begint. Geliefde ouders, moet ik u nog op het hart drukken om op uw eigen kinderen toe te zien? Het strekt mij tot vreugde, te weten dat de leden van deze gemeente het voor 't merendeel doen. Maar wanneer sommigen van u op de Zondagsschool

werkzaam zijn, en thuis nooit Zondagsschool houden; wanneer sommigen van u vreemde mensen in gestichten gaan toespreken, maar hun eigen zoons en dochters verwaarlozen o, bedenkt wat u doet! De kracht van de gebeden van een vader, die zijn armen om zijn kinderen heenslaat, ken ik goed, De kracht van de gebeden van een moeder, omringd door haar knielende kinderen, is veel groter voor haar kroost dan enige openbare prediking kan zijn. Ziet wel op uw kinderen toe: begint van Jeruzalem! Begint met uw dienstboden. Laat geen dienstbode die in uw huis verkeert onkundig omtrent het Evangelie. Laat het huiselijk gebed geen vormelijke handeling zijn, maar een zaak van de hoogste ernst. Laat niemand in uw werk bezig zijn, die u niet over het heil van zijn ziel onderhoudt.
Begint met uw broeders. o, Hoe groot is de invloed van zusters op broeders! Ik heb een vriend, - een geliefde vriend, die sinds lang een kind van God is, maar in zijn jeugd was hij een loszinnig jongmens, en dikwijls kwam hij een hele nacht niet thuis. Zijn zuster schreef hem telkens brieven, en gewoonlijk las hij die half beschonken onder een straatlantaarn. Één van dir brieven trof hem diep., De angst die zijn zuster over hem openbaarde werd hem ondraaglijk, en dit bewoog hem de Heiland te zoeken, die hij ook vond. Grotelijks was nu de zuster voor al haar liefde tot hem beloond. O, geliefde vrienden, begint van Jeruzalem! Begint met uw broeders en zusters.
Begint met uw buren. O, dat Londen, waarin wij wonen! Het is een verschrikkelijke plaats voor Christenen om er in te leven. In de gehele buurt hier rondom kan een zedig mens haast niet verblijven ter oorzaak van de zonden die er tieren en van de taal die men van alle kanten hoort. Menigeen van u wordt dagelijks gekweld evenals Lot toen hij in Sodom woonde. Welnu, laat uw getuigenis horen. Wees geen stomme honden, maar komt op voor uw Heiland, waar u zich ook bevindt. Denk aan uw geliefde broeder Lazenby, die een werkplaats binnentrad, waar niemand de Heere vreesde, en die het middel is geworden om allen van die werkplaats tot God te leiden. Een andere werkplaats ondervond daarvan de gezegende invloed. De eerste is tot de gemeente toegedaan, en het zou mij niet verwonderen wanneer al de werkmensen van de tweede werkplaats ook kwamen. De Heere geve het. Het is wonderbaar welke vorderingen het Evangelie maakt, wanneer de belijders ernstig zijn en er naar leven. God geve u zodanig te leven, dat u in uw huis tot navolging opwekt.

Voorts, ten zesde, begint waar reeds veel gedaan is. Begint te Jeruzalem. Het is een moeilijk werk, geliefde vrienden, voor zekere soort van mensen te prediken; al zo lang is voor hen gepredikt, evenals voor de inwoners van Jeruzalem. Ze weten alles van het Evangelie, het valt moeilijk hun iets nieuws te zeggen, en toch bleven ze ongevoelig en aan hun zonden gehecht. De inwoners van Jeruzalem hadden al sinds eeuwen de prediking vernomen, maar tevergeefs, en toch moesten Christus' discipelen het eerst tot hen het Woord brengen. Wij moeten hen, die zich tegen het Evangelie verharden, niet voorbijgaan; wij moeten werken aan de bekering van degenen, die bevoorrecht zijn, maar hun voorrechten verwaarloosd hebben; van degenen die indrukken ontvingen, maar ze uitwisten. De Heere heeft reeds veel gedaan. Het kan zijn dat Hij het vuur heeft aangelegd en dat u niets over blijft dan de lucifer af te strijken en alles in brand te steken. Veel hebben liefde voor het Evangelie, liefde voor Gods huis, liefde voor Gods kinderen, en missen toch het zaligmakend geloof nog. Welk een deerniswekkende toestand! Aarzelt niet u tot hen te keren. Mij dunkt ik hoor u zeggen: 'Ik zou liever heengaan en buiten die kring prediken.' Dat wilde ik ook wel. Maar u en ik zijn niet geroepen om zelf onze arbeid te kiezen. Nieuw ontgonnen akkers beloven de beste oogst, en indien iemand een werkkring mocht kiezen, die hem het vruchtbaarst voorkwam, zou hij een kring kiezen waarin men vroeger nooit het Woord

vernomen had. Maar wij hebben zelf niet te kiezen. De discipelen van de Heere moesten aanvangen waar de profeten geprofeteerd hadden, en ter dood waren gebracht; waar de zondaren van oudsher de stem van God verworpen hadden. Daarom, gaat Uw plaatsgenoten niet voorbij. Wellicht zegt u: 'Ik heb sedert lang tot hen gesproken, maar ik kan niets met hen geworden.' Nee, u kunt dat niet, maar God kan het. Beproeft het nogmaals. Neemt eens aan dat u sinds twintig jaar in deze Tabernakel naast een onbekeerde gezeten had en hem tweemaal elke zondag en tweemaal in de week had toegesproken, en dat het al die twintig jaar tevergeefs was geweest, maar dat hij ten langen leste tot de Heiland werd gebracht, - zou zijn bekering u dan niet al uw moeite vergoeden? Is uw tijd zo bijzonder kostbaar? Is uw geschiktheid zo bijzonder groot? O, geliefde vriend, al was u een aartsengel, dan nog zou het duizend jaar arbeid waard zijn een ziel tot Jezus te leiden. Een ziel is zulk een kostbare parel, dat u overvloedig beloond bent wanneer een eeuw arbeid slechts een enkele bekering tot gevolg mag hebben. En daarom, schroom niet, in de wijngaard van de Heere u tot dezulken te wenden, die tot hiertoe geweigerd hebben het Evangelie aan te nemen, want u mocht hen eens winnen.

Ten zevende, begint waar de dag van het Evangelie spoedig voorbijgaat. Als u mij vraagt hoe ik tot deze gedachte kom, dan antwoord ik: door het feit dat binnen zeer korte tijd Jeruzalem verwoest werd. De Romeinen zouden daar komen om mannen, vrouw en kinderen te doden, en de muren af te breken en geen steen op de andere te laten. En Christus' discipelen wisten dit: daarom zei de Heiland: *'Beginnende van Jeruzalem.'* Nu dan, indien u enige keuze gelaten wordt met betrekking tot de personen tot wie u spreken moet, kiest dan een oude van dagen. Die oude man, die bejaarde vrouw zijn hun einde nabij, en wanneer ze nog onbekeerd zijn is er nog slechts een klein eindje kaars over, bij welks licht ze tot Christus komen kunnen. Kiest die bedaagden, en laat hen niet onbekend met het Evangelie. Wendt u terstond tot hen, want met hen is het: nu of nooit, omdat ze aan de rand van het graf staan. Of wanneer u een jongeling of jongedochter ontmoet, op wier gelaat u de blos bespeurt die de tering kenmerkt; wanneer u onder de prediking de zware 'kerkhofs' hoest hoort, zegt dan bij u zelf: 'Ik wil u niet laten gaan zonder met u gesproken te hebben, want u mocht eens spoedig sterven.' Hoe menigmaal heb ik te Mentone een teringlijder ontmoet, met wie het ogenschijnlijk beter werd, maar hem van de maaltijd zien opstaan met zijn zakdoek voor de mond, en weldra werd gefluisterd: 'Hij is aan bloedspuwing gestorven - plotseling weggenomen.' Als u met een bedenkelijke toestand bekend raakt, wacht dan niet dat men u roept, maar gaat uit uzelf en spreekt een teer, vriendelijk, opwekkend, liefderijk woord tot aansporing om ogenblikkelijk de toevlucht tot Jezus te nemen. Wij moeten haast maken met dezulken van wie genadetijd nog slechts kort is. Misschien bijvoorbeeld, woont er een vreemdeling in uw nabijheid, die zich naar een ver verwijderd land begeeft, en wellicht nooit meer het Evangelie zal horen verkondigen; indien u daarom gelegenheid vindt, zorgt dan dat u met hem rechtstreeks over de Heiland spreekt. Begint van Jeruzalem, begint waar de dag van de genade nog maar kort kan duren.

Ten achtste, begin, geliefde vriend, waar u tegenstand verwachten mag. Dat is een zonderlinge raad, maar ik geef u die omdat de Heiland Zelf hem geeft. Het was zo zeker als dat tweemaal twee vier is, dat wanneer ze het Evangelie te Jeruzalem predikten, het gerucht zou maken, want daar woonden mensen die de naam van Jezus zeer haatten, want ze hadden zelfs samengespannen om Hem te doden. Wanneer ze te Jeruzalem begonnen zouden ze een woedende tegenstand verwekken. Maar niets is

beter voor het Evangelie dan tegenstand. Iemand komt deze avond in de Tabernakel en als hij heengaat zegt hij: 'Nu, 't is mij wel bevallen, ik ben voldaan.' Van die man heb ik weinig verwachting. Maar daar is een ander man, die op de tanden bijt, omdat hij de prediking niet kan uitstaan. Hij is zeer gramstorig; er is iets in de preek dat hij niet verduwen kan, en hij roept uit: 'Zolang als ik leef kom ik hier nooit meer terug.' Die man geeft hoop. Hij begint te denken. De haak heeft bij hem gevat. Geef ons tijd en wij zullen die vis vangen. Het is geen kwaad teken, wanneer iemand zich over het Evangelie boos maakt. Het is wel erg, maar toch oneindig beter dan die verschrikkelijke onverschilligheid, waartoe de mensen vervallen wanneer ze niet nadenken. Velen zijn zelfs niet goed genoeg om zich tegen het Evangelie van Jezus Christus te verzetten. Koester hoop voor de man die u niet wil toestaan dat u tot hem spreekt, hij is iemand tot wie u zich nogmaals wenden moet, en wanneer het schijnt, terwijl hij u laat spreken, alsof hij u in 't gezicht wilde slaan, wees er dan dankbaar voor. Hij voelt uw woorden. U hebt hem op een gevoelige plaats getroffen. U zult Hem nog winnen. Wanneer hij bezweert dat hij geen woord gelooft van wat u zegt, geloof dan geen woord van wat hij zegt. Want degene die openlijk tegenstaat, gelooft dikwijls in 't geheim. Evenals jongens fluiten wanneer ze over een kerkhof gaan, om hun moed gaande te houden, zo is menig godslasteraar alleen kwaadaardig om zijn geweten te stillen. Zodra hij de haak voelt, wordt hij, evenals de vis, er aan voortgetrokken. Geef hem de vrije loop. Laat hem gaan. De haak zal vasthouden en in de bepaalde tijd zult u hem vangen. Geef de moed niet op. Denk niet dat het zo verschrikkelijk is dat hij u weerstaat. U moet er liever dankbaar voor zijn en tot God gaan, biddende dat Hij u deze ziel tot loon wil geven. Begin moedig waar u op tegenstand kunt rekenen.

Ten laatste, ik twijfel niet of de Heiland heeft Zijn discipelen bevolen te beginnen van Jeruzalem, omdat daar de grootste zondaars leefden. Daar woonden zij die Hem gekruisigd hadden. De liefdevolle Heiland beveelt Zijn discipelen aan deze bekering en vergeving te verkondigen. Daar leefde hij, die de zijde van de Heiland had doorstoken, en zij die de doornenkroon hadden gevlochten en ze op Zijn hoofd gedrukt. Daar woonden zij die hem bespot en bespuwd hadden; daarom zei de liefderijke Heiland, Die zo genadiglijk vergeeft: *'Gaat heen en predikt het Evangelie het eerst aan hen.'* De grootste zondaren zijn de voorwerpen van de grootste barmhartigheid. Predikt hun het eerst. Zijn er zulken hier? Mijn geliefde vrienden, dan moeten wij u het eerst het Evangelie prediken, omdat u het het meest behoeft. U bent stervende; uw wonden bloeden; de hemelse Heelmeester beveelt ons het eerst uw wonden te verbinden. Anderen, die er niet zo na aan toe zijn, moeten een tijdje wachten, maar u moet het eerst geholpen worden, als u niet aan uw ongerechtigheden sterven wilt. Moet het u, grote zondaars, niet aanmoedigen om tot Jezus te komen, als Hij ons beveelt allereerst aan u het Evangelie te verkondigen?
Wij moeten het eerst u prediken, omdat u, wanneer u Hem eenmaal aangenomen hebt, Hem het meest prijzen zult. Wanneer u verlost bent, zult u anderen aansporen om te komen, en u zult degenen die reeds gekomen zijn tot blijdschap verstrekken. Wij zullen ons verheugen, nieuw bloed in de aderen van de gemeente te zien vloeien door de bekering van snode zondaren, die meer liefhebben omdat hun meer vergeven is. Daarom komen wij tot u allereerst. Zult u niet terstond tot Jezus komen? O, dat u in Hem geloven mocht! O, dat u nog deze avond in Hem geloven mocht! Tot u is het woord van deze zaligheid gezonden. U oude zondaren - u die zonde op zonde hebt gestapeld en alles hebt gedaan wat u boosaardig met beide handen doen kon, - u die Zijn Naam gevloekt hebt, - u die anderen beroofd hebt, u die leugens verbreid hebt, u

die u met allerlei misdaden bezoedeld hebt, komt tot Jezus en wordt behouden. Komt tot Christus en leeft. De deur van de genade staat wijd open, opdat de snoodste van de snoden kunnen binnengaan. Komt zoals u bent. Beproeft niet u te reinigen of te verbeteren, maar heden *'gelooft in de Heere Jezus Christus en u zult zalig worden.'* Indien u nog hedenavond in Christus gelooft, zult u van hier de deur uitgaan, verheugd dat de Heere Jezus uw zonden heeft weggedaan. Geloven is vertrouwen - eenvoudig vertrouwen op Christus. Het schijnt een zeer eenvoudige zaak, maar juist daarom is ze zo moeilijk. Indien het een moeilijke zaak was, zou u er ernstiger over denken. Maar nu ze zo licht is, kunt u niet geloven dat het werkelijk zo is. Maar het is zo: het geloof behoudt. Christus eist niets van u dan dat u aanneemt wat Hij u vrijelijk aanbiedt. Steek uit uw ledige hand, uw zwarte hand, uw bevende hand; neem aan wat Jezus geeft, en de zaligheid is uw deel.
'Beginnende van Jeruzalem'. O dat mijn Heiland mocht beginnen met u! Amen.

9. DE OGEN VAN DE BLINDE GEOPEND, OF PRAKTISCH CHRISTENDOM

'Jezus antwoordde: Noch deze heeft gezondigd noch zijn ouders. Maar dit is geschied, opdat de werken Gods in hem zouden geopenbaard worden. Ik moet werken de werken Desgenen, die Mij gezonden heeft, zolang het dag is; de nacht komt, wanneer niemand werken kan.' Joh. 9: 34.

Merkt op, geliefde Vrienden, hoe weinig onze Heere Jezus Christus in verwarring werd gebracht door de hevigste tegenstand van Zijn vijanden. De Joden namen stenen op om Hem te stenigen, en Hij verborg zich voor hen. Maar bijna in het volgende ogenblik, toen Hij wellicht slechts een straatje was doorgegaan, en genoegzaam buiten hun bereik was, om niet door hen te worden opgemerkt, stond Hij stil en vestigde Zijn ogen op een blinde bedelaar, die bij de poort van de tempel had gezeten. Ik vrees dat de meesten van ons geen moed zouden gehad hebben, om zelfs de meest noodlijdende te helpen, terwijl ze zelf aan een hagelbui van stenen ontkwamen; en zo wij al, door 't grootste medelijden bewogen, het werk ondernomen hadden, zouden wij het onbesuisd, in allerijl, hebben aangevangen en zeker niet met kalmte en wijsheid gesproken hebben, zoals de Zaligmaker, toen Hij de vraag van Zijn discipelen beantwoordde en voortging met tot hen te spreken. Één van de opmerkenswaardigste karaktertrekken van onze Heere is Zijn verwonderlijke kalmte van geest, inzonderheid Zijn wonderbare bedaardheid in tegenwoordigheid van hen, die Hem verkeerd beoordeelden, Hem beledigden en lasterden. Hij wordt dikwijls gesmaad, maar is nooit ontsteld, Hij ligt dikwerf in doodsgevaar, maar is altijd vol leven. Ongetwijfeld werd Hij diep bewogen door al het tegenspreken van de zondaars, want op zekere plaats in de Psalmen, die op de Messias ziet, lezen wij: *'De versmaadheid heeft mijn hart gebroken'*; toch liet de Heere Jezus niet toe dat Zijn gevoel Hem overmeesterde; Hij was kalm en bedwong Zichzelf, en toonde een diepe minachting voor de laster en de aanvallen van Zijn bittere vijanden.

Één van de redenen waarom Hij zoveel zelfbeheersing aan de dag legde, was, naar ik meen, dat Hij zich nooit door de lof van de mensen liet verheffen. Gelooft het vrij, want ik weet, dat als u zich ooit laat strelen door hen, die goed van u spreken, u in dezelfde mate gegriefd zult kunnen worden door hen, die kwaad van u spreken. Maar als u geleerd hebt (en voor de meesten van ons is dit een lange les), dat u geen dienaar van mensen, maar van God bent, en dat u dus niet zult leven van de adem van de neusgaten van de mens, en niet zult sterven als ze u de rug toekeren, dan zult u sterk zijn, en tonen dat u tot de gestalte van een man in Christus Jezus gekomen bent. Als het hoofd van de grote Meester door de hosanna's van de menigte geduizeld had, zou Hem het hart ontzonken zijn, toen ze uitriepen: *'Kruis Hem, kruis Hem!'* Maar Hij werd door de mensen noch verheven noch neder geworpen: Hij verliet zich op geen mens, omdat Hij wist wat een mens was.

De eigenlijke reden van deze gemoedsrust was zijn onafgebroken gemeenschap met de Vader. Jezus leefde afgezonderd, want Hij leefde met God: de Zoon des mensen, Die nederdaalde van de hemel, woonde nog in de hemel; Hij ging kalm Zijn weg, omdat Hij boven de aardse dingen verheven was in de heilige beschouwingen van Zijn volmaakte geest. Terwijl Zijn hart bij Zijn Vader was, gaf Zijn Vader Hem kracht om alles wat van de mensen kwam te dragen. O, dat wij allen dit wapen van het licht, het hemelse harnas van de gemeenschap met de grote eeuwige God konden dragen! Dan

zouden wij niet verschrikt worden door slechte tijdingen, of tegenheden, want onze harten zouden vastgemaakt zijn op de veilige rots van Jehovah's onveranderlijke liefde.
Er was wellicht nog een andere reden voor de wonderbare kalmte van onze Zaligmaker, toen Hij met stenen werd aangevallen, namelijk dat Zijn hart zo geheel en al bij Zijn werk was, dat Hij er niet van kon worden afgetrokken, wat de ongelovige Joden ook deden. Zijn heersende zielsdrang voerde Hem door gevaar en lijden, en deed Hem met kalmte alle tegenstand tarten. Hij was in de wereld gekomen om de mensen zalig te maken, en Hij moest de mensen gelukkig maken. De Joden konden Hem om deze of gene reden bestrijden, maar de loop van Zijn ziel niet afleiden van de rivierbedding van de genade, langs welke Hij zich voortspoedde zoals een stroom. Hij moest goed doen aan de lijdenden en de armen, Hij kon het niet laten; Zijn gelaat stond vast als een keisteen naar het werk van Zijn leven. Het was Zijn spijs en drank geworden, de wil te doen van Hem, die Hem gezonden had; en toen ze stenen opnamen, keerde Hij dus - hoewel Hij zich een weinig terugtrok, alleen om Zijn leven te behouden teneinde goed te doen - zonder een ogenblik te verliezen, terug tot de arbeid van Zijn leven. Stenen kunnen Hem niet afbrengen van Zijn liefdewerk. Evenals wij de oude vogel, die voor een ogenblik uit zijn nest is verjaagd, het weer zien opzoeken, zodra de indringer zich verwijderd heeft, zo zien wij onze Heere Zijn heilige arbeid hervatten, bijna voordat zij, die Hem willen doden, Hem nog uit het gezicht hebben verloren. Ginds zit een blinde, en Jezus is dadelijk aan zijn zijde om hem te genezen. 'Men zal U overvallen, o Christus! Ze zullen U zoeken te doden! Er zijn nog meer stenen in hun wrede handen. Uw haters slingeren hun werptuigen met woede, en ze zullen in een ogenblik bij U zijn!'
Wat bekommert Hij zich daarom. Geen geest van vreesachtigheid kan Hem een gelegenheid om Zijn Vader te verheerlijken doen voorbijzien. Die blinde moet geholpen worden en, welke gevaren Hij ook loopt, Hij staat stil om hem liefde te bewijzen. Als u en ik geheel opgaan in ijver voor God, en in de begeerte om zielen te winnen, dan zal niets ons afschrikken. Wij zullen alles dragen, en het zal schijnen alsof wij niets te dragen hadden; wij zullen laster horen alsof wij hem niet hoorden, en tegenspoed verduren alsof wij niets te verduren hadden. Evenals de pijl van een boog, die door een sterke schutter is afgeschoten, de tegenwind veracht en voortsnelt naar het wit van de schijf, als zullen wij vooruitvliegen naar het grote doel van onze ijver. Gelukkig hij, die God zoals een bliksemflits uit Zijn hand geslingerd heeft, die voortgaan en zijn bestemming vervullen moet, zich verheugende dat het Zijn roeping is, zondaren aan de voeten van de Zaligmaker te brengen. o, Gezegende Geest, voer ons op om in God te leven, en zodanig te delen in Zijn vaderlijk mededogen, dat wij ons om stenen, bespotting noch beschimping bekommeren, maar opgaan in onze dienst van zelfverloochening voor Jezus.
Dit strekke tot inleiding. Als de Zaligmaker in de vreselijkste, meest vernederende staat verkeert, en de dood nabij is, denkt Hij alleen aan het heil van de mensen. Als wrede ogen Hem beloeren, om Hem te doden, heeft Hij een oog voor de arme blinde; in Zijn hart is geen steen voor de bedroefde, zelfs als er stenen om Zijn hoofd vliegen.

I. Zo komen wij tot het eerste deel van onze overdenking, namelijk de werker. Ik acht dit een zeer gepaste titel voor de Heere Jezus Christus. Hij is de Werker, de Hoofdwerker, het Voorbeeld voor alle andere werkers. Hij is in de wereld gekomen, zegt Hij, om de wil te doen Desgenen, Die Hem gezonden heeft, en Zijn werk te volbrengen. Bij deze gelegenheid, als Hij door Zijn vijanden wordt vervolgd, is Hij nog een werker - een werker van wonderen bij de blinde. Er zijn velen in deze wereld,

die niet weten wát zorg is, die de smart niet zien, die doof zijn voor klagen en blind voor de ellende. Het beste, wat ik ten opzichte van deze boze, ongelukkige stad Londen weet te doen, is: er niet veel van te weten. Men zegt dat de ene helft van de wereld niet weet hoe de andere helft leeft; zeker zouden zij, als ze het wisten, niet zo zorgeloos leven als thans, noch zo hardvochtig zijn als zij zijn. Er zijn tonelen in deze wereldstad, die een hart van staal zouden doen smelten, en een Nabal mild maken. Maar het is een gemakkelijke wijze om zich aan het oefenen van weldadigheid te onttrekken, als men zijn ogen sluit en niets ziet van de diepe ellende, die rondkruipt aan uw voeten. Als onwetendheid zalig is, is het dwaas wijs te zijn, zei een gemakzuchtige weet-niet van de oudheid. Als de bedelaars lastig zijn moeten de voorbijgangers doof zijn. Als zondaren goddeloos zijn, is het gemakkelijk, zijn oren dicht te doen en zich voort te spoeden. Als deze blinde noodzakelijk moet zitten en bedelen aan de poort van de tempel, dan moeten ook zij, die de tempel bezoeken, voorbijgaan alsof ze even blind waren als hij. Men gaat door en slaat geen acht op hem. Doen de meeste mensen tegenwoordig ook niet zo? Als u kommer hebt, als u hartzeer lijdt, doen ze dan niet alsof ze u niet kenden, en gaan ze niet naar hun boerderij of naar hun kantoor, hoewel u neerligt en sterft? De gevoelloze vindt het passend om onbekend te blijven met Lazarus' pijnen. Zo is het niet met Jezus. Hij heeft een snelle blik voor de blinde bedelaar, alsof Hij niets anders ziet. Al is Hij niet opgetogen over de grote stenen en de schone bouw van de tempel, toch vestigt Hij zijn blikken op een blinde onooglijke bedelaar aan de poort van de tempel. Hij is geheel oog, geheel oor, geheel hart, geheel hand, waar ellende is. De Heiland is vol teerheid, Hij is enkel liefde. O Zielen, die Hem waarachtig liefhebt, volgt Hem hierin na, en laat uw harten immer bewogen zijn met medegevoel voor de lijdenden en zondaren.

Er zijn anderen die, hoewel ze de ellende aanschouwen, haar niet door een warme sympathie lenigen, maar haar door hun logische gevolgtrekkingen vermeerderen. 'Armoede', zeggen zij, 'ja, die wordt natuurlijk veroorzaakt door dronkenschap en luiheid en allerlei ondeugden.' Ik zeg niet, dat het in veel gevallen inderdaad niet zo is, maar ik zeg, dat die opmerking een arme man niet helpen zal, om beter of gelukkiger te worden; zulk een hard gezegde zal eerder de verharden verbitteren dan de strijdenden sterken.

'Ziekte', zeggen sommigen, 'o, zeer veel ziekten vinden ongetwijfeld haar oorsprong in verkeerde gewoonten, in verwaarlozing van de gezondheidsregels', en zo verder. Ook dit mag een treurige waarheid zijn, maar het kwetst het oor van de lijdende. Een zeer vriendelijke en aangename leer om in de ziekenzalen van onze gasthuizen te onderwijzen! Ik wenste u aan te bevelen haar niet te verkondigen voordat u zelf ziek bent, en dan zou ze u wellicht niet zo heel leerrijk toeschijnen. Zelfs Christus' discipelen meenden, toen ze deze blinde zagen, dat er iets bijzonder verdorvens aan zijn vader en zijn moeder, of iets buitengewoon slechts aan de man zelf moest zijn, dat God had voorzien, en op grond waarvan Hij hem strafte met blindheid. De discipelen dachten evenals de drie troosters van Job, die, toen ze de aartsvader op een mesthoop zagen, beroofd van al zijn kinderen en van al zijn bezittingen, en zich schrabbende, omdat hij met zweren bedekt was, zeiden: 'Hij moet natuurlijk een huichelaar zijn. Hij moet iets zeer vreselijks gedaan hebben, anders zou hij niet zo hevig gekweld worden.' De wereld zal thans nog volharden in haar ongegrond geloof dat, als de toren van Siloam op enige mensen neervalt, ze zondaren moeten zijn boven alle zondaren op de aardbodem. Een wrede leer, een lage leer, die goed is voor wilden, maar niet om door Christenen te worden uitgesproken, die weten dat de Heere kastijdt die Hij liefheeft, en dat zelfs Zijn meest geliefden plotseling zijn weggenomen. Toch zie ik zeer veel van deze wrede beschouwingen rondom mij, en als er mensen in kommer verkeren,

hoor ik mompelen: 'Wel, ze zijn daar natuurlijk zelf oorzaak van.' Beurt u hen op deze wijze op? Goedkope zedenkundige opmerkingen, in azijn gedoopt, zijn een armelijk gerecht voor een gewonde. Zulke oordeelvellingen zijn een ongelukkig middel om een kreupele hond over een hek te helpen, ja wat meer is, men plaatst hem daardoor voor een tweede hek, zodat hij er in het geheel niet over kan. Nu merk ik aangaande de Heere op, dat er van Hem geschreven staat, dat Hij *'een iegelijk mild geeft, en niet verwijt.'* Toen Hij die duizenden in de woestijn spijzigde, zou Hij met alle recht tot hen hebben kunnen zeggen: 'Waarom bent u allen naar de woestijn gekomen, en hebt u geen mondbehoeften meegenomen? Waarom moest u hierheen komen zonder dat u iets te eten hebt? U bent zorgeloos, en verdient honger te lijden.' Nee, nee, Hij zei niets daarvan, maar voedde hen, voedde hen allen, en zond hen verzadigd huiswaarts. U en ik zijn niet in de wereld gezonden, om met geboden te donderen van de top van de Sinaï: wij zijn gekomen tot de berg Sion. Wij moeten niet rondgaan alsof wij rechter en scherprechter tegelijk waren, om al de kommer en de ellende in de wereld met bittere woorden van oordeel en veroordeling te ontmoeten. Als wij aldus handelen, hoe verschillen wij dan van onze gezegende Meester, Die geen woord van verwijt spreekt tot hen, die Hem zoeken, maar eenvoudig de hongerigen verzadigt en allen geneest, die genezing behoeven. Het is gemakkelijk een oordeel te vellen, het is gemakkelijk te verwijten, maar wij moesten ons de hogere en edeler taak stellen om te zegenen en te redden.

Ik doe nu nog opmerken, dat er anderen zijn, die, als ze niet onverschillig zijn voor kommer en zich niet tot één of andere hardvochtige veroordelingsleer bepalen, toch zeer dikwijls bespiegelingen maken, waar deze van geen praktisch nut kunnen zijn. Als wij samenkomen zijn er veel vragen, die wij willen opwerpen en bespreken, die van geen praktische waarde hoegenaamd zijn. Zo de vraag over de oorsprong van het kwade. Dat is een mooi onderwerp voor hen, die gaarne de gehele week door logica kloven zonder genoeg spaanders te maken, om een vuur aan te steken, waaraan koude handen zich kunnen warmen. Zulk een vraag was het, die de Zaligmaker werd voorgelegd - voorgeziene schuld of erfelijke smet -: *'Wie heeft gezondigd, deze man of zijn ouders?'* In hoeverre is het rechtvaardig dat de zonde van de ouders, zoals dikwijls gebeurt, neerkomt op de kinderen? Ik zou u een menigte onderwerpen kunnen opgeven, die even diepzinnig als merkwaardig zijn, maar welk nut zou dit hebben? Toch zijn er velen in de wereld, die verzot zijn op deze onderwerpen, op het weven van spinnenwebben, op het blazen van waterbellen en op het maken, breken en opnieuw maken van bespiegelingen. Ik ben benieuwd of van de gehele aarde ooit een slechte landstreek beter is gemaakt door al de bespiegelingen van al de geleerden, die geleefd hebben. Kunnen zij niet allen geacht worden tot de ijdele twistredenen te behoren? Ik zou liever een ons hulp dan duizend pond bespiegelingen in 't leven roepen. Het is in mijn oog schoon, te zien hoe de Meester een eind maakt aan de fraaie bespiegeling, die de discipelen uitspreken. Hij zegt ietwat kortaf: *'Noch deze heeft gezondigd noch zijn ouders'*, en daarna spuwt Hij op de aarde, en maakt slijk, en opent de ogen van de blinde. Dit was werk, het andere was louter nutteloos hoofdbreken. 'Vader', zei een jongen, 'de koeien lopen in het koren. Hoe zijn ze daar toch gekomen?' - 'Jongen', zei de vader, 'het doet er niet toe hoe ze er in komen, laat ons ze dadelijk wegjagen.' Er is gezond verstand in die praktische handelwijze. Hier zijn die mensen, die in ondeugd verzonken en in armoede gedompeld zijn. Wacht tot later met de vragen: 'Hoe kwamen ze in deze toestand? Wat is de oorzaak van zedelijke boosheid? 'Hoe wordt ze van vader op kind overgebracht?' Beantwoordt die vragen na de dag van het oordeel, wanneer u meer licht zult hebben. Maar thans is het de grote zaak, te zien hoe ik het boze uit de wereld kan verwijderen, en hoe wij de gevallenen kunnen

opheffen, en de afgedwaalden op het goede spoor kunnen brengen. Laat ons nooit de man uit het sprookje navolgen, die een knaap zag verdrinken, en hem daar toen de les las over de onvoorzichtigheid van te baden in water, dat hoger stond dan hij lang was. Nee, nee, laat ons de knaap op de oever helpen, hem afdrogen en kleden, en hem dan zeggen dat hij daar niet weer gaan moet, opdat hij geen ongeluk krijgt.

Ik zeg dat de Meester geen afgetrokken denker was; Hij weefde geen bespiegelingen; Hij was niet maar een verkondiger van leerstellingen, maar Hij kwam om te werken, en genas hen, die genezing nodig hadden. Welnu, hierin is Hij het grote voorbeeld voor ons allen in dit jaar van de genade. Wat hebben wij ooit gedaan om onze medemensen ten zegen te zijn? Velen van ons zijn volgers van Christus, en o, hoe blij moesten wij daarover zijn! Wat hebben wij ooit gedaan, dat onze hoge roeping waardig is? 'Mijnheer', zegt iemand, 'ik heb gisteravond een lezing gehoord over de kwade gevolgen van de onmatigheid.' Hebt u niet anders gedaan dan dat? Heeft die schitterende redevoering en uw grote aandacht daarop, tot een daad geleid? Hebt u dadelijk getracht, deze onmatigheid door uw voorbeeld te doen ophouden? 'Nu, mijnheer, daarover zal ik bij gelegenheid eens denken.' Wat moet er ondertussen van de onmatigen worden? Zal hun bloed niet op uw hoofd komen?

'Ik heb onlangs', zegt een ander, 'een zeer krachtige en belangwekkende lezing gehoord over de staathuis-houdkunde, en ik begreep dat ze een zeer gewichtige wetenschap was, en dat ze voor een groot deel verantwoordelijk was voor de armoede, waarvan u spreekt.' Wel mogelijk, maar de staathuishoudkunde is innerlijk zo hard als koper; ze heeft geen gevoel, geen hart, geen geweten, en kan zich daarmee ook niet inlaten. De staathuishoudkundige is een man van ijzer, die door een traan zou roesten, en daarom duldt hij nooit een medelijdende stemming. Zijn wetenschap is een rots, waarop een vloot schipbreuk zal lijden, en die niet bewogen zal worden door de kreten van verdrinkende mannen en vrouwen. Ze is gelijk de woestijnwind, die al wat hij ontmoet doet verdorren. Ze schijnt de zielen van de mensen te doen verdrogen, wanneer deze haar in hun macht hebben, of liever als ze hen in haar macht krijgt. Ze is een leer van onverzettelijke feiten, die geen feiten zijn zouden, als wij niet zo diep gezonken waren. Staathuishoudkunde of geen staathuishoudkunde, ik kom terug op mijn vraag: 'Wat hebt u voor anderen gedaan?' Laat ons daaraan vooral denken, en als er in ons midden zijn, die dag aan dag gepeinsd hebben wat ze doen zouden 'als', laten ze dan zien wat ze nu kunnen doen en, evenals de Zaligmaker, aan het werk gaan.

Maar dit is niet het doel, dat ik beoog. Het is dit: als Jezus zulk een werker, en geen afgetrokken denker is, welk een hoop is er dan heden voor hen onder ons, die Zijn hulp behoeven! Zijn wij gevallen? Zijn wij arm? Hebben wij onszelf in kommer en ellende gebracht? Laat ons niet zien op de mensen of op onszelf. De mensen zullen ons van gebrek laten omkomen, en zullen ons lichaam door lijkschouwers doen onderzoeken, om te zien waarom wij sterven moesten, en aldus de kosten van een graf en een doodkist nodig maakten. Ze zullen dat zeker nagaan, als wij niet meer zijn. Maar als wij tot Jezus Christus komen, zal Hij volstrekt niets onderzoeken, maar ons aannemen en rust geven aan onze zielen. Het is een heerlijke tekst: *'Hij geeft een iegelijk mild en verwijt niet.'* Toen de verloren zoon bij zijn vader thuis kwam, had deze, overeenkomstig de bij de hedendaagse mensen gebruikelijke wijze, tot zijn zoon moeten gezegd hebben: 'Nu, u bent thuis gekomen, en het doet mij genoegen u te zien, maar in welk een staat bent u! Hoe bent u in zulk een toestand geraakt? U hebt bijna geen goed aan uw lijf! Waardoor bent u zo arm geworden? En u bent mager en hongerig, hoe komt dat? Waar bent u geweest? Wat hebt u gedaan? In welk gezelschap hebt u verkeerd? Waar was u verleden week? Wat deed u eergisteren te zeven uur?' Zijn vader deed hem geen enkele vraag, maar drukte hem aan zijn borst,

en begreep alles uit zichzelf. Hij kwam zoals hij was, en zijn vader nam hem aan zoals hij was. De vader scheen, met een kus, te willen zeggen: 'Mijn zoon, gedane zaken nemen geen keer. U was dood, maar bent weer levend geworden, u was verloren, maar bent gevonden, en ik vraag niets meer.' Op juist dezelfde wijze is de Heere Jezus Christus heden bereid, boetvaardige zondaren aan te nemen. Is er hier een publieke vrouw? Kom, arme vrouw, zoals u bent, tot uw geliefde Heere en Meester, Die u van uw grote zonde zal reinigen. *'Alle zonde en lastering zal de mensen vergeven worden.'* Is hier iemand, die een van de maatschappelijke verordeningen heeft overtreden, en als buitengewoon zondig wordt nagewezen? Kom toch, en u zult de Heere Jezus welkom zijn, van wie geschreven is: *'Deze ontvangt zondaren, en eet met hen.'* De geneesheer rekent het nooit schande, onder de zieken te gaan; en Christus schaamde zich nooit, hen te zoeken, die schuldig en verloren waren. Nee, schrijft dit rondom Zijn kroon: 'De Zaligmaker van zondaren, zelfs van de grootste.' Hij zal u niet behandelen met een menigte bespiegelingen en met een leger van bittere verwijten. Maar Hij zal u, zoals u bent, opnemen in de wond in Zijn zijde en u daar beschutten voor Gods toorn. O, welk een heerlijk Evangelie heb ik u te prediken! Mag de Heilige Geest er u toe brengen, het te omhelzen. - Tot zover over de werker.

II. Het tweede gedeelte nu is de werkplaats. Ieder werkman heeft een plaats nodig om te arbeiden. Ieder kunstenaar heeft een werkplaats nodig. Had Christus een werkplaats? Ja, Hij kwam om wonderbare werken te verrichten - de werken van Degene, Die Hem gezonden had: maar welk een vreemde, vreemde plaats vond de Heere om Zijn werk te doen! En toch weet ik niet dat Hij een andere had kunnen vinden. Hij had besloten, het werk van God te doen, en koos zich de meest daartoe geschikte plaats uit. van Gods werken is scheppen. Als Jezus dit werk onder de mensen moet volbrengen, moet Hij zien waar er iets ontbreekt, dat Hij door de daad kan aanvullen. Hier zijn twee ogen, welke het vermogen om het licht naar behoren op te vangen, missen: hier is voor Jezus plaats om ogen en gezicht te scheppen. Hij zou in mijn en in uw hoofd geen ogen kunnen gemaakt hebben, als wij er toen geweest waren, want wij hebben al ogen, en meer ogen zouden ongeschikt voor ons zijn. In de blinde bedelaar van de tempel was er voor Jezus plaats, om datgene voort te brengen, wat aan het merkwaardige samenstel van het oog ontbrak; het blinde oog was daarom zijn werkplaats. Als de man oogappels had, waren ze geheel zonder licht, en zo van zijn geboorte af geweest; en dit gaf Jehovah-Jezus gelegenheid om te zeggen: *'Daar zij licht.'* Als de ogen van die man zoals de uwe en de mijne geweest waren, helder en schitterend en vol licht, zou er geen plaats zijn geweest voor de Goddelijke bewerking van onze Heere. Maar omdat hij nog in de duisternis was, die hem van zijn geboorte af omgeven had, boden zijn ogen een gelegenheid, om de kracht van de Almachtige te openbaren door een zo wonderbaar werk, dat er sedert het begin van de wereld nooit van gehoord was, dat iemand de ogen van een blindgeborene geopend had. De man was daarom blind, *'opdat de werken Gods in hem zouden geopenbaard worden.'* O, welk een heerlijke gedachte is dit, als u haar overdenken wilt! Past ze op uzelf toe. Als u iets ontbreekt, is er voor Jezus plaats om in u te werken. Als u van nature volmaakt bent, en er geen gebrek in u is, dan is er voor de Zaligmaker geen gelegenheid om iets voor u te doen, want Hij zal het zuiver goud niet vergulden en geen glazuur leggen op de lelie. Maar als u lijdt aan een groot gebrek, aan een ontzaglijk gemis, dat uw ziel in duisternis doet verkeren, is uw behoefte een gelegenheid voor Jezus, voorziet uw behoefte aan genade in Zijn behoefte aan voorwerpen voor Zijn deernis. Hier is de plaats voor de Zaligmaker om te komen, en Zijn medelijden jegens u ten toon te spreiden, en u kunt er zeker van zijn, dat Hij spoedig bij u zijn zal. Daarom, kom

Heere Jezus!
Het was vervolgens niet alleen de ontstentenis van het gezicht van de man, maar zijn onwetendheid, die de hulp van de Almachtige vereiste. Niet alleen scheppen, maar verlichten is Gods werk. Dezelfde macht, die in het aanzijn roept, brengt ook tot het licht, hetzij dat licht natuurlijk of geestelijk is. Het is een Goddelijk werk, het hart te verlichten en te vernieuwen. Deze man was even duister naar de geest als naar het lichaam - welk een grote zaak, Hem in dubbele zin tot het licht te brengen! Hij kende de Zoon van God niet, daarom geloofde hij niet in Hem, maar vroeg verwonderd: *'Wie is Hij, Heere! opdat ik in Hem mag geloven?'* Jezus Christus kwam om in deze man de kennis van God, het leven van God - in één woord verlossing te werken; en daar de man van deze dingen ontbloot was, was er in hem plaats voor de kracht en de macht van de Zaligmaker. Vriend, is dit het geval met u? Bent u onbekeerd? Dan is er voor de Verlosser gelegenheid, om in u te werken door bekerende genade. bent u onwedergeboren? Dan is er plaats in u voor de Geest van God, om wedergeboorte te werken. Al deze uw geestelijke tekortkomingen - uw onwetendheid en uw duisternis - zullen door de oneindige liefde gemaakt worden tot gelegenheden voor het werk van de genade. Zo u niet verloren was, kon u niet verlost worden. Indien u niet schuldig was, kon u niet vergeven worden. Als u niet zondig was, kon u niet gereinigd worden. Al uw zonde en kommer is, door een wondere verborgenheid van de liefde, een soort van vereiste in u, opdat Jezus kome en u verlosse. 'Zo wordt het', zegt iemand, 'mij in een nieuw licht voorgesteld.' Aanvaard dat nieuwe licht en word vertroost, want het is het licht van het Evangelie, en bestemd om hen die vertwijfelen, op te beuren. U hebt gezegd: 'Er is niets in mij'; dus is het duidelijk, dat er voor Christus plaats is om uw alles in alles te zijn. U ziet dat er niet twee kunnen bestaan, die alles in alles zijn; er kan er slechts één zijn, en als u geen aanspraak op die naam maakt, zal Jezus hem dragen. Al de plaats, die u in uw eigen schatting beslaat, neemt zoveel weg van de eer van de Heere Jezus Christus; en als u niets bent, dan staat het gehele huis open voor de Zaligmaker. Hij zal komen, en uw gehele innerlijke ruimte vervullen met Zijn dierbare tegenwoordigheid, en eeuwig heerlijk zijn in uw ogen.
Ik zou durven zeggen dat alle droefheid op dezelfde wijze kan geacht worden, aan Gods genadewerk gelegenheid te verschaffen. Als men iemand in zorg en kommer ziet, moet men dit niet zó beschouwen, dat men hem laakt, en vraagt hoe hij daarin kwam, maar dat men zegt: 'Hier is een toegang voor Gods almachtige liefde. Hier vinden de genade en de goedheid van de Heere een gelegenheid om zich te openbaren.' De blindheid van deze man gaf de Heere Jezus gelegenheid tot het goede werk van hem het gezicht te geven, en dat werk was zulk een groot wonder dat allen, die rondom waren, het opmerken en bewonderen moesten. De buren begonnen er naar te onderzoeken; de Farizeeën moesten er een vergadering over houden; en hoewel bijna negentien eeuwen voorbij zijn gegaan, is het thans het onderwerp van onze overdenking. De geopende ogen van die man verlichten in dit uur onze ogen. De Bijbel zou, zonder dit roerend en leerrijk verhaal, niet volledig zijn geweest; als deze man niet blind geboren was, en als Christus zijn ogen niet geopend had; zouden alle geslachten te minder licht gehad hebben. Wij moeten ons verblijden dat deze man zo grievend bedroefd was, want daardoor worden wij genadig onderwezen. Als hij het gezicht niet gemist had, zouden wij het grootse schouwspel niet gezien hebben van aangeboren blindheid, verdreven door Hem, Die het licht van de mensen is. Ik meen dus tot alle bedroefden te mogen zeggen: 'Verzet u niet tegen uw kommer; wees er niet uitermate bedrukt over; laat hij u niet geheel ter neer slaan. Maar beschouwt hem als een toegang voor de barmhartigheid, een deur voor de genade, een gebaande weg voor de liefde. Het dal van Achor zal de deur van de hoop voor u zijn. Die machtige

Werker, van wie ik gesproken heb, zal in uw droefheid een werkplaats vinden, en daarin gedenktekenen van Zijn genade vervaardigen. Roemt in uw zwakheid, opdat de kracht van Christus in u werken mag. Verheugt u als uw wederwaardigheden overvloedig zijn, evenzo zullen ook uw vertroostingen overvloedig zijn door Christus Jezus. Vraagt Hem, alle dingen samen tot uw welzijn en Zijn eer te doen strekken, en het zal alzo zijn.
Ik stap van de gedachte van de werkplaats af, na nog te hebben opgemerkt, dat het, naar ik geloof, met de zonde hetzelfde is als met droefheid, want ze maakt plaats voor Gods barmhartigheid. Ik durf nauwelijks zeggen wat Augustinus uitsprak: sprekende van de val en de zonde van Adam, en ziende op al de luister van de genade, die daarop volgde, zei hij: 'Beata culpa' *gezegende overtreding,* - als meende hij, dat de zonde aan Gods genade zulk een gelegenheid gegeven had om zich te openbaren, en aldus het wezen van Christus aan het licht had gebracht, dat hij haar zelfs een gezegende overtreding durfde noemen.
Ik waag het niet, zulk een uitdrukking te bezigen; ik durf bijna niet meer doen dan herhalen wat die grote meester in Israël gezegd heeft. Maar ik zeg dat ik mij geen gelegenheid om God te verheerlijken kan voorstellen, die het feit dat de mens gezondigd heeft evenaart, want God heeft Christus gegeven om te sterven voor zondaren. Hoe zou dit onuitsprekelijk grote geschenk kunnen gegeven zijn als er geen zondaren geweest waren? Het kruis is een gesternte Goddelijke heerlijkheid, schitterender dan de schepping zelf.

'Want het is de genade, die de mensheid verloste,
Die zijn glorie het heerlijkste schitteren doet.
Het staat hier op 't kruishout op 't schoonste geschreven
In purperen lett'ren van 't dierbaarste bloed.'

Hoe konden wij Gods hart gekend hebben? Hoe konden wij de barmhartigheid van God verstaan hebben Als het niet om onze zonde en onze ellende geweest was, hoe konden dan zulk een geduld en zulk een liefde ten toon gespreid zijn? Komt, u schuldigen, vat dus moed, en ziet op de genade. Zoals een geneesheer zieken behoeft om zijn geneeskunst aan te wenden, als heeft de God van de barmhartigheid u nodig, om te kunnen tonen, welke genade Hij verlenen kan. Als ik dokter was en een praktijk wilde hebben, zou ik niet uitzien naar de gezondste gemeente van het land, maar naar een standplaats, waar de zieken mij bij menigten zochten. Als alles, waarnaar ik streefde was, mijn medemensen goed te doen, zou ik in Egypte willen zijn, of in een ander land, dat door de cholera of de pest was bezocht, en waar ik mensenlevens kon redden. Als de Heere Jezus Christus heden deze schare overziet, dan zoekt Hij niet naar hen, die goed zijn, of zich daarvoor houden, maar naar de schuldigen, die weten dat ze zondaren zijn, en daarover treuren. Is hier een zondaar, melaats en bezoedeld; is hier een ziel, die van het hoofd tot de voeten ziek is door de ongeneeslijke kwaal van de zonde, - de Heere Jezus, de machtige Werker ziet op hem neer, want Hij vindt in hem een werkplaats, waarin Hij de werken kan werken van Hem, die Hem gezonden heeft.

III. Veroorlooft mij, thans in de derde plaats over te gaan tot een korte bespreking van de werkklok.
U hoort 's morgens vroeg een bel, die de werkmensen oproept. Ziet eens, hoe ze gezamenlijk de straten doorgaan, evenals een zwerm bijen, die naar en uit de korf spoeden. U ziet hen naar hun werk gaan, want de bel luidt. Er was een werkklok voor Christus, en Hij hoorde die. Toen zei Hij: 'Ik moet werken; Ik moet werken; Ik moet

werken.' Wat deed Hem aldus spreken? Wel, het gezicht van die blinde. Niet zodra zag Hij hem, of Hij zei: 'Ik moet werken.' De man had niets gevraagd, geen enkele klank doen horen. Maar die oogbollen zonder licht riepen welsprekend tot Jezus' hart, en deden luid de roepstem horen, die Jezus hoorde en gehoorzaamde. Want Hij zei zelf: 'Ik moet werken.'

En waarom moest Hij werken.? Omdat Hij van de hemel gekomen was met dat doel. Hij was gekomen van de troon van Zijn Vader met het doel, de mensen zalig te maken, en Hij wilde niet dat Zijn neerdaling nutteloos zou zijn. Hij moest werken; waartoe was Hij anders hier, waar moest gewerkt worden?

Er was bovendien een inwendige drang in Hem, met de verklaring waarvan wij ons niet behoeven op te houden, die Hem tot werken noopte. Zijn Geest, zijn ziel, zijn hart waren alle vervuld van een kracht, die een aanhoudende werkzaamheid voortbracht. Soms koos Hij een weg uit als Hij reisde, *'omdat hij door Samaria moest gaan.'* Soms begaf Hij Zich tot nog anderen, zeggende: *'Nog andere schapen heb Ik, die van deze stal niet zijn: ook deze moet Ik toebrengen.'* Er was een soort van natuurdrift in de Christus om de mensen te verlossen, en die natuurdrift eiste dringend bevrediging en kon zich niet verloochenen. 'Ik moet werken', zei Hij. Het gezicht van deze blinde ogen deed Hem zeggen: 'Ik moet werken'; en Hij dacht aan die arme man - hoe hij twintig jaren en langer in volslagen duisternis geleefd had; hoe hij buiten staat was geweest om de schoonheden van de natuur te genieten, of hen, die hij liefhad, in het gelaat te zien, of zijn dagelijks brood te verdienen; en Hij was bewogen met de droefheid van die man in een levenslange duisternis. Bovendien omdat Hij begreep dat de ziel van de man ook evenals een gevangene in een kerker was opgesloten geweest door zijn grote onwetendheid, zei Hij: 'Ik moet werken, ik moet werken.' U weet dat men Hem met stenen achtervolgt, maar Hij staat stil, want Hij zegt: 'Ik moet werken. Men mag mij stenigen als men wil, maar ik moet werken. Ik hoor de stem, die Mij roept, en ik moet werken.'

Leert nu deze les, u alle volgers van Christus. Wanneer u ook lijders ziet, hoop ik dat ieder van u mag gevoelen: Ik moet werken, ik moet helpen.' Wanneer u ook armoede aanschouwt, wanneer u ook ondeugd ontmoet, zegt tot uzelf: 'Ik moet werken, ik moet werken.' Als u de Christus, die u uw leidsman noemt, waardig bent, laten dan alle noden van de mensen u bewegen, u nopen, u dwingen om hun tot heil te zijn. Laat de wereld, die in het boze ligt, u opwekken; laat de kreten van Macedonische mannen u wakker schudden, als ze zeggen: *'Komt over, en helpt ons.'* Mensen sterven, sterven in duisternis. Het kerkhof wordt vol en de hel wordt vol. Mensen sterven zonder hoop, en gaan over in de eeuwige nacht. 'Ik moet werken.' Men roept: 'Meester, spaar U; dat onophoudelijk werken zal U uitputten, en U in het graf brengen.' Maar ziet, ziet, ziet. De verdoemenis zwelgt hele scharen in, levend storten ze neer in de afgrond! Luistert naar hun jammerkreten! Verloren zielen worden uitgesloten van God. 'Ik moet werken.' O dat ik mijn hand kon - of veel beter dat mijn Meester Zijn doorboorde hand wilde leggen op elke ware Christen, en haar op hem drukken, totdat hij uitriep: 'Ik kan hier niet stil neerzitten. Ik moet aan het werk zodra deze dienst geëindigd is. Ik moet niet alleen horen, en geven, en bidden, maar ik moet ook werken.'

Welnu, dit is een grote les. Maar ik houd haar niet voor de voornaamste. Want ik zie uit naar hen, die barmhartigheid en verlossing verlangen te vinden. Welk een zegen is het voor u, geliefde vriend, als u nodig hebt verlost te werden, dat Christus moet verlossen! Hij heeft een innerlijke drang, die Hem noopt tot verlossen. lk weet dat u zegt: 'Ik kan niet bidden. Ik kan niet gevoelen zoals ik wenste.' Bekommert u niet daarover: de zaak is in machtiger handen. U ziet, deze man zei geen woord: zijn aanblik was genoeg om het hart van de Heere Jezus te roeren. Zodra Jezus hem gezien

had, zei Hij: 'Ik moet werken.' Hebt u in deze stad nooit iemand gezien, die geen bijzondere welsprekendheid bezit, en er toch in slaagt, zeer veel aalmoezen te verkrijgen? Ik heb hem gezien. Hij is gekleed als een werkman. Hij draagt een gescheurde boerenkiel en zit neer in een hoekje, waar velen voorbijkomen; het is een weinig buiten het handelsgewoel gelegen, maar dicht genoeg daarbij, dat hij zeker zijn kan, de aandacht van veel voorbijgangers te trekken. Hij vertoont een spade, te slecht om door iemand gebruikt te worden, en waarop geschreven staat: 'Ik honger!' Hij ziet er mager en hongerig uit; hij heeft zeer goed voor zijn uiterlijk gezorgd, en is zo bleek als krijt hem kan maken. O, welk een menigte halve stuivers gaan er in zijn oude hoed! Welk een medelijden heeft men met hem! Hij zingt geen droevig liedje; hij zegt geen woord; en toch worden veel bewogen, omdat hij er uitziet alsof hij werkelijk stervende is. Nu, mijn hoorders, u moet niet onoprecht zijn in wat u doet, als u uw ellende en zonde voor de Heere blootlegt. Knielt vanavond als u thuis komt naast uw sponde neer, en zegt: 'Heere Jezus, ik kan niet bidden, maar hier ben ik. Ik verga, en ik stel mij onder Uw ogen. Aanschouw mijn zonden in plaats van mijn pleitrede aan te horen. Aanschouw mijn boosheid in plaats van te vragen naar bewijsgronden. Bedenk, o Heere, in plaats van te letten op welsprekendheid, die ik niet bezit, dat ik weldra in de hel zijn zal, als u mij niet verlost.' Ik zeg u dat de bel luiden zal, en de grote Werker zal gevoelen, dat de tijd om te arbeiden voor Hem gekomen is; Hij zal met de woorden van mijn tekst zeggen: 'Ik moet werken', en de werken van God zullen in u geopenbaard worden. U zult Christus' werkplaats zijn.

IV. Er is nog een hoofdpunt, namelijk de werkdag. Onze Goddelijke Werker zegt: 'Ik moet werken de werken van Degene, Die Mij gezonden heeft, zolang het dag is; de nacht komt, wanneer niemand werken kan.'
Dit ziet, let wel, niet op Christus, de verrezen Zaligmaker, maar op de Heere Jezus Christus, toen Hij als mens hier op aarde was. Er was een dag, waarin Hij de mensen kon zaligmaken, en als die dag voorbij was, zou Hij heengegaan zijn; er zou geen Jezus Christus meer op aarde zijn, om de ogen van blinden te openen, en om zieken te genezen; Hij zou van onder de mensen verdwijnen, en niet meer als Geneesheer van lichamelijke kwalen genaakbaar zijn. Onze Heere had, als mens hier op aarde, een dag. Het was slechts een dag - een korte en niet zeer lange tijdruimte; Hij kon ze niet langer maken, want ze was vastgesteld door de grote God. De dag van Zijn offer was bepaald; Hij zelf zei eens: *'Mijn ure is nog niet gekomen.'* Maar die ure kwam. Onze Heere gebruikte dertig jaren om met het werk van Zijn leven gereed te komen, en toen was Zijn strijd in drie jaren volbracht. Wat deed Hij niet al in drie jaren! Eeuwenlange dienst kon niet in vergelijking komen met de arbeid van die korte tijdkring. Mijn broeders, er zijn onder ons, die dertig jaren werken achter de rug hebben, maar ze hebben, naar ik vrees, zeer weinig gedaan; en hoe zal het wezen als wij nog maar drie jaren hebben? Laat de gedachte aan de naderende eeuwigheid krachtig op ons werken! Nog een kleine tijd, en ik zal de menigte niet meer in 't gelaat zien, men zal zich nog slechts mijn naam herinneren; daarom zal ik naar mijn beste vermogen prediken, zolang ik mijn krachten mag behouden en mijn leven verlengd wordt. Nog een kleine tijd, mijn broeder, en u zult niet meer van huis tot huis kunnen gaan, om zielen te winnen: de straten zullen u en uw prediking moeten ontberen, de wijk zal u en uw geregeld bezoek missen. Doe uw werk goed, want uw zon zal spoedig ondergaan. Deze mijn woorden zijn wellicht voor sommigen van ons meer profetisch dan ze vermoeden. Wellicht spreek ik tot enigen, die hun laatste uur nabij zijn, en weldra rekenschap zullen moeten afleggen. Op, broeders! Op, zusters! Zegt: 'Wij moeten werken, *want de nacht komt, wanneer niemand werken kan.*' Ons leven kan niet

verlengd worden als wij dat wensen; de ordening van God zal de draad niet langer maken, als de ure is gekomen om hem af te snijden. Het langste leven zelfs zal kort zijn, en o hoe kort voor hen, die jong sterven!

Als u en ik een deel van het werk van ons leven verzuimen, kunnen wij het verzuim nimmer meer herstellen. Ik spreek met diepe eerbied van onze Goddelijke Meester, maar als Hij die blinde niet genezen had in de dag toen Hij leefde, zou Hij een deel van het werk, waartoe de Vader Hem zond, verzuimd hebben. Ik wil niet zeggen dat Hij, als God, niet van uit de hemel de arme bedelaar het gezicht had kunnen geven, maar dat maakt de zaak nog ernstiger voor ons, omdat wij zulk een toekomst niet te wachten hebben: als wij de mensen thans niet dienen, dan zal het buiten onze macht liggen, hen vanuit de hemel tot zegen te zijn. Dit verhaal kon nooit in de levensbeschrijving van de Zoon van God zijn voorgekomen, als Hij verzuimd had, Zich over de blinde genadig te ontfermen. De dagen van Zijn verblijf hier beneden waren voor onze Heere de tijd om te werken; als Hij uit de hemel teruggekeerd was, om de man te genezen, zou dit bij zijn tweede, en niet bij Zijn eerste komst geschied zijn; en zelfs als Hij iets verzuimt van Zijn last hier beneden, kan het niet meer hersteld worden. Als u en ik een brief hebben geschreven, kunnen wij er een postscriptum aan toevoegen; als wij een boek gemaakt hebben, kunnen wij in een aanhangsel of een inlassing schrijven wat wij overgeslagen hebben. Maar aan uw of mijn leven kan geen postscriptum worden toegevoegd. Wij moeten nu ons werk doen of nooit; en als wij nu, juist dit, terwijl de gelegenheid ons dient, onze dienst voor onze God niet verrichten, kunnen wij het nimmer doen. Als men gisteren iets verzuimd heeft, kan men niets veranderen aan het feit, dat men op die dag zijn werk niet volkomen gedaan heeft. Als u thans ijveriger bent, geldt dit, voor uw dagtaak van heden. Maar de dag van gisteren zal toch even onvolledig blijven als u hem liet. Wij moeten er daarom voor waken, het werk van Hem, Die ons gezonden heeft, te doen, terwijl het heden genaamd wordt.

Tot dit besluit kom ik, en nader hiermede het einde; - als onze Heere Jezus Christus zo geheel bereid was om de mensen te zegenen, toen Hij hier was, houd ik mij verzekerd dat Hij niet minder gereed is om hen thans te horen en te genezen in die geestelijke zin, waarin Hij nog op de mensen werkt.

O, mocht ik weten hoe ik er u toe brengen kon mijn Heere en Meester te zoeken. Want als u Hem zoekt, zal Hij even zeker door u gevonden worden als u Hem zoekt. Christus heeft de teerheid van zijn deernis niet verloren; Hij is niet koud van hart of traag van hand. Gaat dadelijk tot Hem. Ik sprak zo-even tot enigen van de grootste zondaren, en nogmaals zeg ik tot hen: ga tot Jezus. Laat mij spreken tot diegenen van u, die niet de grootste van de zondaren zijn, tot hen, die hoorders van het Evangelie zijn geweest, en alleen misdaan hebben, omdat ze niet in Jezus geloven. Gaat dadelijk tot Hem. U bent traag, maar Hij niet. Hij moet nog werken, en nog werken zolang de dag van de genade duurt, want die dag van de genade zal weldra ten einde zijn. Hij verwacht u en wacht op u. O, komt tot Hem, komt thans.

'Ik weet niet wat komen is', zegt iemand. Wel, tot Christus te komen, is eenvoudig Hem te geloven. U bent schuldig: geloof Hem tot uw vergeving. 'Als ik dat doe', zegt iemand, 'kan ik dan leven als vroeger?' Nee, dat kunt u niet, want als een schip in de haven moest gebracht worden, en men nam een loods aan boord, zou hij tot de kapitein zeggen: 'Kapitein, als u mij vertrouwt, zal ik u veilig in de haven voeren. Kom, laat dat zeil neerhalen.' En men reeft het niet. 'Kom', zegt hij, 'geef acht op de roerpen, en stuur zoals ik gezegd heb.' Maar men weigert. 'Welnu', zegt de loods, 'u zei dat u mij geloofde?' 'Ja', zegt de kapitein, 'en u zei dat, als wij u geloofden, u ons in de haven zou brengen. Maar wij zijn er niet gekomen.' - 'Nee', zegt de loods, 'u gelooft

mij niet, want als u mij geloofde, zou u doen wat ik u zei.' Het ware geloof is gehoorzaamheid aan de geboden van de Heere, en die verbieden de zonde. Als u Christus gelooft, moet u uw zonden nalaten, en uw kruis opnemen en Hem volgen. Zulk een geloof zal gewis zijn beloning vinden; u zult verlost zijn voor de tijd en voor de eeuwigheid.
God zegene u, geliefden! om Christus' wille. Amen.

10. ANDERE SCHAPEN EN ÉÉN KUDDE

'Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen; en ze zullen Mijn stem horen; en het zal worden één kudde, en één Herder.' Joh. 10: 16.

Deze uitspraak van de Heere wordt door twee opmerkelijke verklaringen voorafgegaan en gevolgd. Vooraf horen wij de Meester zeggen: *'Ik stel Mijn leven voor de schapen'*, en daarna: *'Ik leg Mijn leven af, opdat Ik het wederom neme.' 'Ik stel Mijn leven voor de schapen'* is ons veilig anker van het geloof, als stormen het scheepje van de gemeente teisteren. Door Zijn dood heeft de Heere Jezus Zijn liefde tot de Zijnen geopenbaard, en zijn besluit om hen te redden heeft Hij aan 't licht gebracht door Zijn leven voor hen te geven. Daarom moeten twijfel en vrees ver van hen zijn en zelfs het woord wanhoop onder het Israël van God onbekend wezen. Nu zijn wij verzekerd dat de Zoon van God Zijn uitverkoren kudde liefheeft; dat Hij Zijn leven voor hen gaf is daarvan een onloochenbaar bewijs. Nu hebben wij ook de volstrekte zekerheid van de onveranderlijkheid van Christus' plan: Hij heeft zich borg gesteld van Zijn onwrikbare vastheid. Want de prijs is voldaan en het werk verricht, waardoor het moest worden volvoerd. Bovendien hebben wij de ontwijfelbare zekerheid van de volvoering van het Goddelijk plan, omdat het ondenkbaar is, dat Christus tevergeefs zou zijn gestorven. Iets godslasterlijks zelfs ligt in de gedachte, dat Zijn bloed om niet zou gevloeid hebben. Wat het doel mag geweest zijn waartoe de Zoon van God Zijn leven heeft afgelegd, wij gevoelen dat het ondanks allen tegenstand moet zijn bereikt. Want wij spreken hier nu niet van menselijke bedoelingen, maar van Gods voornemen, waaraan Hij het hartebloed van Zijn eniggeboren Zoon ten offer bracht. Geduldig hopen en gerust wachten wij de verlossing van God te zullen zien en de volvoering van al Zijn liefdeplannen. Want de dood aan het kruis heeft een doel dat zeker moet worden bereikt. De gedachte aan een Verlosser Die in de uitkomst van Zijn bloedstorting kon worden teleurgesteld mag geen ogenblik worden toegelaten. In de donkerste tijden verspreidt dat heerlijke kruis een heldere glans. Geen boosheid kan zijn uitwerking voorkomen. In dit teken zullen wij overwinnen. Indien Jezus Zijn leven voor de schapen heeft gegeven, staat alles wel. Al gaan hemel en aarde voorbij, het dierbare hartebloed van Gods Zoon zal het uitwerksel hebben waartoe het vrijwillig vergoten werd. Jezus zegt: *'Ik stel Mijn leven voor de schapen'*, daarom moeten schapen, voor welke zulk een prijs voldaan is, het leven hebben, en de Herder moet in hen de arbeid van Zijn ziel zien en verzadigd worden. Dit weten wij nu uit de verklaring die onze tekst voorafgaat.

Maar voor het geval dat de arme, schuchtere kinderen van God bij tijden vrezen of het plan van Christus wel voltooid zal worden, ziehier dan een andere verklaring: *'Ik leg Mijn leven af, opdat Ik het wederom neme.'* Hij, Die stierf en aldus Zijn volk door voldoening verloste, leeft, opdat Hij Zelf persoonlijk ziet dat ze alzo door macht verlost zijn. Indien iemand sterft om een plan te volvoeren, beseft u dat zijn eigen ziel er in moet geweest zijn. Maar wanneer hij uit de dood verrees en nog steeds zijn plan voortzette, zoudt u gevoelen hoe vast besloten hij was zijn plan te volvoeren. Indien hij verrees met grotere macht, bekleed met hoger rang, en tot een aanzienlijker stand verheven, en dan nog zijn grote plan doorzette, zoudt u meer dan zeker zijn van zijn onverzettelijk voornemen zijn plan uit te werken. In Jezus' herrezen leven is die verzekering tot een dubbele zekerheid geworden: nu hebben wij de zekerheid dat Zijn

plan moet voltooid worden, dat niemand het verhinderen kan. De mogelijkheid mag niet door ons verondersteld worden, dat Jezus zou kunnen teleurgesteld worden in de zaak waarvoor Hij stierf en waarvoor Hij verrees. Indien Jezus voor een plan gestorven is, zal Hij het uitvoeren, indien Jezus eeuwig leeft voor een plan zal Hij het volvoeren. Voor mij schijnt deze gevolgtrekking boven alle twijfel verheven; en indien dit zo is, is daardoor het lot van de schapen boven alle wisselvalligheid verheven. Redeneert Paulus niet op dezelfde wijze, wanneer hij zegt: *'Indien wij, vijanden zijnde, met God verzoend zijn door de dood Zijns Zoons, hoeveel te meer zullen wij, verzoend zijnde, behouden worden door zijn leven.'*
Indien iemand van u door de tegenwoordige moeilijkheden mocht bezwaard zijn, laat dan het zilveren trompetgeschal van deze twee teksten in uw oren weerklinken. Indien u uit de vensters gezien hebt, en het uitzicht u donker heeft toegeschenen, grijp dan moed, bid ik u, uit wat uw Heere heeft gedaan: Zijn dood en Zijn opstanding zijn de profetie van toekomstig goed. U mag niet denken dat Christus het doel van Zijn dood zou missen; u mag niet denken dat Hij het doel van Zijn leven in heerlijkheid zou missen: waarom bent u dan bezwaard? Zijn wil zal in de hemel geschieden, gelijk hij geschiedde op aarde, als zeker als Hij van de hemel op aarde kwam en van de aarde naar de hemel is wedergekeerd. Zijn plan zal zo zeker verwezenlijkt worden als Hij stierf en weer leeft. Is dat niet het grote geheim waarom de Heere, toen Hij aan Zijn verdrukte dienstknecht Johannes verscheen, tot hem zei: *'Ik leef, en Ik ben dood geweest; en zie, ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen. En ik heb de sleutels van de hel en van de dood.'* Is niet de stervende en weer levende Herder de veiligheid en de heerlijkheid van zijn kudde? Daarom troost elkander met deze woorden van uw Heere: *'Ik stel mijn leven voor de schapen'*; *'Ik leg Mijn leven af opdat Ik het wederom neme.'*

I. Daar zijn vier zaken in de tekst zelf, die onze aandacht eisen. Want ze zijn vol troost voor harten die door de boosheden van deze gevaarlijke tijden worden beroerd. De eerste is: Onze Heere Jezus Christus heeft een volk onder de ongunstigste omstandigheden. Wanneer Hij spreekt van *'andere schapen'*, ligt daarin opgesloten dat Hij op die tijd zekere schapen had; en wanneer Hij zegt: *'Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn'*, is het duidelijk dat toen de Goede Herder al een kudde bezat. De tijden waren verschrikkelijk donker en boos, slechts enige weinige trouwe zielen omringden de Zaligmaker en werden door Zijn Goddelijke macht beschermd als in een 'stal.' Men heeft wel eens gemeend dat onze Heere hier op de Joden zinspeelde als *'Zijn stal'*. Maar de Joden als zodanig zijn nooit de kudde van Christus geweest. Het is zijn bedoeling niet geweest de Joden in Zijn omgeving Zijn kudde te noemen. Want een weinig later roept Hij uit: *'Gij bent niet van Mijn schapen, gelijk Ik u gezegd heb.'*
Zijn kudde was die kleine handvol discipelen, die Hij door Zijn persoonlijke dienst vergaderd had, en die als het ware rondom hun Goede Herder geschaard stonden. Ze vormden een kleine kring. Maar tot Zijn vijanden, die met gramschap vervuld buiten die kudde stonden, sprak Hij: '*Ik heb nog andere schapen*, die van deze kleine stal niet zijn: die kunt u niet zien, maar ik heb ze niettemin; deze moet Ik te zijner tijd toebrengen, en dan *zal het één kudde worden en één Herder zijn*.'
De Heere Jezus had dus in de donkerste tijden een volk. Ongetwijfeld zijn deze dagen bijzonder gevaarlijk, en ik heb enige broeders om mij heen, die mij nooit toelaten dit te vergeten, want ze weiden voortdurend uit over het algemene verval van de gemeente en de toenemende verdorvenheid van de wereld. Ik wil hen in hun goed gemeende waarschuwingen niet tegen gaan, hoewel ik hen verzekeren kan dat ik in andere woorden al voor dertig jaar dezelfde klachten heb vernomen. Van jongsaf hebben ze mij pijnlijk aangedaan, en het is goed voor mij geweest. Ik herinner mij al

voor dertig jaar gehoord te hebben dat wij in verschrikkelijke tijden leefden; en voor zover ik mij kan herinneren, zijn de tijden altijd verschrikkelijk geweest, en ik denk dat ze het wel altijd blijven zullen. De nachtwakers zien allerlei, uitgenomen het dagen van de morgenstond. Onze loodsen voorzien gevaar en sturen met bedachtzaamheid. Misschien hebben ze gelijk; in elk geval is het beter dan zich in een gewaand paradijs te slapen te leggen. Het zij echter zo het zij, duidelijk is het, dat de dagen van onze Heere Jezus Christus bijzonder verschrikkelijke tijden waren. Geen tijdperk kan erger zijn dan dat, hetwelk letterlijk de Zoon van God kruisigde, roepende: *'Weg met Hem! Weg met Hem!'* In hoeverre onze tegenwoordige dagen beter zijn dan die, wil ik niet bepalen, maar erger kunnen ze niet zijn. De dag van de eerste komst van de Heere was het hoogte en beslissingspunt van het zondleven van de wereld zondeleven; en toch had onder de mensen in de middernacht van de geschiedenis de Goede Herder een kudde.

Daar was in die dagen een droevig gemis van levende godsvrucht. Enige weinige godvrezenden zagen naar de komst van de Messias uit. Maar ze waren zeer weinige, gelijk de oude Simeon en Hanna. Een gering overblijfsel zuchtte en treurde over de toenemende zonde van het volk; maar het zout was meest verdwenen. Israël was Sodom en Gomorra gelijk geworden. De uitverkoren schare van treurenden in Sion was wel niet geheel uitgestorven, maar hun aantal was zo gering, dat een kind ze kon opschrijven. In het algemeen gesproken, toen de Heiland tot het Zijne kwam, namen de zijnen Hem niet aan. De massa van de belijders was door en door bedorven; het leven Gods was verdwenen, het kon niet tieren onder de Farizeeën of Sadduceeën of enige andere sekte van die dagen, want ze hadden allen de rechte weg verlaten. De Heere zag rond en daar was niemand om Zijn recht te steunen of te schragen; zij die zich de voorstanders van de gerechtigheid noemden, waren tezamen onnut geworden. Wat de godsdienstleraars betreft, hun mond was een open graf geworden, en adderenvenijn was onder hun tong; en toch had de Heere nog een volk in Judéa. Op aarde was nog een kudde schapen die Hij had uitverkoren, die de stem van de Herder kenden, en zich verzamelden op zijn geroep en Hem getrouw volgden.

Het was een tijd van overvloedige eigenwillige godsdienst. Men had de dienst van de Heere naar de Schriften laten varen en een godsdienst van eigen vinding ingevoerd. Aan alle hoeken van de straten kon men het trompetgeklank horen, terwijl de Farizeeën hun aalmoezen uitreikten. Men ontmoette verlaten vaders en moeders en haveloze gezinnen, omdat de Farizeeën het volk hadden geleerd dat wanneer men 'korban' zei, men vrij was van de verplichting om vader en moeder bij te staan. Ze onderwezen leringen die geboden van mensen waren, en Gods geboden werden terzijde gesteld. Breedgezoomde klederen en gedenkcedels dragen gold voor iets van de hoogste betekenis, terwijl leugen en bedrog voor niets geacht werd. Eten met ongewassen handen werd voor een misdaad gehouden, maar de huizen van weduwen op te eten, was iets waarvan zelfs de eigengerechtigste Farizeeër zich geen gewetenszaak maakte. Het land werd van eigenwillige godsdienst overstroomd, en dat is een groot en steeds toenemend kwaad. Maar desalniettemin had Christus een eigen kudde, en daarin waren zulken, die Zijn stem kenden en, terwijl ze Hem op de voet volgden, gingen ze in en uit en vonden weide.

Het was een tijd, waarin de heftigste tegenstand aan de zuivere waarheid van God geboden werd. Onze Heere Jezus kon nauwelijks de mond openen of men nam stenen op om Hem te stenigen. Men zei dat Hij de duivel had en uitzinnig, een vraat en een wijnzuiper, een vriend van tollenaren en zondaren was. De woede van de mensen tegen de Christus was toen tot haar grootste hoogte gestegen, tot ze ten laatste Hem namen en aan het kruishout nagelden, omdat ze niet dulden konden dat Hij onder hen

leefde. En toch had Hij in die ontzettende dagen de Zijnen, zelfs toen Zijn verkoren metgezellen, voor wie Hij Zijn leven stelde en van wie Hij tot de Vader sprak: *'Zij zijn van U, en U hebt hen Mij gegeven, en ze hebben Uw woord bewaard.'* Tot hen zelf sprak Hij: *'U bent degenen, die met Mij steeds gebleven bent in Mijn verzoekingen. En ik verordineer u het Koninkrijk, gelijkerwijs Mijn Vader Mij dat verordineerd heeft.'* Daarom, geliefden, herhaal ik dat hoewel er tegenwoordig een treurig verval in de levende godsvrucht bestaat, en hoewel de eigenwillige godsdienst zijn hooggaande golven over het land stuwt, en hoewel de tegenstand tegen de zuivere waarheid van Christus heviger is dan ooit, er nochtans zelfs in deze tijd een overblijfsel is naar de verkiezing van de genade. Zelfs heden ten dage antwoordt God de weeklagende profeet nog: *'Ook heb Ik in Israël doen overblijven zeven duizend, alle knieën die zich niet gebogen hebben voor Baäl.'* Daarom, mijn broeders, bezit uw zielen in uw lijdzaamheid.

Voorts verdient het opmerking dat Christus de kleine kring van de Zijnen een *'kudde'* noemt. Later zouden ze een 'stal' uitmaken, maar zolang Hij lichamelijk onder hen verkeerde waren ze voorlopig nog een *'kudde.'* Ze waren weinig in getal, allen van één volksstam, meestal van één plaats en zo samengedrongen dat ze zeer wel een kudde konden genoemd worden. Met een opslag van Zijn lichamelijk oog overzag de Herder hen allen. Ook waren ze zo in alle delen van de hen omringende wereld onderscheiden dat ze blijkbaar bijeen behoorden. Onze Heere zei van hen: *'Gij zijt niet van de wereld, gelijkerwijs ik van de wereld niet ben.'* Hij had hen in Zichzelf besloten en van de wereld uitgesloten. In die heerlijke omsluiting waren ze volkomen beschut, zodat hun Heere tot de Vader zeggen kon: *'Toen ik met hen in de wereld was, bewaarde ik hen in Uw naam; die U Mij gegeven hebt, heb ik bewaard, en niemand uit hen is verloren gegaan dan de zoon van de verderfenis, opdat de Schrift vervuld worde.'* Ondanks hun misslagen en gebreken, en ze waren veel, maakten ze zich niet gelijkvormig aan het geslacht, in welks midden ze leefden, maar werden als in een stal afzonderlijk bewaard, zo lang Jezus bij hen was. In die stal waren ze beschut tegen alle weer, tegen de wolf en de dief. De tegenwoordigheid van de Heere was voor hen als een vurige muur rondom hen; zo zullen er onder u zijn die wonen waar Christus u voor de ogen geschilderd wordt, onder u gekruist zijnde, en waar uw harten opspringen van grote vreugde omdat de Koning Zelf bij u komt om feest te vieren met Zijn heiligen en u te verblijden door Zijn tegenwoordigheid, dan heeft voor u mijn tekst een stem en een roep: *'o, gij die woont in de hoven, in de schoonste plaatsen van Immanuël land, doe Mij uw stem horen.'*

Nog iets. De hier gebruikte titel duidt niet alleen uitnemendheid, maar ook duurzaamheid aan. *'o, gij bewoonster van de hoven.'* Wanneer u alleen nu en dan de prediking van een gezond Evangelie mag genieten en dan moet uitroepen: 'Het kan nu wellicht twaalf maanden duren voor ik opnieuw gevoed zal worden met koninklijke spijzen', dan bent u in een moeilijk geval en moet u tot God om hulp roepen. Maar zalig zijn zij, die in het goede land wonen, en elke dag hun homers vullen met hemels manna. *'Welgelukzalig zijn zij die in uw huis wonen; ze prijzen U gestadig.'*

Geen plek op aarde is de Christen zo dierbaar als die waar hij zijn Heere ontmoet. Ik kan begrijpen waarom zekere Jood aangaande een stad, die hem werd aanbevolen als geschikt om zaken in te doen, vroeg: 'Is daar een synagoge?' Daar hij een vroom man was en bevond dat er geen synagoge was, zei hij dat hij liever blijven wilde waar de handel gedrukt was, maar waar hij met zijn broeders kon gaan om te aanbidden.

Is het met ons ook niet zo? Hoe heeft mijn hart verlangd naar deze heerlijke samenkomsten! Geef mij een korst brood en een rijk Evangelie, liever dan alle rijkdommen en een dorre prediking. Met vrucht het Woord te horen is voor wie God

vrezen het grootste genot op aarde. Het zou ons een ballingschap zijn, wanneer wij leven moesten op een plaats waar men genoeg geld kon verdienen, maar tevens gedwongen was om lid te zijn van een ongelukkige, twistachtige of werkeloze gemeente. Onze grootste vreugde is in u, o, Jeruzalem! *Onze tong kleve aan ons gehemelte zo wij u niet verheffen boven het hoogste van onze blijdschap!*
O, daar moet het heerlijk zijn, waar de God van onze veelvuldige verlossing het licht van Zijn aangezicht doet glanzen en alles met Zijn zalige liefde overstroomt.
De prachtigste paleizen van de groten van de aarde zullen als schaduw zijn, vergeleken bij de stulp waar Jezus Zich openbaart.
Geliefden, als u de hoven bewoont, hebt u een dubbel voorrecht; niet alleen dat u gevonden wordt in een vette en vruchtbare plaats, maar dat u daar voortdurend woont. U zou wel duizend aangename dingen kunnen opgeven voor dit ene genot, want onder het Evangelie is uw ziel in staat om wijn te drinken waarvan de droesem uitgezuiverd is.
Dit is dus mijn eerste punt - de aangewezen verblijfplaats: *'o gij bewoonster van de hoven.'* Is dat geen uitgelezen woonstede voor de geliefden van de Heere? Ik laat het aan uw oordeel over, in hoeverre deze beschrijving uzelf geldt.
Zo ja, luister dan naar wat de Bruidegom u te zeggen heeft.

II. Laat ons in de tweede plaats letten op de wisseling van gedachten: *'o, gij bewoonster van de hoven! de metgezellen merken op uw stem; doe ze Mij horen.'* Ze woonde in de hoven, maar ze zweeg daar niet stil, en waarom zou ze dat gedaan hebben? God geeft ons tongen opdat wij ze gebruiken zouden. Eveneens als Hij de vogels bestemde om te zingen, de sterren om te schijnen, en de stromen om te vloeien, als heeft Hij mannen en vrouw bestemd om te spreken tot Zijn eer.
Onze tong is de heerlijkheid van ons wezen, en er zou geen heerlijkheid in liggen wanneer ze voor eeuwig stom was. De monniken van La Trappe, die een aanhoudend stilzwijgen bewaren, doen niets meer dan de rotsen, te midden waarvan ze arbeiden. Wanneer God klokken maakt, wil Hij dat ze luiden. Men kan het zeer wenselijk achten dat sommige mensen minder spraken, maar veel wenselijker nog is het dat ze beter spraken. Als de tong goede dingen spreekt, hindert het niet als ze zo beweeglijk is als de pen van een vlugge schrijver. Niet de hoeveelheid, maar de hoedanigheid van wat wij zeggen moet in beoordeling komen.
Merkt nu op dat de bruid klaarblijkelijk met haar metgezellen gedurige omgang hield: *'De metgezellen merken op uw stem.'* Zij sprak dikwijls met hen.
Ik hoop dat het evenzo gesteld is met diegenen van u die in dit gedeelte van Chrisus' hoven wonen. Zo behoort het te zijn: 'Want die de Heere vrezen, spreken gaarne met elkander.' Zij spraken niet nu en dan een woord met elkaar of brachten van tijd tot tijd de dag met elkaar door, maar ze onderhielden zich gedurig met elkander. De zalige toestand in de hemel zal voor een groot deel bestaan in de gemeenschap van de heiligen, en als wij de hemel op aarde willen genieten, moeten wij in beoefening brengen de woorden van de apostolische geloofsbelijdenis: 'Ik geloof in de gemeenschap van de heiligen.' Laat ons tonen dat wij daarin geloven.
Sommige mensen zitten stil in de kerk, stil op hun plaats, enkel om de tijd door te brengen, en dalen dan in plechtstatige afzondering de galerij af, alsof ze bezielde standbeelden waren. Komen ooit kinderen aldus in en uit het huis van hun vader zonder een woord te hebben voor hun broeders en zusters? Ik ken gelovigen die door het leven gaan als ijsbergen, waarvoor het 't veiligst is uit de weg te gaan: deze hebben voorzeker geen deel aan de Geest van Christus. Het is goed als zulke ijsbergen in de golfstroom van de Goddelijke liefde getrokken worden en wegsmelten in Christus en

Zijn gemeente.
Er moet onder hen, die kinderen van één Vader zijn, onderlinge liefde bestaan, en ze moeten die tonen door veel te handelen in de dingen die hun dierbaar zijn en een heilige ruilhandel met elkaar doen. Ik hoor gaarne de één zijn beproevingen verhalen, de ander zijn verlossingen melden; de één vertellen hoe God het gebed verhoord heeft, en de ander uiteenzetten hoe Gods Woord tot hem gekomen is met kracht.
Zulk een wisseling van gedachten moest even gewoon zijn als het praten van de kinderen van één huisgezin.
En vervolgens moet ze geschieden uit eigen begeerte, en invloed oefenen, want er staat hier: *'o, gij bewoonster van de hoven! de metgezellen merken op uw stem.'* Zij horen ze niet slechts zeggen: 'Ik wilde dat ze zich stil hield', maar ze merken er op, ze lenen het oor, ze luisteren blij toe.
Ik ken Christenen door wier mond veel gevoed worden. Ik zou broeders en zusters kunnen noemen, van wier lippen parels vallen zo dikwijls ze spreken. Wij hebben ook nu nog Chrysostomussen in ons midden, of mannen met een gulden mond; men kan geen half uur met hen verkeren zonder dat men rijker geworden is. Ze stichten allen die hen omringen.
Als God ons in staat stelt heerlijke mededelingen te doen, hoe meer wij dan zeggen hoe beter. Gaarne verkeer ik onder Gods beste kinderen, de vaderen in Israël, en hoor wat ze te zeggen hebben tot eer van de naam van de Heere. Wij, die jong zijn, gevoelen ons verblijd door de getuigenissen van de ouden, en de kinderen in gevoel en genade zien op naar de grijsaards en verzamelen kracht uit hun woorden van bevinding en genade.
En hier onder ons zijn wier taal zodanig is, dat anderen er met blijdschap naar luisteren, dan is inzonderheid tot hen mijn tekst gericht; en wanneer ik tot het volgende gedeelte daarvan overga, dan wil ik u, die tongen als honig bezit, u, naar wie men met welgevallen luistert, doen opmerken hoe de Liefste tot u zegt: *'De metgezellen merken op uw stem; doe ze horen.'* Geve uw Heere u een menigte lieflijke woorden te spreken: laat het oor van uw Zaligmaker bekoord worden zowel als dat van uw metgezellen.
Komt, spreekt tot Hem zowel als tot uw broeders, en zo er muziek is in uw stem, laat die muziek dan zijn voor de Geliefde zowel als voor uw mededienstknechten. Dat is het voornaamste van de zaak. Ik kon niet nalaten er van te spreken zelfs vóór wij aan dat deel van de tekst gekomen waren. De gedachtewisseling van de bruid in de hoven was voortdurend en werd op hoge prijs gesteld door hen die ze genoten.
Meer door gevolgtrekking dan op een andere wijze maak ik uit de tekst op, dat de gesprekken loffelijk waren, want de Bruidegom zegt niet tot de bruid: *'o, gij bewoonster van de hoven!* de metgezellen merken te veel op uw stem.' Nee; hij spreekt er klaarblijkelijk met goedkeuring over dat de metgezellen merken op haar stem, want voor Hem ligt daarin de beweegreden waarom ook hij diezelfde stem wenst te horen.
Broeders, ik laat het aan uzelf over te beoordelen of uw gesprekken altijd zijn zoals ze zijn moesten. Zijn ze altijd waardig? Wat hebt u elkaar deze morgen medegedeeld? Mag ik een gissing doen? 'Mooi en fris weer vanmorgen.' "t Weer is geheel en al veranderd.' Was het niet in die trant?
Hoe dikwijls vertellen wij elkaar dingen die wij allen weten! Als het regent om tot op de huid toe nat te worden, zegt men in alle ernst tot elkaar dat het buiten zeer nat is. Ja, en als de zon schijnt zijn wij allen begerig om het wonderbare nieuws mee te delen dat het warm is. O, welke verlichters van ons geslacht zijn wij!
Zouden wij niet kunnen besluiten om een ander onderwerp te kiezen? Is het omdat wij

niets te zeggen hebben van liefde, en genade, en waarheid, dat wij elkaar ontmoeten en verlaten zonder iets te leren of te onderwijzen? Misschien wel. Ik wenste dat wij wat meer hemelse gedachtewisseling hadden: wij hebben onze tienguldenstukken en rijksdaalders voor de preekstoel, Maar voor onze gewone gesprekken hebben wij dubbeltjes en centen nodig, die alle het beeld en onderschrift dragen van de Koning van de hemel.
O, Heilige Geest, maak ons daarin rijker. Mogen onze gesprekken zó zijn, dat indien Jezus Zelf bij ons was, wij ons niet voor Hem zouden schamen dat Hij onze stem hoorde. Broeders, laten uw gesprekken aldus zijn, dat ze door Christus Zelf geprezen mogen worden.
Deze gesprekken waren ongetwijfeld zeer heilrijk. *Evenals men ijzer scherpt met ijzer, alzo scherpt een man het aangezicht van zijn naaste.* O, welk een troost is het, zijn gemoed te kunnen uitstorten voor iemand die blijmoedig is, wanneer u zelf bezwaard zijt! Welk een goede lading is het voor uw schip, als u een weinig te luchthartig bent iemand te ontmoeten die onder zware zorgen gebukt gaat en u bidt om zijn last te deden en u alzo dringt zijn geloofsvertrouwen te sterken. Het is zeer gelukkig voor ons wanneer onze Heere ons prijzen kan omdat de metgezellen merken op onze stem.
Werkelijk, onze gesprekken moeten een voorbereiding zijn voor hogere gesprekken. De gesprekken van de heiligen op aarde moeten een oefening zijn voor hun gemeenschap in de hemel. Wij moeten hier beginnen om er zo voor elkaar te zijn als wij hopen in de wereld van de eeuwigheid er voor elkaar te zijn. En is het niet heerlijk, van de gemeenschap met uw broeders over te gaan tot de gemeenschap met de Bruidegom? - Op zulk een wijze met elkaar te spreken dat wij ten slotte bemerken dat inderdaad onze gemeenschap is met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus?
Wij meenden dat wij alleen gemeenschap hielden met onze broeders, maar, o, wij zien dat de Heere Zelf hier is: is ons hart niet brandende in ons? Wij beiden spreken met Hem, en nu zien wij dat Hijzelf hier is en dat Hij ons de Schriften opent en ons hart opent om die Schriften in al haar kracht op te nemen.
Geliefden, laat ons er naar staan of wij het niet zo kunnen maken, dat wanneer wij samenwonen als leden van de gemeente en met elkaar werken in een gemeenschappelijker wijngaard, wij onze gemeenschap met elkaar maken tot een grote mate van gemeenschap met de Koning Zelf. Laat ons zó spreken, dat wij verwachten mogen Jezus te ontmoeten terwijl wij spreken.
Hoe zalig, de Meester te horen en te zien in de dienstknecht, de Bruidegom in de vriend van de Bruidegom, het Hoofd in de leden, de Herder in de schapen, de Christus in elke Christen. Mogen wij zo op de vleugels van gewijde gesprekken met de heiligen opstijgen tot een nog gewijder onderhoud met de Heilige van Israël.
Wij hebben dus twee dingen overdacht: de aangewezen verblijfplaats en de wisseling van gedachten.

III. Nu komt de kern van de tekst: het verlangde verkeer - *'De metgezellen merken op uw stem: doe ze Mij horen.'* Het is schoon, de Liefste te horen zeggen: 'Ik ga van u heen, en u ziet mij niet meer. Maar Ik zal u zien: vergeet Mij niet. Hoewel u Mijn stem niet zult horen met uw lichamelijke oren, zal Ik uw stem horen: spreek daarom tot Mij. Ongezien zal Ik mij ophouden te midden van de leliën; onbemerkt zal Ik in de hof wandelen in de koelte van de dag; wanneer u tot anderen spreekt, vergeet Mij dan niet. Zonder u van tijd tot tijd af, en als u de deur gesloten hebt en geen oog u zien en geen oor u horen kan, doe Mij dan uw stem horen: daar ligt muziek in voor Mijn hart, want Ik ben gestorven om u het leven te geven. Laat mij de stem horen van uw gebed en lof en liefde.'

Nu merk ik in de eerste plaats aangaande deze uitnodiging op, dat het zeer liefderijk en neerbuigend jegens ons is dat de Heere wenst onze stem te horen. Het verwondert mij niet dat sommigen van u gaarne mijn stem horen, omdat de Heilige Geest ze gezegend heeft tot uw bekoring: maar wat goeds is Jezus ooit van één van ons toegevloeid? Is het niet wonderbaar dat Hij, de eeuwig Gezegende, onze stemmen gaarne wil horen, terwijl alles wat Hij van ons gehoord heeft, vragen, zuchten en enige stamelende lofzangen geweest zijn? U bent er niet op gesteld de stem van een bedelaar te horen, niet waar? Ik verwacht dat als de man die u een paar keren geholpen hebt, morgenochtend weer aan uw deur zou staan, u zeggen zou: 'Och, daar is die man al weer.' Zou de Geliefde niet tot u kunnen zeggen: 'Daar is ze al weer, en met dezelfde boodschap. Ze komt om nieuwe verkeerdheden te belijden, of nieuwe gunsten te vragen.'
Maar in plaats dat de Heere ons moe wordt, zeg, Hij: *'Doe Mij uw stem horen.'*
O, liefdevolle Bruidegom! Moet Hij ons niet werkelijk liefhebben om ons te vragen zo met klem te spreken? Zie Hij vraagt alsof Hij het ons verzocht als een gunst: *'Doe mij uw stem horen.' 'Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik getrokken met goedertierenheid.'*

III. In ons derde punt ligt zeer veel verblijdends. Onze Heere moest die andere schapen ook toebrengen of leiden. *'Die moet Ik ook toebrengen'* - zoals er staat, of juister nog: *'Deze moet ik ook leiden'*: Christus moet aan het hoofd van die andere schapen staan, en ze moeten zich door Hem laten leiden. - *'Deze moet ik ook leiden; en ze zullen Mijn stem volgen.'* Zij, die in het verborgen Christus toebehoren, moeten er toe gebracht worden Hem openlijk te volgen.
Ten eerste is het Christus, Die dat doen moet, zoals Hij tot hiertoe gedaan heeft. De tekst zegt: *'Deze moet ik ook toebrengen'*, en in deze woorden ligt opgesloten dat Hij die, welke al gekomen zijn, toegebracht heeft. Allen die in de stal waren had Christus daar gebracht, en allen die in de stal komen moeten, moet Hij daarheen voeren. Allen in ons midden die verlost zijn, zijn verlost door de machtige kracht van God in Christus Jezus. Is het niet zo? Is er een enkele onder ons, die tot Jezus is gekomen zonder dat Jezus eerst tot hem gekomen was? Voorzeker niet. Wij stemmen allen zonder uitzondering toe, dat het Zijn liefde was die ons zocht en ons tot schapen van Zijn kudde maakte. Als nu de Heere Jezus dit voor ons gedaan heeft, moet Hij het voor anderen ook doen. Want ze zullen nooit komen tenzij Hij ze toebrengt.
Nu komt dat nadrukkelijke, gebiedende 'moet.' Men zegt dat 'moeten' voor de koning is, en de koning kan tot allen van 'moeten' spreken, maar hebt u ooit gehoord van een moeten dat de koning zelf bond en dwong? Koningen laten er zich gewoonlijk niet aan gelegen liggen als men 'u moet' tot hen zegt. Maar er is een Koning, Die in heerlijkheid en rijksgebied Zijns gelijke nooit gehad heeft of hebben zal, en toch is Hij door een 'moeten' gebonden - de Vorst Immanuël zegt: *'Deze moet ik ook toebrengen.'*
Wanneer Jezus 'moet' zegt, gebeurt het ook. Wie kan het almachtige 'moet' weerstaan? Vaart uit, u duivel! Wijkt, u bozen! Duisternis, vlied! Sterf, o dood! Als Jezus zegt 'moet', dan weten wij wat er gebeuren zal: bezwaren verdwijnen, onmogelijkheden worden volvoerd. Halleluja, halleluja! de Heere zal de overwinning behalen! Jezus zegt van Zijn uitverkorenen, Zijn verlosten, Zijn voorstanders, Zijn bondgenoten: *'Deze moet ik ook toebrengen'*, en daarom moet het gebeuren.
Voorts zegt Hij ons, hoe Hij het zal doen. Hij zegt: *'Zij zullen Mijn stem horen.'* Onze Heere gaat dus nog voort met mensen door het Evangelie te winnen. Ik zoek geen enkel ander middel om mensen te bekeren dan de eenvoudige prediking van het Evangelie en het openen van oren van de mensen om het te horen. *'Zij zullen Mijn*

stem horen.' Deze gedachte vinden wij volgehouden tot het einde van het hoofdstuk toe. Onze lastbrief luidt: *'Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen.'* Er is ons niets anders opgedragen dan voort te gaan het Evangelie te prediken, hetzelfde Evangelie dat ons verlost heeft en ons van het begin werd overgeleverd. Wij weten van geen veranderingen, uitbreidingen, of verbeteringen in het Evangelie. Wij gehoorzamen en volgen één stem, niet veel stemmen. Eén Evangelie van de zaligheid moet overal worden verkondigd, en geen ander werk is ons opgedragen.

Dan volgt: *'Zij zullen Mijn stem horen.'* Er wordt beloofd dat ze eerst een aandachtig oor zullen lenen en daarop dat ze hun hart zullen neigen naar de stem van de Goddelijke liefde en Jezus volgen waar Hij hen leidt. 'Maar', zegt iemand, 'als ik nu spreek in Christus' naam en ze willen niet 'horen?' Onderstel niet wat onmogelijk is! De Schrift zegt van de verkoren schapen: *'Zij zullen Mijn stem horen.'* De overigen blijven in hun blindheid, maar de verlosten zullen horen en zien. Zeg niet weer: 'Ondersteld, ze willen niet.' U moet niet iets onderstellen dat tegenovergesteld. is aan wat Jezus belooft, als Hij zegt: *'Zij zullen Mijn stem horen.'* De goddelozen mogen hun oren toestoppen zo ze willen en omkomen, terwijl Christus' stem een getuigenis tegen hen is, maar Zijn verlosten zullen de hemelse stem horen en gehoorzamen. Deze Goddelijke noodzakelijkheid is niet te weerstaan. Jezus zegt: *'Deze moet Ik toebrengen, en ze zullen Mijn stem horen.'* Met deze woorden keerde Paulus zich tot de heidenen, en zei tot de Joden: *'Het zij u dan bekend, dat de zaligheid Gods de heidenen gezonden is, en zij zullen horen.'* Hij was niet bevreesd over de ontvangst die het Woord zou vinden; en wij behoeven het ook niet te zijn, omdat Christus een volk heeft dat moet worden toegebracht, en zij zullen de stem van de Opziener en Herder van de zielen horen.

Wij hebben wel eens gehoord: 'Indien Christus een volk moet hebben, waartoe dan nog de prediking?' Wat zou de prediking baten, indien het anders was? Goede vriend, dat is juist een voorname reden waarom wij het prediken. Wat u meent een reden voor werkeloosheid te zijn is de sterkste drijfveer om ijverig te werken. Omdat de Heere een volk heeft dat verlost moet worden, gevoelen wij ons de gebiedende plicht opgelegd ons met Hem te verbinden om dat volk tot Hem te leiden. Ze moeten komen en wij moeten hen toebrengen. Broeders, gevoelt u niet dat u helpen moet hen uit te nodigen om tot de bruiloft tot komen? Is u niet opgedragen dat u de verloren zielen moet zoeken, dat u tot hen spreken moet, wetende dat u de hand moet lenen om deze met bloed gekochten tot Christus te brengen door de Heilige Geest?

Voorts, zijn er niet in ons midden die gevoelen dat ze moeten komen? Hoor ik niet sommigen van u zeggen: 'Ik heb lang geaarzeld, maar ik moet komen; lang genoeg heb ik Gods genade weerstaan, maar nu Christus de hand aan mij slaat, moet ik komen.' Hartelijk wens ik dat een hemels 'moet', een heilige drang van een almogend besluit, u mag, overschaduwen, u als een schaap aan de kudde toevoegen. O, dat u zich God mag onderwerpen, omdat de liefde van Christus u dringt. Onderwerp u God in erkenning van de kracht van Zijn genade, die alle gedachten gevangen zal leiden, opdat Christus voortaan in uw hart regere en alle vijanden onder Zijn voeten legge. Hij zegt: *'Die tot Mij komt, die zal Ik geenszins uitwerpen.' - 'Ik wil mij aan Hem toevertrouwen'*, zegt daar iemand, 'ik voel dat ik moet.' Juist zo; en dat vertrouwen is een blijk van uw verkiezing door God, want *'die in Hem gelooft, heeft het eeuwige leven.' 'Die Hij verordineerd heeft, heeft Hij ook geroepen.'* Wanneer Hij u roept is het omdat Hij u verordineerd heeft; en u mag u daarop verlaten en met heilige vreugde en blijdschap aan Hem overgeven. Wat mij betreft, ik gevoel mij zo gelukkig in de prediking van het Evangelie, omdat ik niet vis op een 'mogelijk' en een 'misschien' dat

er enigen komen mogen. De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn, en ze zullen komen. Elke bijeenkomst is, met het oog daarop, een keurvergadering. Toen ik deze morgen hier kwam, dacht ik een zeer geringe opkomst te zullen hebben, omdat zo veel bij gelegenheid van deze Christelijke feestdagen uit de stad zijn. Ik verheug mij dat ik mij daarin vergist heb, en daarom denk ik dat God een volk heeft dat Hij voornemens is te zegenen. Hier zijn zij, en terwijl ik hier sta, weet ik dat Gods Woord niet ledig tot Hem zal wederkeren, maar alles doen wat Hem behaagt en voorspoedig zijn zal in wat waartoe Hij het zendt.'

IV. En nu ten slotte: onze Heere staat voor de eenheid van Zijn gemeente in. *'Deze moet ik ook toebrengen, en ze zullen Mijn stem horen; en het zal worden één kudde en één Herder.'* Wij horen veel over de eenheid van de gemeente, en opmerkingen betreffende dit onderwerp zijn zeer gewild. Men zou de Roomse, de Griekse en de Anglicaanse kerk samengevoegd zien. Als dat geschiedde zou het gevolg geen dubbeltje waard zijn. Er zou veel kwaads uit voortkomen. God heeft, daaraan twijfel ik niet, veel volks onder al deze drie grote lichamen, maar de vereniging van zulke twijfelachtige inrichtingen zou een jammerlijk teken en onheil voor de wereld zijn; donkere dagen en een pausdom erger dan ooit zouden weldra over ons komen. Hoe meer deze drie met elkander twisten hoe beter voor de waarheid en de gerechtigheid. Ik zou liever zien dat de Anglicaanse kerk in strijd raakte met de Roomse en tot een meer openbaar verzet tegen haar bijgelovigheden kwam. Ik wens van God dat de volkskerk in alle delen van de Roomse paus en zijn antichristelijke gruwelen verlost werd.
Werkelijk dit is een uitgemaakte zaak: daar is nimmer een andere Herder van de schapen geweest dan Christus Jezus alléén, en daar is nooit meer geweest en daar zal nooit meer zijn dan één kudde van God. Er is één Gemeente van God, en er zullen er nooit twee zijn. Alle gemeenten van God op en over de aarde bevatten gedeelten van de ene Gemeente van Jezus Christus, maar er zijn nooit twee lichamen van Christus geweest en ze kunnen er nimmer zijn. Daar is één Gemeente, en daar is één Hoofd van de Gemeente: de leuze van de Christenheid is: *één kudde en één Herder*.
Als een zaak van ervaring wordt dit in gelovigen openbaar. Ik heb niet te weten wie de man is, indien hij maar een geestelijk gezind man is, is hij één met alle geestelijk gezinde mensen. De mensen in een zichtbare kerk die geen genade bezit, zijn gewoonlijk de grootste ijveraars voor enig geschilpunt en holle plechtigheden of vormen. Naambelijders zijn spoedig bereid tot de oorlog, levende gelovigen volgen de vrede na. Natuurlijk, wanneer iemand niet anders dan de buitenzijde heeft, strijdt hij daarvoor met hand en tand. Maar wie de Heere liefheeft en in Zijn gemeenschap leeft, bemerkt het innerlijk leven in anderen en gevoelt zich met hen verenigd: dat innerlijk leven is één en hetzelfde in de gehele Gemeente van de Heere en dringt allen, één te zijn van hart. Laat twee broeders bidden, de één een Calvinist en de andere een Lutheraan, en hun gebed zal gelijk zijn. Deel uw innerlijke ervaring, mede en spreek van het werk van de Geest in uw ziel en zie hoe wij allen daardoor geroerd worden. Hier is een broeder, een Kwaker, die in stilte wil aanbidden; en daar is een ander die in een hartelijk gezang genoegen vindt; maar wanneer ze tot God naderen, twisten ze daar niet over, maar laten het rusten; de één zegt: 'De Heere zij met u in uw heilige stilte' en de ander bidt dat de Heere het loflied van zijn broeder mag aannemen. Allen die één zijn met Christus gevoelen een soort van bloedverwantschap, een hogere vorm van familiebetrekking, die ze niet kunnen afwerpen. Ik heb eens een godsdienstig boek gelezen, dat mij nader tot God bracht, en hoewel het mij bekend was dat het was geschreven door iemand, met wiens gevoelens ik het zeer weinig eens was, heb ik

daarom toch niet geweigerd mij door hem te laten stichten in dingen, die op ontwijfelbare wijze geopenbaard zijn. Nee, maar ik heb de Heere gedankt dat hij, met al zijn dwalingen, zoveel wist van de dierbare levenswaarheid en zo dichtbij zijn Heere leefde. Welk protestant kan de heilige Bernard Zijn liefde ontzeggen? Is er ooit een monnik geweest, die zich meer aan de dienst van de Heere toewijdde en een Christen, die meer liefhad dan hij? Toch was hij op een hoogst treurige wijze behept met het bijgeloof van zijn eeuw en van de Roomse Kerk.
De zichtbare kerk is nodig, maar ze is niet de ene en ondeelbare Gemeente van Christus. Jezus, Die het leven is, bindt Zijn gemeente samen en dat leven vloeit door al de wedergeborenen, evenals het bloed door al de aderen van het lichaam vloeit. Denk het uiterlijke weg en sla door het geloof een blik in het geestelijke Koninkrijk, en u zult één kudde en één Herder zien.
De praktische les is: 'Laat ons tot die schapen van die ene kudde behoren.' Waaraan zijn ze te kennen? Antwoord: ze zijn een gehoorzame kudde - ze horen de Heere en volgen Hem. Bent u één van hen, die naar Christus' stem, en geen andere, luisteren? Houd u aan de ene Herder! Hoe kent u Hem? Het is Jezus: in Zijn voeten en handen zijn de tekenen van de nagelen, en in Zijn zijde vertoont zich nog het litteken. Hij is het, Die de ene, enige kudde leidt. Volg Jezus en u bent veilig. Volg Hem overal en u bent zalig. De beste wijze om de eenheid van de Gemeente te bevorderen, is voor alle schapen dat ze de Herder volgen. Wanneer ze allen de Herder volgen, zullen ze allen bij elkander blijven. Laat ons gaan en daarnaar jagen en dat doen, en laat ons verlangend uitzien naar die zalige dag dat alle verschilpunten uitgemaakt zullen worden door een algemene gehoorzaamheid aan de Heere. Schikkingen zouden niets zijn dan een verdrag om de Heere ongehoorzaam te zijn. Laat niemand een beginsel laten varen onder voorwendsel van liefde tot de naaste; het is geen liefde, leugen waarheid te noemen. Wij moeten Jezus geheel volgen en wij zullen verenigd worden. Eerst zuiver, daarna vreedzaam, is de regel. O, wanneer zal over allen de drievoudige banier wapperen: *'Eén Heere, één geloof, één doop!'* - 'O, God de Heilige Geest, vergeef ons onze dwalingen en leid ons in Uw waarheid! O, God de Zoon, vergeef ons ons gebrek aan heiligheid en vernieuw ons naar uw beeld! O, God de Vader, vergeef ons ons gebrek aan liefde en smelt ons samen tot één huisgezin! De genadige God zij de heerlijkheid, in de ene Gemeente, tot in alle eeuwigheid! Amen.

11. DE WONDERBARE MAGNEET

'En Ik, als wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken. En dit zei Hij, betekenende, hoedanigen dood Hij sterven zou.' Joh. 12: 32 en 33.

Jezus wordt hier sprekende ingevoerd. Hij spreekt van zijn sterven aan het kruis, en van het gevolg dat dit hebben zou. Het blijkt dus dat de kracht van onze Heere om allen tot zich te trekken voornamelijk lag in Zijn dood. Door van de aarde verhoogd te worden aan het kruis zou Hij sterven, en zo ook zou Hij allen tot Zich trekken. Er is een aantrekkingskracht in de persoon van onze Heere, in Zijn leven én in Zijn leer. Maar toch ligt ze het meest in Zijn sterven aan het kruis. Zeer zeker is dit ongewoon en vreemd, want wanneer een groot godsdienstleraar sterft, is een aanmerkelijk deel van de macht van zijn persoonlijkheid verdwenen. Het innemende van zijn optreden, het indrukwekkende van zijn persoonlijke overtuiging, het verhevene van zijn nooit falende geestdrift - dit zijn alle krachtige hulpmiddelen voor een zaak, zolang wij ze voor ogen hebben; ze te derven is een groot nadeel, dat het gevaarlijk maakt een godsdienstleraar door de dood te verliezen. Men zal hem na zijn dood gedenken, en dit met geestdrift doen, wanneer hij bijzonder goed geweest is. Wij zeggen van de rechtvaardigen: 'Zelfs in hun as gloort hun vuur na.' Uit menig graf stijgt een stille stem op, welsprekender dan de schoonste rede: 'Hij spreekt nog nadat hij gestorven is.' Maar de invloed van louter gedachtenis heeft een maat en grens. Hoe dikwijls gebeurt het kort nadat een leraar is heengegaan, dat de meer oppervlakkige allengs verflauwen, de geveinsden zich openlijk afkeren, de lauwen afdwalen en zo de zaak uitsterft. De opvolgers van de man laten zijn beginselen varen of handhaven ze met weinig opgewektheid en kracht, en wat eens een veelbelovend streven was sterft weg als een uitgaande kaars. Voor de goede gang van iemands werk is het niet wenselijk dat hij sterft. Is het niet wonderlijk dat wat dikwijls noodlottig is voor de invloed van mensen, een winst is voor de Heere Jezus Christus, want juist door Zijn dood bezit Hij de machtigste invloed op de kinderen van de mensen. Omdat Jezus stierf is Hij tot op deze dag de machtigste Heere over de harten van de mensen, het grote Middelpunt, tot Hetwelk alle harten getrokken worden.

'Weet ook dat onze Heere Jezus Christus de schandelijkste dood gestorven is'. Wij zijn het kruis als een sieraad gaan gebruiken en door sommigen word het als een voorwerp van verering beschouwd. Maar om ronduit te spreken was het kruis voor de ouden wat de galg is voor ons - een afgrijselijk moordtuig voor misdadigers, - niets meer en niets minder. De kruisiging werd nooit op een Romeins burger toegepast, tenzij voor afschuwelijke misdrijven. Ze werd als de doodstraf voor slaven beschouwd. Ze was niet alleen smartelijk, ze was onterend en schandelijk, en te zeggen dat iemand gekruisigd was, stond in de tijd van onze Heere volkomen gelijk met in onze dagen te zeggen dat iemand is opgehangen. Het betekende juist hetzelfde, en men moet zich de kruisdood voorstellen met al de schande, die verbonden is aan de galg en de worgpaal, of men kan niet begrijpen wat hij voor Jezus en Zijn discipelen betekende. Nu, voorzeker is het, wanneer iemand opgehangen is, met zijn invloed onder de mensen uit.

Terwijl ik eens al de Engelse Bijbelverklaringen doorzag, vond ik er één met een titelblad, waarop de naam van Dr. Coke als schrijver voorkwam. Maar bij nader onderzoek bemerkte ik dat het de Bijbelverklaring was van Dr. Dodd, die wegens valsheid in geschrifte ter dood veroordeeld was. Nadat hij opgehangen was konden de

uitgevers natuurlijk geen Bijbelverklaring onder zijn Naam verkopen, en haalden een andere geleerde doctor over haar onder zijn bescherming te nemen. De man was opgehangen en daarom wilden de mensen zijn boek niet lezen, en dat zal u volstrekt niet verwonderen. Maar wonderbaar is het, dat de Heere Jezus niets van Zijn invloed heeft verloren doordat Hij aan het kruis werd gehangen; nee, het is integendeel eerder om Zijn smadelijke dood dat Hij alle mensen tot zich trekken kan. Zijn heerlijkheid vloeit voort uit Zijn vernedering; Zijn koninklijke overwinning en uit Zijn verachtelijke dood. Toen Hij *'gehoorzaam werd tot de dood, ja de dood des kruises'*, wierp Zijn vernedering geen smaad op zijn zaak, maar omschitterde ze met heerlijkheid. De dood van de vernedering, die Christus onderging, bracht geen verzwakking over het Christendom; nee, eerder de rechterarm van Zijn sterkte. In het teken van het lijden tot de dood heeft de gemeente overwonnen en zal ze nog zegepralen. Door een liefde sterker dan de dood, heeft ze reeds gezegevierd en zal ze dit voortdurend doen. Terwijl ze zich niet heeft geschaamd het kruis aan de spits te dragen, is ze nimmer beschaamd geworden, want God is met haar geweest en Jezus heeft allen tot zich getrokken. De gekruiste Christus heeft onweerstaanbare aantrekkelijkheden; als Hij Zich tot het smartelijkste lijden en de diepste smaad vernedert, moet zelfs het hardste gemoed bewogen worden; een levende Zaligmaker mag men liefhebben, maar een gekruiste Zaligmaker moet men liefhebben. Wanneer wij beseffen dat Hij ons liefheeft en Zichzelf voor ons gaf, gaan onze harten voor Hem kloppen: de stad Mensziel wordt ingenomen voor het beleg aanvangt, want Vorst Immanuël ontdekt de schoonheden van zijn stervende liefde aan de ogen van de opstandelingen.

Schamen wij ons nooit, geliefde vrienden, de gekruiste Christus te prediken - de Zoon van God, verhoogd aan het kruis te midden van boosdoeners. Dat ze onder ons, die onderwijzen op de Zondagsscholen, of prediken op de hoeken van de straten, of op een andere wijze het Evangelie trachten te verbreiden, altijd de stervende Christus voorop plaatsen. Christus zonder het kruis is in het geheel geen Christus. Vergeet nooit dat Hij de eeuwige God is, maar verbindt deze waarheid met het feit, dat Hij aan een Romeins schandhout is genageld geweest. Aan het kruis zegepraalde Hij over Satan, en door het kruis moet Hij over de wereld zegevieren. *'En Ik, als wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken. Dit zeide Hij, betekenende hoedanige dood Hij sterven zou.'*

De grote waarheid van onze tekst heb ik genoemd; laat mij ze nu ontvouwen.

I. Ik wens ten eerste te spreken over de aantrekkingskracht die in een gekruiste Zaligmaker ligt.

Het is duidelijk dat ze kort samengevat wordt in deze woorden: Hijzelf - tot Hemzelf. *'Ik zal hen allen tot Mij trekken.'* Daar staat niet geschreven dat Christus allen tot de zichtbare gemeente trekken zal, want de algemene belijdenis van ons geloof laat zich lang genoeg wachten. De Heere Jezus Christus zal er zich voorzeker niet toe lenen de mensen tot uw of tot mijn kerkgenootschap te trekken. Hij zal altijd trekken tot de waarheid en de gerechtigheid, maar niet tot dode vormen of zinloze onderscheidingen; noch tot ijdel roemen in voormalige bedenkelijke of eenzijdige zegepralen. Indien de Heere de mensen wilde trekken tot de kathedraal of de tabernakel, tot het klooster of de kapel, zou het hun weinig baten, tenzij ze Hemzelf daar vonden. De hoofdzaak, waar alles op aankomt, is dat ze tot Hemzelf getrokken worden, en niemand kan hen tot Hem trekken dan Hijzelf. Dat Hijzelf hen tot Zichzelf trekt - dat is de ziel van onze tekst.

Ik mag veronderstellen dat u wel eens van de algemeen bekende geschiedenis van de

zendelingen onder de Groenlanders gehoord hebt. Onze Moravische broeders, vol vuur en ijver en zelfverloochening, gingen goedsmoeds naar de destijds onkundige bewoners van Groenland, met de wens hen te bekeren. Met alle voorzichtigheid te werk gaande, dachten zij: 'Deze mensen zijn zo diep onwetend dat het niet baten zou hun terstond Jezus Christus te prediken. Ze weten zelfs niet eens dat er een God is. Laat ons dus beginnen hun Gods Wezen te leren kennen, hun het onderscheid tussen goed en kwaad te doen beseffen, hun de noodzakelijkheid van de verzoening van de zonde te doen inzien en hun de verwachting van de rechtvaardigen en de straffen van de onrechtvaardigen voor te stellen.' Dit werd als de meest geschikte voorbereiding van het bekeringswerk beschouwd. En wat was het gevolg? ze arbeidden jaren achtereen, maar kregen geen bekeerlingen. Maar wat was er ook in dat hele schone voorbereidend onderwijs dat iemand tot bekering leiden kon? Jezus werd buiten het hart van de Groenlanders gehouden door degenen die er Hem in wensten te brengen. Maar op zekere dag gebeurde het dat één van de zendelingen voor een arme Groenlander de geschiedenis las van Jezus' bloedig sterven aan het kruis, en hoe God Zijn Zoon gezonden had om te sterven, *'opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe'*; en de Groenlander zei: 'Wilt u mij dat nog eens voorlezen? Wat een wonderlijke woorden! Is de Zoon van God voor ons, arme Groenlanders, gestorven, opdat wij leven zouden?' De zendeling antwoordde dat dit zo was, en terwijl de eenvoudige Groenlander zijn handen ineensloeg, riep hij uit: 'Waarom hebt u ons dat niet dadelijk gezegd?'

Ja juist! Waarom het hun niet terstond gezegd en het zichzelf de weg laten banen? Dat is het waar men mee beginnen moet. Laat ons beginnen met het Lam van God, Dat de zonden van de wereld wegdroeg: *'Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon heeft overgegeven, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve maar het eeuwige leven hebbe.'* Naar mijn overtuiging is dat de zaak waarmee begonnen, en ook de zaak waarmee voortgegaan moet worden; met diezelfde waarheid moet ook worden besloten, indien er sprake kan zijn van een einde aan de grote oude geschiedenis van God geopenbaard in het vlees, die zijn vijanden lief had en Zichzelf in hun plaats aan de dood overgaf, opdat ze mochten leven...door Hem. Het Evangelie van Jezus trekt de zondaren tot Hemzelf, opdat ze door Hem leven zouden. Geliefde hoorders, weet u wat dit betekent? Ik weet dat velen van u het weten en daarin gelukkig zijn, want in die kennis is het leven. Gave God dat allen, welke de macht van de liefde in Christus leerden kennen, haar zo mochten kennen dat ze door die almachtige liefde gedreven werden en verder aan haar antwoorden met geheel hun hart en ziel en verstand. Het beste dat een ieder van onze kan overkomen, is te voelen dat Christus ons tot Christus trekt, en Zich bereid te vinden aan de vriendelijke trekking van de liefde van de Zaligmaker toe te geven.

De tekst zegt dat Jezus Christus allen tot Zich trekken zal. En allen die van Jezus Christus horen worden geroepen, maar komen niet allen. Sommigen van hen keren zich af, en het verschrikkelijkste, dat iemand overkomen kan, is wanneer hij zich zó lang afkeert totdat Christus hem laat gaan. Hoe vreselijk wanneer de trekkende invloed ophoudt en de mens terugvalt in een verderf dat hij voor zichzelf gekozen heeft, door het eeuwige leven te weigeren en aan de kracht van de Zaligmaker weerstand te bieden. Rampzalig de ellendige mens, die tegen zijn eigen redding in worstelt. Ieder, die het Evangelie hoort, gevoelt in zekere mate iets van Zijn trekkende kracht. Ik beroep mij op diegenen van u, die gewoon zijn het te horen. Roert de Heere Jezus soms niet sterk de snaren van uw geweten aan en trekt Hij en trekt Hij niet nogmaals, hoewel u zich van Hem afkeert? Ik herinner mij hoe Hij mij als kind trok, en hoewel ik mij aan Hem onttrok, toch liet Hij niet van mij af, totdat Hij mij over de

grenslijn had heengetrokken. Sommigen van u zullen zich wel herinneren hoe ze getrokken werden door de tere woorden van een moeder, door de ernstige vermaningen van een onderwijzer, door de waarschuwingen van een vader, door de tranen van een zuster, door de toespraken van een leraar. Laat uw geheugen mij te hulp komen. Brengt u voor het oog van de geest die veel geliefden, welke uw harten gebroken hebben om u voor Jezus te winnen. Ja, u bent getrokken.

Ik houd het er voor, dat u allen in zekere mate die trekking gevoeld hebt. Ja, niet enkel degenen die het Evangelie horen, maar gehele volkeren zijn in andere opzichten getrokken door de alles doordringende invloed van Jezus en Zijn liefde. In onze dagen wordt de invloed van het Christendom waargenomen in alle streken van de aarde over een uitgebreidheid die niet licht te overschatten is. Indien ik redenaarstalent bezat, zou ik mijn Zaligmaker schilderen zoals Hij de gouden ketenen van de liefde over alle volkeren werpt, waar de zending Zijn naam verkondigt. De Heere temt de naties gelijk de mens langzamerhand wilde dieren temt. Jezus trekt de heidenen van lieverlede tot Zich. Hij heeft een langdurige worsteling gehad met Indië. De dode massa ligt daar nog in de donkere voren. Maar ze moet komen, ze moet gewonnen worden. Allen, die een opmerkzaam oog hebben, zien dat wanneer er iets is dat in Indië vordering maakt, het de zaak van Christus is. Het Oosten schijnt onbeweeglijk te zijn, maar wanneer er enige beweging is, is ze in Christelijke richting. Langzamerhand wordt China door Christus getrokken. Japan wordt als in een net gevangen. Waar het getuigenis van Christus verschijnt, beginnen de afgodsbeelden te wankelen en erkennen de priesters dat er een keer ophanden is. Elke eeuw aanschouwt een aanmerkelijke vooruitgang in de toestand van de wereld; en nog sneller zullen wij vooruitgaan, wanneer de gemeente opwaakt tot een gevoel van haar verantwoordelijkheid, en de Heilige Geest over de gemeente wordt uitgestort, om ons allen tot zendelingen te maken, en op de één of andere wijze het Evangelie van Christus te doen prediken. Jezus trekt, trekt, trekt. Terwijl God wilde dat de kinderen van de mensen zich over de aarde zouden verspreiden, wilden ze zich niet verspreiden; ze bouwden een toren als middelpunt van vereniging, en alleen doordat hun sprake zo verwarde dat ze elkaar niet meer verstaan konden, kon hun toeleg om één geheel te blijven uitmaken, worden verijdeld. En zie nu hoe de gehele aarde met mensen overdekt is; de kinderen van Adam verkeren in alle wereldstreken, en het is des Vaders welbehagen om al de verlosten van de Heere bijeen te vergaderen. Daarom heeft Hij in hun midden de Grote in Silo gesteld, van Wie geprofeteerd was vanouds: *'Tot Hem zullen zich de volkeren vergaderen.'* De verstrooide stammen van Israël antwoorden niet op de roepstem van de Vader roepstem; ze begeren niet te komen onder de regering van de oudste Broeder; maar ze moeten komen, want Hij moet heersen. Heiden en Jood, Afrikaan en Europeaan - allen zullen ze komen tot het kruis, het algemene middelpunt van de gehele mensheid. Want Christus is verhoogd en trekt allen tot Zich.

Maar alle mensen worden niet behouden. Nee, want hoewel getrokken, komen ze niet. Toch trekt de gekruiste Christus sommigen uit alle geslachten en rangen tot het eeuwige leven. Dat Jezus stierf aan het kruis. geschiedde niet alleen voor heren en mevrouwen; noch ook enkel voor arbeiders; het was voor alle soorten, standen en klassen van mensen. 'Terwijl de genade de vorsten wordt aangeboden, mogen ook de armen er in delen. Geen sterveling kan een voorwendsel vinden om in wanhoop te sterven.' De wijste en kundigste is menigmaal tot Jezus getrokken door de overweldigende schoonheid van de Heere. Sommige van de geleerdste mannen hebben zich getrokken gevoeld tot Christus te komen. Maar de minst onderwezene en de onkundigste zijn eveneens door Jezus getrokken en met vreugde tot Hem gekomen. Ik hoor gaarne dat het Evangelie aan de armste onder de armen verkondigd wordt, en

wel zo gepredikt dat het dezen bereikt, die er tot hiertoe niet mee in aanraking waren gekomen. God ondersteunt elke poging waardoor Jezus tot de gevallen en vervallen mens gebracht wordt; zo lang het het Evangelie is en geen loutere woordenkramerij, wensen wij ook aan de zonderlingste wijze van prediken Gods zegen toe: alleen wanneer Jezus niet langer voorop gesteld wordt, beginnen wij vrees te koesteren.
Het is hoog nodig dat het Evangelie gepredikt wordt in het Westeind van Londen, en wel zo, dat onze aanzienlijken het te horen komen en het leven vinden dat in Jezus Christus is. Mag er spoedig een poging in die geest in het werk worden gesteld. Hoe zou het mij verheugen te vernemen van een bekeerde hertog, die het Evangelie verbreidde, of van een toegebrachte ridder van de kousenband, getuigende van de genade voor de grootsten van de zondaren. Waarom niet? En God zij geloofd, de Zaligmaker, van de aarde verhoogd, trekt alle soorten van mensen tot Zich - mensen van alle geslacht en rang; niet alleen de Jood, allereerst, maar ook de heiden. Niemand is voortaan buitengesloten dan die zichzelf uitsluit. Welkom is de geleerde er, de welopgevoede, de onwetende en de onbeschaafde. Daar is geen uitsluiting van enige klasse van mensen van Gods genade in Christus. *'En Ik, als wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken'*, en de geschiedenis van de gemeente bewijst hoe waar die verzekering is; de lijst van de bekeerden bevat koningen en bedelaars, edellieden en kroeglopers.
Maar welke kracht is het, die mensen tot de gekruiste Zaligmaker trekt? Ze komen; dit lijdt geen twijfel. Zie, daar is niets ter wereld wat de mensen zo gaarne horen als het Evangelie. Hoeveel jaren heb ik op deze plaats gestaan om te prediken voor een menigte, juist als die welke thans hier vergaderd is! De mensen zijn hier zondag na Zondag, 's morgens of 's avonds, jaar na jaar even geregeld geweest als de uren. Denk
Niet dat ik over een wetenschappelijk onderwerp had moeten spreken, om zoveel toehoorders getrokken en gehouden te kunnen hebben. Ik zou snel afgedaan hebben, indien ik verplicht was geweest voor mijn eigen zaak op te komen. Indien ik iets anders gepredikt had dan de leer van de gekruiste Christus, zou ik al voor jaren mijn hoorders naar al de winden van de hemel hebben zien uiteengaan. Maar het oude onderwerp is altijd nieuw, altijd vers, altijd aantrekkelijk. Predik Jezus Christus. Dat is het middel om het oor van de mens te boeien, om het hart van de mens te vangen. De naam Jezus heeft voor het hart van de mens de machtigste bekoring; het oor van de mens wacht er op, als de dageraad wacht op de zon en de verzengde aarde op de plasregen. Laat de naam van Jezus weergalmen; Hij is het schoonste Feestlied dat ooit is aangeheven. Laat die naam weerklinken, onbeschroomd en onverdroten. Want hij is allerwegen welkom als de bloemen in mei, de mensen zullen er evenmin ooit van verzadigd worden als de bloemen van het zonlicht, het gras van de dauw. De muziek van die zilveren klokkentoon weergalmt over berg en dal, als lieflijk als toen in de eerste Kerstnacht de engelen zongen: *'Ere ze God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen.'* Daar is in Golgotha in Zijn onmetelijke neerbuigende Goddelijke liefde een kracht, die nooit sterft noch sterven zal zolang de wereld staat. En waarom? Vanwaar die algemene aantrekkelijkheid?
Ten eerste is ze de kracht van de liefde. Want Jezus Christus is de verpersoonlijkte liefde. In Hem zien wij Degene, Die Zich van al Zijn heerlijkheid ontblootte, opdat Hij schuldigen verlossen mocht; Die op aarde kwam niet om rijkdom en eer te zoeken, maar alleen om mensen te redden; Die, na Zijn heerlijkheid en eer te hebben afgelegd, ten slotte Zijn leven aflegde louter uit liefde; uit liefde die een droevig onthaal vond; uit liefde die echter de Zijnen met een machtige verlossing heeft uitgered. Één van onze opvoedkundigen zegt dat wanneer wij weten dat een ander ons liefheeft, wij niet kunnen nalaten hem wederkerig lief te hebben, en ik geloof dat de stelling juist is.

Werkelijk, een liefde zoals de liefde van Christus, op eenvoudige wijze voorgesteld, zodat de mensen het begrijpen kunnen, kan er op rekenen een belangstelling te verwekken, een zekere mate van opmerkzaamheid te trekken en alzo tot iets beters te brengen. Zeer dikwijls toont deze liefde haar kracht aan haar toeschouwers door hen van vijanden tot vrienden te maken; en hoewel ze de Verlosser eerst verachten, haalt Zijn liefde hen eindelijk over om in Hem te geloven en Hem te aanbidden. Wanneer men mij naar het geheim van de aantrekkingskracht van de gekruiste Zaligmaker vroeg, zou ik antwoorden dat het in onweerstaanbare liefde bestaat. De enige grief, die men ooit tegen Jezus kon inbrengen, is dat Hij, zoals de dichter zingt, 'schuldig staat aan overmaat van liefde', een liefde zonder enige grond en zonder grens, een liefde zoals niemand ooit betoond heeft, zodat wanneer al de stromen van menselijke liefde samenvloeiden, ze zulk een oceaan van liefde niet konden vullen als in het hart van Jezus de Zaligmaker aanwezig was. Dit, deze enige onovertrefbare liefde is het, die de mensen tot Jezus trekt. Het doorboorde hart van Christus is een magneet die alle andere harten aantrekt.

Het is dus duidelijk, dat men van de gekruiste Zaligmaker zeggen kan, dat Hij de mensen tot Zich trekt door de wonderbare zielevrede, die Zijn dood voor de mensen heeft uitgewerkt. De innigste Christen moet soms twijfel voelen opkomen of het wel goed met hem staat. Hoe oprechter iemand is, des te meer vreest hij zichzelf te bedriegen. U, geliefde broeder, heeft uw persoonlijke benauwingen en ik heb de mijne. Maar wanneer ik het oog sla op Christus aan het kruis, en de doornenkroon zie op zijn hoofd, en de roodgeweende ogen, en de aan het hout getingelde handen, en de van bloed druipende voeten, en wanneer ik bedenk dat deze smadelijke dood ondergaan werd uit liefde tot mij, dan is mijn ziel zo gerust en verblijd, dat ik niet zeggen kan hoe vredig mijn levensstroom vloeit. God moet mijn zware misdrijven vergeven, want mijn Verlosser heeft er zo zwaar voor geboet. Wanneer ik Jezus zie sterven, besef ik dat van nu af aan de goddelijke gerechtigheid aan de zijde van de zondaar is. Hoe kan de Heere God dezelfde misdaad tweemaal straffen - eerst aan de Plaatsbekleder en dan aan de mensen, voor wie de Plaatsbekleder Zijn bloed vergoten heeft? Christus heeft Zijn bloed vergoten als Plaatsvervanger van een ieder mens die in Hem gelooft, - daarom is ieder gelovige verlost. O, broeders, wanneer u ontrust bent, blijft met ons staren naar Golgotha; en wanneer de eerste aanblik u geen rust geeft, ziet, en ziet opnieuw, en ziet nogmaals, want alle zonde moet sterven waar Jezus stierf. Niet naar Bethlehem, waar de sterren van de Kerstnacht schitteren, zien wij tot onze grootste troost, maar naar die kant waar de zon verduisterd werd op de middag en het gelaat van de eeuwige liefde omfloerst werd. Omdat de Heere van het leven en van de heerlijkheid Zijn leven gaf tot de laatste bloeddruppel toe, terwijl Hij de dodelijkste smarten leed om onzentwil, daarom vloeit uit Zijn wonden de kostelijkste balsem die ooit de wonden van een zondaar genas.

Dit moeten wij nooit vergeten. Wanneer wij onze Bijbel lezen, zullen wij er dit spoedig uit ontwaren. Daar is geen troost voor ons tegen de toorn van God en tegen ons beschuldigend geweten dan op Christus te zien, die Zich in onze plaats stelt om voor ons te lijden. Het geweten ziet met onuitsprekelijke vreugde op het gebrachte offer; het legt met blijdschap de hand op Jezus' hoofd en ziet zijn zonde op Hem gelegd, en in Hem gestraft, en zo vindt het vrede in de liefde van God. In de verzoeningsdood van Christus is de wet voldaan en God is rechtvaardig, en rechtvaardigende degene die uit het geloof van Jezus is. Geliefde vrienden, gelooft mij, Jezus verleent de onschatbare parel van volmaakte vrede aan elk hart dat tot Hem komt. Hij vervult de ziel zodanig, dat ze geen begeerten meer kent. U kent de hoefmagneet en hebt gezien hoe snel hij stukjes ijzers tot zich trekt. Hebt u wel eens

een stukje ijzer dwars langs de beide uiteinden van de magneet gelegd? U zult dan opgemerkt hebben, dat de magneet ophield iets anders meer aan te trekken. De magnetische stroom is dan volkomen en de magneet doet niets meer; hij wil niet buiten zijn eigen kring gaan, want hij is voldaan. Wanneer mijn ziel met Jezus vervuld is, bevredigt Hij de wensen en begeerten van mijn ziel. In Hem is al mijn zaligheid en al mijn begeren. Hebt u dat ook ervaren? Is uw ziel niet geheel en al tot rust gekomen toen ze Christus had gevonden? Toen Hij u tot zich trok, hebt u toen geen rust verkregen? Omdat de mensen zien dat zulk een rust hun deel kan worden, daarom komen ze tot Christus. Hijzelf gebruikt dit als een drangreden om hen tot Zich te doen komen: denkt aan Zijn bemoedigende woorden: *'Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven.'* Dit is een deel van de aantrekkingskracht, die in de gekruiste Zaligmaker woont.

Het staat vervolgens bij mij vast dat er een grote aantrekkelijkheid in Christus is, wanneer wij de ommekeer zien, die Hij in de mensen teweegbrengt. Hebt u een dronkaard een Christen, of een dief een eerlijk man zien worden? Hebt u een publieke vrouw kuis zien worden? Hebt u van die wonderen van de tegenwoordige tijd aanschouwd, die in de vorm van bekeringen onophoudelijk om ons heen geschieden? Wanneer u zich in deze tekenen en wonderen verblijd hebt, ben ik er zeker van dat u gezegd hebt; 'Heere, ook ik wil tot U komen om bekeerd te worden', het aanschouwen van Zijn macht tot verlossing en heiliging heeft u tot Jezus getrokken, en u bent Hem te voet gevallen. Er is geen ware, grondige, innige, levende bekering dan door het kruis; en daarom komen zij, die door God geleerd zijn, van ganser harte tot Christus, opdat de zonde in hen overwonnen worde, opdat hun stenen hart weggenomen en hun een vlesen hart gegeven worde, en opdat ze mogen wandelen op de blijde weg van de heiligheid overeenkomstig het voorbeeld van hun aanbiddelijke Meester.

Ik zou voort kunnen gaan met u te doen zien wat deze aantrekkingskracht is, maar om u niet te vermoeien, wil ik alleen zeggen dat ze voor een groot deel gelegen is in zijn lijden zelf. Is het niet vreemd, dat lijden aantrekt? Ja, wat meer is: een smadelijk lijden zegepraalt: het zit als een koning op zijn troon en heerst door Zijn Koninklijke gelatenheid. Het schip van de gemeente is voortgeworsteld door zeeën bloed. Met het scharlakenrood, kruis in top, heeft het zich zelfs in de nacht vooruitgestuwd en de bloedrode golven tot schuim geslagen met zijn kiel. Het is nooit opgehouden door vervolging, verdrukking of de dood; dat zijn juist de sterke winden die zijn zeilen vullen. Geen vooruitgang is zekerder dan die door heilig lijden wordt uitgewerkt. De vijanden van de gemeente hebben haar discipelen genomen en verbrand, maar hun dood bleef een lieflijke reuk des levens. Men mag vragen of iemands invloed beter kan bevorderd worden dan door hem in een vurige wagen naar boven te doen gaan. Waardoor werd ons (Engelse) volk voor eeuwen Protestants? Ik zeg niet dat wij nu Protestants zijn, maar wat maakte ons vroeger antipaaps? De brandstapels van Smithfield hebben dat gedaan. Mannen en vrouwen zagen de geloofsgetuigen verbranden, en toen ze hen zagen sterven zeiden zij: 'Deze mensen zijn rechtvaardig, en de zaak waarvoor ze verbrand worden is recht', en in het hart van Engeland bereidde het martelaarschap een weg voor de Heere Jezus, en daarlangs kwam Hij toen in Oud-Engelands volksbestaan. Wat de martelaren in hun mate deden door hun bittere folteringen tot de dood, is op Goddelijke schaal verricht door het lijden van de Overste van alle martelaren en het Hoofd van alle bloedgetuigen. Door de doodsangsten van Jezus zijn de harten van de mensen bewogen geworden en aan Hem geboeid.

Zijn sommigen van u nog onbekeerd en wensen ze bekeerd te worden? Dan weet ik geen beter middel dan ernstig de geschiedenis van Christus' dood te lezen, zoals die door de vier Evangelisten verhaald wordt. Wanneer u ze eens gelezen hebt, lees ze

nogmaals; en wanneer u ze leest, zeg dan: 'Heere, ik moet wel bijzonder hard van hart zijn dat ik niet tot tranen toe bewogen word. Ik bid U, verander mijn hart.' Lees dan de geschiedenis nog eens, en ik verzeker u, ten laatste zal ze u treffen. God de Heilige Geest u zegenende, zal ze u bewegen, en u zult tot die 'allen' behoren, die door Jezus' eigen persoonlijke kracht tot Hem getrokken worden.
Zover nu over wat die kracht is.

II. Laat mij u ten tweede kortelijk bepalen bij de vraag hoe deze kracht wordt uitgeoefend.
Die kracht wordt uitgeoefend door de Heilige Geest. Het is de Geest van God, Die werkt op de waarheid die in Christus is. Zo worden de mensen van de waarheid overtuigd en komen tot Christus en leven. Maar onze gezegende Heere en Meester gebruikt werktuigen. De kracht van de liefde van Christus wordt soms aan mensen geopenbaard door zulken, bij wie al liefde tot Hem aanwezig is. Één Christen maakt er meer. Één gelovige brengt anderen tot het geloof. Om tot het beeld van de magneet terug te keren: u hebt wel eens een batterij gezien, waaraan een ineengevlochten draad verbonden was, en wanneer men nu een spijker neemt en die in dat kabeltje steekt, dan is die spijker sterk magnetisch geworden. U bemerkt dat de spijker in een magneet is omgezet, want neemt u een andere spijker en brengt die aan het einde daarvan, dan houdt hij die tweede spijker vast. Nu is nummer twee magnetisch geworden. Beproef het maar eens. Breng er een derde spijker aan. Zie, hij wordt vastgehouden. Nummer drie is magnetisch geworden. Neem de proef met een volgende spijker, hij hecht er zich eveneens aan vast als de onverbiddelijke dood, en nu is nummer vier magnetisch geworden. Breng nu een volgende spijker onder zijn invloed. Nummer vijf is magnetisch geworden. En zo gaat het voort. Geleidelijk gaat de magnetische kracht van de ene spijker op de anderen over. Maar ga nu naar uw batterij en maak één van uw draden los, en de spijkers vallen terstond af, want de samengevlochten draad heeft ook opgehouden magnetisch te zijn. Al de magnetische kracht komt van de eerste plaats waar ze ontstaan is, en wanneer ze bij de hoofd-oorsprong ophoudt eindigt ze overal. Werkelijk, Jezus Christus is de grote aantrekkende Magneet en alles moet met Hem beginnen en eindigen. Wanneer Jezus ons aangrijpt, grijpen wij een broeder aan, en weldra wordt ook hij in een magneet omgezet; zo werkt die geheimzinnige invloed van de één op de andere door; maar al de kracht samen berust in Jezus. Meer en meer breidt zich Zijn koninkrijk uit, 'altijd machtig om te heersen'. Maar alle groei en kracht komt uit Hem. Zo werkt Hij - allereerst Hijzelf en voorts door allen die in Hem zijn. Mag de Heere ons allen magneten voor Hem maken. Jezus zegt: *'Ik, zo, wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken'*; maar Hij laat in deze voorstelling ruimte voor de medewerking van begenadigde harten.
Jezus trekt de mensen geleidelijk. Sommigen zijn in een ogenblik tot Hem gebracht; maar velen zijn langzamerhand getrokken. In sommige delen van de wereld rijst de zon in een enkel ogenblik boven de horizon. Maar in ons eigen land is het in dit gedeelte van het jaar schoon, de dageraad te zien aanbreken van het eerste morgengrauw tot het volle daglicht toe. Is het duister, of is het licht? Nu, het is niet geheel duister; het is schemerdonker. Van lieverlede breekt het licht aan. De zon is nog niet op, maar toch breekt het licht door totdat het Oosten begint te gloren en het Westen de glans weerkaatst: dan verrijst van lieverlede de grote dagvorstin. Zó brengt de Heere velen van schrede tot schrede tot Zich. Ze kunnen niet verhalen wanneer ze bekeerd zijn geworden, maar ze zijn bekeerd, want ze zijn tot Christus gekomen. Wees verzekerd dat Hij u niet zal afwijzen. Zeg niet: 'Ik ben niet bekeerd, want ik weet het ogenblik van de grote verandering niet.' Ik heb een oude vrouw gekend, die

haar geboortedag niet wist. Maar ik heb haar nooit horen beweren dat ze daarom niet geboren was, want ze was er. En wanneer u niet weet wanneer u een Christen geworden bent, maar een Christen bent, doet het er weinig toe. Indien u werkelijk uit God geboren bent, kan de dag van u nieuwe geboorte de nieuwsgierigheid prikkelen, maar godsvrucht bevorderen niet. De verlossing wordt dikwijls over een lange weg tot stand gebracht. Ik heb wel gehoord dat men om een brug over een afgrond te bouwen, begint met een pijl of een kogel over de kloof te schieten, waaraan een dunne draad bevestigd is. Dat was al de gemeenschap van oever tot oever en ver daar beneden bruiste de stroom. Maar veracht de dag van de kleine dingen niet. Het onbeduidende begin was de profetie van grote uitkomsten. Door middel van die dunne draad trok men er een gevlochten draad over heen, en toen men die aan de andere zijde had gekregen, bond men een duimenkabel aan het einde van de gevlochten draad en trok hem daarmee over, en toen hechtte men aan die dunne kabel een dikke en trok die er over, en nu ligt daar over die afgrond een ijzeren brug, waar het stoompaard met zijn ontzaglijke vracht over heen snort. Zo verenigt de Heere Jezus ons met Zich. Hij gebruikt eerst een onbeduidende vezel van bezorgdheid; dan een gevoel van warme belangstelling; dan een dieper overdenking; dan een gemengde gewaarwording en aandoening; dan een weifelend geloof; dan een vaster geloof; dan een nog sterker, totdat wij ten slotte hecht aan Christus zijn verbonden. O, wees dankbaar, wanneer er ook maar een draad van gemeenschap tussen u en Christus bestaat, want daar zal meer op volgen. Iets meer begeerlijks zal van over de kloof u geworden. De trekkingen van Christus worden dikwijls eerst van lieverlede openbaar en de overwinningskracht wordt niet steeds opeens gevoeld.

Bovendien zijn de koorden waarmee de Heere trekt zeer verborgen. U ziet de zwaluw over onze daken zweven, in de lucht fladderen, naar de wolken stijgen of langs uw oor strijken. Het is zomer, en ze brengen ons haar jaarlijks bezoek. Ze willen voor een tijd bij u toeven. Maar onverwachts zult u ze bijeen zien komen op de nok van een oud huis, onder levendig gesnap en blijkbaar iets belangrijks behandelende van de vogels. De Heere is bezig elke zwaluw in Engeland naar de Afrikaanse kust te trekken, en allen, zonder uitzondering zullen vertrekken, als de verborgen oproeping de gevleugelde gasten bereikt. Ze weten maar weinig van de weg af, maar haar vlucht is daarom niet wisselvallig noch haar koers onzeker. Duizenden mijlen over land vervolgen ze haar tocht totdat ze haar rustplaats hebben bereikt. En ziet, dezelfde macht die ze naar het Zuiden trok, zal ze weer naar het Noorden trekken, en later zullen ze terugkomen en wij zullen haar vrolijk getjilp horen en bij onszelf zeggen: 'De zomer is gekomen, want de zwaluw zijn er weer.' Door een dergelijke verborgen kracht trekt Jezus de vreemdelingen en uitlanders, die Zijn genade verkoren heeft, naar huis; ze zeggen tot elkaar: 'Komt en laat ons opgaan naar het huis van de Heere, laat ons het aangezicht zoeken van de Zaligmaker.' De geheimzinnige trekkingen van de kracht van Christus trekken in het verborgene velen die Hem niet kennen, en nu vragen ze naar de weg naar Sion, waarheen ze het aangezicht keren. Ziet hoe de zon de planeten aantrekt. Ze spoedt zich voort op haar ontzaglijke loopbaan in de ruimte, ik weet niet waarheen, maar trekt al de hemelbollen met zich mee die het zonnestelsel vormen: al deze volgen haar zwijgend in haar majestueuze loop. Zo is Christus, de grote Hoofdzon; al de Zijnen volgen Hem, want Hij trekt hen aan. Gaat naar het strand van de zee en ziet wat de maan kan doen. U ziet haar niet, want het is midden op de dag. Maar hier komt een golf aanstuwen, en daar een andere, en verderop weer één, en de vloed rijst vandaag een weinig hoger dan gisteren. Wat is de oorzaak van die levensuitingen, van die hartslagen van de diepte? De aantrekkingskracht van de maan trekt de wateren van de zee op. Evenzo trekt onze heerlijke Christus, op voor ons

verborgen wijze, de harten van de mensen door Zijn machtige geest waarheen het Hem behaagt. *'En Ik, wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken.'*

Verzuimt niet op te merken hoe zacht Hij het doet. De oude heidenen aanbaden een godin, die ze voorstelden rijdende in een wagen door duiven getrokken. Werkelijk de zachtste wijze van voortstuwing - macht zonder ruwe kracht, beweging ontstaande uit innerlijke aandrift. Sommigen van ons zijn door zulk een zachte Zuidenwind tot Jezus gedreven. Wij hadden slechts toe te geven; de zachtheid en teerheid van elke aanraking van de Heiland werkte oneindig meer op ons uit dan geweld bij mogelijkheid had kunnen doen. Harten zijn tere voorwerpen, en niet open te breken met breekijzers: de deuren van de harten gaan zachtjes open voor wie de sleutel bezit; en wie is dat anders dan Hij, Die het hart vormde en het kocht met Zijn dierbaar bloed? De zachtmoedigheid evenaart de kracht wanneer Jezus mensen tot Zich trekt.

Maar o, hoe krachtdadig. Toen ik mijn tekst overdacht, stelde ik mij een grote draaikolk voor, zoals de Maalstroom bij de Noorse kust. Het was mij als zag ik een ontzaglijke draaikolk, als uitgestrekt dat al de zielen van de mensen, als schepen van allerlei vorm, er in getrokken werden. Met strakke blik staarde ik op die ontzettende alverzwelger. Wee hem, die binnen het bereik van die vreselijke wervelstroom komt, voor hem is geen ontkomen. Zijn diepte heeft geen bodem, vernieling is zeker voor al wie in zijn afgrijslijke kringloop geraakt. Zelfs schepen die een andere streek van de zeer bevaren, worden, hoewel zij deze maalstroom ontgaan, er toch door gehinderd in hun koers. Want deze verschrikkelijke vernieler spant zich in om alles te verdelgen en laat geen baai, geen haven, geen verre kust onaangeroerd door zijn altijd durende cirkelstromingen. Terwijl ik over die ontzettende vernieler dacht en peinsde hoe ik mijn eigen scheepje zou moeten sturen dat het aan die kaken van de hel ontkwam, zag ik een hand die in haar palm het teken van een nagel vertoonde, en zie, ze hield een machtige magneet, die elk schip aantrok met een kracht groter dan enig geweld van zee of storm. Die magneet trok veel schepen zo sterk aan, dat ze er zich ijlings heen wendden en vlak voorbij de maalstroom ongedeerd naar de gewenste haven voeren. Ik zag andere schepen, wier bemanning de zeilen in top hesen om de werking van die magneet te ontgaan en zelfs de riemen uitbrachten om al roeiende weg te komen; en enigen ontkwamen zo dan ook. Helaas, ze dreven al verder en verder binnen de vernielende stroming van de draaikolk, om in hun verderf te worden gesleept. Deze waren zo verdwaasd, dat ze tegen de genade in werkten en besloten te gronde te gaan: wij verblijden ons dat niet allen er toe kwamen zo waanzinnig te handelen.

Meermalen zult u op de rivier een bijzondere wijze van trekken hebben waargenomen. Een groot schip is voor de Indiën bevracht. Maar hoe kan het de Noord omkomen? Het is moeilijk het logge vaartuig in beweging te krijgen. Nu zou het moeten blijven liggen. Maar hier komt een stoomsleper. Het grote schip werpt de sleper een kabel aan boord; en nu begint de stoom te werken. Trek, trek, trek; de schepraderen draaien en het lome schip begint de sleper te volgen; het is niet langer bewegingloos, het zal weldra de wateren klieven als een levend wezen. Een aangenaam gezicht - de sleper trekt het langzaam in zee en laat het schip dan zijn reis vervolgen. Evenzo trekt Jezus u uit de zondige vermaken en van uw eigengerechtigheid af.

III. Laat mij besluiten met hieruit een paar lessen te trekken. Daarmee wens ik te eindigen. Wat sluit dit alles in? *'En Ik, wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal allen tot Mij trekken.'*

Ten eerste dit - dat de mens, van nature, zich op verre afstand van Christus bevindt. U bent niet bekeerd geboren. Daarvan ben ik zeker. Ook bent u geen Christen door

geboorte. Dan zou u zulk een kind van God zijn gewenst, dat de zonde liefhad, en zulk een lid van Christus' lichaam dat niets van Hem wist, en zulk een erfgenaam van het Koninkrijk der hemelen, die, hetzij God u verlost, er nimmer zult ingaan. Van dezulken zou men ook hebben te zeggen: *'Ogen hebbende, zien ze niet; een mond hebbende, spreken ze niet'*; en ik vrees er te moeten bijvoegen: *'Dat die hen maken hun gelijk worden en al wie op hen vertrouwt.'* Het is een armzalig. Christendom, dat op zulk een inbeelding rust. *'Gij moet wederom geboren worden, wedergeboren uit water en Geest, of u kunt het Koninkrijk van de hemelen niet ingaan.'* De mens is ver van Christus verwijderd, en Christus moet Hem trekken. Vriend, bid Hem dat Hij u trekke.

Ik ga over tot een andere les - dat de mens niet tot Christus zal komen tenzij Hij hem trekke. Wanneer ik het onderwerp van mijn preek overdenk, zeg ik soms bij mijzelf: Waartoe moet ik al die moeite doen? Als de mensen hun verstand gebruikten, zouden ze ook zonder geroepen te worden tot Christus vluchten. Waarom moeten wij het hun zo aanlokkelijk maken? Waarom moeten wij hen dringen? Waarom moeten wij zo ijverig zijn? Omdat de mensen geen behoefte gevoelen om te komen, te komen tot hun Zaligmaker. Ze verlangen niet dat hun zonden hun vergeven worden. Ze begeren niet dat hun harten vernieuwd worden; en ze zullen nimmer komen, nee, geen enkele van hen, tenzij Hij, die Christus tot hen zond, hen tot Christus trekke. Volstrekt noodzakelijk is een werking van de genade in het hart, alvorens door één van ons, het offer van de Heere Jezus wordt aanvaard. Jezus zei: *'Gij wilt niet tot Mij komen, opdat u het leven hebt.'* Wat onze Heere zei is waar tot op dit uur toe; de mens is nog geen streep vooruitgegaan.

Maar verneemt dan nog een andere les. Wanneer daar iemand is die door Christus getrokken wordt, behoeft hij niet te vragen: 'Mag ik komen?' Natuurlijk mag u, wanneer u trekking gevoelt om te komen. Komt u? Kom en wees welkom. Christus wees nog nooit een ziel af, die tot Hem kwam - geen enkele. *'Die tot Mij komt, die zal Ik geenszins uitwerpen.'* Als Hij u trekt, treedt toe, want de Schrift geeft u daartoe grond: *'Trek ons; wij zullen U nalopen.'* Indien u heden enige trekking in uw hart gevoelt, draal dan geen ogenblik. Kom dan terstond. Wanneer God trekt, is het uw tijd om te komen. Wat zeggen deze mensen? 'De wind steekt op, Jack. Ieder op zijn post! Het anker gelicht! Alle zeilen gehesen! Wij kunnen nu vooruit!' Voelt u enige wind? Wekt de adem van de Heilige Geest enige beweging bij u? Gevoelt u zich geneigd te zeggen: 'Ik wil tot Jezus gaan'? Spoed u dan, als een schip onder volle zeilen bij een sterke wind; en door Gods genade zult u weldra de haven van de eeuwige zaligheid binnenlopen.

Laat ons eindigen met de opmerking, dat wanneer Christus gezegd heeft dat Hij trekken zal, Hij dan heden trekken wil. De trekkingen van de Heere Jezus zijn gestadig, aanhoudend: Hij trekt en zal voortdurend trekken. Hij trekt nu. Trekt u niet terug, zodat Hij ten laatste zou ophouden te trekken en u verloren zou gaan, maar laat het bij u mogen zijn: 'Hij trok mij en ik volgde Hem, verheugd dat ik Zijn Goddelijke kracht erkennen mocht.' O, Geest van God, trek de mensen tot Jezus! Dit is de weg van het behoud: *Gelooft in de Heere Jezus en u zult zalig worden.* In die daad ligt een verandering in uw wezen opgesloten, die zich voortaan naar buiten zal vertonen. Want die in Jezus Christus, de Zoon van God, gelooft, is wederom geboren. Het geloof, dat op Jezus ziet, en het leven, dat uit Jezus, leeft, verenigen zich. Ik kan u niet zeggen wat het eerst is, de nieuwe geboorte of het geloof. Kunt u mij zeggen, welke spaak van een wiel zich het eerst beweegt? Nee. En dit zijn spaken van Zijn: *'Die in Hem gelooft, heeft het eeuwige leven!'* O, gelooft Hem op Zijn Woord. Vertrouw op Hem. Houdt Hem vast. Neemt Hem nauw en gaat uw weg, en de bergen en heuvelen zullen vrolijk

geklank maken en de bomen van het woud zullen in de handen klappen. Zo zij het! Amen.

12. UW HART WORDE NIET ONTROERD

'Uw hart worde niet ontroerd, gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij. In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zou Ik het u gezegd hebben; Ik ga heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, zo kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben. En waar Ik heen ga weet gij, en de weg weet gij.' Joh. 14: 1-4.

Wij mogen ons wel verblijden dat de kinderen van God, van wier leven in het Oude Testament gewaagd wordt, mensen waren van gelijke beweging als wij. Ik heb menige arme zondaar hoop zien krijgen, als hij met de zonden en de strijd bekend werd van hen, die door de genade verlost waren; en ik heb veel erfgenamen van de hemel troost zien vinden in de herinnering, hoe onvolmaakte mensen zoals zij met God worstelden in het gebed, en te zijner tijd uit hun nood werden verlost. Het verblijdt mij zeer dat de apostelen geen volmaakte mensen waren; ze zouden dan dadelijk al wat Jezus zei verstaan en wij de leerrijke uitleggingen van onze Heere gemist hebben. Ze zouden ook zonder enige geestelijke zorgen geleefd hebben, en dan zou de Meester hun deze gulden woorden niet hebben toegesproken: *'Uw hart worde niet ontroerd.'*
Uit onze tekst blijkt echter ten duidelijkste, dat het de wens van onze Heere niet is, dat één van Zijn dienstknechten ontroerd van hart zou zijn. Hij schept geen behagen in de twijfel en de onrust van de Zijnen. Wanneer Hij zag, dat door wat Hij gezegd had de harten van Zijn apostelen met kommer waren vervuld, sprak Hij hen liefderijk toe, en vermaande Hij hen getroost te zijn. Als een moeder, die haar kind troost, riep Hij uit: *'Uw hart worde niet ontroerd.'* Jezus zegt hetzelfde tot u, mijn geliefden, als u één van die bedrukten bent. Hij wil niet dat u bedroefd bent. *'Troost, troost Mijn volk; spreek naar het hart van Jeruzalem'*, is zelfs onder de oude bedeling een bevel; en ik ben er volkomen zeker van, dat de Heere onder deze duidelijker openbaring wil, dat de Zijnen vrij van hartzeer zullen zijn. Heeft de Heilige Geest niet dáárom vooral het werk van de vertroosting op Zich genomen, opdat het op afdoende wijze geschieden zou? Er zijn beproevingen, die de harten van Gods kinderen terneerdrukken, waarvoor de teerste zielzorg geen troost kan verstrekken; en dan is het de gebrekkige trooster uiterst zoet, aan de onfeilbare Trooster te denken en de bedroefde ziel aan zijn Goddelijke zorg op te dragen. Daar één Persoon van de Goddelijke Drieëenheid op Zich heeft genomen de Trooster te zijn, zien wij van hoeveel gewicht het is dat onze harten volkomen getroost zijn.
Heerlijke godsdienst, die ons tot plicht stelt, blij te zijn! Gezegend Evangelie, dat ons verbiedt ontroerd van hart te zijn!
Moet het niet ten hoogste worden bewonderd, dat de Heere Jezus Christus op zulk een tijd zo zorgvol aan Zijn vrienden denkt? Eigen grote droefheid kan wel tot verontschuldiging strekken, als de smarten van anderen min of meer over 't hoofd worden gezien. Jezus ging Zijn laatsten bittere doodsangst en de dood zelf tegemoet, en toch was Hij vol deelneming voor Zijn volgers. Waren u of ik het geweest, dan zouden wij voor onszelf deelneming gevraagd hebben. Wij zouden hebben uitgeroepen: 'Ontfermt u mijner, ontfermt u mijner, o u, mijn vrienden! want de hand Gods heeft mij aangeraakt.' Maar in plaats daarvan stelt onze Heere Zijn eigen verpletterende droefheid op de achtergrond, en houdt Hij zich bezig met Zijn uitverkorenen te steunen in hun veel geringer verdriet. Hij wist dat Hij weldra *'geheel bedroefd tot de dood toe'* zijn zou; Hij wist dat Hij spoedig in doodsangst zou

verkeren door *'de straf te dragen, die ons de vrede aanbrengt'*. Maar vóór Hij neerstortte in de diepte, moest Hij noodzakelijk de tranen drogen van hen, die Hij zozeer liefhad; en daarom zei Hij zo aandoenlijk: *'Uw hart worde niet ontroerd.'*
Terwijl ik deze neerbuigende teerheid van de liefde bewonder, moet ik eveneens het wonderbare vertrouwen roemen van onze gezegende Heere, Die, hoewel Hij weet dat Hij een smadelijke dood ondergaan zal, toch geen vrees gevoelt, maar Zijn discipelen vermaant onvoorwaardelijk op Hem te vertrouwen. De zwarte duisternis van de vreselijke nacht begon Hem te omringen, en hoe fier is toch Zijn Woord: *'Gelooft ook in Mij!'* Hij wist in dat dreigende uur, dat Hij van de Vader was uitgegaan, en dat Hij in de Vader was, en de Vader in Hem; en daarom zegt Hij: *'Gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij.'* Het kalme gedrag van hun Meester moet in grote mate gestrekt hebben om Zijn dienaren te bevestigen in hun geloof.
Terwijl wij hier Zijn vertrouwen als mens zien, gevoelen wij ook dat dit geen woorden zijn, die een bloot mens ooit zou hebben uitgesproken, als hij een goed mens geweest was. Want geen bloot schepsel zou zich zo met God gelijk gesteld hebben. Dat Jezus een goed mens is, wordt door weinigen betwijfeld; dat Hij God moet zijn, wordt dus door deze woorden bewezen. Zou Jezus ons bevelen op een vlesen arm te vertrouwen? Is er niet geschreven: *'Vervloekt is de man, die op een mens vertrouwt, en vlees tot zijn arm stelt?'* Toch zegt de heilige Jezus: *'Gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij.'* Dat Hij zich aldus met God verenigt, als het voorwerp van het vertrouwen van de mensen in tijden van kommer, duidt een bewustheid van Zijn eigen Goddelijke macht en van Zijn Godheid aan; en het is een verborgenheid, in welker diepten het geloof zich vermeit, in onze Heere Jezus het geloof van een mens voor zichzelf en de getrouwheid van God voor anderen te zien.
Komt dan, geliefde vrienden, vestigt uw aandacht onverdeeld op de tekst, en mag Gods Geest met ons zijn! Ik zal de tekst nog eens zeer duidelijk lezen. Bidt dat u de kracht van de woorden zelfs nog meer dan de apostelen gevoelen mag. Want ze hadden de Trooster nog niet ontvangen, en dus waren ze nog niet geleid in alle waarheid; dit hebben wij bij hen, zoals zij die nacht waren, vóór: laat ons daarom vol hoop bidden, dat wij de heerlijkheid van de woorden van onze Heere mogen kennen en dat wij ze tot in het diepste van onze ziel mogen horen spreken door de Heilige Geest: *'Uw hart worde niet ontroerd, gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij. In het huis mijns Vaders zijn vele woningen anderszins zou Ik het u gezegd hebben; Ik ga heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, zo kom Ik weder, en zal u tot Mij nemen, opdat u ook zijn mag waar Ik ben. En waar Ik heenga, weet gij, en de weg weet gij.'*
Deze woorden zijn op zichzelf veel beter dan een preek. Wat kan onze overdenking anders zijn dan een zwakke weerklank van de wezenlijke geest van de vertroosting, die vervat is in de woorden van de Heere Jezus? Laat ons nu ten eerste proeven van de bittere wateren van de ontroering van hart, en in de tweede plaats met volle teugen drinken van de zoete wateren van de Goddelijke vertroosting.

I. Ten eerste dan, laat ons proeven van de bittere wateren. *'Omdat Ik deze dingen tot u gesproken heb, zo heeft de droefheid uw hart vervuld.'* Ik wil de troost niet beperken tot een bepaalde soort van droefheid, want hij is een balsem voor elke wond. Maar toch zal het goed zijn, te onderzoeken welke de bijzondere droefheid van de discipelen was. Het kan zijn dat sommigen van ons haar thans ondervinden, of er eerlang in gedompeld zullen worden.
Het was daarom: Jezus moest sterven. Hun Heere, Die ze oprecht liefhadden, zou hen weldra verlaten door een smadelijke, smartelijke dood. Welk liefdevol hart kon de

gedachte daaraan verdragen? Toch had Hij hun gezegd dat het zo zijn zou, en ze begonnen zich Zijn Woorden van vroeger te herinneren, toen Hij gezegd had dat de Zoon des mensen overgeleverd zou worden in de handen van de zondaren, en gegeseld en ter dood gebracht worden. Ze moesten nu al de bitterheid ondervinden van Hem te zien aanklagen, veroordelen en kruisigen. In korte tijd werd Hij werkelijk gegrepen, gebonden, naar het huis van de hogepriester gebracht, naar Pilatus gevoerd, daarna naar Herodes, en weer terug naar Pilatus, gebonden, gegeseld, bespot en beledigd. Ze zagen Hem door Jeruzalems straten leiden Zijn kruis dragende. Ze zagen Hem tussen twee moordenaars hangen aan het hout, en hoorden Hem uitroepen: *'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten!'* Welk een bittere beker was dit! Naarmate ze hun Heere liefhadden, moeten ze diep bedroefd over Hem geweest zijn; en ze hadden er behoefte aan dat Hij zei: *'Uw hart worde niet ontroerd.'* Heden ten dage moeten zij, die de Heere Jezus liefhebben, een geestelijke herhaling aanschouwen van Zijn smadelijke bejegening door de handen van de mensen. Want nu nog wordt Hij opnieuw gekruisigd door hen, die Zijn kruis een steen des aanstoots achten en de prediking daarvan een dwaasheid. Helaas, hoe wordt Christus thans nog door de mensen verkeerd begrepen en voorgesteld, veracht, bespot en verworpen! Metterdaad kunnen ze Hem niet treffen, want Hij zit op de troon in de hemel der hemelen. Maar in zover het hun mogelijk is, doden ze Hem nogmaals. Een boze geest openbaart zich tegen het Evangelie, gelijk eens tegen de Christus persoonlijk. Sommigen trachten door ruwe godslasteringen, en niet weinigen door sluwe aanslagen op dit of dat gedeelte van de Schrift, de verzenen van het vrouwenzaad te vermorzelen. Diep bedroevend is het, de mensenmenigte het kruis te zien voorbijgaan met afgewende ogen, alsof de dood van de Zaligmakers niets, volstrekt niets voor hen was. Naarmate het u ernst is met uw ijver voor de Gekruiste en Zijn zaligmakende waarheid, is het balsem en gal, in deze tijd van ongeloof te leven. Christus Jezus is genageld tussen de twee moordenaars bijgeloof en ongeloof, terwijl nog de felle tegenstand van ruwen en beschaafden, van onwetenden en wijzen zich rondom Hem samentrekt.

Daarbij kwam nog dat de apostelen moesten verwachten dat hun Heere niet meer bij hen zou zijn. Eerst verstonden ze Zijn Woorden niet: *'Een kleine tijd en gij zult Mij niet zien, en wederom een kleine tijd en gij zult Mij zien, want Ik ga heen tot de Vader.'* Nu kwam voor hen de tijd dat ze als schapen zonder herder zouden achterblijven. Want hun Meester en Hoofd zou van hen weggenomen worden. Dit was hun een bron van vrees en verslagenheid, want ze zeiden tot zichzelf: 'Wij zijn een kleine kudde; wie zal ons verdedigen als Hij heengegaan is, en de wolf rondzwerft op buit? Als de Schriftgeleerden en Farizeeën zich om ons verzamelen, wat zullen wij hen antwoorden? En wat de zaak en het koninkrijk van onze Heere betreft, hoe kunnen ze veilig zijn in zulke sidderende handen als de onze? Ach, wat is het Evangelie van de zaligheid, als Jezus niet bij ons is! Dit was een bittere droefheid, en dikwijls komt iets van een gelijksoortig gevoel in onze eigen harten op, als wij zorg koesteren voor de ark van de Heere. Mijn hart treurt als ik de toestand van de godsdienst in ons midden zie. O, ware de Zoon des mensen in deze donkere dagen één uur hier! Er staat geschreven: *'In het laatste der dagen zullen spotters komen'*; en ze zijn gekomen. Maar o, mocht de Heere Zelf persoonlijk hier zijn! O, dat de Heere Zijn rechterhand uit Zijn boezem trok en ons opnieuw het Pinksterwonder deed aanschouwen, tot schrik van Zijn vijanden en tot blijdschap van al Zijn vrienden. Hij is tot nog toe niet gekomen! Bijna tweeduizend jaren zijn voorbijgegaan sedert Zijn vertrek, en de nacht is donker en er is geen teken van schemering. Het schip van de gemeente wordt geslingerd door de storm, en Jezus is niet tot ons gekomen. Wij weten

dat Hij in geestelijke zin bij ons is. Maar o, dat wij Hem bij ons hadden in de heerlijkheid van Zijn macht! Voorzeker kent Hij onze nood en de drang van de tijden; en toch kunnen wij uitroepen: *'Het is tijd voor U, Heere, dat u werkt, want ze hebben uw wet verbroken.'*

Maar een derde smart gevoelden zij, en die was deze: dat Hij door één van hen verraden zou worden. De twaalven waren uitverkorenen, maar één van hen was een duivel en verkocht zijn Heere. *'De Zoon des mensen wordt verraden:'* dit doorvlijmde de harten van de getrouwen. Hij wordt niet gegrepen bij een openlijke aanval, maar voor dertig zilverlingen verkocht door één, aan wie Hij Zijn geringe leeftocht toevertrouwende. Hij, die met Hem indoopte in de schotel, had Hem verkocht voor een armzalige prijs. Dit snijdt hun in de ziel, evenals de Meester Zelf. Want onze Heere voelde het verraad van Zijn vriend. Van dit bittere water moeten de getrouwen in dit uur drinken. Want wat zien wij thans? Wat zien wij op verschillende plaatsen anders dan mensen, die de naam hebben van dienaren van het Evangelie, wier voornaamste werk schijnt te zijn ons heilig geloof te ondermijnen, en de waarheden omver te werpen, die algemeen in de Christelijke kerk worden aangenomen? Sommigen van hen prediken alsof ze niet door God gezonden zijn, maar door de duivel, en niet gezalfd door de Heilige Geest, maar door de geest van het ongeloof. Onder de banier van 'geavanceerde denkbeelden' voeren ze krijg tegen die eeuwige waarheden, voor welke belijders streden en martelaren bloedden, en waardoor de heiligen van vroeger in hun stervensuur zijn geschraagd. Het is geen vijand: dan konden wij hem verdragen en geantwoord hebben. Als de openbare en erkende ongelovige de ingeving van de Schrift aanvalt, laat hem het doen. Wij zijn in een vrij land, laat hem spreken. Maar als iemand onze predikstoelen betreedt, het heilige Boek openslaat, en zijn Goddelijke ingeving loochent, wat doet hij daar dan? Hoe laat zijn geweten hem toe, een bediening waar te nemen, die hij verraadt! Tot herder te maken hem, die een wolf is; tot onderhouder van de wijngaard te maken hem, die met zijn bijl de wortels van de wijn stokken afhouwt - dit is een onbegrijpelijke dwaasheid van de zijde van de kerken. Het is een dolk voor elk gelovig hart, dat Judas in de Christelijke kerk door zoveel van de ambtelijke dienaren van Christus vertegenwoordigd wordt. Ze verraden hun Meester met een kus.

Na deze kwam er een andere kwelling, want één van hen, hoewel trouwhartig en oprecht, zou in die nacht zijn Heere verloochenen. Petrus, in veel opzichten de aanvoerder van de kleine schare, was gewaarschuwd, dat hij zich lafhartig betonen en zijn Heere nadrukkelijk verloochenen zou. Het is inderdaad een bittere beker, die zij, die de gemeente van God liefhebben, vaak gedwongen zijn te drinken, door te zien dat mensen, die ze niet dan voor discipelen van Jezus Christus kunnen houden, worden meegesleept door verzoeking, door mensenvrees of de tijdgeest, zodat Christus en Zijn Evangelie metterdaad door hen worden verloochend. De vrees voor leerstellig of puriteins te worden gehouden sluit menige mond, die op krachtige wijze moest verklaren, dat Hij de Zoon van God is, en Zijn heerlijke majesteit prijzen trots allen, die Hem durven tegenstaan. De harten van hen, die Jezus werkelijk liefhebben, worden loodzwaar bij het aanschouwen van de wereldsgezindheid en lauwheid van veel van Zijn erkende belijders. Thans komt het mij voor de meest geschikte tijd te zijn om u bekend te maken met de zoete wateren van onze tekst, waarvan ik u uitnodig te drinken tot elke zweem van bitterheid uit uw mond is. Want de Meester zegt tot u, ook tot u: *'Uw hart worde niet ontroerd, gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij.'*

II. In de tweede plaats dan, laat ons drinken van de zoete wateren en onze zielen verkwikken.
Ten eerste wijst onze Meester ons in deze schone tekst op het ware middel tot vertroosting in alle benauwdheid. Hoe doet Hij dat? *'Uw hart worde niet ontroerd'*, gelooft. Slaat het oog in uw Bijbel, en u zult zien dat deze aanwijzing wordt herhaald. Hij zegt in het begin van het elfde vers: *'Gelooft Mij'*, en in het tweede gedeelte daarvan opnieuw: *'Gelooft Mij.'* Ik meende, toen ik beproefde de bedoeling van deze gewijde woorden te verstaan, dat ik Jezus aan mijn zijde driemaal mij hoorde toeroepen: 'Gelooft Mij! gelooft Mij! gelooft Mij!' Kon één van de elven zijn Heere, die bij hem was, niet geloofd hebben? Hij zegt: 'Gelooft Mij! gelooft Mij! gelooft Mij!' - alsof het hoog nodig was, hen tot geloof in Hem aan te sporen. - Is er dan geen andere genezing voor een ontroerd hart? Geen andere wordt er vereist. Deze is algenoegzaam door God. Als u in Jezus gelooft en nog ontroerd bent, gelooft dan opnieuw meer volkomen en van harte in Hem. Als zelfs dat de onrust van uw gemoed niet mocht wegnemen, gelooft dan ten derde male in nog groter mate en gaat daarmee voort met toenemende eenvoud en kracht. Beschouwt dit als het enige geneesmiddel voor de ziekte van vrees en ontroering. Jezus schrijft voor: 'Gelooft, gelooft, gelooft in Mij!' Gelooft niet slechts in enige leerstelling, maar in Jezus Zelf - in Hem als Degene, die elke belofte, welke Hij gedaan heeft, gestand kan doen. Gelooft in Hem evenals u gelooft in God. Men is wel eens geneigd geweest te denken, dat het gemakkelijker is in Jezus te geloven dan in God. Maar dit is een gedachte van geestelijke kindsheid; meer ervaren gelovigen vinden dat niet zo. Ik geloof in Gods macht in de schepping: Hij kan maken wat Hij wil en regelen wat Hij gemaakt heeft. Ik geloof in Zijn macht in de Voorzienigheid, dat Hij Zijn eeuwige plannen ten uitvoer kan brengen, en doen kan zoals Hij wil onder het heir van de hemel en onder de bewoners van deze lagere wereld. Van God geloof ik, dat Hem alle dingen mogelijk zijn. Juist op dezelfde wijze ben ik geroepen in Jezus te geloven, dat Hij even almachtig en even zeker in Zijn werken is als God, van Wie alle natuurkrachten zijn, en even zo zeker Zijn plannen volvoert als God Zijn oogmerk in de werken van de Voorzienigheid volbrengt. Als wij op de Zaligmaker vertrouwen met het gemoedelijk geloof, dat elk redelijk mens jegens God betoont, doen wij niet anders dan onze Heere het geloof schenken, waarop Hij rechtmatig aanspraak maakt. Hij is getrouw en waarachtig, en Zijn macht kan Zijn belofte verwezenlijken: laat ons met volkomen vertrouwen ons op Hem verlaten, en volkomen vrede zal in ons hart komen. De discipelen wisten dat de Zaligmaker van hen gaan zou, zodat ze Hem niet zien noch Zijn stem konden horen. Maar wat betekende dit? Is het niet net zo met God, in Wie wij geloven? *'Niemand heeft ooit God gezien'*, toch gelooft u dat de onzienlijke God alle dingen werkt en onderhoudt. Gelooft op dezelfde wijze in de afwezige en onzienlijke Christus, dat Hij nog even machtig is, als toen men Hem op de golven kon zien wandelen, de broden vermenigvuldigen, de zieken genezen en de doden opwekken. Gelooft Hem, en zorgen en zuchten zullen wegvlieden.
Gelooft in Hem als de eeuwig Levende, zoals u gelooft in de eeuwigheid van God. U gelooft in het eeuwig bestaan van de Allerhoogste, Die u niet gezien hebt; gelooft evenzo in het altijddurende leven van de Zoon van God. Ja, hoewel u Hem ziet sterven, hoewel u Hem ziet liggen in het graf, gelooft toch in Hem, dat Hij niet opgehouden heeft te bestaan. Verwacht Zijn wederkomst evenzeer als u in God gelooft. Ja, en als Hij van u heengegaan is, en een wolk Hem onttrokken heeft aan uw gezicht, gelooft dan dat Hij leeft evenals God leeft; en omdat Hij leeft, zult u ook leven. U gelooft in de wijsheid, in de getrouwheid, in de goedheid van God; *'gelijk gijlieden in God gelooft'*, zegt Jezus, *'gelooft ook in Mij.'* Het geloof in Jezus Christus

zelf als een eeuwig levend en Goddelijk Persoon, is de beste stilling voor alle vrees. Hij is de 'Koning van de eeuw, de Onverderfelijke, de Onzienlijke'; Hij heet *'Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst'*, en u kunt dus veilig in Hem schuilen. Dit is het eerste deel van deze onschatbare troost.
Maar nu zei onze Heere verder dat, hoewel Hij van hen ging, Hij slechts heenging naar het huis van Zijn Vader. *'In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen.'* O, welk een heerlijke troost is dit. *'Ik ga heen'*, zei Hij, 'en op Mijn weg zult u Mij zien geselen, bloeden, bespotten en slaan, maar door dit alles heen zal Ik ingaan tot de vreugde en de rust en de eer van het huis van Mijn Vader.' God is overal tegenwoordig, en zoals Hij toch op aarde een tabernakel had, waarin Hij zich in 't bijzonder openbaarde, als is er een plaats, waar Hij op een eigenaardige wijze geopenbaard wordt. De tempel was een beeld van die weergaloze woning van God, die het oog niet aanschouwd heeft; wij noemen ze hemel, de tent van God, het huis van de heilige engelen en van die reine geesten, die in Zijn onmiddellijke nabijheid wonen. In de hemel kan men zeggen dat God Zijn eigenlijke woonplaats heeft, en Jezus ging daarheen, om bij Zijn wederkomst in te gaan tot al de eer, aan Zijn voltooide arbeid verbonden. Hij ging werkelijk naar huis, evenals een zoon, die terugkeert naar de vaderlijke woning, welke hij voor de zaken van Zijn vader verlaten had. Hij ging heen naar de plaats, waar Hij bij Zijn Vader zijn zou, waar Hij volkomen rust zou smaken, waar Hij voor de aanslagen van de zondaren veilig zou zijn; waar Hij nimmer lijden of weer sterven zou: Hij ging de heerlijkheid hernemen, die Hij had bij de Vader vóór de grondlegging van de wereld. Zo zij dit volkomen verstaan hadden; zouden ze de woorden van de Zaligmaker begrepen hebben: *'Indien u Mij liefhad, zo zou gij u verblijden, omdat Ik gezegd heb: Ik ga heen tot de Vader.'* De verbeeldingskracht schiet tekort om de heerlijkheid van de wederkomst van de Heere te schilderen, het hoge geleide, dat Zijn nadering tot de Eeuwige Stad aankondigde, de blijdschap, waarmee de Overwinnaar in de hemelen werd verwelkomd. Ik geloof dat de Psalmist ons vrijheid geeft te geloven, dat toen onze Heere ten hemel voer, de lichtgeesten van de hemel Hem tegemoet kwamen en uitriepen: *'Heft uw hoofden omhoog, gij poorten; en verheft u, gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere inga!'* Mogen wij niet van lichtende serafijnen en dienstvaardige engelen geloven dat zij

Neergedaald uit 's Hoogsten woning,
Huldigen ze hunnen Koning,
Roemen Zijn genade en macht.
En ze juichen, triumferend,
Wieken klepp'rend, Hem vererend,
't Heilrijk werk is thans volbracht.

'Hij is gezien door de engelen.' Zij aanschouwden de 'heuglijke wederintocht', het openen van de eeuwige deuren voor de Koning der ere, en de zegetocht door de hemelse straten van Hem, die de gevangenis gevankelijk wegvoerde en gaven uitdeelde onder de mensen. Ze aanschouwden de kroning van Jezus, die een weinig minder dan de engelen geworden was, vanwege het lijden des doods, maar toen en daar met eer en heerlijkheid gekroond werd. Dit zijn geen dingen, waarvan deze mijn stamelende lippen kunnen spreken, maar om door u erkend te worden als de Geest van de Heere op u is. Overpeinst ze tot Uw verheuging.
Jezus is langs de weg over Golgotha naar het huis van Zijn Vader gegaan. Toen al Zijn werk en strijd volbracht was, heeft Hij het loon ontvangen voor Zijn verblijf als mens onder de mensen. Al de smaad, die onvermijdelijk aan Zijn werk verbonden was, is nu opgelost in de luister van de heerschappij van Zijn Middelaar. O volk van

God, wees niet bedrukt, want uw Heere is Koning, uw Zaligmaker regeert. De mensen mogen Hem nog bespotten, ze kunnen geen straal van Zijn heerlijkheid roven. Ze mogen Hem verwerpen, de Heere, de almachtige God heeft Hem gekroond! Ze mogen Zijn bestaan loochenen, Hij leeft! ze mogen, tegen Hem in opstand, schreeuwen: *'Laat ons Zijn banden verscheuren en Zijn touwen van ons werpen!'* de Heere heeft Zijn Koning gezalfd over Sion, de berg van Zijn heiligheid en niemand kan Hem van Zijn troon stoten. Halleluja! *'God heeft Hem uitermate verhoogd, en Hem een naam gegeven, die boven alle naam is; opdat in de naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen, die in de hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn.'* Laat daarom uw harten niet ontroerd worden over de luide tegenspraak en de lastering en verwerping van een boze eeuw. Immers al is er een gedruis als wanneer de zee bruist in haar volheid, en al raast de goddeloze in zijn woeden tegen de Heere en tegen Zijn Gezalfde, de Heere zit op de grote wateren, de Heere is Koning tot in eeuwigheid! Nogmaals, laat ons uitroepen: 'Halleluja!' De Koning is tot het Zijne weergekeerd; Hij heeft in het paleis van Zijn Vader Zijn intrede gedaan; de hemelen hebben Hem ontvangen. Hoe zouden wij dan nog bekommerd kunnen zijn?

Ten derde, de Heere heeft zijn dienstknechten op een andere wijze getroost: Hij gaf hun stilzwijgend te kennen, dat een grote menigte Hem naar het Vaderhuis zou volgen. Hij verzekerde hun niet alleen, dat Hij naar het Vaderhuis zou gaan, maar hij sprak: *'In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen.'* Deze woningen zijn niet gebouwd om ledig te staan. God doet niets tevergeefs; daarom ligt de gevolgtrekking voor de hand dat een menigte geesten, boven alle berekening verheven, te zijner tijd zal opdagen, om de vele woningen in het Vaderhuis te betrekken. Nu kunnen wij beseffen welk een grote troost dit voor hen was, omdat ze ongetwijfeld vreesden, dat wanneer hun Heere heenging, Zijn koninkrijk te niet zou gaan. Hoe zouden er bekeerlingen komen, wanneer Hij gekruisigd werd? Hoe konden zij, arme schepselen als ze waren, hopen een koninkrijk van de gerechtigheid op aarde te vestigen? Hoe konden ze de wereld omkeren en menigten, die Hij gekocht had met Zijn bloed, aan Zijn voeten brengen, indien Zijn rechterarm van de overwinning niet aan hun hoofd gezien werd? De Heere Jezus zei inderdaad: 'Ik ga heen, maar Ik zal de weg banen voor een ontelbare schare, die naar de toebereide woningen zal trekken. Evenals het tarwegraan, dat in de grond gestrooid wordt om te sterven, zal Ik veel vrucht voortbrengen, dat in de eeuwige schuren verzameld zal worden.' Dit is de ene zijde van onze troost in dit uur. Het baat weinig hoe men tegen het Evangelie strijdt, want de Heere kent degenen, die de Zijnen zijn, en zal door Zijn macht verlossen degenen, die Hij verzoend heeft door Zijn bloed. Naar de verkiezing van de genade heeft Hij een grote schare, die Hij binnen wil brengen. Hoewel ze thans klein schijnt te zijn, zal ze dan de vele huizen vullen. Dit staat vast als een rots: *'Al wat de Vader Mij geeft, zal tot Mij komen, en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen.'* Men draagt er roem op dat *'men niet tot Christus wil komen'*, maar de Geest van de Heere heeft het voorzien, dat men de zaligheid van de Heere verwerpen zou. Wat zei de Heiland tot dezulken: *'Gij gelooft niet, want u bent niet van Mijn schapen, gelijk Ik u gezegd heb. Mijn schapen horen Mijn stem, en Ik ken ze en ze volgen Mij; en Ik geef hun het eeuwige leven.'* Het boze ongeloof van de mensen is hun eigen veroordeling. Maar Jezus verliest het loon van Zijn lijden niet. Wij werpen in het aangezicht van de verachters van Christus de smaad terug, die ze op Hem uitstorten, en waarschuw hen dat ze licht geacht, dat hun namen in het zand geschreven zullen worden. En indien ze niet tot Hem komen, dan is het tot hun eigen ondergang; en naar waarheid zei Hij van hen: *'Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader, die Mij gezonden heeft, hem trekke.'* Hun boosheid is hun machteloosheid en hun verderf. Ze verraden door hun tegenstand

dat ze geen uitverkorenen van de Allerhoogste zijn. Maar *'de vrijgekochten des Heeren zullen tot Sion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen.' 'Om de arbeid Zijner ziel zal Hij het zien, en verzadigd worden.'* Dit is niet afhankelijk van de vrije wil van de mens, zodat Jezus ten slotte zou kunnen worden teleurgesteld. O neen, *'zij willen tot Mij niet komen, opdat ze het leven mogen hebben'*. Maar ze zullen toch weten, dat de eeuwige Geest macht heeft over het geweten en de wil van de mensen, en hen gewillig kan maken op de dag van Zijn heirkracht. En Jezus, als wanneer Hij van de aarde zal verhoogd zijn, zal allen tot zich trekken. Er zal geen leemte zijn in het verlossingswerk, niettegenstaande de eigenwilligen de raad van God tegen zichzelf verwerpen. Wat Jezus met Zijn bloed gekocht heeft, zal Hij niet laten verloren gaan; wat Hij door Zijn dood heeft tot stand gebracht, zal zekerlijk voltooid worden; wat Hij door Zijn verrijzenis heeft uitgewerkt, zal vrucht dragen niettegenstaande alle duivels van de hel en ongelovigen op aarde zich in een bond tegen Hem verenigen. O vijand, verblijd u niet over de zaak van de Messias. Want hoewel ze schijnt te vallen, zal ze weder opstaan.

Maar onze Heere ging veel verder, want Hij zei: *'Ik ga heen om u plaats te bereiden.'* Ik denk dat Hij niet alleen doelde op de veel woningen voor onze zielen, maar op de eindelijke plaats van onze verrezen lichamen, waar over ik straks zal spreken. In het heengaan van onze Heere zowel als in Zijn voortdurende tegenwoordigheid bij Zijn Vader zou Hij bezig zijn een plaats voor de Zijnen te bereiden. Hij was heengegaan om alle hindernissen uit de weg te ruimen; hun zonden versperden de weg; als bergen verhinderden hun ongerechtigheden allen doorgang. Maar nu Hij heengegaan is kan gezegd worden: *'De doorbreker is voor hun aangezicht opgetrokken, en de Heere is aan hun spits.'* Hij heeft elke scheidsmuur afgebroken, en alle ijzeren poorten heeft Hij ontsloten. De weg tot het koninkrijk is geopend voor allen, die geloven. Hij ging door de dood tot de opstanding en de hemelvaart, teneinde elke hinderpaal van ons pad te verwijderen.

Ook ging Hij van ons heen, om al wat nodig was te volbrengen, want het was volstrekt noodzakelijk dat allen, die de hemel in gingen, volkomen rechtvaardig zouden zijn en volmaakt zouden worden in hun wezen, daar geen zonde de heilige stad kan binnenkomen. Nu konden de heiligen niet tot volmaking geraken zonder dat ze gewassen waren in Zijn dierbaar bloed en vernieuwd door de Heilige Geest; en daarom verduurde de Zaligmaker dood en kruis, en toen Hij opgestaan was zond Hij ons de Geest van de heiligmaking, opdat wij voor Zijn rust mochten toebereid worden. Men kan dus van Hem zeggen, dat Hij de plaats van onze rust bereid heeft, door de zonde weg te nemen, die de toegang geheel belemmerde.

Hij ging ook heen, opdat Hij in staat zou zijn, die plaats aan al de Zijnen te verzekeren. Hij ging het rijk van de heerlijkheid binnen als onze Voorloper, om in onze naam de plaats te bezetten, om bezit te nemen van de hemel als Vertegenwoordiger van al de Zijnen. Hij ging heen om in de hemel zelf op te treden als Middelaar, om te pleiten voor de troon, en dus allen, die door Hem tot God gaan, volkomen te kunnen zalig maken. Hij ging daarheen om de teugels van de Voorzienigheid in handen te nemen; daar alle dingen aan Zijn voeten onderworpen waren en Hem alle macht gegeven was in hemel en op aarde, kon Hij de Zijnen overvloedig zegenen. Door zijn verblijf in de hemel neemt onze Heere de geschikte plaats in voor de zekere vervulling van de plannen van Zijn liefde. Evenals Jozef afging in Egypte om de graanschuren te voorzien, ten einde Israël een huis te bereiden in Gosen, en op de troon te zitten tot hun bescherming, als is onze Heere ingegaan tot de heerlijkheid, ons ten heil, en Hij doet voor ons op Zijn troon wat hier niet zo goed voor ons had kunnen gedaan worden.

Terzelfder tijd ben ik geneigd te denken, dat er in deze woorden een bijzondere zin ligt, boven en behalve het voor ons bereiden van de hemel. Ik denk dat onze Heere Jezus wilde zeggen: *'Ik ga heen om u plaats te bereiden'* in die zin, dat er ten slotte een plaats zou zijn, die aan hun volkomen mensheid beantwoordde. Let op dat woord: *'een plaats.'* Wij hellen er al te zeer toe over, ons onbelijnde voorstellingen te vormen van de eindelijke erfenis van hen, die deel hebben aan de opstanding uit de doden. 'De hemel is een toestand', zeggen sommigen. Ja, zeker is hij een toestand, maar hij is ook een plaats, en in de toekomst zal het duidelijker wezen, dat het een plaats is. Merk op dat onze gezegende Heiland lichamelijk heenging; niet als een ontlichaamde geest, maar als Één, Die gegeten had met Zijn discipelen en Wiens lichaam door hen betast was geworden. Zijn lichaam had een 'plaats' nodig, en Hij is heengegaan om een plaats voor ons te bereiden, niet slechts zoals wij voor een tijd zijn zullen, reine geesten, maar zoals wij ten slotte moeten wezen lichaam, en ziel, en geest. Als een kind van God sterft, waar gaat zijn ziel dan heen? Er bestaat dienaangaande geen twijfel: de door de Geest geleide apostel zegt: *'Uit het lichaam uitwonende, inwonende bij de Heere.'* Maar dit is iets geestelijks, en er blijft nog iets over. Mijn ziel is niet mijn gehele wezen, want mij is geleerd mijn lichaam te eren als een edel deel van mijzelf - als de tempel van God. De Heere Jezus Christus verloste niet mijn geest alleen, maar ook mijn lichaam, en daarom is het Zijn bedoeling *'een plaats'* te hebben, waar ik, zoals ik hier sta, in de volkomenheid van mijn persoonlijkheid, voor eeuwig rust kan vinden. Jezus bedoelt een plaats te hebben, die geschikt is voor de gehele mens van Zijn uitverkorenen, opdat ze zijn mogen waar Hij is. Onze eindelijke woning zal een staat van gelukzaligheid zijn, maar het moet ook een plaats zijn, die geschikt is voor onze verrezen lichamen. Het is daarom geen wolkland, geen nevelachtige, ontastbare, denkbeeldige ruimte. O nee, ze zal even wezenlijk een plaats zijn als deze aarde een plaats is. Onze verheerlijkte Heiland is heengegaan met het einddoel een geschikte plaats voor de Zijnen te bereiden. Daar moet een plaats zijn voor hun geesten, voor zover geesten plaats behoeven, want Hij is heengegaan om een plaats te bereiden voor hen als lichaam, ziel en geest. Het verblijdt mij te weten dat Jezus niet als een geest heenging, maar met Zijn verrezen lichaam, dat de littekenen van zijn wonden droeg. Weet wel, u, die denkt dat u niet weer zult opstaan, u, die u voorstelt dat de verstrooiing van ons stof alle hoop op de opstanding van onze lichamen afsnijdt: wij zullen heengaan waar Christus heengegaan is en gelijk Hij is heengegaan. In Zijn lichaam heeft Hij de weg gebaand, en wij zullen in het onze volgen. Ten slotte zal er de volkomen verkrijging van de voorgestelde erfenis plaats hebben, en geen been zal in het gebied van de dood achterblijven, geen enkel lid, waarop de duivel roem kon dragen. Jezus sprak tot Maria: *'Uw broeder zal weder opstaan.'* Hij behoefde niet te zeggen 'Uws broeders geest zal onsterfelijk leven', maar: *'Uw broeder zal weder opstaan*, zijn lichaam zal uit het graf terugkeren.' Wel moesten de harten van de apostelen getroost worden, toen ze de mededeling ontvingen waartoe hun Heere heenging.

De eerste troost was de belofte van Zijn zekere terugkomst. *'Wanneer Ik heen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, als kom Ik weder en zal u tot Mij nemen.'* Luister, Jezus komt weer. Op dezelfde wijze als Hij opvoer zal Hij terugkomen, dat is in de wezenlijke, letterlijke betekenis van het woord, en in lichamelijke gedaante. Hij speelt niet met woorden, wanneer Hij zo ronduit, zonder voorbehoud, zegt: *'Ik kom weder'*, of meer uitvoerig nog: *'Ik ga heen en kom weder tot u.'* Dit is onze luidste juichtoon: *'Zie, Hij komt!'* Dit is onze nimmer falende vertroosting. Let er op, dat de Zaligmaker hier niets zegt aangaande de dood, niets over de vrede en de rust van de gelovigen, totdat Hij komt, want Hij ziet op het einde. Het is niet nodig alle

waarheden in één volzin te leggen; en dus stelt de Heere Zich tevreden met van de glansrijkste van onze verwachtingen te spreken en op andere tijden van andere zegeningen te gewagen. Hier is de troost dat Hij zal komen, persoonlijk zal komen om ons te vergaderen. Hij zal niet een engel zenden, zelfs niet een leger van cherubijnen, om ons op te voeren tot onze eeuwige staat, maar de Heere Zelf zal nederdalen uit de hemel. Het moet onze bruiloftsdag zijn, en de heerlijke Bruidegom zal in persoon komen. Als de bruid versierd is voor haar man, zal Hij dan niet komen om haar in Zijn huis te voeren? O geliefden, ziet u niet waar de gedachten van onze Heere waren? Hij verwijlde bij het zalige doel van Zijn eindelijke zegepraal, wanneer Hij zal komen om verheerlijkt te worden in allen, die geloven. Dáárbij wilde Hij dat de gedachten van de Zijne zouden zijn. Maar helaas! ze vergaten Zijn wederkomst. De Heere zal komen; laten uw harten zich vooruit verblijden in die dag der dagen. Zijn vijanden kunnen Zijn komst niet stuiten. *'Uw hart worde niet ontroerd.'* Ze mogen Hem haten, maar ze kunnen Hem niet verhinderen; ze kunnen Zijn roemrijke wederkomst niet tegenhouden, geen ogenblik. Welk een oordeel zal Zijn komst voor iedere tegenstander zijn! Hoe zullen ze om Hem wenen en weeklagen! zo zeker als Hij leeft zal Hij komen; en welk een ontsteltenis zal dit teweeg brengen onder de wijzen, die thans opkomen tegen Zijn Godheid, en met Zijn verzoening de spot drijven! Nogmaals zeg ik: *'Uw hart worde niet ontroerd'* over de tegenwoordige toestand van de godsdienst; het zal niet lang duren. Verontrust u niet over het ongeloof, hoewel deze gebleken is een verrader te zijn, of gene afvallig geworden is, want het rad van de tijd spoedt de dag van de zegevierende verschijning van de Heere uit de hemel tegen. Hoe zal de hele wereld zich verbazen, wanneer Hij met al de heilige engelen zal nederdalen van de hemel en de Zijnen verheerlijken.

Want dit is de volgende troost - Hij zal ons ontvangen. Wanneer Hij komt, zal Hij de Zijn luisterrijk opwachten. Het zal hun bruidsopwachting zijn; het zal de bruiloft zijn van de Zoon van God. Dan zal het nieuwe Jeruzalem nederdalen uit de hemel, toebereid als een bruid, die voor haar man versierd is. Dan zal de dag van de opstanding aanbreken, en die in Christus ontslapen zijn, zullen opstaan. Dan zullen al de Zijnen, die bij Zijn komst leven, in een punt des tijds veranderd en daardoor verlost worden van al de zwakheden en gebreken van hun sterfelijke lichamen. *'De doden zullen onverderfelijk opgewekt worden en wij zullen veranderd worden.'* Dan zullen wij verschijnen met geest, ziel en lichaam, *'zonder vlek of rimpel of iets dergelijks'*, in de heerlijke en volstrekte volmaaktheid van onze geheiligde mensheid aan Christus Zelf worden voorgesteld. Dit is het liefelijkste denkbeeld van de hemel, dat bestaan kan, dat wij met Christus zullen zijn, dat wij met Hem in de meest onmiddellijke gemeenschap zullen leven, dat wij Hem zullen verheerlijken, dat Hij ons zal verheerlijken, en dat wij nooit van Hem gescheiden zullen worden in alle eeuwigheid. *'Uw hart worde niet ontroerd'*, dit alles is ophanden, en het heengaan van de Heere heeft het ons verzekerd.

Want dit was de laatste grond van de vertroosting, dat wanneer Hij kwam en de Zijnen tot zich nam, Hij hun voor eeuwig plaats maakte waar Hij is, opdat ze bij Hem zijn mochten. O, vreugde, vreugde, vreugde, onuitputtelijke vreugde! Kunnen wij dan nu niet, eens voor altijd, alle vrees verbannen, in het vooruitzicht van de eindeloze gelukzaligheid, die voor ons is weggelegd!

Schoner dan verbeelding schildert,
Blinkt die hemelheerlijkheid;
Daar heerst als van de een'ge Koning
Jezus, hoog in majesteit.

Spoed u, ziel, de wiek gespreid
Naar dat oord van zaligheid!
Scharen, die Zijn troon omringen,
Zingen blij Zijn liefdelof,

En hun lofgezangen galmen
Door het hoge hemelhof.
Spoed u, ziel, de wiek gespreid
Naar dat oord van zaligheid!

De Heere spreekt tot ons als die nu alles weten van Zijn gangen en handelingen, en ons daarnaar in ons leven hebben te gedragen. Hij zegt: *'Waar Ik heenga weet gij.'* Hij is niet naar een onbekende, vreemde, onveilige plaats gegaan. Hij is slechts naar huis gegaan. *'Waar Ik heenga weet gij.'* Wanneer een moeder haar kind naar Australië zendt, is ze gewoonlijk ontroerd, omdat ze het mogelijk nimmer terug zal zien. Maar het kind antwoordt: 'Lieve moeder, de afstand betekent tegenwoordig niets; wij trekken in weinige weken de oceaan over en ik zal weldra terugkeren.' Dan is de moeder gerustgesteld: ze denkt aan de oceaan als aan een blauwe streep tussen haar en haar zoon, en ziet in geval van nood naar zijn terugkomst uit. Zo zegt de Heere: *'Waar Ik heenga weet gij.'* Alsof Hij zeggen wilde: 'Ik zeg u dat Ik naar het huis van uw eigen Vader ga, naar de woningen, uw geesten weldra zullen heengaan, en Ik ga heen met het eerlijk doel die gereed te maken, om u in de volkomenheid van uw natuur te ontvangen. U weet thans alles omtrent Mijn vertrek en Mijn werkzaamheid. Ik ga naar een heerlijke plaats, die geen oog gezien heeft, maar Mijn Geest zal ze u openbaren. U weet waar Ik heenga, en u weet ook de weg, die Ik ga - Ik ga door lijden en dood, door verzoening en gerechtigheid: dat is ook voor u de weg naar de hemel, en u zult dit alles vinden in Mij. U zult op de bestemde tijd de hemel binnentreden door Mijn overgave, door Mijn dood, door Mijn zelfopoffering, want *'Ik ben de weg.'* U weet de weg; maar bedenkt dat het alleen de weg en niet het einddoel is. Stelt u niet voor dat de goddelozen hun doel met Mij kunnen bereiken. Maar gelooft dat Christus aan het kruis, Christus in het graf, niet het einddoel is, maar de weg.' Dat, geliefden, is de weg voor ons zowel als voor onze Heere. Hij kon Zijn kroon niet bereiken dan over het kruis, noch Zijn Middelaarsheerlijkheid dan door de dood heen; maar die weg, eenmaal in Zijn eigen persoon gelegd, staat open voor allen, die in Hem geloven. Alzo weet u waar de Heere is heengegaan, en u weet de weg; daarom grijpt moed, want Hij is niet ver af; Hij is niet ongenaakbaar; weldra zult u bij Hem zijn. *'Uw hart worde niet ontroerd.'*

O, heldhaftige Meester, zult u door een leger van snoodaards gevolgd worden? Nee, wij zullen ons de moed niet laten ontzinken door de beproevingen van deze tijd. O, heilige Meester, U ging Uw dood tegen met gezang, want na het Avondmaal, *'als ze de lofzang gezongen hadden, gingen ze uit'* naar Gethsémané; zullen wij dan niet met blijmoedig vertrouwen onze jammeren doorstaan? O, getrouwe Heere, Die ons aanmaant in U te geloven, zoals wij geloven in God Zelf, ja wij geloven in U, en wassen op in het geloof. Uw onwankelbare vastheid van het geloof stort zich in onze zielen over en sterkt ons. Wanneer wij U kalm horen spreken over Uw uitgang, die u zou volbrengen te Jeruzalem, en over de daarop volgende heerlijkheid, denken wij ook onbevreesd aan alle tegenstand van de goddeloze mensen, en troosten wij ons, wachtende op Uw verschijning, met die gezegende hoop. Toef niet, o onze Heiland! Amen.

13. DE DRIEVOUDIGE OVERTUIGING VAN DE HEILIGE GEEST

'En Die, gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde, en van gerechtigheid, en van oordeel; van zonde, omdat ze in Mij niet geloven; en van gerechtigheid, omdat Ik tot Mijn Vader heenga, en gij zult Mij niet meer zien; en van oordeel, omdat de overste van deze wereld geoordeeld is.' Joh. 16: 8-11.

De Apostelen stonden voor een ernstige taak. Ze moesten tot alle volken gaan en aan alle schepselen het Evangelie prediken, beginnende van Jeruzalem. Bedenk dat ze pas twee of drie jaar vroeger nog eenvoudige vissers waren, werkzaam op het meer van Galiléa, mannen van weinig of geen opvoeding, mannen van geen rang of stand. Ten slotte waren zij slechts Joden, een volk dat overal veracht was, terwijl deze plattelandbewoners zelfs onder hun eigen volk niet in tel waren. En deze mannen nu moesten de wereld omzetten. Hun was door hun Meester medegedeeld dat ze om Zijnentwil voor stadhouders en koningen zouden gesteld worden, en dat zij, waar ze ook gingen, zouden vervolgd worden. Ze moesten het Evangelie verkondigen tegenover de macht van het keizerlijk Rome, de oude wijsheid van de Grieken en de hevige wreedheden van de barbaarse landen, en het Koninkrijk van de vrede en van de gerechtigheid oprichten.

Dezelfde dag dat ze deze opdracht ontvingen moesten ze de lichamelijke tegenwoordigheid van hun grote Leidsman missen. Terwijl Hij nog bij hen was hadden ze geen vrees gevoeld. Toen ze indertijd bemoeilijkt werden door de Schriftgeleerden en Farizeeën, namen ze hun toevlucht tot Jezus en werden uit hun verlegenheid geholpen. Niemand sprak zoals Hij; nimmer huisde er zulk een wijsheid en voorzichtigheid in enig mens als in Christus. Zijn tegenwoordigheid was hun bescherming, het brede schild waar ze veilig achter stonden, welke pijlen er ook door hun tegenstanders op hen werden afgeschoten. Maar nu Hij van deze wereld heenging naar Zijn Vader, werden ze van hun sterkte en hoge toren beroofd. Ze zouden zijn als kinderen die hun vader moesten missen of, op zijn minst genomen, als soldaten zonder generaal. Dat was een moeilijk geval. Met een arbeid belast en van macht verstoken, een strijd aanvangen en verlaten van de overwinnende veldheer!

'Hoe gelukkig was het voor deze discipelen dat onze gezegende Heere hen verzekerde dat Zijn heengaan eerder winst dan verlies voor hen zijn zou. Want wanneer Hij heenging zou de Heilige Geest komen om hun raadsman te zijn en te blijven en door Zijn macht zouden ze in staat zijn al hun vijanden tot zwijgen te brengen en hun zending te volbrengen. De Heilige Geest zou hun Trooster zijn, opdat ze niet terneergeslagen, en hun pleitbezorger, opdat ze niet beschaamd gemaakt zouden worden. Wanneer ze spraken zou er een macht in hen zijn, die hun de woorden ingaf, een macht in die woorden om hun hoorders te overtuigen, en een macht die het gesproken woord in het hart van hun hoorders deed zinken. Die macht zou een Goddelijke macht zijn, de kracht van de Heilige Geest, die één God is met de Vader en de Zoon. Het is iets voor mensen om te spreken, en het is iets anders voor God door mensen te spreken. Het werk van de prediking van het Evangelie aan mensen was veel te groot voor de twaalven; maar het was volstrekt niet te groot voor de Geest van God. Wie kan Zijn macht bepalen? Is voor de Heere iets te groot? Omdat de Heilige Geest hun helper was, waren deze zwakke mensen opgewassen voor de taak, die God hun had opgedragen. De tegenwoordigheid van de Heilige Geest was meer voor hen dan het lichamelijk aanwezig zijn van de Heere Jezus. De Heere Jezus had met Zijn

lichamelijke tegenwoordigheid slechts aan één plaats tegelijk kunnen zijn, maar de Heilige Geest kon overal aanwezig zijn; het aanschouwen van Jezus zou alleen op de zinnen gewerkt hebben, maar de kracht van de Heilige Geest raakte het hart en werkte geestelijk leven en verlossend geloof. Door Zijn eigen heengaan en de zending van de Geest bekwaamde de Heere Zijn dienaren voor de strijd.

Wij willen thans nagaan wat de Heilige Geest als voorspreker deed. De tekstwoorden kunnen niet volkomen worden verstaan, tenzij wij ze in drieën verdelen; en dan nog durf ik niet beweren dat wij er de rijke zin geheel van zullen kunnen uitdrukken. Mijns inziens zijn ze een korte samenvatting van al het werk van de Geest van God. Bij onze drieledige indeling zullen wij veel opmerken: ten eerste, de Geest van God vergezelt de prediking van het Evangelie om de mensen te beschuldigen van zonde en hen alzo te verootmoedigen in de tegenwoordigheid van de prediker van de gerechtigheid; ten tweede (en dit is een meer gezegende uitwerking) om de mensen tot bewustzijn van zonde te brengen en hen daardoor tot droefheid naar God en tot geloof in onze Heere Jezus Christus te brengen; en ten derde, de heerlijkste uitkomst van het werk van de Heilige Geest zal zijn de mensen ten overstaan van alle redelijke wezens te overtuigen dat ze aan de grootste zonden schuldig zijn, tegen de volmaakte rechtvaardigheid gekeerd staan en het hoogste oordeel hebben uitgedaagd. Wij willen trachtten de zin van onze tekst uit deze drie oogpunten te beschouwen.

I. In de eerste plaats geloven wij dat hier een belofte gedaan is aan de dienaren van Christus, dat wanneer ze uitgaan om het Evangelie te verkondigen, de Heilige Geest met hen gaan zal om de mensen te beschuldigen. Daar mede wordt niet zozeer bedoeld hen te verlossen, als wel hen tot zwijgen en inkeer te brengen. Wanneer de dienaar van Christus opstaat om de zaak van zijn Meester te verdedigen, verschijnt een andere Pleiter voor de balie, Wiens pleitrede het de mensen moeilijk maakt de waarheid te weerstaan.
Merkt op hoe deze beschuldiging is uitgebracht met opzicht tot de zonde. Op de Pinsterdag spraken de discipelen in verschillende talen, naardat de Geest hun te spreken gaf. Dit was een groot wonder, en geheel Jeruzalem was er over vervuld; en toen Petrus opstond om de verzamelde menigte toe te spreken en tot de Joden zei dat ze de Heilige en Rechtvaardige gekruisigd hadden, waren de tekenen en wonderen, die de Heilige Geest in de naam van Jezus wrocht, een getuigenis dat ze niet konden wraken. Het feit, dat de Geest van God aan deze ongeletterde mannen de gave van de talen verleend had, was een bewijs dat Jezus van Nazareth, van Wie ze spraken, geen bedrieger was. In de oude Joodse wet stond geschreven dat wanneer iemand profeteerde en de profetie niet vervuld werd, hij als een vals profeet veroordeeld was; maar wanneer vervuld werd wat hij geprofeteerd had, dan was hij een waar profeet. De Heere Jezus nu had, de uitstorting van de Heilige Geest voorspeld, Die ook in verband met de Messias was aangekondigd door de profeet Joël; wanneer derhalve dat teken van de ware Messias nu aan Jezus van Nazareth vervuld werd door de komst van de Heilige Geest en het verrichten van wonderen, dan was dat een beschuldiging tegen hen, die geweigerd hadden in Jezus te geloven. Het bewijs was hun geleverd dat ze door de handen van de onrechtvaardigen de Heere van de heerlijkheid hadden gekruisigd: en zo verkeerden ze in staat van beschuldiging.
Al de elkaar opvolgende wonderen kwamen hetzelfde bevestigen. Want wanneer de apostelen wonderen deden, werd de wereld beschuldigd van zonde, omdat ze niet in Christus geloofde. Niet dat enige weinige discipelen als getuigen optraden van de zonde van het Joodse volk, maar de Heilige Geest maakte de mensen verslagen, toen

Hij door Zijn machtsdaden getuigenis gaf van de Heere Jezus, en de waarheid aantoonde dat de wereld, door Hem te kruisigen, de mensgeworden Zoon van God had gedood. Gevoelt u niet de ontzettende macht waarmee de eerste discipelen aldus waren toegerust? Ze vergezelde hen, meer dan de staf in de hand van Mozes, waarmee hij zo menige plaag over Farao bracht. Er was al de eigenzinnigheid van dit hardnekkige volk toe nodig om de Heilige Geest te weerstaan en te weigeren zich voor Hem te buigen, Die ze doorstoken hadden. Ze waren uiterst boos en halsstarrig, maar in het binnenste van hun hart werden ze er door gekweld en voelden ze dat ze tegen God streden.

Ziet u nu ook niet, geliefde vrienden, hoe de werking van de Heilige Geest, Die de apostelen en hun onmiddellijke opvolgers vergezelde, een wonderbare veroordeling van de wereld was ten opzichte van de rechtvaardigheid. Jezus was heengegaan en Zijn Goddelijk voorbeeld was niet langer als een helder licht dat hun duisternis veroordeelde. Maar de Heilige Geest gaf getuigenis aan die rechtvaardigheid en dwong hen tot de erkentenis dat Jezus de Heilige en Zijn zaak rechtvaardig was. De leer van de apostelen, bezegeld door de Heilige Geest, deed de wereld zien wat rechtvaardigheid was, zoals ze dit nimmer te voren had gezien. Een nieuwe standaard van zedelijkheid was in de wereld gesteld, en hij is nimmer neergehaald: hij bleef staande tot beschuldiging, indien niet tot verbetering. De wereld was toen tot de uiterste diepte van de boosheid gezonken, en zelfs de besten waren verfoeilijk. Maar nu werd een andere soort van rechtvaardigheid voor ogen gesteld in de leer van de Heere Jezus, en de Geest kwam om het zegel van de Goddelijke goedkeuring daarop te drukken. Want nu wist men wat rechtvaardigheid was en kon ten deze niet langer in dwaling verkeren. God was met die predikers van een nieuwe rechtvaardigheid, en door verscheidene tekenen en wonderen gaf Hij getuigenis aan het Evangelie. Ook wij, broeders, verheugen ons nu daarin, ziende dat het getuigenis van de waarheid voor alle tijden geldt, en wij weten met zekerheid dat het Koninkrijk, hetwelk onze Heere Jezus Christus onder de mensen heeft opgericht, door God bevestigd is als het Koninkrijk van de gerechtigheid, dat ten slotte de machten van de boosheid tot stof vergruizen zal. Wij zijn de in het verbood opgenomen dienaren van een Heere, Wiens rechtvaardigheid betuigd is voor de mensen door het persoonlijk getuigenis van God de Heilige Geest. Verblijd het u niet, tot zulk een dienst te zijn aangeworven? O, bent u niet veroordeeld, doordat u zulk een Koninkrijk wederstaat?

Die twaalf vissers konden uit zichzelf geen nieuw standaard van de rechtvaardigheid onder de mensen hebben opgericht; ze konden nooit op eigen verantwoordelijkheid voor alle volken een hoger ideaal van zedelijke uitnemendheid hebben gesteld. Maar sinds de eeuwige macht en majesteit van de Godheid de rechtvaardigheid van de Heere Jezus bepleitte, werd de weg van de apostolische kerk zoals de loop van de zon aan de hemel. *'Hun geluid is uitgegaan over de hele aarde en hun woorden tot aan het einde van de wereld.'* Niemand kon hen weerstaan. Want zoals wanneer de dageraad opkomt, de nevel van de duisternis wegvlieden en de vleermuizen en nachtvogels heenijlen, als vlucht de schijnheiligheid en zelfverheerlijking van de mens, wanneer de boden van de genade de rechtvaardigheid van God verkonden.

Het besef was ontwaakt dat er een oordeel was uitgegaan; dat het leven en sterven van Jezus van Nazareth een keerpunt in de geschiedenis van de wereld gebracht en het wezen en drijven van de afgoderij veroordeeld had. Alle geschiedeniskenners moeten toestemmen, dat het kruis van Christus het keerpunt van het menselijk geslacht is. Het is onmogelijk een andere spil van de geschiedenis aan te wijzen. Van dat ogenblik af ontving de macht van het kwaad een dodelijke wond. Het heeft wel een taai leven, maar van dat ogenblik aan was het ten dode gedoemd. Met de dood van onze Heere

verstomden de heidense orakels. Over de gehele wereld waren die godsspraken vernomen, allemaal het werk van boze geesten of bedrieglijke priesters. Sedert de optreding van het Christendom verloor de wereld het vertrouwen op die stemmen en ze werden niet langer gehoord. Valse godsdienststelsels, zo vast in vooroordeel en gewoonte geworteld, dat hun omverwerping onmogelijk scheen, werden door de adem van de Heere ontworteld. De apostelen konden betreffende al die valse stelsels zeggen: *'Gij zult zijn als een ingebogen wand, een aangestoten muur.'* Men kon zich niet verhelen dat de vorst van de duisternis zijn onverdeelde heerschappij verloren had en voortaan met ingehouden adem sprak. Het Vrouwenzaad had de oude slang aangetast en in die tweestrijd zodanige zegepraal behaald, dat de zaak van de boze van nu aan hopeloos stond.

Daarenboven waakte de gedachte bij de mensheid helderder op dan ze ooit te voren gedaan had - dat er eens een oordeelsdag zou komen. De mensen hoorden en gevoelden de waarheid van de aankondiging, dat God ten slotte de wereld oordelen zou door de mens Christus Jezus. De donkere voorstelling van Christus op een omwolkte rechterstoel, en van de vergadering voor Zijn troon, en van de menigte naar gelang van hun leven verdeelde scharen, begon nu een andere en veel meer belijnde vorm aan te nemen. Het werd in het hart van de mensheid geschreven dat er een oordeel aanstaande is. De mensen zullen weer opstaan; ze zullen voor de rechterstoel van Christus gesteld worden om rekenschap te geven van wat ze in het lichaam gedaan hebben, hetzij goed, hetzij kwaad. De wereld hoorde dit en die aankondigingen zijn nooit vergeten geworden. De Heilige Geest heeft de mensen in staat van beschuldiging gesteld door het uitzicht op het oordeel.

De Heilige Geest legde getuigenis af aangaande het leven van Christus, de prediking van de apostelen en al de grote waarheden daarin vervat, door wat Hij deed door wonderen en door wat Hij deed door verlichting, onderwijzing en overwinning van de harten van de mensen. Van nu af aan wordt de mens beschuldigd en aangeklaagd door de grote Pleitbezorger, en al wie in opstand blijft tegen de Heere Jezus, blijft dit in weerwil van de klaarste bewijzen van zijn zending. Hij, die een menselijk getuigenis dat waar is verwerpt, is dwaas. Maar hij die het getuigenis van de Heilige Geest veracht is goddeloos, want hij legt de Geest van de waarheid leugen ten laste. Laat hem op zijn hoede zijn, dat hij zo niet zondige tegen de Heilige Geest, en onder het vreselijkste van alle oordelen valt. Want van hem die tegen de Heilige Geest spreekt staat geschreven: *'Het zal hem niet vergeven worden.'*

Broeders, bracht dit de Apostelen niet in een geheel andere toestand dan waarin ze vroeger waren? Wanneer wij verstandelijk en naar het uitwendig aanzien oordelen, dan was hun onderneming Donquichotterie en welslagen onmogelijk. Iedereen moest dan wel tot hen zeggen: 'Keert tot uw netten en boten terug. Wat kunt u tegen het Joodse stelsel in uw eigen land uitrichten? En als u dat al te moeilijk valt, wat zult u dan in andere landen uitvoeren? Het zijn daar volken die voor duizenden jaren in hun eigen leer zijn opgebracht en in alle kunsten en wetenschappen onderwezen; ze hebben al de bekoorlijkheden van dichtkunst, muziek en beeldhouwkunst aangewend om hun afgodische leer te steunen. U bent dwaas, te menen dat u, ongeleerde en onkundige mensen, dit alles kunt te boven komen.' Moest voorzichtigheid niet in gelijke zin spreken? Maar zeg eens, wanneer God in deze mannen is, wanneer Hij, Die in het braambos van Horeb verscheen en maakte dat het brandde en toch niet verteerd werd, Zich in hen wil openbaren en ieder van hun met een vurige tong begiftigen wil, dan wordt het geheel anders. Voorwaar, Hij die de wereld gemaakt had, kan haar vernieuwen. Hij die zei: *'Daar zij licht'* en daar werd licht, kan gebieden dat het licht in de zedelijke en geestelijke duisternis zou schijnen.

Dit over de eerste lezing van onze tekst. Laat ons thans overgaan tot de andere, die u nog meer belangstelling zal inboezemen.

II. De Heilige Geest zou de prediking van het Woord vergezellen om de mensen die voortreffelijke waarheden in te prenten. Dit moest een woord van de verlossing zijn: ze moesten zodanig overtuigd worden, dat ze berouw gevoelden over hun zonde, de gerechtigheid aannamen, en zich aan het oordeel van de Heere overgaven. Hier zien wij als in een spiegel het werk van de Geest op de harten dergenen die tot het eeuwige leven verkoren zijn. Deze drie werkingen zijn allen noodzakelijk, en elk op zichzelf is van het allergrootste gewicht voor de ware bekering.
Ten eerste is de Heilige Geest gekomen om de mensen van zonde te overtuigen. Het is volstrekt noodzakelijk, van zonde overtuigd te worden. De welgemanierde theologie is: 'Overtuig de mensen van Gods goedheid, toon hun Gods algemene Vaderliefde en verzeker hen van de grenzeloze genade. Win hen door de liefde van God, maar maak nooit gewag van Zijn haat tegen de zonde, of van de onmisbaarheid van verzoening, of van het mogelijk bestaan van een plaats van straf. Bestraf arme schepselen niet over hun misdrijven. Doorzoek het hart niet en maak de mensen niet kleinmoedig of bezorgd. Troost en bemoedig, maar beschuldig en dreig nooit.' - Ja dat is de wijze, waarop mensen handelen. Maar de Heilige Geest van God doet geheel anders. Hij komt met het doel om de mensen van zonde te overtuigen, om hen te doen gevoelen dat ze schuldig zijn, zó schuldig dat ze verloren, uiteengeslagen, verwoest zijn. Hij komt om hen niet alleen Gods liefde voor te houden, maar ook hun eigen onbeminnelijklinid; hun haat en vijandschap tegen die God van de liefde, en bijgevolg hun ontzettende zonde in de miskenning van zulk een oneindige liefde. De Heilige Geest komt niet om zondaren vrede met hun zonde te doen hebben, maar om hen bedroefd to maken over hun zonde. Hij komt niet om hen te helpen hun zonde te vergeten, maar Hij komt om hen tot inzicht te brengen van de verschrikkelijke omvang van hun ongerechtigheid. Het is niet het werk van de Heilige Geest de mens te believen en naar hun pijpen te dansen: Hij brengt geen fluit of harp of enig snarentuig of andere soorten van muziekinstrumenten om de ongelovigen tot een gunstig oordeel over zichzelf te stemmen, maar Hij komt om te maken dat de zonde als zonde openbaar wordt en om ons haar vreselijke gevolgen te laten zien. Hij komt om zó te wonden dat geen menselijke balsem helen kan; om te doden, zodat geen aardse macht ons levend kan maken. De bloemen bedekken de weide zolang ze groen is, maar zie, daar komt een verzengende wind uit de woestijn, en het gras verdort en de bloem valt af. Wat is het, dat de schoonheid en voortreffelijkheid van de menselijke gerechtigheid doet verwelken? Jesaja zegt het: *'Omdat de Geest des Heeren er in blaast.'* Daar is een verdorrende werking van Gods Geest die wij bij ondervinding moeten kennen, of wij zullen nooit Zijn bezielende en herstellende macht leren kennen. Die verdorring is een hoogst nodige ervaring, en het is dus zeer nodig er nu de aandacht op te vestigen. In onze tijd is zoveel gebouwd zonder eerst af te breken, zoveel gevuld zonder eerst geledigd te zijn, als menigeen verheven zonder ooit verootmoedigd te wezen, dat ik u zoveel te ernstiger moet herinneren dat de Heilige Geest overtuiging van zonde in ons moet werken, of wij kunnen niet behouden worden.
Dit werk is volstrekt noodzakelijk, omdat zonder dit de mens niet vatbaar is om het Evangelie van de genade van God aan te nemen. Wij kunnen met sommige mensen niet vooruit komen omdat ze zo geredelijk belijdenis van geloof doen, zonder van iets overtuigd te zijn. 'O, ja, wij zijn zondaren, zeer zeker, en Christus is voor zondaren gestorven': dat is de luchthartige manier waarop ze hemelse verborgenheden

behandelen, alsof het de zouteloze rijmpjes uit een kinderboekje of de vertellingen van Moeder de Gans waren. Dit is alles schijnvertoning, en wij zijn er moe van. Maar krijg eens met een waar zondaar te doen, en u treft iemand aan met wie u voort kunt; ik bedoel iemand die een zondaar is en niet er zich slechts voor houdt, maar in het diepst van zijn ziel betreurt dat hij het is. In zulk één vindt u iemand die naar het Evangelie verlangt, begerig naar genade uitziet, een Zaligmaker zoekt. Hem zal de boodschap van de genade als koud water zijn voor een dorstende ziel en de leer van de genade als honing uit de druipende honigraat. 'Een zondaar', zegt één van onze zangers, 'is een geheiligd, onschendbaar wezen: de Heilige Geest heeft hem zo gemaakt. Uw schijn-zondaar is een verschrikkelijk schepsel. Maar een mens die in waarheid door Gods Geest van zonde overtuigd is, is een wezen, gezocht als een juweel, dat de kroon van de Verlosser zal sieren.'

Merk hierbij op dat de Geest van God komt om de mensen overtuiging van zonde te geven, omdat ze buiten Zijn Goddelijke overreding niet van zonde zullen overtuigd worden. Een natuurlijk geweten, door Gods Geest geraakt, mag een mens ver brengen in het besef van Zijn ongerechtigheid; het mag hem ontrusten en tot verandering van leven leiden: maar het is alleen de Geest van God die een mens ten volle van zonde overtuigt, tot berouw, zelfmishagen en het geloof in Jezus brengt. Want wat is de zonde, waar ik en u aan schuldig staan? Ach, broeders, het zou niet gemakkelijk zijn dit te zeggen. Maar dit weet ik, dat de aard van de zonde niet gekend wordt totdat de Geest van God de verborgen kamer van de verfoeilijkheid van het hart opent. Wij doen duizend dingen die wij niet weten zonde te zijn, totdat de Heilige Geest ons verlicht en ons het wezen van de heiligheid bloot legt. Welk natuurlijk mens, bijvoorbeeld, klaagt ooit over de kwade gedachten of begeerten of voorstellingen, die zijn gemoed doorkruisen? Toch zijn dat zonden, zonden die een begenadigde ziel diep bedroeven. Als wij er niet aan denken kwaad te bedrijven, nog minder begeren het te doen, hebben wij al gezondigd; als wij behagen hebben in het denken aan kwaad, hebben wij al gezondigd. Dit gif zit in onze natuur en vertoont zich op duizend manieren. Dat wij niet alleen zondigen, maar van nature zondig zijn, slaat onze hoogmoed neder, en wij willen dat niet leren inzien, totdat de Heilige Geest het ons leert. Elke zonde is, als het ware, een aanval op Gods troon, eer en leven. De zonde zou de Allerhoogste van de troon stoten en vernietigen, indien ze het kon; maar de mensen zien dit niet in. Ze praten luchthartig over de zonde en weten niet dat ze met vuur en dood spelen. Ik zeg u dat wanneer God een mens de zonde in haar naakte wanstaltigheid doet zien, hij er over verpletterd staat. Toen ik de gruwelijkheid van de zonde zag, of meende te zien, was ze mij onuitstaanbaar en had ik rust noch duur. Toch moeten wij onze zonde leren kennen of wij zullen nimmer het oog naar Jezus wenden om ons van onze zonde te verlossen. Alleen hij, wie de zonde smart en drukt, zal uitzien naar hemelse balsem.

De Heilige Geest staat in het bijzonder bij één punt stil: *'van zonde, omdat ze in Mij niet geloven.'* Alleen bij dit licht kunnen wij de zonde van het ongeloof zien. Want een mens denkt: 'Wel heb ik niet in Christus geloofd, dat is, wellicht, jammer. Maar toch ben ik nooit een dief, of een leugenaar, of een dronkaard, of een hoereerder geweest. Ongeloof is een zaak van weinig aanbelang; ik kan dat te zijner tijd wel verhelpen.' Maar de Heilige Geest doet een mens zien dat niet in Christus te geloven een verschrikkelijke, verdoemelijke zonde is, dewijl hij, die niet gelooft, God tot een leugenaar maakt: en wat kan gruwelijker zijn dan dit? Wie niet in Christus gelooft, verwerpt Gods genade en heeft de grootste betoning van Gods liefde smaadheid aangedaan; hij heeft Gods onuitsprekelijke gave versmaad en het bloed van Christus vertreden. Daardoor heeft hij God in een zeer teer punt onteerd; hij heeft Hem in

betrekking tot Zijn eniggeboren Zoon beledigd. O, mocht de Geest van God over de ongelovigen komen op deze plaats en hen doen zien wat ze zijn en waar ze zijn ten overstaan van de ene en enige Zaligmaker. Hoe zullen ze ontvlieden, die op zo grote zaligheid geen acht geven? Het doet niet ter zake hoe zwak ik deze morgen spreek: indien maar Gods Geest door de waarheid werken wil, zult u de grootte van uw misdaad leren inzien en u geen rust gunnen, voordat u in de Heere Jezus gelooft en vergeving voor uw ontzettende opstand gevonden hebt in het bloed van het Lam. Zoveel nu over het eerste werk van de Heilige Geest.

Het volgende werk van de Heilige Geest is, de mensen te overtuigen van gerechtigheid, dat wil, in Bijbelse bewoordingen, zeggen: hun te doen inzien dat ze van zichzelf geen gerechtigheid hebben, en niet bij machte Zijn gerechtigheid te doen, en dat zij, zonder tussenkomst van genade, verdoemd zijn. Aldus doet Hij hen de waarde van Gods gerechtigheid beseffen, die het deel wordt van allen die geloven, een gerechtigheid, die alle zonden in de mens met God verzoent.

Verleen mij een ogenblik uw aandacht voor een groot wonder. Zodra er onder de mensen één overtuigd wordt verkeerd gehandeld te hebben, ligt het oordeel voor de hand. Een jong mens, bijvoorbeeld, is hij iemand van dienst geweest en heeft hem geld ontvreemd: hij wordt door de rechter ondervraagd en schuldig bevonden. Wat gebeurt er dan? Wel, wanneer hij wordt veroordeeld moet hij zijn straf ondergaan. Maar zie, hoe de genadige God een geheel andere weg inslaat. Werkelijk, Zijn wegen zijn niet onze wegen! *'Hij zal overtuigen van zonde.'* Daarop moest veroordeling volgen. Maar nee, de Heere voegt hier een tot hiertoe onbekende middenterm in: *'van gerechtigheid.'* Verbazing grijpt ons aan. De Heere neemt een mens, ondanks hij vol zonde en van die zonde overtuigd is, en maakt hem aanstonds rechtvaardig, door zijn zonde weg te nemen en hem te rechtvaardigen door de rechtvaardigheid van het geloof, een rechtvaardigheid, die hij verkrijgt van de zijde van een ander, die rechtvaardigheid voor hem heeft uitgewerkt. Broeders, dit schijnt zo iets onmogelijks te zijn, dat alleen de Geest van God er iemand van overtuigen kan. Ik zou nu het grote plan kunnen uiteenzetten, waarbij de Heere Jezus ons van God tot rechtvaardigheid geworden is; ik zou kunnen doen zien, hoe Gods Zoon mens werd, om voor ons volkomen de wet van God te volbrengen, en dat Hij dit gedaan heeft en aan Zijn dadelijke gehoorzaamheid Zijn lijdelijke gehoorzaamheid heeft toegevoegd, zodat Hij Zijn Vader een volkomen voldoening van Zijn geschonden wet heeft aangeboden, en nu een ieder, die in Hem gelooft, verlost zal worden van het oordeel en genade vinden in de Geliefde. Ik zou aldus kunnen doen zien hoe de gerechtigheid van Christus ons wordt toegerekend, zodat het geloof ons tot rechtvaardigheid gerekend wordt, evenals dit bij de gelovige Abraham geschiedde. Toch zou al mijn werk ijdel zijn, totdat de Geest het duidelijk maakte. Menigeen verneemt de blijde boodschap. Maar ze nemen de waarheid niet aan, omdat ze er niet van overtuigd zijn. Ze moeten er van overtuigd zijn, voor ze haar aannemen, en die overtuiging te bewerken staat niet in mijn macht. Ik hoor iemand zeggen: 'Die manier van rechtvaardiging kan ik niet vatten.' Ik antwoord: 'Dat is zo, en u zult dat nooit kunnen, voordat de Heilige Geest ze u vatten doet.'

Let wel op het voorname punt van de bewijsvoering van de Geest: *'Van gerechtigheid, omdat Ik tot Mijn Vader heenga, en u zult Mij niet meer zien.'* Onze Heiland was in de wereld gezonden om gerechtigheid uit te werken, en hier zegt Hij: *'Ik ga heen'*. Maar Hij wilde niet heengaan voor Hij Zijn werk volbracht had. Daarom zegt Hij: *'Ik ga heen tot Mijn Vader'*; maar Hij wilde niet tot Zijn Vader heengaan, voordat Hij Zijn beloften had gestand gedaan. *'Ik ga heen tot Mijn Vader'*; dat wil zeggen: Ik ga om Mijn loon te ontvangen en te zitten in de troon van Mijn Vader. En Hij zou die

heerlijkheid niet hebben kunnen aanvaarden, indien Hij Zijn op Zich genomen werk niet voleindigd had. Christus heeft daarom een gerechtigheid tot stand gebracht, die om niet gegeven wordt aan allen die geloven, en allen die in Christus geloven worden om Zijnentwil beschouwd als gerechtvaardigd voor God en zijn in waarheid rechtvaardig, zodat Paulus vragen kan: *'Wie is het die verdoemt?'* De grond, waarop hij dit vraagt, is dezelfde als die, welke de Geest aanvoert in mijn tekst. Hij zegt: *'Christus is het, Die gestorven is, ja, wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt.'* Hij voert, zoals ook de Heilige Geest doet, de opstanding, de hemelvaart en de troonsbestijging van de Middelaar als voldingend bewijs aan, dat er een volmaakte gerechtigheid voor alle gelovige zondaren bestaat. Ik weet dat menigeen zeggen zal: 'Dat is mensen rechtvaardig maken, die niet rechtvaardig zijn.' En hieraan knopen ze nu menige tegenbedenking vast. Het is zo: het is de heerlijkheid van God, dat Hij goddelozen rechtvaardigt en zondaren verlost door Christus. *'Welgelukzalig is de mens, wie de Heere de ongerechtigheid niet toerekent.'* -_ 'Dat begrijp ik niet!' roept iemand. Wij weten dat u dit niet begrijpt, wij verwonderen ons in 't minst niet dat u onze redenering verwerpt. Wij verwachten ook niet, dat u ze zult aannemen, voordat de arm van de Heere u geopenbaard wordt en de Heilige Geest u van gerechtigheid overtuigt. Niemand komt tot Christus, tenzij hij door de Vader getrokken en door de Heilige Geest verlicht wordt. Maar als de Heilige Geest u overtuigt, zullen wij u weldra horen zingen:

Gewassen in Uw bloed, o Heer,
Bekleed met Uw gerechtigheid,
Sta 'k, zelfs bij 's werelds ondergang,
Gerust en kalm, in U verblijd.

Geliefden Gods, bidt vurig dat de Geest van God ook nu ongelovigen mag overtuigen, dat de enige ware gerechtigheid voor stervelingen die is, welke niet uit de werken van de wet voortvloeit, maar uit het geloof.
Maar nu komen wij tot een derde punt: de Geest van God overtuigt de mensen van oordeel. Aan wie is dat oordeel opgedragen? *'De Vader heeft al het oordeel de Zoon gegeven.'* De ware boetvaardige beseft dat al waren hem al zijn zonden vergeven, hem dit niet tot terugkeer strekken zal, zolang hij nog onder de zonde besloten ligt. Hij gevoelt dat de grote vijand van zijn ziel van de troon moet worden afgestoten, of de vergeving zelf zal hem geen rust voor zijn hart aanbrengen. Hij moet verlost worden van de heerschappij zowel als van de schuld van de zonde, of hij blijft een gebondene. Hij moet de macht van de zonde in stukken gebroken zien door de Heere, zoals Samuel eens Agag in stukken hieuw.
Hoor, bekommerde! u zult vrijgemaakt worden. Want *'de overste van deze wereld is geoordeeld.'* Jezus kwam om de werken van de duivel te verbreken: aan het kruis heeft onze Verlosser de Satan geoordeeld, overwonnen, neergeworpen. Satan is nu een veroordeeld misdadiger, een onderworpen opstandeling. Zijn heersersmacht over alle gelovigen is verbroken. Hij is uiterst vergramd, wetende dat zijn tijd kort is, maar zijn toorn wordt in bedwang gehouden door zijn overwinnaar. In Zijn lijden heeft onze Heiland hem voet voor voet bestreden, hem overwonnen, de overheden en machten uitgetogen en in het openbaar ten toon gesteld. Gelooft u dat? Mag Gods Geest u daarvan overtuigen. O, dat het u bij ondervinding blijke, dat de Heere Jezus de werken van de duivel voor u verbroken heeft. Hij heeft de machten van de duisternis voor u gekruisigd, en door het geloof in Hem zult u bevinden dat de duivel in u onttroond is en alle krachten van de zonde van haar hoge plaatsen zijn afgestoten. U zult overwinnen door het bloed van het Lam. Nogmaals vraag ik u: gelooft u dat? Christus

is ons tot heiligmaking geworden; Hij verlost de Zijnen van hun zonden; Hij maakt hen heilig en slaat alzo hun vijand in stukken. Wel zal het u menige strijd kosten en zal het angstzweet u in het uur van verzoeking uitbreken, maar als u vreest dat u van de heiligheid vervallen zult, weet dat de Heere de Satan onder uw voeten zal verpletteren, want Hij heeft hem al onder Zijn voeten verpletterd om uwentwil. De Geest van God is nodig geweest, om uw ongelovige harten te overtuigen dat ze zo zijn. Meestal menen de mensen, dat ze de zonde door eigen kracht moeten ten onder brengen. Ach, de sterkgewapende neemt tegenover onze zwakheid het huis in bezit. U begint een hopeloos werk, wanneer u het beproeft deze strijd in eigen kracht te volbrengen. Ik hoor de duivel al over u lachen. Die Leviathan kunt u niet vangen. *'Zult u met hem spelen als met een vogeltje?'* vraagt Job. Denkt u dat de duivel met zich laat handelen als het vogeltje dat de vrouw op haar vinger draagt of dat u in de snavel steekt? 'Kunt u de Leviathan vangen met een visnet? Zal hij zachtjes met u spreken? Zult u hem voor altijd tot uw slaaf maken? Uw strikken hebben geen vat op Hem en uw zwaard kan hem niet wonden. Leg uw hand op hem, gedenk aan de strijd, doe het niet meer.' Een Goddelijke kracht is nodig, en die macht staat gereed voor de ootmoedige, die haar zoekt.

Velen, die van de gerechtigheid van Christus overtuigd zijn, zijn nog niet ten volle overtuigd dat de duivel geoordeeld, veroordeeld en gevonnist is. Ze worden achtervolgd door de vrees, dat ze door de hand van hun vijand zullen omkomen. O, mijn broeder, zie de onmisbaarheid van de Heilige Geest toch in, om het recht van God en de waarheid in uw hart tot stand te brengen en u te doen geloven, dat de Heere Jezus alle macht over elke vijand bezit. Ik ontmoet soms een Christen broeder, die zegt dat de wereld hoe langer hoe bozer, dat het Evangelie geheel verdrongen, dat Christus uit gebannen wordt, dat de duivel de zwarte vlag zwaait en overwinning kraait. Ik weet hoe verschrikkelijk de strijd is, maar ik geloof dat mijn Heere Jezus het gehele rijk van de duivel geoordeeld heeft, en bijgevolg zie ik de duivel als een bliksem uit de hemel vallen. Onze Heere moet heersen. Zijn vijanden moeten het stof lekken. In de laatste grote dag zullen wij de gevallen engelen oordelen, en daarom is het geloofsleven een leven van triomf over de aartsvijand. In de kracht van de Geest zal het bewijs worden geleverd, dat de waarheid sterker is dan de dwaling, en de heiligheid verheven boven de zonde, want de rechterhand van de Heere en Zijn heilige arm hebben Hem de overwinning verzekerd. Zie hoe de ten hemel gevaren Heiland de gevangenis heeft gevangengenomen. Zie hoe Hij van Edom komt, met gesprenkelde klederen van Bozra, want Hij heeft zonde en duivel in de wijnpers getreden en nu trekt Hij op in de grootheid van Zijn kracht, sprekende in gerechtigheid, machtig om te verlossen.

Laat ons hierbij nog even stilstaan, opdat wij niets over het hoofd zien. Geliefde vrienden, allen onder ons, die al verlost zijn, hebben toch nog elke dag de Heilige Geest nodig, om ons te overtuigen van zonde. Goedgezinden doen nog altijd dingen, die ze bij meer helder licht niet denken zouden te doen. Mag de Heilige Geest ons gestadig meer en meer aan onze zonde ontdekken, opdat wij ze uit alle macht bestrijden. Mag Hij ons inzonderheid de zonde van niet in Christus te geloven doen beseffen, want juist wij hebben onze eigenaardige twijfelingen en bekommeringen. Na een preek over de zonde roept een arm kind van God uit: 'Ik durf niet geloven. Ik vrees dat ik nog verloren zal gaan.' Dit ongeloof is een nieuwe zonde. Een vreemde manier om aan de zonde te ontkomen, door er ons in te dompelen! De Heere wantrouwen is zonde op zonde stapelen. Geen zonde is verderfelijker dan niet te geloven. Wanneer onze harten de Heere wantrouwen, bedroeven wij Zijn Geest; daarom behoeven wij altijd de Heilige Geest om ons van dit boze en bittere kwaad te overtuigen en ons tot een kinderlijk vertrouwen op te leiden. Het geringste

wantrouwen omtrent Gods belofte, de geringste vrees van tekortkoming aan Gods zijde, de geheimste verdenking van Zijn trouw is een misdaad tegen de eer van Zijn Goddelijke majesteit. O, Geest van de overtuiging, blijf mij nabij, om mij van dag tot dag van zonde te overtuigen, en mij inzonderheid te doen gevoelen, dat het ergste van alle kwaad bestaat in verdenking van mijn getrouwe Vriend.
Mag zo ook altijd de Geest van God met u zijn, om u van gerechtigheid te overtuigen. Dat niemand van u, die in waarheid gelooft, ooit twijfele aan zijn rechtvaardigheid voor God. Wij, die geloven, zijn rechtvaardigheid Gods geworden in Christus Jezus: zijn wij daarvan verzekerd? Zo ja, denkt en spreekt dan niet, alsof u nog onder de druk van de wet verkeerde, want u verkeert niet meer in die toestand. *'Gerechtvaardigd door het geloof, hebben wij vrede bij God door onze Heere Jezus Christus.' 'Daar is geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn.'* O, mag de Geest van God u daarvan dagelijks overtuigen op grond dat Jezus heerst aan de rechterhand van de Vader. Het belang van elke gelovige in zijn Heere is duidelijk en zeker. Indien Jezus daar is, ben ik daar. Indien de Vader Hem aangenomen heeft, heeft Hij mij aangenomen. Begrijpt u de noodzakelijkheid daarvan? U bent in Christus, u bent één met Hem: gelijk Hij is, bent u in Hem. Houdt vast aan de zekerheid, dat u niet verdoemelijk bent. Hoe kunt u dat zijn? U bent aan Gods rechterhand in Christus. En u verdoemelijk? Hoe? U bent *'begenadigd in de Geliefde'*, want uw Vertegenwoordiger is door God aangenomen en in Zijn troon gezeten. Jezus is verhoogd, niet voor Hemzelf alleen, maar ook voor allen, die in Hem geloven. Mag de Heilige Geest u ten volle van deze waarheid overtuigen!
En ook, mag Hij u overtuigen van het oordeel, - namelijk, dat u geoordeeld bent, en uw vijand geoordeeld en veroordeeld is. De dag van het oordeel is voor een gelovige niet iets vreselijks. Wij zijn in het oordeel geweest en hebben vrijspraak ontvangen. Onze Plaatsbekleder heeft de straf van de zonde gedragen. Onze straf is voltrokken. Want Jezus heeft haar ondergaan; Hij is met de misdadigers gerekend. Daar bestaat nu geen vloek voor ons; daar kan er geen zijn; hemel en aarde en hel kunnen geen vloek uitbrengen tegen degenen, die God gezegend heeft, omdat de Heere Jezus *'een vloek geworden is voor ons.'* Mag de Geest van God u immer nabij zijn, mijn geliefden, en uw vertrouwen en uw blijdschap verlevendigen in Hem, Die de Heere onze Gerechtigheid is, door wie de duivel eens voor altijd geoordeeld is.

III. Ten laatste, laat ons nogmaals onze tekst lezen en stilstaan bij het woord *'overtuigen.' 'De Geest Gods zal de wereld overtuigen van zonde, van gerechtigheid en van oordeel.'* Daar is de wereld. Ze staat als een gevangene voor de rechtbank en de beschuldiging is, dat hij vol zonde is en geweest is. Bij rechtsplegingen heeft het u dikwijls benieuwd welke de uitspraak zou zijn. U zag de gevangene aan en hij scheen een onberispelijk, achtenswaardig mens te zijn, en u zei: 'Ik denk niet dat hij schuldig is.' Maar de officier van justitie, die geroepen is om het recht te handhaven, stond op en gaf een uiteenzetting van de zaak; en u veranderde al spoedig van mening, en toen de waarheid aan het licht kwam, zei u bij uzelf: 'Dat is een deugniet zo groot als er ooit één bestond.' Luister nu wat de Geest van God doet. De Geest van God is in de wereld gekomen, om alle mensen bekend te maken, dat Jezus de Christus is, en Hij bewees dit door wonderen, die niet ontkend konden worden, wonderen zonder tal; bovendien heeft Hij de waarheid van het Evangelie bewezen door de bekering van duizenden bij duizenden, wier blijmoedig en heilig leven het bewijs heeft geleverd, dat Jezus Christus werkelijk door God gezonden was. Maar wat heeft de goddeloze wereld met Christus gedaan? Ze hebben Hem genageld aan een kruis. Daardoor is de wereld geoordeeld. Wij hebben geen verder bewijs nodig. De wereld heeft getoond

wie ze is; zichzelf veroordeeld door het doden van Hem, die de goedheid en grenzeloze liefde in persoon was. De wereld is laaghartig genoeg de ombrenging van haar God te eisen, zelfs toen Hij haar de verzekering van Zijn liefde kwam brengen. Weg met de veroordeelde wereld! Haar schuld is boven allen twijfel gebleken! De toorn van God blijft op haar!

Wat volgt hieruit? Laat ons het oordeel uit een ander gezichtspunt beschouwen. De wereld heeft verklaard, dat het Evangelie niet waar is, dat de weg van de Heere niet recht is. Tot op deze dag werpt de wereld allerlei tegenbedenkingen op, tracht ze de gelovigen in verwarring te brengen en, als het mogelijk ware, de heilige zaak van de Heere te verwoesten. Maar door Zijn voorlichting bewijst de Heilige Geest dat het Evangelie één en al gerechtigheid is, en in weerwil van alle inspanning van de wereld, bewijst Hij dat het Evangelie heilig, rechtvaardig en goed is, en machtig de mens rein, godzalig, tevreden en heilig te maken. Door de mens door middel van het Evangelie te heiligen, zodat hij een leven van de liefde leidt, bewijst de Heilige Geest dat het Evangelie recht is. Deze werking wordt meer en meer volkomen naar gelang de tijd voortgaat. Ware de wereld niet ongerechtig, dan zou zij zich tot de boodschap van het heil en de heilige Prediker gewend hebben. Eens echter zal ze gedwongen worden de waarheid te huldigen. De Heilige Geest verkondigt de wereld dat Christus rechtvaardig is, door haar het feit in het aangezicht te doen schitteren, dat Christus heengegaan is, dat Hij is ingegaan in de heerlijkheid van God; en dit had niet kunnen geschieden, indien Hij niet de Rechtvaardige geweest ware.

Wanneer de wereld ten laatste Christus op de troon zal aanschouwen, en alle mensenkinderen de Zoon des mensen zullen zien op de wolken des hemels, welk oordeel zullen ze dan in hun binnenste vellen! Dan zal er geen ontkenner van de waarheid zijn! Geen twijfelaar zal er dan worden gevonden. Christus aan de rechterhand van de Vader te zien zal een einde aan alle ongeloof maken.

En dan zal de Geest van God de mensen het oordeel doen aanschouwen. Voor die dag werkelijk aanbreekt, zullen ze ontwaren dat omdat Christus de duivel heeft geoordeeld, omdat Christus hem van zijn hoogte heeft neergeworpen en zijn macht over de wereld al gebroken is, Hij gewis allen treffen zal, die onder de heerschappij van de Satan staan en geen van hen zal laten ontkomen. De uitvinder en oorzaak van het kwaad is geoordeeld en zijn toestand is hopeloos. O, hoe zal de Geest van God in de jongste dag de mensen oordelen en tot overtuiging dwingen, wanneer ze de Rechter zullen horen zeggen: *'Komt, gij gezegenden Mijns Vaders!'* of: *'Gaat weg, gij vervloekten, in het eeuwige vuur!'*

Mannen broeders! wilt u nu door de Heilige Geest overtuigd worden, of wilt u tot die dag wachten? Zal het de overtuiging van genade of de overtuiging van toorn zijn? De Geest getuigt nog door ons, die het Evangelie prediken: wilt u naar dit Evangelie luisteren en het nu geloven? Of wilt u wachten tot de verschijning van de jongste dag van de verschrikking? Hoe zal het zijn? Mij dunkt ik hoor u zeggen: 'Het Evangelie is waar.' Welnu, waarom gelooft u het dan niet? Indien u belijdt 'een zondaar' te zijn, waarom laat u zich dan niet reinigen? Indien er een 'gerechtigheid' bestaat, waarom zoekt u haar dan niet? Indien er een 'oordeel' is, waarom haakt u dan niet naar ontheffing van uw schuld, opdat u er niet voor behoeft te vrezen? Ach, de meeste mensen handelen alsof ze waanzinnig zijn. Als ze ziek waren en wij hadden een geneesmiddel voor hen, zouden ze tot ons ijlen om het machtig te worden. Indien ze arm waren en wij hen goud aanboden, zouden ze in hun ijver om de schat te krijgen ons schier omver lopen. Maar wanneer Christus wordt aangeboden, het Goddelijk geneesmiddel voor de zonde, Christus wordt aangeboden als de volkomen Gerechtigheid, Christus, die in staat stelt staande te blijven in de dag van het oordeel,

dan keren ze aan de hemelse gave de rug toe. O, Geest van God, overtuig deze onzinnigen; breng deze dwazen tot inkeer, en maak hen gezond en wijs, om Jezus' wil. Amen.

14. JEZUS, DE RECHTER

'En Hij heeft ons geboden den volke te prediken, en te betuigen, dat Hij is Degene, die van God verordend is tot een Rechter van levenden en doden.' Hand. 10: 42.

In deze korte toespraak van Petrus zal men opmerken, hoe zorgvuldig hij gewoon is te spreken, geenszins op zijn eigen gezag, maar geheel op gezag van de Allerhoogste. Hij begint zijn gesprek met te zeggen, dat God hem heeft laten zien, hoe goed het voor hem, een Jood, is met heidenen gemeenschap te houden. God had het Hem getoond; hij had dus niet met de Joodse wet gebroken als resultaat van zijn eigen overleggingen, maar door Goddelijke aanwijzing. Hij gaat dus zijn prediking beginnen met te zeggen: *'Het woord, dat Hij gezonden heeft de kinderen Israëls.'* Hij was dus niet met een woord van eigen vinding gekomen, maar met een woord van God gezonden. 'Dat woord, zegt hij, weet gij.' Daarop spreekt hij hen van Jezus van Nazareth Zelf, hoe Hem God gezalfd heeft met de Heilige Geest en met macht, en hij spreekt van zichzelf en zijn medeapostelen als 'getuigen', om getuigenis af te leggen van wat de Heere Jezus gedaan had. Deze wijze van spreken was misschien des te meer noodzakelijk gemaakt door de misplaatste eerbied, die Cornelius aan zijn persoon bewezen had, want hij viel neer aan de voeten van de apostel en aanbad hem. Maar al is de aanleiding hier duidelijk, toch moet dit de standvastige gewoonte van alle dienaars van Christus zijn. Het is onze plicht ons te houden binnen de perken van onze roeping, en ons achter haar gezag te verbergen. Wie zijn we, dat wij uit onszelf u iets te zeggen zouden hebben, mijn broeders? Wat is ons gezag, en met wat recht kunnen wij uit onze eigen naam spreken? En indien wij tot u komen in onze eigen naam, ontzegt God ons Zijn hulp. Iedere trouwe leraar moet spreken, omdat het hem opgedragen is te spreken; hij moet spreken wat hem opgedragen is te spreken; en hij moet bereid zijn voortdurend tot het gezag van Gods Woord terug te keren. *'Zo zij niet spreken naar dit woord, het zal zijn dat ze geen dageraad zullen hebben.'* Maar indien het getuigenis van enig mens in overeenstemming is met Gods Woord, dan is God met hem, en het zou gevaarlijk zijn zijn getuigenis te verwerpen.

De apostel hield geen lange toespraak voordat hij kwam tot de leer van het oordeel over alle mensen door Jezus Christus, en Hij zei, dat hem bevolen was het te prediken, en daarom predikte hij het. Het mag nu juist niet 'het Evangelie' genoemd worden, maar het is zeker een zeer belangrijke bijkomende waarheid bij het Evangelie: het is één van die leerstukken, zonder welke een evangelieprediking niet compleet zou zijn. Ik bedoel, dat zo in enig getuigenis aangaande Christus de leer, dat Hij andermaal zal komen om de wereld te oordelen, geheel en al verwaarloosd werd, zulk een getuigenis geen volkomen Evangelie zou zijn. Daarom vindt u, dat Paulus, toen hij voor die beroemde vergadering op de Areopagus predikte, zorg droeg, dat hij bij deze waarheid nadrukkelijk stilstond. In Hand. 17: 30 en 31 zegt hij: *'God dan, de tijden van de onwetendheid overgezien hebbende, verkondigt nu alle mensen overal, dat ze zich bekeren; daarom dat Hij een dag gesteld heeft, op welke Hij de aardbodem rechtvaardig zal oordelen door een Man, Die Hij daartoe verordend heeft, verzekering daarvan doende aan allen, dewijl Hij Hem uit de doden opgewekt heeft.'* Dit was ook een deel van Paulus' onderwerp, toen hij voor Felix stond; hij sprak van *'rechtvaardigheid, matigheid en het toekomend oordeel'*; en dit deed Felix beven, want er is een grote kracht van overtuiging in die plechtige waarheid. De leer van het oordeel van de wereld door Christus werd gebruikt door Petrus en Paulus en andere apostelen, als een soort van inleidende waarheid, waarbij ze stilstonden, voordat ze tot

de kern van het Evangelie kwamen, dat bestaat in de prediking van Jezus Christus als Zaligmaker. Met deze leer ploegden ze, voor ze de uitnodigingen van het Evangelie zaaiden. Ze legden evenwel niet de bijl aan de wortel, om dan te vergeten het woord van de genade bekend te maken; neen, ze predikten de schrik des Heeren, niet op een wettische, maar op een evangelische wijze. Petrus doet het in dit geval. Want eerst spreekt hij van Christus in het oordeel, en dan in vers 43 voegt hij er bij: *'Dezen geven getuigenis al de profeten, dat een iegelijk, die in Hem gelooft, vergeving van de zonden ontvangen zal door Zijn naam.'*
Deze morgen, in gehoorzaamheid aan hetzelfde bevel, wil ik allereerst tot u spreken over 'de boodschap'; en vervolgens over het grote belang, dat daaraan verbonden is, dat wij in grote mate uit de woorden van onze tekst zullen kunnen tevoorschijn brengen. Mag de Heilige Geest, die in Petrus' dagen viel op allen, die Zijn Woorden hoorden, evenzo vallen op u, als u er toe gebracht zult worden te geloven in de Heere Jezus.

I. Ten eerste, laat ons de boodschap beschouwen, die God al Zijn dienaren beveelt te brengen. De boodschap begint allereerst met de verzekering, dat er een zedelijk wereldbestuur is. Er is een Rechter over het geslacht van de mensen; wij zijn niet als de sprinkhanen, waarvan Salomo zegt dat ze geen koning hebben. De wereld wordt niet onopgemerkt door God aan zichzelf overgelaten, om een hol van wilde beesten te zijn, of een poel vissen, waarin ieder zijn naaste verslindt, en niemand hen tot rekenschap oproept. Het staat de mensen niet vrij te doen wat goed is in hun eigen ogen, maar er is een wet en een Regeerder over hen. God heeft in deze tijd alle gezag Zijn Zoon in handen gegeven, en Jezus Christus heerst en regeert op dit ogenblik over het hele geslacht van de mensen, rekening houdende van al hun daden, die in hun lichaam geschieden, er, alles optekenende om zo allengs de som van alles te verkrijgen. Er is een wet, er is een regel, er is een wereldbestuur over de menselijke huishouding. Het geslacht wordt niet aan regeringloosheid overgelaten, Jezus Christus is het Hoofd van allen.
Dit vastgesteld zijnde, moeten wij nu gaan zeggen, dat er een oordeel zal zijn. *'Het is de mens gezet eenmaal te sterven, en daarna het oordeel.'* Als noodzakelijk gevolg dat er een bestuur over de mensheid is, zal er een zitting gehouden worden, waarin gevallen zullen behandeld worden, en gerechtigheid gedaan zal worden: dit is inderdaad de wijding en stem van de wet, dat ze de mensen tot verantwoording zal roepen. De stem van haar macht roept uit: *'O u huis Israëls, ik zal een ieder van u oordelen naar zijn wegen.'* Er zal een dag komen van afrekening. Ik behoef niet stil te staan om de talrijke plaatsen uit de Heilige Schrift te noemen, die verzekeren, dat een ieder van onze rekenschap voor zichzelf moet afleggen voor God, want wij zijn volkomen overtuigd, *'dat wij allen zullen staan voor de rechterstoel van Christus'*. Maar mijn broeders, wij geloven, dat alle denkende en verstandige mensen zullen besluiten, dat er een oordeel moet zijn, als ze alleen maar letten op het karakter van God. Daar Hij de Bestuurder van de wereld is, moet Hij gerechtigheid doen. Wij zouden een man, die koning gemaakt was, een ellendige schijnvorst en ledepop noemen, als hij in het geheel nooit recht sprak. Zo wij een Staat hadden zonder wetten, of wetten zonder straffen voor hen, die overtraden, zouden wij werkelijk in een ongelukkige toestand zijn, en onze koning zou slechts de droevige nabootsing van een koningschap bezitten. Maar dit is het geval niet in het koninkrijk van Hem, Die over alles regeert. Van onze Heere wordt gezegd: *'Gij hebt gerechtigheid liefgehad, en ongerechtigheid gehaat'* - dit doet ons gevoelen, dat het Zijn wil is gerechtigheid te doen, en daar hij zeker macht heeft ons te straffen voor overtreding, gevoelen wij dat

Hij het ongetwijfeld zal doen. Er zal een dag komen, waarop Hij de daden van de mensen zal oordelen, omdat Zijn karakter niet zodanig is, dat Hij het met het kwaad licht zou kunnen of willen opnemen. *'Dwaalt niet, God laat zich niet bespotten, want zo wat de mens zaait, dat zal hij ook maaien.' 'De Vader, Die zonder aanzien des persoons oordeelt naar eens iegelijks werk'* zal niet toelaten, dat Zijn wetten straffeloos beledigd worden. In het idee zelf van God ligt opgesloten, dat Hij een Rechter is van de gehele aarde, en recht moet doen; en om recht te doen moet Hij een eindgericht houden, waarin Hij een ieder mens zal oordelen naar zijn daden.

Ook het karakter van een mens eveneens sluit een oordeel in, want hij is klaarblijkelijk een verantwoordelijk wezen, en dit is duidelijk voor iedereen, die zorgt zijn ogen open te houden. Wij houden het vee, dat op de velden graast, of de vissen van de zee niet voor verantwoordelijk; laat hen doen wat ze willen: niemand bestraft de wolf, dat hij rooft, of de leeuw, dat hij verslindt. Maar wanneer wij aan een mens gaan denken, beschouwen wij hem als een schepsel, wiens daden een zedelijke hoedanigheid hebben en, òf goed òf kwaad zijn; inderdaad, hij is verantwoordelijk voor zijn daden. Waar nu verantwoordelijkheid is, daar is een wet, en waar een wet is, daar moet de één of andere dag beloning zijn voor hen, die goed doen, en straf voor de kwaaddoeners. De gesteldheid en de natuur van de mens eist dit onvermijdelijk, anders is zijn verantwoordelijkheid hem tevergeefs gegeven. De tegenwoordige verwarde toestand van de wereldgeschiedenis eist dat er een dag van vergelding zij aan het einde van de tijd. Op dit ogenblik zien wij dikwijls de goddeloze voorspoedig, terwijl de rechtvaardige vernederd wordt; op de huidige dag zijn vreugde en vrolijkheid vaak verbonden met zonde, terwijl smart en ellende hand in hand gaan met godsvrucht in veel gevallen. Herinner u hoe de wijze dit inzag, en word overtuigd door zijn redenering: '*Verder heb ik ook gezien onder de zon, ter plaatse des gerichts, aldaar was goddeloosheid, en ter plaatse van de gerechtigheid, aldaar was goddeloosheid. Ik zei in mijn hart: God zal de rechtvaardige en de goddeloze oordelen.*' Daar de daden van de mensen nu, zoals duidelijk blijkt ongestraft blijven en de zonde op vreselijke wijze huishoudt, moet er wel een richten van het onrecht en onschuldigverklaring van de rechtvaardige volgen. De Rechter van de hele aarde zal recht doen, en hoe kan dit anders dan door een eindoordeel, waarin het klaar gezien zal worden, dat hoewel de bozen voor een tijd voorspoed hebben, ze als ossen worden gemest ter slachting; en hoewel de rechtvaardige voor een tijd lijdt, het slechts is als het goud, dat lijdt in de oven, opdat het er gezuiverd uit tevoorschijn mag komen. Elk hart, dat ooit gezucht heeft onder de verongelijking van de onderdrukker, iedere ziel, die ooit ineengekrompen is onder de smaad van de trotsaard, moet gevoelen, dat er een einde moet komen aan de regering en dwingelandij van het kwaad, en een tijd, waarin de onschuld zal gewroken worden. Iedere Job mag zijn hoofd oprichten voor zijn valse beschuldigers, en zeggen: '*Ik weet Mijn Verlosser leeft, en Hij zal opstaan ten laatsten dage op de aarde.*'

Bovendien er is in de gewetens van de meesten, als niet van alle mensen een getuigenis aangaande een toekomstig oordeel. Ik zal niet zeggen van alle mensen, want ik geloof dat sommigen zo knap zijn in het versmoren van hun geweten, dat ze ten slotte alle vrees gestild hebben. Maar toch de meeste mensen geloven in een toekomstig oordeel, en de meer nadenkende gemoederen worden daardoor verontrust. Er is meer geloof aangaande het oordeel dan wij vermoeden in hen, die het meest onverschillig en uitdagend zijn in hun redenen tegen God. De reden, waarom ze zo verbazend moedig spreken, is deze, dat hun geweten hen tot lafaards heeft gemaakt, en om hun lafheid te bemantelen gebruiken ze bombast woorden. Deze zijn de mensen, die het eerst beven, de mensen, die het eerst om genade roepen, als de hand

Gods hen begint aan te raken. Hoe heel zelden vindt u een mens, die sterft in hardnekkig ongeloof! Een zekere omstandigheid of één of andere reden zal spreken, en het geweten zal gehoord worden; en dan die 'vrees voor iets na de dood' doet de mens zich vastklemmen zelfs aan de ellendigste staat, en hem verkiezen liever de ellende, die hij heeft, te dragen dan te vluchten naar andere, die hij niet kent. Het algemeen bewustzijn, of nagenoeg het algemeen bewustzijn, spreekt als een profeet in de ziel, en spreekt van een rechterstoel, een hemel en een hel.

Hetzij wij echter deze bewijsvoering al of niet hadden tot steun voor onze bewering, dit zou geen jota verschil maken voor hen onder ons, die in het Woord van God geloven. Wat God zegt, zal altijd genoeg voor ons zijn, ook al zou de natuur van de dingen en de schijnbare kracht van de redenering Zijn Woord lijnrecht weerspreken. Ja, ik wil het zelfs op deze barre wijze uitdrukken: Men is altijd blij, wanneer men ondergeschikte hulp van bewijsvoeringen ontvangt, die uit de natuur van de dingen ontstaan zijn; wij hebben de Bijbel aangenomen als openbaring van God, wij geloven, dat het onderricht van dit boek onfeilbaar is, en in zover de Schrift verklaart, dat er een toekomend oordeel zal zijn, zien wij vertrouwend tot haar op.

Dit oordeel nu zal, naar de openbaring van de Schriften, geveld worden door de mens Christus Jezus. God zal de wereld oordelen. Maar het zal zijn door Zijn Zoon, die Hij werkelijk aangewezen en verordineerd heeft, om op die laatste vreselijke dag deze zaak in orde te stellen. Hij, die zal zitten op de troon, is '*de Zoon des mensen.*' Hij zal dus op een troon geplaatst worden, onderstel ik, gedeeltelijk omdat dit in Zijn Middelaars werkzaamheid ligt opgesloten, waarbij de Vader alle dingen Zijn voeten onderworpen heeft. Hij is gezeten aan de rechterhand van God, '*engelen en overheden en machten Hem onderworpen zijnde.*' Het heeft God behaagd de wereld te stellen niet onder het onmiddellijk bestuur van Zijn Goddelijke persoonlijkheid, maar onder het bestuur van een Middelaar, opdat Hij genadig met ons zou handelen. Die Middelaar is Profeet, Priester en Koning, en Zijn koningschap zou van zijn heerlijkheid vervallen zijn, als de Koning de macht niet had over leven en dood, de macht om gericht te houden en Zijn onderdanen te oordelen. Jezus Christus, aldus als Middelaar, Koning en Souverein zijnde, en alle macht bezittende in hemel en op aarde, zal ten laatste van Zijn uitgebreide macht gebruik maken, en zal de volken oordelen. Deze hoge waardigheid is dus onze Heere geschonken als een eerbewijs van Zijn Vader, door Wie elk spoor van schande en oneer zal worden weggevaagd, waaraan Hij blootstond onder de kinderen van de mensen. De koningen van de aarde stonden op om Hem te oordelen, maar ze zullen vóór Hem staan om geoordeeld te worden; de vorsten namen samen raad om Hem te veroordelen, maar de vorsten zullen staan voor Zijn rechterstoel, om zelf hun vonnis te horen. Pontius Pilatus en de overpriesters zullen allen daar zijn, en Caesar en alle Caesars, Czaren, keizers, koningen en vorsten zullen Hem op de eerbiedigste, nederigste wijze hulde bewijzen, door te staan voor de zetel van Zijn gericht, om door Hem verhoord te worden. Daar zal niets zijn, dat herinnert aan de rietstaf van de krijgsknechten, want Hij zal Zijn vijanden verbreken met een ijzeren scepter; daar zal geen spoor meer zijn van de doornenkroon, want op Zijn hoofd zal menige diadeem schitteren. De mensen zullen niet in de mogelijkheid zijn Hem te denken als de Man van smarten, met een gelaat misvormd door smaad en smart, want Zijn ogen zullen zijn als een vlam vuurs, en zijn gedaante als de zon, schitterend in haar kracht. O kruis, alle smaad, die ooit op u rustte, zal voor altijd worden uitgewist onder de kinderen van de mensen, want deze Mens zal zitten op de troon van het gericht! De Vader besloot Zijn eer in Hem te stellen, en Hij heeft het zeker wel verdiend. Jezus Christus als God heeft een heerlijkheid, die Hij bij de Vader had eer de wereld was. Maar als God-mens heeft Hij een heerlijkheid, die Zijn Vader

Hem gegeven heeft als een beloning voor de vrijwillige overgave van Zijn leven en Zijn ingaan in de dood, waardoor Hij Zijn volk verlost heeft. '*Geeft de Heere heerlijkheid en sterkte*' is de uitroep van al Zijn heiligen, en God, de eeuwige Vader, heeft dit Zijn Zoon gedaan, aangaande Wie Hij gezworen heeft, dat alle knie voor Hem zal buigen, en iedere tong zal belijden dat Hij de Heere is tot heerlijkheid Gods, des Vaders. '*Ziet, de Heere is gekomen met Zijn vele duizenden heiligen, om gericht te houden tegen allen, en te straffen alle goddelozen onder hen, vanwege al hun goddeloze werken, die ze goddeloos gedaan hebben, en vanwege al de harde woorden, die de goddeloze zondaars tegen Hem gesproken hebben.*'

Ik moet u vooral opmerkzaam maken, dat wij in de Heilige Schriften met betrekking tot het oordeel voortdurend herinnerd worden, dat het is een oordeel door de mens Christus Jezus. Er moet een bijzondere reden zijn, waarom deze eer aan de mensheid de Heere is bewezen, anders zou er niet zo voortdurend op gewezen worden. Daniël zegt in zijn profetie: '*Verder zag ik in de gezichten des nachts, en ziet er kwam Één met de wolken des hemels, als eens mensen Zoon, en Hij kwam tot de Oude van dagen, en ze deden Hem voor Denzelve naderen.*' Hij, Die in zijn visioen voorkomt, was 'de Zoon des mensen', en wij allen weten wie die titel behoort. Vandaar dat de Heere al zeer spoedig na Zijn openbaar optreden voor Zichzelf aanspraak maakt op deze macht, om te besturen en te oordelen. Sla op Joh. 5: 22, waar Hij zegt: *'De Vader oordeelt niemand, maar heeft al het oordeel de Zoon gegeven, opdat ze allen de Zoon eren, zoals ze de Vader eren.*' Dan volgt in vs. 27 de reden, waarom Hij zo tot rechter verordineerd is: '*En heeft Hem macht gegeven ook gericht te houden, omdat Hij des mensen Zoon is.*' Dus niet Daniël alleen ziet Hem als de Zoon des mensen, maar Jezus Christus Zelf verklaart, dat Hem de macht om te oordelen gegeven is, omdat Hij de Zoon des mensen is, omdat in dat feit een bijzondere reden is, waarom Hij de Rechter van de hele mensheid moet wezen. Wanneer u even nadenkt, zult u zich dadelijk herinneren, dat in de beroemde schilderij, door onze Heiland opgehangen van het laatste oordeel (Matth. 25: 31 en 32), Hij begint met te zeggen: *'Wanneer de Zoon des mensen komen zal in zijn heerlijkheid, en al de heilige engelen met Hem, dan zal Hij zitten op de troon van zijn heerlijkheid, en voor Hem zullen alle volken vergaderd worden, en Hij zal ze van elkander scheiden, zoals de herder de schapen van de bokken scheidt.*' Hij noemt zich in dit geval niet de Zone Gods, maar zegt: de Zoon des mensen zal komen in zijn heerlijkheid. Zo is het ook in Matth. 13: 41. '*De Zoon des mensen zal zijn engelen uitzenden, en ze zullen uit Zijn koninkrijk vergaderen al de ergernissen, en degenen, die de ongerechtigheid doen.*' Dit is het, wat de apostel Paulus zo schijnt getroffen te hebben, als hij spreekt van de Psalmen, en deze woorden in Hebr. 2 op Christus toepast: '*Wat is de mens, dat U zijner gedenkt, of des mensen Zoon, dat U hem bezoekt. U hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen; met heerlijkheid en eer hebt U hem gekroond, en U hebt hem gesteld over de werken Uwer handen. Alle dingen hebt U onder Zijn voeten onderworpen.*' Waarop hij dan zegt: '*Wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond.*'

Het is als Zoon des mensen zowel als Zone Gods, dat onze Heere de wereld zal oordelen op de laatsten, grote dag. Wees dus verzekerd van Zijn onpartijdigheid. Hij is God, maar ook mens, die een grote liefde heeft zowel tot de koning als tot de onderdanen; die Zijn genade geopenbaard heeft zelfs aan weerspannigen, en toch met een oneindige liefde vervuld is jegens de Vader en Zijn wet. Als ons de keuze van een rechter ware toegestaan, welk wezen zouden wij hebben kunnen bedenken, dat meer onpartijdig, of zo onpartijdig is als de Heere, Die, hoewel Hij het geen roof geacht heeft Gode evengelijk te zijn, toch Zichzelf vernietigd heeft, en de gestalte van een dienstknecht heeft aangenomen, in de gelijkenis van het zondige vlees? O, gezegende

Rechter, bestijg eens de troon door de keuze van de gehele schepping!
Deze persoon is bijzonder geschikt om rechter te zijn, omdat Hij een volmaakte kennis van de wet heeft. Ja, in de wet is Mijn vermaking, zegt Hij. Hij doet de gerechtigheid aan als een mantel. De Heere Jezus Christus was van Zijn jeugd af een uitnemend goed discipel van de wet van God; Hij nam als een kind toe in wijsheid aangaande de wil van God; Zijn oor was geopend om te horen als de geleerden, opdat Hij mocht weten hoe een woord ter rechter tijd zou kunnen gesproken worden tot hen, die vermoeid en belast zijn. Hij kende de wet, want Hij onderwierp er Zichzelf aan, en hield haar in alle doelen. Dit is het eerste vereiste in een rechter, dat hij door en door bekend is met de grondwet en het *corpus juris*. Maar vervolgens weet hij ook het kwaad van het verbreken van de wet. Welk een Rechter is deze, Die God heeft aangewezen, Die, het is wonderlijk om te zeggen, Zelf voor de zonde geleden heeft? Hoewel in Hem geen zonde was, want Hij was heilig, onnozel, onbesmet, afgescheiden van de zondaars, heeft Hij toch de angel van de zonde, welke is de dood, verdragen, en de vloek van de zonde is over Hem heengegaan, zoals geschreven is: '*Vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt.*' Met welke nauwkeurigheid kan Hij dus Rechter zijn, Die, beiden God en mens zijnde, en de wet goed kennende, ook een volledige kennis heeft van al de snoodheid en boosheid van het overtreden van de wet! De Vader deed wél Hem te verkiezen tot Rechter over levenden en doden. Het betreft het oordeel boven spitsvondigheid en haarkloverij, als Hij, Die de Vriend van zondaren is, tot de Rechter van zondaren gemaakt wordt.
Zover wat het feit betreft, dat er een oordeel zal zijn, en dat dit oordeel volmaakt zal uitgesproken worden door de mens Christus Jezus.
Merkt nu op, dat dit oordeel de gehele mensheid zal betreffen. Hij zal oordelen de levenden en de doden, dat is: hen, die in leven zullen zijn bij Zijn komst, zal Hij even goed oordelen, als hen, die al gestorven zijn. Hij kan komen voordat sommigen van ons zullen gestorven zijn. De tijd van zijn komst kunnen wij niet raden, maar wij zullen zeker voor Zijn rechterstoel verschijnen, wanneer Hij rechtszitting zal houden. Geen mens zal van die dagvaarding buitengesloten blijven; van de uiterste einden van de aarde zullen ze komen. Niemand zal zich in eenzame plaatsen kunnen verbergen, of in de drukke steden een schuilplaats vinden. Hier en daar ontsnapt soms een misdadiger aan het waakzame oog van de wet; hoewel dit zeer moeilijk is, toch zijn er listige mensen geweest, die jaar aan jaar door allerlei vermommingen aan herkenning wisten te ontsnappen, en hun roverijen hebben voortgezet en de politie ontweken zijn. Maar zulk een voorbeeld zal er niet zijn onder allen, die levend overblijven zullen bij de komst van de Heere. En wat de doden betreft, die eeuw geleden gestorven zijn, ze zullen allen wederom opstaan. Welk een ontzaglijke menigte! Welke massa's, die alle rekenkunst beschamen! Toch zullen ze allen gedaagd en geoordeeld worden al de levenden en al de doden, uit Christen en heidenlanden, van ante-diluviaanse eeuw en van de eeuw, waarop de einden van de aarde ontstaan zijn. Koningen en vorsten, en iedere dienstknecht en slaaf, rijken en armen, groten en kleinen, allen zullen op de laatste grote dag staan in Christus' grote gerechtszaal. Het betreft u, mijn broeder, zowel als mij, het betreft u, mijn zuster en uw kinderen, zowel als hen, die u zijn voorgegaan. Even zeker als de Heere leeft, zullen de dingen, die gezien worden, voorbijgaan; bergen en heuvels zullen voor Hem vallen, en rotsen zullen smelten in zijn tegenwoordigheid. Maar Zijn Woord zal nooit voorbijgaan '*Ziet Hij komt met de wolken, en alle oog zal Hem zien, ook degenen, die Hem doorstoken hebben, en alle geslachten van de aarde zullen over Hem rouw bedrijven.*'
Nu enige weinige woorden over dat oordeel. Als Hij komt, zal dat oordeel zeer schitterend wezen. Het zal een oordeel zijn, gehouden volgens het uitdrukkelijk bevel

van God. Want de tekst zegt, dat Hij Jezus 'verordend' heeft, om als Rechter neer te zitten. Het is volgens ordonnantie en decreet dat Jezus Christus de troon zal bezetten. Hij neemt die eer niet aan op Zijn eigen gezag, maar Hij heeft aanspraak op de troon als Één, Die van God verordineerd was zoals Aäron. In al Zijn werkzaamheden volbrengt Hij het Goddelijk besluit, en daarom ontvangt Hij ten laatste de ordonnantie van God, om Rechter te zijn over levenden en doden. Alles wat gedaan wordt, zal geschieden op Goddelijk gezag; het stempel en het zegel van de eeuwige God zal gezet worden op alles, dat bij deze grote gelegenheid zal verhandeld worden. Het gehele verhoor zal op de plechtigste wijze plaats vinden. Ik zal er geen ogenblik aan denken een beschrijving van dat toneel te beproeven. Daar is inderdaad plaats voor verbeelding en poëzie, maar wij hebben werkelijk geen van beiden, en hebben ze ook deze morgen niet nodig. Dit zal voldoende zijn: '*Want de Heere Zelf zal met een geroep, met de stem des archangels en met de bazuin Gods nederdalen van de hemel, en die in Christus gestorven zijn, zullen eerst opstaan.*' (1 Thess. 4: 16). Er zullen vreugdekreten gehoord worden, wanneer Hij komt, alsof alle engelenscharen hun stemmen samenvoegden tot een groot en geweldig akkoord; en boven deze allen uit zal op de plechtigste en indrukwekkendste wijze de stem van de aartsengel weergalmen; en ook boven dit gebed uit zal een trompetgeschal donderen, allerverschrikkelijkst voor de goddelozen. Luider dan tienduizend donderslagen zal het bulderen over zee en aarde, en niemand zal in staat zijn zich tegen deze oproeping te verzetten. Dan zal de Rechter bij Zijn troonsbestijging zich vestigen in het gebied van de wolken; op een grote witte troon zal Hij zitten, en alle oog zal Hem zien, ook degenen, die Hem kruisigden. Zijn komst zal zijn met grote pracht van engelenheerlijkheid, passend voor de staat van zulk een Koning en voor de plechtigheid van zulk een dag.

Dat oordeel zal zeer nauwkeurig zijn, want de apostel Paulus zegt ons in 2 Cor. 5: 10, dat wij allen rekenschap zullen geven van de daden, die in het lichaam geschiedden, een ieder naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad; en onze Zaligmaker onderricht ons, in Matth. 12: 36, dat van elk ijdel woord, dat de mensen zullen gesproken hebben, ze rekenschap zullen geven op de dag van het oordeel. Dus woorden zullen evengoed in rekening gebracht worden als daden. Ja, op die dag zullen zelfs dingen in rekening gebracht worden, die nooit in woorden geopenbaard werden, want u weet hoe Salomo het boek de Prediker besluit, met te zeggen: '*Dat God elk werk in het gericht zal brengen, met al wat verborgen is, hetzij goed, hetzij kwaad.*' Paulus zegt ook: '*God zal de gedachten van de mensen oordelen door Jezus Christus naar mijn Evangelie.*' Zulke dingen als nooit bekend werden bij onze medeschepselen, en door ons vergeten werden, zullen geopenbaard en geoordeeld worden. Voorstellingen, lusten en begeerten van de ziel, geheime gedachten, hartstochten en murmureringen zullen open liggen voor alle mensen, en God zal er Zijn oordeel naar inrichten.

Dat oordeel zal zeer nauwkeurig zijn. Het zal zich gronden op bewijzen en documentstukken, en laster en geruchten zullen niet in aanmerking komen. Geen veroordeling zal over de goede mensen komen door het gefluister van kwaadwillige tongen, maar alles zal geschieden op rechtmatige wijze en overeenkomstig de regels van het hof van de hemel. Luister hiernaar: '*En ik zag een grote witte troon, en Degene, Die daarop zat, van Wiens aangezicht de aarde en de hemel wegvloden, en geen plaats is voor die gevonden. En ik zag de doden, klein en groot, staande voor God, en de boeken werden geopend*', - dus het getuigenis van een oorkonde als een bewijsstuk ten gerechtshof gebracht – '*en een ander boek werd geopend, dat des levens is, en de doden werden geoordeeld uit wat in de boeken geschreven was, naar*

hun werken.' Ziet u niet, dat dit oordeel zal geschieden volgens gedenkschriften en plechtige verklaringen, in dat grote hof van de Koning. Daar zal geen overijling zijn, men zal het met het oordeel niet licht opnemen, maar alles zal geschieden volgens waarheid en billijkheid, en overeenkomstig de daden, die door de onfeilbare alwetendheid van God zijn opgetekend.
Welk een gestrenge rechtvaardigheid zal dan gezien worden. Want de dingen zullen niet naar hun uitwendige schijn beoordeeld, maar nauwkeurig getoetst en beproefd worden. Hoort het woord des Heeren: '*Eens iegelijks werk zal openbaar worden, want de dag zal het verklaren, dewijl het door vuur ontdekt wordt; en hoedanig eens iegelijks werk is, zal het vuur beproeven.*' Wel mogen wij uitroepen met Maleachi: '*Wie zal de dag van zijn toekomst verdragen? en wie zal bestaan als Hij verschijnt? Want Hij zal zijn als het vuur van een goudsmid, en als zeep van de vollers.*'
De vonnissen, die dan geveld zullen worden, zullen even rechtvaardig als onbetwistbaar zijn; zelfs de veroordeelden zullen de rechtmatigheid daarvan bekennen. Op die laatste, grote dag zal niet één van de veroordeelden in staat zijn, zijn schuld te ontkennen, of de rechtvaardigheid van het vonnis; schoon hij ter hel wordt gezonden, hij zal gevoelen, dat hij niets anders verdiend heeft. U weet, dat toen de koning binnenkwam om de gasten te zien, en hij een man vond, die geen bruiloftskleed aanhad, die indringer geen verontschuldiging kon inbrengen, maar sprakeloos daar stond. Elk menselijk gemoed zal mede getuigenis geven aangaande het vonnis van de Christus Gods; het zal zulk een vreselijke overtuiging van schuld werpen in de ziel van elke zondaar, dat, schoon hij verdoemd is, zijn eigen hart 'Amen' zal zeggen op dat noodlottig vonnis. O, welk een oordeel zal dat zijn, wanneer iedereen verzekerd zal zijn, zelfs in zijn eigen droeve staat, dat de uitspraak van de Rechter schitterend is als de zon van gerechtigheid, en waarbij geen hoger beroep mogelijk is! Dit juist zal de hel van de hel zijn, dat men gevoelt in de grootste smart en bitterste pijn, dat het alles verdiend is. O, mijn hoorders, zal iemand van u 'Amen' moeten zeggen op uw eigen verdoemenis? Ik bid van God, dat Hij u zulk een lot bespare.
Die uitspraak zal beslissend en onherroepelijk zijn. Als Jezus eenmaal het vonnis heeft geveld, dan zal er geen fout in de aanklacht meer opgespoord kunnen worden, en zal geen cassatie, noch omverwerping van het besluit meer mogelijk zijn. Hij Zelf heeft gezegd: '*Deze zullen gaan in de eeuwige pijn. Maar de rechtvaardigen in het eeuwige leven.*' Er zal dan geen uitstel in de terechtstelling, geen ontsnappen aan het vonnis mogelijk zijn. Er zal geen verharding van het hart mogelijk zijn om het te verdraaien, en geen overleving van het vonnis. Het zal eeuwig duren in al zijn verschrikking: het eindoordeel van de Rechter van de hele aarde, uitgesproken door de gezegende Christus. Ik weet niet op welke wijze ik moet spreken over een onderwerp als dit. Maar moet het laten voor wat het is. Mag de Heilige Geest het in uw zielen graveren.

II. Ik wens, in de tweede plaats, uw aandacht een ogenblik te bepalen bij de grote belangrijkheid van die boodschap. De belangrijkheid daarvan blijkt genoegzaam uit de woorden van onze tekst: 'Hij heeft ons geboden. dit te prediken.' Gaf de eeuwige God een bevel om ons deze waarheid te prediken? Dus moet Hij in Zijn oneindige wijsheid weten, dat het zeer noodzakelijk is, dat deze zaak in het rechte licht wordt gesteld. Maar let eens op de wijze, waarop dit bevel ten uitvoer moet gelegd worden. Hij heeft ons bevolen te prediken. Prediken nu wil zeggen: uitroepen, proclameren. Ja, heden gaan wij voor de grote Rechter uit, zoals trompetters de komst van de Koning aankondigen, en wij roepen uit: 'Hij komt! Hij komt! Hij komt! De man van Nazareth, Jezus de gekruiste komt, benoemd tot Rechter over levenden en doden!' En wij roepen

dit met al de kracht van onze stem en met de ernstigste nadruk, en op de plechtstatigste wijze, zoals herauten van de Koning van de koningen betaamt! Of u het gelooft of niet, Hij komt; of u er mee spot of niet, of u oproerlingen bent of getrouwe onderdanen, Hij komt, en Hij komt spoedig. Hij komt om de wereld te oordelen in gerechtigheid en de volken in rechtmatigheid. Dus doen wij thans een plechtige proclamatie in Zijn Naam, u een feit mede delende, waarnaar u wel zult doen te luisteren met ernstige gemoederen en aandachtige harten.

Maar dan wordt er bijgevoegd, dat wij moeten 'getuigen, dat Hij het is.' Hebben wij dus de afkondiging gedaan, dan zijn wij geroepen plechtig te getuigen, en telkens en telkens weer uit naam van God over deze daad te spreken, er bijvoegende, dat wij zelf geloven, dat het ongetwijfeld waar is. In het Grieks is dit woord 'getuigen' zeer krachtig, zoveel geldende als de bevestiging van hen, die het voor verkeerd houden, voor gerechtshoven en anders een eed af te leggen. Wij geven dus onze plechtige verzekering en waarachtig getuigenis, dat het zo is. Het is de waarheid, de gehele waarheid en niets dan de waarheid, die wij verklaren, als wij u zeggen, dat Jezus Christus van Nazareth, de Zoon des mensen, komt op de wolken des hemels, om te oordelen de levenden en de doden.

Wij spreken hiervan als iets, dat wij weten en waarvan wij zeker zijn; en wij zullen staan voor de mensen, en of ze willen horen of dat ze het zullen afwijzen, toch getuigen wij, dat het zo is. Wat beiden afgekondigd en getuigd moet worden, is gehoorzaamheid aan het Goddelijk bevel, is geen geringe zaak. Luistert er naar en let wel op, bid ik u.

En dit moet gedaan worden 'den volke', - niet enkele weinigen, maar aan het hele volk, aan de volken en de natiën. Waar wij ook heengaan, dit is het, dat wij hebben af te kondigen als de herauten van Christus. 'Ziet, Hij komt om de mensheid te oordelen.' Tot u, mijn hoorders, ook tot u wordt dit woord van de waarschuwing gezonden. Zult u er geen acht op slaan?

Deze zaak, mijn broeders, is van groot belang, niet slechts volgens onze tekst, maar ook om andere redenen. Zo u een tijdje nadenkt, zult u zien, dat het veel licht werpt op de toekomst van de goddelozen. Wat u ook, mijn broeder, zou willen zeggen van de toorn van God, die geopenbaard is over de onboetvaardige, denk toch vooral hieraan. Het kan zijn, dat u zich verontrust gevoelt over zijn vreselijke gestrengheid en eeuwigheid. Maar laat dit uw verslagenheid opbeuren, dat de Rechter, van Wie het vonnis afhangt, is Jezus Christus, de Zaligmaker van de mensen. Ik gevoel mij volkomen gerustgesteld, daar ik weet, dat de toekomst van de goddelozen in zulke handen is; en hoe vreselijk Zijn eigen woorden ook mogen zijn, en ze zijn vreselijk in de hoogste graad, aangaande de toekomst van de verlorenen, ik zal nooit met Hem, kunnen twisten. Indien het Mozes was, die sprak, als hij voor God sprak, ik zou hem wel niet durven aanklagen, maar de verzoeking bestond er toch toe. Maar wanneer Hij sprak, Die de Zoon des mensen is, laat dan de hele aarde voor Hem stil zwijgen. Die gestrengheid, die Hij uitoefent, moet onvermijdelijke gestrengheid zijn; wees daarvan zeker. Indien er pijn en angst zal zijn in elke ziel en toorn over een ieder, die het kwade doet, dan zal het, daar het Christus is, Die het vonnis velt, zijn omdat het moet zijn, en niet kan veranderd worden, maar het is een natuurlijk gevolg van de dingen. Daarom buigen wij voor de vreselijke leer van de Schrift, en in plaats van hen, die nog in hun zonden zijn, gerust te stellen, weten wij de schrik des Heeren, en bidden hen van Christus' wege, dat ze zich met God laten verzoenen.

Vlucht in de kloven van die Rots, Die u anders tot gruis zal vermalen, als Ze op u valt.

Deze leer, dat Christus Rechter is, mag nooit verwaarloosd worden, omdat Hij grote heerlijkheid over Hem brengt. O, mensenkinderen, u mag Hem verachten, toch is Hij

uw Meester; u mag zeggen: '*Laat ons Zijn banden breken, en Zijn touw van ons werpen*', maar Jehovah's eigen besluit heeft Hem als Koning, gesteld op de heilige berg Sion. U mag zo u wilt, uw lip uitsteken en razen en woeden tegen de in het vlees verschenen God, Jezus, onze Heere en Koning. Maar u zult eenmaal voor Hem staan zo zeker als u leeft, om uw verblindheid en de onbeduidendheid van uw tegenstand te belijden; en zult gedwongen worden, uit vrees uw knieën te buigen, als u ze thans niet uit eerbied wilt buigen. Ja, Hij is Koning. De wereld mag zeggen wat ze wil, en er mogen nog donkerder tijden komen dan deze, die een ster flonkert in de verte met ondoofbare glans - de Morgenster, die de eeuwige dag aankondigt. Jezus komt, en als Hij komt gaat het licht op voor allen, die de zijnen zijn, terwijl de zwarte en tastbare duisternis van een eindeloze nacht zal dalen op allen, die zijn vijanden zijn.

Ik eindig, met op te merken, dat de belangrijkheid van deze leer zeer groot is, als wij ons de weldadige invloed herinneren, die ze heeft op elke levensdag. Ik hoor voortdurend domme en slechte mensen zeggen: 'Vertel de mensen toch eens iets, dat met het heden heeft te maken: over eerlijkheid, reinheid, of iets dergelijks.' Alsof wij dat niet deden en alsof wij niet de eerste waren, om de mensen te vermanen, met getrouwheid alle maatschappelijke plichten te vervullen. Verzoeken wij hen niet voortdurend te bedenken al wat eerlijk, rein, liefelijk is en wel luidt? Maar zo ik wil, dat de mensen rechtschapen, eerlijk en matig leven zullen, dan weet ik geen drangreden, die meer gewicht in de schaal legt, dan die van een toekomstig oordeel, Neem dat weg, en wat houdt u nog over, om de mensenkinderen aan te sporen? Zo ze zullen sterven als beesten, zullen ze leven als beesten; zo er geen hiernamaals is, hebben ze gelijk, als ze zeggen: '*Laat ons eten en drinken, want morgen sterven wij*.' Schoon het iets toekomstigs schijnt te zijn, is dit één van de belangrijkste vragen voor ieder uur. U bent rentmeesters, u zult rekenschap te geven hebben - uw Heere zal komen en u afvragen welk gebruik u van Zijn goed gemaakt hebt. Zal iemand mij in goede gemoede durven zeggen, dat dit onpraktisch is? Voorzeker, elk verstandig mens zal toestemmen, dat tot bevordering van recht, waarheid en heiligheid dit één van de meest praktische beschouwingen is, die bij mogelijkheid gevonden kunnen worden. Zo God de mensen ten laatste zal oordelen, betaamt het de mensen toe te zien, hoe ze heden ten dage leven.

Een andere bijzondere weldaad van deze waarheid is haar macht om te overtuigen en wakker te maken. De mensen beven, als ze van een toekomstig oordeel horen, en ze worden er toe gebracht uit te roepen: '*Wat moeten wij doen om zalig te worden?*' De mensen beginnen hun zonden te belijden, wanneer men hun zegt, dat de wet, waardoor ze geoordeeld zullen worden, geestelijk is, en ook betrekking heeft op de gedachten en overleggingen van de harten. 'Wie kan dan bestaan voor Zijn aangezicht, als Hij vertoornd is?' zeggen zij. 'Zo al een slechte gedachte te hebben, of een kwade begeerte te koesteren, veroordeling brengt, wie van ons zal dan kunnen bestaan als de God, Die de harten doorgrondt, de kinderen van de mensen zal onderzoeken?' Dat is de reden, waarom deze waarheid gepredikt moet worden, want alleen boetvaardige, overtuigde zondaars zijn geneigd en in staat de vergeving van zonden aan te nemen. Dat is de ploeg, die voren bereidt voor het goede zaad; dat is het mes van de geneesheer, dat de wonden voor de genezende balsem geschikt maakt.

Mijn broeders en zusters, u allen weet welke aansporing deze leer is voor Christenen. Wij vrezen de dag des oordeels niet; wij sidderen niet hij de gedachte voor onze Heere Jezus te zullen staan, omdat wij weten dat wij een pleitgrond hebben, die voor elke vraag toereikend zijn zal. Onze pleitgrond is deze; wij zijn al verhoord, veroordeeld en gestraft! U Redder van allen, U weet wanneer wij verhoord, gevonnisd en veroordeeld

worden! Ach, de nagels in Uw handen zijn de getuigen, dat U onze zonden droeg in Uw eigen lichaam op het hout. Ach in uw zijde draagt u het bloedrode teken, dat ons zegt hoe uw eigen hart geboet heeft voor de schuld van allen, die in U geloven. Wij zijn niet bevreesd, want er is geen oordeel voor hem, die al geoordeeld is, geen straf voor hem, die al gestraft is in de Plaatsbekleder, Die God heeft aangenomen. Ja, de verwachting van dat oordeel spoort ons aan tot heilige plichtsbetrachting; wij gevoelen, dat wij, omdat de Meester komt, moeten zijn als mensen, die op hun Heere wachten, en moeten staan met onze lendenen omgord, de wacht houdende en ieder ogenblik verwachtende Zijn voetstap te horen.

Kom, Christenschaar! kom waken wij!
Hij let op onze gangen;
Hij, onze Rechter is nabij,
Hij, voorwerp van onze zangen!

Blij zal ik zijn als elk woord, dat ik gesproken heb aangaande deze waarheid, zich in uw gemoed zal vasthechten en daarin achterblijven, om u niet weer los te laten, opdat zij, die het tot hiertoe niet deden, eens zullen beginnen 'te denken aan de toekomende wereld. Jaren geleden was er een aanzienlijke dame, die op zekere namiddag zich met kaartspel had beziggehouden en op de avond een concert had bijgewoond. Ze kwam zeer laat thuis, en vond haar dienstbode, die op haar zat te wachten, in een boek lezende. 'Ach', zei zij, 'zit u al weer te turen op uw verveelde boeken? Ze maken o somber en dromerig.' De dame begaf zich naar haar kamer, maar ze sliep niet. In de nacht was ze zeer onrustig en tranen kwamen haar in de ogen. De slaap verliet haar geheel. Ze keerde zich om en om, en ten laatste riep ze de meid. 'Wel', zei deze, 'mevrouw, wat scheelt u? Ik dacht, dat ik u vrolijk en wel verlaten had.' - 'O ja', zei deze dame, 'maar ik sloeg een blik in uw boek, en ik zag maar één woord, maar dat woord kwelt mij; ik kan niet slapen, ik kan het niet verdragen.' - 'Welk woord was dat dan, mevrouw?' - 'Het was dat vreselijke woord eeuwigheid. O, meisje', zei zij, 'het is wel aangenaam eens te schertsen en te spelen, en de tijd door te brengen zoals ik deed, maar o, die eeuwigheid, eeuwigheid, eeuwigheid! Hoe kan ik de eeuwigheid trotseeren?' En zo werd die nacht doorgebracht met geween en gebed. Ik zou wel wensen, dat hetzelfde met velen van u gebeurde. De Rechter is aan de deur. Jezus komt om u te oordelen; zult u Hem tot uw Zaligmaker willen hebben? zo niet, Zijn komst zal u doen wenen en weeklagen, al de eeuwigheid door. Denkt aan dat woord - 'eeuwigheid.' God zegene u allen. Amen.

15. EEN EVANGELIE OM VOOR TE STERVEN

'Te betuigen het Evangelie van de genade Gods.' Hand. 20: 24.

Paulus zegt dat hij, in vergelijking met de grote waardij van de Evangelieprediking, zelfs zijn leven voor zichzelf op geen prijs stelde, en toch weten wij met zekerheid dat Paulus het leven hogelijk waardeerde. Hij was met dezelfde liefde voor het leven bezield als anderen, en bovendien wist hij dat zijn leven van grote betekenis was voor de gemeenten en de zaak van Christus. Ergens anders zegt hij: *'In het vlees te blijven is nodiger om uwentwil.'* Hij was het leven niet moe en evenmin zulk een ijdel wezen dat hij het leven beschouwen kon als iets om al spelende te verbeuzelen. Hij hechtte waarde aan het leven want de tijd, die de stof is waaruit het leven is samengesteld, stelde hij op prijs, en van iedere dag en ieder uur maakte hij een nuttig gebruik, *'de tijd uitkopende omdat de dagen boos zijn.'* Niettemin zegt hij op ernstige toon tot de ouderlingen van de gemeente te Efeze dat hij zijn leven van geen waarde achtte in vergelijking met de openbaring van het Evangelie van de genade van God. Uit het door ons behandelde vers zien wij dat de apostel het leven beschouwde als een wedloop die hij te doen had. Hoe spoediger nu een wedloop ten einde is, hoe beter; natuurlijk verlangt men niet dat hij lang zal duren. De enige gedachte van een kampioen is, hoe hij zo spoedig mogelijk de eindpaal zal bereiken. De grond beneden hem is hem geheel onverschillig, hij let niet op de baan die hij doorloopt, dan alleen in zover ze de weg is die hij begaan moet om het gewenste punt te bereiken. Dat nu was voor Paulus het leven: al de kracht van zijn ziel wijdde hij aan het najagen van één ding, namelijk: overal te betuigen het Evangelie van de genade van God; en zijn leven hier beneden had voor hem alleen waarde als een middel om te geraken tot dat doel. Ook beschouwde hij het Evangelie en zijn bediening, om daarvan te getuigen, als een heilig pand dat hem door de Heere zelf toevertrouwd was. Hij beschouwde zichzelf als iemand, wie *'het Evangelie was toebetrouwd'* en hij was besloten om getrouw te blijven al zou het hem ook het leven kosten. Hij zegt dat hij *'de dienst wilde volbrengen die hij had ontvangen van de Heere Jezus Christus.'* Met zijn geestesoog zag hij de Zaligmaker het onschatbare kistje, dat het hemelse juweel van Gods genade bevat, in Zijn doorboorde handen nemen en tot hem zeggen: 'Ik heb u gekocht met Mijn bloed en ik heb u geroepen door Mijn naam, en nu leg Ik dit kleinood in uw handen opdat u er voor zorgen mag en het bewaken tot met uw zaligheid. Ik draag u op om u overal in Mijn gebied te begeven en alle volken onder de hemel bekend te maken met het Evangelie van de genade van God.' En zo is het nagenoeg met alle gelovigen. Wij zijn geen van allen geroepen tot het apostelschap en wij zullen niet allen geroepen zijn tot de openbare prediking van Gods Woord. Maar allen hebben wij in last, op aarde pal te staan voor de waarheid en met alle kracht te strijden voor het geloof dat eens aan de heiligen is overgeleverd. O, en dat dan te doen in de geest van de heidenapostel! Als gelovigen zijn wij allen tot de één of andere soort van bediening geroepen, en daarom moet ons leven een wedloop zijn en moeten wij onszelf beschouwen als wachters van het Evangelie, op gelijke wijze als hij, die de kleuren van een regiment draagt, zich verplicht rekent alles op te offeren tot hun behoud.

Paulus was een ware held, een held van nog edeler stempel zelfs dan de dappere Grieken, wier bedrijven nog heden ons bloed sneller doen vloeien en onze ziel in vlam zetten. Hun heldhaftigheid hing voor een groot deel af van het algemeen belang, van de ogenblikkelijke bijval van hun medeburgers of van de dierlijke drift van het slagveld, maar Paulus' heldenmoed was noodzakelijk en onwrikbaar en kwam

evenzeer aan de dag in de eenzaamheid van de kerker als in de vergadering van de gelovigen. Hij ging heen van zijn wenende vrienden en trok beproevingen tegen, wier kracht hij niet kende, maar generlei vrees overmande hem, en zonder te vragen vervolgde hij zijn weg. Zijn vertrek van de ouderlingen brengt mij onweerstaanbaar het verhaal van de oude geschiedschrijvers in herinnering aangaande Epaminondas, de Thebaanse veldheer, die, dodelijk gewond door een Spartaanse speer, waarvan de punt in zijn lichaam was blijven steken, zijn vrienden verzocht er zich maar niet mee op te houden, 'want', zei hij, 'ik heb lang genoeg geleefd wanneer ik onoverwonnen sterf'. En toen men hem zei dat de slag gewonnen was en dat zijn vrienden overwinnaars waren, verzocht hij hun de punt van de speer uit te trekken, opdat er een eind aan zijn leven zou komen. Men zei hem dat hij gevallen was maar zijn schild niet had verloren en dat de zege was behaald, waarop hij met zijn laatste adem antwoordde: 'Zo stervende, sterft uw Epaminondas niet.'
Evenzo heeft Paulus lang genoeg geleefd wanneer het Evangelie voorspoedig is in zijn loop, en al legt hij zijn leven af, hij sterft niet wanneer zijn bediening vervuld is. Laat mij u zijn Woorden voorlezen en zie dan of daaruit niet die heldhaftige toon spreekt. *'En nu, zie, gebonden zijnde door de Geest reis ik naar Jeruzalem, niet wetende wat mij daar ontmoeten zal, dan dat de Heilige Geest van stad tot stad betuigt, zeggende dat mijn banden en verdrukkingen aanstaande zijn. Maar ik acht op geen ding, en houd mijn leven niet dierbaar voor mijzelf, opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen, en de dienst welke ik van de Heere Jezus ontvangen heb, om te betuigen het Evangelie van de genade Gods.'*
Wij willen hedenmorgen in de eerste plaats vragen: Wat was dit Evangelie dat Paulus waardig keurde om er voor te sterven? - het Evangelie van de genade van God? Nadat wij dit onderzocht hebben zullen wij, naar ik meen, voorbereid zijn op deze andere vraag: wanneer wij er niet voor kunnen sterven, hoe kunnen wij er dan voor leven? En vervolgens, in de derde plaats, wens ik u tot zulk een toewijding aan te sporen door het beantwoorden van de vraag: Waarom moeten wij dat doen? O, mag de Heilige Geest de heilige toewijding en zelfopoffering van Paulus in ons werken!

I. Ten eerste dus onderzoeken wij, wat dit Evangelie was, waarvoor Paulus sterven wilde. Niet alles wat 'evangelie' genoemd wordt zou zulk een geestdrift opwekken of die verdienen. Want, mijn broeders, wij hebben tegenwoordig evangeliën waarvoor ik niet zou willen sterven en die ik evenmin u zou willen aanraden om er voor te leven, daar het alle evangeliën zijn die na weinige jaren verdwenen zullen zijn. Het is nooit de moeite waard te sterven voor een leer die zelf uitsterven zal. Ik heb lang genoeg geleefd om een half dozijn evangeliën te zien opkomen, bloeien en ondergaan. Al voor lang werd mij gezegd dat mijn oud-Calvinistische leer ver bij de tijd ten achter was en uitgediend had, en later vernam ik dat evangelisch geloof, in welke vorm ook, tot het verleden behoorde en door 'verlichte denkbeelden' moest vervangen worden. Nu eens heb ik van deze, dan weer van gene verbetering van het oude geloof gehoord, en de wijsgerige godgeleerden zijn nog immer bezig aan het verbeteren van hun theologie. Ze zijn al verder en verder voortgeschreden, zodat alleen de hemel weet en misschien de hel weet hoe ver ze nog komen zullen. Maar, daarvan ben ik zeker, ik doe het niet. Ik zou voor geen van al de moderne stelsels willen sterven. Ik wenste wel aan de hoogwijze kerkleraars te vragen of de Bijbel eigenlijk wel enige positieve leer bevat, en of er in 't geheel wel een leer bestaat, die men voor een ogenblik waard kon achten om er voor te sterven, en of de martelaren dierbaar grote dwazen waren om te sterven voor waarheden die voor hen dierbaar kunnen geweest zijn maar die de geestelijke vooruitgang in onbruik heeft gebracht?

Die mannen en vrouw, die naar Smithfield gingen om levend verbrand te worden om Christus' wil, waren ze niet hoofd voor hoofd dwazen om te sterven voor een reeks van denkbeelden, die de 'moderne verlichting' geheel verdreven heeft? Ik geloof werkelijk dat er voor onze moderne leraars iets, dat vaststaande waarheid heten mag, niet bestaat, of zo al, dat ze niet zeker zijn of ze dit al gevonden hebben. Ze hebben gegraven, gegraven, gegraven: zie slechts de afgronden van ongeloof die ze gemaakt hebben. Maar aan de rots zijn ze nog niet gekomen. Wacht nog maar wat langer: vandaag of morgen vinden ze wellicht iets vasts. Maar tot nog toe hebben ze nog slechts door zandlagen geboord.

Toch was er vroeger een Evangelie in de wereld, dat bestond uit feiten, die nooit door Christenen werden betwijfeld. Eens was er een Evangelie in de gemeente dat de gelovigen aan hun hart koesterden alsof het 't leven van hun ziel was. Daar was een Evangelie in de wereld, dat geestdrift verwekte en opoffering gebood. Tienduizenden zijn met levensgevaar samengekomen om dat Evangelie te horen. Er zijn mannen geweest die het in het aangezicht van dwingelanden verkondigd hebben en er alles voor hebben verloren, en er de gevangenis en de dood voor ingegaan zijn onder het zingen van psalmen. Bestaat er zulk een Evangelie niet meer? Of zijn wij in het land van de schaduwen gekomen waar de zielen verkwijnen onder gissingen en onbekwaam worden tot vertrouwen en ijver? Moeten de discipelen van Jezus nu leven van de draf van de 'denkbeelden' en de wind van de verbeelding waardoor de mensen eigenzinnig en hoog gevoelend worden? Nee, veeleer willen wij terugkeren tot de vaste spijze van de onfeilbare openbaring en roepen tot de Heilige Geest, dat Die ons voede met Zijn eigen ingegeven Woord.

Wat is dit Evangelie, dat Paulus hoger stelde dan zijn leven? Hij noemde het: *'het Evangelie van de genade Gods.'* Wat in het Evangelie de apostel het sterkst trof, was dat het een boodschap van genade, en van louter genade was. In de muziek van de blijde boodschap was één toon, die boven alle andere uitklonk en het oor van de apostel streelde; die toon was: genade, de genade van God. Deze toon achtte hij kenmerkend voor de gehele melodie; het Evangelie was *'het Evangelie van de genade Gods.'* In onze dagen wordt dat woord 'genade' niet vaak vernomen; wij horen van zedelijke verplichtingen, van wetenschappelijke uitkomsten en van vooruitgang van de mensheid. Maar wie spreekt ons van *'de genade Gods'* dan enige weinige ouderwetse mensen die weldra zullen verdwenen zijn? Als één van dezulken sta ik hedenmorgen hier, en ik zal trachten dat woord *'genade'* te doen weerklinken, als dat zij die de blijde klank er van kennen zich verheugen zullen en degenen die het verachten er door in 't hart getroffen worden. Genade is de eigenlijke inhoud van het Evangelie. Genade is het enige waarop te hopen valt voor deze gevallen wereld! Genade is de enige troost voor de heiligen die uitzien naar de heerlijkheid. Wellicht had Paulus een klaarder inzicht in de genade dan zelfs Petrus, of Jacobus, of Johannes en heeft hij daardoor een zoveel groter plaats in het Nieuwe Testament. De andere apostolische schrijvers muntten in sommige opzichten boven Paulus uit, maar door zijn diepte en klaarheid in de leer van de genade stond Paulus vooraan. Wij hebben Paulus weer nodig, althans Paulus' uiteenzetting en verklaring van het Evangelie. Hij zou korte metten maken met de nieuwe evangeliën en tot degenen die ze aanhingen zeggen: *'Ik verwonder mij, dat u zo haast, wijkende van degenen, die u in de genade van Christus geroepen heeft, overgebracht wordt tot een ander Evangelie, daar er geen ander is. Maar er zijn sommigen, die u ontroeren en het Evangelie van Christus willen verkeren.'*

Laat mij kort uiteenzetten waarom het Evangelie de blijde boodschap van de genade is.
Het Evangelie is een boodschap dat God uit vrije gunst en louter barmhartigheid bereid is te doen te hebben met zondige mensen. Er zou niets heugelijks zijn in de tijding dat God rechtvaardig is, want ten eerste is dat geen nieuws: wij weten dat God rechtvaardig is; dat zegt de mens het natuurlijk geweten. Dat God de zonde straffen en de gerechtigheid bonen zal, is volstrekt geen nieuws; en al was het dat, het zou toch geen heugelijk nieuws zijn, want wij hebben allen gezondigd, en uit kracht van de rechtvaardigheid moeten wij allen sterven. Maar nieuws, en een nieuwstijding van de beste soort is het, dat de Rechter van allen gezind is de overtredingen te vergeven en de goddelozen te rechtvaardigen. Het is een heerlijke tijding voor de zondaar dat de Heere de zonde wil uitdelgen, de zondaar met rechtvaardigheid bekleden en in gunst aannemen, en dat niet ter wille van iets dat hij gedaan heeft of doen zal, maar uit vrijmachtige genade. Hoewel wij allen zonder uitzondering zondig zijn en allen om onze zonden rechtvaardig moeten worden verdoemd, is God bereid ons van de vloek van zijn wet te ontslaan en ons allen, als een daad van louter genade, de heerlijkheid van rechtvaardigen te schenken. Herinner u hoe David daarover denkt en hoe hij er in de twee en dertigste psalm van zegt: *'Welgelukzalig is hij, wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is. Welgelukzalig is de mens wie de Heere de ongerechtigheid niet toerekent, en in wiens geest geen bedrog is.'* Het is een boodschap waardig er voor te sterven, dat God door het verbond van de genade rechtvaardig zijn kan en toch rechtvaardigende een ieder, die in Jezus gelooft; dat Hij de rechtvaardige Rechter van de mensen kan zijn en dat toch allen die geloven door Zijn genade om niet gerechtvaardigd kunnen worden door de verzoening die is in Christus Jezus. Dat God barmhartig en genadig is en bereid om ook de onwaardigste te zegenen, is een wonderlijke tijding; die waardig is dat men het hele leven besteedt aan haar verkondiging. Mijn hart springt in mij op wanneer ik dit hier uitspreek en predik aan de boetvaardigen, de moedelozen en de wanhopenden dat, hoewel ze om hun zonde de hel verdienen, de genade hun de hemel schenken en hen daarvoor toebereiden wil, en dat, wel als een oppermachtige daad van liefde, geheel onafhankelijk van hun wezen en hun verdiensten. Daar de Heere zegt: *'Ik zal Mij ontfermen wiens ik Mij ontfermen zal barmhartig zijn wie Ik barmhartig ben'*, is er hoop voor de wanhopigste. Aangezien het niet is *'desgenen die wil noch desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods'*, is er een open deur van de hoop voor degenen die anders moesten wanhopen. Het is alsof er een grote rechtszitting was gehouden, en de rechter van plaats tot plaats was gegaan, en een aantal gevangenen veroordeeld waren, en dat de loop van het recht niets anders meer vorderde dan dat hun vonnis ten uitvoer werd gelegd. Zie, daar wordt plotseling door de zilveren trompetten van in zijde geklede herauten afgekondigd dat de koning een middel gevonden heeft waardoor hij, zonder het recht te schenden, in enkel barmhartigheid met de veroordeelden kan handelen en hun alzo vrije vergiffenis schenken, hen dadelijk in vrijheid stellen en hun een plaats in zijn majesteits gunst en dienst aanwijzen kan. Dat zou in de cellen van de veroordeelden een heugelijke mare zijn, niet waar? Zou u niet gaarne de arme gevangenen zulk een tijding brengen? O, Paulus! ik kan begrijpen dat u in een heilig vuur geraakte over een openbaring als die van de vrije genade. Ik kan begrijpen dat u bereid was uw leven weg te werpen om aan medezondaren te prediken dat de genade heerst door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven.
Maar het Evangelie zegt ons veel meer dan dat, namelijk: dat God de Vader, door met de mens op de voet van vrije gunst te handelen, Zelf de grote hinderpaal weggenomen heeft die aan de barmhartigheid in de weg stond. God is rechtvaardig, dat is een

onomstotelijke waarheid; het geweten van de mens voelt dat dit zo is en het geweten van de mens geweten zal nooit voldaan zijn voordat het zien kan dat Gods rechtvaardigheid gehandhaafd is. Daarom, opdat God rechtvaardig met de mensen zou kunnen handelen in louter barmhartigheid, gaf hij Zijn eniggeboren Zoon, opdat door Zijn dood zou voldaan worden aan de wet en de eeuwige beginselen van Zijn heerschappij zouden gehandhaafd worden. Jezus was aangewezen om de plaats van de mensen in te nemen, van de mensen zonden te dragen en de straf van de zonden van de mensen te ondergaan. Hoe duidelijk zegt Jesaja dat in zijn vijf en dertigste hoofdstuk! Nu is de mens gewis gered, want het vonnis is niet ter zijde gelegd noch de straf ingetrokken; alles is gedaan en geleden wat het strengste recht zou kunnen eisen en toch staat de genade met ongebonden handen om vergeving te schenken naar haar welbehagen. De schuldenaar wordt losgelaten, want de schuld is betaald. Zie de stervende Verlosser en hoor de profeet zeggen: *'De straf die ons de vrede aanbrengt was op Hem en door Zijn striemen is ons genezing geworden.'* Ook hier komt alles door de genade. Broeders, uit genade was het dat God besloot een verzoening uit te denken en te aanvaarden en voornamelijk dat Hij, die verzoening Zelf aanbracht. Hierin ligt het wonderbare dat Hij Die beledigd was, Zelf de verzoening te weeg brengt. Hij had maar één Zoon, en liever dan dat iets Hem verhinderen zou met de mens in gemeenschap te treden door louter genade-betoning nam Hij die Zoon van Zijn hart, liet Hem onze zwakke natuur aannemen en liet toe dat Hij, de Rechtvaardige, stierf voor onrechtvaardigen om hen tot God te brengen. U bewondert Abraham, die zijn zoon God ten offer gaf; bewonder veeleer Jehovah Die Zijn Zoon overgaf voor zondaren. *'Hierin is de liefde, niet dat wij God lief hebben gehad maar dat Hij ons liefgehad heeft en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening van onze zonden.'* Dit is dus het Evangelie van de genade van God - dat God, zonder onrechtvaardig te zijn, in louter barmhartigheid met de mens kan handelen, geheel zonder aanzien van zijn zonden of verdiensten omdat zijn zonden gelegd zijn op Zijn geliefde Zoon Jezus Christus, Die van de goddelijke gerechtigheid een volmaakte offerande heeft geboden zodat God groot is in heiligheid en toch rijk in genade. O, geliefde Paulus, hoeveel stof voor prediking is hier!

Tevens wordt in het Evangelie een reden tot barmhartigheid geopenbaard die in overeenstemming is met de genade van God. Er moet altijd tot de handeling van een wijs mens een gegronde reden bestaan; de mensen handelen niet zonder beweegreden wanneer ze verstandige mensen zijn. Hetzelfde geldt voor God in de allerhoogste mate: Hij handelt naar de hoogste beweegredenen. Zijn beweegreden om met de mens op grond van vrije genade te handelen, is een openbaring van Zijn eigen heerlijk Wezen. Hij zegt: *'Ik doe het niet om uwentwil, het zij u bekend! Schaamt u en wordt schaamrood van uw wegen, o, huis Israëls.'* Hij werkt de wonderen van Zijn genade *'opdat nu door de gemeente bekend gemaakt worde aan de overheden en de machten in de hemel de veelvuldige wijsheid Gods, naar het eeuwig voornemen dat Hij gemaakt heeft in Christus Jezus onze Heere.'* Hij vindt een beweegreden in Zijn eigen natuur en barmhartigheid daar Hij ze nergens anders vinden kon. Hij wil met de mensen handelen naar de oppermacht van Zijn wil, *'tot prijs van de heerlijkheid van Zijn genade door welke Hij ons begenadigd heeft in den Geliefde.'* Hij redt de mensen opdat Zijn eigen geliefde Zoon Jezus Christus mag worden geprezen, verheerlijkt en groot gemaakt en opdat Zijn heilige Geest geëerd mag worden in de wederbaring van weerspannige naturen. Luister, u die gevoel van schuld hebt: God kan, zonder Zijn rechtvaardigheid geweld aan te doen, in enkel genade met u handelen, en Hij heeft daarvoor een reden gevonden, een reden, die voor de slechtste zowel als voor de beste mens voldoende is. Wanneer het om Zijn eigen eer is dat Hij schuldige zondaren

verlost, dan is er een venster geopend, waardoor het licht kan doordringen tot hen die in de diepste duisternis van de wanhoop zitten.
Opdat nu het voornemen van de genade volvoerd zou worden, was het nodig dat er een Evangelieboodschap werd gebracht vol beloften, bemoediging en zegen; en deze boodschap is aan ons overgebracht, want dat Evangelie dat wij thans prediken is vol van genade. Het spreekt aldus: Zondaar, bekeer u tot de Heer, zoals u bent, en Hij zal u genadig aannemen en u liefhebben. God heeft gezegd: *'Ik zal barmhartig zijn voor hun ongerechtigheid en hun zonden en hun overtredingen zal Ik niet meer gedenken.'* Om Christus' wil, en niet om doorgestane angst, tranen of bekommernissen van uwer kant, zal Hij uw zonden zo ver van u wegdoen als het Westen is van het Oosten. Hij zegt: *'Kom dan, en laat ons samen richten: al waren uw zonden als scharlaken, ze zullen wit worden als sneeuw; al waren ze rood als karmozijn, ze zullen worden als witte wol.'* U kunt tot Jezus komen juist zoals u bent en Hij zal u volle kwijtschelding geven wanneer u in Hem gelooft. De Heere spreekt nu: 'Zie niet op uzelf, om enige verdienste te zoeken. Maar zie op Mij en wordt behouden. Ik zal u zegenen buiten alle verdienste om, door de verzoening van Jezus Christus.' Hij zegt: 'Zie niet op uzelf, om kracht te vinden voor het toekomende leven. Ik ben geworden beide uw kracht en verlossing. Want toen u nog zonder sterkte was, stierf Christus te Zijner tijd voor de goddelozen! De uitnodiging van het Evangelie is: *'o, alle gij dorstigen! komt tot de wateren, en u die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld en zonder koopprijs, wijn en melk.'* Komt en wees welkom, u lammen, kreupelen, blinden, dolenden, onreinen en ellendigen. U wordt genodigd; niet omdat u hoopvol maar omdat u hopeloos bent. 'De Evangelieboodschap is uit genade, aangezien ze gericht is aan hen wier behoeftigheid hun enige aanspraak is. De gezonden hebben de medicijnmeester niet van node, maar zij die ziek zijn. Christus is niet gekomen om rechtvaardigen maar om zondaars tot be kering te roepen. Komt dus, u die zedelijk ziek bent; wier wenkbrauwen wit zijn van de melaatsheid van de zonde; komt en wees welkom want voor u wordt op Gods gezag dit vrije Evangelie verkondigd, Voorwaar, een boodschap als deze is wel waard dat men zich inspanne om ze te verbreiden, en ze is zo heerlijk, als Goddelijk, dat wij welgemoed ons bloed kunnen storten om ze te verkondigen.
Opdat nu de zegen van dit Evangelie binnen het bereik van alle mensen zou komen, heeft God een weg verordend, die voor hun toestand geschikt is. 'Hoe kan ik vergeving verkrijgen?' vraagt iemand; 'zeg het mij zoals het is en spoedig.' *'Geloof in de Heere Jezus Christus en u zult zalig worden.'* God vraagt van u geen goede werken, geen goede voornemens zelfs, maar dat u bereid bent aan te nemen wat Hij u geheel vrijwillig geeft. Hij geeft u de zaligheid op het geloof. Dit is het geloof: dat u gelooft dat Jezus Christus Gods Zoon is en u zich aan Hem toevertrouwt; *'maar zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden; namelijk die in Zijn naam geloven.'* Wanneer u gelooft, bent u behouden. De zaligheid is *'uit het geloof, opdat ze naar genade zij, ten einde de belofte vast zij al den zade.'*
Zegt u 'Maar juist het geloof schijnt mij toe buiten mijn bereik te liggen', dan antwoord ik, dat ons in het Evangelie van de genade van God gezegd wordt, dat ook het geloof een gave van God is en dat Hij het in de mensen werkt door de Heilige Geest. Want buiten die Geest zijn ze dood in ongerechtigheid en zonde. O, welk een genade dat ook dat geloof, dat vereiste geloof, verleend wordt! 'Maar', zegt iemand, wanneer ik geloofde in Christus en mijn vroegere zonden vergeven waren, dan zou ik toch, naar ik vrees, tot de zonde wederkeren. Want ik bezit geen kracht om mijzelf voor het vervolg te bewaren.' Luister! het Evangelie van de genade van God is, dat Hij u bewaren zal tot het einde toe - dat Hij het vuur, dat Hij in u ontstoken heeft, levendig

houden zal, want Hij zegt: *'Ik geef aan Mijn schapen het eeuwige leven'* en: *'Het water dat Ik hem geven zal, zal in hem worden tot een fontein, springende tot in het eeuwige leven.'* De schapen van Christus zullen nimmer omkomen, en niemand zal hen rukken uit Christus' hand. Hoort u dit, u zondaar, u die geen recht hoegenaamd op Gods genade hebt? Zijn vrijmachtige genade komt tot u, tot u persoonlijk, en wanneer u gewillig gemaakt wordt om het aan te nemen, bent u heden verlost, en buiten alle twijfel voor eeuwig behouden. Ik herhaal het, dit is een Evangelie, zo waardig om het te verkondigen, dat ik begrijpen kan dat Paulus zegt: *'Maar ik houd mijn leven niet dierbaar voor mijzelf, opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen, en de dienst welke ik van de Heere Jezus ontvangen heb, om te betuigen het Evangelie van de genade Gods.'* Ik heb in een oud boek een droom gelezen van iemand die bezorgd was over zijn ziel. Hij viel in slaap en droomde dat hij te midden van een vreselijke storm in de wildernis was. De bliksemstralen flikkerden om hem heen en het geweld van de donder deed de aarde onder hem schudden. Angstig zag hij rond naar een schuilplaats. Hij liep toe op het eerste huis dat voor hem stond, maar de toegang werd hem geweigerd. Daar woonde de Gerechtigheid, en ze zei verstoord: 'Pak u voort - ik kan geen misdadiger huisvesting verlenen, geen verrader van zijn koning en van God!' Hij vluchtte naar het volgende huis, en dat bleek de woonplaats van de Waarheid te zijn. De Waarheid kwam met een kalm maar ernstig voorkomen aan de deur en sprak: 'U bent vol leugen, u kunt hier niet verblijven.' Hij vluchtte naar het huis van de Vrede, dat vlak daarbij stond en hoopte dat hij wellicht voor de storm onder dak zou kunnen komen, maar de Vrede zeide: 'Ga heen, daar is, zegt mijn God, geen vrede voor de bozen.' Hij wist niet wat hij doen zou, want de storm begon al heviger te woeden, toen hij eensklaps een ingang zag, waarboven geschreven stond: Barmhartigheid. 'O', zei hij, 'dat is een plaats voor mij, want ik ben schuldig.' De deur stond daar open en hij was er welkom. Naar dat huis nodig ik u. Kom binnen en wees gerust. U, die nog niet door rechtvaardigheid, of vrede of waarheid herberg kunt vinden, u kunt tot de barmhartigheid komen en overvloedige genade ontvangen.

Bent u genegen de eis en de wijze van de genade aan te nemen? Laat ons eens onderzoeken. Sommigen denken dat ze van iets houden en toch is het niet zo, doordat ze er zich in vergist hebben. Begrijpt u dat u van God niets eisen kunt? Hij zegt: *'Ik zal Mij ontfermen wiens Ik Mij ontferm, en zal barmhartig zijn wie Ik barmhartig ben.'* Wanneer het op louter genade aankomt, kan niemand met mogelijkheid iets eisen; dan kan geen eis bestaan. Wanneer het uit genade is, is het niet uit schuld, en als het uit schuld is, is het niet uit genade. Als God deze mens wil behouden en een ander wordt in zijn eigenwillige zonde aan het verderf overgelaten, dan kan die andere niet met God willen twisten. Of, zo hij het doet, is het antwoord: 'Kan ik niet met het mijne doen zoals ik wil?' O, nu schijnt u er van terug te deinzen! Zie, uw hoogmoed staat tegen de vrijmachtigheid van de genade op. Laat mij u terugbrengen. Al hebt u geen aanspraak, er is een andere waarheid die u tegenlacht. Want, aan de andere kant, er is niets dat verhindert dat u barmhartigheid verkrijgt. Als u niet goed behoeft te zijn om u bij God aan te bevelen, daar alles wat Hij geeft vrije gunst zijn moet, dan kan slechtheid u ook niet van die gunst uitsluiten. Hoe zondig u ook zijn mag, God kan u Zijn gunst bieden. Hij heeft in andere gevallen de grootste zondaren uitgekozen; waarom ook niet in uw geval? In elk geval kan geen verergering van zonde, geen aanhouding van zonde, geen grootte van zonde een reden zijn waarom God niet in genade op u neerzien zou. Want, wanneer zuivere genade en niets anders dan genade te beslissen heeft, dan kan ook de ergste overtreder gered worden. In hem kan de genade haar grootheid openbaren. Ik heb mensen zich op grond van de leer van de uitverkiezing horen verontschuldigen. Ze zeiden: 'Maar als ik nu eens niet uitverkoren

was?' Het komt mij veel verstandiger voor te zeggen: 'Wanneer ik eens uitverkoren was?' Ja, ik ben uitverkoren wanneer ik geloof in Jezus, want nooit heeft zich een ziel geworpen op de verzoening van Christus, of die ziel was door God verkoren vóór de grondlegging van de wereld.
Dat is het Evangelie van de genade van God en ik weet dat het velen van u ter harte gaat. Het brengt dikwijls mijn ziel in beweging evenals het geluid van krijgsmuziek, wanneer ik denk aan de genade van de Heere van eeuwigheid af, een genade die blijft bij haar keuze en er bij blijven zal wanneer al deze zichtbare dingen verdwijnen zullen als vonken die uit de schoorsteen vliegen. Mijn hart is verheugd in mij dat ik vrije genade en stervende liefde te prediken heb; ik kan begrijpen waarom de scharen in de nacht met doodsgevaar bij elkaar kwamen om te horen van de genade van God.
Ik kan de Covenanters begrijpen, die met glinsterende ogen op de heuvels stonden te luisteren wanneer Cameron predikte van de genade van de grote Koning. Daar is iets in een Evangelie van vrije genade dat waard is te prediken, dat waard is om toe te luisteren, dat waard is om voor te leven en dat waard is om voor te sterven.

II. Dit brengt mij op mijn tweede punt: u en ik zijn niet geroepen om er thans voor te sterven; laat ons nu zien dat wij er voor leven. Hoe kunnen wij leven voor dit Evangelie van de genade van God?
Ik antwoord in de eerste plaats dat, wanneer iemand voor dit Evangelie zal leven, hij het van God moet ontvangen hebben en een roeping moet ontvangen hebben om het te bedienen of te dienen. Hij moet zich gehouden gevoelen om dat Evangelie te bewaren en te houden, niet zozeer omdat hij het gekozen heeft, maar omdat het hem heeft gekozen. Ik ben vergeten wie het was, maar een gevatte oude predikant hoorde eens zeggen dat hij op zekere kansel niet preken kon wanneer hij vasthield aan de leer van het Evangelie. 'Nu', zei hij, 'ik zou menen dat men mij daar wel zou kunnen laten preken, want ik kan naar waarheid zeggen dat ik niet aan de leer van de genade vasthoud, maar dat de leer van de genade mij vasthoudt.' Dit mag eigenlijk maar een woordspeling zijn, er ligt toch een grote waarheid in. Er is in de liefde, die ons huiselijk geluk uitmaakt, een zekere soort van noodzakelijkheid: wel kozen wij onze geliefde, maar wij konden niet anders, wij werden meegesleept en overweldigd en zo kwamen wij tot ons huwelijk. Het was niet geheel en al vrije keuze, er was een geheimzinnige macht die onze harten ketende; en ik ben zeker dat het evenzo gelegen is met de leer van de genade, wanneer wij er in geloven - wij omhelsden ze omdat onze ziel er ons toe trok, maar toch voelden wij ons gedwongen en konden niet anders doen. Voor mij is er maar één leer; ik ken geen andere. Ik kan geen ander geloof aankleven, geliefden, dan datgene hetwelk ik bijna drie en dertig jaar geleden op dit platform predikte. Ik geloof dat ik evenveel heb gelezen als de meeste mensen, en ik ben zeer goed bekend met de beweringen van verlichte denkers, maar ik ben nooit in hun verborgenheden doorgedrongen en zal dat ook nimmer kunnen. Ik verafschuw de gedachte aan een vooruitgang boven het Evangelie dat Paulus gepredikt heeft. Ik ben hetzelfde wat ik was toen ik als jongeling hier predikte. Ik ben in mijn godgeleerdheid niet het tiende deel van een duim vooruitgegaan. Ik hoop dat ik nu beter en met meer ervaringskennis de waarheid verkondigen.
Maar wat ik zeven en dertig jaar geleden predikte, predik ik ook nu. U kent de geschiedenis van de jongen die op het brandende dek stond omdat zijn vader gezegd had: 'Blijf daar staan', en zijn standvastigheid wil ik navolgen. Andere jongens waren mogelijk veel wijzer geweest dan hij, maar zijn wijsheid was gehoorzaamheid. Ik wil liever God gehoorzamen dan wijs zijn met mijn eigen verstand. Het Evangelie, dat de Bijbel geopenbaard en de Heilige Geest mij onderwezen heeft, moet ik verkondigen

en geen ander. Het is mij onmogelijk de nieuwigheden van de dag te geloven. Ik moet blijven bij mijn oude geloof. Ik zou met Luther willen zeggen: 'Ik kan niet anders; God helpe mij!' Ik ken thans geen ander Evangelie dan hetwelk ik kende, toen ik het eerst in Jezus geloofde. Ik weet dat wij uit genade behouden worden door het geloof, en dat niet uit onszelf - het is een gave van God; wat heb ik meer nodig te weten? U zult, als u wilt, van deze rots afgaan, geliefde broeder, want mogelijk kunt u zwemmen. Maar ik moet blijven waar ik ben, want ik zou verdrinken. Wanneer het geroep van het oordeel zal gehoord worden, zal ik met Gods hulp geloven in het Evangelie van de genade van God en in niets anders. Ik hoop dat er in verkleefdheid en volharding iets is dat zal mee werken tot het bewaren, als niet tot verbreiding van het Evangelie. Standvastigheid heeft in deze bijzondere tijd een buitengewone waarde en daartoe spoor ik u aan; ik bid u zo lang als u leeft vast te staan in het Evangelie dat u ontvangen hebt, in het *'Evangelie van de genade Gods'*.

Maar het volgende, wat Paulus deed, was het bekend te maken. Waar hij ook heenging, verkondigde hij het Evangelie. Dat is wat wij doen moeten. 'Maar', zegt iemand, 'ik kan het niet bekend maken.' Waarom niet? 'Ik zou het Evangelie niet kunnen verkondigen.' Waarom niet? 'Wel, ik ben iemand van een onbeduidend voorkomen en ik geloof niet dat men ontzag voor mij hebben zou.' Precies wat men van Paulus zei: *'De tegenwoordigheid des persoons is zwak.'*

'Ja, maar ik ben geen spreker.' Juist, dat werd ook van Paulus gezegd: *'Zijn spreken is verachtelijk.'* 'O, maar wanneer ik iets zeggen moest zou ik het niet met een spraakfiguur kunnen versieren of het met een vergelijking verduidelijken; ik zou zelfs geen gedichtje kunnen aanhalen om het mooi te maken.' Paulus sprak ook eenvoudig. Hij zegt: *'Wij gebruiken veel vrijmoedigheid in het spreken.'* Veel van de andere leraren waren grote redenaars, maar Paulus vermeed altijd redekunstige wendingen; hij trad op en liet de waarheid eenvoudig en op haar eigen wijze over zijn lippen vloeien; en ik geloof dat wij tegenwoordig een geslacht van predikers nodig hebben die niet 'mooi', of schools, of welsprekend, of aandoenlijk willen zijn; mannen, van wie men zegt als men hen gehoord heeft: 'Ik kan niet begrijpen waarom de mensen samenkomen om zulk een preek te horen. Het enige, waarom ze kunnen komen is om wat hij zegt. Want hij spreekt niet verheven, het schijnt alsof hem daaraan niets gelegen is en alsof het hem alleen is te doen om zijn boodschap uit zijn eigen hart in de harten van de mensen te brengen.' Dat is juist wat Paulus deed. Denkt u niet dat u op deze wijze het Evangelie verhalen kunt? 'O, maar ik heb zoveel zwakheden.' Ja, Paulus zei dat hij roemde in zijn zwakheid, omdat dan de kracht van Christus des te duidelijker op hem was. Als hij gedaan had met preken konden de mensen niet zeggen: 'o, wij begrijpen, waarom wij er zoveel van gevoelden; u ziet, Paulus gebruikt al de sieraden van de redekunde. Wij begrijpen volkomen waarom zijn rede doordrong in onze harten, hij heeft zulk een welluidende, klankrijke stem. Wij kunnen begrijpen waarom wij hem gaarne horen, zijn ogen zijn zo vol uitdrukking, ze zien tot in onze ziel.' Nu had Paulus naar alle waarschijnlijkheid zachte ogen; volgens Zijn Naam was hij een klein man, en hij zal wel zeer duidelijk gesproken hebben. Maar het speet hem nooit dat dit zo was; integendeel, hij geloofde dat hij sterk was in zijn zwakheid, want de kracht van Christus was in hem. Hij hoopte ook dat om die reden het geloof van zijn hoorders niet zijn zou in menselijke wijsheid, maar in de kracht Gods. Broeders en zusters, wij zijn, als dit het geval is, allen geschikt om heen te gaan en anderen het Evangelie van de genade van God te verkondigen.

Nog meer, Paulus wilde van het Evangelie getuigen. Te getuigen is meer dan te verkondigen; het betekent persoonlijk van de waarheid kennis te dragen. Paulus was zeer geschikt om te getuigen, niet waar? Als hij predikte, verhaalde hij dikwijls de

geschiedenis van de felle vervolger, die op de weg naar Damascus was en plotseling neergeveld werd - een vervolger, die nooit gevraagd had om door genade gered te worden, die Christus niet genegen, maar zeer sterk tegen Hem was en mannen en vrouwen naar de gevangenis sleepte en dwong God te lasteren, in de hevigste woede tegen hen ontstoken. O, hoe heerlijk deelde Paulus het Evangelie van de genade van God mee als hij zei: *'De Heere verscheen mij op de weg.' 'Mij is barmhartigheid geschied, opdat Jezus Christus in mij, die de voornaamste (der zondaren) ben, al Zijn lankmoedigheid zou betonen, tot een voorbeeld dergenen die in Hem geloven zullen ten eeuwigen leven.'* Mijn vriend, kunt u niet over uw bekering spreken en de mensen bekend maken, hoe de vrijmachtige genade tot u kwam, toen u ze niet zocht?
En daarmee hield Paulus niet op, want hij sprak dikwijls van zijn vertroostingen; hoe het Evangelie hem vertroost had, toen hij gestenigd en, toen hij door valse broederen verzocht was geworden en toch door Gods genade staande gehouden was. Paulus kon ook spreken van hemelse blijdschap: hoe dikwijls hij hoog opgetrokken geweest was en had mogen overwinnen in Christus, door te geloven in het Evangelie van de genade van God. Zijn eigen ervaring van de macht van dat Evangelie over hemzelf was het, die hij gebruikte als het juiste middel en bewijs ter verbreiding van het Evangelie - want dat betekent betuigen.
Lieve vriend, wanneer het Evangelie niets voor u gedaan heeft, zwijg er dan over of spreek het tegen, maar wanneer het Evangelie voor u gedaan heeft wat het voor sommigen van u heeft gedaan, wanneer het de loop van uw leven heeft veranderd, wanneer het u van de mesthoop opgeheven en u als op een troon geplaatst heeft, wanneer het thans uw spijs en uw drank is, wanneer het 't middelpunt en de zon van uw leven is - getuig er dan van bij voortduring. Wanneer het Evangelie voor u is geworden wat het is voor mij, het licht van het binnenste van u ziel, spreek het dan uit, waar u ook bent, en laat het de mensen weten, dat, al verwerpen ze het, het voor u de kracht Gods is tot behoud en dat zijn zal voor ieder die gelooft.

III. Mijn tijd is verstreken, maar toch moet ik u nog een ogenblik ophouden met u te herinneren waarom wij, mijn broeders, behoren te leven om het Evangelie van de genade van God bekend te maken.
Ten eerste, omdat het werkelijk het enige Evangelie ter wereld is. De paddenstoel-evangeliën van de dag, die komen en gaan als een dagblad, dat voor één enkele dag is en dan terzijde wordt gelegd, kunnen op niemands toewijding aanspraak maken. Wat doen die met de maan veranderende leerstelsels voor ons land? Ze stichten veel kwaad in deze stad - ze maken het volk afkerig om naar een plaats van aanbidding op te gaan. Waarom zouden ze komen om te horen van dingen die onzeker zijn? 'Waarom zouden ze komen om enkel te worden gewezen op hun plichten, zedenlessen te ontvangen enz.? Om zulke armelijke dingen komen de mensen niet in menigte bijeen. Ik geloof niet dat ik zondag op zondag over de straat lopen zou, alleen om een zedenkundige verhandeling te horen. Dan kon ik evengoed thuis blijven en de krant lezen. Maar het Evangelie van de genade van God te horen, is waard dat men er mijlen ver voor loopt, en wanneer het in al onze kerken duidelijk verkondigd werd, ben ik zeker dat wij weinig lege banken zien zouden: de mensen zouden komen en er naar luisteren, want dat hebben ze altijd gedaan. Uw Evangelie zonder genade is het dat de kudde laat hongeren totdat ze haar weide verlaat; uw Sociniaanse redenering is het, die de mensen er toe brengt om de Evangeliebediening en de openbare godsdienst met verachting te behandelen. Het oude Evangelie is een lieflijke reuk, die de menigte aantrekt.
Als Whitefield het weergalmen deed, welke ruimte was dan groot genoeg om de

duizendtallen te bevatten? De mens heeft behoefte aan iets wat hem verblijdt te midden van zijn arbeid en hem onder een gevoel van zonde hoop schenkt. Zoals de dorstige het water nodig heeft, als behoeft de mens het Evangelie van de genade van God. En er zijn geen twee Evangeliën in de wereld, zo min als er twee zonnen aan de hemel zijn. Er bestaat voor ons maar één dampkring om in te ademen, maar één Evangelie om voor te leven. *'Niemand kan een ander fondament leggen dan dat gelegd is, Jezus Christus, de Rechtvaardige.'* Daarom, verkondigt het Evangelie, opdat, door onbekendheid ermee, de mensen niet sterven.
Vervolgens moet u het doen omdat het ter eer van God is. Ziet u niet, hoe het God verheerlijkt? Het werpt de zondaar neer, het maakt de mens niets, maar God alles in allen. Het plaatst God op een troon en werpt de zondaar in het stof en dan voert het op lieflijke wijze de mensen tot aanbidding en verering van de God van alle genade, Die niet acht op overtreding, ongerechtigheid en zonde, - daarom, verkondigt het.
Verbreidt het, omdat u aldus Christus verheerlijken zult. O, wanneer Hij hedenmorgen hier voor ons optrad, hoe verheugd zouden wij dan allen plaats voor Hem maken! Hoe ootmoedig zouden wij Hem aanbidden! Als wij slechts dat hoofd, dat geliefde, ontzagwekkende hoofd zien mochten, zouden wij niet allen in aanbidding neerbuigen? En als Hij dan sprak en zei: 'Mijn geliefden, Ik heb u Mijn Evangelie toevertrouwd; bewaart het zoals u het ontvangen hebt. Opent uw oor niet voor de begrippen en vindingen van mensen, maar houdt vast aan de waarheid, zoals u ze ontvangen hebt; en gaat henen en verkondigt Mijn Woord, want Ik heb andere schapen die nog niet van Mijn kudde zijn, die toegebracht moeten worden, en u hebt broeders die nog verloren zijn, en ze moeten naar huis komen'; ik zeg, wanneer Hij ieder van u in het gelaat zag en u aldus toesprak, dan zou uw ziel antwoorden: 'Heere, ik zal voor U leven, ik wil voor U prediken! Ik wil voor U sterven als dat nodig is om het Evangelie van Jezus Christus overal bekend te maken.'
Welnu, als u en ik onszelf heden opwekken - en Gods Heilige Geest zal daartoe Zijn hulp verlenen - en wij beginnen het Evangelie van de genade van God te verkondigen; weet u, wat ik dan zeker geloof dat er gebeuren zal? Ik voorspel de gunstigste uitslag. Wij horen tegenwoordig dat alle soort van kwaad toeneemt in kracht en onheilspellende broeders verzekeren ons dat er vreselijke tijden zullen komen - ik kan u niet zeggen hoe verschrikkelijk ze zijn zullen. Het Katholicisme zal, volgens sommigen, terugkomen en de hoer van de zeven heuvelen zal heersen over de gehele aarde. Inderdaad? Wij zullen zien. Wanneer u vrijmoedig het Evangelie verkondigt, zeg ik u dat het niet gebeuren zal. Als het Evangelie van de genade van God in zijn volheid gepredikt wordt, kan dat niet zo zijn. Luister naar wat Johannes zegt: *'En ik zag een andere engel, vliegende in het midden des hemels, en hij had het eeuwig Evangelie, om te verkondigen aan degenen, die op de aarde wonen, en aan alle natie en geslacht en taal en volk, zeggende met een grote stem: 'Vreest God en geeft Hem heerlijkheid.'* Ziet u die engel? Let op wat er volgt. Vlak achter hem vliegt een andere hemelbode. *'En er is een andere engel gevolgd, zeggende: 'Zij ingevallen, zij is gevallen, Babylon, die grote stad, omdat ze uit de wijn des toorns. van haar hoererij alle volken heeft gedrenkt.'* Vlieg heen, u engel van het eeuwig Evangelie! Vlieg heen, want zo zeker als u uw vlucht versnelt, zal die andere engel volgen, die de val zal verkondigen van Babylon en van elke andere leer, die ingaat tegen de genade van de Heere God Almachtig. De Heere wekke u op om Zijns Naams wil. Amen.

16. EEN HOOGERNSTIGE VRAAG

'Of veracht u de rijkdom van zijn goedertierenheid en verdraagzaamheid en lankmoedigheid, niet wetende dat de goedertierenheid Gods u tot bekering leidt?' Rom. 2: 4.

De apostel is zeer persoonlijk in zijn toespraak. Dit vers wordt niet tot ons allen in het algemeen, maar tot ieder in het bijzonder gericht. De apostel vestigt zijn blikken op een enkele persoon en spreekt hem daarom in het enkelvoud toe. 'Veracht u de rijkdom van Zijn goedertierenheid en verdraagzaamheid en lankmoedigheid, niet wetende dat de goedertierenheid Gods u tot bekering leidt?'
Het moet steeds de toeleg van de prediker zijn, zijn boodschap tot elke hoorder in het bijzonder te brengen. Het is altijd een zeer gunstig teken, wanneer iemand over zichzelf als afzonderlijk persoon begint na te denken en wanneer hij de aanmaningen en uitnodigingen van het Evangelie als tot hem persoonlijk gericht begint te beschouwen. Ik heb geen achting voor die algemene, schetsmatige prediking, die veel gelijkt op het onbelijnde weerlicht van de zomernachten, dat voor een ogenblik schittert en een grote uitgebreidheid in gloed zet, maar zonder enige uitwerking, daar er geen stralen van uitgaan, en zijn krachteloze schittering geen spoor nalaat. Ik hecht geen waarde aan die soort van voordrachten, welke als voor allen in het algemeen en voor niemand in het bijzonder worden opgevat en toegepast. Alleen wanneer de prediker bepaald zijn hoorders ieder voor zich op het oog heeft, is het waarschijnlijk dat ze er nut uit zullen trekken. Wanneer ieder gedwongen wordt te zeggen: 'Dat is voor mij', is de kracht van God in het woord aanwezig. In een persoonlijke, bewuste aanraking van de zoom van Christus' kleed ligt meer zegen dan in al de drukking van de schare die op Jezus aandrong. Het leggen van Zijn genezende hand op een lijder oefende meer invloed op deze dan al de Goddelijke woorden die van Zijn lippen vloeiden uitwerkten op de harten dergenen, die de waarheid niet voor zichzelf aanvaardden. Ik bid dat wij ieder voor zich tot persoonlijk verkeer met God mogen komen en dat de Geest van God elke man en elke vrouw mag overtuigen aangaande hun stand voor de levenden God. O, mijn hoorders, tot u hoop ik in liefde te spreken, niet tot u als schare, maar tot u, ieder in het bijzonder.
Merkt op dat de apostel een enkele persoon toespreekt die anderen wegens overtredingen veroordeeld heeft, aan welke hij zichzelf schuldig maakt. Deze had zoveel geestelijk licht dat hij goed en kwaad wist te onderscheiden, cn die kennis wendde hij ijverig aan om anderen te beoordelen en om door hem van hun overtredingen te worden veroordeeld. Wat hem zelf betrof verkoos hij in de schaduw, waar geen ontdekkend licht op zijn eigen geweten kon vallen en zijn oubollige vrede verstoren. Zijn oordeel spaarde de moeite bij zijn eigen misdrijven stil te staan terwijl het zich met de misslagen van anderen ophield. Hij had een kandelaar, maar zette die niet op tafel om zijn eigen leven te verlichten. Hij hield hem buiten zijn deur om er zijn voorbijgaande buren bij te bezien Nu, mijn goede vriend, mijn prediking is voor Paulus ziet deze man in het gezicht en zegt: *'Daarom bent u niet te verontschuldigen, o, mens! wie u bent, die anderen oordeelt, want waarin u een ander oordeelt, veroordeelt u uzelf. Want u die anderen oordeelt doet dezelfde dingen'*; en zegt vervolgens nadrukkelijk tot hem: *'En denkt u dit, o mens! die oordeelt die zulke dingen doen, en ze doet, dat u het oordeel Gods zult ontvlieden?'* De apostel legt zijn scherpe pijl juist aan; hij doet hem midden door het schild vliegen en stelt de

algemene dwaasheid van de mensen ten toon. De dichter van de 'Nachtwacht' schrijft: 'Alle mensen houden alle mensen voor sterfelijk, uitgenomen zichzelf.' Even waar is het dat alle mensen alle mensen schuldig achten, uitgenomen zichzelf. De straf die op de zonde staat zien de schuldigen anderen boven het hoofd hangen, maar bezwaarlijk kunnen ze geloven dat ze ook hen treffen kan. Een persoonlijk oordeel over henzelf is een denkbeeld dat ze niet kunnen verdragen; indien die verschrikkelijke gedachte hen overviel zouden ze haar afschudden zoals men sneeuwvlokken van zijn kleren schudt. De gedachte aan persoonlijke schuld, en beoordeling en veroordeling is onduldbaar; ze verontrust te veel en moet daarom worden afgewezen.
In hun veroordeling gaan mensen prevelend hun weg, fluisterende van vrede en geen gevaar, in de dwaze waan dat God zich ten opzichte van hen tot schulduitdelging en vrijspraak verbonden en voor hen een uitzondering gemaakt heeft op alle wetten van gerechtigheid en al de regels van Zijn gericht. Geloven de mensen inderdaad dat ze alleen ongestraft zullen uitgaan? Niemand zal die opvatting, zwart op wit neergeschreven, ondertekenen en toch leeft de grote menigte van de mensen alsof ze waar was; ik bedoel die menigte mensen., welke genoeg licht bezitten om de zonde in anderen te veroordelen. Ze zijn blind voor het bestaan van hun eigen persoonlijke schuld en veroordeling en gaan in hun goddeloosheid voort alsof er voor hen geen grote witte troon bestond, geen hoogste rechtbank, geen rechter, geen vonnis van de veroordeling, geen hel of straf. Ach, arme dwazen, die dat dromen! O Geest van de waarheid, verlos hen van, deze noodlottige onzinnigheid.
De zonde beweegt zich altijd in een afhellende richting, zodat wie er een eindweegs in voortgaat onvermijdelijk te gronde wordt gericht. De persoon tot wie Paulus zich wendt begon, met te wanen dat hij het oordeel zou ontgaan en ging vervolgens luchthartig over de goedheid, verdraagzaamheid en lankmoedigheid van God denken. Hij denkt dat hij in de toekomst vrij zal uitgaan en daarom acht hij thans de goedheid en lankmoedigheid van de Allerhoogste gering.
Natuurlijk doet hij dat. Indien hij voor zichzelf de verschrikkingen die over de wereld staan te komen niet gelooft, acht hij het natuurlijk een geringe zaak dat hij voor de onmiddellijke ondervinding daarvan is gespaard gebleven. Terwijl hij een onvruchtbare boom is, gelooft hij niet dat hij eens zal worden uitgehouwen en daarom gevoelt hij geen dankbaarheid jegens de wijngaardenier voor het verzoek: *'Laat Hem nog alleenlijk dit jaar staan, totdat ik hem omgraven en mest om hem gelegd zal hebben.'* Ik hoop dat God mij helpen zal om hen dit sterk op het hart te binden. Ik wens voor u, zorgeloze vriend, te zijn wat Jona voor Ninevé was; ik wens u te waarschuw en tot bekering te leiden.
O, mocht U Heilige Geest deze Prediking gebruiken tot wakkerschudding van iedere onverloste ziel die haar troost of leest.

I. Laat mij hedenmorgen allereerst tot onwedergeborene, onbekeerde mens spreken over de goedheid van God die u ondervonden hebt. U hebt de goedheid, de verdraagzaamheid en de lankmoedigheid van God leren kennen. Volgens de tekst is een 'rijkdom' van goedertierenheid, verdraagzaamheid en lankmoedigheid aan onbekeerde, goddeloze mensen, en onder deze, aan u, als één van hen bewezen. Laat mij allereerst tot u spreken, o, mens, en u herinneren hoe grote gunst God u bewezen heeft door u deelgenoot te maken van de *'rijkdom van Zijn goedertierenheid.'*
In menig opzicht geldt dit van tijdelijke dingen. De mensen mogen zonder vreze Gods zijn, en toch, desniettegenstaande, behaagt het God hen voorspoedig in hun beroepswerkzaamheden te maken. Ze slagen niet zelden boven hun verwachting, ik bedoel sommigen van hen; waarschijnlijk behoort u daartoe. Ze komen uit de geringste staat

naar boven en omringen zich met de geriefelijkheden en de weelde van het leven. Hoewel ze geen godsdienst bezitten, hebben ze verstand en voorzichtigheid en ijver, en daardoor kunnen ze met anderen wedijveren en God staat hun toe de prijs te behalen in de wedstrijd van de voorspoed. Bovendien geeft Hij hun het genot van een goede gezondheid, geestkracht en een sterk gestel: ze verblijden zich in de huisvrouw van hun jeugd, en hun kinderen tieren om hen heen. Hun staat is benijdenswaardig, de dood schijnt een tijdlang verboden aan hun deur te kloppen, al heeft hij ook de gehele buurt geteisterd; zelfs ziekte verstoort hun huiselijk genoegen niet. Ze verkeren niet in vrees als andere mensen, en worden ook niet met andere mensen geplaagd. Abraham moest een Machpéla gereed maken en David zijn zonen bewenen, maar deze hebben maar zelden voor een familiegraf moeten zorgen: er is inderdaad een omtuining om hen gezet en om al wat ze bezitten.

Ik weet dat het alzo gelegen is met velen die God niet liefhebben noch zich aan de drang van Zijn genade hebben overgegeven. Ze hebben de hand die hen rijk gemaakt heeft niet lief, ze loven de Heere niet Die hen dagelijks met Zijn weldaden overlaadt. Hoe komt het dat iemand zulk een goedertierenheid kan ervaren en zich toch niet bekeren? O, mijn hoorders, u die tot welvaart gekomen bent en thans alles bezit wat u behoeft, ik bid u te bedenken dat u in de diepste armoede had kunnen verkeren. Een ramp had uw welvaart kunnen vernietigen; of een ongunstige keer in de handel had u tot een machteloos schuldenaar kunnen maken. U bent thans gezond, maar u had voor en na op het ziekbed kunnen geworpen zijn; u had in het ziekenhuis kunnen liggen, ter afzetting van één van uw ledematen. Moest u God niet danken voor uw gezondheid en de bewaring voor smartelijk lijden? U had in een somber gesticht kunnen opgesloten zijn, onder de folteringen van ziekzinnigheid. Duizend kwaden zijn van u geweerd; door de goedertierenheid van de Allerhoogste bent u bij uitnemendheid beweldadigd. Is het niet zo? En inderdaad is het verwonderlijk dat God Zijn brood geeft aan dezulken die de verzenen tegen Hem opheffen; dat Hij Zijn licht laat schijnen over de zodanigen die nooit Zijn goedertierenheid daarin opmerken; dat Hij Zijn genade overvloedig maakt over God vergetenden, die niet anders doen dan hun opstand tegen Hem vergroten en de gaven van Zijn liefde inmiddels in ongerechtigheid omzetten.

Verder, die goedertierenheid van God is niet alleenlijk in een lijdelijke vorm tot u gekomen, o, onboetvaardig mens, maar is u ook in geestelijke beduidingen betoond. Duizenden van uw medemensen hebben nooit gelegenheid gehad om Christus te leren kennen. Nooit heeft de voet van een zendeling de dalen van de steden betreden waar ze wonen, en zo zijn ze in de duisternis van de onkunde gestorven. Hele menigten zijn heengegaan, overleden, zonder de weg ten hemel te kennen; hun harten zijn nooit verlicht geweest door het onderricht van Gods Woord, en daarom was de schuld van hun zonde minder zwaar. U hebt uw plaats in het brandpunt van Christelijke verlichting gekregen en toch hangt u het boze aan.

Moet u dat niet bedenken? Er is een tijd geweest dat iemand jaren lang moest werken om het vereiste geld tot aankoop van een Bijbel bijeen te sparen. Er zijn tijden geweest dat men zelfs door zware arbeid er geen kon verkrijgen: nu ligt het Woord van God op uw tafel, in bijna elke kamer van uw huis hebt u er een afdruk van; is dit geen weldaad van God? Het land van onze inwoning is het land van de opengeslagen Bijbel en het land van het gepredikte Woord van God; hierin ervaart u de rijkdom van Gods goedertierenheid. Misschien hebt u zich u voorts mogen verheugen in het voorrecht te zitten onder een bij uitnemendheid klare en ernstige prediking van het Woord: geen prediking voor u, maar tot u: de prediker was het om u te doen en hij richtte zich tot uw geweten, als om u te dwingen tot de Heiland te komen. Met klem en aandrang bent u tot de Vader in de hemelen geroepen, en toch bent u niet gekomen.

Is dit iets van weinig betekenis?
Wat meer is, u bent met een tere consciëntie bedeeld geworden. U weet het als u kwaad doet en het doet u pijnlijk aan. Wat beduiden die slapeloze nachten nadat u aan een verzoeking had toegegeven? Wat betekent dat diep gevoel van schaamte, die koortsachtige benauwdheid? U vindt het moeilijk de inwendige leidsman te weerstreven, en bezwerkelijk de Geest van God te weerstaan. De weg van het verderf is voor u bijzonder lastig gemaakt; bent u van plan hem tot elke prijs te bewandelen, en door dik en dun naar de hel te gaan?
U bent niet alleen opgeschrikt door uw geweten, maar de goede Geest heeft met u geworsteld en u bent bijna bewogen een Christen te worden. Zodanig is de gezegende werking van de Heilige Geest op uw hart geweest dat u bij tijden verteerd en bijna verbrijzeld werd door de genade. U werd buitengewoon week, en indien u niet al uw boze macht had samenvergaderd en de duivel u niet geholpen had om weerstand te bieden, zou u zich op die tijd u in de armen van de Heiland geworpen hebben.
O, hoe dringend heeft de rijkdom van Gods goedertierenheid u zo uitgenodigd en Zijn liefde u gedrongen! Nauwelijks hebt u een berisping, bestraffing of bedreiging van Godswege vernomen; van de eerste dag af die u zich nog voorstellen kunt tot nu toe is Hij steeds vriendelijk, zachtmoedig en lankmoedig jegens u geweest. *'Veracht u de rijkdom van Zijn goedertierenheid?'* O, mens, beantwoord die vraag, wat ik u bidden mag.
Vervolgens wijst de apostel op de rijkdom van de *'verdraagzaamheid.'* Verdraagzaamheid openbaart zich hierin, dat terwijl de mens in opstand verkeert, God de straf inhoudt die hem treffen moest; dat terwijl de mens de hem aangeboden genade afwijst, God toch voortgaat met Zijn handen uit te strekken en hem blijft uitnodigen tot Hem te komen. Gedurig verdragen van belediging en hoon heeft God jegens menigeen van u aan de dag gelegd, die nu deze woorden van waarschuwing hoort. De Heere weet tot wie ik spreek, en mag Hij u ook doen weten dat ik dit juist tot u spreek.,
Sommige mensen zijn teruggevallen in de zonde, waarvan ze zich voor een tijd bekeerd hebben; ze hebben hun zonden beleden, maar zijn er met dodelijk gevolg toe teruggekeerd. Ze begeven zich hopeloos in hun eigen verderf en niets kan hen redden. Het gebrande kind is naar het vuur teruggegaan; de zingende mug is naar de vlam van de kaars weergekeerd: wie kan met zulk een zelfgezochte ellende medelijden hebben? Ze zijn aan het verderf overgeleverd, want ze willen niet gewaarschuwd zijn. Ze zijn tot de uitgieting van de ongerechtigheid teruggekeerd, niettegenstaande ze aan de diepe poel van de onreinheid schenen ontkomen te zijn. Ze zijn eigenwillig en vrijwillig naar hun bekers wedergekeerd, ondanks het vergif van vroegere teugen nog in hun aderen brandt. En toch, in weerwil van die dwaasheid, ziet God in verdraagzaamheid op hen neder. Ze hebben Hem zwaar beledigd door tegen Zijn Woord in te gaan, ja met Zijn instellingen de spot te drijven, tegen hun geweten in en tot hun eigen verderf: en hoewel Hij zijn hand tegen hen heeft opgeheven, heeft Hij haar genadig teruggehouden. Zie, hoe God hun voortdurend Zijn tere zorg heeft blijven betonen. Hij strekte hen op hun leger uit, zodat ze zwaar ziek werden, maar toen ze tot Hem riepen richtte Hij hen weer op. Ze sidderden bij de gedachte aan de dood, en Hij omgordde hen weer met kracht; en zie, ondanks hun vroegere smeekgebeden vindt u hen hier zorgeloos terug, koud voor de genade, die hun uitstel verleende.
Hebt u ooit overdacht wat in die rijkdom van de verdraagzaamheid ligt opgesloten? Er zijn lichtgeraakte mensen, die maar een weinig behoeven beledigd te worden om terstond in hevige en harde woorden los te barsten. Hoe groot daarentegen is de verdraagzaamheid van God, wanneer Hij door goddeloze mensen in het aangezicht

beledigd wordt. Door mensen, die Zijn Woord horen en er zich van afwenden. Ze versmaden Zijn liefde en toch volhardt Hij in liefdebetoon. De gerechtigheid slaat de hand aan het zwaard, maar genade houdt het in de schede terug. Daarom mag ieder, die tot hiertoe gespaard werd, wel uitroepen: 'Hoe onpeilbaar diep is Gods genade, hoe onuitsprekelijk ver strekt zich Zijn liefde uit; allang had ik als Judas naar mijn eigen plaats moeten gaan en ter helle nederdalen Maar nog heeft de aarde haar mond niet opengedaan en mij verzwolgen. Zelfs terwijl ik boven de afgrond hang, word ik nog vermaand mijn hoop op God te vestigen.'

Bij de goedertierenheid en de verdraagzaamheid van God voegt de apostel de rijkdom van Zijn *'lankmoedigheid.'* Wij moeten onderscheid maken tussen verdraagzaamheid en lankmoedigheid. Verdraagzaamheid wordt betoond tegenover de grootte van de zonde; lankmoedigheid tegenover de menigte van de zonden; verdraagzaamheid heeft betrekking op ogenblikkelijke tegenstand; lankmoedigheid op herhaalde, over een lengte van tijd voortgezette tegenstand. O, hoe lang behaagt het God de verdorven toestand van de mens te dragen. Veertig jaren lang werd Hem verdriet aangedaan door het volk van Israël, welks dode lichamen vielen in de woestijn. Is het wellicht ook met u al tot veertig jaar gekomen, geliefde hoorder? Wellicht is het bij u al over die tijd heen en ligt er in de eeuwigheid een tijdvak van een halve eeuw voor uw verantwoording, die tegen u getuigen zal. Mogelijk had ik moeten spreken van zestig of zeventig jaar, waarin u de last van uw overtredingen gestadig hebt opgehoopt, totdat de Heere zeggen moet: *'Ik word gedrukt door uw zonden, gelijk een wagen gedrukt wordt die vol garven is, word Ik door u gedrukt.'* En desniettegenstaande laat Hij hier nog bidden en nodigen; bent u nog hier, waar de Heiland zetelt op de troon van de genade; nog hier, waar ontferming voor het vragen in, waar vrije genade en stervende liefde haar lokkende stem doen horen om tot blijdschap en vrede te nodigen. Welk een rijkdom van goedertierenheid en van reine zaligheid en lankmoedigheid van de Heere. Drievoudig is de aanmaning, Zou u er geen acht op geven? Kunt u haar blijven verachten?

Ik zal dit zoveel ik kan in een helder licht te plaatsen, en u daartoe te herinneren wie en wat die God is, die Zijn goedertierenheid en verdraagzaamheid en lankmoedigheid jegens de kinderen van de mensen ten toon spreidt.

Bedenk hoe groot Hij is. Wanneer men een machtig vorst beledigt, wordt de belediging hoogst strafbaar geacht. Wanneer iemand in het openbaar onze geliefde koningin Victoria beledigde en daarmee voortging, zou het gehele volk eisen dat er aan die snoodheid spoedig een einde werd gemaakt. Wij kunnen het niet dulden dat een beminde vorstin in het openbaar gesmaad wordt. En wat denkt u nu wel van de zonde die God hoont? Die hem in het aangezicht tart? Die Hem Zijn rechten betwist? Moet dit alles maar geduldig worden aangezien? Heeft dan de lankmoedigheid geen grens?

De goedertierenheid maakt de hoon slechts te zwaarder. Want ons natuurlijk verstand zegt al: 'Mag zulk een goedheid zo wreed worden bejegend?' Indien God een wreedaard was, indien Hij onrechtvaardig en hard was, zou het niet zo euvel zijn te duiden dat men zich tegen Hem verzette; maar nu Zijn Naam naar waarheid liefde is, en nu Hij de teerheid van een Vader openbaart jegens Zijn afgedwaalde kinderen is het schandelijk dat Hij zo schaamteloos getergd wordt.

Bijzonder treffend zijn hier de woorden van Jezus die Hij betreffende Zijn wonderen uitsprak: *'Om welk van die werken stenigt u Mij?'* Wanneer ik aan God denk, mag ik wel vragen: 'Om welke van Zijn daden hoont u Hem?' Elke morgen doet Hij de duisternis opklaren en verheugt Hij het aardrijk met licht en geeft Hij u ogen om het te zien; Hij giet Zijn regen uit over de dorre grond om brood voort te brengen ten dienste

van de kinderen van de mensen, en Hij geeft u het leven om er van te eten - is dit een reden om Hem te smaden? Elke minuut van uw leven wordt u veraangenaamd door de tere vriendelijkheid van God en elke plaats wordt door Zijn liefde verlicht. Het is een wonder dat de Heere het schuldig mensdom niet van de oppervlakte van de aarde doet verdwijnen. De zonden van de mensen beledigen God op ontzettende wijze van dag tot dag, en desniettegenstaande betoont Hij hun goedertierenheid, verdraagzaamheid en lankmoedigheid. Dit maakt de ongehoorzaamheid van de mens zo uiterst kwaadaardig. Hoe is het mogelijk dat de mens zulk een goedertierenheid in het aangezicht kan slaan? Hoe kan de goedertierenheid van God zulk een snode ondank verdragen?

Denk ook aan Gods wetenschap. Want Hij weet al de overtredingen van de mensen. 'Wat niet weet wat niet deert', is een waar spreekwoord. Maar elke overtreding wordt begaan in de tegenwoordigheid van God, zodat de rouwklagende David uitroept: *'Tegen U, tegen U alleen heb ik misdreven en gedaan wat kwaad is in Uw ogen.'* De overtreding is begaan voor het oog van God, voor Wie niets verborgen is.

Bedenk dus dat de Heere niets kan vergeten; voor Zijn ogen staan alle dingen in het helderst licht, niet alleen de dingen van een enkele dag, maar al de overtredingen van een geheel leven. En toch verdraagt Hij u ondanks alles. Ondanks de boosheid die voor Zijn aangezicht geschiedt, is Hij traag tot toorn en wacht Hij, opdat Hij genadig zij.

Bedenk daarbij dat de Heere groot is van macht, Sommige mensen zijn geduldig omdat ze machteloos zijn; ze dragen en verdragen omdat ze zich niet kunnen doen gelden; maar zo is het met God niet! Als Hij gewild had, was u in de hel geworpen; een enkel woord van Hem en de onboetvaardigen waren gevallen in de woestijn en hun zielen neergedaald in een eindeloos verderf. In een oogwenk had de Heere Zich van al Zijn tegenstanders kunnen ontslaan; Hij had die lastertongen kunnen doen verstommen en in een ogenblik dat boosaardig oog kunnen sluiten. Dat boze hart zou hebben opgehouden te kloppen, indien God Zijn kracht had ingehouden en de opstand ademende borst zou hebben stilgestaan. Was Hij niet lankmoedig geweest, u ongelovigen zou allang geweten hebben wat het is, te vallen in de handen van de levende God.

Laat ons nooit vergeten dat de zonde voor God meer onduldbaar is dan ze dit voor ons is. Hij is te rein van ogen dan dat Hij het kwade zou kunnen aanschouwen. Wat wij kleine zonden noemen, zijn grote en zware misdrijven voor Hem; ze raken als het ware Zijn oogappels aan. 'O, doet niet', zegt Hij, 'doet toch niet die verfoeilijke dingen, welke Ik haat.' Zijn Geest wordt beledigd en gehoond door elk ijdel woord en elke zinnelijke gedachte; en daarom is het een wonder der wonderen dat een God, fijngevoelig voor de zonde, zo machtig om Zich van Zijn tegenstanders te ontdoen, een God die de overmaat van de menselijke boosheid kent en alles in gedachtenis houdt, ooit de rijkdom van Zijn goedertierenheid, verdraagzaamheid en lankmoedigheid kon ten toon spreiden; en toch hebt u mijn van God vervreemde hoorder dit al sedert menig jaar bij ondervinding. Laat ons hierbij stilstaan, en dat ieder die nog niet verlost is, in oprechtheid mocht zingen met de Woorden van Watts:

Wij hebben, Heer, Uw liefde lang versmaad,
En bot gevierd aan gruwelijke zonden;
Ons harte bloedt vanwege 't snood verraad,
Dat wij in opstand tegen U bestonden.

Maar u bevrijdt ons van der zonde macht;
Geen boze lust zal nu ons hart meer kluist'ren.

Vertoon, o, God, uw onverwin'bre kracht.
Laat niets de glans van Uwe roem verduistren.

II. Volg mij, vriend en laat mij tot u spreken over de zonde waarvan u verdacht wordt. Hoor mij aan, onbekeerde zondaar, de zonde waarvan u verdacht wordt is deze: 'Veracht u de rijkdom van Zijn goedertierenheid, verdraagzaamheid en lankmoedigheid?' De goedertierenheid van de Heere behoorde door u bewonderd en verheerlijkt te worden, en veracht u ze? Zijn goedertierenheid moest bewonderd en als een wonder door u aan anderen verkondigd worden, en veracht u ze? O, dat ik uw geweten mocht treffen! Verleen mij uw aandacht.
Sommige mensen verachten Gods goedertierenheid, verdraagzaamheid en lankmoedigheid, omdat ze er nooit hun gedachten bij bepaalden. God heeft u leven gegeven om u in het aanzijn te houden, Hij heeft u in goedheid verdragen, maar het is nog niet bij u opgekomen dat die verdraagzaamheid toch opmerkelijk of enigszins dankenswaard is. U bent een dronkaard geweest, misschien? Een vloeker? Een sabbatschender? Een najager van zinnelijk vermaak? Misschien niet zo geheel, maar toch hebt u God geheel en al vergeten, en desniettegenstaande is God over u rijk geweest in goedertierenheid; is dit niet een groot onrecht Hem aangedaan? De Heere zegt: *'Hoort, gij hemelen, en neem ter oren, gij aarde! want de Heere spreekt! Ik heb kinderen groot gemaakt en verhoogd, maar ze hebben tegen Mij overtreden. Een os kent zijn bezitter en een ezel de kribbe zijns heren maar deze Mijn schepselen hebben geen kennis, Mijn begunstigden verstaan niet.'* Waarlijk, u legt niet zoveel geduld aan de dag jegens anderen als God jegens u. U zou geen hond willen houden, die u niet op de voet volgde maar van u afliep; u zou zelfs geen geduld met een aarden kom hebben, die geen water hield en u niet van dienst kon zijn; u zou ze stuk breken en op de vuilnishoop werpen. En wat uzelf betreft, u bent kunstig en wonderlijk gevormd en toebereid, beide naar lichaam en ziel, en toch uw Maker niet van dienst geweest, zelfs hebt u er niet aan gedacht het te zijn. Ondanks dat Hij u al deze jaren gespaard heeft, is het u nog niet in de gedachten gekomen dat daarin een wonderbaarlijke verdraagzaamheid ligt. Voorwaar, o, mens, u hebt de lankmoedigheid van uw God veracht.
Anderen hebben er, misschien wel aan gedacht, maar hebben er nooit ernstig bij nagedacht. Wanneer wij een mens beledigd hebben, zullen wij, indien wij welgezind zijn, niet alleen met leedwezen er aan denken, maar er over in stilte geraken en de zaak ernstig overwegen, en trachten ze goed te maken, omdat wij niet onrechtvaardig willen zijn ten opzichte van wie ook; en wanneer wij gevoelen onrechtmatig gehandeld te hebben, zal ons dit zó ter harte gaan dat wij gedrongen worden om schuld te belijden. Maar zijn er onder u geen, die zich nog zelfs geen half uur hebben beziggehouden met de overdenking van hun betrekking tot hun God? Hij heeft u al deze tijd gespaard, en nog is het niet in uw gedachten opgekomen in uw binnenkamer te gaan en neer te zitten en u rekenschap te geven van uw houding tegenover Hem. Het schijnt u te veel aan te doen, zelfs maar een ogenblik aan uw Schepper te denken. Zijn lankmoedigheid roept u tot bekering, maar u hebt geen berouw; in werkelijkheid heeft het u de moeite niet waard geschenen in 't geheel over de zaak te denken; u hebt het van veel meer belang geacht te vragen: *'Wat zullen wij eten en wat zullen wij drinken?'* Brood en kleding hebben uw gedachten van God afgetrokken. Helaas, eens zult u voor Zijn rechterstoel staan - en wat dan? Misschien zult u, voordat deze week geëindigd is, u hebben te verantwoorden, niet voor mij, maar voor Hem, Die op de troon zit; daarom bid ik u nu, vóór alle andere dingen aan deze ene zaak uw gedachten te wijden. Veracht niet langer de goedertierenheid en lankmoedigheid van God.
Die lankmoedigheid wordt, verder, veracht door degenen die zich voorstellen dat God

weinig acht slaat op wat ze doen. Zolang ze zich niet in grote en opzienbarende zonden verlopen en de wetten van hun lands overtreden, menen ze dat het er volstrekt niet op aankomt of ze God liefhebben of niet, of ze rechtvaardig handelen of niet, of ze ingetogen en matig dan wel in dronkenschap en ontucht leven; of ze rein van hart zijn door de Geest van God, dan wel onrein in hart en leven. U denkt dat God te enen male is gelijk u bent en dat Hij zwijgen zal op uw overtredingen en uw zonden zal bedekken; maar u zult dit anders ondervinden. Die lage gedachte bewijst dat u Zijn lankmoedigheid veracht.

Sommigen komen er zelfs toe te denken dat de waarschuwingen van de liefde weinig ernstig gemeend zijn, en dat Gods bedreigingen nooit zullen vervuld worden. Ze zijn al zoveel jaren voortgegaan zonder gestraft te worden, en in plaats van daaruit de gevolgtrekking te maken dat hoe langer de slag toeft hij des te heviger zal zijn wanneer hij valt, verbeelden ze zich dat omdat het oordeel lang toeft het in het geheel niet komt; en zo beuzelen en schertsen ze in de kaken van dood en hel. Ze horen de waarschuwingen aan alsof ze niets hoegenaamd weten en denken dat het oude Boek met zijn bedreigingen maar een verschrikker is om dwazen in rust te houden.

Indien u dat meent; mijn waarde heer; dan hebt u metterdaad de goedertierenheid en de verdraagzaamheid en de lankmoedigheid van God veracht.

Stelt u zich voor dat die lankmoedigheid eeuwig zal duren? Droomt u dat ze althans voor u nog wel jaren zal aanhouden? Ik weet uw geheime gedachten: u ziet andere mensen plotseling sterven, maar uw geheime gedachte is dat u nog ruimte en overvloed van tijd hebt; u hoort dat iemand door een beroerte getroffen is en een ander met verlamming is geslagen, maar u vleit uzelf dat u meer tijd dan genoeg hebt om over al deze dingen te denken. O, hoe kunt u daarop vertrouwen? Hoe kunt u zo de Heere verzoeken?

Valse profeten maken in deze boze dagen de mensen wijs en vleien hen met de hoop dat ze de volgende wereld slecht binnengaan, maar toch ten slotte terecht gebracht worden. Dat is een verachtelijke streling van verdorven harten. Maar wees er op bedacht dat zelfs volgens het gebazel van die profeten eeuwen zullen verlopen alvorens die gewenste herstelling kan aanbreken. Een verstandig mens zal zich zelfs aan geen enkel jaar van angst en smart willen blootstellen. De meeste mensen vinden een half uur hevige pijn verschrikkelijk. Is het mogelijk dat dezelfde persoon die voor de deur van de tandarts terugdeinst, uit vrees van de tang waarmee een aangestoken kies wordt uitgetrokken, zich aan jaren van ellende blootstellen zal? Zelfs wanneer men zich de toekomst van de onboetvaardige op de wijze van die valse profeten voorstelt, ook dan nog is ze ontzettend en moet ze iedereen met schrik vervullen. Wél bezien en begrepen geven die valselijk vleiende profeten u werkelijk al geringe troost. Maar wat moet uw toekomst zijn, indien het bewijs geleverd wordt dat de oude leer waar is en u in het eeuwige vuur van de hel geworpen wordt, zoals de Schrift het voorstelt? Wilt u een enkel uur in het gevaar van zulk een vonnis verkeren? Wilt u zó de lankmoedigheid en de verdraagzaamheid van de Heere verachten?!

Ik wil niet uitweiden en veel woorden gebruiken, want ik ben afkerig van morele woorden. Maar ik wens u te vermanen zelfs met tranen. Al wat in mij is wenst u tot God uw Vader te leiden! Ik wens met u tot afdoening van zaken te komen, en zeg: 'Denkt u niet, dat al verkeert u niet in die leerstellige dwaling en al voedt u niet die ijdele hoop op eindelijke terechtbrenging, het toch een ontzettende verachting van Gods genade is, wanneer u voortgaat tegen God te strijden en in weerwil van Zijn ontfermende sparing zegt: *'Wijk van mij, aan de kennis van Uw wegen heb ik geen lust!'* Hoe meer God zich tot u neerbuigt., hoe meer u draalt, en naarmate Hij meer van vergeving spreekt, overtreedt u te sterker tegen Hem. Is dat edelmoedig? Is dat

rechtmatig? Is dat wijs? Is het redelijk, zo te handelen?
O, mijn geliefde hoorders, waarom zou u zich zo zinneloos aanstellen? Sommigen van u komen gaarne hierheen om mij te horen prediken, en drinken al wat ik te zeggen heb in; u eist zelfs van mij dat ik ernstig met uw zielen zal te werk gaan; en toch, ondanks dit alles wilt u geen keuze doen voor God, voor Christus, voor de hemel. U dobbert tussen goed en kwaad, u bent noch koud noch heet. Ik wenste dat u òf koud òf heet was. Ik zou zelfs kunnen wensen dat u al mijn woorden voor onwaar hield; of dat u anders, wanneer u ze voor waar houdt, er terstond naar ging handelen. Hoe kunt u uw dubbele schuld verantwoorden dat u God beledigt en dat u, wetende welk een ontzettend kwaad dit is, het toch begaat? U verwerpt Christus en erkent niettemin dat u Hem behoort aan te nemen. U spreekt gunstig van een Evangelie dat u niet gezind bent voor uzelf aan te nemen! u gelooft grote dingen van een Zaligmaker, Die u toch niet als uw Zaligmaker wilt erkennen! Jezus zelf zegt: *'Indien Ik u de waarheid zeg, waarom gelooft u Mij dan niet?'*
'Veracht u de lankmoedigheid Gods?' Durft u dat doen? Ik beef bij de gedachte dat iemand Gods goedertierenheid zou verachten. Is dat geen wezenlijke Godslastering? Durft u die begaan? Wanneer u het tot hiertoe hebt gedaan doet het niet langer. Zeg vóór de zon heden ondergaat bij uzelf: 'Ik wil niet langer een verachter van Gods goedertierenheid zijn; *ik zal opstaan en tot mijn Vader gaan en ik zal tot Hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd.* Ik zal niet rusten voor en aleer Hij mijn zonden in het bloed van de verzoening heeft uitgedelgd.'

III. Om te besluiten, wens ik u, die ver van God leeft, te wijzen op de kennis, die u veronachtzaamt. Lees mijn tekst. *'Veracht u de rijkdom van Zijn goedertierenheid, verdraagzaamheid en lankmoedigheid, niet wetende dat de goedertierenheid Gods u tot bekering leidt?'* Hier zijn velen tegenwoordig die als leerstellige waarheid weten dat de goedertierenheid van God tot bekering leidt, en haar toch niet als een praktische waarheid kennen waarnaar ze hun leven inrichten; in werkelijkheid gedragen ze zich zo tegenover die waarheid dat er niets waars voor hen in overblijft. En wanneer ze dit niet weten, zijn ze willens blind, niet duldende dat een zaak die hun onaangenaam is als deze hun gemoed beroert.
Geen mensen zijn zo blind als die welke niet willen zien. Maar wie niet ziet, ondanks hij wel ogen heeft, voegt aan zijn blindheid een misdaad toe, die niet aanwezig is bij degene die het gezicht mist.
Waarde hoorders, of u die waarheid weet of niet weet, wens ik u indachtig te maken dat Gods geduld met u ten doel heeft u tot bekering te leiden. 'Hoe?' zegt u. Wel, allereerst door u gelegenheid tot bekering geven. De jaren, die bij u al tot een aanmerkelijk aantal gestegen zijn, zijn u toebedeeld opdat u tot God zou wederkeren. Sinds u de leeftijd van een twintig jaar bereikt had hebt u meer dan overvloedig gezondigd. Misschien bent u toen wel begonnen met andere jonge mensen te verleiden en wie onder uw invloed waren in het kwade te onderrichten. Waarom heeft God u niet eensklaps weggeraapt? Het zou een winst voor de wereld zijn geweest indien ze u verloren had. Maar nu bent u gespaard tot uw dertigste jaar. Was niet elk jaar waarmee God uw leven verlengde een bewijs dat Hij zei: 'Ik wil hem nog sparen, want misschien zal hij nog tot inkeer komen en gaan denken aan zijn God. Ik wil hem nog meer licht schenken, hem de gelegenheden vermeerderen; Ik zal hem beter onderwijs, betere prediking verschaffen, wie weet, hij mocht zich bekeren.' Toch hebt u het niet gedaan.
Of bent u al veertig jaar geworden en staat u toch nog altijd waar u op uw twintigste jaar stond? Staat u nog altijd buiten Christus? Dan bent u sedert van kwaad tot erger

vervallen. Want dan hebt u zwaarder gezondigd en hebt u de Heere des te grievender beledigd. U hebt nu ruimte van tijd genoeg gehad. Wat hebt u nog meer nodig?
Wanneer uw kind misdreven heeft, zegt u: 'kind, als u geen vergeving vraagt, moet ik u straffen.' Zeg eens, geeft u dan uw kind wel zoveel minuten om tot inkeer te komen als God u jaren heeft gegeven om u te bekeren? Ik geloof het niet. Als een ondergeschikte u gestadig dwarsboomt, als hij achteloos is, of slordig, of ongehoorzaam, dan zegt u tot Hem: 'Ik heb lang geduld geoefend met uw gebreken, nu zal ik er een eind aan maken en u laten gaan. Ik kan die onachtzaamheid, verkeerdheid en luiheid niet laten ophouden, binnenkort moet u vertrekken.' Hebt u niet op dezelfde wijze u uitgelaten tegen uw dienstbode en het raadzaam geacht haar de dienst op te zeggen? De Heere heeft hetzelfde tot u gesproken; toch bent u hier nog, in het land van de levenden, maar onbekeerd; gespaard, maar alleen gespaard gebleven om uw misdaden en overtredingen te vermenigvuldigen. Weet dit, als Gods goedertierenheid en verdraagzaamheid u gelegenheid tot bekering liet; laat die gelegenheid niet voor u een gelegenheid zijn om uw hart te verharden.

Verder. Het heeft de Heere behaagd u hierin een wenk te geven tot bekering.
Het is mij alsof elke morgen dat een mens nog onboetvaardig ontwaakt en zich nog buiten de hel bevindt, het zonlicht tot hem zegt: 'Ik beschijn u nog weer een dag, opdat u zich deze dag bekeren zou.' Wanneer uw bed u 's avonds opneemt, is mij alsof het u toeriep: 'Ik zal u nog een nacht laten rusten, opdat u uw leven gebruiken mag om u van uw zonden te bekeren en vrede en rust in Jezus te zoeken.' Elke bete brood, die u van uw tafel toekomt, roept u toe: 'Ik moet uw lichaam onderhouden opdat u nog gelegenheid tot bekering hebben zou.' Telkens als u uw Bijbel openslaat, roepen de bladen u toe: 'Wij spreken tot u opdat u zich zou bekeren.' Telkens wanneer u een preek hoort, indien het een prediking is zoals God wil dat er gepredikt zal worden, wordt u gebeden u tot de Heere te keren en te leven. Werkelijk, de verlopen tijd van uw leven mag u voldoende zijn geweest om op de wijze van de heidenen te leven. *'God heeft de tijd van uw onwetendheid overgezien en verkondigt nu alle mensen overal, dat ze zich bekeren.'* Roepen niet leven en dood, hemel en hel u op, daaraan gevolg te geven? Zo hebt u dan in de goedertierenheid van God tijdruimte tot berouw en een drang tot bekering.
Maar hier is meer, want ik hoop dat u bedenkt dat de tekst niet zegt: 'De goedertierenheid Gods roept u tot bekering', maar: *'leidt u tot bekering.'* Dit is een veel sterker uitdrukking. God roept tot bekering door het Evangelie; God leidt tot bekering door Zijn goedertierenheid.
Het is alsof Hij u bij de mouw trekt en zegt: 'Kom deze weg op.' Zijn goedertierenheid legt Zijn vriendelijke hand op u door u met touw van de liefde en mensenzelen te trekken. Gods verdraagzaamheid roept: 'Waarom wilt u mij haten? Wat kwaads heb Ik u gedaan? Ik heb u gespaard, met vrouw en kinderen, Ik heb u van het ziekbed opgericht; Ik heb uw brood overvloedig gemaakt en uw kleerkast gevuld; Ik heb u duizendmaal bijgestaan; waarom gehoorzaamt u mij dan niet? Keer tot God uw Vader terug en leef in Christus Jezus.'
Indien u daarentegen geen rijkdom van tijdelijke voorrechten hebt ontvangen, toch heeft u de Heere langs een meer moeilijke levensweg tot bekering geleid; toen de verloren zoon zich wilde voeden met de draf van de zwijnen, maar het niet kon, en de weeheid van de honger hem kwelde, was die kwelling een dringende boodschap van zijn vader om hem naar huis te lokken waar brood genoeg voorhanden was. *'De goedertierenheid Gods leidt u tot bekering.'* O, dat u zich aan die vriendelijke leiding mocht overgeven en ze volgen, zoals een kind zich aan de leiding van zijn bewaarster

toevertrouwt. Laat uw nood en kruis u leiden tot het Kruis; laat uw vreugde u tot de blijdschap in Christus leiden.
Denkt u niet dat dit alles u moest aansporen tot bekering, omdat God zelf u de weg baant? Terwijl God u tot bekering leidt, is het Zijn doel niet u aan uzelf over te laten. Als Hij u laat bidden dat u zich bekeren zou dan is Hij bereid uw boetvaardigheid aan te nemen, en met u tot verzoening te komen. Als Hij u dringt uw hart tot Hem te keren, is het omdat Zijn eigen hart in liefde tot u uitgaat.
Bekering brengt een volstrekte verandering in uw beschouwing van de dingen en in uw schatting van al wat bestaat; ze is een ommekeer in uw voorstellingen, in uw gedachten en voornemens en in uw gedrag. Wanneer de Heere u leert: u die weg op voert, wil Hij u daarop ook nabij zijn. Volg Zijn genadige leiding opdat Zijn Geest u met nog groter kracht en tot nog groter uitkomst leide, totdat u ten slotte ervaren mag dat Hij beide, bekering en geloof, in u gewerkt heeft en u in de Heere verlost bent met een eeuwige verlossing. Wanneer de goedertierenheid van God u tot bekering leidt, houd u dan hiervan verzekerd dat Gods goedertierenheid u zal aannemen wanneer u tot bekering komt en dat u zult leven voor Zijn aangezicht als Zijn begenadigd en geliefd kind.

Tot mijn leedwezen moet ik besluiten, want ik heb u niet half zo dringend gewaarschuwd en genodigd als ik wel gewenst had. En toch, wat kan ik nog meer zeggen? Ik zal het gesprokene aan uzelf overlaten. Zou u, indien u in Gods plaats was, het dulden zo behandeld te worden als u Hem bejegent? Als u één en al goedertierenheid en vriendelijkheid was, en al dertig of veertig jaar met een schepsel geworsteld had, hoe zou u het dan kunnen verdragen dat dit schepsel nog altijd hetzelfde bleef en van uw zorg misbruik maakte om zijn tegenstand nog te meer bot te vieren? Zou u dan niet zeggen: 'Nu mijn lankmoedigheid hem met de zonde doet spelen, zal ik mijn houding tegenover hem veranderen. Als tere vriendelijkheid hem niet tot verandering kan brengen, moet ik hem overgeven; wanneer zelfs mijn liefde geen indruk op hem maakt, zal ik hem aan zich zelf overlaten. Hij zij dan aan zijn eigen wegen over gegeven, - ik maak gedane zaken met hem en zal afwachten wat het einde worden zal'?
O, Heere, spreek u niet alzo, spreek alzo niet tot één van ons, in deze vergadering aanwezig, maar dat Uw grote genade deze dag nog voor menigeen tot het begin make van een nieuw leven. Dat nog veel harten getroffen mogen worden door de liefde van de gekruisigde Zaligmaker opdat ze leren mogen Hem te zoeken! Dit is de weg van de verlossing: *'Geloof in de Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden.'* U weet hoe de Heere ons de last gegeven heeft: *'Gaat heen in de gehele wereld en predikt het Evangelie aan alle creaturen!' 'Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.'*
Wij prediken het geloof, waarbij wij op Christus als de enige en algenoegzame Zaligmaker wijzen; de doop, waardoor wij met Hem begraven worden in Zijn dood, en met Hem opstaan om in nieuwigheid des levens te wandelen. Dit heeft Hij ons bevolen u te prediken en ik doe dat in dit uur. Vermoeid, maar toch nog niet geheel moedeloos, o, onbekeerlijke mens, nodig ik u nog! Weet wel, dat u al zo dikwijls tevergeefs bent uitgenodigd, nog eenmaal spreek ik tot u in de naam van Christus de Heere, en roep u toe: Bekeer u van uw zonden, zie op uw Heiland en kom tot de belijdenis van Zijn heerlijke naam langs de door Hem Zelf aangewezen weg. Zeker geloof ik dat wanneer ik u verzocht had het leven van een hond te redden, ik u spoedig overreed zou hebben. En u zou niet bedacht willen zijn op de redding van uw eigen zielen. O, zonderlinge tegenstrijdigheid, - dat mensen zich niet willen laten bewegen

om zelf verlost en behouden te worden, maar dwaselijk, onverantwoordelijk zich tegen Gods genade blijven keren, die hen tot bekering leidt. God zegene u, geliefden; dat geen van u de goedertierenheid, de verdraagzaamheid en lankmoedigheid van God mag verachten! Amen.

17. DE LEER VAN DE GENADE LEIDT NIET TOT ZONDE

'Want de zonde zal over u niet heersen, want u bent niet onder de wet, maar onder de genade. Wat dan? Zullen wij zondigen, omdat wij niet zijn onder de wet, maar onder de genade? Dat zij verre.' Rom. 6: 14 en 15.

Bij een vorige gelegenheid trachtte ik aan te tonen, dat de hoofdzaak en het wezen van het ware Evangelie is de leer van Gods vrije genade; zodat metterdaad de uitlichting van Gods genade uit het Evangelie er het levensbloed uit wegneemt, en niets overlaat, dat waard is gepredikt, waard is geloofd, waard is vastgehouden te worden. De genade is de ziel van het Evangelie; zonder haar is het Evangelie dood. De genade is de muziek van het Evangelie; zonder haar is het van alle vertroosting ontbloot. Ook trachtte ik de leer van de genade kort en duidelijk uiteen te zetten en aan te tonen, dat God Zich uit louter genade tot de zondige mensen uitstrekt; terwijl Hij hen schuldig en doemwaardig vindt, schenkt Hij hun vrijmachtig vergeving, volstrekt buiten hun vorige of enigerlei voorgeziene goede werken om. Enkel door ontferming bewogen, verordende Hij een plan tot hun verlossing van de zonde en haar gevolgen; een plan, waarin de genade het leidend beginsel is. Uit vrije gunst heeft Hij in de dood van Zijn geliefde Zoon een verzoening aangebracht, waardoor Zijn genade rechtvaardig kan verleend worden. Hij neemt allen aan, die hun vertrouwen op deze verzoening stellen, terwijl Hij het geloof als de weg van de verlossing aanwijst, opdat het alles uit genade zij. Hierin handelt Hij uit een drang, die Hij in Zichzelf vindt en niet om enige beweegreden in het vroegere, tegenwoordige of toekomstige gedrag van de zondaar. Ik trachtte aan te tonen, dat deze genade van God de zondaar vanouds toevloeit en haar werk aan hem begint, terwijl er niets goeds in hem voorhanden is; ze werkt in hem, wat goed en Gode welgevallig is en gaat zo voort met in hem te werken, totdat de gave van de genade volkomen is en de gelovige wordt opgenomen in de heerlijkheid, die hem bereid is. De genade begint met te verlossen en gaat door, totdat alles voltooid is. Van het begin tot het einde, van de a tot de z van het hemels alfabet gaat alles in de verlossing van genade uit, van genade alleen; alles is uit vrije gunst, niets uit verdienste. *'Uit genade bent u zalig geworden door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave.' 'Zo is het dan noch desgenen die wil, noch desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods.'*

Niet zodra wordt deze leer op duidelijke wijze voorgesteld, of de mensen beginnen haar te bekritiseren. Ze is het mikpunt voor al de pijlen van de vleselijke redenering. Aan onherboren harten behaagt ze niet en zal ze nimmer behagen; ze is zo vernederend voor de menselijke hoogmoed, ze doet de adel van de menselijke natuur zo teniet. Dat de mens door Goddelijke barmhartigheid verlost moet worden, dat hij als een veroordeeld misdadiger vergeving ontvangen moet uit kracht van een koninklijke beschikking, of anders in zijn zonde zal sterven, is een leer, die hij niet verdragen kan. God wordt alleen verheerlijkt in de vrijmacht van Zijn genade; en de zondaar kan niet beter doen dan de gouden scepter aanraken en de onverdiende gunst aanvaarden, juist omdat God ze schenken wil: dit is niet aannemelijk voor de grote verstanden van onze wijsgeren, en de brede cedels van onze zedenleraars; daarom keren ze er zich van af en verzetten zich tegen de heerschappij van de genade. Terstond zoekt de onherboren mens naar grof geschut om er het Evangelie van Gods genade mee te bekampen, en één van de grootste vuurmonden, die hij ooit in het front gebracht heeft, is de bewering, dat de leer van de genade van God tot zorgeloosheid moet leiden. Wanneer grote zondaars uit genade zalig worden, dan zullen de mensen

des te meer grote zondaren worden; en indien Gods genade, die een mens vernieuwt, hem bijblijft, dan zullen de mensen daaruit afleiden, dat ze leven mogen zoals ze willen en toch zalig worden. Dit is de aanhoudend herhaalde tegenwerping, die ik gehoord heb, totdat ze mij door haar ijdel en vals geraas vermoeide. Ik schaam mij bijna zulk een onzinnige bedenking te moeten weerleggen. Men durft beweren, dat de mensen zich vrij zullen wanen om te zondigen, omdat God genadig is, en men schroomt niet te zeggen, dat, wanneer de mensen niet zalig moeten worden door hun werken, ze daaruit zullen besluiten, dat hun gedrag een onverschillige zaak is en dat ze dus mogen zondigen, opdat de genade te overvloediger worde.

Thans wens ik een ogenblik over dit denkbeeld te spreken. Ten dele is het een grote vergissing, en ten dele is het een grote leugen. Ten dele is het een vergissing, omdat het uit misverstand voortkomt, en ten dele is het een leugen, omdat de mensen beter weten of beter konden weten, als ze zulks begeerden.

Ik begin met de erkenning, dat de tegenwerping iets waars schijnt te hebben. Het schijnt enigszins, wanneer wij het land doorgaan en verkondigen: 'De voornaamste van de zondaren kan vergeving van zonden verkrijgen door het geloof in Jezus Christus, want God laat de snoodste van de snoden genade aanbieden', dat dan de zonde een weinig betekenende zaak zal schijnen. Wanneer wij allerwegen roepen: 'Komt, zondaars, komt en wees welkom, en aanvaardt vrije en onmiddellijke vergiffenis door Gods vrijmachtige genade', zullen waarschijnlijk sommigen bij zichzelf zeggen: 'Laat ons onbekommerd zondigen, want wij kunnen geredelijke vergeving krijgen.' Maar wat waarschijnlijk is, is daarom nog niet waar; integendeel, het onwaarschijnlijke en onverwachte geschiedt dikwijls. In zaken van zedelijke aard bedriegt niets zozeer als theorie. De gangen van het menselijk gemoed laten zich niet aanduiden door penseel of kompas; een mens is een wonderlijk wezen. Juist wat redekunstig vaststaat, is niet onwrikbaar, want de harten van de mensen regelen zich niet naar de uitspraken van stelsels. Ik geloof, dat de bewering, alsof de mens onder de heerschappij van de genade tot zonde zou geleid worden, niet redelijk, maar juist het tegenovergestelde is; en ik durf als feit staande houden, dat goddelozen zich in de regel niet op Gods genade beroepen als verontschuldiging van hun zonden. In de regel zijn ze te onverschillig om aan verontschuldiging te denken; en als ze een verschoning aanvoeren, is dit gewoonlijk meer vluchtig en voor de leus. Er mogen enkele mensen zijn van verdorven verstand, die deze verontschuldiging hebben aangevoerd, maar er is geen staat te maken op de grillen van het verduisterd begrip. Ronduit houd ik 't er voor, dat het in enkele gevallen, waarin men zulk een bewering uitte, een louter voorwendsel was en in genen dele een geruststelling, waar het geweten van de mens zelf vrede mee nam. Wanneer mensen zich zo verontschuldigen, geschiedt dit gewoonlijk op bedekte wijs, want de meesten van hen zouden zich diep schamen dit voorwendsel met zoveel woorden uit te spreken. Ik betwijfel, of de duivel zelfs zo zou redeneren: 'God is genadig, laat ons daarom des te meer zondigen.' Het is zulk een duivelse gevolgtrekking, dat ik ze mijn medemensen niet zou willen ten laste leggen, hoewel onze zedekundige tegenstanders niet aarzelen hen zo te vernederen. Werkelijk, geen redelijk wezen kan zichzelf wijs maken dat Gods goedheid een beweegreden kan zijn om Hem meer dan ooit te beledigen. Zedelijke waanzin brengt zonderlinge redeneringen teweeg, maar het is mijn ernstige overtuiging, dat mensen zeer zelden in de praktijk de genade van God als een beweegreden tot zonde beschouwen. Wat bij de eerste oogopslag zo waarschijnlijk voorkomt, is niet zo, wanneer wij het van nabij nagaan.

Ik ben van de onderstelling uitgegaan, dat enkele mensen de genade van God in zorgeloosheid verkeerd hebben. Maar ik vertrouw, dat niemand het ooit tegen een leer

zal opnemen ter oorzaak van het verkeerde gebruik, dat een boze menigte van haar maakte. Kan niet elke waarheid worden misbruikt? le er één enkel stuk van de leer van de Schrift, dat onder de handen van onbekeerden niet verdraaid is geworden? Wordt in de goddelozen niet een onuitputtelijk vernuft openbaar om kwaad uit goed te bereiden? Indien wij een waarheid veroordelen ter oorzaak van het misbruik, dat bijzondere personen daarvan maken, die belijden, dat ze haar geloven; dan moeten wij onze Heiland zelf veroordelen wegens wat Judas deed, en ons heilig geloof zou de dood vinden onder de handen van afvalligen en huichelaars. Laat ons handelen, zoals het aan redelijke mensen betaamt. Wij keuren het koord niet af, omdat waanzinnige mensen er zich aan opgehangen hebben; en wij verlangen niet dat de magazijnen van Sheffield zullen worden geslecht, omdat hun snijwerktuigen aan moordenaars tot instrument verstrekten.

Het mag de schijn hebben, dat de leer van de vrijmachtige genade een vrijbrief voor de zonde geeft, maar een beter begrip van de zonderlinge werking van het menselijk gemoed zal ons tot juister licht brengen. Hoewel de menselijke natuur gevallen is, is ze nochtans menselijk gebleven, en daarom niet ingenomen met zekere vormen van kwaad, zoals bijvoorbeeld onmenselijke ondankbaarheid. Het is nauwelijks menselijk te achten degenen, die ons bij voortduring weldoen, aanhoudend te beledigen. Ik herinner mij een voorval met een half dozijn knapen, die strenge vaders hadden, en een andere knaap, die door zijn ouders teer bemind werd en dit wist. Deze jongens kwamen bijeen om een plan te beramen tot het plunderen van een boomgaard. Allen waren bang om het uit te voeren; ook de bevoorrechte knaap, wie bovendien de voorslag niet behaagde. Één van hen riep uit: 'jullie hoeven niet bang te zijn; als onze vaders ons op de daad betrapten, zouden wij half vermoord worden, maar aan u zou uw vader geen hand slaan.' De jongen antwoordde: 'En denkt u dan, dat ik, omdat mijn vader zo vriendelijk voor mij is, kwaad doen zal en hem bedroeven? Zoiets wil ik tegen mijn goede vader niet doen. Hij is zo goed voor mij dat ik hem niet bedroeven kan.' Het bleek, dat de bewijsvoering van de overige knapen geen overwegende kracht voor hun kameraad had; de tegenovergestelde gevolgtrekking was volkomen zuiver en blijkbaar daartegen bestand. Daar God goed is jegens onwaardigen, zullen sommige mensen zich aan de zonde overgeven, maar er zijn anderen, wie de goedertierenheid van God tot bekering leidt. Ze wijzen met verontwaardiging de beestachtige bewering af, dat, hoe meer God liefheeft, des te weerstrevender wij mogen zijn, en gevoelen, dat het boosaardig is tegen een God van goedertierenheid op te staan.

Intussen kan ik de opmerking niet achterhouden, dat ik tegen de verkeerde invloed van de leer van de genade heb horen getuigen door personen, die wegens hun eigen zedelijkheid in genen dele bevoegde rechters waren. De zedelijkheid is al ver weggezonken, wanneer onzedelijke personen haar in bescherming moeten nemen. Tegen de leer van de rechtvaardiging door het geloof wordt gemeenlijk aangevoerd, dat ze de zedelijkheid beledigt. Voor enige tijd haalde een dagblad een vers aan uit één van onze volkszangen, dat hierop neerkomt: 'Moede, tobbende slover, waarom weert u zich zo? Staak uw werk; lang, zeer lang al is alles volbracht. Tenzij u zich door een eenvoudig geloof aan Jezus' werk vastklemt is alle werk dodend en eindigt werken in de dood.' Dit werd een verderfelijke leer genoemd. Toen ik het artikel las, voelde ik bijna ontzag voor de man, die Paulus en Luther zo terecht zette en dacht, hoeveel hij wel moest gedronken hebben, om zijn Geest tot zulk een hoogte van godgeleerde kennis op te voeren. Ik heb de leer van de vrije genade horen veroordelen, omdat ze de zedelijkheid niet bevorderde, door mensen wie ik had mogen vragen: 'Wat heeft de zedelijkheid met u te maken of u met haar?'

Deze heftige ijveraars voor goede werken zijn niet dikwijls betrachters van goede

werken. Laten de wettischen op hun eigen handen en tongen letten en het aan de leer van de genade en haar predikers overlaten, voor zichzelf te antwoorden.
Wanneer ik een blik in de geschiedenis van het verleden sla, zie ik op haar bladzijden een logenstraffing van de vaak herhaalde laster. Wie durft staande houden, dat de mannen, die in de genade van God geloofden, zondaren waren boven anderen? Met al hun fouten zullen zij, die stenen tegen hen opnemen, weinigen zijn, indien ze eerst zichzelf beproeven om hun meerderen in karakter te wezen. Wanneer zijn ze beschermers van de ondeugd of verdedigers van het onrecht geweest? Neem het tijdvak in Engelands geschiedenis, toen deze leer zeer sterk in het land werd voorgestaan. Wie waren toen de mannen, die aan deze leer het sterkst vasthielden? Mannen als Owen, Charnock, Manton, Howe, en ik aarzel niet er Olivier Cromwell bij te voegen. Welk soort van mensen waren deze? Deden ze mee aan de losbandigheid van het hof? Stelden ze een boek voor uitspanningen op om de zondag te slijten? Richtten ze kroegen en bordelen op? Ieder, die de geschiedenis kent, zal u zeggen, dat het grootste misdrijf van deze mannen in de ogen van hun vijanden was, dat ze te streng godsdienstig waren voor de tijd, waarin ze leefden, zodat men hen Puriteinen noemde en hun ten laste legde, dat ze er een sombere godgeleerdheid op na hielden. Geliefde hoorders, indien er in die dagen ongerechtigheid in het land heerste, dan moest ze gezocht worden bij die godsdienstige partij, die zaligheid door de werken verkondigde. De heren met hun vrouwelijke lokken en welriekend haar, wier taal heiligschennis ademde, waren de voorstanders van de zaligheid door de werken; en terwijl ze vol waren van zinnelijke lust, pleitten ze voor menselijke deugd. Maar alleen de mannen, die in de genade geloofden, waren van ander allooi. Ze verkeerden niet in de zalen van de zwelgerij en ongebondenheid. Waar waren zij? Men kon hen op hun knieën vinden, roepende tot God om uitkomst in de beproeving; en in de tijden van de vervolging kon men hen in de kerkers vinden, met blijdschap de beroving van hun goederen verdragende om van de waarheid wil. De Puriteinen waren de godvruchtigste mensen op de gehele aarde. Is het overeen te brengen, dat men hun een scheldnaam geeft om hun reinheid en toch zegt, dat hun leer tot zonde leidt? Geenszins is dit een op zichzelf staand voorbeeld, dit voorbeeld van de Puriteinen: de gehele geschiedenis bevestigt de regel; en wanneer gezegd wordt dat deze leer zonde wekt, beroep ik mij op feiten en laat het aan het orakel over daarop te antwoorden als het kan. Indien wij ooit een rein en godvruchtig Engeland willen zien, dan moeten wij een Evangelieverbreidend Engeland hebben: indien wij dronkenschap en het maatschappelijk kwaad teniet zullen doen, dan moet het door de verkondiging van de genade van God geschieden. De mensen moeten vergeving krijgen uit genade, vernieuwd worden door genade, hervormd door genade, geheiligd door genade, bewaard door genade; en wanneer dat geschiedt, breekt de gouden eeuw aan. Maar zolang hem louter de plicht wordt voorgehouden en het aan hen wordt overgelaten die in eigen kracht te volbrengen, is het vergeefs werk. U zult een dood paard lang kunnen slaan, zonder dat het zich beweegt; er moet leven in zijn, want anders is al uw slaan tevergeefs. Aan mensen, die geen voeten hebben, te zeggen dat zij gaan moeten is een ijdel werk; en dat is het onderwijs in de zedenleer, alvorens genade een hart geeft om heiligheid lief te hebben. Het Evangelie alleen zet de mens beweging en kracht bij en daarom is het het Evangelie, dat wij als de ware hervormer van de mensheid hebben te beschouwen.
Ik hoop deze morgen de genoemde tegenwerping te bestrijden, als mij daartoe kracht wordt verleend. De leer van de genade, het gehele plan van de verlossing door genade is hoogst bevorderlijk aan heiligheid. Ze leert ons antwoorden: *'Dat zij verre!'* op de vraag: *'Zullen wij zondigen, omdat wij niet zijn onder de wet, maar onder de genade?'*

Dit wens ik in helder daglicht te stellen. Ik verzoek uw aandacht voor de volgende zeven punten.

I. U zult zien, dat het Evangelie van de genade van God ware heiligheid in de mensen bevordert, door te doen bedenken dat de verlossing, die het brengt, is verlossing van de heerschappij van de zonde. Wanneer wij aan de diepst gevallen verlossing verkondigen, denken sommigen, dat wij daarmee enkel de bevrijding van de hel en de ingang ten hemel bedoelen. Ze sluit dit alles in en heeft dit tengevolge, maar is toch niet wat wij op 't oog hebben. Wat wij met verlossing bedoelen, is dit: bevrijding van de liefde tot de zonde, terugkeer van de weg van de zonde, vrijmaking van de lust tot zondigen. Let wel. Indien het waar is, dat die gave van de verlossing van zonde de gave van de Goddelijke genade is, hoe kan dan die gift, of de vrije schenking van die gave, zonde teweegbrengen? Ik kan het gevaar daarvan niet inzien. Integendeel zeg ik tot de man, die de genadige belofte van overwinning van de zonde verkondigt: 'Maak alle mogelijke spoed, ga van het ene tot het andere einde van de wereld en zeg tot de snoodsten van de mensenkinderen, dat God bereid is door Zijn genade hem vrij te maken van de liefde tot de zonde en hem tot een nieuw schepsel te vormen.' Stel u voor, dat de verlossing, die wij prediken, deze was: 'U, die vervreemd van God geleefd hebt en nog steeds goddeloos leeft, mag, kunt uw zonden aan de hand houden, en zult niettemin aan de straf ontkomen!' Dat zou inderdaad verderfelijk zijn. Maar indien die verlossing deze is: 'U, die het goddelooste en boosaardigste leven leidt, kunt door het geloof in de Heere Jezus tot verandering van leven geraken, zodat u voor God zult leven in plaats van de zonde en de Satan te dienen!' Welke schade kan daardoor gedaan worden aan de strengste zedelijkheid? Welnu, ik zeg, verbreid zulk een Evangelie en laat het weerklinken door alle delen van ons uitgestrekt gebied en laat alle mensen het horen, om het even of ze in het Hogerhuis zitten of in de kerker zuchten. Zeg het allerwegen, dat God vrijmachtig en uit oneindige genade bereid is de mensen te vernieuwen en hen tot nieuwe schepselen te maken in Christus Jezus. Kan er uit de onbeperkte verkondiging van deze boodschap enig kwaad voortvloeien? Hoe slechter de mensen zijn, hoe blijer wij hen deze waarheid zullen zien omhelzen, want juist de slechte mensen zijn het, die er de meeste behoefte aan hebben. Ik zeg tot ieder van u, wie u ook bent en hoedanig uw verleden ook zijn mag: God kan u vernieuwen door de macht van Zijn genade, zodat U, die voor Hem als dode, dorre beenderen bent, kunt levend gemaakt worden door Zijn Geest. Deze vernieuwing zal zich openbaren in heilige gedachten, reine woorden en rechte daden tot eer van God. In grote liefde is Hij bereid al deze dingen te werken in allen die geloven. Waarom zou enig mens zich aan zulk een beschikking stoten? Welk mogelijk nadeel kan er uit voortkomen? Ik daag de schranderste tegenstander uit, op zedelijke gronden daartegen iets in te brengen, dat God aan mensen een nieuw hart en een nieuw geest geeft naar Zijn welbehagen.

II. Laat het, als een uitgemaakte zaak, niet vergeten worden, dat het beginsel van de liefde bevonden is zeer grote macht over de mensen te bezitten. In de kindsheid van de geschiedenis droomden de volken, dat de misdaad door strengheid kon worden tegen gegaan en pasten ze wrede straffen toe. Maar de ondervinding bracht hen van hun dwaling terug. Onze voorvaderen haatten de vervalsing van handelswaren, die een ergerlijk bedrog is en indruist tegen de goede trouw tussen mens en mens. Om haar te doen ophouden, maakten ze vervalsing tot een halszaak. Helaas, hoeveel moorden vinden in die wet hun oorzaak. Toch is het gestadig gebruik van de galg nooit in staat geweest de misdaad uit te roeien. Veel misdrijven zijn tevoorschijn geroepen en

toegenomen door de straf, die ten doel had ze te onderdrukken. Sommige misdrijven hebben bijna opgehouden te bestaan, nadat de daarop gestelde straf verlicht was.
Het is een opmerkelijk verschijnsel bij de mensen, dat, wanneer hun iets verboden wordt te doen, ze terstond geprikkeld worden om dat juist te doen, ook al hadden ze er tevoren nooit aan gedacht. De wet beveelt gehoorzaamheid, maar bevordert haar niet; dikwijls veroorzaakt ze ongehoorzaamheid; en het is bekend, dat overmatige straf tot misdrijf aanzet. De wet faalt, de liefde wint.
De liefde maakt in menig geval de zonde schandelijk. Wanneer iemand een ander besteelt, is dit al slecht. Maar wanneer iemand zijn vriend besteelt, die hem dikwijls geholpen heeft als hij in nood verkeerde, zal iedereen zeggen, dat de misdaad onvergeeflijk is. Liefde zet met de zonde een brandmerk op het voorhoofd met een gloeiend ijzer. Als iemand een vijand vermoordt, is dit een zware misdaad. Maar als hij zijn vader doodt, aan wie hij zijn leven verschuldigd is, of zijn moeder, aan wier borst hij als zuigeling lag, dan komen allen tegen zulk een monster op. In het licht van de liefde wordt de zonde als uitermate zondig beschouwd.
Nog is dit alles niet. De liefde heeft een grote drijfkracht tot de hoogste vorm van deugd. Sommigen hebben daden, waartoe niemand te bewegen was op grond van de wet, bereidwillig, uit liefde verricht. Zouden onze onverschrokken mensen uit gehoorzaamheid aan een Parlementsakte met de reddingsboot uitgaan? Nee, ze zouden er zich met verontwaardiging tegen verzetten om gedwongen te worden hun leven te wagen. Maar ze zullen het gaarne doen om hun medemensen te redden. Denk aan de woorden van de apostel: *'Nauwelijks zal iemand voor een rechtvaardige sterven: want voor de goede zal mogelijk iemand ook bestaan te sterven.'* Goedheid wint het hart en iemand is bereid om voor de vriendelijke en edelmoedige te sterven. Dat was een onsterfelijk woord van de gewonde Franse soldaat. Toen de wondheler, om de kogel te vinden, zeer diep sneed, riep de gewonde uit: 'Een weinig dieper en u zult de keizer raken', waarmee hij zeggen wilde, dat de naam van de keizer in zijn hart geschreven stond. Bij ernstige gelegenheden hebben mensen zich in de kaken van de dood gestort om een leidsman te redden, die ze liefhadden. Plichtsgevoel verdedigt het fort, maar liefde werpt haar lichaam in de lijn van de dodelijke kogel. Wie zou uit kracht van wet eraan denken zijn leven op te offeren? De liefde alleen acht haar leven niet zo dierbaar als de dienst van haar geliefde. De gehele geschiedenis van Christus' gemeente, voor zover ze haar Heiland getrouw geweest is, is daarvoor een bewijs.
Vriendelijkheid ook, werkende door de wet van de liefde, heeft dikwijls de slechtste omgezet, en daardoor bewezen dat ze geen werkster van het kwade is. Meer dan eens hebben wij de geschiedenis gehoord van de soldaat, die naar de strafafdeling overgebracht, met zweepslagen gestraft en in de gevangenis gezet was, alleen, omdat hij zich gedurig aan dronkenschap en wangedrag schuldig maakte. Op zekere dag zei de bevelvoerende officier: 'Ik heb bijna alles met deze man beproefd en kom niet verder met hem. Nog één middel wil ik beproeven.' Toen hij voorgebracht was, sprak de officier hem toe en zei: 'U schijnt onvatbaar voor verbetering te zijn; wij hebben alles met u beproefd en er schijnt geen hoop op verbetering van uw slecht gedrag te zijn. Ik heb besloten te beproeven of een ander middel enige uitwerking zal hebben. Hoewel u zweep en kerker verdiend hebt, schenk ik u volkomen vergiffenis.' De man werd diep getroffen door het onverwachte en onvoorwaardelijke pardon, en werd een goed soldaat. De geschiedenis draagt de stempel van de waarheid: wij gevoelen allen dat ze zo moest eindigen.
Dit verhaal is zulk een goed betoog, dat ik u een ander wil mededelen. Een dronkaard ontwaakte op zekere morgen uit zijn roes met zijn kleren aan, juist zoals hij de vorige avond was neergevallen. Hij zag zijn enig kind, zijn dochtertje Millie zijn ontbijt

gereed maken. Terwijl hij de ogen wreef, zei hij tot haar: 'Millie, waarom blijf je bij mij?' Ze antwoordde: 'Omdat u mijn vader bent en omdat ik u liefheb.' Hij sloeg het oog op zichzelf en besefte, welk een verlopen, haveloos en nietswaardig schepsel hij was, en hij vroeg haar opnieuw: 'Millie, hou je wezenlijk van mij?' Het kind riep: 'Ja vader, dat doe ik, en ik zal u nooit verlaten, omdat moeder op haar sterfbed tot mij zei: 'Millie, blijf altijd bij je vader, en bid gedurig voor hem, want binnenkort zal hij ophouden met drinken en een goede vader voor je worden', en daarom zal ik u nooit verlaten.' Is het te verwonderen, wanneer ik er bijvoeg, dat, zoals het verhaal luidt, Millie's vader het drinken liet varen en een Christelijk man werd? Het zou opmerkelijker zijn geweest, indien hij het niet gedaan had. Millie stelde de vrije genade op de proef, niet waar? Volgens onze zedenmeesters had ze moeten zeggen: 'Vader, u bent een verschrikkelijke ellendeling! Ik heb mij lang genoeg met u opgehouden, ik moet u nu verlaten, want anders zou ik andere vaders aanmoedigen om te gaan drinken.' Bij zulk een eigenaardige behandeling vrees ik dat Millie's vader een dronkaard was gebleven, totdat hij zich dood gedronken had. Maar de kracht van de liefde maakte hem tot een beter mens. Blijkt uit deze en dergelijke voorvallen niet, dat de liefde een grote invloed ten goede oefent?
Hoor een andere geschiedenis. Ten tijde van de oude vervolgingen leefde in Cheapside een man, die God vreesde en de geheime vergaderingen van de gelovigen bijwoonde; en dicht bij hem woonde een arme schoenlapper, die dikwijls in de nood door de koopman was bijgestaan. Maar de arme man was een boosaardig wezen, en hoogst ondankbaar bracht hij, op hoop van beloning, een aanklacht in tegen zijn trouwe vriend ten aanzien van zijn godsdienst. Deze beschuldiging zou de koopman de vuurdood hebben berokkend, wanneer hij geen middelen had gevonden om te ontvluchten. Op zijn woonplaats teruggekomen, bracht de koopman geen enkele verandering in zijn gedrag jegens de boosaardige schoenmaker, maar was integendeel trouwer dan ooit. De laatste echter liet het geweten geen rust, en hij vermeed de edele man zoveel hij maar kon door de vlucht te nemen, zodra hij hem naderen zag. Op zekere dag was hij genoodzaakt hem vlak onder de ogen te komen, en toen vroeg de Christen hem op vriendelijke toon: 'Waarom mijdt u mij? Ik ben uw vijand niet. Ik weet al, wat u gedaan hebt om mij ongelukkig te maken, maar nooit is er een boze gedachte tegen u in mij opgekomen. Ik heb u geholpen, en ik ben bereid dat te doen, zolang ik leef. Maar laat ons vrienden zijn.' Verwondert het u, dat ze elkaar de hand drukten? Zou het u verwonderen, als de arme man weldra op een samenkomst van de vervolgden te vinden was? Al dergelijke verhalen berusten op het zekere feit, dat de genade een eigenaardige overwinnende macht heeft en de mensen tot het goede leidt, hen trekkende met koorden van de liefde en van de goedertierenheid. De Heere weet, dat, hoe boos de mensen ook zijn, de sleutel van hun harten aan de spijker van de liefde hangt. Hij weet dat Zijn almachtige goedheid, hoe dikwijls ook ontweken, ten laatste overwinnen zal. Ik geloof, dat dit punt nu duidelijk is. Mij is het althans helder als de dag. Maar laat ons verder gaan.

III. Er bestaat geen gevaar, dat de leer van de genade van God de mensen tot zonde leiden zal, aangezien haar werkingen onvermijdelijk het oog wijd openen moeten voor het kwaad van de zonde. Juist door de genade wordt de zonde bij uitstek pijnlijk, zowel voor, als nadat ze vergeven is. Wanneer God Zich een mens aantrekt om zijn zonden uit te delgen en hem tot Zijn kind te maken, dan laat Hij hem gewoonlijk zijn boosheid zien in al haar afschuwelijkheid; Hij laat hem onafgewend op zijn zonden staren, totdat hij met David uitroept: *'Mijn zonde is gestadig voor mij.'* Wat mijzelf betreft: toen ik van mijn zonden overtuigd was, zag mijn geestesoog niets, dat kon

bekoren; mijn ziel aanschouwde slechts duisternis en een verschrikkelijke storm. Het was, alsof een afgrijselijke vlek op mijn oogbollen geschilderd was. Als een barse kamerdienaar schoof de schuld mijn bedgordijnen open, zodat ik niet tot rust kwam, maar in mijn sluimer al op de toekomstige toorn vooruitliep. Ik gevoelde, dat ik God had beledigd en dat dit het snoodste is, wat een mens doen kan. Ik was in onenigheid met mijn God, in onenigheid met het hele heelal; ik had mij voor eeuwig verloren gegeven en was verwonderd, dat ik het knagen niet voelde van de worm, die niet sterft. Tot op dit ogenblik brengt het aanschouwen van zonde de vreselijkste aandoeningen in mijn hart teweeg. Iedere man en iedere vrouw, hier aanwezig, die dit of iets dergelijks ondervonden hebben, zullen een diepe afkeer van de zonde gevoelen. Een kind, dat zich gebrand heeft, vreest voor het vuur. 'Nee', spreekt de zondaar tot zijn verleider, 'éénmaal hebt u mij bedrogen, en tengevolge daarvan heb ik zo geleden, dat ik niet voor de tweede maal wil misleid worden. Ik ben gelijk een brandhout uit het vuur gerukt en kan niet meer naar het vuur gaan.' Door de werkingen van de genade zijn wij afkerig gemaakt van de zonde, wij walgen van haar zowel als van haar genot. Vurig wensen wij er volkomen van bevrijd te worden. Ze is ons een verfoeisel, evenals Amalek dat was voor Israël. Als u, mijn vriend, niet alle zonden verfoeit, vrees ik, dat u nog een bittere gal bent, want één van de zekere vruchten van de Geest is lust tot heiligheid en afkeer van alle boosheid. Een diep, innerlijk gevoel verbiedt een kind van God te zondigen; zijn binnenste heeft de zonde geoordeeld en veroordeeld, en daarom is ze hem iets afschuwelijks. Een hevige en aanhoudende vijandschap bestaat er tussen de kinderen van God en het addergebroed van de bozen. Daardoor wordt de vrees, als zou de genade een vrijbrief voor de zonde geven, meer dan voldoende weerlegd.

IV. Bedenk ook, dat hij, die vergeving ontvangen heeft, niet alleen uit kracht van overtuiging tegenover de zonde staat, maar dat ieder, die van de genade van God deelachtig is, een nieuw schepsel in Christus Jezus is geworden. En hoewel nu de leer van de genade in de handen van een natuurlijk mens gevaarlijk kan zijn, houdt ze op dit te zijn in de handen van een mens, die levend gemaakt is door de Geest en vernieuwd naar Gods beeld. De Heilige Geest bewerkt de uitverkorene en verandert hem: zijn onwetendheid houdt op te bestaan; zijn genegenheden worden gewijzigd; zijn verstand wordt verlicht; zijn wil wordt overgebogen; zijn begeerten worden gereinigd; zijn leven wordt een ander; kortom, hij wordt een nieuwgeborene, voor wie alle dingen nieuw zijn geworden. Deze verandering wordt in de Schrift vergeleken bij de opstanding uit de doden, bij een schepping en bij een nieuwe geboorte. Dit geschiedt bij iedereen, die deelgenoot van Gods vrije genade wordt. *'Gij moet wederom geboren worden'*, zei Christus tot Nicodémus, en begenadigde mensen zijn wedergeboren. Iemand zei mij onlangs: 'Als ik geloofde, dat ik voor eeuwig behouden was, zou ik in de zonde leven.' Misschien zou u het doen. Maar als uw hart vernieuwd was, zou u het niet doen. 'Maar', zegt iemand, 'indien ik geloofde, dat God mij van vóór de grondlegging van de wereld heeft liefgehad en dat ik daarom behouden zal worden, zo zou ik mij geheel aan de zonde overgeven.' Misschien zou u en zou de duivel dat doen, maar Gods wedergeboren kinderen hebben zulk een snood bestaan niet. Voor hen is de rijkdom van de genade van God een band van de gerechtigheid, die ze nooit wensen te verbreken; ze gevoelen de liefelijke dwang van de geheiligde dankbaarheid, en jagen naar volmaakte heiligheid in de vreze des Heeren. Alle schepselen leven overeenkomstig hun natuur, en de wedergeboren mens werkt uit de heilige natuurdrang van het vernieuwde hart. Terwijl de wedergeborene naar heiligheid dorst, tegen de zonde strijdt en zich naar reinheid in alle dingen uitstrekt,

richt hij al zijn kracht naar wat rein en volmaakt is. Een nieuw hart maakt alles anders. Als er een nieuwe natuur is tot stand gekomen, nemen alle neigingen een andere richting, en de zegeningen van de alvermogende liefde lokken niet langer gevaar uit, maar boezemen de verhevenste begeerten in.

V. Één van de voornaamste onderpanden voor de heiliging van degenen, die vergeving van zonden gevonden hebben, ligt in de wijze van de verzoening door voldoening. Het bloed van Jezus Christus heiligt zowel als het reinigt. De zondaar weet, dat de vrijmachtige vergeving van zijn zonden aan zijn beste Vriend het leven heeft gekost; dat voor zijn verlossing de Zoon van God met de dood geworsteld, Zijn hartebloed gestort en de verlatenheid van God ervaren heeft. Ziende op de Heiland, die Hij doorstoken heeft, gevoelt hij een heilige afkeer van de zonde. De liefde tot Jezus gloeit in de borst van de zondaar, want die Heiland is zijn Verzoener. Daarom gevoelt hij een hevige afkeer van het dodelijke kwaad van de zonde. Voor hem is alle boosheid verfoeilijk, omdat ze aan Gods Zoon het bloed heeft gekost. Als de boetvaardige zondaar hoort roepen: *'Eloï lama sabachtani'* wordt hij met afgrijzen vervuld bij de gedachte, dat een zo Goede door de hemel verlaten moest worden ter oorzaak van de zonde, die Hij in de plaats van de schuldigen droeg. Uit de dood van Jezus komt hij tot de gevolgtrekking, dat de zonde uitermate zondig is in het oog van de Heere. Want wanneer de eeuwige gerechtigheid zelfs de Geliefde niet sparen kon, toen toegerekende zonde op Hem was, hoeveel te minder zal ze dan zondige mensen sparen? Het moet iets onuitsprekelijk giftigs zijn, dat zelfs de vlekkeloze Jezus zo ontzettend deed lijden. Men kan zich niets voorstellen, dat groter kracht op begenadigde zielen kan oefenen, dan het gezicht van de gekruisigde Zaligmaker, zoals Hij door al Zijn wonden en door elke bloeddrop de zonde aanklaagt. Hoe! Leven in de zonde met de stervende Jezus? Genot vinden in wat Hem de dood werkte? Zich vermaken met wat Zijn heerlijkheid in het slijk wierp? Onmogelijk! Hieruit ziet u, dat de gaven van de vrije genade uit een doorboorde hand nooit kunnen leiden tot vergoelijking van de zonde, maar juist omgekeerd.

VI. Een mens, die deel verkrijgt aan de Goddelijke genade, en een nieuwe natuur ontvangt, geniet voortaan ook de bestendige bijstand van de Heilige Geest van God. De Heilige Geest verwaardigt zich woning te maken bij een iegelijk, die door Gods genade verlost is. Is dat geen wonderlijke wijze van heiliging? Door welke werking kunnen mensen beter voor de zonde worden behoed dan door de inwoning van de Heilige Geest als Plaatsbekleder in hun harten? De eeuwiggezegende Geest drijft de gelovigen tot voortdurend gebed, en welk een kracht tot heiligmaking ligt er voor een kind van God in het spreken met zijn hemelse Vader! In de beproeving vlucht het naar zijn binnenkamer, legt zijn smart voor God bloot, ziet op de bloedende wonden van zijn Verlosser, en vergadert kracht om de verzoeking te weerstaan. Ook is het Woord van God, met zijn voorschriften en beloften, een nimmer falende bron van heiliging. Ware het niet, dat wij ons elke dag in het heilig bad van de eeuwige kracht dompelden, dan zouden wij spoedig zwak en weifelend worden. Maar de gemeenschap met God vernieuwt ons de kracht tot de strijd tegen de zonde. Hoe is het dan mogelijk, dat de leer van de genade de mens, die bestendig naar God dorst, tot zonde zal leiden? De wedergeboren mens wordt ook door Gods Geest gestadig verlevendigd met betrekking tot het geweten, zodat hij dingen, die hem vroeger niet zondig voorkwamen, in helderder licht ziet en mitsdien veroordeelt. Ik weet, dat zekere dingen, die mij tegenwoordig tot zonde zijn, mij voor tien jaar niet zo toeschenen: mijn oordeel is, naar ik vertrouw, meer en meer vrij geworden van de

verblindheid van de zonde. Het natuurlijk geweten is ongevoelig en hard. Maar door de genade wordt het meer en meer teer, totdat het ten laatste even gevoelig wordt als een schrijnende wond. Die de meeste genade ontvangen heeft, gevoelt de meeste behoefte aan nog meer genade. Begenadigden zijn dikwijls schroomvallig de ene voet voor de andere te zetten, uit vreze van een verkeerde stap te doen. Kent u die heilige vrees, die heilige schroom niet? Daardoor is het, dat de Heilige Geest u behoedt uw Christelijke vrijheid ooit in losbandigheid te verkeren, of de genade van God tot een bedekking van de boosheid te maken.
Hierbij komt, dat de Geest van God ons in hoge en heilige omgang brengt met God en ik tart iedereen, om op de berg met God te leven en voorts naar beneden te komen om in zonden te wandelen, zoals de kinderen van de wereld. Als u de vloer van het paleis betreden en de Koning gezien hebt in Zijn schoonheid, zodat het licht van Zijn aanschijn uw hemel is geweest, dan kunt u geen genoegen meer vinden in de duisternis en somberheid van de tenten van de goddelozen. Liegen, bedriegen, huichelen, zoals de kinderen van deze wereld doen, kan u niet langer behagen. U bent van een ander geslacht en uw burgerschap is boven; *'uw spraak maakt u openbaar.'* Indien u inderdaad met God wandelt, zal de geur van het elpenbenen paleis aan u zijn, en de mensen zullen bemerken, dat u in andere verblijven bent geweest dan de hunne. Wanneer een kind van God in enig opzicht verkeerd gehandeld heeft, mist hij tot op zekere hoogte de liefelijkheid van Gods gemeenschap, en alleen wanneer hij zorgvuldig met God wandelt, geniet hij die gemeenschap ten volle, zodat de toe- of de afneming van de gemeenschap een soort van ouderlijke tucht is in het huis van de Heere. Wij hebben niet te doen met Gods richten, maar met Zijn vaderschap, Zijn glimlach en Zijn roede. In het huis van de liefde ontbreekt de orde niet, want onze Vader kastijdt ons als zonen. Zo wordt op duizenderlei wijzen alle vermeend gevaar van Gods genade metterdaad weggenomen.

VII. De gehele verheffing van de mens, die tot een deelgenoot van de genade van God gemaakt is, is daarom mede een bijzonder behoed middel tegen de zonde. Ik durf te zeggen, al word ik bestreden, dat de mens, die de heerlijke leer van de genade gelooft, in de regel zedelijk veel hoger staat dan iemand, die daarvan geen denkbeeld heeft. Waar denken de meeste mensen over? Over woning, kost en kleren. Maar zij, die de leer van het Evangelie aankleven, denken over het eeuwig Verbond, de voorverordinering, de onveranderlijke liefde, de werkdadige roeping, de openbaring van God in Christus, het werk van de Heilige Geest, de rechtvaardigmaking, de heiligmaking, het kinderschap en dergelijke verheven onderwerpen. 't Is al een genot, de reeks van deze grote waarheden te overzien. Anderen zijn als kinderen, die met zandhoopjes aan het zeestrand spelen. Maar wie in de vrijmachtige genade gelooft, wandelt op heuvels en bergen. Zijn gedachtewereld voert hem steeds hoger, van berg tot berg; 's mensen geestelijke statuur wast met zijn omgeving, hij begint te leven in ernstige gedachten en verheven dingen houden hem bezig. Geen geringe zaak, voorwaar. Want niets is zo geneigd om zich te verlagen als de afhankelijke menselijke geest. Ik herhaal, het is geen geringe zaak, want aldus wordt hij bevrijd van lage ondeugden en vernederende begeerten. Zorgeloosheid is de vruchtbare moeder van de ongerechtigheid. Het is een moedgevend teken, wanneer de geest zich met verheven waarheden gaat bezighouden. De mens, die door God tot ernstige gedachten is gebracht, zal niet zo licht in de zonde vallen als hij, wiens geest door zijn vlees geregeerd wordt. De mens heeft nu een opvatting van zijn bestemming gekregen, geheel verschillend van die,welke hem zijn tijd verbeuzelen deed met het denkbeeld, dat hij niet beter doen kan, dan zo vrolijk mogelijk te leven. Hij zegt: 'Ik ben één van Gods uitverkorenen, geroepen om Zijn

kind, Zijn erfgenaam, een mede-erfgenaam van Jezus Christus te worden. Ik ben verordend om een koning en priester van God te zijn, en als zodanig kan ik niet goddeloos wezen, noch voor de gewone dingen van deze aarde leven.' Het doel, dat hij najaagt, verheft hem: hij kan niet meer leven voor zichzelf, want hij behoort zichzelf niet toe, hij is voor een dure prijs gekocht. Nu verkeert hij in de tegenwoordigheid van God en het leven heeft voor hem zijn wezenlijke waarde, ernst en hoge betekenis verkregen. Hij zoekt geen goud bijeen te schrapen, zoals de geldgierige, want hij is onsterfelijk en moet eeuwigblijvende schatten trachten te verwerven. Hij gevoelt, dat hij tot een Goddelijk doel geboren is, en vraagt: *'Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?'* Hij gevoelt dat God hem heeft liefgehad, opdat Zijn liefde zich tot anderen uitstrekken zou. Als God een zeker mens kiest, heeft Hij ook anderen op het oog: Hij verkiest Jozef, opdat een geheel gezin, een geheel volk, nee, de gehele wereld, bij het leven zal worden behouden, wanneer de hongersnood de staf van het brood gebroken heeft. Ieder van ons is een lamp, aangestoken, opdat ze in de duisternis zou schijnen en andere lampen aansteken.

Een nieuwe hoop verrijst in hem, die door genade is gezaligd. Zijn onsterfelijke geest vermeit zich in het schemerlicht van het oneindige. Daar God hem in de tijd heeft liefgehad, gelooft hij, dat dezelfde liefde zijn gezegend deel zal zijn in de eeuwigheid. Hij weet, dat zijn Verlosser leeft, en dat hij Hem in de laatsten van de dagen aanschouwen zal; daarom heeft hij geen vrees voor de toekomst. Hier beneden al begint hij de zangen van de engelen aan te heffen, want in de verte ziet hij de heerlijkheid gloren, die staat geopenbaard te worden. Zo gaat hij, verheugd van hart en met lichte tred, de toekomst tegen, zo vrolijk, als gold het een bruiloft.

Is hier een zondaar, een schuldige zondaar; iemand, die geen enkel verdienste en geen enkele aanspraak op genade bezit; is hier iemand, die door Gods vrijmachtige genade gered wil worden, door het geloof in Jezus Christus? Laat mij u dan zeggen, o zondaar, dat er in Gods Woord niets, geen enkele regel, geen woord of letter tegen u getuigt, maar dat alles u gunstig is. *'Dit is een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken'*, ja, zelfs de grootste. Jezus is in de wereld gekomen om u zalig te maken. Vertrouwen slechts op Hem en geef u aan Hem over. Ik wil u zeggen, wat u dadelijk tot Christus trekken moest: het is de gedachte aan Zijn ondoorgrondelijke liefde. Een losbandige zoon was zijn vader tot groot verdriet geweest; hij had hem bestolen en schande over hem gebracht, en ten slotte deed hij zijn grijze haren met smart ten grave dalen. Hij was een vreselijk slechte zoon: niemand kon liefdelozer zijn dan hij. Niettemin woonde hij de begrafenis van zijn vader bij, en was hij tegenwoordig bij het voorlezen van zijn laatste wil: dat was misschien wel de voornaamste reden, waarom hij gekomen was. Hij had er stellig op gerekend, dat zijn vader hem met een kleinigheid zou afschepen, en was voornemens het zijn bloedverwanten zo lastig mogelijk te maken. Tot zijn grote verbazing, luidde het testament ongeveer aldus: 'Wat mijn zoon Richard betreft, hoewel hij mij op een vreselijke wijze geruïneerd en mijn hart vaak bedroefd heeft, wil ik hem tonen, dat ik hem nog immer als mijn eigen, geliefd kind beschouw, en daarom, ten bewijze mijner onveranderlijke liefde, ken ik hem hetzelfde deel toe als mijn andere zonen.' Hij ging de kamer uit, hij kon het niet uithouden; de onverwachte liefde van zijn vaders had hem overmeesterd. De volgende morgen ging hij naar de notaris en zei: 'U hebt zeker niet goed gelezen, niet waar?' 'Ja, zeker; zie, hier staat het.' 'Dan', zei hij, 'zou ik mijzelf kunnen verwensen, dat ik mijn lieve, oude vader zo dikwijls leed heb veroorzaakt. O, kon ik hem in het leven terugroepen!' Door een onverwachte tentoonspreiding van liefde was er liefde in dat diepgezonken hart geboren. Verkeert u niet in een dergelijk geval? Onze Heere Jezus Christus is

gekomen, maar Hij heeft bij uiterste wilsbeschikking verklaard, dat de voornaamste van de zondaren de voorwerpen van Zijn diepste ontferming zijn. Stervend bad Hij: *'Vader, vergeef het hun!'* Opgestaan, pleit Hij voor overtreders. Zondaren staan Hem altijd voor de aandacht; hun zaligheid is Zijn doel. Zijn bloed is voor hen, Zijn hart voor hen, Zijn gerechtigheid voor hen, Zijn hemel voor hen. Komt, o u schuldigen, en aanvaardt uw erfenis. Steekt de hand van het geloof uit en neemt uw deel aan. Gelooft met heel uw ziel in Jezus, en u zult zalig worden. God zegene u! Amen.

18. EEN GEDENKTEKEN VOOR DE DODEN

EN EEN STEM VOOR DE LEVENDEN

'Want Mozes beschrijft de rechtvaardigheid, die uit de wet is, zeggende: de mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven. Maar de rechtvaardigheid, die uit het geloof is, spreekt aldus: Zeg niet in uw hart: Wie zal in de hemel opklimmen? Hetzelve is Christus van boven afbrengen. Of: wie zal in de afgrond nederdalen? Hetzelve is Christus uit de doden opbrengen. Maar wat zegt zij? Nabij u is het woord, in uw mond en in uw hart. Dit is het woord des geloofs, hetwelk wij prediken. Namelijk, indien gij met uw mond zult belijden de Heere Jezus, en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden.' Rom. 10: 59.

U ziet aan dit rouwgewaad, dat onze gemeente een verlies geleden heeft. Een dierbare, getrouwe vriend D.[1]is mij ontvallen, en mijn hart is te vol om zich te uiten. Ik wist bijna niet, wat ik vanmorgen prediken zou, maar ten laatste besloot ik een gedachtenisrede over mijn verscheiden vriend te houden, in een preek, die met hemzelf samenhing. Daarom dacht ik na en overwoog over welk onderwerp hij wensen zou dat ik predikte, als hij hedenmorgen, evenals verleden Zondag, in ons midden was. Het viel mij niet moeilijk die vraag te beantwoorden. Zijn leven en sterven wezen één richting aan. Hij was een man van zeldzaam gezond verstand, oprecht en rondborstig in zijn uitingen, en uiterst kernachtig in zijn spreken, met zulk een helder oordeel, dat men hem voor de broeder van Jan Ploeger had kunnen houden, zoals hij inderdaad was. Hij gaf niets om gemaakte welsprekendheid, die hij 'louter vuurwerk' noemde; hij had behagen in het klare, echte Evangelie van Jezus Christus. Ik weet, dat hij tot mij zou gezegd hebben: 'Geef hun Christus gekruist, en de zaligheid uit genade door het geloof, zo duidelijk als u kunt.' Want toen hij zwaar ziek was, en in de doodstrijd zelf, herhaalde hij als zijn geloofsbelijdenis in het sterven: "k Breng geen eigen offer aan: Jezus heeft aan 't kruis voldaan'; en op zijn eigenaardige wijze voegde hij er bij: 'Men mag er zoveel van zeggen als men wil, maar 't ligt alles in 't versje van Jacob de Marskramer: 'Ik ben een arme zondaar en anders niemendal. Maar Jezus is mijn Heiland, Hij is mijn één en al.' In het begin van mijn bediening heb ik de geschiedenis in de Parkstraat medegedeeld, en ze deed mijn vriend goed en bevorderde zijn zielsrust sedert die tijd, zodat hij ze zich tot het laatste toe herinnerde en ze herhaalde. Laat mij ze om zijnentwille nog eens verhalen.

De marskramer Jacob was een arm, slecht mens, die van dorp tot dorp had gezworven, vloekende, drinkende, ventende en misschien stelende. Sommigen meenden, dat hij onnozel was, maar de geschiedenis zou tonen dat zijn verstand gezond genoeg was. Hij hoorde ergens een vrouw zingen: 'Ik ben een arme zondaar en anders niemendal. Maar Jezus is mijn Heiland, Hij is mijn Één en al.' Hij hield die woorden in gedachte, en, wat nog beter was, hij begreep hun betekenis, en hij bleef ze neuriën en in zichzelf mompelen, totdat Gods goede Geest ze in zijn hart prentte. Daar werden ze bewaard, en Jacob was een nieuw mens, een verloste. Dus trachtte hij zich bij de gemeente aan te sluiten, maar de broeders keken hem wantrouwig aan en vroegen: 'Hoe staat het met uw ziel?' Hij zei dat hij niets anders wist dan: 'Ik ben een arme zondaar en anders niemendal. Maar Jezus is mijn Heiland, Hij is mijn Één en al.' De goede ouderlingen vroegen heel behoorlijk: 'Bent u bekeerd? bent u wedergeboren?' en Jacob

[1] D. William Higgs. De eerwaarde spreker doelt op een geliefde diaken in de gemeente.

antwoordde: 'Daar weet ik niet veel van, maar dit weet ik en daar ben ik zeker van: Ik ben een arme zondaar en anders niemendal. Maar Jezus is mijn Heiland, Hij is mijn Één en al.' Men zond hem voor een tijd terug, om te zien, of hij zou wassen in kennis, maar hij kwam geen duim verder dan zijn eerste standpunt. Hij wist wat hij al geweten had, en daaraan hield hij vast: 'Ik ben een arme zondaar en anders niemendal. Maar Jezus is mijn Heiland, Hij is mijn Één en al.' Nu, men moest hem in de gemeente opnemen, men kon een man met zulk een geloofsbelijdenis niet goed afwijzen; en toen hij in de gemeente was en wandelde met de broeders, was hij gelukkiger dan de anderen, waarover ze zich zeer verwonderden, en één van hen zei tot hem; 'Broeder Jacob, gevoelt u soms geen twijfel en vrees?' 'Twijfel', zei hij, 'wat bedoelt u? Ik heb er nooit aan getwijfeld dat 'ik ben een arme zondaar en anders niemendal', want daar heb ik dagelijks ondervinding van, en waarom zou ik in twijfel trekken, dat 'Jezus is mijn Heiland, Hij is mijn Één en al?' Want Hij zegt dat Hij het is, en ik moet Hem geloven.' 'Och', ' zei een ander, 'somtijds kan ik mij verheugen in een aangename rust en dan gevoel ik mij zeer gelukkig, maar dan weer verlies ik ze en kom ik in de diepte.' Jacob antwoordde: 'Ik kom nooit lager dan ik ben, want ik ben op de bodem, 'een arme zondaar, en anders niemendal.' Ik kan niet lager komen, niet waar? Maar ik ben ook op de top, want 'Jezus is mijn Heiland, Hij is mijn Één en al', en ik kan niet hoger komen, is het wel?' Ze vielen hem menigmaal lastig met hun bijzondere bevindingen, waarvan u en ik karrenvrachten, misschien wagonladingen hebben, maar hij kon niet uit zijn enige sterke stelling verdreven worden. Ze spraken hem van hun verschillende geestelijke gaven, bestrijdingen, angsten, bekommeringen en vraagstukken, maar nog wilde de marskramer niet wijken. Hij had de waarheid gekocht en wilde ze niet verkopen, en hij hield zich dus aan zijn: 'Ik ben een arme zondaar en anders niemendal. Maar Jezus is mijn Heiland, Hij is mijn Één en al.' Konijnen zijn zwakke dieren, toch hebben ze onder de rotsen hun woningen: ze zijn veilig, maar ze blijven bij hun schuilplaats.

Natuurlijk zijn onze nieuwe broeders Perfectionisten, splinternieuwe heiligen zoals ze zijn, niet als Jacob: ze zijn geen 'arme zondaars en anders niemendal' en ik vrees, dat sommigen van hen ten slotte zullen ondervinden, dat Jezus niet hun Één en al is. Maar als ik en u zijn zoals hij was, 'arme zondaars en anders niemendal', dan mogen wij het er vast voor houden, dat ook de andere regel op ons toepasselijk is. Christus' volheid is berekend op onze ledigheid; Christus' gerechtigheid is berekend op onze zonde; de verlossing is voor de verlorenen. Wanneer u en ik niet langer zondaren zijn, is Christus niet langer onze Zaligmaker; als u en ik Hem niet meer nodig hebben, dan zullen wij Hem niet bezitten. Onze behoefte is onze aanspraak, en als die verloren is, is alles weg. Jezus stortte Zijn bloed en stierf niet nodeloos: Hij kwam om in een dringende noodzakelijkheid te voorzien. Zolang wij niets zijn, is Christus ons Één en al; wij kunnen ons daarvan verzekerd houden, en dat is juist het Evangelie in een enkel woord. Ik meet datzelfde Evangelie hedenmorgen prediken, in de hoop, dat dit woord later wijd en zijd verbreid mag worden, en de één of andere Jacob de Marskramer, of een ander zoals hij, mag bevinden, dat hijzelf volkomen ledig en nietig is, en dan weten dat Christus verordend is tot zijn verlossing. Jezus kwam in de wereld, om wezenlijke, niet om schijnzondaren te verlossen, want Hij is een ware, niet een gewaande Verlosser. Hij verlost hen, die altijd belijden dat ze zondaren zijn, altijd uit zichzelf behoeftig en daarom altijd in Hem verblijd. Zelfs in hun beste staat hebben de verlosten hun Heere nodig; zelfs als wij wandelen in het licht, zoals God in het licht is, en wij gemeenschap met Hem hebben, zondigen wij nog, en reinigt ons nog het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, van alle zonde.

Nu kom ik aan mijn tekst. Let ten eerste op hetgeen Mozes gezegd heeft. Mozes heeft

gezegd: *'De mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven.'* Vervolgens op hetgeen het Evangelie zegt: *'Maar de rechtvaardigheid, die uit het geloof is, spreekt aldus'*, enz. Ten derde willen wij overwegen, wat de Schrift zegt: *'Die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden.'* En dan willen wij in de vierde plaats horen wat de ondervinding zegt, want men mag de ervaring van de gelovigen aanvoeren tot bevestiging van Gods uitspraken.

I. Ik verzoek uw ernstige aandacht voor het eerste punt: wat Mozes zegt: *'Mozes beschrijft de rechtvaardigheid, die uit de wet is, zeggende: De mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven.'* Dit is een duidelijke verklaring. Er is niets verborgens of duisters in. Men behoeft niet naar de hogeschool te gaan en de graad van doctor in de godgeleerdheid te verwerven, om deze uitspraak te begrijpen: ze is zo klaar mogelijk. Zo u zalig wilt worden door de wet, moet u haar geboden doen, en u zult leven. De wet staat geschreven in de tien geboden; u kent die, en als u daardoor wenst te leven, moet u ze houden. Het is niet genoeg voor u, dat u ze van buiten leert, of ze op een bord schildert in uw kerken, of ze telkens overleest en zegt: 'Heere, wees ons genadig en neig onze harten om deze wet te houden'; dat mag heel goed zijn, maar het doet niet ter zake. Als u moet worden behouden door de geboden, dan moet u ze doen; dat is duidelijk. Mozes laat niemand vrijheid te denken, dat hij onder de wet op een andere wijze behouden kan worden, dan door volkomen gehoorzaamheid aan haar. *'Want de hoorders van de wet zijn niet rechtvaardig voor God, maar de daders zullen gerechtvaardigd worden.'* Wat God ook mag geboden hebben, u moet het doen; al wat Hij verbiedt, moet u nalaten. Want alleen door zulk een gehoorzaamheid kunt u leven.
Mozes gaf de wet niet, als beantwoordende aan onze gevallen toestand, of sprak er niet van, dat wij ons best moesten doen en dat God met onze onvolkomen gehoorzaamheid tevreden zijn zou. Nee, hij zegt alleen: *'De mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven.'* Hij vraagt volmaakte en algehele gehoorzaamheid, als daaruit het leven zal voortkomen. Hij zegt niet, dat indien u de wet overtreden hebt, u nog door een ander middel leven kunt. Nee, wanneer de wet eens overtreden is, dan is het geheel uit met uw behoud door haar: één enkele misslag neemt de mogelijkheid weg, dat u ooit door de wet gerechtvaardigd zou worden. *'De mens, die deze dingen doet'*, dat is: altijd, zonder uitzondering, met geheel zijn hart en zijn ziel en zijn kracht, *'zal door dezelve leven'*. Maar niemand anders. Hij mag Jood of heiden zijn, zijn rechtvaardigheid door de wet moet voortkomen uit het naleven van de wet. Mozes spreekt niet over het dragen van amuletten, of het wassen van de handen, of het offeren van wierook, of het volbrengen van ceremoniën tot rechtvaardigheid. Nee, klaar, rechtstreeks, snijdend als een scherp scheermes, legt hij ons de ene volzin voor: *'De mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven.'*
Oordeelt eens, of iemand van onze de gehele wet vervuld heeft. Voor mij beslist dit woord van Mozes, dat niemand van ons bij mogelijkheid door de werken van de wet leven kan. Wij kunnen de wet nu niet houden, want wij hebben haar al geschonden: de vaas is gebroken, en te spreken van ze geheel te houden is onzin. Maar zelfs indien ze niet gebroken was, zouden wij het dan tot morgen uithouden met al onze verzoekingen, terwijl wij een hart omdragen, gelijk wij in ons hebben, zonder die volmaakte en vlekkeloze wet te schenden? Ik ben er zeker van, dat wij het niet zouden kunnen. U, die hoopt door uw werken zalig te worden, koestert een verloren hoop: wat u ook doen of zijn mag in het vervolg, het verleden heeft u reeds te gronde gericht. De weg naar de hemel langs de steile helling van de Sinaï is ontoegankelijk voor wankelende voeten als de onze. Zo u zalig moest worden door de wet, moest u zonder zonde begonnen en voortgegaan zijn, en dan was het noodzakelijk zonder zonde te

eindigen. Er zou geen ogenblik in uw leven zijn, dat u gerust zijn kon, want u zou altijd vrezen, dat u in een onbewaakt ogenblik een overtreding begaan en alles verliezen zou. Maar waarom spreek ik daarvan? Het is ons niet meer mogelijk te dromen van een volkomen, levenslange gehoorzaamheid. Wij hebben leugen gesproken van de moederschoot af; wij waren weerspannig tegen onze ouders in onze kindsheid en eigenzinnig in onze jeugd; bij de intrede van onze mannelijke leeftijd werden wij door deze en die hartstocht beheerst, en sedert heeft allerlei kwaad ons doen afdwalen. Wij zijn zo vol van kwaad, als een ei vol is van voedingsstof, en ons hart is zoals een kooi van onreine vogels. Ik kan het niet zachter uitdrukken. De hoop van de verlossing door de werken is doffe wanhoop; toch zijn er een reeks van mensen op de aardbodem, die altijd deze hopeloze hoop prediken en ons aansporen deze zware last op de schouders van stervenden te leggen. Ze zouden willen, dat wij de zaligheid door de werken van de wet predikten. Dat, zeggen zij, zou tenminste de mensen zedelijk maken en hen ingetogen doen blijven; en toch dwalen ze hierin zelfs tegen het licht, want de geschiedenis heeft bewezen, dat zulk een prediking de mensen slechter en slechter maakt. Het denkbeeld van de zaligheid door de werken ligt als een vreselijke nachtmerrie op de borst van de mensheid, en drukt alle hoop uit de ziel, door de mens de kracht te roven om naar ware heiligheid te trachten. Als iemand alle hoop heeft verloren, werpt hij de teugels in de nek en stort zich in allerlei ongerechtigheid, van oordeel zijnde, dat hij zowel kan gehangen worden om een schaap als om een lam.
Het moet dus zo duidelijk mogelijk zijn voor ieder van onze, die nadenken wil, dat, indien de enige weg ter zaligheid door de werken van de wet hierin is gelegen, de wet in haar geheel te houden, die weg dan voor ons is gesloten, en dat hoe eerder wij er van afzien, des te beter het is. Want dan zullen wij onze gedachten wenden in de goede richting en reizen op de weg, die de Heere in Zijn grote genade voor ons bereid heeft. Dit is het, wat Mozes zegt; hoort het en verootmoedigt u.

II. Nu nodig ik u uit te luisteren naar wat het Evangelie zegt: *'De rechtvaardigheid, die uit het geloof is, spreekt aldus: Zeg niet in uw hart: Wie zal in de hemel opklimmen? Hetzelve is Christus van boven afbrengen. Of: wie zal in de afgrond nederdalen? Hetzelve is Christus uit de doden opbrengen. Maar wat zegt zij? Nabij u is het woord, in uw mond en in uw hart. Dit is het woord des geloofs, hetwelk wij prediken. Namelijk, indien u met uw mond zult belijden de Heere Jezus, en met uw hart geloven, dat Hem God uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden.'*
Merkt nu ten eerste op dat het Evangelie aanspraak maakt op gelijke duidelijkheid als de wet. Mozes maakte er voor de wet, die God door hem aan het volk gegeven had, aanspraak op, dat ze duidelijk en binnen het bereik van hun kennis en hun begrip was. Ik zal u zijn eigen woorden voorlezen. Slaat op Deuteronomium 30: 11: *'Want dit zelve gebod, hetwelk ik u heden gebied, dat is van u niet verborgen, en dat is niet ver. Het is niet in de hemel om te zeggen: Wie zal voor ons ten hemel varen, dat hij het voor ons hale, en ons hetzelve horen laten, dat wij het doen? Het is ook niet op gene zijde van de zee, dat hij het voor ons hale, en ons hetzelve horen late, dat wij het doen! Want dit woord is zeer nabij u, in uw mond, en in uw hart, om dat te doen.'* De apostel Paulus neemt zeer terecht deze woorden uit de mond van Mozes over met luttele wijziging, en zegt zoveel als: 'Het was de roem van de wet, dat zij duidelijk, bekend en voor het volk verstaanbaar was. Maar dit is veel meer de glorie van het Evangelie.' Heb ik u zo-even niet doen zien dat toen Mozes sprak, hij de zaak niet in 'geheimzinnigheid hulde, maar ze helder voorstelde: *'De mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven.'* zo ook laat het Evangelie zich volstrekt niet duister uit, maar

zegt: 'Geloof en leef', even duidelijk als Mozes zegt: 'Doe en leef.' Hier hebt u het: *'Geloof in de Heere Jezus Christus en u zult zalig worden.'* Mozes' uitspraak was eenvoudig. Hij zei niet: 'Doe en u zult leven, en toch is er een andere weg.' Nee, onder de wet was er niets anders dan: 'Doe en leef; laat ongedaan en sterf.' Evenzo stelt het Evangelie geen tweede weg voor en geeft geen 'ruime hoop' aan de hand, maar verklaart met ernstige beslistheid: *'Die niet gelooft, is alrede veroordeeld, omdat hij niet geloofd heeft in de naam des eniggeboren Zoons van God.'* Het is juist zo duidelijk als de wet, en even scherp onderscheiden. Daar is niets geheimzinnigs in: *'Jezus Christus is in de wereld gekomen om zondaren zalig te maken, en een iegelijk die in Hem gelooft, zal niet sterven, maar het eeuwige leven hebben.'* Alles kort samenvattende zegt het Evangelie: 'Geloof in de Heere Jezus Christus en uw zonden zullen u vergeven, en u zult zalig worden.' Dit geloof of vertrouwen is de gehele zaak, en noch de hemel boven ons noch de afgrond beneden ons zal ooit een andere verlossing aan het licht brengen.

Ik moet uw bijzondere aandacht vragen voor het feit, dat Paulus zijn woorden aan Mozes ontleent. Want zijn bedoeling was een einde te maken aan alle vrees. Niemand van onze betwijfelt, dat, indien hij de wet van God vervuld had, de Heere hem het leven zou geven. Maar hij is er evenzeer van verzekerd, dat, indien wij geloofd hebben in de Heere Jezus Christus, het eeuwige leven hebben. Geen sidderend zondaar twijfelt er aan, dat wij door het verbreken van de wet veroordeeld zijn: mag u zich evenzeer overtuigd houden dat u veroordeeld bent omdat u niet gelooft. Evenals niemand die de wet had gehouden op enige grond hoegenaamd verloren zou zijn gegaan, als zal niemand die in Christus gelooft op enige grond hoegenaamd verloren gaan; gelijk geen schender van de wet aan de straf kon ontkomen, als kan niemand die niet in Christus gelooft verlost worden. Het Evangelie drukt zich even duidelijk uit als de wet. Even stellig als de wet haar belofte en haar bedreiging uitspreekt, even stellig en onveranderlijk geeft het Evangelie zijn besluit te kennen. Wie gelooft in Jezus, zal behouden worden door zijn geloof; en de waarachtigheid van Christus waarborgt ons de waarheid van Zijn Woord: *'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, wie in Mij gelooft heeft het eeuwige leven.'*

O, hoe heerlijk is het, u dit te mogen zeggen. Ik kom niet met een Evangelie, dat in geheimzinnigheid gehuld en in twijfel verborgen is; ik breng geen boodschap die u niet verstaan en aannemen kunt; evenmin kom ik met 'indiens' en 'maars' en 'misschiens', maar hiermede: *'Een iegelijk, die de naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden.' 'Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.' 'Een iegelijk, die in Hem gelooft, zal het eeuwige leven hebben.'* Dit is even zeker en duidelijk als de sprake van het ontzettend rollen van de donder, die zo even in uw geest de gedachte heeft achtergelaten: *'De mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven.'*

Laat ons wat verder gaan. Wat zegt het Evangelie? Eerst verbiedt het de vragen van de vertwijfeling. *'De rechtvaardigheid, die uit het geloof is, spreekt aldus: Zeg niet in uw hart: Wie zal in de hemel opklimmen? Of: wie zal in de afgrond nederdalen?'* Als iemand ten laatste tot een besef van zonde gekomen is, roept hij uit: 'Ik verlang zalig te worden! Al wat ik ben en al wat ik heb zou ik geven om aan de rechtvaardige toorn van God te ontkomen. Zeg mij, wat moet ik doen om zalig te worden? Zeker wordt daartoe vereist dat ik opstijg naar de hemel om mijn zonde te belijden of afdaal ter helle om de straf daarvoor te dragen. Ik heb een gerechtigheid nodig waarvoor evenveel arbeid moet worden verricht als het opklimmen naar de hemel zou vorderen; en de boete, die ik voor mijn zonde moet doen, moet zó groot zijn alsof iemand in de afgrond zelf geworpen werd en daar de Goddelijke toorn moest ondervinden. Hoe is

het mogelijk dat ik verlost wordt?' Dit gejammer van de wanhoop neemt verscheidene vormen aan. De één zegt: 'Welke daden kan ik volbrengen waardoor ik verlost kan worden?

'Kon mijn ijver immer gloeien,
mijn tranen eeuwig vloeien,
't Kon mijn zonde niet verzoenen.'

Een ander, aan de verlossing door zijn werken wanhopende, zoekt het in zijn gevoel, en roept uit: 'Als ik verlost moet worden, zal ik voorzeker een blijdschap moeten ondervinden gelijk aan die, welke de geesten voor de troon gevoelen. Als ik een zondegevoel had, als diep als dat van de verloren zielen in de hel, kon ik hopen verlost te worden.' Aldus zoekt de tweede opwekkingen en aandoeningen evenals de eerste werken en zelfverloochening zoekt. Maar het Evangelie verbiedt ons zulke overdenkingen. Spreek niet aldus. Zeg zelfs in uw hart niet dat u door deze werken of aandoeningen verlost kunt worden. Misschien zou u zich schamen om het met uw lippen te zeggen. Maar zeg het in het geheel niet; zeg niet dat de weg naar de hemel moeilijk is, of raadselachtig, of enigermate onderscheiden van eenvoudig te geloven. Meen niet dat er, wat betreft werken en aandoeningen, iets nodig is om de gerechtigheid te voltooien, die door de Heere Jezus uitgewerkt is en door God aan de gelovige wordt toegekend.
Och, dan roept het hart dwaselijk uit: 'Ik moet veel weten; zoveel alsof ik in de hemel was geweest en voor mijzelf gezien had, of alsof ik doorgedrongen was in de diepte en daar ontdekkingen had gedaan.' Nee, dat moet u niet; het Evangelie is eenvoudig; de verlossing is zo klaar als de dag, als gemakkelijk als het a b c van uw kindsheid. Zeg niet in uw hart dat u opgevoed, onderwezen en tot een leerling gemaakt moet worden. Nee, belijd dat u een zondaar bent; geloof in de Zaligmaker van zondaren; en u bent verlost.
'O', zegt er iemand, 'ik weet dat ik een bijzondere ervaring moet opdoen - ik moet òf rechtstreeks met uitzinnige vreugde naar de hemel worden gevoerd òf in vreselijke wanhoop in de baren van de hel geworpen worden.' Nee, mijn geliefde vriend, zeg dat niet, zelfs niet in uw gedachte. De rechtvaardigheid door het geloof ligt niet in dromen of gezichten, hersenschimmen of bedruktheid: ze ligt alleen in vertrouwen op het werk van Jezus, dat voor u volbracht is. Ga niet naar het weefgetouw om uw gerechtigheid te weven. Het kleed is al geweven; trek het aan, Christus geeft het u. Graaf niet in de ingewanden van de aarde om het goud van de verlossing te zoeken. Christus biedt het u aan: neem het vrij, en wees rijk voor eeuwig. Een van de eerste werken van het Evangelie is dus, de vragen van ons ongeloof tot zwijgen te brengen.
Daarna brengt dit dierbare Evangelie deze vragen over en beantwoordt ze dan. Luister. Een stem roept: *'Wie zal in de hemel opklimmen?'* Het Evangelie antwoordt: Indien u opklom ten hemel, wat zou u daar doen zonder Christus, de gezalfde Verlosser? U zegt: 'Wie zal in de afgrond nederdalen?' Luister, u mens. Als u daarin moest nederdalen, wat zou u er doen zonder Hem Die God gezalfd heeft ter verlossing? Indien u Hem vindt zal het er niet veel toe doen waar u Hem vindt, in de hemel of in de diepte, want overal moet Hij almachtig zijn. Luister nu. U zegt: *'Wie zal in de hemel opklimmen?'* want dit kan niet anders zijn dan *'Christus van boven af te brengen.'* Hoor nu. Jezus is nedergedaald: jaren geleden verliet Hij de glorie van Zijn Vaders. Hebt u het verhaal niet gehoord: Hem, de reine, luisterrijke, heerlijke God, 'licht uit licht, waarachtig God uit waarachtig God', vond men eensklaps in een stal liggen aan de borst van een vrouw. De engelen zagen Hem en verwonderden zich. Hij daalde werkelijk af toen Hij geboren werd, en zo afgedaald, daalde Hij weder af tot de

timmermanswinkel, tot de vermoeidheid aan de Jacobsbron, en tot de dorst die Hem deed zeggen: *'Mij dorst.'* Nogmaals lager, daalde Hij af tot de staat van *'veracht en verworpen te worden door de mensen.'* Hij was Heere van hemel en aarde, en toch noemde men Hem Beëlzebul, en sprak van Hem als een vraat en wijnzuiper. Nadat Hij die geboden afstand gedaald was, ging Hij nog lager - Hij ging naar Gethsémané, waar Hij het purperen kleed van Zijn eigen bloedige zweet aantrok, en toen naar het paleis van Pilatus, waar men Hem vals beschuldigde en Hem bespuwde en geselde en bespotte, en daarna naar het kruis, waarop men Hem naakt uitgetogen vastnagelde, waar Hij in doodsangst hing om in koortshitte en in dorst te sterven, totdat Hij uitriep: *'Het is volbracht!'* Hij daalde neer in het graf, zodat Hij woonde te midden van de doden! Wij weten niet hoe laag Hij ging, maar wij lezen dat Hij is *'nedergedaald in de nederste delen van de aarde.'* O, mijn hoorders! daarin ligt onze verlossing. Niet in onze vernedering, maar in Christus' vernedering in onze hoop, leent het oor, u verlorenen; u behoeft niet op te klimmen ten hemel: Christus is van de hemel tot u neergekomen; en als u thans te midden van de geestelijk doden ligt, of dat denkt, is Hij tot u nedergedaald, en behoeft u niet te vragen hoe u naar Hem omhoog komen kunt. Geen gebeden of tranen zijn er nodig om Hem naar omlaag te brengen: Hij is al gekomen en nabij. U vroeg: *'Wie zal in de afgrond nederdalen?'* Luister nu. Hier is het antwoord. U behoeft niet meer *'Christus uit de doden op te brengen'*, want de Heere is werkelijk opgestaan. Zijn ziel was nauwelijks te midden van de schaduw nedergedaald of ze verliet ze voor altijd; de dag toen Hij stierf was Hij in het Paradijs en de moordenaar was bij Hem als een zegeteken. En ook Zijn lichaam verrees toen de derde dag lichtte; en veertig dagen lang vertoefde Hij onder Zijn discipelen. Aan het einde van dat tijdperk rees Hij op in de lucht, opvarend naar de hoge. Toen ze Hem hoger en nog hoger zagen opstijgen en een wolk Hem eindelijk wegnam, is Hij opgestegen naar de troon van de Vader, als de Verlosser van de zondaren; thans staat Hij voor de troon om zondaren tot voorspraak te zijn, en van die troon buigt Hij zich neer om hen, die tot Hem komen, te troosten. Welnu, uw hoop ligt geheel in hetgeen deze Zoon van God deed in Zijn nederdaling en opstijging. God heeft Hem teruggebracht van de dood en Hem aan Zijn eigen rechterhand verheven, en dat is niet voor Hemzelf, maar voor al degenen die in Hem geloven. Zijn dood treedt in de plaats van de dood van onze ziel; Zijn leven is het leven van onze geest. Welnu, u ziel, u hebt u niet in te laten met ijdele vragen; u moet de vrucht van de door de Verlosser verrichte arbeid aanvaarden. Het verlossingswerk is volbracht, door Hem die van God gezalfd was om het te doen. Zie op Hem en u bent verlost. Uw verlossing is in Jezus, wees u in Jezus. Werp u op Hem, gelijk een zuigeling zich werpt op de moederborst. Laat alle ander vertrouwen varen. Wat kan u meer nodig zijn dan te vertrouwen op de Gezalfde des Heeren?

Paulus nu verklaart, of liever het Evangelie, voor zich zelf sprekende, verklaart, dat dit woord van leven door het geloof in de opgestane Christus ons nabij, dat is, in ons bereik is. Gelijk het niet moeilijk is het huis van uw naaste buurman te bereiken, evenmin de verlossing door het Evangelie. Ze is dichtbij u; ze is thans dichtbij u; ze zal nooit nader bij zijn dan op dit ogenblik. U kunt thans in Christus geloven en eeuwig leven. Moeilijkheden zijn er niet: geloof alleen en u zult zalig worden. Het is geen geheimzinnige, duistere zaak: het is klaar en redelijk. Geloof in Christus gelijk u in uw vriend zou geloven: geloof dat Hij stierf voor zondaren, en vertrouw op Hem tot uw zaligheid. Als God u gegeven heeft dat u gevoelt dat u een zondaar bent, dan is Christus zulk een Zaligmaker als u behoeft en kunt u Hem dadelijk bezitten: de enige moeilijkheid ligt dáárin, dat de weg zó gemakkelijk is dat u nauwelijks kunt geloven dat hij zo is. Laat alle werk en overlegging varen en verlaat u op Hem. *'Nabij u is het*

Woord.' Het is eenvoudig; ja, zó eenvoudig dat men het duister poogt te maken om het te begrijpen. Het is zozeer melk voor zuigelingen, dat ik mensen gekend heb die zulk een klare waarheid weigerden, omdat ze niet als kleine kinderen wilden behandeld worden. Zoals ik met al mijn zwaarte op dit spreekgestoelte rust, als moet ik mijn ziel geheel op Christus laten rusten. Als hetgeen Christus gedaan heeft een zondaar niet redt, ben ik verloren, want ik heb niets anders om op te vertrouwen. Maar indien het verlossing aanbrengt, en ik ben er zeker van dat het dit doen zal, ben ik even zeker verlost als Christus opgestaan is uit de doden. Hier komt het op neer: Christus verlost, en wij geloven. Dit is 't wat dat woord van het geloof zegt, ja het Evangelie dat wij prediken.
Ik vrees dat wij wel eens veel zeggen wat het Evangelie eerder belemmert en verwart dan duidelijk maakt. Misschien doe ik dit thans, maar het ligt buiten mijn bedoeling. Mijn oogmerk is u in eenvoud duidelijk te maken dat de vleeswording, het leven, de dood en de verrijzenis van Christus het enige fondament zijn waarop wij voor de eeuwige zaligheid moeten vertrouwen, en daarop alleen; en als wij dat vertrouwen bezitten zullen wij zeker en gewis zalig worden.
Merkt echter op dat Paulus dit van twee dingen afhankelijk stelt. Hij zegt: *'Indien u met uw mond zult belijden de Heere Jezus, en met uw hart geloven, dat Hem God uit de doden opgewekt heeft, zo zult u zalig worden.'* Men moet dus belijden met de mond. Laat dat niet na. Meent niet dat u een gelovige kunt zijn en uw geloof verbergen. Zoals ik onlangs zei, gedraagt u niet als een rat achter het beschot, die alleen durft te voorschijn komen in het donker. Zó wil Christus het niet. Indien u in Hem gelooft met uw hart, vertrouw dan openlijk op Hem en belijdt Hem met uw mond, in de erkentenis dat Hij uw Heere en Verlosser is. Hij heeft beide dingen samengevoegd: *'Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.'* Het geloof en de belijdenis van dat geloof in Gods eigen weg moeten nooit gescheiden worden, want: *'Met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid en met de mond belijdt men ter zaligheid.'* Neemt dit ter harte.

III. Laat ons, in de derde plaats, overwegen wat de Schrift zegt: *'Een iegelijk die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden.' 'Een iegelijk.'* Een ieder, wie ook ter wereld, door alle eeuwen heen, die zal komen en in Christus geloven, zal nooit beschaamd worden. U, geliefde vriend, die daar beneden zit, als u op Christus vertrouwt, zal uw hoop nimmer beschaamd worden. U, daar boven op de galerij, hoe slecht u ook mag geweest zijn of hoe goed u mag geweest zijn, het doet niets ter zake, als uw enige hoop ligt in hetgeen Christus gedaan heeft, zult u zich nimmer op uw sterfbed omwentelen en uitroepen: 'Ik heb eens verkeerd gedaan met in Christus te geloven!' U weet wat de kardinaal Bellarmine gezegd heeft. Hij was een groot tegenstander van Luther, en meende dat wij ons op onze werken mochten verlaten, maar toen hij alles wel beschouwde, gaf hij toe, dat, aangezien niemand er geheel zeker van kon zijn dat hij genoeg goede werken gedaan had, het wellicht over het geheel het best en het veiligst was, volkomen te vertrouwen op het bloed en de verdiensten van Jezus Christus. Ik heb mij altijd aan de kardinaal verplicht gevoeld voor die erkentenis, omdat het beste voor mij goed genoeg is, en, daar te vertrouwen op Jezus het veiligst is, ben ik voornemens daarin tot het einde toe te volharden. Er is wezenlijk geen andere hoop, want als er een klein stukje van uw eigen werken in het gebouw van uw hoop komt, hebt u juist zoveel verrot hout in het huis, en dat verrotte deel zal het gehele gebouw ten val brengen, en het ten slotte in puin doen vallen. Niemand die op Christus en op Christus alleen vertrouwt heeft, heeft zijn hoop ooit beschaamd gezien, en niemand zal dit ooit gebeuren. Er is hier een vaste grond. De

Rots der Eeuwen zal nimmer bezwijken.
Wat zegt de Schrift nog meer? ze zegt dat het niemand verboden is te geloven; *'want er is geen onderscheid, noch van Jood noch van Griek. Want eenzelfde is Heere van allen, rijk zijnde over allen, die Hem aanroepen.'* Er is nog nooit een zondaar geweest, tot wie God gezegd heeft: 'U moet niet op Mijn Zoon vertrouwen'; integendeel, er is geschreven: *'Die tot Mij komt, die zal Ik geenszins uitwerpen.'* En wat is er nu van de leer van de uitverkiezing? Ik behoef daar vanmorgen niet over te spreken: ik geloof ze, en verblijd er mij in, maar ze staat volstrekt niet tegenover deze dierbare waarheid. Lees dit vers: *'Al wat de Vader Mij geeft zal tot Mij komen, en die tot Mij komt, die zal Ik geenszins uitwerpen.'* Al wie op aarde in Christus geloven wil, mag dat doen; hij is niet te oud of te jong, of te rijk, of te arm, of te verdorven, of te goed; als hij slechts op Christus vertrouwen wil, zal hij zalig worden, en het wordt hem volkomen toegestaan en vergund, ja geboden om te geloven en te leven.
Nog eens, al ware uw geloof slechts sterk genoeg om u tot het gebed te brengen, het zal u toch behouden, want *'een iegelijk die de naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden.'* Al kan uw geloof geen wonderen werken, het komt er niet op aan. Al kunt u niet wandelen op de zee, zoals Petrus, het doet er niet toe; u bent niet geroepen om dat te doen. Kan uw geloof bidden? Kan het roepen? Roep de Heere dan aan en u zult zalig worden. Arm kind; indien u zich maar op Christus verlaten kunt, zelfs wanneer de zwakst mogelijke openbaring daarvan het enige was wat te zien was, namelijk, dat u God aanroept in de gebeden, dan moet en zal het u behouden.

IV. Ik hoop dat ik het nu duidelijk gemaakt heb. Ik heb mijn best gedaan, en besluit dus met u te verzoeken te horen wat de ondervinding zegt. Wat zegt de ondervinding aangaande het geloof in Christus? De ondervinding zegt, en sommigen van ons kunnen het bevestigen, dat het de verhevenste wijze is om in de wereld te leven. Ik verzeker u dat ik dagelijks de waarde ondervind van te leven door het geloof. In uren van vreselijke droefheid en grote verslagenheid van geest, waarvan ik genoeg weet, ondervind ik de macht van het geloof in Jezus. O, Heere, wat moest ik doen indien ik niet als 'een arme zondaar en anders niemendal' mocht bevinden dat Christus was 'mijn Één en al'! Mooi-weer-matrozen, die varen in hun kleine geschilderde volmaaktheidsbootjes, zijn mensen die weinig beproeving en luttele zielsbenauwing gekend hebben. Ze zijn gewoonlijk heren met een goede gezondheid, met geregelde inkomsten en een zachte geaardheid, en zo bereiken ze spoedig hun denkbeeldige zondeloosheid - ijdele schepselen als ze zijn. Maar u vindt van dat alles niets onder het arme, lijdende, beproefde volk van God. In stormachtig weer verbleekt onze schoonheid en heerlijkheid spoedig; als de duivel ons van aangezicht tot aangezicht ontmoet, vernietigt hij onze schijnbare volmaaktheid met één slag. Hij lacht met al ons vertoon; hij weet dat het een ijdele schijnvertoning, een verachtelijk bedrog is. In de ogenblikken als de ziel in de diepste engte is, is het geloof het enige middel ten leven. Die wijze van leven, welke goed is voor de diepte, is veilig voor de hoogte.
Hoe heerlijk is het nog voor iemand, die werkelijk in zonde vervalt - God beware ons daarvoor - wanneer hij een kind van God is. Maar wat moet, als zonde de ziel drukt, een arm schepsel doen? Hij kan niets doen tenzij hij deze dierbare waarheid heeft leren verstaan, dat hij niets hoegenaamd is en Jezus Christus zijn Één en al. Dan weet hij dat Jezus zijn overtredingen uitwissen, en een rein hart in hem scheppen, en hem aan zichzelf weergeven zal, hoewel thans, evenals bij David, zijn zonde steeds voor hem is.
Ja, en ik weet dat een zelfverloochenend, Christus verheerlijkend geloof goed is in tijden van gejuich en voorspoed. De enige weg om recht te wandelen en nederig te

blijven is, zelf niets te wezen en Jezus het Één en al te laten zijn. Als God uw bediening of een ander heilig werk gezegend heeft, fluistert de duivel: 'U bent een flink mens, u hebt wonderen verricht'; en u zult in uw eigen mening rijzen als u niet vast staat in de overtuiging dat u zich niet verheffen mag, en u in u zelf niets bent en uw enige hulp in Jezus uw Heere is. Wanneer God u doet toenemen in genade en in werken van het geloof, zal het u tot veiligheid strekken, als u zo klein bent als u ooit wast, en op niets vertrouwt dan op het werk van de Heere. Dit heerlijke geloof houdt de mensen omlaag als ze gereed zouden zijn omhoog te gaan, en houdt hen omhoog wanneer ze anders naar omlaag zouden gaan. Het is een heilige balanceerstok: wij kunnen, met hem in onze handen, het dunste koord overgaan zonder voor vallen te vrezen. Wij niets, Christus alles - dat is het. Houdt daaraan vast.

En wat nu de toets van de dood aangaat: stelt zulk een geloof de mens in staat om de dood moedig in de ogen te zien? Ik ben nu ruim dertig jaar in uw midden, en God is zeer genadig jegens ons geweest, zodat wij betrekkelijk weinigen door de dood verloren hebben, maar nu gaan velen huiswaarts en naar de loop van de natuur zullen velen van onze geachte broeders en zusters spoedig volgen. Wat nu hen betreft die naar huis geroepen zijn, hoe zijn ze gestorven? Ik heb de grote voldoening te weten dat wanneer onze dierbare broeders en zusters ontslapen, ze het Evangelie dat wij gepredikt hebben eer aandoen. Vraagt het aan degenen die hen hebben zien sterven. Deze dierbaren richten thans hun oog op mij en zeggen 'Ga voort, predik hetzelfde Evangelie aan anderen. Want wij hebben ondervonden dat het een heerlijke waarheid is om op te sterven.'

Ziet op onze geliefde afgestorven broeder Higgs, de laatste die de stroom is doorgegaan. Zijn zonen en dochters zullen u zeggen dat zijn dood treurig was voor hen, maar niet voor hem. Hij leed de smarten van de dood, maar zijn vrede was zo diep als de zee. Hij was niet in onzekerheid; hij was zo zeker van zijn veiligheid alsof het een zaak was die naar de regels van de wiskunde was uit te maken. Hij wist in Wie hij geloofd had, en wat de Heere voor hem gedaan had; hij kon in niets een zwak punt ontdekken. Hij bracht de gehele nacht door met te beproeven anderen te bemoedigen en te troosten; vrees voor zichzelf had hij niet. Hij zei niet: 'Ontfermt u mijner, ontfermt u mijner, o u, mijn vrienden! want de hand Gods heeft mij aangeraakt!' Nee, hij wist dat Christus de opstanding is en het leven, en hij was bereid om heen te gaan. Hij wilde dat zijn geliefden naar bed zouden gaan, en daar ze bij Hem wensten te blijven, verzocht hij hen te zingen. 'Wat zullen wij zingen?' - 'Zingt', zei hij:

> 'Voor eeuwig met de Heiland, zo zij het, amen, amen!'

Het is moeilijk om te zingen wanneer uw vader stervende is, maar het viel hun niet bezwaarlijk. Hij nodigde hen uit om het hoofdstuk te lezen *'Uw hart worde niet ontroerd'*; en toen het gelezen werd paste hij de verzen niet slechts op zichzelf toe, maar hij vertroostte daarmee zijn geliefde vrouw, want ze had daar groter behoefte aan dan hij: zijn geloof stond vast. Voor haar en voor hen die om hem waren was het, dat hij bezorgd was; wat hem betrof, hij was volkomen gerust. Veertien dagen geleden zei iemand tot hem: 'Wees niet moedeloos, u kunt nog herstellen.' - 'Wacht eens even', zei hij. 'Wat bedoelt u? Ik ben in mijn gehele leven over niets moedeloos geweest; zeker niet bij de gedachte aan het sterven. Als het de wil van de Heere was dat ik in dit ogenblik op straat sterven zou, zou ik blijmoedig gaan.' Hij zei nooit een woord meer dan hij dacht, en toch sprak hij aldus. God zond ons meer mensen zoals hij, voor wie de godsdienst tot dagelijkse gebruik dient. Geen aardig speelgoed voor de zondag, maar voedsel om van te leven, een redelijke hoop, een godsdienst die een eenvoudig

mens in zijn gewone leven gebruiken kan. Onlangs vertelde mij iemand iets dat mij zeer verblijdde. Aan een Italiaanse heer, die mij kent sedert ik te Mentona geweest ben, werd gevraagd: 'Bent u Katholiek?' - 'Nee, dat ben ik niet.' - 'Bent u Protestant?' - 'Daar ben ik niet zeker van, want ik weet er weinig van.' - 'Wat bent u?' - 'Ik ben van de godsdienst van Spurgeon, die de mensen zelf gelukkig maakt en hen anderen doet weldoen.' Ik dank God dat hij dit van mijn godsdienst zeggen kon; hij was dit voor mijn geliefde vriend - hij maakte hem een gelukkig mens, wiens genoegen het was anderen genoegen te doen; en nu is hij in het volle zonlicht ingegaan in een nog helderder dag. Amen, zo zij het!

Dit is eigenlijk de zaak: *'Geloof in de Heere Jezus Christus.'* Wees niets, wees niemand, en vertrouw Hem. Geloof niet in u zelf, maar geloof in Jezus. Heb zoveel goede werken als waarmee u uw leven vervullen kunt, maar spreek er nooit iemand over of denk er niets van. De beste daarvan zijn niets dan afzichtelijke vodden; werp ze alle op de mestvaalt en zie op de verdiensten van uw Heere tot uw zaligheid. Ga vóór alle dingen tot Jezus. Hij zegt: *'Ik raad u, dat u van Mij koopt goud, beproefd, komende uit het vuur, opdat u rijk mag worden; en witte klederen, opdat u mag bekleed worden.'* Neemt die raad aan. Evenals hij, om wie wij heden treuren, in vrede en zelfs blijmoedig sterven kon, zal het met u zijn en met mij als wij ons op denzelfde Verlosser verlaten? Wanneer onze tijd van heengaan komt, zullen wij afscheid nemen en zeggen: 'Vaarwel voor een tijdje, geliefde vrienden: wij zullen elkaar weerzien in het Huis van de Geliefde.' Ik hoor hem aldus spreken op dit ogenblik, en ik antwoord hem: 'Geliefde broeder, wij zullen spoedig bij u zijn.' Amen.

19. DE VERDWIJNENDE TENT EN HET BLIJVENDE HUIS

'Want wij weten, dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen.' 2 Cor. 5: 1.

Onder de moedige mannen staat Paulus in de eerste rijen. Daarom treft het ons, dat deze man, die aan zoveel gevaren en botsingen het hoofd had geboden, die met gloed en vuur kon optreden, niettemin tot de kalmste en rustigste geesten behoorde. Hij had geleerd te leven onafhankelijk van de tegenwoordige omstandigheden, die ongunstig en drukkend waren. Hij was van de schaduw van de tijd overgegaan in de wezenlijkheden van de eeuwigheid. Hij zag niet op de dingen die gezien worden, maar wijdde al zijn aandacht aan de dingen die niet worden gezien, en hij drong met zijn gedachten diep door in die heerlijke vrede, die hem sterk, beraden, standvastig, onbewegelijk maakte. Ik wenste van God, dat wij allen Paulus' karaktertrek bezaten van 'altijd goede moed' te hebben, en zijn ervaring deelden, dat de inwendige mens vernieuwd werd van dag tot dag. De meesten van ons lijken maar al te veel op de vlinders, die hun leven bij uren tellen en onder de bloemen doorbrengen; en helaas, daarmee is alles voorbij! Zijn wij niet maar al te zeer geneigd in de onmiddellijke tegenwoordigheid te leven van wat zich aan de zintuigen openbaart? De os denkt niet over wat boven of rondom hem is; aan de koele waterkant te staan of in de grazige weide te liggen is zijn één en al. Juist zo is het met de grote massa van de mensen gelegen: hun zielen zijn aan hun lichamen geboeid en worden beheerst door de omstandigheden van het ogenblik. Wanneer wij volkomen vrij konden zijn van de boeien van de zicht en tastbare dingen en de volle indruk van het onzichtbare en eeuwige konden gevoelen, hoe grotelijks zouden wij ons in het hemelse verblijden, nog vóór de hemelse kusten waren bereikt!

Paulus' leven was fel bewogen en stormachtig, en wie zou het nochtans niet begeerlijk achten? Was er geen toekomend leven geweest, dan zou hij de ellendigste van alle mensen geweest zijn, want hij was één van de armste, meest vervolgde, meest verachte, meest gelasterde, meest geplaagde en meest met lijden bezwaarde stervelingen; en toch, wanneer ik met de vinger gelukkige levens moest aanwijzen, zou ik niet aarzelen onder de aller-gelukkigste het leven van de apostel Paulus te kiezen, wiens leven Christus was. Wat zijn geluk aangaat, moet er bijzonder op gelet worden, dat hij er een reden voor had. Mijn tekst begint met het woord *'want'*. Paulus is altijd redelijk, dit ligt in de neiging van Zijn Geest; en daarom, als hij bedrukt is, heeft hij daar reden toe, en als hij goedsmoeds is, kan hij een rechtmatige reden voor zijn kalmte aangeven. Sommige godsdienstige mensen zijn uitgelaten blijhartig, maar ze kunnen niet zeggen waarom. Ze kunnen zingen en huppelen en springen, maar ze kunnen de reden voor hun opgewondenheid niet opgeven. Ze zien een hartstochtelijke menigte, en ze worden er door meegesleept; hun godsdienst is enkel gevoelsbeweging. lk veroordeel hun godsdienst niet, maar toch wens ik u een uitnemender weg aan te wijzen. De blijdschap, die niet uit gegronde beweegredenen voortkomt, is niet meer dan schuim en schijn, en verdwijnt spoedig. Indien men niet kan verklaren, waarom men gelukkig is, zal men niet lang gelukkig zijn. Indien men geen beginsel tot achtergrond van Zijn Geestdrift heeft, zal de geestdrift in donkere as verteren en zal men tevergeefs op een glimmende vonk wachten. Sommige gelovigen hebben weinig of geen gemoedsleven; hun harten zijn te eng, hoewel ik niet zeggen kan, dat hun

hoofden te ruim zijn. Maar er zijn anderen, wier hart hun voornaamste kracht is, die spoedig ontvonken, die terstond opvlammen als houtkrullen en rijs, zodra het vuur hen aanraakt, maar hun verstand is zwak en beperkt en niet voldoende om de vuurhaard van hun gevoel te matigen. Zo was het niet bij Paulus: hij was een gelijkmatig man. Wanneer hij het tegenwoordige kon minachten en zich verblijden in het vooruitzicht van het toekomende, dan had hij daarvoor een gegronde reden. Ik zie gaarne iemand, die vurig en geestdriftig is en toch in zijn vuur even redelijk is, alsof hij een koele denker was. Laat het hart gelijken op een vurig, moedig ros, maar zie toe, dat het door bescheidenheid in toom gehouden en bestuurd worde. Een geoefend Christen blijft redelijk, ook in zijn Geestvervoeringen, bereid om rekenschap te geven van de hoop die in hem is, ook wanneer die hoop boven peil schijnt te gaan. Hij is blij, hoogst verblijd, maar hij kent het waarom en waarover van zijn blijdschap, en daarom kan hij de pijnlijke oordeelvellingen verdragen, die de wereld over de geestelijke blijdschap uitbrengt. De vrede van de ware gelovige kan de valse tegenwerpingen van mensen of duivel doorstaan; die vrede kan zichzelf rechtvaardigen in zijn weerstand van alle schijn. Die vrede is een huis, dat op een goed fundament is gebouwd; een boom, die diepe wortels heeft; een ster, die een vaste baan volgt; en daardoor oneindig meer waard dan het huis op een drasgrond, dan de boom in de broeikast, dan de vluchtige damp van louter gevoelsaandoening. Mag God de Heilige Geest ons onderwijzen, zodat wij de waarheid mogen leren kennen, uit welke gewis bestendige blijdschap voortvloeit!
Ik zie in de voor ons liggende tekst allereerst een ontknoping, welke Paulus als zeer mogelijk beschouwde: *'Zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt'*; ten tweede de voorziening, welke hij zeker wist dat gemaakt zou worden, wanneer deze ontknoping geschiedde: *'Wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen'*; en ten derde wens ik kortelijk stil te staan bij de waarde van die kennis voor Paulus en zo ook voor ons in onze tegenwoordige staat van beproeving.

I. Ten eerste dan de ontknoping, die Paulus als zeer mogelijk beschouwde: *'Zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt.'*
Hij koesterde geen vrees, dat hijzelf gebroken zou worden; daarvoor had hij niet de aller-geringste vrees. De ontknoping, die hij voorzag, is bij ons bekend onder de naam van 'dood', maar hij noemt het: de verbreking van het aardse huis van zijn tabernakel; de instorting van zijn lichamelijke tentwoning. Hij zegt niet: 'Wanneer ik verwoest word', of: 'Wanneer ik vernietigd word'; elke onderstelling van die aard is hem vreemd; hij is verzekerd, dat hijzelf volkomen veilig is. Er ligt in onze tekst een uitdrukking van diepe rust in betrekking tot hemzelf. *'Wij weten, dat, als ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben.'* Dat 'wij' op zichzelf staat er echter geheel buiten; zo ons huis verbroken wordt, zijn wij niet verdaan; zo wij het aardse huis van deze tabernakel moeten verlaten, hebben wij *'een gebouw van God, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen.'* De mens zelf, de eigenlijke mens, blijft ongedeerd; en al datgene, waarvan de apostel spreekt, is de instorting van een zekere tabernakel of een tent, waarin hij voor het tegenwoordige zijn verblijf houdt. Veel mensen maken zich vervaard over de toekomst, maar Paulus beschouwt hier het ergste, dat hem te beurt kan vallen, met zulk een welbehagen, dat het hem als niets ergers voorkomt dan de ineenstorting van een tent, waarmee hij zich voor een tijdje behielp. Voor wat daarboven ging, koesterde hij geen vrees; en voor 't geval dat het geschiedde had hij vooruitzichten, welke hem met die gebeurtenis verzoenden en hem zelfs sterkten om haar met blijdschap

tegemoet te gaan.
Paulus was er niet volkomen zeker van, dat dit lichaam verbroken zou worden. Hij hoopte te mogen blijven leven en de komst van de Heere verbeiden; dan zou hij veranderd worden en voor eeuwig met zijn heiland zijn, zonder de dood te moeten ondergaan. Toch was hij bereid, het in de hand van de Heere te geven; en wanneer hij het mogelijk achtte, dat hij behoren zou onder de zalige doden die in de Heere sterven, schrikte hij van die voorstelling niet terug, maar vond terstond een beeld, om de geringe vrees uit te drukken, die hij daarom koesterde.
De apostel gevoelde, dat het lichaam waarin hij leefde op zichzelf broos was. Paulus was gewoon tenten te maken. Ik onderstel, dat hij nooit grote of kostbare tenten vervaardigde - waarschijnlijk had hij daartoe geen voldoende bedrijfskapitaal -, maar dat hij tenten verstelde. Het gebruik van tenten was in Paulus' dagen vrij algemeen onder de Romeinen. De gegoede stand hield van fraaie tenten, die ze naar verkiezing konden opzetten, en de lagere klasse bracht graag een gedeelte van de tijd onder uitgespannen zeilen door. Terwijl Paulus deze brief schreef, had hij wellicht een paar tenten naast zich liggen om te verstellen en gaven deze hem aanleiding tot de woordkeuze in het voor ons liggend vers. Wanneer een tent is opgesteld, is ze slechts een zwak gebouw, zeer ver ten achter staande in hechtheid bij een huis; in dat opzicht komt ze juist overeen met ons zwak, lichamelijk samenstel, dat aan de vergankelijkheid onderworpen is. Paulus voelde, dat er niet veel kracht zou nodig zijn om zijn lichaam te slopen; het was gelijk aan de tent, die de Midianiet in zijn droom zag, en die slechts door een gerstebrood behoefde te worden aangeraakt en, helaas, ze lag ineen. Bij een hecht gebouwd huis zijn moker en breekijzer nodig om de stenen van hun plaats te krijgen. Maar met veel zwakkere werktuigen wordt een tent afgebroken en tot een puinhoop gemaakt. Ons lichaam staat aan verwoesting bloot door geringe en onmerkbare oorzaken, een vlaag bedorven lucht, een vergiftig stofdeeltje, een onbeduidend, nietig iets kan aan ons sterfelijk leven een einde maken. Ik hoop, dat u en ik aanhoudend aan de broosheid van ons lichaam gedachtig mogen zijn. Wij zijn niet zo dwaas om te denken, dat, omdat wij thans een krachtige gezondheid genieten, wij noodzakelijk oud moeten worden. Wij hebben onlangs in onze kring overvloedige bewijzen gehad, dat zij, die het gezondst schijnen, dikwijls het eerst worden weggenomen, terwijl er zwakken onder ons verkeren, wier leven een voortdurend wonder en een aanhoudende worsteling is. Wanneer wij bedenken uit welke broze stof ons lichaam gevormd is, verwondert het ons niet, dat het zo spoedig gebroken kan worden. Is het niet verwonderlijk dat wij blijven leven, veel verwonderlijker dan dat wij kunnen sterven? Een luttele omstandigheid doet slechts even een gering vliesje of verborgen orgaan aan, en er ontstaat een ongerief, dat de gehele toestand van ons lichaam in verwarring, brengt en gaandeweg de dood veroorzaakt. Het is een zeer tere werking, waardoor de stof in leven blijft; duizend oorzaken kunnen die werking verstoren en dan wordt ons lichaam ontbonden. Omdat Paulus zag, dat zijn lichaam zo broos was als een waterbel, zag hij uit naar de tijd, waarop het aardse huis van zijn ziel verbroken zou worden.
Toen hij deze brief schreef, had hij veel kentekenen aan zich, dat zijn lichaam gebroken zou worden. Veel arbeid rustte op hem; hij was aan veel vermoeienissen blootgesteld; hij ging op in de dienst van zijn Heere. Hij was zo vol van hemels vuur, dat hij nooit rusten kon. Nadat hij in de een stad het Evangelie verkondigd had, werd hij naar de andere gedreven, want hij smachtte van verlangen om de boodschap van het heil te verbreiden. Hij gaf zichzelf aan zijn arbeid en hij gevoelde daarom, dat de dag zou aanbreken, waarop zijn lichaam bezwijken zou onder de sterke drang van zijn levensworsteling. Ten overvloede verduurde hij koude en honger en ontberingen en

ziekten en zwakheden, ten gevolge van zijn zelf opofferende zendingsarbeid. Zijn lichamelijk lijden drukte hem zeer; en ik stel mij voor, dat er bijna geen lid aan zijn lichaam was, dat hem geen pijn deed, ten gevolge van gevangenschap, geseling, steniging en andere wederwaardigheden, die hij ondergaan had. Hij gevoelde, dat op deze of gene dag naar alle waarschijnlijkheid het aardse huis van zijn tabernakel zou instorten onder de kracht van zijn vervolgers. Eens moest hij op aandoenlijke wijze van zichzelf spreken als 'Paulus, een oud man', en oude mensen kunnen het zichzelf niet ontkennen dat hun lichaam vervalt. Enkele wegvallende deden van zijn lichaam waarschuwen de bejaarde, dat zijn huis begint te vervallen; het dunnende of grijzende haar zegt iets. De ouden van dagen dragen zekere kentekenen, die hun aankondigen, dat hun aardse huis niet gebouwd is om eeuwig te blijven bestaan; het is een tabernakel of tent, die voor een tijdelijk doel wordt opgeslagen, en ze vertoont de tekenen van veroudering en van zeer aanstaande verdwijning. Naarmate Paulus die tekenen van de natuurlijke broosheid van zijn lichaam begon waar te nemen en ook van de schade, die het reeds geleden had, werd het voor hem een zo goed als uitgemaakte zaak, dat het aardse huis van zijn tabernakel gebroken zou worden.

Bovendien, Paulus' zwak lichaam was aan grote gevaren blootgesteld geweest. Eens zag ik een gezelschap landlopers buiten, op het vrije veld; veel van deze rondtrekkers zaten onder een ruw dek, gespannen over staken, die men nog niet eens palen had kunnen noemen; ik moest erkennen, dat zulk een beschutting vrij voldoende was op een warme dag, maar volstrekt niet wenselijk, als de Oostenwind blaast of een sneeuwbui neerstrijkt of een zware regen valt. Het lichaam van de apostel was een tent, blootgesteld aan ruwe weersgesteldheid. God had hem geen beschutting verleend. Hoewel één van de waardigste mannen, die ooit geleefd hebben, was hij toch aan meer gevaren blootgesteld dan bijna enig ander van de dienstknechten van de Heere. Ziehier zijn eigen beschrijving daarvan: *'Driemaal ben ik met roeden gegeseld geweest, eens ben ik gestenigd, driemaal heb ik schipbreuk geleden, een hele nacht en dag heb ik in de diepte overgebracht, in het reizen menigmaal in gevaren van rivieren, in gevaren van moordenaars, in gevaren van mijn geslacht, in gevaren van de heidenen, in gevaren in de stad, in gevaren in de woestijn, in gevaren op de zee, in gevaren onder de valse broeders, in arbeid en moeite, in waken menigmaal, in honger en dorst, in vasten menigmaal, in koude en naaktheid.'* Wel mocht hij verwachten, dat zijn schamele herdershut weldra onder zulke ruwe rukwinden bezwijken zou.

Daarenboven, Paulus wist, dat zoveel anderen, die hij gekend en liefgehad had, reeds gestorven waren, en hij besloot daaruit, dat ook hijzelf sterven zou. Er placht in dit gebouw een broeder te zitten, die mij dikwijls verzekerd heeft, dat hij niet sterven zou, en dat, wanneer een Christen stierf, het was omdat hij de Heere bedroefd had. Het spijt mij te moeten zeggen, dat ik die broeder sedert veel maanden gemist heb; ik hoop, dat hij zijn stelling nog niet gelogenstraft hoeft gezien. Maar ik ben ervan verzekerd, dat dit vroeger of later geschieden zal, tenzij onze Heiland Zijn komst mocht verhaasten. Wanneer ik echter een geestdrijver ontmoet, die beweert dat hij nooit sterven zal, acht ik het best, het hem te laten afwachten en toe te zien. Een oud, Iers geestelijke heeft mij dikwijls de kunst willen leren om onsterflijk te worden, en het bedroefde en vergramde hem, dat ik geen belang wilde stellen in het lange leven, dat hij mij aanbood. Hoewel hij een bejaard man was, verzekerde hij mij dat hij nooit zou sterven; hij stelde zich voor, binnen korte tijd al de zwakheden van zijn jaren uit te drijven in de vorm van uitslag, en dan zou hij weer even krachtig zijn als ooit. Helaas, de goede man is begraven en zijn gekrenkt brein rust. Het is de mens gezet eenmaal te sterven. Ik had gedacht dat, omdat al zoveel van de uitnemendste van de aarde ontslapen zijn, niemand ooit zo uitzinnig kon zijn om te betwisten, dat dit aller deel is.

Onze begraafplaatsen verstrekken tienduizend bewijzen, dat ieder van ons verwachten moet te van zijn tijd te zullen sterven. Dit aardse huis van onze tabernakel zal gebroken worden; alles verenigt zich om dit geloof te bevestigen.
Nu, broeders, dit was al, wat Paulus aan deze donkere zijde verwachtte, en dit is werkelijk niet veel. Of wel? Niet lang geleden weidden zekere Zwitsers hun kudden op één van de verheven hoogvlakten. Aan de ene zijde van de weide stonden tal van chalets of planken hutten, waarin ze gewoon waren gedurende de zomer te huizen, schamele verblijven, die ze verlieten zodra de winter aanbrak. Op zekere dag vernamen ze een vreemd gedruis in de hoge Alpen en onderzochten, waardoor dit veroorzaakt werd; het bleek, dat een massa rotssteen, sneeuw of ijs naar beneden schoof en weldra verpletterend neer zou storten bij wijze van een sneeuwval. Binnen een korte tijd werd hun vrees verwezenlijkt, want ze zagen een geweldige massa naar beneden storten, die alles in haar val verwoestte. En wat verwoestte zij? Enkel de oude, bouwvallige chalets, dat was alles. Al de schaapherders waren behouden, ongedeerd; het voorval was voor hen meer een zaak om er in de dorpskerk een Te Deum voor te laten zingen, dan om er over te klagen of te morren. Ze zeiden: 'De bergstorting is verschrikkelijk, maar ze heeft onze oude moeder niet bedolven, noch onze zuigeling in de wieg verpletterd; ze heeft geen van ons gedeerd, maar slechts enige hutten vernield, die weer spoedig kunnen opgebouwd worden.' Hun geval is een beeld van ons. De lawine van de dood zal neerstorten. Maar o, u gelovigen, wanneer ze komt, dan is al, wat ze u toebrengen zal, dit: uw aardse huis zal verbroken worden. Zult u zich over zulk een luttel verlies bedroeven? Geen leed zal u genaken; de schamele tent van het lichaam zal in de aarde worden begraven, maar wat uzelf betreft, wat anders zult u te doen hebben dan een eeuwige lofzang aan te heffen ter eer van Hem, Die u van dood en gevaar bevrijdde en zette aan zijn rechterhand?
Het zou iemand niet zeer ontroeren als zijn tent verbrijzeld werd; hij zou ze van zich afschudden en er onderuit komen, en verder zou hij er geen hinder van hebben. Evenzo zal voor ons de dood geen verandering ten kwade, maar ten goede zijn; de ontbinding van dit beknellend omhulsel zal ons vrij maken. Thans zijn wij als vogels in de dop; zolang de schaal heel is, zijn wij niet vrij; de dood breekt de schil. Klaagt de vogel, die zijn vleugels ontplooit, over de verbreking van de dop? Ik heb nooit gehoord, dat een vogel in zijn nest de verbreking van de schaal betreurde; nee, zijn gedachten gaan over iets anders, over vleugels en vliegen en zonnige luchten. Laat het zo met ons gelegen zijn. Dit lichaam zal ontbonden worden. Laat het zo zijn, het behoort zo. Wij hebben ons in zijn bezit verheugd, omdat wij het nodig hadden, en wij danken God voor de wonderbare kunstvaardigheid, daarin tentoongespreid. Maar wanneer wij het niet langer behoeven, zullen wij er uitgaan als uit een kerker, en nimmermeer wensen in zijn enge omsluiting terug te koeren. De dood, voor zover hij ons grafomhulsel wegrukt, zal voor onze verbaasde blikken het koninklijk paleis doen verschijnen, waarin wij eeuwig zullen wonen; en welke reden hebben wij dus om er ons over te ontroeren? Ik heb nu de gehele zaak voor u ontvouwd, en zeker heeft geen gelovige op 't gezicht daarvan terug.

II. Thans gaan wij over tot onze tweede opmerking, de voorziening, waarvan de apostel Paulus de zekerste kennis droeg. Hij wist, dat, wanneer zijn tentwoning verbroken zou worden, hij niet zonder huis zou zijn; hij wist, dat hij zijn ogen niet openen zou in een ijle ruimte, en zou uitroepen: 'Wee mij, waar zal ik heenvlieden? Ik heb geen woning.' Nee, hij wist, dat, als zijn tenthuis verbroken zou zijn, hij een *'huis van God'* had. Paulus vreesde niet in een vagevuur te komen; hoewel van deze dagen sommigen, zelfs onder de Protestanten, dit afschuwelijk verzinsel weer in gewijzigder

vorm hebben opgerakeld en beweren, dat zelfs gelovigen veel zullen te doorstaan hebben, alvorens ze voor eeuwig gelukkig worden. De apostel was niet van dit gevoelen. Integendeel, hij schreef: *'Wij weten, dat, als ons aardse huis dezes tabernakels verbroken wordt, wij een gebouw van God hebben.'* Hij verwachtte niet, de eerstvolgende duizend jaren in de vlammen te moeten doorbrengen, om dan van het zuiveringsvuur in het Paradijs over te gaan. Maar hij verwachtte, terstond als zijn aardse huis verbroken werd, binnen te gaan in het eeuwige leven, dat in de hemelen is. Hij dacht er zelfs niet aan, dat hij in een toestand van onbewustheid zou nederliggen tot aan de opstanding. Hij zegt: *'Wij weten, dat, als het aardse huis dezes tabernakels verbroken wordt, wij [reeds] een gebouw van God hebben.'* Hij zegt niet: 'Wij zullen het hebben', maar: 'Wij hebben het', 'wij weten dat wij het hebben'. De schildering schijnt mij toe, alsof een van u voor enige tijd in zijn tuin in een tent moest wonen. Nu vraagt iemand, wat er moest gebeuren wanneer een windvlaag uw tent bij nacht omwierp. 'O', zegt u, 'ginds heb ik een huis, ik kan binnenshuis gaan en daar wonen.' Welk een troost, dit te weten dat, wat aan ons tijdelijk gewaad ook overkom, wij een vaste en blijvende woonstede hebben, die wij terstond betrekken kunnen. Dit geeft ons een gevoel van onafhankelijkheid van alle gevaren en doet ons goedsmoeds het onvermijdelijke tegemoet gaan, wanneer het ook kome.

Wat bedoelde echter de apostel? Want deze tekst wordt voor zeer moeilijk gehouden. Hij bedoelt, ten eerste, dat op het ogenblik, wanneer zijn ziel het lichaam verlaat, ze terstond het huis binnengaat, waarvan Jezus zei: *'In het huis mijns Vader zijn vele woningen; anderszins zou Ik het u gezegd hebben.'* Begeert u omtrent dit huis iets te weten? Slaat dan het boek van de Openbaring op en leest daar van zijn paarlen poorten, zijn gouden straten, zijn uit de kostbaarste stenen bestaande muren, van de kristalheldere rivier, die er doorheen stroomt, en van de boom des levens, die elke maand zijn vrucht geeft. Indien u vervolgens nog meer aangaande dat huis wenst te weten, kan ik u de raad geven, die Johannes Bunyan in dergelijk geval gaf. Iemand deed de bescheiden Johannes eens een vraag, die hij niet beantwoorden kon, omdat Gods woord omtrent die zaak geen licht gaf; en nu ried de edele Johannes zijn vriend om godvruchtig te leven en naar de hemel te gaan en het zelf te gaan zien. Gelooft geen dromen, maar wacht uw tijd af, gelovende in de Heere Jezus; en u zult binnenkort alles te weten komen aangaande *'het huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen.'*

Paulus echter bedoelde, dat hij in de volheid van de tijd weer met een lichaam zou bekleed worden. Hij achtte de wachttijd zó kort, dat hij er bijna overheen zag, evenals men een ogenblik verpozen op een lange weg vergeet. Kortom, zeg ik, hij verwachtte in een lichaam te zullen inwonen; het tenthuis, dat omvergeworpen en gebroken was, zou zich ontplooien tot een gebouw, zó rijk en wonderbaar, dat het met alle recht de naam kon dragen van *'een gebouw van God, een huis niet met handen gemaakt'*. Dit is ook ons uitzicht. Voor het tegenwoordige, in dit sterfelijk lichaam, zuchten wij in onszelf, bezwaard zijnde, want onze geest is uit de slavernij bevrijd, maar ons lichaam is nog niet vrijgemaakt, niettegenstaande het tot een dure prijs gekocht is. Wij *'verwachten de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes lichaams'*; en zo *'is het lichaam dood om der zonde wil, maar de Geest is levend om des gerechtigheids wil.'* Onze ziel is wedergeboren, maar het lichaam wacht op een werking, die te zijnen opzichte overeenkomt met een wedergeboorte, namelijk de opstanding uit de dood. De ontlichaamde gelovigen mogen een luttel duizend jaren, meer of minder te wachten hebben op de woning in het hemels Vaderhuis. Maar te zijner tijd zal het slaan van de bazuin en de opstanding uit de dood geschieden, en dan zal de volmaakte geest wonen in een lichaam, dat aan zijn heerlijkheid beantwoordt. De zekerheid van de opstanding

verheft ons boven de vrees, die anders de verbreking van ons lichaam vergezellen zou. Een kind ziet een man edel metaal in een smeltkroes werpen en is bezorgd, dat het blanke zilver vernield wordt. Maar wie het werk van de zuiveraar kent, begrijpt, dat uit de handeling geen schade zal voortkomen; alleen het schuim van dat zilver zal worden weggenomen en de zuivere, vloeibare massa zal in een schone vorm gegoten worden en op een koninklijke tafel prijken. Nu, mijn broeders, zijn wij verzekerd, dat het verlies van dit bezoedeld lichaam louter winst is, omdat het gelijkvormig zal worden aan het heerlijk lichaam van de Heere Jezus?

Laat ons thans nagaan, hoe Paulus kon zeggen dat hij dit wist. De zonderling verlichte negentiende eeuw heeft een soort van wijzen opgeleverd, die eer stellen in hun onkunde. Ze noemen zichzelf 'Agnostieken' of 'Nietsweters'. Toen ik nog een knaap was, zou het mij dwaas geschenen hebben iemand te ontmoeten, die er op roemde een weetniet te zijn; en toch is dat de betekenis van het Griekse woord 'agnostiek'. Is het niet zonderling, iemand schaamteloos te horen zeggen: 'Ik ben een weetniet'? Hoe geheel anders de apostel. Hij zegt: *'Wij weten.'* Waar kwam dat vertrouwen uit voort? Hoe wist hij het?

Paulus wist, ten eerste, dat hij een Vader in de hemel bad. Want hij was de geest van het kindschap deelachtig; hij wist ook, dat zijn Vader een huis had, en hij was ervan verzekerd, dat, zo hij ooit de tent verliet waarin hij leefde, hij er staat op kon maken dat hij opgenomen werd in het Vaderhuis daarboven. Hoe weten onze kinderen, dat, als ze ooit behoefte aan een woning hebben, ze bij ons in huis mogen komen? Leren ze dat van hun onderwijzers op school? Nee, hun natuurlijk gevoel van kindschap leert hen, dat ons huis hun huis is, evenals kiekens zich vanzelf onder de vleugelen van de moederhen begeven, zonder daarheen gedreven te worden. Omdat ze onze kinderen zijn, gevoelen ze dat, zolang als wij een huis hebben, ze ook een huis hebben. Daarom zegt Paulus onbeschroomd: *'Wij weten.'* En, broeders, wij weten hetzelfde door eenzelfde vertrouwen op de liefde van onze Vader. In het huis met de vele woningen zijn wij op de bepaalde tijd zeker van een hartelijke ontvangst. Buiten het huis van onze Vader gesloten te worden, kan niet. Reizigers zonder woonplaats, terwijl onze koninklijke Vader in Zijn paleis woont, kunnen wij niet zijn. Wij koesteren wat dit betreft niet slechts hoop, maar hebben zekerheid, en daarom zeggen wij: *'Wij weten.'*

Paulus wist verder, dat hij een oudste Broeder had, en dat deze Broeder vooruitgegaan was om plaats voor Zijn jongere broeders te bereiden. Paulus bedacht, dat Jezus gezegd had: *'Ik ga heen om u plaats te bereiden; en wanneer Ik heen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, zo kom lk weder en zal u tot Mij nemen, opdat u ook zijn mag waar Ik ben.'* Dus was het bij Paulus boven allen twijfel verheven, dat, wanneer de Heiland heengegaan was om plaats te bereiden, er dan ook een plaats voor hem zijn zou. Want hij wist, dat zijn Goddelijke Meester nooit iets begon zonder het te voltooien. Kunnen wij niet allen onze Voorganger vertrouwen? Hebben wij enige grond tot twijfel omtrent Hem, Die als onze Vertegenwoordiger is ingegaan door het voorhangsel? Nee; evenals wij verzekerd zijn, dat Jezus voor ons de hemelen is doorgegaan, hebben wij de zekerheid, dat, als de tabernakel van ons lichaam gebroken zal worden, er een rustplaats en woning bestaat voor onze zielen.

Ongetwijfeld koesterde Paulus ook een hoge gedachte van de Heilige Geest, de Eeuwiggezegende, Die zich verwaardigt met ons in te wonen in dit broze lemen huis, dat in menig opzicht een ongeschikte en onvoegzame woonstede voor Hem is, ter oorzaak van de zonde, die het verontreinigd heeft. Hij vernedert Zich om in deze sterfelijke lichamen te wonen; en daarom, wanneer wij ons aardse huis verlaten, zal ook Hij het verlaten, en zijn wij overtuigd dat er een plaats zal gevonden worden, waar wij nog in gemeenschap kunnen leven. Wanneer onze lichamen verwaardigd zijn

de Heilige Geest tot woonplaats te verstrekken, mogen wij verzekerd zijn dat Hij in het uur, wanneer het nodig is, een verblijf voor ons zal vinden. Hij is onze Gast geweest en wederkerig zal Hij onze Gastheer zijn; dit weten wij, want wij kennen de liefde van de Geest. Hij, Die Zich ons lichaam ten tempel heeft gemaakt, zal een rustplaats vinden voor onze zielen. Daarom ontvangen wij van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest samen de verzekering, dat wij niet zonder woning her en derwaarts zullen trekken, zelfs wanneer dit sterfelijk omhulsel verbroken zal worden.

Bovendien, laat mij u iets zeggen. Paulus wist, dat, wanneer hij stierf, er een Paradijs voor hem bereid was, want hij was daar al geweest. U herinnert u, hoe hij dat voorval verzweeg, totdat hij het niet langer verzwijgen kon, en toen, veertien jaar nadat het plaats had gehad, het heilig geheim openbaarde. Laat mij u zijn Woorden voorlezen: *'Ik ken een mens in Christus, voor veertien jaar, (of het geschied zij in het lichaam, weet ik niet, of buiten het lichaam, weet ik niet, God weet het!) dat de zodanige opgetrokken is geweest tot in de derde hemel; en ik ken een zodanig mens, (of het in het lichaam of buiten het lichaam geschied zij, weet ik niet, God weet het!) dat hij opgetrokken is geweest in het Paradijs, en gehoord heeft onuitsprekelijke woorden, die het een mens niet geoorloofd is uit te spreken.'* Hij zegt, dat hij opgetrokken is geweest tot in de derde hemel; het was daarom ijdel tot Paulus te zeggen, dat er hierna geen plaats voor hem zijn zou, want hij had de plaats gezien. 'Maar', zegt u, 'ik heb haar niet gezien.' Nu, maar u gelooft ten volle het getuigenis van Paulus, niet waar? Mij aangaande, ik ben er zeker van, dat Paulus niets zou zeggen wat onwaar is; en aangezien hij in de derde hemel of het Paradijs geweest is en het gezien heeft, geloof ik, dat er zulk een plaats bestaat. Herinner u, dat dit de plaats is, waarheen de Heere Jezus de boetvaardige medekruiseling opnam: *'Heden zult u met Mij in het Paradijs zijn.'* Dit is de plaats, waar Jezus is, en waar wij eeuwig met Hem zullen zijn, wanneer ons aardse huis van deze tabernakel gebroken zal zijn.

En nu, geliefde broeders en zusters, u en ik weten, dat, wanneer deze aardse tabernakel gebroken wordt, er een nieuw lichaam voor ons zijn zal, omdat onze Heere Jezus Christus is opgestaan uit de doden. Mijns inziens is het voldingend antwoord op mijn diepgaandst ongeloof het feit van de opstanding van Jezus uit de doden. Geen historisch feit is zo goed gestaafd als het feit, dat onze Heiland gekruist, gestorven en begraven is en dat Hij op de derde dag uit de dood is verrezen. Dit erken ik onbeschroomd als een feit, en dit blijft de grond, waarin mijn anker ligt. Voor zoveel Jezus de Vertegenwoordiger is van allen, die in Hem zijn, is het even zeker dat de gelovige zal opstaan, als dat Jezus opgestaan is. De apostel zegt: *'Wij weten'*; en terwijl ik op deze grote waarheden wijs, houd ik mij verzekerd, dat deze woorden in geen enkel opzicht te sterk zijn. O, of ik in onze taal een woord kende, dat groter verzekerdheid uitdrukte dan het woord 'weten', ik zou het deze morgen voor mijzelf gebruiken. Hoeveel te meer dus mocht de apostel het voor zichzelf bezigen.

Hiervan zijn wij derhalve zeker, namelijk dat, wanneer onze Heere Jezus leeft en een woonplaats heeft, Hij zijn uitverkorenen en verlosten niet zonder huis of woning laten zal. Waar Hij een troon gevonden heeft, daar zullen de Zijnen een woning vinden. *'Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus; verdrukking, of benauwdheid, of vervolging, of naaktheid, of gevaar, of zwaard? Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere.'*

Er bestaat zulk een band tussen Christus en de gelovige, ja meer, zulk een levendige, wezenlijke, onverbrekelijke, tere vereniging, dat scheiding onmogelijk is. Evenmin als een man onder ons er ooit vrede mee zou kunnen hebben zijn vrouw in de kerker te zien, wanneer hij haar vrij kon maken, of haar buiten in de koude zou laten staan,

wanneer het hem mogelijk was haar bij zijn gezellige, warme haard te brengen, zal Christus, met Wie onze ziel voor eeuwig ondertrouwd is, ooit rusten, voordat Hij ieder van Zijn eigen geliefden tot zich gebracht heeft, waar Hij is, opdat ze Zijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die heerlijkheid, welke de Vader Hem gegeven heeft. Niemand, die in Jezus gelooft, heeft reden om daaraan te twijfelen. Ik ben ervan verzekerd, dat ieder van u zeggen kan, zoals Paulus zei: *'Wij weten, dat, als het aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt.'*
'Maar ach', zegt deze of gene, hoe weet iemand, dat hij deel aan dit alles heeft? Onderstel dat ik weet, dat de kinderen van God dit voorrecht genieten, hoe weet ik nu of ik één van hen ben?' Ik nodig u uit tot zelfonderzoek op dit punt. Gelooft u in de Heere Jezus Christus met uw hele hart? Dan staat er geschreven: *'Die in Mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven. Die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid.'* Omdat hij in Christus gelooft, weet de apostel, dat hij verlost is. Want de beloften gelden de gelovigen; en wanneer iemand een gelovige is, gaat hem elke belofte van het Verbond aan. Wij verkrijgen daarvan verder zekerheid door ons bezit van het nieuwe leven. Geliefde vriend, bent u in een nieuwe wereld overgegaan? Bespeurt u in u een nieuw hart en een oprechte geest? Zijn de oude dingen voorbijgegaan en is het alles nieuw geworden? Bent u een nieuw schepsel in Christus Jezus? Dan is het alles wél met u; dat nieuwe leven kan niet sterven, uw nieuw geboren natuur moet de eeuwige gelukzaligheid beërven. *'Vrees niet, gij kleine kudde, het is des Vaders welbehagen u het Koninkrijk te geven.'* Meer nog; hebt u gemeenschap met God? Spreekt u met Christus? Geen gevaar, voor wie gemeenschap heeft met de Vader en de Zoon. Jezus kan ten laatste niet zeggen: *'Gaat weg van Mij; Ik heb u nooit gekend!'* want Hij kent u en u kent Hem. 'Ja', zegt u, 'Hij weet genoeg van mij, want ik ben altijd vragende.' Goed zo, ga op die weg voort; wees altijd een geestelijk bedelaar. De God van de liefde zal nooit een smekend bidder afwijzen; hij, die tot de troon van de genade gaat, zal onfeilbaar de troon van de heerlijkheid bereiken. Bovendien, getuigt niet de Geest Zelf met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn? En indien wij kinderen en erfgenamen zijn, zullen wij dan vrezen naakt bevonden te worden in de toekomende wereld? Ik hoop, dat menig van ons thans tot de volle verzekerdheid van het geloof gekomen is, zodat wij geloven en zeker zijn. Kunt u niet, ieder voor zichzelf, zeggen: *'Ik weet, in Wie ik geloofd heb, en ik ben verzekerd dat Hij machtig is mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot die dag'*?
Dit zijn de kentekenen, waaraan gelovigen weten, dat ze gelovigen zijn; en door het Woord van God weten ze dan, dat alle dingen van hen zijn, zodat, wanneer hun aardse huis vervallen is, ze ontvangen zullen worden in de eeuwige woning.

III. Ten slotte, wat betreft de waarde van die wetenschap voor ons. Heeft het geen grote waarde, te weten dat het alles wél is, wanneer dit lichaam sterft? Wereldsgezinde mensen leggen ons ten laste, dat wij de gedachten van mensen van het werkdadig heden aftrekken om hen over een zalige toekomst te doen dromen. Werkdadig antwoorden, dat het beste hulpmiddel, om voor het tegenwoordige te leven, is: te leven in het vooruitzicht op de eeuwige toekomst. Paulus' vaste geloof, dat, wanneer zijn lichaam gebroken zou worden, hij daardoor niets verliezen zou, bewaarde hem voor bezwijking. Hij wist wat het ergste was, dat hem overkomen kon, en hij was daarop voorbereid. Zware stormen waren ophanden, maar de apostel wist de grens van zijn mogelijk verlies, en was daarom gereed. Al wat wij verliezen kunnen is de broze tent van dit armelijk lichaam. Wanneer een mens de grens meet van het gevaar, waarin hij verkeert, stelt dit grotelijks zijn Geest gerust. Het

ondoorzienbare en onmeetbare zijn de ergste oorzaken van vrees en ontzetting; wanneer u uw vrees kunt peilen, hebt u ze overwonnen. Onze apostel gevoelde, dat hij de wereld was ingezonden met het grote doel om God te verheerlijken, door zielen te winnen en de gelovigen op te bouwen, en hij was ten volle besloten de last te volbrengen, die hij ontvangen had. Hij overlegde bij zichzelf, dat het grootste gevaar voor hem gelegen was in de verflauwing in zijn levenstaak, want volharding in zijn roeping kon geen groter gevaar insluiten dan de dood; en deze beschouwde hij als het verlies van een tent en het winnen van een huis. De Romeinse keizer mocht hem het hoofd afnemen of het gepeupel mocht hem ten dode stenigen, of hij mocht gekruisigd worden, zoals zijn Meester: hij achtte dit alles licht. Voor hem was dat alles de verbreking van de oude tent, het raakte zijn onsterflijke geest niet; hij glimlachte en zong: *'Onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gans zeer uitnemend, eeuwig gewicht van de heerlijkheid.'*

Het vooruitzicht van zijn hemels huis maakte hem de smarten van deze tijd zeer licht. Want hij gevoelde zich als iemand, die een nacht in een schamele herberg moet toeven, maar er met genoegen gebruik van maakt, omdat hij hoopt morgen thuis te zijn. Indien wij voor een tijd in een tent moesten huizen, zouden wij waarschijnlijk uitroepen: 'Hoe vreselijk tocht het van alle kanten! Hoe vochtig is het onder de voeten! Hoe krampachtig werkt het op het gevoel!' Toch zouden wij over dat alles glimlachen en zeggen: 'Het zal niet lang duren. Spoedig komen wij weer in ons huis.' O broeders, één uur met onze God vergoedt ons de moeilijkheden van de weg. Daarom, weest goedsmoeds, en houdt vol!

Dit veranderde voor Paulus het gehele denkbeeld van de dood; de dood was van een boze geest in een engel veranderd: hij was slechts de afbreking van een waggelende tent, opdat hij een eeuwig paleis mocht betrekken. Sommige van Gods ware kinderen zien zeer tegen de dood op, omdat ze niet weten wat hij is. Indien ze dit beter wisten, zouden ze spoedig in hun tegenwoordige oorzaak van droefenis een reden tot verblijding vinden. Tot mijn blijdschap mag ik hier zeggen, dat ik veel van de huiverende en vreesachtige dienaars van mijn Meester blij heb zien sterven. U herinnert u, hoe 'Vreesachtig' in de Pelgrimsreis, toen hij de rivier over moest, er droogvoets doorkwam. Arme ziel. Hij meende, dat hij zeker verdrinken zou, en toch maakte hij nauwelijks de zolen van zijn voeten nat. Ik heb Godvrezende mensen gekend, die evenals Jakob dagenlang, moede en mat, zich ver voelden van het huis van hun Vader huis; en toch, toen ze hun hoofd voor altijd ter ruste legden, verschijningen van engelen en van God hadden. Het einde van hun reis vergoedde de moeilijke gedeelten van de weg. Zo zal het met u gaan, mijn broeder, die gelooft. Daar is gewoonlijk een duistere plek in ieders Christelijk leven: sommigen heb ik bijna hun gehele weg in zonnig licht zien bewandelen en zwaarmoedig heengaan, maar ik heb daarom niets kwaads van hen gedacht; en ik heb anderen hij de aanvang van hun pelgrimstocht door een nevel zien heenworstelen en daarna uitkomen in onbewolkte dag. Op de ene of andere tijd vallen onder deze betrokken hemel de schaduw dwars over ons pad, maar zeer zeker, *'het licht is voor de rechtvaardige gezaaid en vrolijkheid voor de oprechte van harte.'*

Als ik aan enige van mijn geliefde broeders en zusters denk, die ik zeer blijmoedig heb zien sterven, en mij herinner, dat ze tijdens hun leven ootmoedig en zichzelf wantrouwd waren, dan vergelijk ik hen met zulken, die bij hun theedrinken vergeten de suiker op de bodem van hun kopje om te roeren. Hoe dubbel zoet wordt de teug, als ze aan de bodem komen; het smaakt zoeter dan ze wel verdragen kunnen. Was het niet verstandig, de thee terstond te roeren en de zoetheid te smaken van boven tot op de bodem? Dit is het schone van het geloof in betrekking tot de toekomst, want het zet

blijmoedigheid aan het tegenwoordige bij. Hoe ruimschoots worden de gelovigen voor het tijdelijk gemis van ogenblikkelijk genot schadeloos gesteld. Wat zal het zijn, als ze hun ogen in de hemel opslaan! Welk een blijdschap, op het bed van het verlangen in te sluimeren en te midden van de hemelse Halleluja's te ontwaken! 'Wat ben ik? Waar ben ik? o Mijn God, mijn Christus, mijn hemel, mijn al! Ik ben thuis.' Droefenis en zuchting zullen wegvlieden. Doet deze beschouwing van de dingen de dood niet van gedaante veranderen? O u, arme ongelovigen, hoe beklaag ik u, dat u zulk een heerlijke hoop derft. O, dat u in de Heere Jezus mocht geloven en ten eeuwige leven ingaan!

Het geloof had zulk een uitwerking op Paulus, dat het hem altijd rustig en goedsmoeds deed zijn. Waarom zou hij een mens vrezen, die hem geen leed kon berokkenen? Zelfs wanneer zijn vervolger hem doodde, zou deze hem een dienst bewijzen. Wat had hij te vrezen? Dit maakte Paulus wijs en voorzichtig. Hij kon zijn oordeel gebruiken, want hij was niet ontroerd. Hij was niet zoals sommigen van u, die alleen een weinig ongesteld bent, en terstond bent u vol vrees, en zo maakt u uzelf erger dan u anders zou zijn, zodat de dokter met een ontsteld gemoed zowel als met een ongesteld lichaam te worstelen heeft. Wie kalm, rustig, goedsmoeds is, is al op weg tot genezing. Hij is gerust, omdat hij in de hand van zijn Vader hand is en hetzij hij leeft of sterft, alles is wel; en deze overtuiging helpt de geneesheer de lichamelijke ziekte overwinnen. Ik herhaal, daar is geen weg ten leven dan sterven te leren; en hij, die geen zorg koestert of hij leeft of sterft, is degene, die zodanig wil leven als nodig is om triomferend te sterven. O, dat u allen de rust mocht kennen, die uit het geloof in de Heere Jezus voortvloeit. Hoe treurig, te weten dat u op zeker ogenblik sterven moet, en onvoorbereid te zijn voor die verandering. Het verwondert mij niet, dat u zich ongelukkig gevoelt; u hebt gegronde redenen om het te zijn. O, dat u wijs was en uw toekomst wilde verzekeren door het geloof in de verrezen Heiland.

In de tijd van Maarten Luther, en voor zijn tijd, verkeerden mensen, die een zondig leven hadden geleid, dikwijls in grote vrees, wanneer ze sterven moesten en zonden in hun angst naar een klooster om een monniksgewaad, om daarin begraven te worden.

Welk een dwaas vertoon! Immers, dit geschiedde in de hoop, er in de dag van het oordeel beter aan toe te zullen zijn, wanneer ze in bruine wol gewikkeld en met een monnikskap gedekt waren! Dat wij een beter gewaad mogen hebben!

Hoort, wat de godzalige Rutherford vertrouwend tegemoet zag: 'Zijn getrouwe liefde zal mijn doodskleed en geheel mijn doodsgewaad zijn; ik zal mijn ziel wikkelen en hullen in het weefsel van Zijn tere en vrijmachtige liefde.'

Is dit ook uw verlangen? Zekerlijk is 't het mijne. Wanneer wij ons in zulk een gewaad te slapen leggen, zal er geen vrees voor ons ontwaken zijn. Dan zal met ons geschieden zoals met de man, die in Elia's graf geworpen werd en terstond verrees, zodra hij het gebeente van de profeet aanraakte. Niemand kan dood blijven, die in de liefde van Christus gehuld is. Want Zijn liefde is het leven. Hij, die met de liefde van Christus in aanraking gekomen is, heeft het hart van het leven van God aangeraakt, en moet leven. Zo laten wij onszelf aan die Goddelijke liefde overgeven en vertrouwen op onze Heiland; laat ons het oog op de eeuwige gelukzaligheid gevestigd houden, totdat de dag aanlicht en de schaduwen wegvlieden; laat ons juichen en verblijd zijn dat ons bereid is een gebouw van God, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen! Amen.

20. DE PREDIKING DES GELOOFS

'Dit alleen wil ik van u leren: Hebt u de Geest ontvangen uit de werken der wet of uit de prediking des geloofs?' Gal. 3: 2.

Ten opzichte van zijn verlossing verkeert de mens in een grote dwaling. Hij heeft zijn weg verdorven. Hij heeft Gods wet niet meer lief, nee, maar zijn gemoed gaat er tegen in. En toch treedt hij als haar verdediger op. Als hij op de geestelijkheid en de gestrengheid van de wet ziet, acht hij haar een zware last. En toch, wanneer het Evangelie gepredikt wordt als de gave van vrijmachtige genade, en hij welgemeend uitgenodigd wordt het door een daad van het geloof aan te nemen, dan openbaart de mens een grote zorg voor de wet, dat ze toch door de vrijmachtigheid van de genade niet krachteloos gemaakt worde. Hij neemt de stukken van de twee tafelen van de wet en werpt ze naar het kruis. Niet, omdat de mens de wet van God liefheeft, maar omdat hij de God van de wet niet lief heeft, grijpt hij elk voorwendsel aan om zich tegen elke door God aangewezen weg van verlossing te verzetten. Wanneer het mogelijk was geweest, dat de Heere een andere verlossingsweg bepaald had, dan zou de mens zich ongetwijfeld ook tegen die weg, hebben verklaard, omdat het zijn toeleg is tegen God in te gaan. Hoe dan ook, er bestaat in de harten van de onwedergeborenen aanhoudende vijandschap tegen de weg van de verlossing door het geloof in Christus; en om die tegen te gaan, wenden ze voor, het voor de zaligheid door de werken van de wet op te nemen.

Broeders, in ons aller harten bestaat een natuurlijke vijandschap tegen God en Zijn vrijmachtige genade. Vandaar, dat gelovigen vaak over de moeilijkheden van het geloof hebben te klagen. Het geloof op zichzelf is of moet zijn het gemakkelijkste ter wereld. Want het moet de eenvoudigste en natuurlijkste zaak in de wereld zijn, dat een schepsel in zijn Schepper, dat een kind in zijn vader gelooft. Maar ter oorzaak van de verdorvenheid, die zelfs in de wedergeborene overblijft, is er altijd een worsteling tegen die eenvoudige weg van het geloof. De beste mens kent tijden, dat de herinnering aan zijn vele zonden zijn consciëntie doet zeggen: 'Hoe kunt U, terwijl er zoveel kwaads bij u gevonden wordt, geloven, dat u gerechtvaardigd en als kind aangenomen bent? Tenzij wij aan de belofte van God en aan Zijn vrije genade in Christus Jezus vasthouden, zullen wij dan in de engte komen. De ziel van de eerlijkste en oprechtste moet tot wanhoop gedreven worden door het gezicht van zijn tekortkomingen, tenzij hij zich vastklemt aan die gerechtigheid, waardoor zondaars gerechtvaardigd worden door het geloof in Christus Jezus,

Geliefden, indien deze strijd zelfs wordt waargenomen in de harten van hen, die wedergeboren zijn, moeten wij ons niet verwonderen, dat hij in die van de onwedergeborenen woedt. Men zou denken, dat, wanneer wij de zaligheid door het geloof prediken, elke zondaar terstond zal opspringen en het aannemen. Het is zó eenvoudig, zó gemakkelijk, dat werkelijk iedereen wensen moest op deze wijze vergeving en rechtvaardiging te verkrijgen. In plaats daarvan wordt al de redeneerkracht, al de scherpzinnigheid, ja, al de sluwheid van de menselijke natuur te hulp geroepen, om de leer van de verlossing door het geloof in Christus tegen te staan. 'Zij is te goed om waar te zijn', zegt de één. Een ander roept: 'Als dit gepredikt wordt, zullen de mensen de zedelijke uitnemendheid gering gaan schatten.' Een derde vindt in de leer van de genade aanleiding tot traagheid. Deze bedillers nemen honderderlei gedaanten aan, maar komen ten slotte allen hierop neer: opgeblazen zondaars moeten

hun beledigden Heere de weg kunnen voorschrijven en op een door hen bepaalde wijze vergeving verkrijgen. Het schijnt, alsof God de beste weg niet weet om mensen zalig te maken, en alsof de mensen zó wijs zijn, dat ze de wegen van de Heere kunnen verbeteren. Is dit geen verfijnde Godslastering? Het is een afschuwelijk schouwspel, een in opstand verkerend zondaar plotseling voor goede werken en voor openbare zedelijkheid te zien ijveren. Is het niet om de hel te doen lachen, loszinnige mensen het reine Evangelie van de Heere Jezus te horen berispen en de vrijmachtige genade te horen bedillen, omdat ze de mensen de zedelijkheid zou doen minachten? Het maakt iemand ziek, de huichelarij van de handhavers van de zaligheid door de werken van de wet te aanschouwen.

De grond van deze strijd ligt in het feit, dat de mens niet alleen arm, maar ook hoogmoedig, niet slechts schuldig, maar ook met zichzelf ingenomen is, zodat hij zichzelf niet wil vernederen, om verlost te worden langs de weg van de Goddelijke ontferming. Hij wil er niet toe komen God te geloven; liever wil hij in de verwaande leugens van zijn eigen hart geloven, die hem misleiden door de vleiende hoop, dat hij het eeuwige leven verdienen zal. Tegen deze boze geest treedt onze tekst in het strijdperk; laat ons zien, hoe hij de strijd voert. De bewijsvoering van onze tekst is zeer duidelijk en krachtig. Paulus oppert de vraag: *'u, o Galaten, hebt de Heilige Geest ontvangen. Hoe nu hebt u de Heilige Geest ontvangen, uit de werken van de wet of uit de prediking des geloofs?'* Ieder voor zich moesten ze toestemmen, dat ze de Heilige Geest ontvangen hadden door het geloof en op geen andere wijze.

Nu, de Heilige Geest is de uitgelezenste aller gaven van God aan de ziel, en het is door de Geest, dat het werk van de Heere Jezus gekend en aanvaard wordt. De Heilige Geest is het zegel van Gods genade en het teken, dat wij vrede met God hebben. Ik mag bijna zeggen, dat de ontvangst des Heilige Geestes de zaligheid is, want wanneer Hij bij ons zijn intrek neemt, zijn wij verlost van de dood in de zonde, van de liefde tot de zonde, van de heerschappij van de zonde, en van de schrik van de zonde. Wanneer Hij heerschappij in het hart voert, vergezellen Hem alle volmaakte gaven, evenals hovelingen een koning. Hij wordt de bron van leven, licht, liefde en vrijheid voor onze zielen en ook onze lichamen heiligt Hij. Weet u niet, dat uw lichamen tempels van God zijn, wanneer de Heilige Geest woning daarin maakt? Hun dus, die de Heilige Geest ontvingen, is in de volste zin verlossing geschonken. Maar hoe wordt de Heilige Geest ontvangen? Deze vraag is spoedig beantwoord. Niet uit de werken van de wet wordt Hij ontvangen, maar uit de prediking van het geloof.

Ik wens dit feit te beschouwen, vooreerst als door de ervaring bewezen voor alle kinderen van God; ten tweede als uit de waarneming bewezen voor allen, die Christus zoeken.

I. Door de ervaring bewezen voor alle kinderen van God.

Alvorens ik mij op de persoonlijke ervaring beroep van de gelovigen, die zich hier bevinden, wens ik u te herinneren aan de ervaring van de gemeente van God, zoals ze ons in de Handelingen van de apostelen vermeld wordt. Het boek over de Handelingen van de apostelen is een bevestiging van het juiste antwoord in onze tekst. Na de Hemelvaart van de Heere waren de discipelen eendrachtig bijeen, toen de Heilige Geest over hen werd uitgestort. Maar hoe werd dat hunnerzijds mogelijk gemaakt? Eenvoudig, doordat ze gehoorzaamden aan de last van de Heere, Die hun beval, dat ze van Jeruzalem niet scheiden zouden, *'maar wachten op de belofte des Vaders, die gij, zei Hij, van Mij gehoord hebt.'* De gave werd ontvangen uit de prediking van het geloof, die hen tot eenparig bidden en wachten bewoog. Ze voerden geen plechtigheden uit en verrichtten geen werkzaamheden; het wachtwoord was: *'Wacht,*

totdat u zult aangedaan worden met kracht uit de hoogte.' De kracht kwam, opdat ze zouden kunnen werken, en niet, omdat ze gewerkt hadden. De gave van de Geest kwam overeenkomstig de belofte, niet tengevolge van werkzaamheden. Zeer spoedig viel de Geest van God op de hen omringende menigte en drieduizend van hen werden bekeerd en gedoopt. Hoe kwam de Geest van God op Parthers, Meders, Elamieten, Mesopotamiërs en wie er meer genoemd worden in Hand. 2? Geschiedde het uit de werken van de wet? Nee, geliefden, maar Petrus had aldus gepredikt: *'Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in de naam van Jezus Christus, tot vergeving van de zonden; en gij zult de gave des Heilige Geestes ontvangen.'* Toen de duizenden in Jezus Christus geloofden en hun geloof beleden door de Doop, ontvingen ze de Heilige Geest. Zo was het ook in Samaria: *'Toen ze Filippus geloofden, die het Evangelie van het Koninkrijk Gods en van de naam van Jezus Christus verkondigde, werden ze gedoopt, beide mannen en vrouwen'*; en vervolgens lezen wij, dat de apostel Petrus tot hen kwam, en deze gelovigen ontvingen de Heilige Geest. Blijkbaar niet uit de werken van de wet, maar door de prediking van het Woord hadden ze die zegen verkregen. Zien wij op de geschiedenis van Cornelius. Deze Godvrezende man deed veel aalmoezen onder het volk verdelen en was gedurig biddende, en toch had hij de Heilige Geest niet ontvangen. Maar toen *'de prediking des geloofs'* kwam en men eendrachtig in het huis vergaderd was om Petrus te horen, viel de Heilige Geest op allen, die het Woord hoorden. *'En de gelovigen, die uit de besnijdenis waren, zoveel als er met Petrus waren gekomen, ontzetten zich, dat de gave des Heilige Geestes ook op de heidenen uitgestort werd. Want ze hoorden hen spreken met vreemde talen en God groot maken. Toen antwoordde Petrus: 'Kan ook iemand het water weren, dat deze niet gedoopt zouden warden, welke de Heilige Geest ontvangen hebben gelijk als ook wij?'* Was het niet hetzelfde, toen Paulus uitging om het Evangelie onder de heidenen te verkondigen? Het was ook zo aangrijpend, dat het bericht daarvan doordrong tot de Christenen uit de Joden, die te Jeruzalem waren en tot een niet gering geschil en redewisselen leidde. Hier was geen sprake geweest van besnijdenis, van inlijving bij het Jodendom, van inachtneming van enig deel van de Mozaïsche eredienst; en toch vernamen zij, dat de Heilige Geest op de heidenen gevallen was, die zelfs van geen wet en nog minder van wetsbetrachting afwisten. Al Petrus' invloed was nodig om de stroom te weerstaan. Hoort, wat hij zei: *'God heeft van over lange tijd onder ons mij verkoren, dat de heidenen door mijn mond het Woord des Evangelies zouden horen en geloven. En God, de Kenner van de harten, heeft hun getuigenis gegeven, hun gevende de Heilige Geest, gelijk als ook ons.'* De Heilige Geest was ontvangen door gelovigen uit de heidenen, op alle plaatsen, waar Paulus gepredikt had; en daarom kon hij zich op deze Galaten beroepen en hun ervaring aanwenden om hen van hun dwalingen terug te brengen. Het feit, dat de Heilige Geest geschonken is op de prediking van het geloof en niet ter oorzaak van gedane werken, loopt als een zilveren draad door de Handelingen van de apostelen heen; waarom zouden de mensen dan van de werken van de wet verwachten, wat alleen en uitsluitend aan het geloof geschonken is? Hoe onzinnig, naar de wolken op te zien, als een goede bron zich voor onze voeten geopend heeft!

Thans kom ik aan uw eigen ervaring toe. Geliefde vrienden, wanneer u werkelijk in Christus bent, hebt u de Heilige Geest ontvangen. Maar hoe?

Laat ons de reeks van zijn werkzaamheden aan uw harten nagaan. Door zijn tussenkomst ging u het licht op, waardoor u in staat gesteld werdt de weg van de zaligheid te leren kennen en de heerlijkheid van God te aanschouwen in het aangezicht van Jezus Christus. bent u tot dat licht geraakt door de werken van de wet? Geschiedde dit in enig geval? Ik heb het voorrecht genoten menig van u te leren

kennen en mij uw geloofsbelijdenis te herinneren; u hebt mij getuigd, dat, toen u uw zaligheid door uw eigen werken zocht, u blind was en het licht niet zag; hoe meer u ijverde en hoe meer u zich inspande, hoe meer de duisterheid in uw binnenste toenam, zodat u bijna wanhopig wordt. Maar het licht brak voor u aan, toen u op de Gekruisigde zag; het ging u op, alleen uit *'de prediking des geloofs'*.
Daarna kreeg u vrede, in welke vrede ik vertrouwen, dat u zich deze morgen verblijdt, *'de vrede, die alle verstand te boven gaat'*. Maar werd die vrede uw deel, doordat u op godsdienstige plechtigheden vertrouwde, op uw Doop, op uw Avondmaalsviering, of op uw eigen werken? Ik weet, dat dit het geval niet was. Want de ware vrede van het gemoed komt niet door die deur binnen. Verkreeg u vrede door veel rouwbetoon, door veel wenen, door veel gemoedsaandoeningen, of door veel te doen? Nee, broeders, geen vrede daalde ooit in uw hart neer, voor u van uzelf af en op de Heere Jezus zag, van wie u gehoord had, dat Hij machtig was zelfs de voornaamste van de zondaren zalig te maken, en in wie u daarom geloofde. Toen het geloof kwam, sproot de vrede uit als een vrucht van de Heilige Geest.
Sedert hebt u de Heilige Geest ontvangen om u in uw heiligmaking bij te staan. Maar u hebt geen heiligmaking verkregen, afgescheiden van het geloof. Wanneer u de heiligmaking wilde najagen in eigen kracht, die ingespannen werd in ongelovigheid, slaagde u nooit. Ongeloof loopt uit op zonde, nooit op heiligmaking. Onze goede werken zijn vruchten van de heiligmaking, geen oorzaken daarvan; en wanneer wij voor vrucht aanzien wat wortel zijn moet, als verkeren wij in grote dwaling. Wanneer u zich opmaakte om tegen een verzoeking te strijden in uw eigen kracht, bent u dan ooit als overwinnaar teruggekeerd? Van de gelovigen staat geschreven: *'Zij hebben overwonnen door het bloed des Lams.'* En dat is ook van u waar. De heiligmaking ontvangen wij niet uit zelfvertrouwen, maar als een werk van de Geest, aanvaard door het geloof in Christus. Maar in Hem gelovende, is Hij ons, *'van God geworden tot wijsheid, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing.'*
U hebt bovendien, geliefde vrienden, een andere gave van de Heilige Geest ontvangen, namelijk die van gemeenschap met God. Maar had u ooit gemeenschap met de heilige God bij het koesteren van eigen waardigheid? Nooit. Abraham sprak nooit tot Jehovah als rechthebbende; wanneer hij tot de Heere sprak, zei hij: *'Ik heb mij onderwonden te spreken tot de Heere, hoewel ik stof en as ben.'* Toch sprak hij tot God met een treffende vertrouwelijkheid, en dat is de zaak: stof en as in eigen oog zijn en toch met God omgaan als met een vriend. Dit is de vrijmachtigheid van het geloof. Daarin heeft God een welgevallen. Asaf zei: *'Toen was ik onvernuftig en wist niets; ik was een groot beest bij U. Ik zal dan gedurig bij U zijn. Gij hebt mijn rechterhand gevat.'* Een beest in uw eigen schatting en toch door God Zelf staande gehouden en verwaardigd om in lieflijke gemeenschap met Hem te leven.
Geliefde vrienden, er bestaat geen gemeenschap met God, dan alleen door het geloof, zonder hetwelk het onmogelijk is God te behagen. De gunstgenoten van de hemel zijn in elk geval mensen, die in God geloven. Het geloof heeft de gouden sleutel van de elpenbenen paleizen. Het geloof ontsluit de verborgen kamers van de gemeenschap voor hen, die haar liefhebben. De werken van de wet doen ons niet nabij God verkeren; ten teken daarvan strekt, dat niemand op Sinaï mocht komen, en dat, wanneer een dier de berg zou aanraken, het gestenigd of met een zwaard doorstoken moest worden.
En u, geliefde vrienden, hebt dikwijls de Heilige Geest leren kennen als uw steun in uw gebeden: *'De Heilige Geest komt ons in onze zwakheden mede te hulp!'* Maar ik weet zeker, dat dit nooit voortkwam uit de werken van de wet. Als zwakheid uw gebed verstoorde en u niet bidden kon zoals u verlangde, hebt u er niet aan gedacht

om u op goede werken te beroepen, en toch is toen de Heilige Geest u te hulp gekomen, *'in u biddende met onuitsprekelijke verzuchtingen'*. Uw zwakheid deed u beseffen, dat het uit genade, louter uit genade was, dat u in uw nood te hulp wordt gekomen.
Nu, hetzij de Heilige Geest de ziel verzegelt en volle verzekerdheid in het hart werkt, hetzij de Heilige Geest ons waarborg biedt voor de toekomstige heerlijkheid of het onderpand is van onze toekomende vreugde - in dat alles werkt de genade en geen verdienste. Wie slechts op enigerlei ingebeelde eigen verdienstelijkheid bouwt, heeft geen waarborg hoegenaamd voor de erfenis; inderdaad, voor hem bestaat er geen erfenis, aangezien een erfenis niet door werken verkregen wordt. Evenmin bezit hij, die op zijn werken bouwt, ooit enige waarborg voor de eeuwige vreugde. Want nooit krijgt hij de overtuiging van genoeg gedaan te hebben om er zeker van te zijn. Nooit kan hij tot enige troostrijke rust in God geraken. Want zijn werk is niet voltooid, en daarom kan hij niet tot rust komen. U weet het, u, die u moe gewerkt hebt om uzelf te behouden. Elk hier aanwezig Christen moet toestemmen: 'Het is zo, wij hebben alles verkregen door het geloof en niets uit verdiensten.' Nu, dan moet de gevolgtrekking zijn: Pomp niet uit een droge bron. Ga, wanneer ze er is, tot een altijd springende fontein. Bega niet het dubbele kwaad van de fontein van het levende water voorbij te gaan en uzelf gebroken bakken uit te houwen. Houd u bij de deur, waar u tot hier toe alles ontvangen hebt, en ga niet, waar u niets gevonden hebt dan vonnis en veroordeling. Zie niet op Mozes om u in Kanaän te brengen: dit kan alleen gedaan worden door Jozua, Jezus.
Op grond daarvan - laat elk kind van God het wel ter harte nemen - komt de vermaning tot ons: 'Hou u aan de prediking van het geloof.' Wanneer u onder de indruk van achteruitgang verkeert, wanneer u zich onwaardig gevoelt een kind van God genaamd te worden, wanneer u van Zijn wegen afgedwaald en ronddolend bent als een verlaten schip, vlied dan niet als een zwakzinnige naar de wet, want dat zou een sprong in het vuur zijn. Maar spreek: 'Heere, ik vertrouw op U; als zondaar neem ik mijn toevlucht tot de Verlosser van zondaren.' Of u vroeger al of niet in waarheid Christus hebt aangenomen, is iets, dat u niet moet bezighouden. Maar doe het nu. Laat het niet bij woorden blijven, maar kom door het geloof tot Jezus en zeg: Genees mijn afkeringen, neem mij in genade aan, betoon mij Uw ongehouden liefde. Door het geloof kunnen wij gered worden, maar nooit door twijfel of wanhoop. Bij de aanvang kunnen wij alleen door het geloof tot Jezus komen, en alleen langs dezelfde weg kunnen wij tot Hem wederkeren. Indien u begint te twijfelen aan Gods genade en liefde jegens u, zult u meer en meer verachteren. Uw hoop ligt hierin, dat u spreekt: Laat ik zijn wat ik zijn mag, maar God is niet veranderd, en nog steeds is er vergeving bij Hem, opdat Hij gevreesd mag worden; daarom wil ik de woorden van de een en vijftigste Psalm op mijn lippen nemen en, met de boetvaardigheid van David in mijn hart, tot Hem roepen: *'Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in het binnenste van mij een vasten geest!'* Houd vast in uw geloof aan Christus; denk niet, dat de grootheid van uw zonde de kracht van zijn verzoening te boven gaat. Twijfel niet, of Hij u nog wil reinigen en liefhebben als weleer.
Misschien bent u niet afgeweken, maar toch hebt u een vreselijke inwendige strijd. Wellicht rijst de vraag bij u op, of u wel wezenlijk kinderen van God bent, en brengt ze u in twijfel omtrent uw kindschap. Welnu, ga dan voort met vast te houden aan uw geloof in uw hemelse Vader. De duivel zegt tot u: 'Indien u een kind van God bent.' Houd u niet op met zijn 'indien'. Op deze wijze viel hij uw Zaligmaker aan in de woestijn. Betwijfeling van uw kindschap is de punt van het zwaard van de duivel, die in dodelijk gif gedoopt is; wapen u derhalve met dit woord van God: *'Zovelen Hem*

aangenomen hebben, die heeft Hij de macht gegeven kinderen Gods genaamd te worden, namelijk, die in Zijn naam geloven.' Spreek: Ik geloof in Jezus Christus, mijn Heere, Die voor goddelozen gestorven is, en in Hem ben ik verzekerd een kind van God te zijn. Door twijfel kunt u geen verzoeking tekeer gaan. Twijfel maakt zwak; in het geloof ligt uw kracht.

'Hoe kan ik geloven?' vraagt iemand. Gods uitverkorenen geloven; die wedergeboren zijn, geloven het woord van hun Vader. Indien u geloven kunt, zult u grote overwinningen behalen, maar zo u uw vertrouwen laat varen, is de strijd al verloren. Bovendien, of bovenal, doe het schild van het geloof aan. Vertrouw daarop ten dage van het kwaad, als zonden u aangrimmen. Is u dit te moeilijk? Hoe? Meent u, dat u in Jezus kunt geloven, wanneer u zich een heilige gevoelt? Dat zou willen zeggen, dat u op Hem kunt vertrouwen, wanneer u het buiten Hem stellen kunt. Arm verdichtsel van het geloof. Het echte geloof is het geloof van een zondaar, die op de Heiland vertrouwt, als tekenen, blijken en kenmerken zich geheel aan het oog onttrekken en zonde en verzoeking de boventoon voeren. Te geloven, dat mij, zondaar, vergeving geschonken is door de vrije genade van God, dat ik, arm, gebrekkig mens, nu door God aangenomen ben, - dát is geloof. Mag ons kracht worden verleend om in waarheid ons aan Jezus toe te vertrouwen, toe te vertrouwen in al het gevoel van onze zonde en onwaardigheid.

Doe dit, geliefde vrienden, met betrekking tot de gehele strijd van uw leven. Sommigen vangen hun godsdienstig leven aan in de Geest door het geloof, maar verbeelden zich, dat het verdere van hun geestelijk leven met werken moet worden doorgebracht. Ze vergeten, dat de rechtvaardige zal leven door het geloof. Zij, die zeggen dat zij, hoewel kinderen van God zijnde, ten slotte nog zullen omkomen, kennen het geklank van het ware Evangelie niet. Kunnen ze verloren gaan, indien ze kinderen van God zijn? Hoe? Waarom? 'Wel, wij moeten waken en bidden.' Juist zo. Maar is nu, omdat u waken en bidden moet, de zekerheid uitgesloten? Zo ja, dan zeg ik u, mijn broeder, dat u nooit ten hemel in zult gaan. U zult tekortschieten in uw waken, en wat zal het dan zijn? Mijn hoop op de hemel ligt in het geloof, dat de Heere Jezus mij verlost heeft en behouden zal. Hij zal mij doen waken en bidden, en door Zijn Geest in mij werken alles, wat tot mijn zaligheid nodig is. *'Ik weet, wie ik geloofd heb'*, en ik aarzel niet er bij te voegen: *'Ik ben verzekerd dat Hij machtig is, mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot die dag.'* Broeders, tot zulk een geloof is het, dat wij de Geest ontvangen, en niet door de werken en de vreze van de wet.

Voor het tegenwoordige bent u verlost door het geloof alleen, niet waar? Ja. Daarom wens ik u te vermanen, dat geloof over het gehele tijdperk van uw leven uit te breiden. Laat het geloof zich uitstrekken tot de bewaring ten einde toe. Over de volkomen zaligheid. Staat er niet geschreven: *'Die in Hem gelooft, heeft het eeuwige leven'*? Kan aan dat leven, dat eeuwig duurt, een einde komen? Kan eeuwig leven ophouden? *'Die u geroepen heeft, is getrouw, Welke het ook doen zal.'* 'O', zegt u, 'Ik ben een weinig bevreesd zo moedig te geloven, want het mocht mij eens zorgeloos maken.' Dit is een vergissing: het geloof is werkende door de liefde, het leidt nimmer tot traagheid. Lieve vriend, als u ook maar even op uzelf ziet, begint uw voet uit te glijden. Stel de toekomst, evenals u het verleden deed, in de handen van Hem, die machtig is u van struikelen te bewaren. Geloof in Jezus, voor uw gehele leven evengoed als voor dit ogenblik, en Hij zal u rein bewaren tot de einde. Zet u op de vaste rots van het volbrachte werk van de Heere en ga niet staan op de wankelende grond van uw eigen waakzaamheid. Werken, met inspanning van onze eigen kracht verricht, hebben geen waarde. Maar het werk van Gods genade in ons hart is kostelijk. Laat alles over aan de genade, en verwacht niets van uzelf. Genade en werk gaan evenmin samen als olie en

water vermengd kunnen worden. Tracht niet, u ten dele op Christus en ten dele op uzelf te verlaten; evengoed zou u uw aartsengel aan een mier, of een cherubijn aan een krekel kunnen koppelen. De zaligheid is van het begin tot het eind het werk van de Heere alleen.
Broeders, laat ons dit indachtig zijn, wanneer wij onszelf met andere kinderen van God vergelijken. Ik heb wel eens levensbeschrijvingen gelezen, waarbij ik de schaamte mijn gelaat voelde bedekken, omdat ik zover stond beneden het peil van andere gelovigen. Zulk een vernedering is goed voor ons.
Wat moeten wij doen, wanneer ons dat overkomt? Aan de Heere gaan twijfelen en denken, dat de Heere Jezus ons niet kan en wil zalig maken? Dat zij verre. Het geloof moet toenemen bij het opmerken van wat de Heere voor anderen, even arme zondaren als wij, gedaan heeft. Want Hij is machtig hetzelfde voor ons te doen. Bedenk wel, dat de veiligheid van de zwakken, zowel als van de sterken gelovige, op dezelfde grondslag rust.
Laat mij dit door een voorbeeld ophelderen. Aan boord van één van de schoonste stoomboten, die tussen Engeland en Amerika varen, zie ik een sterke, geharde, moedige man. Zal hij behouden in Amerika aankomen? Ja, als het schip er aankomt. Maar zie, ginds is een klein kind, dat niet lopen kan en nog op de armen van de moeder gedragen moet worden. Zal dat kind Amerika veilig bereiken? Ja, als het schip er aankomt. Beiden, de stevige man en het tere kind, zullen, als alles, het doel van hun reis bereiken - als het schip het bereikt. Hun veiligheid hangt van dezelfde zaak af. Hun persoonlijke staat doet niets aan hun behouden overkomst af of toe. Maar is er dan geen onderscheid tussen het kind en die man? Voorzeker, een zeer groot onderscheid in menig opzicht. Maar geen onderscheid hierin, dat hun tocht over de oceaan van de stoomboot afhankelijk is, eerder dan van henzelf. De sterke man kon evenmin over de Atlantische Oceaan wandelen als het kind; beiden waren, op zichzelf staande, evenzeer onbekwaam tot de overtocht, en even bekwaam daartoe, wanneer ze zich aan boord van hetzelfde schip bevonden. Evenzo moet u, als u een voortreffelijk gelovige ontmoet, tot uzelf zeggen: Mijn hooggeschatte broeder zal in de hemel komen door Jezus Christus, en ik, zwak kindeke in de genade, zal op dezelfde wijze de hemel ingaan.
Ik hoop, dat u, kinderen van God, dit gevoelen mag. bent u aan boord van het transportschip van het Verbond? Wappert de bloedrode vlag in de top van de mast? Welnu, als de geringste gelovige niet behouden de haven bereikt, dan zal ook het sterkste kind van God niet in de veilige haven komen. Als het schip van vrije genade vergaat, dan moeten Petrus en Paulus evengoed omkomen als wijzelf, want wij zijn op zee in hetzelfde vaartuig. Ons vertrouwen berust in geen enkel opzicht op wat wij zelf zijn, maar geheel en al op wat Christus voor ons is; alleen door een eenvoudig geloof zijn wij aan Jezus verbonden en blijven wij in Hem, en de uitnemendste van de martelaren en apostelen staat op geen veiliger grondslag.
Als u op uw sterfbed ligt, beschouw dan de dood niet in de spiegel van de wet, want dan zal hij u verschrikkelijk zijn. Maar geloof dit, dat te sterven in het geloof de ingang is ten leven. Ik durf het woord 'dood' in dit verband bijna niet te gebruiken, want het is volstrekt geen sterven, maar een 'overgaan uit deze wereld tot de Vader'.
In het geloof sterven de moedelozen en de schuchteren even licht en veilig, als de kampioenen voor de Waarheid. Door het geloof wordt de dood verslonden tot overwinning. Zij, die God vijftig jaar achtereen getrouw en onberispelijk dienden, hebben, toen ze kwamen te sterven, in elk geval hun voeten uitgestrekt op hun bed en gezegd: *'In Uw handen beveel ik mijn geest!'* Maar nooit is één van hen gestorven, pleitende op zijn eigen gerechtigheid en een beloning eisende, als aan zijn verdiensten

verschuldigd. In het vertrouwen op Jezus kwamen de voortreffelijkste gelovigen steeds overeen. Zo zij, met versmading van elke andere hoop, alleen vast hielden aan die, welke hun voorgesteld was in Christus, dan behoeft u, geliefde vriend, niet te aarzelen hetzelfde te doen; en gelijk ze verzekerd waren en triomfeerden, evenzo zal het uw deel zijn.
De slotsom, waartoe wij komen, is dus deze: u hebt niets verkregen dan uit de prediking van het geloof; daarom, blijf op de weg van het geloof tot aan uw laatste uur, want dat gebiedt u de wijsheid.

II. Nu echter wens ik zoveel mogelijk nadruk te leggen op het tweede gedeelte van mijn rede. Ik wens dit te gebruiken, om het feit, waarbij we stilstonden, te beschouwen als uit de waarneming bewezen voor allen, die Christus zoeken.
Geliefde hoorder, u bent nog niet verlost en tot hier toe hebt u niets gewonnen door de werken van de wet. Door uw eigen, eerbaarheid, edelmoedigheid en rechtvaardigheid bent u niet gerechtvaardigd geworden, hebt u geen nieuw hart ontvangen, noch enige andere gave van de Geest. Waarom met dit schadelijk werk voortgegaan? Er zijn mensen, die het zoeken in kerkgaan, het waarnemen van vergaderingen, Bijbellezingen, Sacramenten, formuliergebeden en dergelijke, maar zonder baat. Hoor hen hun Ave Maria's en hun Pater Nosters opzeggen; en niet alleen Roomsen, maar ook zogenaamde Protestanten zijn vol hoop, dat ze door vormelijke godsdienst behouden zullen worden. Maar ze komen er niet verder mede en blijven nog altijd onverlost.
Laat mij u vragen: u, die in de werken uw heil zoekt, hebt u rust? Bent u voorbereid om te sterven? Bent u bereid om nu te sterven? Nee. U verkeert in een toestand van onrust en vrees en ontzetting. Waarom niet afgezien van uw vergeefse arbeid, *'want, als de Heere het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan.'* Waarom, in plaats van uw eigen weg van verlossing door de werken van de wet te zoeken, niet de door de Heere aangewezen weg van de prediking van het geloof betreden? Heeft Hij niet gezegd: *'Hoor, en uw ziel zal leven'*? Bent u bereid Hem door mij te horen verklaren?
'De prediking des geloofs', dát is de weg, langs welke de Geest van God tot de mensen komt. 'Welke prediking is dat?' vraagt iemand. Nu, om te beginnen is het een persoonlijke prediking, die u, als tot uzelf gericht, moet aanhoren. Ik heb eens gehoord van iemand, die een droom had, waarin hij dacht, dat hij aan de deur van de hemel stond, met zijn vrouw bij zich. Ze ging binnen, maar hem weigerde de portier, zeggende: 'Onlangs zei u tot uw vrouw: Lieve vrouw, u kunt naar de kerk gaan en voor ons beiden bidden! En nu gaat ze voor u beiden naar de hemel en moet u buiten blijven staan.' Is dat niet recht? Men moet de prediking persoonlijk horen. Ik bid u, verzuim niet de prediking van het Woord te horen, want: *'Het geloof is uit het gehoor en het gehoor door het Woord Gods.'*
Deze laatste woorden geven mij aanleiding tot de opmerking, dat dit horen betrekking heeft op de prediking van het Evangelie. Ik wenste, dat de mensen hierbij nauwkeuriger toezagen. U zult de Heilige Geest niet ontvangen, alleen door een mens te horen spreken. Hij mag welsprekend, hij mag bekwaam, hij mag vroom zijn. Maar weet wel, dat, als hij het Evangelie niet predikt, uw horen u niet brengen kan tot het zaligmakend geloof. Maar al te veel mensen gaan naar dát kerkgebouw, dat het dichtst bij hun woning staat, en bekommeren zich niet over wat gepredikt wordt, zolang dit slechts op een aantrekkelijke wijze geschiedt. O, mijn vrienden, drijft niet zo de spot met uzelf. Niet door het eerste het beste, dat verkondigd wordt, kunt u tot het zaligmakend geloof komen; dit komt alleen uit het gehoor van de prediking van het getuigenis van de Geest aangaande de verordineerde Zaligmaker.

Het rechte horen is een oplettend horen. Er bestaat een groot onderscheid tussen horen en horen. Als ik zei: 'aanstaanden dinsdag vertrekt er een schip naar Nieuw-Zeeland', dan zouden de meesten van u het aanhoren en er niet verder over denken. Maar onderstel eens, dat er hier iemand is, die grote haast heeft om in Nieuw-Zeeland te komen, dan zal hij mijn woorden gretig opvangen en naar de ligplaats gaan om nadere inlichtingen te verkrijgen. Dit nu is de wijze, waarop het Evangelie moet gehoord worden.

U bent in één van onze grote stations en hoort iemand zeggen: 'Die trein gaat naar Exeter.' Deze mededeling gaat uw oor voorbij, want u bent op reis naar Oxford, en het is alsof u niets gehoord had. Maar denk eens, dat u naar Exeter moest gaan, dan zou u goed luisteren en van de aanwijzing gebruik maken. Welnu, ik spreek thans over de verlossing van de schuld van de zonde van de mens, over zijn toebereiding voor een heilig loven op aarde en een eeuwig, gelukzalig leven in de hemel. Wanneer u nu de prediking van het geloof verneemt, zult u gevoelen, dat dit een zaak is die uzelf raakt; u zult verlangend zijn er meer van te weten, en u zult er uw gehele hart op zetten; uit deze wijze van horen is het, dat het geloof komt.

Leg niet voor anderen uw oren te luisteren, maar voor uzelf. Ga, waar het Evangelie gepredikt wordt, en hoor het met uw beide oren. Drink het in, gelijk het rund drinkt uit de waterstroom. Leg elk woord bij uzelf weg, zoals de mieren de graankorrels bergen. Beproef alles, gelijk de goudsmid het goud beproeft; en neem de waarheid in u op, gelijk de zuigeling de melk tot zich neemt uit de moederborst. Dit is de omvangrijke betekenis van de *'prediking des geloofs'*.

'Maar wat is dit geloof', vraagt iemand, *'de prediking des geloofs'*? Ik wil trachten de zin daarvan uiteen te zetten. U begint met de prediking van het Evangelie te horen in het geloof, dat het van God komt. Ik onderstel, dat bijna ieder hier gelooft, dat de Bijbel het Woord van God is. Welnu, wanneer u overeenkomstig de Schrift hoort prediken, dan eist de prediking van het Woord, haar aan te nemen als Gods Woord, en dus als waar en uw eerbiedige aandacht waard. Het Evangelie is de stem van God, en het komt door de Geest van God; het geloof in de waarheid van het Evangelie draagt er toe bij om er ootmoedig naar te luisteren en bereidt uw hart om het in u op te nemen.

Bedenk voorts, dat, wanneer het Gods Woord is, een oprecht geloof in God van generlei bezwaren weet. Een mens, die gelooft, dat de Bijbel van God is ingegeven, gelooft even geredelijk, dat de vis Jona inslokte of dat Jozua de zon deed stilstaan, als dat Abraham voor Sodom bad of dat Paulus te Rome in de kerker heeft gezeten. Wetende, dat het Evangelie Gods getuigenis is, geloven wij het geheel. Dat is de wijze, waarop wij het Evangelie hebben te horen. Zeg tot uzelf: 'Dit is het Evangelie van God.' Het is wonderlijk, groot en goed, maar daarom niet iets twijfelachtigs. Dat ik in een enkel ogenblik door het geloof in Christus kan behouden werden; dat alle zonden, die ik ooit bedreven heb, hoe zwart ook, kunnen uitgewist worden, voor de klok weer tikt, - het is zeer wonderlijk, maar ik geloof het, omdat de Heere het zegt. Het voegt mij niet, bedenkingen en bezwaren te opperen; wanneer er in deze grote beloften moeilijkheden voorkomen, dan gaan die moeilijkheden God aan, en niet mij. Laat de Heere beloven wat Hem behaagt, ik ben bereid het te geloven, omdat Hij 'machtig is te doen naar Zijn eigen woord'.

Voorts ligt in de *'prediking des geloofs'*, dat wij onze eeuwige belangen wagen aan de waarheid van wat wij horen. Met opzet bezig ik het woord 'wagen'. Ik heb daartegen horen inbrengen, dat het geen waagstuk, maar verzekerdheid is, wanneer men op Christus vertrouwt. Maar ik waag te beweren, dat, wanneer iemand bedroefd van geest is, het geloof een waagstuk voor hem is; het schijnt hem het grootst mogelijke

waagstuk toe. Wie zegt: 'Dit Evangelie, dat ik gehoord heb, is waar, en ik waag mijn ziel aan de waarheid daarvan', die heeft aan het Evangelie geloof geschonken. Laat mij trachten, het geloof op een andere wijze voor te stellen: deze brug is sterk genoeg om mij over de rivier te doen komen, daarom ga ik over haar naar de andere zijde van de rivier.

Dat is het ware geloof. Het geloof is het meest werkdadig beginsel in het dagelijks leven. Het grootste gedeelte van de handel rust op vertrouwen. Als iemand koren zaait, moet hij het in de voren strooien en het laten liggen; en hij doet dat, omdat hij gelooft, dat God de wasdom wil geven. Als de zeeman zich buiten het gezicht van het strand begeeft, moet hij zeilen in het geloof; door zijn kompas te geloven, gevoelt hij zich veilig, hoewel hij wekenlang geen land ziet. Het geloof is de hand, die aanneemt wat God ons aanbiedt, en aldus is het een eenvoudig, kinderlijk iets. Wanneer een kind een appel wordt aangeboden, mag het niets weten van de boomgaard, waarin de appel gegroeid is, en niets begrijpen van de bewerktuiging van zijn hand en zijn arm, maar dit is geen beletsel voor hem om de appel aan te nemen. Het geloof betoont zich het krachtdadigst aan de ziel, wanneer het aanneemt, wat God geeft; al het overige mag zich doen gelden of niet, het geloof is het voornaamste. Wanneer God mij de verlossing door Christus Jezus aankondigt, heb ik er verder niets over te vragen, maar haar voor mijzelf te omhelzen om verlost te zijn, want de Geest van God wordt ontvangen uit de prediking van het geloof.

Nog eens, *'het geloof uit het gehoor'* wordt gewerkt, wanneer een mens het Evangelie hoort en gelooft en tegenover allen weerstand vasthoudt.

Wanneer uw geweten u indachtig maakt, dat u een schuldig mens bent, moet u toch uw vrede door het bloed van Jezus nog behouden. Wat zegt het Woord? Het zegt ons, dat wie in Jezus gelooft niet veroordeeld wordt; en u moet dat Woord geloven, wat uw eigen verstand en gevoel ook zeggen mogen.

Wanneer de duivel, als de aanklager van de broederen, roept: 'Gij kunt niet zalig worden; let op uw gebreken en overtredingen!' antwoord dan: 'Toch ben ik behouden, ondanks mijn ongerechtigheden en zonden. Want er staat geschreven: *'Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden'*, en tot dezulken behoor ik, en daarom zal ik zalig worden, in weerwil van uw woede.

Arme zondaar, hebt u nog niet opgemerkt, dat dit de weg is, waarlangs de Heilige Geest tot anderen is gekomen? Uw Christelijke vrienden hebben allen u verzekerd, dat dit de weg is, waarop ze genade verkregen hebben. Zult u niet dezelfde weg inslaan en horen en geloven als een klein kind? Geloof Gods Woord. Tracht niet iets te zijn of iets te doen, maar verlaat u volkomen op wat Jezus is en deed. U zult de Heilige Geest ontvangen en u gevoelen, zoals u zich nooit tevoren gevoeld hebt, als u uw hart wilt zetten op *'de prediking des geloofs'*.

Ik verzoek uw aandacht voor een tijdje, om stil te staan bij enige punten van het Evangelie, waaruit de *'prediking des geloofs'* over het algemeen voortvloeit. Welke waarheid is het, die de mensen inzonderheid hebben te geloven?

De eerste is deze. Iemand zegt: 'Ik kan niet geloven', maar hij kan horen, en hij hoort, dat God Zijn Zoon gezonden heeft om zondaren zalig te maken. 'God heeft Hem gezonden', zegt hij, 'de beledigde God heeft een Middelaar gezonden. Christus is niet gekomen om ons te verschrikken, maar als een gezant uit de hemel. Daarom moet ik in Hem geloven, die God tot een Zaligmaker verordend heeft.'

Nu, wanneer de mens het Evangelie hoort, hoort hij van de persoon van de Heere, en ziet wie Hij is, namelijk dat Hij Gods eniggeboren Zoon is, eenswezens en mede-eeuwig met de Vader; en toch is Hij mens in de volste zin van het woord, onze natuur deelachtig. Menige ziel heb ik horen zeggen: 'Ik kan op Jezus vertrouwen, omdat Hij

God is, machtig om mij te verlossen, en mens, en daarom gezind om mij te verlossen.' Met deze hemelse lamp heeft menigeen de weg tot het geloof gevonden. O, dat dit geloof u te beurt mocht vallen, terwijl u mij nu hoort.

Een andere kostelijke nagel, waaraan het geloof gaarne al zijn gewicht hangt, is het lijden van Christus. *Want, in gedaante gevonden als een mens, heeft Hij zichzelf vernederd en is Hij gehoorzaam geworden tot de dood, ja de dood des kruises.* Zie Hem uitgestrekt aan het wrede vloekhout, Zijn bloed stortend voor onwaardigen, voor Zijn vijanden, opdat ze door Hem leven zouden. Menigmaal heeft dat gezicht een twijfelaar in een gelovige doen veranderen. Duizenden hebben op het kruis gestaard en zijn bewogen geworden tot het geloof.

Een andere nagel, waaraan veel al hun hoop gehangen hebben, is Christus' opstandingskracht. Ze hebben van Hem vernomen, dat Hij thans in heerlijkheid gezeten is aan de rechterhand van God om een voorspraak voor overtreders te zijn; en dit is een ster van de hoop voor hopelozen geweest. Is het niet verblijdend, dat God Hem zo uitermate verhoogd heeft, dat Hij machtig is om zelfs de diepst gezonkenen, die door Hem tot God gaan, zalig te maken? Miljoenen bij miljoenen hebben hun harten voelen opspringen, zoals het water uit de rots in de woestijn, terwijl Christus hun werd voorgesteld als verhoogd tot een Vorst en Zaligmaker, om beide bekering en vergeving van zonden te schenken. Vroeger beproefden ze te geloven, maar nu geloven ze zonder het te beproeven. Beproeven te geloven is een zeer onnozel werk; men kán dat niet doen; zo werkt het gemoed niet; alleen, wanneer een mens ziet dat iets waar is, gelooft hij het, als iets dat vanzelf spreekt. Door het heerlijk feit van Christus' opstanding en hemelvaart wordt hij overtuigd, dat Christus machtig is te verlossen, en daarom vertrouwt hij op Hem ter zaligheid. Zo *'ontvangt hij de Heilige Geest uit de prediking des geloofs.'*

Ik heb veel leren kennen, die tot het geloof gekomen zijn door het horen van het werk en de genade van de Heilige Geest. Ze hebben van de prediker gehoord, dat de Heilige Geest de mens kan doen opstaan uit de dood van de zonde, dat Hij het hart vernieuwen kan, dat Hij de wil kan omzetten, en de hartstochten ten onder kan brengen. En ze hebben gezegd: 'Is dat zo? Wil God Zelf in mij werken om mij heilig te maken? Dan wil ik op Hem mijn vertrouwen stellen.'

Soms ook, wanneer wij de vrijmachtige vergeving, de volkomen verlossing, de onberouwelijke aanneming, de oneindige liefde, de grenzeloze genade, de onkreukbare gerechtigheid gepredikt hadden; wanneer wij in het licht gesteld hadden, dat de genade van de Heere eeuwig duurt, en dat de mensen alleen op Jezus hebben te zien, om in Hem van dat ogenblik af het eeuwige leven te vinden; toen is het gebleken, dat het geloof uit het gehoor is. Onze vaderen hebben gevoeld, dat deze waarheden onweersprekelijk waren en dat ze onmogelijk door iemand kunnen zijn uitgedacht. Het Evangelie draagt de stempel van zijn Goddelijke herkomst en daardoor vindt het weerklank in het menselijk hart. Vrije genade en stervende liefde zijn waard, geloofd te worden, en vinden meer en meer geloof. Ik bid, dat een ieder, wie het om verlossing en zaligheid te doen is, afzie van alle vertrouwen op gevoelsaandoeningen en eigen werk en eigen waardigheid, en alleen Zijn heil in Jezus zoekt. Dan zal hij behouden worden, en dan zal hij werken en gevoelen uit een geheel nieuw beginsel en naar het hart van God. Dan zal hij overvloedig zijn in het werk van de Heere. Dan zal hij de strijd aanbinden tegen de zonde en de overwinning behalen. Dan zal hij de heiligmaking najagen en ze in zijn gehele bestaan openbaren. Maar begint niet, waar u moet eindigen. Spant niet, gelijk het spreekwoord zegt, de paarden achter de wagen; zet niet de nok van het huis, waar u het fondament moet leggen. Maar laat, terwijl u niets door de werken van de wet kunt verkrijgen of tot stand

brengen, deze vraag u bestendig in de oren klinken: *'Hebt u de Heilige Geest ontvangen uit de werken van de wet of uit de prediking des geloofs?'* en u zult alles verkrijgen, wat u behoeft in Christus Jezus. Dat geve God om Jezus wil. Amen.

21. 'ERE ZIJ DE VADER'

'Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in de hemel in Christus; gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem, vóór de grondlegging der wereld, opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde.' Efeze 1: 3 en 4.

De vorige zondag bepaalden wij onze gedachten bij Johannes' treffende lofzang: *'Hem, die ons heeft liefgehad en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed, Hem zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid, Amen.'* Laten wij het thans doen bij een andere. Zoals de eerste de verheerlijking van de tweede Persoon van de Goddelijke Drieëenheid ten doel had, strekt deze tot roem en eer van de aanbiddelijke Persoon van de Vader. God, Die Zijn dienstknechten met lof en prijs vervulde voor Zijn heerlijke naam, zodat hun brieven daarvan overvloeien, verlene ons heden dezelfde Geest van de blijde dankzegging, opdat wij uit de grond van ons hart allen 'Amen' zeggen mogen op onze tekst: *'Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus!'* Dat wij zonder ophouden Hem loven en aanroepen! Mag de Heilige Geest onafgebroken dankzegging in onze harten werken!
Merkt wel op, dat voor onze wens ten opzichte van God hetzelfde woord wordt gebruikt als voor Gods daad ten aanzien van ons. *'Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft.'* Het is opmerkelijk, dat onze armelijke, keisteenachtige wensen zozeer gewaardeerd worden, dat daarvoor hetzelfde woord gebezigd wordt als voor de onschatbare diamanten van de genade, die God ons betoond heeft. Wij zegenen God, omdat Hij ons gezegend heeft. *'Loof de Heere, mijn ziel, en vergeet geen van zijn weldaden.'*
Licht nu is het te begrijpen, hoe de Vader van alle barmhartigheden, van Wie alle goede gaven en volmaakte giften afdalen, ons werkelijk zegent. Maar hoe kan van ons gezegd worden, dat wij Hem zegenen? En welk onderscheid bestaat er tussen Hem zegenen en Hem loven? *'Al uw werken, Heere! zullen U loven, en Uw gunstgenoten zullen U zegenen.'* Lof stijgt zelfs uit levenloze voorwerpen op, voor zover ze de macht en de wijsheid van hun Schepper tentoonspreiden. Maar verstand, wil en gevoel zijn nodig om God te zegenen. Lof is de openbaring van onze inwendige eerbied en achting; lof eert God en maakt Hem groot. Maar God zegenen sluit in, dat wij goed van Hem denken, en het goede voor Hem wensen, en begeren, dat anderen hetzelfde doen. God zegenen sluit in de begeerte om goed voor God te doen, zoals Hij het doet voor ons, indien het mogelijk was, dit te doen. Ons ontbreekt het vermogen om zulk een begeerte te verwezenlijken, maar het is goed, dat ze in onze harten is. God kan in werkelijkheid niets van ons ontvangen tot Zijn eigen verrijking of verhoging. Want alle dingen, die wij voor Hem doen kunnen, behoren Hem al toe, en moeten gedaan worden in Zijn kracht, zodat, wanneer alles gedaan is, moet worden betuigd: *'Wij geven het U uit Uw hand.'* Nimmer kunnen wij aan Zijn luister en volheid iets toevoegen. Want Hij is van nature onbegrijpelijk heerlijk en oneindig gezegend; maar indien zulk een toevoeging in onze macht stond, zouden wij ze blijmoedig geven. Wanneer alle dingen ons toebehoorden, zouden wij ze aan Zijn voeten leggen; en de dingen, die wij hebben, hoewel wij ze Hem niet rechtstreeks geven kunnen, geven wij toch om Zijnentwil en aan de armen van Zijn volk. Wat zegt de psalmdichter? '*O, mijn ziel, u hebt tot de Heere gezegd: u bent de Heere; mijn goedheid raakt niet tot U, maar tot de heiligen, die op de aarde zijn, en de heerlijken, in welke al mijn lust is.'* Het verblijdt ons, dat wij, de hulpbehoevende gelovige bijstaande, de Heere zegenen. In geen geringe mate zegenen wij God ook in gebeden als deze: *'Uw Naam worde*

geheiligd. Uw koninkrijk kome. Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alzo ook op aarde.' Wanneer wij blijmoedig de Heere eer en macht en heerschappij toekennen, zegenen wij Hem. Wanneer wij verlangen, dat andere mensen de Heere liefhebben en dienen, en Hem eer geven, dan zegenen wij Hem. Wanneer wij ons beijveren om de waarheid van het God verheerlijkend Evangelie te verbreiden en Zijn zoon bekend te maken, in Wie Hij zich in bijzondere zin heeft geopenbaard, dan zegenen wij God. In heilig zwijgen, wanneer het hart zijn aandoeningen niet in woorden kan vertolken, kunnen wij God zegenen. Door God te wijden, wat wij tot onze beschikking hebben, en altijd meer onszelf af te vragen: *'Wat zal ik de Heere vergelden voor al Zijn weldaden, aan mij bewezen?'* zegenen wij Hem. Wanneer wij zorgvuldig Zijn geboden bewaren, en er onze lust in vinden, met opgeschorte lenden te staan en uit te roepen: *'Wat wilt U, dat ik doen zal?* Hebt u een boodschap voor mijn geschoeide voeten? Hier ben ik. Zend mij!' - dan zegenen wij onze Heere metterdaad. Kunt u van uzelf betuigen: 'Geen lam van de kudde is mij te klein, om het niet met zorg te voeden, geen vijand zo geducht, dat ik om hem U zou verloochenen'? Dan bent u in die toestand van gemoed, waarin al, wat binnen in u is, Gods heilige naam zegent. Gezegend zij God! Wij willen Hem beter doen kennen en alzo Zijn heerlijkheid openbaren, altijd verlangende, dat wij het duizend maal meer konden doen. Dat onze harten te allen tijde met hoge gedachten vervuld mogen zijn van de goedheid en grootheid van de Heere en alzo onze zielen bereid om Hem te loven, begerig om Hem te dienen en in eerbiedige aanbidding neergebogen. *'Gij huis Israëls, loof de Heere; gij huis Aärons, loof de Heere; gij huis Levi's, loof de Heere; gij, die de Heere vreest, loof de Heere; geloofd zij de Heere uit Sion, Die te Jeruzalem woont! Halleluja!'*
Mogen wij door de onderwijzing van onze tekst worden opgewekt om de Heere te zegenen!

I. Hier vinden wij, ten eerste, de rechte beschouwing van God de Vader. *'Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus.'* Wanneer wij God de Vader juist beschouwen, wordt Hij het voorwerp van onze dankbaarheid, en niet van onze vrees. In plaats van voor Hem te beven als voor een strenge Rechter, verblijden wij ons in Hem als in een teer liefhebbende Vader. Hij is voor ons niet meer Hij, Die Zijn donder doet horen op Sinaï, maar de Vader van onze geesten.
Onkundigen zijn maar al te veel geneigd, alle genade aan de Heere Jezus Christus toe te schrijven, en te denken, dat Hij louter zachtmoedigheid en vriendelijkheid is, terwijl de Vader enkel harde rechtvaardigheid en gestrengheid is. Maar dat is niet zo. God is liefde, en de liefde woont gelijkelijk in ieder van de drie Personen van het Goddelijke Wezen. Onze Heere Jezus komt tot ons uit oorzaak van de liefde van de Vader. *'Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave.' 'Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft.'* In elke daad van de Heere Jezus openbaart Hij ons de teerheid en de genade van de Vader jegens ons. Hij zegt: *'Wie Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien'*, en: *'Ik zeg niet, dat Ik de Vader voor u bidden zal, want de Vader Zelf heeft u lief.' 'Ziet, welk een liefde ons de Vader bewezen heeft.'* De liefde van de Vader is in alle opzichten gelijk aan de liefde van de Zoon. Zelfs voor geen enkel ogenblik moeten wij in onze gedachten één Persoon van de heilige Drieëenheid boven de anderen voortrekken. Wij moeten geloven in 'de liefde van de Heilige Geest' en spreken van 'onze Heere Jezus Christus Zelf, en onze God en Vader, Die ons heeft liefgehad.'
Laat ons nooit toegeven aan het denkbeeld, dat het zoenoffer van Christus ten doel had een beledigd God tot ontferming te bewegen. Omgekeerd is het: Jezus Christus stierf niet om genade in het hart van God te verwekken, maar om een weg te openen

voor de betoning van de genade, die daarin van alle eeuwigheid was. In onze voorstelling mag God veranderd schijnen, wanneer wij ons de grote verzoening toe-eigenen, maar in werkelijkheid was Hij altijd vol genade. Gods liefde ging tot de Zijnen uit, voordat de Zaligmaker stierf, en omdat Hij hen liefhad, gaf Hij Zijn Zoon om voor hen te sterven. Laat ons in die dood van de Verlosser niet de oorzaak, maar de uitwerking van Gods liefde zien; en laat ons de Vader verheerlijken, Die Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar Hem vrijwillig voor ons allen heeft overgegeven. *'Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden.'* Is de Vader, uit dit oogpunt beschouwd, niet het voorwerp van onze liefde, onze lof, onze zegening? *'Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus.'* Laat ons de vrees, die pijnigt van ons werpen; laat ons niet langer van ver staan, maar de toevlucht tot God nemen met kinderlijk vertrouwen en vurige liefde. Mag de Heere onze harten richten tot de liefde van God.

Wanneer wij voorts de Vader recht willen beschouwen, moeten wij Hem zien als de God van onze Heere Jezus Christus. Dit is een wonderlijke naam. Wij spreken en zingen dikwijls van *'de God van Abraham'*, en inderdaad is het heerlijk, God als de God van Abraham te beschouwen, maar hoeveel te meer, als de God van onze Heere Jezus Christus. Na Zijn opstanding noemde Jezus Hem: *'Mijn Vader, en uw Vader; Mijn God en Uw God!'* En toen Hij op het punt stond, de geest te geven, riep Hij uit: *'Mijn God, mijn God! waarom hebt Gij Mij verlaten?'* Voor onze Heere Jezus, als mens, was de Vader God, Die Hij aanbad en diende. Hoe dikwijls richtte Jezus Zich tot God in het gebed! Hoe standvastig gehoorzaamde Hij Hem! In de twee en twintigste Psalm zegt Jezus ook van Zichzelf: *'Ik zal Uw naam Mijn broederen vertellen; in het midden van de gemeente zal Ik U prijzen.'* Aldus boog Zich onze Middelaar voor de troon en getuigde naar waarheid: *'Mijn Vader is meerder dan Ik.'* Het is mij een heuglijke gedachte, dat God nu met de Zijnen handelt als de God van onze Heere Jezus Christus. Want welke zegeningen bestaan er, die God niet geven zou aan de Zoon van de Allerhoogste, dat Heilige, dat uit Maria geboren is? Hoe grotelijks moest God Hem zegenen, de volmaakte mens Christus Jezus, van Wie in de Psalm geschreven staat: *'Gij hebt rechtvaardigheid liefgehad en goddeloosheid hebt u gehaat; daarom heeft U, o God, Uw God gezalfd met vreugdeolie, boven Uw medegenoten.'*

God, zei ik, handelt met de Zijnen, zoals Hij met de volmaakt Rechtvaardige handelt. Door de gehoorzaamheid van Eén zijn velen tot rechtvaardigen gesteld en worden als zodanig bejegend; en onder die velen zijn wij aangenomen in de Geliefde. Het is de God van Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle *'geestelijke zegeningen in de hemel'*, en tot Hem bad Paulus voor de Efezen, *'dat de God van onze Heere Jezus Christus, de Vader van de heerlijkheid, hun gave de Geest van de wijsheid en van de openbaring, in Zijn kennis.'* U herinnert u, hoe de stammen van Israël door de God van Jakob gezegend werden om huns vaders wil; evenzo zijn wij gezegend door de God van onze Heere Jezus Christus, overeenkomstig de mate, waarin Hij Zijn smetteloze Zoon Jezus zegenen wil. Denk dus aan de oneindige Jehovah, als aan de God van onze Heere Jezus, en mitsdien de God van Zijn verloste gemeenten.

De volgende naam is *'de Vader van onze Heere Jezus Christus'*, die op het dubbele zoonschap van Christus ziet. Ten eerste, met betrekking tot Zijn Godheid: dit is dat geheimzinnige Zoonschap, hetwelk wij niet kunnen begrijpen, maar dat niettemin duidelijk geopenbaard wordt. Hij is de Vader van onze Heere Jezus Christus, omdat Jezus God is. En voorts het andere Zoonschap in betrekking tot Jezus als mens, in welke Hij nogmaals gezegd wordt, de Zoon van God te zijn. *'God heeft Zijn Zoon*

gezonden, geworden uit een vrouw.' Driemaal zegt de Vader: *'Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb.'* Het grote werk van de verzoening is volbracht, en *'nu is de Zoon van God verheerlijkt'* en de Vader openbaart Zijn oneindige liefde tot Zijn Zoon.
Laat het ons dan tot grote blijdschap zijn, dat de Vader de Zijnen liefheeft, zoals Hij de Zoon liefheeft, en ons zegent, zoals Hij Hem zegent. Zoals Jakob Efraïm en Manasse zegende uit oorzaak van zijn liefde tot Jozef, evenzo legt de hemelse Vader Zijn machtige hand zegenend op al Zijn uitverkorenen, en zegent tot de minste gelovige toe, zoals Hij Zijn Zoon Jezus zegende. Hij, die Zijn Zoon Jezus, tot Wie Hij in een dubbele zin in de betrekking van Vader staat, uitermate heeft verhoogd, heeft Hij ook voor allen, die in Christus zijn, een troon in heerlijkheid bereid.
'De Vader van onze Heere Jezus Christus!' Hoe beminnelijk en aantrekkelijk is die naam! Wanneer wij de Vader in dat licht mogen beschouwen, dan zullen wij Hem met vaster vertrouwen kunnen naderen en ons met grote blijdschap in Hem kunnen verheugen.
Merk op, dat de tekst een bezittelijk voornaamwoord bezigt. Er staat niet: 'De God en Vader van de Heere Jezus Christus', maar: *'van onze Heere Jezus Christus'*, die in deze bijzondere zin de onze is, dat Hij ons hemels Hoofd is. Evenals de eerste Adam de stamvader van het menselijk geslacht is en wij in hem staan en vallen, evenzo is de tweede Adam de stamvader en de vertegenwoordiger van alle uitverkorenen; en wij, die ons mogen verheugen, dat Christus de onze is, mogen daarom staat maken op al wat Christus toebehoort, want onze hemelse Bruidegom begiftigt ons met al wat Hij bezit. *'Want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou; en uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade.'* Jezus zegt: *'Al wat de Vader heeft, is het mijne!'* En de Heilige Geest zegt: *'Alles is het Uwe'* En daarom mogen wij ons verheugen met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde. Gelovigen, bent u niet één met Christus? Want de God van Christus is uw God en de Vader van Christus is uw Vader. 'Gij zijt leden van Zijn lichaam, van Zijn vlees en van Zijn benen'; daartoe verliet Hij Zijn Vader en hing Hij Zijn gemeente aan, opdat Hij één vlees met haar zijn mocht. Alle gelovigen zijn erfgenamen van God, mede-erfgenamen met Christus.
Dit is de rechte beschouwing van de Vader; Hij is onze Vader, onze God, de Vader van onze Zaligmaker, de God van onze Heiland. Dat wij ons in Hem verblijden en Zijn Naam verheerlijken en zegenen.

II. Ten tweede wensen wij te letten op de zegen, afdalende van God de Vader, beschouwd door het geloof. *'Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegeningen in de hemel in Christus.'* De zegen van. God de Vader Zelf is van alle eeuwigheid af nedergedaald op allen, die in Christus zijn, en dat wel in de rijkste mate, want die ene zegen sluit alle *'geestelijke zegeningen'* in. Dit is hoogst verblijdend, want daar kan geen zegen bestaan, gelijk aan die van God. 'Ik weet', heeft iemand van de oude dag gesproken, 'wie Hij zegent, die is gezegend.' Satan mag u verdoemen; u mag al gebukt gaan onder het oordeel wegens de val; maar wanneer God u zegent, wat betekent dan dit alles? Laat de Heere slechts spreken: 'Ik heb hem gezegend'; wie kan dat beletten, of wie kan het teniet doen? Gods zegen maakt rijk, veilig, gelukkig. Waar Hij de zegen gebiedt; daar is het leven tot in eeuwigheid. Want het is een oneindige zegen, de zegen van de Almachtige ter vervulling van Zijn Woord; van de Alwetende, Die Hem op elke plaats doet ervaren; van de Onveranderlijke, zodat Hij nooit wijken kan; van de Eeuwige, zodat Hij van eeuwigheid tot eeuwigheid zal voortduren.

De zegen van God. Wat moet dát zijn? Zoals God, zó is Zijn zegen. Wie kan door de diepzinnigste nasporing de betekenis van die zegen peilen? De zegen van God de Vader is een ware, wezenlijke zegen; Hij spreekt geen leugen en geen ijdel woord. *'Zou Hij spreken en het niet doen?'* Zou Hij beloven en het niet volbrengen? De zegen van God! Hoe zeker, hoe werkelijk om die te ontvangen! Wie die zegen bezit, is rijk, al leeft hij in armoede; die is getroost, al verkeert hij in druk; die leeft in ere, al is schande zijn deel; die zal herleven, al ligt hij op sterven; die zal leven, al ware hij dood! Die zegen is genoeg om een ashoop in een lustoord, een hel in een hemel te veranderen; en wanneer die zegen de diepst gevallene en ontroostbare geschonken wordt, moet hij zijn hart doen huppelen van vreugde.

Reeds heb ik gezegd, dat dit de zegen van de God en Vader van onze Heere Jezus Christus is. Het gebruik van de vaderen was, hun zonen te zegenen. In het Oude Testament vinden wij aartsvaders, die bij hun sterven hun kinderen bijeenriepen en een zegen over hen uitspraken. Het zou mij verblijd hebben, de zegen van Abraham of Izaak of Jakob te ontvangen. Maar wat moet het zijn, de zegen van de God en Vader onze Heere Jezus Christus te ontvangen, wanneer Hij Zijn hand op elk van ons arme, onwaardige hoofden legt en zegt: *'Werkelijk, zegenende wil Ik u zegenen.'* Jakob kon zijn geliefde Jozef niet zegenen op de wijze, waarop de Heere Zijn geliefde Zoon zegent en allen, die in Hem zijn.

U kunt geen groter zegen wensen, dan u heden hebt, want de tekst zegt: *'Hij heeft ons gezegend met alle geestelijke zegeningen in de hemel in Christus.'* Ik verzoek uw aandacht zeer bijzonder voor het feit, dat hier bevestigd wordt, dat God de zegen reeds gegeven heeft. Juist uitgedrukt, geloof ik, dat hier gelezen moet worden: *'God zegent ons met alle geestelijke zegeningen, in Christus Jezus'*; en Hij gaat nog steeds voort dit te doen. Zoekt u een zegen van God? Hij heeft die reeds over u uitgesproken. Verlangt u iets? U hebt het reeds; het is u gegeven in het verbond van de genade. Zoals de Heere, toen Hij Abraham zegende, hem het land Kanaän gaf, als heeft Hij u al de zegeningen van het verbond geschonken. U hebt alleen van de Heere te vragen en Hij zal elke zegening doen genieten, naar gelang ze u ten goede kan strekken. Niets, wat goed is, wil de Heere u onthouden. Al, wat u nu te doen hebt, is door gebed en geloof de genade aan te nemen en te genieten, want Hij heeft gesproken: *'Om dit goede wil Ik van het huis Israëls gebeden hebben, om het hun te doen.'*

'Ach', zegt iemand, 'ik heb enkele zegeningen, maar vele andere behoef ik nog.' Dit is uw ongeloof, want alle geestelijke zegeningen zijn u toegezegd. Uw is *'het uitnemendste des hemels, van de dauw, en van de diepte, die beneden is.'* Het *'voornaamste van de oude bergen en het uitnemendste van de eeuwige heuvelen'* is van u en geen deel van uw erve zal van u genomen worden. Een oneindige zegen heeft de Heere over u uitgesproken, voor zover u in Christus bent; Hij heeft het gesproken en Hij zal het volbrengen. Wanneer u daarom in nood verkeert, buig uw knieën en zeg: 'Mijn Vader, u hebt mij dit reeds in Christus geschonken, en daarom, volbreng nu dit woord aan uw dienstknecht, waarop U mij hebt doen hopen.'

Toen Jakob van voor de legerstede van zijn vader oprees, wist hij, dat zijn zegen op hem rustte, en evenzo rust de zegen van de Vader op elke gelovige. Hef u op, u erfgenaam van de hemel; ontdoe u van het stof. Want de God en Vader van onze Heere Jezus Christus heeft u gezegend uit de volheid van Zijn hart, en u bent in werkelijkheid gezegend.

De zegen strekt zich uit over al uw noden; indien u alles ontbreekt, zie, alles is hier.

Merk op, dat de apostel zich hier enkel tot alle geestelijke zegeningen bepaalt; sluit hij daarmee tijdelijke zegeningen uit? Nee, mijn broeders, het meerdere sluit het mindere in. Blijkbaar achtte Paulus de tijdelijke aardse genietingen van zo bijkomstige aard in

vergelijking met geestelijke zegeningen in de hemel, dat het hem niet verkeerd voorkwam, deze voorbij te gaan of ze als in deze laatste begrepen te achten, terwijl hij in dit vers de Vader loofde voor Zijn hemelse gaven. Want Hij, Die ons het goud van de hemelse zegeningen schenkt, zal ons geenszins het zilver van de tijdelijke zegeningen onthouden. Hij, Die ons de hemel schenkt, zal ons gewis geven, wat wij op onze weg daarheen behoeven.

Abraham gaf aan zijn zonen bij Ketura geschenken en zond hen weg. Maar aan Izak gaf hij het erfdeel, dat ons beschreven wordt als *'al wat hij had'*. Geestelijke gaven zijn de beste; het erfdeel van de eerstgeborene. Verblijdt u in geestelijke dingen, want dit zal het onderscheid doen zien tussen u en de natuurlijke, vleselijke mens, die zijn deel in dit leven heeft, terwijl de zinspreuk van de gelovige is: *'De Heere is mijn deel.'* Zie op de wereldling. Wanneer zijn schuren met koren gevuld zijn en zijn perskuipen overlopen van most, dan is hij gelukkig, want hij bekommert zich niet om geestelijke dingen en de armoede van zijn ziel verontrust hem niet. U en ik zijn, door Gods genade, van een andere aard: geestelijke dingen zijn onze eerste behoefte, en zonder deze zijn wij ongelukkig. Onze begeerte strekt zich veelmeer uit naar geestelijke gaven en genadegiften - meer liefde, meer geloof, meer heiligheid, meer gemeenschap met de Vader en de Zoon - en de tijdelijke kunnen wij aan onze hemelse Vader toevertrouwen, Die weet, dat wij al deze dingen behoeven. Wij zullen genoeg reisgeld hebben op de weg tot de heerlijkheid. Want Hij, Die zich verbonden heeft ons daarheen te brengen, zal ons onderweg niet van honger laten omkomen.

Geestelijke zegeningen hebben betrekking op onze geest, die ons edeler deel is; ze sluiten een volheid in, die nooit vervat kan zijn in de teleurstellende schatten van de aarde, en zijn van een eigenaardige en blijvende aard, geheel verschillend van de schaduw van de nietige aardse genietingen. Elke mond kan van het aardse brood eten. Maar werkelijk gezegend zijn zij, die brood eten in het Koninkrijk van God. Elke hond kan op zijn weg uit de Nijl drinken, maar te drinken uit de rivier van het water des levens is een andere zaak. Geestelijke zegeningen zijn voor geestelijke mensen, want ze alleen kunnen ze waarderen, ja zelfs ontwaren; ze zijn een uitgelezen deel voor een toebereid volk. Ze klimmen van het eerste smartelijk gevoel van zonde op tot de zondeloze volmaaktheid van de eeuwige heerlijkheid, en al deze zegeningen worden uitgesproken over het hoofd van elke erfgenaam van de zaligheid. Moeten wij daarvoor de Vader niet prijzen en verheerlijken? Dat zijn de goede gaven en volmaakte giften van boven, die van de onveranderlijke Vader van de lichten afdalen; Hem zij de heerlijkheid in de gemeente, in alle geslachten, tot in alle eeuwigheid!

Deze zegeningen gelden ons persoonlijk, want Hij heeft ons gezegend. Niet op de volken dalen de zegeningen neder, maar op personen. 'Hij heeft mij liefgehad en Zichzelf voor mij overgegeven.' De Heere heeft tot Zijn gemeente gezegd: 'U bent de gezegenden van de Heere en uw nakomelingen met u.' Persoonlijke toe-eigening is het enige, dat wij nodig hebben; al het overige ligt al in onze hand. Meer kon niet worden voorbereid en gereedgemaakt, meer behoeft niet gewenst te worden. Maar wij hebben behoefte aan geloof, om voor onszelf de hemelse zegeningen aan te nemen; en terwijl wij er gebrek aan hebben, lijden wij honger te midden van de overvloed. Broeders, dat is niet nodig. Wij handelen niet wél, door met de melaatsen aan Samaria's poort te blijven zitten, wanneer wij slechts hebben op te staan om overvloedige voorraad voor onszelf te vinden en voor het gehele huis van de koning.

Merk verder op, dat onze hemelse Vader ons gezegend heeft met alle geestelijke zegeningen in de hemel in Christus. Geestelijke zegeningen zijn hemelse dingen; ze komen uit de hemel, ze leiden naar de hemel, ze zijn van hemelse aard en zodanig, als in de hemel zelf genoten worden. Wij kunnen de tekst lezen: in de hemelse plaatsen

en: in de hemelse dingen; beide is even juist. Het is verwonderlijk, dat zelfs hier op aarde de heilige hemelse zegeningen genieten en ondervinden. Want een nieuwe natuur is iets hemels, en liefde, en blijdschap in God, en rust, en vrede, en aanneming in de Geliefde zijn alle hemelse dingen. Wanneer u leest 'hemelse plaatsen', is het evenzeer waar, dat de hemel en al zijn woningen van u zijn, en al hebben wij er bezit van genomen in Christus Jezus, onze Vertegenwoordiger en Voorganger. Toen God het verbond met Abraham sloot, waarbij hem het land Kanaän gegeven werd, had Abraham nog geen voetbreed land, dat hij het zijne kon noemen; en toen hij stierf, bezat hij er alleen een grafspelonk in. Maar toch behoorde naar de hemelse verordeningen het land Kanaän aan Abraham en zijn zaad. Want had niet de Heere gesproken: *'Aan uw zaad heb Ik dit land gegeven, van de rivier van Egypte af, tot aan de grote rivier, de rivier Frath'*? Het had er eigendomsrecht op, hoewel de Kanaänieten het als bewoners in gebruik hadden. Al de geestelijke zegeningen nu, welke op dit ogenblik tot de hemelse huishouding behoren, zijn het eigendom van de erfgenamen van de hemel, en God heeft tot ieder van hen gesproken: *'Hef uw ogen op, en zie van de plaats, waar u bent, noordwaarts en zuidwaarts en oostwaarts en westwaarts, want al dit land, dat u ziet, zal Ik u geven.'* De zegeningen, die weggelegd zijn voor degenen, die God liefhebben, zijn hun verzekerd door het verbond, met Christus gemaakt, en wij wachten alleen op de tijd, wanneer de Heere ons gewis in het beloofde bezit zal stellen. Alle dingen, die voor het hemelleven nodig zijn, zijn al aan de gemeente van God in Christus Jezus verzekerd, in wie wij ook een erfenis verkregen hebben.

Mijn broeder, beurt u dit niet op en gevoelt u er u niet een geheel ander mens door? U dacht, dat u slechts een kleine genadegave ontvangen had, maar alle geestelijke en hemelse zegeningen zijn voor u. U had nooit gedacht, dat u de hemel van zo nabij kon aanraken. Maar de hemel heeft een wijde omtrek en wordt niet alleen in heerlijkheid hierboven, maar ook in genade hier beneden gevonden. Want God heeft ons al nu koningen gemaakt; wij zijn al in het Koninkrijk van de hemelen; en al nu worden wij met hemels manna gevoed. Waar Christus is, daar is de hemel, en Hij is in onze harten. De zon staat omhoog, maar voor zover haar licht en warmte beneden zijn, zeggen wij, dat wij in de zon zitten en ons koesteren in de zon; evenzo genieten wij, hoewel Jezus in heerlijkheid gezeten is, toch op aarde de heilige openbaring van God, Die het Middelpunt en het Wezen van de hemel is. Het leven van de genade hier op aarde is het begin van de hemel in onze ziel. Wie in de liefde blijft, blijft in God en God in hem; kan de hemel meer aanbieden? Zo *'heeft Hij ons mede opgewekt en heeft ons mede gezet in de hemel in Christus Jezus.'* Wat God ons gegeven heeft, is niet beperkt binnen de nauw gezichtskring van de tegenwoordige, zichtbare wereld, maar Hij geeft ons alle hemelse dingen rijkelijk te genieten; de mateloze heerlijkheden van de eeuwigheid behoren ons al nu toe, uit kracht van de zegen van de Vader, die Hij over ons heeft uitgesproken in Christus Jezus.

Alleen, laat mij hier vragen, of u behoort tot de schare, op welke de Goddelijke zegen rust? Tracht u verlost te worden door uw eigen werken? Dan bent u niet verlost door genade in Christus Jezus. Leeft u nog zonder geloof in Christus? Dan behoort de heerlijke zegening u niet toe. De erfenis is verzekerd aan een zaad, door het geloof kinderen van de gelovige Abraham, niet geboren naar het vlees, maar naar de Geest. Kunt u zeggen: Ik geloof in Jezus Christus, en stel mijn vertrouwen op de beloften van een getrouw God? Eigen u dan de goederen van het verbond toe en verblijd u in de Heere.

Wij mogen niet nalaten op te merken, dat de volheid van de geestelijke en hemelse zegeningen ons alleen toekomen in Christus. 't Is niet in onszelf, dat wij deze gave

bezitten: wij bezitten ze uit kracht van onze vereniging met de Heere Jezus. Hij is die gouden kist, waarin de schatten van het verbond gesloten en verzekerd zijn. Hij is onze Borg, Die het erfdeel voor ons bewaart; en dit is de voorwaarde van ons bezit, *'medeërfgenamen met Christus'* te zijn.
Hoe dierbaar is dan onze vereniging met Hem! Van wat groot gewicht is het dan, ingebonden te zijn in *het bundelke des levens* met Hem. Gelijk wij zonder Hem niets kunnen doen, kunnen wij zonder Hem niets bezitten. In Hem hebben wij reeds duizend zegeningen in onze tegenwoordiger staat ontvangen, en in Hem is oneindig meer voor de toekomstige zaligheid weggelegd.
Laten bij de gedachte hieraan onze harten lofzingen. Laten wij in de geest van het zoonschap de Vader van onze geesten verheerlijken, die ook de Vader van de barmhartigheid en de God van alle vertroosting is. Gezegend, eeuwig gezegend zij de God van de hemel en van de aarde, voor Zijn onuitsprekelijke goedertierenheid jegens zijn uitverkorenen in de persoon van Zijn dierbare Zoon. Laat ons Hem toezingen:

Heer, onze Heer, grootmachtig Opperwezen!
Hoe wordt Uw Naam op aard' overal geprezen!
U, Die de glans van Uwe majesteit
Hebt boven lucht en heemlen uitgebreid.

Mijn God, wat is de mens dan op deze aarde?
De broze mens, hoe klimt hij tot die waarde,
Dat u aan hem in zoveel gunst gedenkt
En 's mensen Zoon Uw teerste liefde schenkt?

III. Laat ons, in de derde plaats, de eerste uitvloeiselen van deze hemelse zegeningen opmerken. De bronwel van de eeuwige liefde vertoont zich in onze verkiezing. *'Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem vóór de grondlegging der wereld.'* Overweeg deze woorden één voor één. Allereerst, Hij heeft uitverkoren. God heeft een wil en keuze in de zake van de verlossing. Sommige mensen houden niet van deze leer, maar toch moeten ze haar erkennen, of ze ervan houden of niet, of anders moeten ze het woord van de ingeving verwerpen. Moet de wil van de mens vergood worden? Hangt de uitkomst van het gehele verlossingsplan af van de keus van het schepsel? Dat verhoede God! De Vader heeft mensen ten eeuwige leven verkoren, die Hij aan Zijn Zoon Jezus gegeven heeft; Jezus heeft al deze mensen verlost door Zijn bloed en Zichzelf verbonden, hen tot heerlijkheid te brengen. Heeft Hij niet gezegd: *'Al wat de Vader Mij gegeven heeft, zal tot Mij komen'*? God heeft dus een keuze gedaan, en u, die in Christus gelovig geworden bent, mag verzekerd zijn, dat u de voorwerpen van die keuze bent. De Heere Zelf gaf u uw geloof en bracht u tot een levende vereniging met Jezus. Zegent u Hem daarom niet? Het schijnt mij toe, dat dit iets is, om de Vader eindeloos te loven en te zegenen.Let wel op, dat de verkiezing alles uitricht, *'gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Christus'*. Alle genadegaven op aarde en de heerlijkheid van de hemel geworden ons overeenkomstig de eeuwige verkiezing. Er komt geen enkele gave uit de gezegende hand van de Goddelijke Verlosser, dan gestempeld met het merk van Gods verkiezende liefde. Wij zijn tot elke genadegave verkoren, en elke genadegave is voor ons bestemd. Indien wij de verkiezing van de Vader niet willen erkennen, kunnen wij Zijn zegen niet verkrijgen, want Zijn gaven worden geheel bepaald door Zijn keuze; ze geworden ons ter oorzaak van Zijn verkiezing en bewijzen de verkiezing. Ze moeten ons dus onze verkiezing indachtig maken en de schoonste gedachten bij ons opwekken. Ze moeten ons met David doen vragen: *'Wie ben ik?'* Een mens, die van God verkoren is, behoort God dag en nacht te loven, want

hij is uitverkoren om de lof van de Heere te verkondigen.
'Hij heeft ons uitverkoren.' Hieruit spreekt genade. Wat kon er in ons zijn, waarom de Heere ons verkoos? Menigeen van ons gevoelt zich de onwaardigste van de onwaardigen, en wij kunnen geen zweem van reden vinden, waarom wij verkoren zijn. Wel ver van in onze eigen ogen uitverkoren mensen te zijn, gevoelen wij ons van nature juist het tegenovergestelde. Maar wanneer God ons verkoren heeft, laat ons hart Hem dan loven, onze mond Hem prijzen, onze hand Hem dienen en geheel ons leven Hem verheerlijken.
Voorts wordt gezegd, dat Hij ons heeft uitverkoren in Christus. Eerst verkoos Hij Christus als het Hoofd en vervolgens zag Hij door Christus op ons, om leden van Christus' verborgen lichaam te zijn. Geen van ons is uitverkoren buiten Jezus Christus. Maar wij zijn uitverkoren in Christus, bemind in Christus, gegeven aan Christus, verenigd met Christus en aangenomen in Christus. Dit is een gezegende verkiezing. Want niemand kan ons van Christus scheiden, en bijgevolg kan en wil de Vader, zolang Hij de verkiezing van Christus niet intrekt, de verkiezing van Zijn gemeente niet teniet doen. Tenzij Christus ophoudt Gods uitverkorene te zijn, kan de Vader niet verwerpen hen, die in Christus Jezus zijn uitverkoren.
Verder wordt ons de tijd genoemd, wanneer de verkiezing geschied is: *'voor de grondlegging der wereld'*. Dat is de eerste tijd, waarvan men zich enig denkbeeld kan maken. Wanneer deze aarde voor de mens werd toebereid, is ons bekend, want de Schrift onderricht ons dienaangaande. Maar hoeveel tijd er lag tussen de schepping van de aarde en haar toebereiding voor de mens, weten wij niet. Maar al vóór de grondlegging van de wereld heeft de Vader ons uitverkoren. Gedenk aan de woorden: *'Die ons heeft zalig gemaakt, en geroepen met een heilige roeping, niet naar onze werken, maar naar Zijn eigen voornemen en genade, die ons gegeven is in Christus Jezus vóór de tijden der eeuwen.'* Voordat zon of maan geschapen waren of iets van de zichtbare wereld gevormd was, had God Zijn hart op Zijn gemeente gezet in Christus en hun het eeuwige leven in Hem verordineerd. Zijn verkiezing is geen plotselinge daad. Gezegende leer! Ik ken er geen, die, recht beschouwd, meer geschikt is om de innige liefde en eerbiedige bewondering van menselijke harten gaande te maken. Heeft de Heere der heerlijkheid mij van vóór de grondlegging van de wereld uitverkoren, dan kies ik Hem met geheel mijn hart tot mijn Heere. Mijn één en mijn al! Heeft Hij mij vanouds liefgehad? Dan wil ik Hem liefhebben met mijn gehele ziel en met al mijn kracht, en bidden, dat mijn hart verruimd wordt om Hem meer te beminnen. Dit wordt hier vermeld, opdat u de Vader zegenen mag; dat er van uw harten een sterke stroom van de dankbaarheid uitga, die uw gehele wezen overdekt en u voor heel uw leven in het kanaal van de gehoorzaamheid leidt. O, mijn ziel, zegen nu de Vader en laat nooit af van Hem te loven, zolang u leeft en de onsterfelijkheid duurt.

IV. Ten slotte, onze tekst wijst ons op nog een andere drangreden tot lof, namelijk de bestemde uitwerking van al deze zegen: *'Opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde.'* Het is Gods eeuwig voornemen, dat Zijn gemeente heilig zal zijn; en dit voornemen heeft Hij volvoerd tot oneindige prijs. Dit is het doel van al de zegeningen, die de Vader ons in Christus gegeven heeft. Al deze goedgunstigheden zijn voor ons een roepstem tot ons om heilig te zijn en elke gave heeft de strekking om onze heiligmaking te bevorderen. Wanneer u toeneemt in genade, en geloof, en hoop, en blijdschap, dan is dat een opwassen tot heiligheid. Bedenkt dat steeds, en zegen God voor de genadegaven, die u geniet, door de uitwerking daarvan in uw wandel te openbaren. Zegen God voor de toenemende kennis en de diepere ervaring, want het is

Zijn doel, u daardoor meer voor uzelf te heiligen. Er is iets voor het leven in elke gave uit de hand van de Vader; u moet Hem bidden, dat u door elk van Zijn gunsten de zonde mag overwinnen, toenemen in kracht en volkomen heiligheid in Zijn vrees. Het einddoel van de verkiezing is de roem van de heerlijkheid van Gods genade, maar het onmiddellijke en middellijke doel is de persoonlijke heiligmaking van de uitverkorenen. Wij zijn tot heiligheid verkoren.

De Vader heeft ons uitverkoren, opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde. Hij wil, dat wij onberispelijk zullen zijn, zodat niemand ons rechtmatig kan beschuldigen; en smetteloos, zodat ons leven niemand tot schade, maar allen tot zegen zij. Heiligheid echter is meer dan dat. Wij zijn geroepen om te worden volmaakt, genezen van de kwaal van de zonde en al onze verbroken krachten verenigd tot een sluitend geheel. De gehele herstelde natuur moet God geheiligd en dus heilig voor God worden. O, dat wij al in deze tijd Gods doel in de verkiezing mogen verwezenlijken en zo onze roeping en verkiezing vast mogen maken! Laat ons daarnaar ijveren met al wat in ons is en ons geen rust gunnen, totdat wij daartoe gekomen zijn.

Maar laat ons opmerken, welke en hoedanige heiligheid dit is: heilig en onberispelijk voor Hem. Ik heb mensen ontmoet, die zeiden, dat ze persoonlijk heilig waren. Maar ik geloof, dat ze onder een zinsbegoocheling verkeerden, en houd mij verzekerd, dat degenen, die hen gadeslaan, hen niet lang voor volmaakt zullen aanzien. Hun volmaaktheid heeft hun eigen ijdele denkbeelden en eigendunkelijke opvattingen tot maatstaf, en niet het oordeel van de Heere, Die het hart doorzoekt. Volmaaktheid in het vlees is een leugen; ik geloof, dat ze één van de grootste onwaarheden is, die zich ooit van verdwaasde gemoederen hebben meester gemaakt. Het zou mogelijk zijn, heilig en onberispelijk te wezen voor de duivel, zoals Job was. Het zou mogelijk zijn, volmaakt te wezen in de ogen van de mensen, die zo geneigd zijn om ons te beoordelen. Maar onberispelijk te zijn voor Hem, die onze gedachten leest en ogenblikkelijk elk gebrek aan ons ziet, - dat is een staat van veel honger orde. O, vlekkeloos en smetteloos te zijn! Laat ons God danken, dat Hij bereid is ons dagelijks heilig en onberispelijk voor Hem te maken; en Hij zal het doen, want zijn doel faalt nooit. Hij heeft het in grote mate in al Zijn heiligen gewerkt, en Hij zal voleinden, wat Hij begon. Dit is het wit, naar hetwelk wij jagen, opdat wij tot de volmaakte gelijkvormigheid van Christus mogen geraken. Houdt moed, mijn broeders, het ligt toch buiten ons, maar Hij, Die in ons een goed werk begonnen heeft, zal het voleindigen tot op de dag van Jezus Christus. Eens zullen wij zonder gebrek voor de troon van God verschijnen.

Ten slotte, wij moeten heilig en onberispelijk voor Hem zijn in de liefde. Liefde is de heilige zalfolie, die op al de priesters van de Heere wordt uitgestort. Wanneer Hij hen met een smetteloos gewaad heeft bekleed, zullen ze deel verkrijgen aan de zalving van de liefde. Wanneer Hij ons van alle zonde heeft vrijgemaakt, zal er iets voortreffelijks in ons gezien worden, en dat is liefde, overvloeiende liefde. *'God is liefde; en wie in de liefde blijft, blijft in God, en God in hem.'* Voor zover wij liefhebben, leven wij in God. Het volmaakte leven zal volmaakte liefde zijn. Oordeel over uw heiligmaking naar deze maatstaf: Wast u op in de liefde Gods? Neemt u ook toe in liefde tot de broeders? Wanneer uw hart verhard wordt door de trotse inbeelding, dat u ter oorzaak van uw grote gaven een persoon van aanzien bent, en dat de arme, kleine gelovigen om u heen onwaardig zijn om zelfs uw schoenriemen te ontbinden, dan wast u niet op in heiligheid. Gaat uw hart meer en meer in liefde tot arme zondaren uit? Want als uw hart niet in teerheid toeneemt, wordt u niet heiliger. Hoe heerlijk moet het zijn, van liefde vervuld te wezen!

Men zegt van Basilius, ter oorzaak van zijn ijver, dat hij een vuurkolom was. Ik wenste, dat men van ons kon zeggen, dat wij vuurvlammen waren wegens onze liefde. o, onze naaste lief te hebben als onszelf, geen kwaad van hem te denken! 'O', zegt iemand, 'Wij zouden bedrogen uitkomen.' Maar dat zou zo erg niet zijn, in vergelijking van door eigenliefde verhard te worden. 'Maar wij zouden kwalijk behandeld en arglistig om de tuin geleid worden.' Neem aan, dat als dit geschiedde, dan zou dit toch nog altijd beter zijn, dan meedogenloos en wreed te wezen. De ergste van alle rampen is haat, de beste van de zegeningen is liefde. Wanneer wij vrij werden van baatzucht en verlost van alle onvriendelijkheid van hart en liefdeloosheid van gemoed, dan zal Christus in ons leven en wij in Hem, en dan zullen wij beantwoorden aan het doel van de verkiezende liefde en de bestemming van de talloze geestelijke zegeningen, die ons reeds in Christus Jezus geschonken zijn. Laat ons daarnaar jagen. Dat de broederlijke liefde blijve! Laat ons elkander meer liefhebben dan tot hier toe en onze handen opnieuw tot een vast verbond van de eendracht in elkander leggen. Laat ons de algemene kerk van Christus liefhebben. Laten onze harten branden van vurige liefde tot de verloren menigte, opdat wij de mensen bewegen, hun hoop geheel op Jezus te stellen en ze leven mogen. Mag de Vader met ons zijn, naar de rijkdom van de heerlijkheid in Christus Jezus; en mogen de Vader, de Zoon en de Heilige Geest geprezen zijn van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

22. DOOR DE VADER BEGENADIGD

'Hij heeft ons begenadigd in de Geliefde.' Efeze 1: 6.

Voor enige tijd sprak ik tot u over de gedenkwaardige woorden van de Vader: *'Deze is Mijn geliefde Zoon, in welke Ik Mijn welbehagen heb.'*
Thans gaan wij een schrede verder, en zien hoe de liefde van God tot die Zoon zich uitbreidt en als een rivier van leven uitstrekt tot allen die in Christus Jezus zijn.
Van Hem zegt Hij: *'Deze is Mijn geliefde Zoon'*, en vervolgens wendt Hij zich tot allen die met Hem in gemeenschap staan en zegt: 'Deze zijn Mijn geliefden om Zijnentwil.'
Als gelovigen wordt ons door onze tekst verzekerd dat wij begenadigd zijn in de Geliefde, tot prijs van de heerlijkheid van Gods genade. Waarom wordt hier die eigenaardige benaming gebezigd? Er kon gezegd zijn, dat wij gezegend zijn in Christus, of gezegend zijn in de Middelaar; er moet een reden bestaan om Hem op deze plaats deze bijzondere naam te geven. Het doel wordt verklaard hierin te bestaan, dat wij de heerlijkheid van Gods genade prijzen zouden.
God had geen behoefte aan zulken die Hij beminnen kon, toen Hij ons tot Zijn geliefden maakte; Zijn hart ontbeerde geen voorwerp van Zijn liefde; Hij stond niet met Zijn genegenheden alléén en onbevredigd. Zijn eniggeboren Zoon was Zijn verlustiging en in Hem was ruimte genoeg voor al de liefde van Zijn Vader. Maar voor ons was het een behoefte geliefd te worden, en daarom wordt Hij hier de Geliefde genoemd, opdat wij doordrongen zouden zijn van de onbaatzuchtigheid van de Goddelijke genade. Hij maakt ons tot Zijn geliefden, maar al te voren had Hij een Geliefde.
Wij worden er op gewezen dat wij *'begenadigd zijn in de Geliefde'*, om ons te doen beseffen dat God Zijn liefde niet verwisseld heeft, - Zijn eerst Geliefde is Zijn Geliefde nog. Wij hebben Zijn geliefde Zoon niet vervangen, noch zelfs een straal van de liefde van Hem afgeleid. De Heere heeft ons, die het niet waren, geliefden genoemd, en ons, die geen volk waren, tot een volk gemaakt. Maar Hij heeft niet de minste liefde onttrokken aan Jezus, die Hij nog noemt: *'Mijn Geliefde, in Wie Ik Mijn welbehagen heb.'* Gods oneindige liefde gaat onveranderd tot Jezus uit, en vervolgens tot ons in Hem. Het heeft de Vader behaagd Hem een volheid van liefde te wijden, waaruit voor ieder van ons liefde toevloeit. Gods liefde tot ons is Zijn liefde tot Zijn Zoon. Voor Hem richt Hij het bruiloftsmaal aan en wij zijn de gelukkige gasten, die aan Zijn dis aanzitten.
Niet om onzentwil, maar om Jezus' wil is dit geschied, opdat het geheel en al genade zijn zou. Zijn welbehagen bij God is onze begenadiging, opdat geen enkele aanspraak en niets waarop wij ons beroemen kunnen zou gemengd worden onder het werk van de vrijmachtige genade.
Wij zijn *'begenadigd in de Geliefde.'* Bekoort u niet die schone naam? Is het niet de hoogste mate van de begenadiging, dat ze u door zulk Één toekomt? Hij wordt op de innigst bestaanbare wijze door de Vader geliefd, en hierin volgt u de grote God na, want ook voor u is de Heere Jezus geheel en al dierbaar. Hij is uw Geliefde, zowel als de Geliefde van God, en dit is een bewijs dat u begenadigd bent. Want al wie de Zoon in waarheid liefheeft, is de Vader welbehaaglijk.
Aldus spreekt de Schrift: *'Dewijl hij Mij zeer bemint, zo zal Ik hem uithelpen. Ik zal hem op een hoogte stellen, want hij kent mijn naam.'* Is Christus uw Geliefde? Nu,

aangezien Hij de Geliefde van de Vader is, als bent u met de Vader tot een liefelijke harmonie gekomen: u bent begonnen de dingen van hetzelfde standpunt te beschouwen als de heerlijke Jehovah; is wederkerig alles gelegen aan een zelfde persoon - de in het vlees verschenen God. Uw erkenning van Christus als uw Geliefde is dus een vast bewijs, dat u begenadigd bent in de Geliefde. Beseft u dit niet? Omdat Hij 's Vaders Geliefde is, heeft de Vader u lief in Hem, en omdat Hij uw Geliefde is, hebt u een bewijs in uzelf dat u met de Vader tot overeenstemming gekomen bent en dus tot begenadiging door Hem. Des te meer verblijd ik mij begenadigd te zijn, omdat ik daardoor nog nauwer verbonden ben met Hem, die God en mens in innige liefde verenigt.
Gods liefde tot de Zoon van Zijn welbehagen gaat over op al Zijn gelovigen, evenals een hemel alles bedekt wat onder hem is. Gelijk een hen haar kiekens bedekt met haar vleugelen, zo bedekt Gods liefde tot Christus al de kinderen van de belofte. Gelijk de zon, die uit de poort van de dageraad te voorschijn treedt, de gehele aarde met een gouden tint kleurt, als verlicht die grote liefde van God tot de Zoon van Zijn welbehagen, terwijl ze tot Hem uitgaat, allen die in Hem zijn. O, welk een heerlijke samenvloeiing van ons deel, met dat van de Geliefde. Ik weet bijna niet waartoe ik vervoerd word zelfs door een enkel woord van mijn heerlijke tekst.
Laat het ons hierbij tot inleiding laten en nu tot ons onderwerp overgaan, minder om er zelf over uit te weiden, dan om u persoonlijk tot overdenking te stemmen en te voeden. Veel liever wil ik u de tekst in de mond leggen als een heerlijke, malse en rijpe vrucht uit de hof van de Heere, dan ze betasten en beoordelen. Ik wens mijn eigen ervaring niet in woorden te brengen, maar verlang dat u zelf verfrist mag worden door het sap en het merg van het gekozen Schriftwoord. Ik hoop dat u deze morgen daadwerkelijk de kostelijke honingdruppels uit de rotssteen genieten mag, die in deze vier woorden besloten liggen: 'Begenadigd in de Geliefde.' O, dat de Heilige Geest u mag doen doordringen in de schatten, die ze inhouden.

I. Ik wens te beginnen met de tekst bij wijze van tegenstelling te beschouwen.
Broeders en zusters, de goedgunstigheid van de Heere spreekt ons heden toe als 'begenadigd in de Geliefde.' Maar dit is niet altijd zo geweest. Voor zover wij, door genade, in Christus geloven, zijn wij, naar waarheid, op dit ogenblik *'begenadigd in de Geliefde.'* Vroeger echter was het geheel anders met ons.
Het is geen zaak van overlegging noch van inbeelding noch van gevoel, maar een uitgemaakte zaak, door de Heilige Geest zelf bevestigd; dat God, ons *'heeft begenadigd in de Geliefde.'* Maar kort geleden was het geheel anders met ons.
Welk een tegenstelling vormt onze tegenwoordige staat van begenadiging met onze toestand onder de wet, tengevolge van Adams val. Door onze dadelijke zonde hadden wij onszelf tot het tegenovergestelde Van begenadigd gemaakt; wij waren geheel en al verwerpelijk. Van ons mocht gezegd worden: 'Verworpen zilver zal men hen noemen, omdat God hen verworpen heeft.' Onze weg liep tegen Gods weg in, onze gedachten waren niet Zijn gedachten, onze harten stemden met Zijn hart niet overeen.
Indien Hij met ons gedaan had naar onze zonden, wat was er van ons geworden? Op die tijd waren wij veroordeeld, *'alreeds veroordeeld'*, omdat wij niet geloofd hadden in de Zoon van God. Wij hadden niets aannemelijks voor God; Hij kon geen welbehagen in ons hebben; Zijn reine en heilige ogen konden niet op ons rusten; wij waren vervuld van al wat Hem tot ijver verwekte.
Maar nu zijn wij - o, laat het mij als in muzikale tonen uitspreken - *'begenadigd in de Geliefde.'* De misdadiger is nu een kind, de vijand is nu een vriend, de veroordeelde is nu gerechtvaardigd.

Let wel, daar wordt niet gezegd dat wij 'vatbaar voor genade' zijn, wat al iets zeer groots zou zijn, maar dat wij werkelijk begenadigd zijn; onze begenadiging of aanneming door God is niet slechts mogelijk geworden. Maar Hij heeft ons in Christus begenadigd. Leg dit in uw ziel weg, en mocht het u met blijdschap vervullen.
De Heere heeft u verkoren: Hij heeft u aangenomen en Zijn liefde op gezet, en Zijn welbehagen is nu in u. Welk een verschil met wat u voorheen voor uw eigen geweten, in uw eigen schatting, was. Stelt u dit nog eens helder voor de geest.
Indien het met u gesteld is als met mij, dan verfoeide u uzelf voor Gods ogen; u gevoelde dat Hij een afschuw van u hebben moest, omdat u een afschuw van uzelf had; u zag dat de zonde uiterst zondig was, en dat zondig bestaan doordrong uw hele wezen, hield uw gedachten bezig, verwarde uw zinnen, verdierf u, maakte u afschuwelijk in het oog van de Allerhoogste. Ik weet dat ik gevoelde, dat indien de Heere mij wegveegde met de bezem van de verderving en mij in de benedenste delen van de hel wierp, ik dit volkomen verdiend had.
Maar nu hebben wij dit oordeel niet meer te duchten; wij hebben niet de geest van de dienstbaarheid ontvangen, maar de Geest van de aanneming, van de begenadiging. Heft uw ogen op uit de dikke duisternis en aanschouwt het licht. U, die in uw eigen schatting voor eeuwig verworpen was; U, die meende dat de Heere u nimmer genadig zou zijn noch uw zonden zou uitdelgen, u bent nu begenadigd, *'begenadigd in de Geliefde.'* Geen tegenstelling kan sterker en scherper zijn, en geen ommekeer kan heuglijker zijn dan die nu het hart verblijdt.
Stelt u, verder, voor de geest het verschil tussen wat u nu bent en wat u zou geweest zijn, indien geen genade tussen beide was gekomen.
Buiten Christus, zoals wij destijds waren, zouden wij toen van zonde tot zonde zijn voortgeschreden, er in gedarteld en gezwolgen hebben, zoals zo menigeen deed. Wij zouden nu niet opgeheven hand gezondigd hebben en in de zondag een gelegenheid tot dubbele uitspatting in de zonden hebben. gevonden. In onze woeste opstand zouden wij hebben uitgeroepen: 'Wij zullen het elke dag erger maken', en alzo hebben getoond hoe volkomen wij het verbond van de trouw jegens de grote Koning verbroken hadden
Ach, wij zouden nu middenin de dood hebben gelegen tengevolge van onze eigen zonden. De mate van onze ongerechtigheid zou vol zijn geweest, en wij zouden ter helle zijn gevaren. Sidder, o, mijn ziel, bij de gedachte, dat niets dan oneindige lankmoedigheid u uit de bodemloze, ruisende kuil heeft opgetrokken, *'waar de worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust.'*
Maar, broeders, wij zijn niet ter helle gedaald, en wat meer is, het zal ons nimmer overkomen, want die ijzeren deuren kunnen nimmer geopend worden voor een ziel, die *'begenadigd is in de Geliefde'*; en dat is nu toch ons heerlijk deel. Wij hebben toevlucht genomen tot de ons voorgestelde hoop, en nu hebben wij niet terug te schrikken voor de grote witte troon en de rechtvaardige Rechter en het ontzettend oordeel: *'Gaat weg van Mij, vervloekten!'* Geklemd om het kruis en bekleed met de gerechtigheid van Christus, weten wij dat wij verlost zijn, en wat nog meer zegt, dat wij aangenomen, begenadigd, zijn.
Dit heuglijke feit is waarheid geworden voor dezulken, die onder de veroordeelden hadden moeten gerekend zijn. Onze jammerkreten hadden nu moeten opgaan te midden van de weeklagen van de ellendigen, die voor eeuwig van hoop verstoken zijn; en nu, in plaats daarvan, heffen wij het jubellied tot eer van onze God aan, en zegenen en verhogen Zijn Naam, in Welke wij nu begenadigd zijn. O, mijn ziel, zing uw eigen lied voor uw Geliefde:

Gelijk U bent, als heerlijk schoon,
Zijn, Heiland, al Uw leden!
Zij juichen in het leven Gods,
In hun hemelse erve.

Gelijk ik was nam U mij aan,
In zonden en ellende:
Gij stelt mij, als Uw eigendom,
Voor Uw troon, gans smetloos.

Gelijk U bent - kan mij geen vrees
Of angst, bij U, benauwen:
Mij dekt Uw Borggerechtigheid
En waarborgt mij Gods gunste.

Nog een ander punt kan ik niet voorbijgaan, en dat is de tegenstelling tussen wat wij nu zijn en wat wij ooit hadden kunnen zijn in de aller-gunstigste omstandigheden buiten de Geliefde. Indien het ons mogelijk was geweest, buiten Christus begerig te zijn naar gerechtigheid, dan nog zou die begeerte zich in een verkeerde richting hebben geuit.
Wij zouden een ijver tot God hebben gehad, maar niet met verstand, en zo ons toeleggende om onze eigen gerechtigheid op te richten, zouden wij onszelf niet aan de gerechtigheid van God hebben onderworpen.
Wij zouden onder zware arbeid uit onszelf een gerechtigheid hebben gesponnen, die, eenmaal voltooid, gebleken zou zijn niet beter dan een spinnenweb onze naaktheid te kunnen dekken.
De gebeden die wij opzonden zouden niet zijn opgestegen tot de troon; de dankzeggingen die wij aanboden zouden God een onaangename reuk zijn geweest; al wat wij, met de uiterste inspanning, hadden gedaan om goede werken te volbrengen, zou in eigenwilligheid en hoogmoed zijn geschied, en dus noodzakelijk te kort hebben moeten schieten.
Wij zouden de stem van de Allerhoogste hebben vernomen, zeggende: 'Brengt niet meer vergeefs offer, het reukwerk is Mij een gruwel'. Want buiten Christus is onze gerechtigheid even verwerpelijk als onze ongerechtigheid, wij vermeerderen al onze pogingen om Gods goedkeuring waardig te maken door onze onwaardigheid.
O, span u in zoveel u wilt, u eigengerechtige; jaag, zoveel u vermag, naar gerechtigheid uit uzelf, - wat kunt u zich daardoor anders bereiden dan teleurstelling? Wat kan het baten dat u zich amechtig werkt? Het kan niets opleveren dan kommer en angst. 'Het bed is te kort dan dat men zich daarop uitstrekken kan, en het deksel is te smal, als men zich daar onder voegt.' Ellende is het deel van de mens, wie hij ook zij, die buiten Christus is. In elk geval blijft de toorn van God op hem. Maar wij zijn niet buiten Christus, wij vleien ons met geen ijdele hoop, wij putten ons niet uit in krachtsverspilling, want - en zie hier het heerlijk onderscheid - wij zijn *'begenadigd in de Geliefde.'*
Een streek van het zwarte penseel doet het schitterend licht te meer voorkomen, en daarom heb ik deze donkere schaduw laten vallen. Zo was u sommigen, maar nu bent u gewasschen, bent u geheiligd, nu bent u gerechtvaardigd, nu bent u *'begenadigd in de Geliefde.'* Alle roem worde toegebracht aan de genade, waardoor wij deze hemelse gave ontvangen hebben.

II. Ten tweede willen wij een weinig zeggen bij wijze van opheldering, opdat de tekstwoorden u dieper in het hart mogen zinken en u des te rijker vreugde bereiden mogen.
Herinnert u, broeders en zusters, dat God zich eens over ons, arme, verlorene, onszelf verwoestende zondaren heeft ontfermd; dit was hoopgevend; Hij heeft ons verkoren, terwijl wij in de jammerlijkste toestand verkeerden; en ondanks wij verloren, ellendig en verdorven waren, zijn wij toch door Zijn verkiezende liefde verkoren - dat was nog meer bemoedigend. Toen kwam er een tijd van toebedeling voor ons, en onze zonden werden vergeven, onze overtredingen uitgedelgd, wij werden vernieuwd in de geest van ons gemoed door de Heilige Geest en de gerechtigheid van Christus werd ons toegerekend en ten slotte brak het licht van dit woord door: *'Hij heeft ons begenadigd in de Geliefde.'*
Veel ging daaraan vooraf, maar, o, welk een wolkeloze morgen ging er over ons op, toen wij van onze begenadiging en aanneming kennis verkregen en daarvan de zekerheid ontvingen. Genade was het wachtwoord, en wanneer wij ons te midden van engelenkoren bevonden, zouden wij ons verheugd hebben dat wij even gezegend waren als zij.
Bedenkt dat deze begenadiging ons gewordt als te ene male een werk van God: *'Hij heeft ons begenadigd in de Geliefde.'* Wij zouden onszelf daartoe niet geschikt gemaakt hebben, en hadden het ook nooit kunnen doen. Maar Hij die ons bij de schepping in het aanzijn had geroepen, heeft ons nu door Zijn genade vernieuwd, en zo heeft Hij ons begenadigd en aangenomen in de Geliefde.
Dat dit een daad van loutere genade was, daaraan valt niet te twijfelen, want ons tekstwoord drukt dit duidelijk uit. Waardoor heeft Hij ons begenadigd in de Geliefde? De voorgaande woorden verklaren dit: *'Tot prijs der heerlijkheid van Zijn genade, door welke Hij ons begenadigd heeft in de Geliefde.'* Het is dus door Zijn genade. Daar was geen grond in onszelf waarom wij in Christus zouden zijn en in Hem zouden begenadigd wezen; de grond lag in het hart van de Eeuwige Vader Zelf.
Hij wil genadig zijn wie Hij genadig zijn wil, en door die wil zijn wij verlost. In de grote Eerste Oorzaak moeten wij altijd het eerste spoor van onze begenadiging vinden. De genade heerst oppermachtig. Het is een genadige aanneming van degenen, die, zonder genade, verworpen zouden zijn. Houdt dit in gedachtenis en houdt deze waarheid vast en verheerlijkt er God in.
Nog eens, onze begenadiging is *'in de Geliefde.'* Alleen in de Christus zijn wij begenadigd. Dat niemand Christus ter zijde stelle en dan zegge: 'God heeft mij aangenomen en begenadigd.' Dat kan niet. Wanneer de Heere u, wie u ook zijn mag, buiten Christus aanziet, bent u een verwerpelijk en geenszins aannemelijk voorwerp. *'In de Geliefde'*, dat is, als het ware, binnen de poorten van de vrijstad. U moet binnen de vuurlijn blijven, waarvan het kruis het middelpunt is, of anders wordt u niet begenadigd. U moet in de armen blijven van de Geliefde, in het hart van Christus leven, en dan zult u zelf weten dat u *'begenadigd bent in de Geliefde.'*
Om Christus' wil en omdat u een deel van Hem bent, zult u door de Vader ontvangen en aangenomen worden. Hij heeft u in het verbond van de trouw opgenomen, zodat u met de apostel van de liefde kunt uitroepen: *'In waarheid onze gemeenschap is met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus.'* De Vader neemt u aan omdat Hij u niet kan losmaken van Zijn Zoon noch Zijn Zoon van u, noch zich Christus voorstellen zonder u of u zonder Christus; daarom bent u *'begenadigd in de Geliefde.'* Dat drukken de woorden uit.

Enkele opmerkingen mogen de zin nog enigszins verduidelijken.
Niemand, geliefden, kan God aangenaam zijn, want ieder is een schuldig zondaar; onze begenadiging en aanneming door God sluit dus het feit in, dat op het ogenblik van onze aanneming onze zonde voor eeuwig moet zijn uitgedelgd. Onze ongerechtigheid is bedekt, en daarom is er geen veroordeling of verdoemenis voor ons, en zijn wij begenadigd en God aangenaam. Stelt u deze waarheid helder voor de geest.
Er is geen welsprekendheid toe nodig om ze uiteen te zetten; alleen is nodig dat uw geloof haar ten volle aanvaardt. Stelt u levendig voor dat u nu vergeving deelachtig bent. Zegt, met het oog op Christus' wonden, uit de grond van uw ziel, door de Heilige Geest: 'Ik ben in Gods ogen zonder vlek of smet of rimpel. Want Christus heeft mij gewassen, witter dan vers gevallen sneeuw.' Hij heeft tot de Zijnen gesproken: *'Gij zijt geheel rein.'*
Verblijdt u daarin. U kunt niet begenadigd en aangenomen worden, tenzij Hij u gewassen heeft, want de onreinen kunnen de Heere niet welgevallig zijn.
Evenmin kan God een mens, ontbloot van gerechtigheid, aannemen. Een niet meer dan kleurloos mens, wiens zonde vergeven was, maar die geen gerechtigheid bezat, kan geen gemeenschap met Hem hebben. Ik kan mij het bestaan van zulk een mens niet voorstellen; maar indien zulk een mens bestaan kon, zou hij gelijken op iemand die noch koud noch heet was, en uit Gods mond moest worden gespuwd. Wie God aangenaam zal zijn, moet wezenlijk rechtvaardig zijn.
Daarom dan, indien Hij de gelovigen *'begenadigd heeft in de Geliefde'*, moeten degenen die in Christus geloven, rechtvaardig zijn in Gods ogen.
Weet wel, dat ze niet rechtvaardig zijn met een schijngerechtigheid, een ingebeelde, gewaande gerechtigheid; nee, de rechtvaardigheid die uit het geloof is, is de meest wezenlijke gerechtigheid onder de hemel. De rechtvaardigheid uit de werken mag twijfelachtig of betwistbaar zijn, niet alzo de rechtvaardigheid van het geloof, want ze is de rechtvaardigheid van God Zelf.
Drink 1, die waarheid in. Laat mij u niet ophouden met de opmerking welk een heerlijke teug het is, maar drinkt voor uzelf. U bent rechtvaardig in Christus, of anders kunt u niet worden toegelaten. De zonde heeft opgehouden te bestaan en de gerechtigheid is metterdaad uw deel.
Om weer op ons onderwerp terug te komen. Indien wij werkelijk *'begenadigd zijn in de Geliefde'*, moet dan niet blijken hoe innig, hoe wezenlijk onze vereniging is met de Geliefde? Hebben wij zelfs deel aan Christus gemeenschap met God? Dan zijn wij in alles met Hem één. Hier is een vader, die in generlei bijzondere betrekking staat tot deze of die vrouw. Maar zijn zoon neemt voor zich die vrouw tot echtgenoot; en nu zegt de liefhebbende vader: 'Die vrouw is mijn dochter', en zo deelt ze om zijns zoons wil in zijn vaderlijke liefde. Hij zegt tot haar: 'U bent de vrouw van mijn geliefde zoon, daarom bent u mijn dochter en heb ik u lief en bent u altijd en elk ogenblik welkom in mijn huis.'
Zo is het met de grote God. Hij zegt tot ons, die Christus Zichzelf tot bruid verkoren heeft, opdat wij voor eeuwig met klem in tronwverbond .zouden staan: 'Komt aan mijn hart, Mijn kinderen, want Hij is Mijn Zoon, en Ik heb u lief om Zijnentwil; in Hem neem Ik u aan en treed Ik met u in gemeenschap.'
Is dat geen wonderlijke vereniging, inniger dan het huwelijksverbond, een vereniging die ons deel doet verkrijgen aan Christus' gerechtigheid, zodat de heilige God tot ons, die van nature zondaren zijn, kan zeggen 'U bent mij welbehaaglijk ter oorzaak van uw betrekking tot Mijn Zoon.'
Indien een vrouw van laag karakter in het huwelijk verbonden werd met de beste man,

als kon haar dit niet aannemelijk maken. Een vader zou nauwelijks weten wat met zulk een aangehuwde dochter aan te vangen; wij zonden er op bedacht zijn onze betrekking zoveel mogelijk vriendschappelijk te doen zijn, maar moeilijk zouden wij kunnen zeggen dat zulk een persoon, door huwelijk in onze familie gekomen, ons welgevallig was. Maar, o, de Heere ziet de Zijnen zodanig in Christus opgaan, dat Hij hen in Hem moet aannemen. Indien ik iemand vriendelijk ontvang, kan ik niet in onmin verkeren met zijn pink; wanneer ik iemand aanvaard, aanvaard ik zijn gehele lichaam. En zo ook, omdat de Vader Zijn welbehagen in Christus heeft, heeft Hij een welgevallen aan elk lid van Zijn Geestelijk lichaam.
Indien ik één met Christus ben, hoewel als het ware slechts de zool van Zijn voet, en menigmaal blootgesteld aan het slijk van de straten, toch is, omdat het heerlijk Hoofd welbehaaglijk is, het geringste lid dat in levende gemeenschap met dat Hoofd staat, ook welgevallig.
Is dit niet heerlijk! Kunt u er een grond van vertrouwen in vinden? Indien u er de rijke betekenis niet van vat, kunt u zich ook niet van harte in dit onuitsprekelijk voorrecht verblijden. Maar indien uw geloof het aanvaardt en er zich in verheugt, zult u geen verdere uiteenzetting behoeven. U bent *'begenadigd in de Geliefde'*, en het is blijkbaar dat er een heuglijke vereniging bestaat tussen u en Christus. Het welbehagen, dat de Vader in Christus heeft, strekte Hij ook uit tot u.
Nu, ziet of u dit meten kunt. Hoever gaat Gods welbehagen in Christus? Moet het niet oneindig ver zijn? Want het is een oneindig Wezen, dat een mateloos welgevallen heeft in Één Die oneindig heilig en welbehaaglijk is, en dat ons, die in Hem zijn, met dezelfde liefde bemint. O, hoe welbehaaglijk is iedere gelovige de eeuwige Vader in Christus Jezus!

III. Kunnen wij een schrede verder gaan? Mag de Heilige Geest mij bijstaan, wanneer ik enige woorden bij wijze van uitbreiding in het midden breng.
Indien wij zijn *'begenadigd in de Geliefde'*, dan zijn, ten eerste, onze personen begenadigd: wijzelf zijn Hem welbehaaglijk. God ziet nu met welgevallen op ons neer. Eens zei Hij van de mensen dat het Hem berouwde hen gemaakt te hebben, maar wanneer Hij nu op de Zijnen ziet berouwt het Hem in eeuwigheid niet dat Hij hen gemaakt heeft. Het verblijdt Hem ons te hebben gemaakt: Hij heeft welbehagen in ons.
Ziet op uw eigen kinderen: soms doen zij u verdriet aan, maar toch hebt u hen lief; het is uw lust hen in uw nabijheid te hebben; en wanneer ze lang uit uw gezicht zijn geweest, maakt u zich bezorgd over hen. In hun vakantiedagen komen ze thuis; ze zijn blij huiswaarts te mogen keren, en ik houd mij verzekerd dat hun moeders zich verheugen bij de gedachte hen weer te zien. Onze Vader is even blij met ons: onze eigen personen zijn Hem welgevallig. Hij verheugt Zich in ons persoonlijk; Hij denkt met aangenaamheid aan ons, en wanneer wij dichtbij Hem zijn, is het Hem een blijdschap des harten.
Zelf begenadigd, is ons het recht van toegang verleend. Wanneer iemand genade bij God heeft gevonden, mag hij tot God naderen wanneer hij het verlangt; hij is dan één van die schapen, welke in- en uitgaan mogen en weide vinden; hij is één van die hovelingen, die zelfs tot de koninklijke troon mogen naderen en niet worden afgewezen. Geen kamer van het huis van onze hemelse Vader is voor ons gesloten; geen zegen van het verbond wordt ons onthouden; geen vriendelijke glimlach van het aangezicht van de Vader wordt ons geweigerd. Hij, die ons begenadigd heeft, heeft ons de toegang tot alle zegeningen en voorrechten verleend.
U herinnert u de geschiedenis van koning Ahasvéros en hoe zijn arme, sidderende

gemalin Esther haar leven waagde. Want indien haar koninklijke heer en meester zijn gouden scepter niet tot haar uitstrekte, moesten de wachters die nevens de troon stonden haar het leven benemen, ondanks ze de koningin was, omdat ze het gewaagd had ongeroepen in de tegenwoordigheid van de koning te verschijnen. Maar wanneer u en ik tot God komen, hebben wij niet voor dat lot te vrezen, omdat wij terstond worden toegelaten; Hij heeft zijn gouden scepter al naar ons uitgestrekt en nodigt ons uit vrijmoedig te naderen.
En zoals wij zelf in genade worden aangenomen; alzo worden ook onze gebeden genadig aangenomen.
Kinderen van God, kunt u dit oprecht geloven? Bidt u soms niet alsof u bedelaars langs de straat was, die bij onwillige mensen aanhouden om een geringe aalmoes? Ik geloof dat verscheidene gelovigen zo handelen; maar wanneer wij weten dat wij zijn *'begenadigd in de Geliefde'*, spreken wij tot God met een blijmoedig vertrouwen, in de verwachting dat Hij ons antwoorden zal.
Voor ons is het geen twijfelachtige zaak of onze hemelse Vader onze gebeden hoort en verhoort. Hij doet dit zo dikwijls en zo goedgunstig, dat wij vertrouwen van het altijd te willen doen. Het is regel bij Hem, de gebeden van de Zoon van Zijn liefde te verhoren.
Wanneer verwerpelijke mensen bidden, doen ze verwerpelijke gebeden, maar als begenadigde mensen tot God roepen; zegt Hij: *'In de welaangename tijd heb Ik u verhoord en in de dag van de verlossing heb Ik u uitgeholpen.'*
Wanneer iemands wegen de Heere behagen, geeft Hij hem de begeerte van zijn hart. O, hoe heerlijk is de staat van degene, die *'begenadigd is in de Geliefde.'* 't Is alsof de Heere tot hem zegt: 'Bid wat u verlangt, en het zal u gegeven worden, niet slechts tot de helft van Mijn Koninkrijk, maar mijn gehele koninkrijk zal het uw zijn; u zult met Mij zitten in Mijn troon.'
O, welk een zegen, *'begenadigd te zijn in de Geliefde'*, omdat die begenadiging onze gebeden tot een liefelijk reukoffer maken voor de Heere.
Hieruit vloeit daarom als een liefelijk gevolg voort, dat onze gaven worden aangenomen, want degenen die door God begenadigd zijn, stellen er hun grote vreugde in om wat ze hebben en zijn te geven tot verheerlijking van Zijn Naam. Ik weet bij ondervinding dat wanneer er geld nodig is voor de gemeente van God, en één van de broeders rondgaat om de bijdragen in te zamelen, de onderdanen van het Koninkrijk gewoon zijn te zeggen: 'Daar komt de ontvanger van de belasting weer.' Ja, dat zeggen de onderdanen. O, maar wanneer daar kinderen onder zijn, zeggen dezen: 'Hier is alweer een gunstig ogenblik om een offer te brengen aan onze Vader, een welkome gelegenheid om te tonen dat onze liefde tot Hem rein en geheel ongedwongen is.' Ze wrijven zich de handen bij de gedachte, dat ze de Heere met hun offers mogen naderen. Hun enige vraag is: 'Zal Hij het aannemen? O, wat wilde ik niet geven indien ik slechts wist dat het Hem welgevallig zou zijn.' Menig arme vrouw zal haar twee penningen nemen en ze even ongemerkt als verblijd in de collectebus werpen, terwijl ze bij zichzelf denkt: 'Zullen ze Hem wezenlijk aangenaam zijn, als ze in de offerkist glijden? Zal Hij er eens op letten?'
Sommigen van Gods kinderen lopen met plannen in hun hoofd om grote dingen voor Hem te doen, maar zeggen: 'Zou ik ten slotte ook voor mij zelf werken? Zou het ook kunnen zijn, dat trots en ijdele eer mijn werken zozeer doordringen en besmetten, dat de *'welriekende reuk'*, evenals de *'aangename offerande'* welke de Filippenzen brachten, geheel zal ontbreken? Nee, mijn vrienden, mijn helpers in alle goede dingen, u hebt die bedenking niet te opperen, indien Hij u genade geschonken heeft, want de Hem welbehaaglijke mens brengt ook een Hem welbehaaglijk offer.

Het is wonderlijk, hoe God in de Zijn goede dingen ziet, waar wij ze niet kunnen ontdekken. Hij zag in Abia sommige goede dingen voor de Heere de God van Israël, terwijl misschien niemand anders er iets van bespeurde.
Moeder Sara heeft eenmaal een vrij onwaardige uitdrukking gedaan; toch was er een goed woord in. Ik twijfel zeer of één van ons schrander genoeg zou zijn geweest het te ontdekken. Juist dat ene woord heeft de Heilige Geest uitgelezen en tot haar eer in het Nieuwe Testament bewaard. Ze drukte zich ongelovig uit betreffende haar ter wereld brenging van een kind op haar gevorderde leeftijd, niettegenstaande de belofte geschonken was dat ze moeder van een zoon zou worden. Ze sprak: *'Zal ik wellust hebben nadat ik oud geworden ben en mijn heer oud is?'* Dit was een kwade uitdrukking, en wij staan daarom enigermate verbaasd, in het Nieuwe 'Testament te lezen: *'Gelijk Sara aan Abraham gehoorzaam is geweest, hem noemende 'heer.'*
Indien God een stipje goeds in ons kan vinden, wil Hij het ook. Laat ons dan voor Hem doen wat wij kunnen. Hier is een grote klomp kwarts: als de Heere er een grein goud in kan zien, wil Hij daarom het kwarts bewaren. Hij zegt: *'Verderf het niet, want daar is een zegen in.'*
Ik bedoel niet dat de Heere zo met alle mensen handelt. Alleen van begenadigden neemt Hij de gaven goedgunstig aan. Had u mij als jongeling en aankomend onderwijzer, over straat zien gaan met rollen tekeningen van een jongensschool, dan had u kunnen denken dat ik ze weinig waard achtte en ze alleen geschikt keurde om verbrand te worden; maar ik stelde altijd veel belang in de tekeningen van mijn eigen jongen en nog beschouw ik ze als merkwaardig. U glimlacht, mag ik wel zeggen, maar mijn oordeel is evengoed als het uwe. Ik stel er prijs op omdat ze de zijne zijn, en mij dunkt dat ik in elke trek een opkomend genie zie, maar u ziet dat niet omdat u er blind voor bent. Ik zie het er in, omdat de liefde mijn ogen geopend heeft. God kan in de gaven, die de Zijnen Hem wijden, en in hun werken voor Hem een schoonheid zien, die alleen Zijn ogen er in kunnen ontdekken.
O, wanneer Hij zo onze zwakke arbeid beschouwt, wat moeten wij dan niet voor Hem doen! Welk een ijver, welk een blijmoedigheid moet ons dan bezielen! Als wij zelf door Hem in genade zijn aangenomen, zullen ook onze offers Hem welgevallig zijn. De Almachtige wil ons de gunst verlenen Zijn dienstknechten genaamd te worden, en wij zullen ondervinden dat Zijn zegen rust op al wat wij doen. Indien de boom goed is, zullen ook de vruchten goed zijn. Naar de man is is zijn kracht, en naar zijn aanzien is zijn macht. *'Begenadigd in de Geliefde'* heeft in zijn gevolg dat 'God in genade op uw werk heeft neer gezien.'

IV. Zo hebben wij onze gedachten uiteengezet in een tegenstelling, een opheldering en een uitbreiding; laat ons thans met enkele opmerkingen besluiten.
'Begenadigd in de Geliefde.' Mag niet elk gelovige bij zichzelf zeggen: Ik heb mijn droefenissen en bekommeringen, ik heb mijn smarten en moeiten en zwakheden, maar ik mag niet morren, want God heeft mij genade geschonken. O, hoeveel lichter drukt de kommer, wanneer het liefelijke woord *'begenadigd in de Geliefde'* in ons weerklinkt. Al ben ik dan blind, als ik maar *'begenadigd ben in de Geliefde'*; laat mij dan gebrekkig zijn, laat mij dan arm wezen, laat mij dan veracht zijn, laat mij dan vervolgd worden, laat mij dan veel te verduren hebben, - al die verdrukkingen in het vlees zal ik weinig of niets achten, wanneer ik *'begenadigd ben in de Geliefde.'*
Ik heb over tal van zwakheden en onvolkomenheden te klagen en er is geen dag, aan welks avond ik mij niet over mijn werk te schamen heb, en ik gevoel mij altijd weer gedrongen tot het dierbare bloed mijn toevlucht te nemen om vernieuwde verzekering van vergeving. Maar, ik ben *'begenadigd in de Geliefde.'* Ik heb met dit en dat kwaad

te worstelen gehad en ik hoop het overwonnen te hebben, hoewel ik menige wond heb bekomen in de strijd; maar ik ben *'begenadigd in de Geliefde.'*

Ik heb voor u gesproken en getracht uw gedachten te vertolken; ik hoop dat u altijd deze overtuiging mag bijblijven, dat welke zorgen van het leven ook uw deel zijn, welke bezwaren u drukken, hoe moeilijk uw weg is, hoe ziekelijk uw lichaam mag wezen, hoe zwak uw moed en kracht, u toch *'in de Geliefde'* genade bij God hebt gevonden. O, zult u zich daar niet begenadigd gevoelen, waar de gouden harpen eeuwige halleluja's tokkelen en alle gewaden zonder vlek of smet en alle harten rein van zonden zullen wezen? Welnu, alsdan zult u niet in het aller-geringste meer begenadigd zijn dan nu, te midden van 't gewoel, de strijd, de onrust van het dagelijks leven. Want u bent nu *'begenadigd in de Geliefde.'* Is dit geen genade in de hoogste volkomenheid? Wat kunt u meer hebben of verlangen dan het ongesluierd gelaat van de eeuwige liefde te mogen aanschouwen? Drinkt die waarheid in, wat ik u bidden mag.

Laat mij nog een enkele opmerking maken aangaande de heerlijkheid van uw blijdschap. Bedenkt Wie Hij is, Die u in genade aannam. Het is geen alledaagse persoon die ons in Zijn gunst opneemt: het is die God, Wiens naam is Jehovah, de ijverige God! *'Heilig, heilig, heilig!'* roepen onverpoosd de serafijnen uit, en niets wat gebrekkig is kan de poorten van Zijn paleis binnendringen, zelfs de gedachte aan onreinheid kan Zijn hart niet verdragen, en toch is Hij het, Die u begenadigt.

Werpen uw broeders u uit? Veroordeelt u uw vriend? Beschuldigt u uw hart? Belacht u de duivel? Wat doet dat er toe, wanneer God u genadig is? *Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het Die rechtvaardig maakt. Wie is het die verdoemd?* Hij heeft ons *'begenadigd in de Geliefde.'* En indien dit zo is, dan hebben wij niet te vrezen wat ons een mens kan doen.

Houdt dan in gedachtenis dat Hij u *'heeft begenadigd in de Geliefde.'* Hij, dat is God, heeft u begenadigd in Christus. Had u zich in de verste verte zulk een wijze van gunstbetoon kunnen voorstellen? Wat mij betreft, ik wil oneindig liever alles door Christus verkrijgen dan het door mij zelf verkrijgen. De genade is zoveel te heerlijker en schoner, doordat ze ons gewordt uit Zijn dierbare doorboorde handen. Indien ik heden de dag begenadigd werd in mijn leven, zou ik vrezen mijn begenadiging te verliezen, want ik ben een arm, veranderlijk schepsel, maar indien ik ben *'begenadigd in de Geliefde'*, dan moet en zal ik, wat er ook gebeure, begenadigd blijven, want de Geliefde verandert niet in eeuwigheid.

Is dit niet een woord om er gerust op te sterven? Wij zullen de dood ontmoeten en hem in de geopende kaken zien, met de woorden: *'Begenadigd in de Geliefde.'* Zal dit niet een woord zijn om mee te verschijnen in de grote oordeelsdag? U zult opwaken uit uw graf, uw ogen opslaan, en alvorens te staren op de verschrikkingen van dat ontzettende uur, zult u zeggen: *'Ik ben begenadigd in de Geliefde'*, en wat zou u dan kunnen verontrusten Zal niet van eeuwigheid tot eeuwigheid dit het hart en het middelpunt van de hoogste, hemelse gelukzaligheid zijn, dat wij *'begenadigd zijn in de Geliefde!'*

Meermalen hoor ik tegenwoordig vreemde voorstellingen omtrent wat de heiligen te wachten staat: men verhaalt ons dat de zondaars uit zullen sterven, of in hun vorige staat hersteld worden en zo voorts. Want men is niet tevreden met wat de Schrift aangaande de eeuwigheid leert, en heeft zonderlinge voorstellingen uitgedacht betreffende de straf van de goddelozen. Zo ook begint men voor de heiligen een nieuwe toekomst te schilderen, en de hemel van onze vaderen komt daarbij in een donkere nevel. Ik bekommer mij niet over deze dromerijen, want ik ben *'begenadigd in de Geliefde.'*

Het doet er niet toe wat de eeuwigheid kan openbaren: hem, die in Christus begenadigd is en eeuwig met Hem is, staat niets te wachten dat hem behoeft te doen beven.
Mijn tijd verstrijkt, de klok wenkt, en ik moet de menigerlei opmerkingen die vanzelf uit mijn tekst voortvloeien, besluiten; alle komen hierop neer om angstige zorgen uit te drijven, het geestelijk leven te sterken en onze zielen te doen verlangen naar het huis daarboven, waar ons zulk een heerlijke ingang wacht.

V. En nu wens ik te eindigen met deze een wenk voor het praktische leven. Indien het bij ons waar is, dat wij zijn begenadigd *'in de Geliefde'*, laat ons dan heengaan en aan arme zondaren zeggen hoe ze ook aan die genade deel kunnen krijgen.
Bent u, op dit ogenblik, hoewel nog onbekeerd, toch begerig ten slotte goed uit te komen? Luister dan, mijn vriend! Indien u in genade wilt worden aangenomen, moet ook u aannemen. En wat, vraagt, u, moet ik dan aannemen? U moet Christus omhelzen als de genadegift van God. U moet Christus erkennen en aannemen als Gods weg om u te begenadigen. Want indien u in Christus bent, bent u begenadigd. De schuldigste van de schuldigen kan worden begenadigd in Christus. Om het even hoe groet en zwaar uw overtredingen zijn, het bloedig offer van de verzoening kan al uw schuld wegnemen en de volmaakte rechtvaardigheid kan de diepst verlorene rechtvaardig stellen voor God.
U kunt in genade worden aangenomen. Luister. Wanneer u nu tot Christus komt en u aan Hem toevertrouwt, zult u genade vinden. Die tot Christus komt wordt niet uitgeworpen. U zult niet de eerste zijn. Vlucht tot Hem, en wanneer u als een doodschuldige Zijn huis binnentreedt, zult u als één die genade gevonden heeft heengaan, indien u nu tot Hem gaat en u verbergt in Zijn dierbare wonden, zoals een duif zich verbergt in de kloof van de steenrots. Luister verder. Niet alleen dat u genade kunt vinden, maar u zult die vinden, maar alleen in Christus. Het is niet mogelijk, dat u tot Christus komt en uitgeworpen wordt. Christus moet veranderen, de waarheid moet veranderen, God moet veranderen ten opzichte van de Zoon van Zijn welbehagen, Hij moet Zijn liefde tot Hem intrekken, vóór Hij Zijn liefde inhoudt tot een ziel die in Hem is. Kom, zo schuldig als u bent, tot Christus, nog deze morgen. Kom, en sla deze vermaning niet in de wind, want u zult genade vinden: het is onmogelijk, dat u geen genade vinden zou, wanneer u komt. En u zult terstond genade vinden. Als u op dit ogenblik zo verdorven bent als mogelijk is, als u terwijl ik hier spreek erkent dat u zo zwart bent als de helse nacht, toch zult u van het ogenblik af dat u tot Christus komt, genade vinden in de Geliefde. Vertrouwen op Hem. Geloof Zijn heil en troostrijk woord. Hebt u dit gedaan? Dan is uw zonde uitgedelgd, rechtvaardigheid uw deel, u bent verlost.
Tot besluit; indien u tot Christus komt, zult u genade vinden zolang u in de Christus blijft, en daar de genade van God u nimmer uit Christus zal laten uitvallen, zult u voor eeuwig genade vinden, *'begenadigd zijn in de Geliefde'* eeuwiglijk en altoos. Mag dit de beslissing zijn van deze dag, dan zal het de beslissing wezen van iedere dag die komt, totdat er geen tijd meer zijn zal, de hoop in uw sterven, de psalm van uw opstanding, de beslissing die zal worden uitgebracht in de jongste dag en u voor altijd zult geoordeeld worden. Hij, Die op de Rechterstoel zit zal zeggen: 'Laat hem vrij; hij *is begenadigd in de Geliefde.*' Indien u in Christus gelooft, zal het zo zijn: het is zo; het zal zo zijn in alle eeuwigheid.
God zegene u allen door Zijn goede Geest om Christus' wil. Amen.

23. DE TOP VAN DE LADDER

'En bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat u vervuld wordt tot al de volheid Gods.' Efeze 3: 19.

Dit is een gedeelte van Paulus' gebed voor de gelovigen te Efeze. Het is het besluit en de slotsom daarvan. Het sluit de grootste gunst in, waarom wij bidden kunnen. Paulus' gebed was gelijk de ladder, die Jakob zag, wier top zich tot de hemel en God uitstrekte; en de apostel aan haar voet sliep niet, maar zag als met arendsogen opwaarts, de elkaar volgende lichtsporten langs. Mag het ons gegeven worden, langs die lichttreden op te klimmen. Mag de Heilige Geest ons in deze bijeenkomst dat voorrecht verlenen.
Wij behoren de lezing aan te vangen bij het veertiende vers: *'Om deze oorzaak buig ik mijn knieën tot de Vader van onze Heere Jezus Christus, uit Welke al het geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd wordt, opdat'* - dit is één sport van de ladder. *'Opdat Hij u geve, naar de rijkdom van Zijn heerlijkheid, met kracht versterkt te worden door Zijn Geest in de inwendige mens; opdat'* - hier komt de tweede sport; de ene trede helpt u de volgende bereiken; u wordt erdoor aangemoedigd om verderop te gaan en een hoger voorrecht te mogen genieten. *'Opdat Christus door het geloof in uw harten wone; opdat'* - dit is de derde sport, opdat de Heilige Geest u sterke om daarop eens vaste voet te verkrijgen. *'Opdat u in de liefde geworteld en gegrond zijt; opdat u ten volle kon begrijpen met al de heiligen, welke de breedte en lengte en diepte en hoogte zij, en bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat.'* Zeker zijn wij nu aan de top van de ladder, niet waar? Welk een hoogte! Welk een heerlijk uitzicht! Welk een vast standpunt! Welk een verrukkelijk gevoel van gemeenschap met de Heere van de heiligen! Toch is dit nog de top van de ladder niet. Hier is nog een sport: *'Opdat u vervuld wordt tot al de volheid Gods.'*
U bemerkt, dat de bidder aanvangt met de liefelijke bede, dat wij gesterkt mogen worden - *'naar de rijkdom van Zijn heerlijkheid, met kracht versterkt te worden door Zijn Geest in de inwendige mens'*; waarvan het doel is, dat Christus door het geloof in uw harten wone. Alvorens de Heere in ons wonen kan, moeten wij versterkt worden, innerlijk en geestelijk. Om de Allerhoogste en Heilige te behagen, om in onze ziel de inwoning van Christus te verkrijgen, is het nodig, dat de tempel versterkt worde, dat er meer kracht komt in elke pilaar en elke steen van het gebouw. Er wordt ondersteld, dat wij reeds gewassen en gereinigd zijn en alzo toebereid, dat Christus tot ons komen en woning in ons maken kan. Alleen is ons nodig, versterkt te worden. Want hoe zal Christus door het geloof in onze harten wonen, zonder dat wij in het geestelijk leven gesterkt worden? Hoe kunnen wij waardig een gast, zoals de Heere Jezus is, ontvangen, zonder dat wij versterkt worden in de liefde en in al de genadegaven van de Heilige Geest? Ja, wij hebben er ook behoefte aan, dat ons geestelijk verstand versterkt wordt, opdat wij Hem kunnen kennen, wanneer Hij komt en Zijn intrek bij ons neemt. Wij hebben nodig, dat onze geest hoger wordt opgevoerd, dan waartoe hij tot dusver gekomen is, opdat wij tot een hoogte komen, waar wij gemeenschap met Christus kunnen hebben en door een hemelse uitbreiding van verstand en hart ten volle bereid mogen zijn om de Heere van de heerlijkheid te ontvangen. Wij moeten versterkt worden in vastheid van geest, opdat Christus in onze harten Zijn intrek neme, en blijve, en wone door het geloof. O, broeders, alles moet voor ons gedaan worden. Want zelfs, wanneer wij zó gereinigd zijn, dat Christus woning in ons kan

maken, zijn wij nog niet sterk genoeg. Zelfs wanneer de Heere de bezoedeling van de zonde heeft weggenomen, zodat niet langer *'de zonde voor de deur ligt'*, om Hem er buiten te houden; zelfs dan nog zijn wij te zwak om zulk een hoge Bezoeker te ontvangen. Wij zouden aan Petrus gelijk zijn, die, toen Christus in zijn vaartuig kwam en het met vis vulde, te zwak was om Hem te ontvangen en daarom in het gevoel van zijn zwakheid uitriep: *'Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens!'*

'Dat zou ik', zegt iemand, 'nooit zeggen.' Ik weet het niet, mijn broeder. Wanneer het de Heere behaagde, u te verwaardigen met openbaringen, zoals Hij dat aan sterkere gelovigen gedaan heeft, zou u er niet tegen bestand zijn, maar met innerlijke beving worden aangedaan en niets zozeer verlangen, dan dat Jezus u niet zo nabij was. Wanneer de Heere u in Zijn heerlijkheid wilde verschijnen, zou u verschrikken en, evenals Johannes in de Openbaring, als dood aan Zijn voeten vallen. U hebt nodig, versterkt te worden. Want hoe zult u anders het gezicht van zijn heerlijkheid, de Goddelijke ontplooiing van Zijn oneindige liefde verdragen? Daarom vangt Paulus zijn smekingen voor de Efézers aan met een bede voor hun versterking in de inwendige mens. Laat ons heden bidden: 'o, Heilige Geest, versterk mijn zwakke geest, opdat ik in staat mag zijn, meer van mijn Heere te ontvangen. Geef mij meer vatbaarheid; geef mij een helderder inzicht; geef mij een trouwer geheugen; geef mij een inniger genegenheid; geef mij een meer omvattend geloof.' Dit is de eerste bede, dat u met kracht mag gesterkt worden door Zijn Geest, naar de rijkdom van Zijn heerlijkheid, in de inwendige mens. Jaagt daarnaar en bidt thans van heler harte voor mij en voor uzelf, dat wij allen met kracht mogen versterkt worden door de Geest van onze God.

Na bij de eerste trede van de ladder te hebben stil gestaan, gaat Paulus ertoe over om te bidden, dat, wanneer wij met kracht versterkt zijn, wij bewoond mogen worden; dat Christus door het geloof in onze harten wone. Als het huis gereed is om Hem te ontvangen, en sterk genoeg voor zulk een wonderbaar Bewoner, mag Jezus komen, niet om het in ogenschouw te nemen, zoals Hij deed, toen Hij eens in de tempel trad - want wij lezen, dat Hij met verontwaardiging om zich heen zag en er niet bleef - maar mag Hij komen met het doel om bij ons te blijven; niet om voor een enkele nacht Zijn intrek te nemen en ons vluchtige openbaringen van Zijn liefde te geven, hoe liefelijk ze ook zijn mogen, maar *'opdat Christus in onze harten mag wonen door het geloof'*. Dat zal u tot levende tempels maken voor de inwonende Heiland. O, welk een grote bede is dit; en wanneer u met kracht versterkt wordt om zulk een heilige gave te ontvangen, mag de Heere ze voor u vervullen, tot uw gemeenschap met Christus bestendig zij, gedurende al de tijd dat u wakende bent; en wanneer u 's nachts ontwaakt, mag uw hart bij Hem zijn, om al nu *'altijd met de Heere te wezen'*. Ik bid u, niet langer de discipelen op de weg naar Emmaüs te benijden, alsof ze de meest bevoorrechten onder de mensen waren, omdat ze met de Heiland wandelen mochten. Maar mag uw gemeenschap zodanig zijn, dat u dag en nacht met Hem verkeert; als u gaat, mag Hij u vergezellen waar u bent, en als u stilstaat, mag Hij door u gevonden worden waar u staat. Dat u Zijn genadige, onafgebroken tegenwoordigheid genieten, en daartoe bekrachtigd worden mag. Want niet iedereen is daartoe in staat.

O broeders, uw verlangen moet zijn naar de volheid van de kracht van de genade, en om versterkt te worden door de Geest van God, opdat Christus door het geloof in uw harten wone; dat u Hem altijd in u mag bespeuren en zulk een helder gezicht hebben mag van wat Jezus is en wat Hij gedaan heeft, dat u nooit meer met twijfel te worstelen hebt omtrent Hem of Zijn Woord. Dat u zulk een gemeenzame omgang met Hem hebben mag, dat u Hem blindelings gelooft en er nooit aan denkt Hem te wantrouwen. Dat U, zoals een kind aan de borst van zijn moeder ligt, u mag verlaten

op de liefde van Christus en op Hem steunen. Dat u nooit mag te vragen hebben naar uw Geliefde, maar weten mag, dat Hij in u blijft. Wees niet bevreesd te vragen en te zoeken en te geloven, de ladder is bestemd om beklommen te worden; bereikbaar is de ondervinding, dat Christus door het geloof in uw harten woont. Deze tweede sport van de ladder is waard, dat ernaar gehaakt wordt. Strekt u ertoe uit, u worstelende gelovigen. De Heere brenge er ons allen door de Heilige Geest.
En wanneer wij daartoe geraken, wat dan? Die derde sport is wijd en bevat drie delen. Het eerste deel is bevestiging: *'Dat u in de liefde geworteld en gegrond zijt.'* Wanneer u met kracht bent versterkt, en wanneer Jezus in uw hart woont, dan wordt u niet langer *'omgevoerd met alle wind van leer'*, maar dan, bent u geworteld als een ceder op de Libanon, die de storm voelt, maar niet ducht. U wordt dan niet langer door twijfelingen en vreze neergedrukt, gelijk een ingebogen wand wordt neergeworpen door een zachte wind. Want u staat, als een welgebouwd huis, op een rotsgrond gevestigd. Uw muur staat op het eeuwige fondament, dat nooit bewogen worden kan, Jezus Christus, die gisteren en heden en tot in eeuwigheid dezelfde is.
Niemand komt tot die gewortelde en gegronde staat, zonder dat Jezus in zijn hart woont. Deze inwoning is een behoefte voor de vastheid van het huis. Maar hij, in wie Jezus woont, trotseert de grillen en invallen, waaraan de mensen de naam van wijsgerige bedenkingen geven. Hij weet niets van 'vooruitstrevende denkbeelden', want door Gods genade is hij zover gevorderd als hij nodig had te vorderen, omdat hij ertoe gekomen is, in Christus te leven, en Christus ertoe gekomen is te leven in hem. Welke vastheid of grondslag of fundering bestaat er buiten deze? Indien er daarbuiten één kon bestaan, wij kennen die niet, noch wensen die te kennen. Wij zijn volkomen tevreden en voldaan met te blijven in de liefde van Christus, die in onze harten woont, *'opdat Christus door het geloof in onze harten wone, en wij in de liefde geworteld en gegrond zijn.'* Want o, wanneer het hart in de liefde gegrond is, wanneer het Christus liefheeft en gevoelt, dat de liefde van Christus erin is uitgestort door de Heilige Geest, als roept het uit: 'Waartoe lokt u mij uit? Welke schone toekomst kunt u mij verzekere? Waartoe verzoekt u mij? Wat heerlijkers kan er onder de hemel of in de hemel bestaan, dan wat ik nu geniet, namelijk de liefde van Christus, die in mij woont? O, boze sirenen, voor mij zingt u tevergeefs! Eer kunt u beproeven de engelen in de hemel te doen nederdalen in de hel, dan mijn ziel over te halen om mijn Geliefde te verlaten, die in mij woont en in mij leeft en die mij in de innige overtuiging van Zijn eeuwige liefde geworteld en gegrond heeft.'
Hand aan hand met deze gezegende bevestiging in het geloof, om welke ik mijn knieën buig, zoals Paulus het voor de Efeziërs deed, opdat u ze allen mocht verkrijgen, gaat een besef van de liefde van God. Hoe ernstig wens ik uw bevestiging in de waarheid, want de tegenwoordige eeuw heeft behoefte aan gewortelde en gegronde gelovigen; het is thans een tijd, waarin de mensen er behoefte aan hebben, bevestigd te worden in de geopenbaarde waarheid en er met een ijzeren hand bijgehouden te worden. Daarbij echter wensen wij, dat deze verdere zegen uw deel wordt, namelijk de erkenning van de liefde van Christus; *'dat u ten volle kon begrijpen met al de heiligen, welke de breedte en lengte en diepte en hoogte zij'*; dat u geen vaag denkbeeld, maar een duidelijke, bepaalde voorstelling hebben mocht van wat de liefde van Christus tot u is. Zoals een wiskundige berekeningen maakt en tot een duidelijk denkbeeld komt; zoals een bouwkundige de kubieke inhoud berekent van materialen en daartoe lengte, breedte en hoogte meet, als mag de liefde van de Heere Jezus Christus niet langer een nevelachtige droom voor u zijn, maar een bestaand feit, dat u, door het getuigenis van de levende God, u duidelijk kunt voorstellen. U weet, dat de liefde van Christus een eeuwige liefde is, zonder einde; een liefde, die geen grenzen

kent; een liefde, die niet kan verminderen of toenemen; een liefde, die uit vrije beweging in Zijn hart brandt jegens u, onwaardige, van alle verdienste ontbloot zondaar; een liefde, die Hem bewoog om voor u de menselijke natuur aan te nemen, en voor u in Zijn eigen lichaam te sterven aan het schandhout; een liefde, die Hem tot uw borg, zekerheid en plaatsvervanger maakte en Hem drong uw zondelast te torsen en mitsdien te sterven, en uw zonde te dragen in een graf, waaruit ze nooit weer zal opkomen.

U weet, dat het een liefde is, die Hem deed opstaan uit de doden, en ten hemel varen, en ter rechterhand van God zitten, om alles voor u te doen; Die leeft, opdat u leven zou; voor u pleit, opdat u behouden zou worden; Die de hemel voor u bereidt, opdat u daarin met Hem verkeren zou; en weldra komen zal om u tot Zich te nemen, opdat u altijd zijn mag, waar Hij is. O, geliefden, dat is iets heerlijks; ten eerste, gesterkt te worden; voorts, Christus in u wonende te hebbende; verder, de mate van Zijn onmetelijke liefde bij aanvang te leren kennen. Van God moet het geleerd worden om van de hoogte en lengte en breedte en diepte van de liefde van Christus te kunnen spreken en haar voelbaar, wezenlijk, werkzaam en krachtdadig te kennen. Welk een zegen, die Goddelijke liefde te begrijpen, die, ten slotte, onbegrijpelijk is.

Ik weet, dat sommigen van u, die eerst onlangs tot het geloof gekomen zijn, menen, dat ze er alles van kennen. Maar dit is niet zo. Want ik betuig u vrijuit, dat veel van ons, die voor nu al het derde gedeelte van een eeuw de Heere hebben leren kennen, nog moeten belijden, dat wij pas de grens hebben overschreden van die uitgebreide wereld van de liefde, terwijl wij nog nooit in staat geweest zijn om tot in het midden van dit heerlijk gebied door te dringen.

Ik zou u in aanraking met vrienden kunnen brengen, die sedert vijftig jaar in Christus zijn geweest en, hoewel ze zich voortdurend in Zijn liefde verlustigen, u toch zullen verzekeren, dat ze slechts leerlingen van de laagste klasse zijn, die het a, b, c van de genade van onze Heere Jezus Christus leren. U weet niet, wat er nog voor u ligt, jeugdige gelovigen. Maar gaat door, bidt de Heere, u te sterken; en dan zult u zich in de Heere, als bestendig bij u inwonende, verlustigen, en leren kennen, wat de vaderen in de gemeente van de Heere hebben verlangd te leren: de hoogten en diepten van de onnaspeurlijke liefde van Christus. Laat ons bidden: o, dierbare Heiland, kom tot ons in en woon door het geloof en de liefde in elks hart; dan zullen wij een blijdschap kennen en ervaren en gevoelen, die in geen woorden kan worden uitgedrukt. Vervul onze harten met innerlijke sterkte; leer onze verruimde zielen de hoogte en de breedte en de lengte kennen en genieten van uw onmetelijke genade.

Ziet het derde gedeelte van dit onderwerp niet voorbij, namelijk *'dat u bekennen mag de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat'*, dat u kennis mag verkrijgen van die liefde, welke nooit ten volle gekend kan worden. Dit is het onderwerp, waarbij ik u kortelijk wens te bepalen, waarbij ik het gehele vers als een sport beschouw, die tot een andere sport leidt. *'Dat u mag bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat*' - en nu komen wij tot de hoogste sport - *'gij vervuld wordt tot al de volheid Gods.'*

Hier zijn vier zaken op te merken: ten eerste, te bekennen de liefde van Christus; ten tweede, haar zo te bekennen, als nodig is om vervuld te worden tot al de volheid Gods; ten derde, vervuld te worden tot al de volheid Gods; en ten vierde, vervuld zijnde, wat dan? Wil dat niet zeggen, dat, wanneer wij vervuld zijn, wij zullen overvloeien van de heerlijkheid van Degene, Die ons vervuld heeft? Mag de volheid van Jezus door onze eerbiedige overdenkingen verheerlijkt worden.

I. Ten eerste dan, te bekennen de liefde van Christus. Merkt op, dat Paulus niet bad voor mensen, die de liefde van Christus in de gewone betekenis van het woord niet kenden. Ze kenden haar; ze hadden van hemzelf alles omtrent haar gehoord; ze hadden er in zijn brieven en andere gewaardeerde geschriften van gelezen. Ze kenden door het apostolisch onderwijs de gehele levensgeschiedenis van Christus. Ja, en ze kenden die liefde ook door het geloof. Ze hadden in de Heere Jezus Christus geloofd, tot behoudenis van hun zielen, waarom hij hen in het eerste vers noemt *'de heiligen, die te Efeze zijn, en gelovigen in Christus Jezus.'*
Wat bedoelde hij dan met zijn bede, dat ze de liefde van Christus mochten bekennen? Hij bedoelde een andere soort van kennis. Ik ken veel mensen; dat wil zeggen, ik heb van hen gelezen, ik heb van hen gehoord, ik heb hen op straat gezien, en ze keerden hun gezicht naar mij toe en ik deed hetzelfde naar hen; en in zover ken ik hen. Dit is een oppervlakkige soort van kennis. Toch vrees ik, dat dit de soort van kennis is, die de meeste mensen ten opzichte van Christus hebben. Ze hebben Hem gezien, ze hebben Hem aanschouwd, en, God zij geloofd, daar is leven in één blik maar ze zijn niet verder gegaan. Zelfs een zodanige kennis, als die verkregen wordt door een schuchter geloof, is een kennis, die behoudt. Maar ik wil u zeggen, welke mensen ik het best ken. Ze wonen met mij in mijn eigen huis; ik zie hen elke dag; ik verkeer op de vertrouwelijkste voet met hen. Dit is de hier bedoelde kennis. Lees onze tekst nog eens. *'Opdat Christus door het geloof in uw harten wone'*, en vervolgens: *'Opdat u bekennen mag de liefde van Christus.'* Is dit niet de beste wijze van kennen? Christus woont in uw hart, dat het middelpunt van uw liefde is, en nu kent u Zijn liefde. Hij leert u Hem lief te hebben, en als u die heerlijke les leert, begint u te weten, hoe Jezus u liefheeft. U leert Hem door persoonlijke ervaring kennen, doordat Jezus bij u inwoont, zodat u Hem ziet, Hem hoort, Zijn aanraking voelt en Zijn gezegende omgang geniet. Deze soort van kennis is de dierbaarste van alle bestaande kennis.
U ziet de hoedanigheid van deze kennis; de wijze, waarop ze ons gewordt; ze is een zekere en werkdadige kennis. Want wanneer Jezus in ons woont en wij in de liefde tot Hem geworteld en gegrondvest worden, leren wij Hem kennen, zoals wij Hem nooit door het onderricht van onze medemensen of door alle lezen en studeren ter wereld kunnen leren kennen. Dit is de hoogste trap van de kennis van Christus, de Gekruisigde, want ze gewordt ons door persoonlijke waarneming en het getuigenis van de ervaring, en daarom kan ze ons niet ontnomen worden, maar is ze in ons bewustzijn ingeweven. Van zekere moderne wijsgeren vernemen wij, dat wij niets weten. Ik houd het er voor, dat ze de bal niet ver misslaan, wanneer ze zo voor zichzelf spreken, maar ik betwist hun het recht om uit onze naam te spreken. Ze zeggen ons, dat wij alleen datgene weten, wat op onze zintuigen werkt, en misschien weten kunnen, dat sommige dingen alzo werken, maar er geen vaste zekerheid van kunnen hebben. Één van deze wijsgeren zegt welgemeend, dat godsdienst een zaak van geloof, niet van weten is. Dit is duidelijk in tegenspraak met alle onderwijs van de Schrift. Neem uw potlood, lees de brieven van Johannes door en teken daarin het woord 'weten' aan; onophoudelijk wordt het daarin herhaald; inderdaad, het is het begin en einde van van de brieven van de apostel. Aanhoudend schrijft hij: 'Wij weten, wij weten, wij kennen, wij kennen.' Werkelijk, mijn broeders, wij weten, wij kennen de liefde van Christus. Als Jezus in ons woont, geloven wij niet louter in Zijn liefde op grond van een mededeling, maar wij verheugen er ons in als in een feit; wij hebben er de ondervinding van opgedaan; wij hebben die hemelse liefde gevoeld, getast, ervaren. Welk een gunst, de liefde van Christus te kennen! Vergeet niet, dat dit alleen geschiedt, doordat Christus in ons woont en wij in de liefde tot Hem geworteld en gegrond zijn.

'Van niets kunnen wij zekerheid verkrijgen!' zegt iemand. Nu, misschien kunt u dat niet. Maar een mens, in wie Christus woont, zegt: 'Van één ding ben ik verzekerd, en dat is de liefde van Christus tot mij. Ik ben verzekerd van de beminnelijkheid van Zijn wezen en van de toegenegenheid van Zijn hart; ik weet, dat Hijzelf liefde is; en evenzeer weet ik, omdat Hij in mij leeft, dat Hij mij liefheeft, want Hij zou geenszins in mijn hart zijn komen wonen, indien Hij mij niet liefhad. Hij zou mij niet opbeuren en bemoedigen; Hij zou mij niet bestraffen en kastijden, zoals Hij doet, indien Hij mij niet liefhad. Hij geeft mij elk bewijs van Zijn liefde, en daarom heb ik er zekerheid van. Ik wil er niet over twisten; en zo u erover twisten wilt, zult u zo vriendelijk zijn, te begrijpen, dat ik er niet over twisten wil. Want bij mij is het ertoe gekomen, dat ik de liefde van Christus ken.'
Welk een gezegende kennis is dit! Wil men van wetenschap spreken? Geen wetenschap kan met de wetenschap van de gekruiste Christus worden vergeleken. Kennis? Geen kennis kan in vergelijking komen met de kennis van de liefde, die de kennis te boven gaat. Hoe heerlijk is het, liefde te kennen. Wie zou een beter onderwerp wensen, om er zijn gedachten bij te bepalen? En hoe dierbaar is de liefde van Christus! Het bekoorlijkste van alle bekoorlijkheden, die het leven kan aanbieden; de bron van de liefde, de spiegel van de liefde, het toonbeeld van de liefde, de liefde, die alle liefde, zowel als de kennis, die alle kennis te boven gaat. Wie zou geen scholier willen zijn, wanneer het boek, waarin hij leest, het hart van Christus is? Wie zou geen student willen zijn, wanneer de wetenschap de gekruiste Christus, het leerboek de geopenbaarde Christus, de leraar de verheerlijkte Christus en de prijs de in het hart tronende Christus is? Jezus is, uit elk oogpunt beschouwd, hoogst dierbaar. Maar hoe verrukkelijk is het, Hem in het licht van de liefde te aanschouwen. Dat is *'de liefde van Christus te bekennen'*!
U ziet dus de wijze, waarop wij tot onze kennis geraken, en de zekerheid en de schoonheid daarvan. Verder gaande, wens ik u de kracht van deze kennis te doen zien. Want, wanneer wij de liefde van Christus kennen, die alle kennis te bovengaat, volgt daaruit, dat wij eens vervuld worden tot al de volheid Gods.
Daar wordt een liefelijk reukwerk in iemands huis gebracht. Wat de grootte betreft, schijnt het van weinig betekenis te zijn: het kan wel op zijn vinger liggen. Wacht enige minuten en het heeft metterdaad de kamer vervuld. Allen roepen uit: 'Hoe heerlijk!' De aangename geur trekt door de gehele kamer. Men opent de deur; de lieflijke geur verspreidt zich in de gang, stijgt naar boven in elke slaapkamer, totdat hij het gehele huis doortrokken heeft; en wanneer men een raam opent, breidt hij zich uit op straat en streelt de voorbijganger. Wanneer de liefde van Christus werkelijk in de ziel bekend is, is ze gelijk een doos met het edelste reukwerk: ze breidt zich uit, totdat ze ons gehele wezen vervult.
Het verwondert mij niet, in mijn tekst te lezen: *'En bekennen de liefde van Christus, die de kennis te bovengaat, opdat u vervuld wordt tot al de volheid Gods.'* Want de liefde van de Heere Jezus Christus breidt zich, meer dan iets wat bestaat, in alle richtingen uit. *In Hem woont al de volheid van de Godheid lichamelijk*, en in Hem bent u volmaakt, want *uit Zijn volheid hebben allen ontvangen, ook genade voor genade*; hoe kan het dan anders, of wij moeten vervuld worden?

II. Wij moeten een tijdje aan de top van de ladder, die wij beklommen hebben, blijven staan, om tot volworden toe te bekennen.
Niet elke soort van kennis kan een mens vervullen. Menige soort van kennis maakt een mens leger, dan hij vroeger was. De kennis van aardse weelde leidt ertoe, de mens ernaar te doen hongeren; en zo wordt een nieuwe ledigheid in zijn gemoed geschapen.

Wanneer hij bespeurt, dat dit of dat genot te verkrijgen is, dan wordt hij ontevreden, totdat hij het verkrijgt, en zo is hij lediger dan voorheen. Veel menselijke kennis wordt door de apostel aldus beschreven: *'De kennis maakt opgeblazen, maar de liefde sticht.'* Hoe meer de mensen weten, hoe groter dwazen ze soms worden. Want kennis is geen wijsheid, hoewel er geen wijsheid zonder kennis kan bestaan. Kennis in het bezit van een dwaas is slechts een middel om zijn dwaasheid te openbaren. Wijsheid is de bloem, die uit de kennis opwast. Maar alle kennis kan die bloem niet voortbrengen. Veel ervan is onvruchtbaar.

Broeders, wanneer u kennis van de liefde van Christus verkrijgt, dan is die een vervullende kennis, want ze bevredigt de ziel. Wanneer een mens de liefde van Christus tot hem kent, is elk deel van zijn wezen voldaan. Wij zijn als het ware vervuld met een menigte bloedzuigers, waarvan elk roept: *'Geef, geef!'* Hier is het hart, dat naar iets verlangt om lief te hebben. O, wanneer wij Christus liefhebben, hebben wij een liefde in het hart, die ons voor altijd bevredigen zal. Wat kan hem bekoren? Ons hart zal nimmermeer hongeren. Zijn lieflijkheid zal u ondersteunen. En denk eens aan het verstand, welk een bloedzuiger is het. Het verlangt altijd meer: meer zekerheid, meer nieuws, meer wonderlijks. Maar wanneer het verstand Christus leert kennen, leert het, dat in Hem al de wijsheid is. de eeuwige Zoon te kennen, is de Vader te kennen, en dit is een kennis, die het verstand bevredigt en het hart vervult. Zelfs de verbeelding is met Jezus voldaan. De hoop kan zich niets beminnelijkers voorstellen; ze geeft alle pogingen op om iets schoners te schilderen dan Hij, en ze roept uit: *'Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Zulk Één is mijn Geliefde, zulk Één is mijn Vriend, o gij dochters van Jeruzalem.'* Geen verlangen, in het wezen van onze mensheid gelegen, blijft met de Heere Jezus onvoldaan. Voor onze bekering zoeken wij het overal in, gaan van het ene huis naar het andere om een armelijke maaltijd op te doen. Maar wanneer Christus woning bij ons maakt, zitten wij aan Zijn maaltijd aan, en gaan niet meer heen, omdat er nergens iets gevonden wordt, als goed als Hij, veel minder iets, dat beter kan zijn dan Hij. Wanneer de liefde van Christus in het hart dringt, is het spoedig volkomen voldaan. Zeker geestelijke, geen duizend mijlen van hier, die geen grote liefde voor het Evangelie heeft, zegt, dat hij de gemoederen van de meeste mensen bewerken en verlichten kan, uitgenomen van hen, die de zienswijze delen van een zeker 'befaamd persoon'. Deze benaming pas ik op mijzelf toe, Hij voegt er bij: 'Wanneer ze eens zijn leerstellig onderwijs ontvangen hebben, kan men hen geen duimbreed verzetten.' God zij daarvoor gedankt! Ik durfde bijna niet hopen, dat het werk zo goed gedaan was, en ik verheug mij over het getuigenis van die waarde heer.

Zo is het; wanneer u eenmaal uw anker in de haven van de liefde van Christus hebt laten vallen, wenst u niet verder te reizen. U wilt niet veranderen, wanneer u gevoelt, dat het met uw ziel wèl is. U bent overtuigd dat er geen beter artikel op de markt is, dan dat, waarop uw ziel heeft leren teren, en daarom begeert u niet verder te gaan en verlies te lijden.

Nog eens, wanneer de ziel tot het bezit van Christus komt, wordt ze in de meest bepaalde zin vervuld. Ze is niet slechts vervuld, maar overvloeiend. Iemand zei eens tot mij: 'Ik ben verzekerd, dat u een tevreden hart hebt.' 'Nu', antwoordde ik, 'indien ik door armoede gekweld was, mocht u van mijn tevredenheid spreken. Maar God zegent mij zo rijkelijk, dat ik meer dan tevreden ben, ik heb alles en overvloed. Ik gevoel mij, alsof ik God de gehele dag kan loven.' De gemeente van Christus is niet slechts verlost en bevredigd, ze is vervuld; en dat kan ze zijn, want daar is in Christus genoeg voor miljoenen, en toch is Hij geheel de onze. Hij heeft zich in heerlijke volkomenheid aan ons gegeven. Een klein erfdeel kan iemand voldoen, maar wat zullen wij zeggen,

wanneer ons erfdeel Christus Zelf is? Zullen wij dan voldaan zijn? Nee, maar onze harten springen op van vreugde, wanneer wij een blik op onze erfenis vestigen.
Wanneer u leeft in het volle genot van de tegenwoordigheid van Christus en in het bewustzijn van Zijn liefde, dan gevoelt u zich zaliger dan een tong vermag uit te spreken. Uw hart is te vol om haar in te houden; het is zoals een vat, dat overloopt; het geniet een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde.
Nogmaals, wanneer de liefde van Christus de ziel aandoet, wanneer ze al zijn uitgelezen schatten met zich brengt, dan wordt het gemoed van de gelovige vervuld. Wat nu is het, dat de liefde van Christus schenkt aan hen, in wie ze uitgestort is? Laat mij een andere vraag doen. Wat, dat het innemen waard is, geeft ze niet? Hij geeft ons licht voor onze duisternis, ogen voor onze blindheid, voedsel voor onze honger, reinheid voor onze bezoedeling, kleding voor onze naaktheid, genezing voor onze kwalen. Hij geeft ons kracht voor onze zwakheid, vreugde voor onze treurigheid, troost voor onze rampen, bevrijding voor onze gevaren, zegepraal voor onze druk.
Wanneer Jezus woning maakt in onze harten, brengt Hij zulk een voorziening, zulk een voorraad mee, dat geheel onze natuur erdoor voorzien, verzorgd en toegerust wordt, in één woord, dat ze *'vervuld wordt tot al de volheid Gods'*. Christus woont niet lang in een ontbloot huis. O, u, die een arme, verarmde godsdienst belijdt, waarvan u zeggen kunt, zoals de oudste zoon in de gelijkenis: *'Zie, ik dien u nu zoveel jaren, en heb nooit uw gebod overtreden, en u hebt mij nooit een bokje gegeven, opdat ik met mijn vrienden mocht vrolijk zijn'*, ik bid u, zeg dat niet meer. Kom, broeder, laat die toon varen, en hoor, wat de hemelse Vader zegt: *'Kind, u bent altijd bij mij, en al het mijne is het uwe.'*
Wanneer Christus in uw hart woont, dan is Zijn Vader uw Vader, Zijn God uw God, Zijn hemel uw hemel; ja, en Zijn troon zal uw troon zijn, want Hij zal u doen zitten, waar Hij zit, aan de rechterhand van God in heerlijkheid. O, gezegende kennis van de liefde van Christus! ze vervult de geest tot volheid toe.

III. Met een paar volzinnen wens ik over het derde punt te spreken, namelijk, wat het betekent vervuld te worden tot al de volheid Gods.
Wil het niet zeggen, dat alle zelfheid verbannen is? Want de volheid Gods heeft u vervuld, en waar is dan ruimte voor wat van uzelf is? Wil het niet zeggen, dat de ziel volkomen is ingenomen met al wat God voor haar doet? *'Vervuld tot al de volheid Gods!'* Wil het niet zeggen, dat elke kracht van de gehele natuur bevredigd en voldaan is? Wil het niet zeggen, dat de gehele mens door God in beslag genomen en Hem ter woning geworden is; dat de gehele natuur doortrokken wordt met genade, doorvoed met liefde, verzadigd met goedgunstigheid en vol van de goedertierenheid van de Heere? Ik zal er op dit ogenblik niets meer van zeggen. Ik hoop, dat u bij ondervinding zult leren kennen, wat de volheid betekent, indien u het niet al weet. Mag de Heilige Geest u die blijde ervaring schenken.

IV. Ik wens tot het toepasselijk gedeelte over te gaan; dat, als Jezus door het geloof in het hart woont, wij de volheid Gods in onze geest ontvangen, met het doel, dat wij overvloed zullen hebben.
Broeders, zusters, ik durf zeggen, dat u weet, wat het is, ledig te zijn. Hebt u ooit getracht te bidden, als u zich ledig gevoelde? Ja, en het gevolg is een zeer ledig gebed. 'Uit niets komt niets'; en als er geen gebed in u is, en u bidt, dan is het in het geheel geen gebed. U poogt te danken, maar wanneer er geen dank in u is, verkwijnen en verdwijnen uw voorgenomen halleluja's. Zal er lof uit u opgaan, dan moet deze eerst in u aanwezig zijn.

Maar weet u, wat het is, te bidden, als u vol gebed bent? Wanneer de Heere u met honger en dorst en begeerten en hoop en verwachting heeft vervuld, welk een overvloeiend gebed is er dan bij u. Wanneer de tijd van het gebed verstreken is en u gaat tot uw bezigheden over, roept u uit: 'Ach, ik begrijp niet, hoe een kwartier zo spoedig voorbij kan gaan als dit gegaan is. Wat ben ik verkwikt! Ik spande mij niet in om te bidden, maar ik stortte mijn ziel uit als water voor de Heere!' Nu, omdat u vervuld bent geworden tot al de volheid Gods, daarom hebt u vanzelf en volop gebeden. Onder het zingen hebt u dezelfde volheid van toewijding gevoeld. Soms hebt u, als u God loofde, gewenst, dat u de tongen van alle mensen in uw mond hebben mocht, en alle zangen van de vogels tot uw beschikking had en al de muziek van de hemel. En toch zou u daarmee uw God niet naar de begeerte van uw hart hebben kunnen prijzen. Als u vol lof en dank bent, dan dankt u inderdaad. Het is voor ons een zegen, met een vol hart tot God te kunnen gaan, want eerst dán bidden wij Hem van ganser ziele aan. Het mag dan vol zijn van wroeging, van berouw, van begeerten, toch is die volheid een gezegende volheid. Zelfs, wanneer u enkel vol van gekerm, geklag en bezwaren bent, is het wel. Als God in u woont door de Heilige Geest als de Geest van het gebed en van de smeking, zult u nabij en voor God leven. .

En, geliefde broeders, wanneer u geheel met de genade van God vervuld bent, bent u vervuld voor alle omstandigheden van het leven. Enigen tijd geleden hebt u een geliefde begraven. Het bericht van zijn dood kreeg u onverwachts, maar u werd bij die droeve tijding niet met vrees en schrik overvallen. Waarom niet? Omdat uw hart gelaten en rustig was in de Heere. Toen het treurig verlies u trof, overmeesterde het u niet. Op een andere tijd zou het dit gedaan hebben, maar het behaagde de Heere, u op die tijd met Zijn gunstrijke nabijheid te vervullen, dat u geheel op de schok was voorbereid. Wanneer u morgenochtend, vervuld van God, de wereld ingaat, kunnen er moeilijkheden in uw zaak voorkomen; misschien zult u een buitengewoon hoge rekening ontvangen en verlegen zijn, wat u doen moet. Maar het zal u niet neerslaan; u zult op de moeilijkheid zijn voorbereid, omdat de volheid Gods u staande houdt en beveiligt tegen de ruwe winden. Misschien valt u morgen een gunstige uitslag ten deel en wanneer u niet vervuld waart van genade, zou u trots en opgeblazen worden. Maar wanneer u vervuld bent tot al de volheid Gods, dan zult u, al maakte de Heere u zo rijk als Salomo, niet wereldsgezind worden.

Wanneer u vervuld bent tot al de volheid Gods, dan kunt u zowel voorspoed als tegenheden verdragen, en wat u in de toekomst ook wedervare, u zult erop voorbereid zijn. Indien u opgeroepen wordt om de naam van de Heere te belijden, dan zult u, vervuld tot al de volheid Gods, daartoe moedig optreden; en wanneer u geroepen wordt om zwaar lijden te verduren, zult u daartoe geduld hebben, want de God van de lijdzaamheid zal u kracht naar behoefte schenken. Wanneer een moeilijk vraagstuk u inspant en u vervuld bent met de wijsheid van God, zult u het kunnen uitwerken. Als u, vervuld tot al de volheid Gods, uw weg bewandelt, zult u van al het nodige voorzien worden. Hetzij tegenspoed of voorspoed of welke verzoeking ook uw deel zij, wanneer de liefde van Christus u vervuld heeft tot al de volheid Gods, zult u daartegen bestand zijn. Dan zult u in staat zijn om uw broeders ten zegen te verstrekken. Stel u voor, dat u in een bijeenkomst van gelovigen bent, en men u verzoekt een woord te spreken, dan zal, wanneer uw hart vol is, uw woord waard zijn te worden aangehoord. Maar wanneer u leeg bent, zal ook uw woord leeg zijn. Soms, wanneer wij prediken moeten, gevoelen wij ons gedrukt door onbekwaamheid, omdat onze ziel armoedig is. Er kan niet veel in onze mond zijn, als er weinig in onze harten is. Uit een lege zak kunt u geen mud koren storten, al schudt u hem nog zo sterk. Ik heb een broeder wel eens een korte tijd horen bidden; maar ik geloof, dat het hem lang

viel, omdat hij niets te zeggen had. Een paard kan vele mijlen ver draven, als het niets te dragen heeft. Lange gebeden zijn dikwijls wind en ijdelheid. Als u met een heilige volheid vervuld bent, laten uw lippen juwelen vallen, kostbaarder dan parels en diamanten. Vervuld tot al de volheid van God, druipen uw voetstappen, zoals de voetstappen van God, van vettigheid.
Kent u zulke Christenen? Ze zijn miljonair-Christenen; die anderen verrijken. Ik ken gelovigen, die ik gaarne bezoek, omdat ik altijd van hen leer. Het is een voorrecht, in het gezelschap van volle gelovigen te verkeren, evenals het een ramp is, het geklater van ledige professoren aan te horen. Men zegt, dat wij, Engelsen, ons gestreeld achten, wanneer wij naast een lord komen te zitten. Dit weet ik, dat, wanneer ik in gezelschap van één van Gods edelen kom en een kwartier met hem spreek of wel met hem bid, ik mij gesterkt gevoel. Mijn hart verblijdt zich in mij, wanneer ik de genade van God overvloedig in een broeder bespeur. Ik wens, broeders, dat u vervuld wordt met medegevoel, vervuld met medelijden, vervuld met barmhartigheid, vervuld met wijsheid; en dat, wanneer uw broeders u horen spreken, ze op mensen mogen gelijken, die springende fonteinen gevonden en hun vaten gevuld hebben.

Ten laatste, wanneer de liefde van Jezus Christus in ons is, zodat wij vervuld zijn tot al de volheid Gods, hoe gaarne zullen wij ons dan uitstrekken tot hen, die tot hier toe niet tot de kinderen van God behoren. Wij zullen een woord hebben voor allen, die wij op onze weg ontmoeten. U vindt het moeilijk, het rechte woord ter bekwamer tijd te spreken tot zoekende zielen. Juist, mijn broeder. Maar zou dat niet zijn, omdat u niet boordevol bent? U bent bijna leeg, en daarom houdt het u zo lang op, om uw kuip om te keren en de laatste drop, die aan de bodem kleeft, uit te storten. Wanneer u tot op de rand toe vol was, zou u aan alle kanten overlopen en alles rondom u zou besproeid worden. Wanneer u zó vol geestelijk leven bent, dat u de overvloeiing niet voorkomen kunt, zult u door de kracht van de Heilige Geest de juiste uitdrukkingen bezigen, die de mensen behoeven, en de dorstige zielen zullen het water des levens ontvangen.
Wanneer wij daarmee geheel vervuld zijn, zullen wij ons te midden van goddelozen bewegen en onze tegenwoordigheid zal hun ten zegen zijn. Onlangs las ik van iemand, die een man hoorde vloeken en tegelijk een leugen vertellen. Hij zei niets. Maar de vloeker was zich bewust, dat de hoorder wist, dat het een leugen was. Maar deze zag de leugenspreker aan en zweeg; die blik trof het hart van de ander, want hij zei meer, dan een reeks van harde uitdrukkingen. Wat de berisper niet zei, oefende meer invloed uit, dan wat hij had kunnen zeggen. IJvert voor de Heere en Hij zal u zeggen, wat u doen, en leren, en wat u doen moet, wanneer u slechts van Zijn leven vervuld bent.
'Maar ik weet niet, hoe ik spreken moet', zegt iemand. Juist zo. U weet, dat u slechts een weinig levend water op de bodem van uw vat hebt, en weet niet, hoe u het uit moet gieten. 'O, maar het spreken valt mij zo moeilijk.' Wanneer er slechts een weinig water in het vat is, is het moeilijk het eruit te gieten. Maar wanneer u vol bent, dan houdt de moeilijkheid op.
Als de Heere ons tot Zijn volheid gebracht heeft, nemen wij een zeer hoog standpunt in. Zie op onze gezegende Meester, waar Hij was, en wat er gebeurde; en waar Hij ging, deed Hij juist, wat gedaan moest worden, en zei het beste, dat gezegd kon worden, omdat de Heilige Geest op Hem rustte zonder mate. O, dat de Heilige Geest ons mocht vervullen om ons te bekwamen. Wanneer de sproeiwagens zonder water door de stoffige straten rijden, zullen ze het stof niet neerslaan; en wanneer u, Christenen, leeg door de wereld gaat, zult u het stof van de zonde, dat de maatschappij verblindt en verdeelt, niet neerslaan. Wanneer u naar een fontein gaat, en ze geen water geeft, spot ze met uw dorst; ze is erger dan onnut. Vergeet daarom niet, dat,

wanneer u ooit leeg van genade wordt, u spot met degenen, die tot u opzien. Gezegend hij, van wie geschreven staat: *'Stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien.'* Dit sprak Jezus van de Geest van God, Die in het hart woont. God geve, dat u en ik Zijn bedoeling mogen verstaan.

Wellicht zegt iemand: 'Dit ligt niet op mijn weg; zover ben ik nog niet gekomen.' Ik weet, dat dit zo is. Tot u heb ik niet gesproken. Toch wil ik u niet stilzwijgend voorbijgaan. Zie op Jezus Christus, en u zult behouden worden. Vertrouw op Hem, verlaat u op Hem geheel. Door het geloof zult u beginnen te leven. Nadat u begonnen bent te leven, zult u bekrachtigd worden door de Geest van de Heere. Nadat u bekrachtigd bent, zal Christus woning maken in uw hart. Nadat Christus in uw hart woning gemaakt heeft, zult u de liefde leren kennen, die alle verstand te boven gaat; en nadat u de liefde hebt leren kennen, die alle kennis te boven gaat, zult u vervuld worden tot de volheid Gods.

Begin niet aan het einde, maar houd u aan de orde van God. Iemand, die een ladder wil beklimmen, verwacht niet, dat hij met de eerste stap de hoogste sport bereiken zal. Hij klimt sport voor sport. Hier is uw eerste sport: *'Geloof in de Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden.'* Betreed eerst die eerste sport. God helpe u! Beginnende met het geloof in Jezus, zult u volharden en opklimmen, totdat u de top van de ladder bereikt. De Heere zij met u en in u tot de volheid toe! Amen, ja Amen.

24. NAVOLGERS GODS

'Zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen.' Efeze 5: 1.

De verdeling van de Bijbelboeken in hoofdstukken en verzen is vaak zeer ongelukkig. In verdeling gedeelte van Paulus' brief, waaraan wij onze tekst ontlenen, heeft ze gescheiden wat innig samenhangt en zich niet verdelen laat. De apostel heeft geschreven: *'Zijt jegens elkander goedertieren, barmhartig, vergevende elkander, gelijkerwijs ook God in Christus u mensen vergeven heeft. Zijt dan* (of daarom) *navolgers Gods, als geliefde kinderen.'* God heeft u vergeven, volgt Hem daarom na. Het is jammer dat door de verkeerde versverdeling de drangreden nu van de drang is afgescheiden.

Laat mij, alvorens verder te gaan, u herinneren dat het heden Hospitaals-Zondag is, en daar bijvoegen dat mijn tekst een aansporing, en wel een zeer sterke, is om, die huizen van barmhartigheid te ondersteunen. God wil dat wij goedertieren en barmhartig jegens elkander zullen zijn, en hoe kunnen wij goedertieren en barmhartig heten, wanneer wij geen zorg voor de lijdende armen dragen? Wanneer alle werktuigkundige en alle geneeskundige bekwaamheid voorhanden is om de lijdende behoeftigen te helpen, is het een schreiende schande als er bedden in het ziekenhuis ongebruikt zouden liggen wegens gebrek aan gelden. Toch is dit, helaas, zo, en enige van die grote inrichtingen gaan onder schuld gebukt. Zelf mogen wij geen geneeskundige bekwaamheid of bedrevenheid in de ziekenverpleging bezitten, toch kunnen wij van het onze iets geven tot ondersteuning dergenen die hun leven aan de Christelijke arbeid van de genezing en heling wijden. Wij kunnen niet goedertieren en barmhartig zijn zonder naar vermogen bij te dragen tot zulke edele inrichtingen als onze hospitalen zijn.

De predikanten komen gewoonlijk met deze opwekking tot hulpbetoon aan het eind van hun preek, maar in deze warme dagen wordt men licht moe en mat, en daarom kom ik bij het begin van mijn rede met dat verzoek, opdat u niet traag en karig in uw geven zou zijn als de prediking is afgelopen. Alle mensen van godsdienstige zin dragen tot het algemene fonds bij, en wij mogen niet achteraan komen. Wanneer de collectezak rondgaat, *'zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen'* in de grootte van uw mildheid en de goedwilligheid van uw gaven.

De apostel dringt bij ons aan op geven en vergeven. Indien u navolgers Gods bent, geeft dan, want Hij geeft altijd. Geeft, want wanneer Hij niet genadig gaf, was het met ons leven uit; geeft, want Hij geeft aan alle mensen mild en verwijt niet, en alle goede gaven en volmaakte giften dalen af van boven. Wees navolgers van God, de gestadige, edelmoedige Gever, Die Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft. Zijn Naam zij geloofd voor die onuitsprekelijke gave!

Dan volgt iets dat voor de meeste mensen een zware taak, maar voor elk Christen een genot is - ik bedoel vergeven. God heeft ons om Christus' wil vergeven; Hij heeft onze overtredingen uitgedelgd als een wolk, onze zonden in de diepte van de zee geworpen en in de vergetelheid doen verzinken. Laat ons daarom allen gewillig alles vergeven wat ze tegen ons misdeden, zodat wij, onze knieën buigende, ongeveinsd zeggen kunnen: *'Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.'*

Laat geven en vergeven de twee hoofdkenmerken van ons Christelijk leven zijn - geven ter voorziening in behoeften, vergeven van schuld; geven aan degenen die ons vragen, vergeven aan degenen die tegen ons misdeden. Laat ons door deze twee

handelingen tonen dat wij wandelen in de liefde, zoals Christus ons heeft liefgehad. Hij heeft Zich voor ons overgegeven, en door Zijn dierbaar bloed hebben wij vergeving van onze ongerechtigheden. Laat ons derhalve op Gode behaaglijke wijze, in navolging van onze God, geven en vergeven. Dat is het gebod van onze God; laat het onze verlustiging zijn. Laat ons na deze inleiding nu tot onze tekst overgaan.

I. Laat ons, ten eerste, het ons hier voorgehouden voorschrift beschouwen: *'Zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen.'*
Al terstond merken wij op dat het ons roept tot werkdadigheid. De kinderen van de wereld kunnen er niet van zeggen dat het van te geestelijke, te gemoedelijke of te bespiegelende aard is. Het bij uitnemendheid werkdadig karakter van deze vermaning valt niet te ontkennen: *'Zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen'*, want ze spoort tot handelen, tot aanhoudend handelen, en wel op de beste wijze, aan. *'Zijt dan navolgers'*, dat is: peinst niet enkel over God, in de mening van daarmee genoeg gedaan te hebben, maar brengt wat u overdacht hebt ook ten uitvoer. Overdenking is een goede, heilige, heilzame bezigheid; ze zal u leren, sterken, troosten, uw hart verwarmen en uw ziel bevestigen. Maar u moet het niet bij overdenking laten, u moet het tot navolging van God doen overgaan. Laat uw geestelijk leven niet enkel knop en bloesem in godsdienstige overdenking, maar laat het vrucht in heilige handel voortbrengen. Laat het u niet genoeg zijn, uw ziel met overdenking te voeden, maar rijst van uw genotrijke maaltijd op en besteedt de kracht die u vergaderd hebt. Het zitten aan Jezus' voeten moet door het wandelen in Jezus' voetstappen gevolgd worden.
Ook zegt de tekst niet: 'Zijt dan bewonderaars Gods.' Dit moeten wij wezen en zullen wij zijn als oprechte Christenen. Alle reinen van hart, die alleen werkelijk God kunnen zien, zijn met diepe eerbied en bewondering voor Hem vervuld. Met de engelen roept elke begenadigde ziel uit: *'Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen!' 'Er is niemand heilig gelijk de Heere!'* (1 Sam. 2: 2). Wanneer de besten van de mensen vergeleken worden met Hem, is hun heiligheid niets. *'Wie is als U, o, Heere! verheerlijkt in heiligheid!'* Maar wij kunnen met die bewondering niet volstaan. De waarheid van die bewondering moet blijken uit onze nauwgezette, navolging. Een oude spreuk zegt 'dat navolging de oprechtste soort van vleierij is.' Ik wijzig die spreuk en gebruik haar in hoger betekenis:
Navolging van God is de oprechtste bewondering van God. Nooit kunnen wij geloven dat mensen God kennen en Zijn heiligheid hen bekoort, tenzij ze er naar staan om in de kracht die Hij verleent Hem na te volgen als geliefde kinderen.
Evenmin dringt onze tekst op aanbidding aan, hoezeer ze een hoofdzaak uitmaakt. Aanbidding vloeit uit overdenking en bewondering voort en is een zeer hoge en edele werking van 't gemoed. Misschien is aanbidding de hoogst mogelijke dienst van God op aarde; ze is het werk van de heiligen en van de engelen voor Gods troon, en nooit zijn wij nader aan de hemel dan wanneer wij hen daarin hier beneden navolgen. Geliefden, laat uw gehele leven aanbidding zijn. Niet alleen zondag of op zekere uren en in onze bijeenkomsten, maar overal aanbidden door goede werken een wijze van God eren, die even wezenlijk en welbehaaglijk als de statigste openbare godsdienstoefening. Herinnert u dat *'gehoorzamen beter is dan slachtoffer'* - een heilig leven gaat alle plechtigheden te boven. Liefhebben is aanbidden; gehoorzamen is loven; handelen is God eren. Wanneer u navolgers Gods bent als geliefde kinderen, zal uw aanbidding blijken oprecht te zijn. Godverheerlijking niet van navolging vergezeld is geveinsd; ware aanbidding bepaalt zich niet tot enkel woorden, maar wanneer ze uit het hart voortkomt, beheerst ze de gehele natuur en openbaart ze zich

in de dagelijkse wandel. Laat ons onze aanbidding over de hele dag uitstrekken, van het ogenblik dat wij onze ogen openen totdat wij ze 's avonds sluiten; wij moeten de Heere metterdaad aanbidden, door Zijn Woord te eerbiedigen, in Zijn geboden te wandelen en Zijn doen na te volgen.

Verder, dit voorschrift merkt ons als kinderen aan, beschouwt ons zoals wij zijn; en wanneer wij nederig van hart zijn, zullen wij dankbaar zijn dat het dit doet. Sommige mensen zijn zeer hooggevoelend; gemeten met hun eigen maatstaf zijn ze grote mannen, en daarom moeten ze iets bijzonders zijn en zichzelf een weg banen. Ons wordt niet voorgehouden iets dergelijks te doen; het pad is voor u bereid. *'Zijt dan navolgers.'* Deze leer komt overeen met die, welke wij aan de kinderen op school inprenten. U, mijn jongen, behoeft geen schrijfmethode uit te denken; u hebt een veel lichter taak; houd u aan uw voorbeeld, maak elke letter na, ja elke trek en haal van de hand van uw meester. Schoolkinderen kunnen enkel leren door navolging, en wij allen zijn scholieren. Het mag iets begeerlijks schijnen, het hoofd van een schilderschool te zijn, maar het eerste wat een jong kunstenaar te doen heeft is navolgen, kopiëren. Die niet kopiëren kan, kan niets oorspronkelijks leveren. Gelooft dat vast. Sterk heb ik meermalen in jonge predikanten gehoord dat ze iemand navolgden, maar ik meen dat dit in hun eerste begin niet zo berispelijk is. Wat is natuurlijker dan dat Timotheüs allereerst Paulus' wijze van spreken moest overnemen? Hoe zou iemand een kunstenaar kunnen worden, indien hij zich niet aan enige schilderschool verbond en onder de leiding van enige meester werkte? Hij mag tot de Franse, de Italiaanse of de Vlaamse school behoren, maar hij moet beginnen met leerling, met navolger te zijn, zelfs al ontwikkelt hij zich tot leidsman. Als hij een goede leiding gehad en veel gewerkt heeft, kan hij zijn meester wel boven 't hoofd groeien, maar hij moet beginnen als zorgvuldig kopiïst. Hier nu wordt u geroepen navolgers te worden, maar de Meester is er zulk Één, dat u nooit in staat zult zijn alles te leren wat Hij kan onderwijzen, en nog veel minder een betere weg te banen. Al was u onsterfelijk, toch zult u in alle eeuwigheid uw voorbeeld niet overtreffen. Want er staat geschreven: *'Zijt dan navolgers Gods.'* Luistert, u jagende geesten; indien u oorspronkelijk moest zijn, dan zou de wonderbaarste oorspronkelijkheid in deze wereld voor het menselijk wezen hierin bestaan, een juiste afdruk van Gods beeld te zijn; dan zou er, inderdaad van zelfstandigheid en oorspronkelijkheid sprake bij hem kunnen zijn. Want hij zou dan Hem gelijk zijn, Wiens naam is *'Wonderlijk'*. Toen onze Heere Jezus op aarde het beeld van God te aanschouwen gaf, was Zijn leven zo eenvoudig, als oorspronkelijk, dat de wereld Hem niet kende, zich Hem niet verklaren kon. Men stond ontzet, verlegen, op het gezicht van die Ene, Die de Vader zo gelijk was. Zijn leven verbaasde de mensen, als de wonderbaarste verschijning die ze ooit gezien hadden. En wanneer wij getrouwe navolgers Gods zijn, zal ook onze eigenaardigheid zich boven het alledaagse verheffen als het verheven beeldwerk boven het doek van de schilder, en wij zullen voor velen 'als een wonder' zijn. U ziet het is een verootmoedigende vermaning, die alleen mensen met een kinderlijk gemoed gezind zijn ter harte te nemen. Wijselijk richt de Schrift haar alleen tot dezulken: *'Zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen'*; indien u Zijn kinderen niet bent, kunt u Hem niet navolgen, en zult u het zelfs niet begeren te doen.

Merkt voorts op, dat terwijl het ons verootmoedigt, dit voorschrift ons adelt. Want het is iets groots, navolgers Gods te zijn. Het is een eer, de geringste navolger van zulk een Leidsman te zijn. Daar is een tijd geweest dat men er een eer in stelde Homerus te bestuderen en door zijn krijgshaftige dichtstukken de heldengeest aan te wakkeren. Alexander voerde de dichter Ilias in een met juwelen omzet kistje bij zich en zijn leven als krijgsman vloeide uit zijn navolging van de oorlogen van de Grieken en

Trojanen voort. Veel edeler zucht dan die in oorlogen uitblinkt bezielt ons; wij verlangen de God van de vrede na te volgen, Wiens naam liefde is. In later eeuw, toen het mensdom minder wild en woest begon te worden en er onder de meer beschaafde geesten een strijd over denkbeelden en begrippen gevoerd werd, stelden duizenden bij duizenden er een eer in leerlingen van de machtige Stagiryte, de nieuw Aristoteles, te zijn. Eeuwlang heerste hij oppermachtig over de gedachten van de mensen, en studenten volgden hem slaafs, totdat er een grotere dan hij opstond en door een meer ware wijsbegeerte de menselijke geest vrijmaakte. Tot de huidige dag toe echter blijven onze geleerde mannen navolgers, en zo bestaat er in de wijsbegeerte evengoed als in de klederdracht een model. Maar het strekt niet tot eer een gebrekkig voorbeeld te volgen.

Maar o, geliefden, wie zijn God zoekt na te volgen jaagt iets edels na. Hij zal opvaren als op adelaarsvleugelen. Wij strekken ons uit naar oneindige goedertierenheid, wij jagen zedelijke volmaaktheid na. Wij verlangen *'onberispelijk en oprecht te zijn, kinderen Gods, onstraffelijk, in het midden van een krom en verdraaid geslacht'*. Maar gelijkt God oneindig meer dan dat is, zijn wij geroepen tot meer onberispelijkheid in heilige wandel. Afstaan van ongerechtigheid is niet genoeg, wij moeten vervuld worden met alle goedheid door de Geest van God. Is dit niet een doel, waard om te worden nagejaagd? Oordeelt zelf welk een genade het moet zijn, die in staat is ons tot die hoogte op te voeren. O, engelen, wat heerlijker taak kon u worden opgedragen? Welke hogere begeerte kunt u kennen? Gods eniggeboren Zoon, Die nu Heere is van allen, vertoont in Zijn heerlijkheid het beeld van Zijn Vader, zoals Hij op aarde zozeer het evenbeeld van God te aanschouwen gaf, dat Hij zeggen kon: *'Die Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien.' 'Ik doe altijd'*, verklaarde Hij, *'wat Hem welbehaaglijk is.'* De volmaakte Zoon van God is gelijk aan Zijn Vader, in heiligheid. U ziet uw roeping, broeders; door God Zelf wordt u uitgenodigd tot een hoge plaats in de rang van het geestelijke leven op te klimmen. Neemt in dit opzicht plaats in de hoogste rij. wees navolgers, maar ziet wel toe, dat u geen onvolmaakt voorbeeld kiest. *'Zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen.'*

Terwijl het ons adelt, stelt dit voorschrift ons op de proef, stelt het ons in menig opzicht op de proef. *'Zijt dan navolgers Gods.'* Dit stelt onze kennis op de proef. Iemand kan niet navolgen wat hij nooit gezien heeft. Die God niet kent, kan Hem onmogelijk navolgen.

Kent u God, mijn hoorders? Bent u boetvaardig tot Hem gekomen? Hebt u ooit met Hem gesproken in het gebed? Hebt u gemeenschap met hem geoefend in Christus? Kunt u zeggen: *'Ik stel de Heere gedurig voor mij?'* U kunt onmogelijk een voorbeeld navolgen, zonder het oog op dat voorbeeld gevestigd te houden en enige verstandelijke kennis te bezitten van wat het is. Wij moeten een geestelijke voorstelling van God hebben of wij kunnen Hem niet navolgen; vandaar de onmisbaarheid van de Heilige Geest. Hoe kunnen wij de Heere kennen, zonder dat de Geest Hem in ons openbaart?

Wat meer is, dit voorschrift stelt onze liefde op de proef. Indien wij Hem liefhebben, zal die liefde ons dringen Hem na te volgen. Maar uit een andere drangreden zullen wij dat niet doen. Al snel nemen wij iets over van wie wij liefhebben. In het huwelijksleven zullen echtgenoten, die elkander werkelijk liefhebben, maar aanvankelijk grotelijks verschillen, in de loop van de jaren allengs meer overeenstemmen. Overeenkomst is de natuurlijke uitwerking van de liefde. Wanneer wij God in waarheid liefhebben, zullen wij uit kracht van die liefde door de Heilige Geest meer en meer aan Hem gelijk worden. Als wij de Heere niet lief hebben, zullen wij Hem niet navolgen, maar indien wij Hem inderdaad lief hebben, zullen wij met David

uitroepen: *'Mijn ziel kleeft U achteraan, Uw rechterhand ondersteunt mij.'*
Onze tekst doet meer dan dit: hij stelt onze oprechtheid op de proef. Indien iemand geen oprecht Christen is, zal hij zich om zijn leven niet bekommeren. Maar als het op nauwgezet volgen aankomt, moet iemand zorgvuldig zijn. ln het denkbeeld van navolging ligt nauwlettende zorg opgesloten. Men kan geen document kopiëren zonder elk woord nauwkeurig over te brengen en na te schrijven. Als ik ga zitten om een artikel uit mijn eigen gedachten te schrijven, heb ik niets anders te doen dan mijn eigen weg te volgen en dan is mijn werk zoals het uitvalt. Maar wanneer ik iets uit een boek heb over te schrijven, dan moet ik noodzakelijk op elke regel acht geven en alles oplettend overbrengen, want anders geef ik de schrijver niet terug wiens woorden ik overschrijf. Hoe oplettend heeft een 'kunstenaar, die naar de natuur schildert, te zijn bij elke trek, of hij zal zijn schilderij bederven. Als een beeldhouwer een namaaksel van een oud beeld vervaardigt, moet hij zijn ogen goed open houden en elke lijn en elke trek nauwkeurig weergeven.
Mijn vriend, u kunt God niet navolgen, wanneer u tot die soort van Christenen behoort, die gewoonlijk in een toestand tussen slapen en waken verkeren, met het ene oog een weinig open en het andere gesloten. Zulke mensen leiden een slordig leven en hebben een kansberekenings-godsdienst, die goed of die verkeerd kan uitvallen, maar waarin hij bestaat kunnen ze niet zeggen, want ze onderzoeken hem nooit voor zichzelf.
Zulke mensen leven op goed geluk voort en gaan des avonds nooit hun leven van die dag eens na om hun gebreken te leren kennen. Zulke mensen die raak of mis spelen met de heiligmaking, kunnen verzekerd zijn verkeerd te zullen uitkomen. Maar wie het ernst is zal er biddend en nauwlettend op bedacht zijn metterdaad een navolger van God te mogen worden. Hij zal dus om de bijstand van de Heilige Geest smeken, en alzo in heiligmaking wandelen.
Bovendien, het voorschrift stelt ons op de proef of wij onder de wet dan wel onder de genade leven. *'Zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen'*; niet als slaven die hun meester volgen, tegen hun wil, vrezende voor het klappen van zijn zweep. Maar gewillig, uit liefde, zoals kinderen dat doen.
U behoeft uw kinderen niet aan te sporen u na te volgen; ze doen 'dat tot in hun spelen toe. Zie hoe de knaap op zijn stok of hobbelpaard rijdt, en het meisje dat haar huishoudelijke moeder nabootst. Men ziet het predikantszoontje zich bezig houden met te preken zoals zijn vader, en u herinnert u het schilderij van het kleine meisje, dat met een foliobijbel voor zich en een ouderwetse knijpbril op de neus, zegt: 'Nu ben ik grootmoeder.' ze doen ons na uit drang van de natuur, ze kunnen het niet helpen. Zo moet de heiligmaking van de echte Christen zijn. Hij is van boven geboren en daarom is zijn burgerschap, zijn wandel, in de hemelen. Zijn navolging van God vloeit uit zijn gemeenschap met God voort. Heiligmaking moet onwillekeurig, uit innerlijke aandrang zijn, anders is ze onecht. Wij kunnen niet tot heiligheid worden gedreven als het paard voor de ploeg. Wij moeten een vermaak in Gods wet hebben naar de inwendige mens. *'Zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen'*, omdat u niets beters kent dan uw Vader gelijk te zijn, en geen eerzucht in de wereld hebt die, te vergelijken is met uw verlangen om heilig te zijn zoals God heilig is, overeenkomstig het woord: *'wees dan gij mensen volmaakt, gelijk uw Vader, Die in de hemelen is, volmaakt is.'*
Woont die geest van het kindschap in u? Brandt u van begeerte naar heiligheid? Of is zonde uw lust en de dienst van de Heere u tot last? Waar uw lust is daar is uw hart. Indien het kwade uw lust is, bent u geenszins kinderen van God, en kunt u Hem niet navolgen noch Hem in enig opzicht welbehaaglijk dienen. De Heere make ons tot navolgers van Hem, zoals kinderen van nature hun ouders navolgen.

Terwijl het ons aldus op de proef stelt, steunt ons dit voorschrift in hoge mate. Het is voor een mens van groot belang, te weten wat hem te doen staat, want dan wordt hij op een effen pad geleid tegenover zijn vijanden. Wat een voorname hulp, een duidelijke kaart en een trouw kompas te hebben! Wij hebben slechts te vragen: 'Wat zou onze hemelse Vader in dit of dat geval doen?' en wij weten terstond wat ons te doen staat. Voor zover het ons gegeven is God na te volgen is onze weg vlak.
Wij kunnen God niet navolgen in Zijn macht, of overaltegenwoordigheid, of alwetendheid. Sommige van Zijn eigenschappen zijn onmededeelbaar en van deze mogen wij zeggen: 'Zij zijn hoog en wij kunnen er niet bij.' Maar deze worden in het voorschrift dan ook niet bedoeld. Schepselen kunnen hun Schepper niet navolgen in Zijn Goddelijke eigenschappen, maar kinderen kunnen hun vader in zijn zedelijke eigenschappen navolgen. Door de hulp van de Geest van God kunnen wij onze God navolgen in Zijn rechtvaardigheid, gerechtigheid, heiligheid, reinheid, waarheid en getrouwheid. Wij kunnen zachtmoedig, vriendelijk, verdraagzaam, barmhartig, vergevingsgezind worden. In één woord, wij moeten wandelen in de liefde, zoals Christus ons liefgehad heeft.
Een andere zegen is dat het ons ondersteunt in onze toestand. Want wanneer wij iets doen omdat wij God navolgen, en er rijst een bezwaar, dan verontrust ons dat niet, en nog minder brengt het ons in verwarring. Wanneer wij een heilig leven aanvangen, mogen wij niet verwachten dat iedereen ons zal toejuichen, maar moeten er op rekenen dat ze ons zullen beoordelen en aanmerkingen maken. Maar wanneer dan hun oordeelvellingen zich laten horen, worden wij gesteund door te bedenken dat degenen die deze navolging afkeuren, eenvoudig de kopie bedillen, indien namelijk de navolging goed was. Die God navolgt, moet er zijn hoofd niet met breken wat goddelozen van de weg van zijn leven denken. Een zuiver geweten is hun deel, wanneer wij in alle dingen getracht hebben God te behagen.
Van het eerste deel van mijn rede wens ik af te stappen, na nog een enkele opmerking: dit voorschrift is van grote betekenis voor onze 'bruikbaarheid: *'Zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen.'* Ik weet niets wat ons zo tot heil van onze medemensen maken kan maken. Welke roeping hebben wij in de wereld? Is het niet dat wij de mensen leren God in gedachtenis te houden, die ze zozeer geneigd zijn tt vergoten? Indien wij navolgers Gods zijn, als geliefde kinderen, zullen ze genoopt worden tot de erkenning dat er een God is, want ze zullen Zijn gezindheid in ons opmerken.
Ik heb eens gehoord van een godloochenaar, die zei dat hij tegen alle bewijzen iets kon inbrengen, uitgenomen tegen het voorbeeld van zijn Godvrezende moeder: daar kon hij niet tegen op. Een oprecht vroom Christen is een afstraling van Gods heerlijkheid en een getuigenis voor het bestaan en de goedheid van God. Men kan niet ontkennen dat er een God is, zolang men Zijn dienaren voor ogen heeft, met het gewaad van Zijn heiligheid bekleed.
Wij moeten niet alleen de zorgelozen waarschuwen, maar ook de onwetenden onderwijzen door onze wandel en ons spreken. Wanneer ze ons in ons doen en laten nagaan, en zien hoe wij wandelen, moeten ze iets uit God aan ons waarnemen. Godzalige mensen zijn de Bijbels voor de wereld: ze grijpt niet het eerst naar de Schrift, maar ziet allereerst op ons leven.
Broeders, getrouwe navolging van God moet onze godsdienst tot eer verstrekken. De van God vervreemden mogen die nog haten, maar ze moeten hem niet kunnen verachten. Hoe meer de ongelovigen genoopt worden tot de erkenning dat onze godzalige wandel het gevolg is van ons geloof, hoe minder ze daartegen kunnen inbrengen. De Christennaam zou niet zo vaak ongunstig besproken worden, wanneer ons leven niet zo verkeerd was.

Een heilige wandel is de ware prediking, een prediking van de vruchtbaarste soort. Welk een steun is het voor een prediker, mensen rondom zich te hebben, die dagelijks in hun gezin en beroep getuigen van God zijn. Wanneer de leraar op zijn gemeente kan wijzen, zeggende: 'Ziehier wat de genade Gods kan uitwerken! Aanschouw in het leven van de leden van onze gemeente wat de Geest van God kan tot stand brengen', - dan zal hij een onweersprekelijk bewijs hebben om de tegenspreken de mond te stoppen. Zei de Heere niet: *'Gij zult mijn getuigen zijn?'* Hebben wij niet de roeping om in deze wereld van onze Heere te getuigen? Hoe kunnen wij betrouwbare getuigen zijn in haar oog, wanneer ons leven niet rein is? Een onheilig belijder is een bron van twijfelzucht en ongeloof en een belemmering voor het Evangelie. Indien wij voor de mensen een zegen wensen te zijn zoals God hen zegent, moet ons leven ook overeenkomstig het Zijne wezen. Daarom, *'zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen.'*

II. In de tweede plaats nodig ik, geliefde vrienden, u uit, om onder inwachting van Gods ondersteunende genade, de drangreden te overwegen. De draagreden is deze: *'Zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen.'*
Ten eerste als kinderen. Is het een natuurlijke aandrift bij kinderen hun ouders na te volgen, toch zijn er uitzonderingen, want sommige kinderen zijn het tegenovergestelde van hun ouders, misschien door de ondeugden van andere bloedverwanten na te volgen. Absalom volgde zijn vader David niet na, evenmin was Rehabeam een afdruk van Soveralo.
Ten opzichte van Gods kinderen is het een noodzakelijkheid dat ze hun Vader volgen. Want op geestelijk gebied heerst de regel dat het gelijke het gelijke zoekt. Die het boze doen, Zijn kinderen van de boze. Boven allen twijfel staat vast dat het leven de openbaring is van de aard of de natuur. Die leven in de vreze Gods en rechtvaardig in Christus Jezus, die in Hem geloven, die Zijn kinderen Gods; en niettegenstaande ze zondigen, hebben ze toch de zonde niet lief, maar betreuren ze.
Heilig leven is het bewijs van wedergeboorte, buiten dat bestaat er geen. *'Aan hun vruchten zult u hen kennen'* is een algemeen toepasselijke regel. Gods kinderen moeten op Hem gelijken. Met al hun fouten en afwijkingen, moet hun leven, als geheel genomen, een navolging van God zijn. De navolging mag gebrekkig wezen, niettemin moet het een navolging zijn. Tot ieder van de hier aanwezigen, die de naam van Christenen dragen en belijden kinderen van God te zijn, zeg ik dat ze op hun Vader moeten gelijken, ofwel Zijn Naam moeten laten varen.
U kent de oude geschiedenis van de soldaat in het leger van keizer Alexander de Grote, die ook Alexander heette, maar die sidderde tegen de aanvang van de strijd. Toen zei keizer Alexander: 'Laat uw lafhartigheid varen of uw naam.' Zo zeg ik tot degenen die onheilig, onrein, onzuiver, liefdeloos, onheus zijn: Volg God na of houd op de naam van kind van God te voeren. Waartoe is het nodig uw zonde te vergroten door een hoedanigheid voor te wenden die u niet bezit? Wandelt gelijk Christus gewandeld heeft of noemt u geen Christenen. Volgt Judas niet na, indien u een tweede *'zoon der verderfenis'* wilt worden.
De drangreden dus is, dat indien wij kinderen zijn, wij ook onze Vader moeten navolgen. Maar er wordt ook gezegd: *'als geliefde kinderen.'*
Is dit geen tere, maar sterke drangreden? Hoe grotelijks heeft God ons daarin Zijn liefde betoond, dat Hij gewild heeft dat wij Zijn kinderen zouden zijn. *'Ziet hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, dat wij kinderen Gods zouden genoemd worden.'* Het voorop geplaatste woord *'ziet'* geeft de indruk van een wonder. Verwondert het u niet met het oog op uzelf, dat u een kind van God genaamd wordt?

Welk een liefde die u verkoor toen u dood wast in de zonde en de misdaden, en u het leven met God deelachtig deed worden. Herinnert u zich het Schriftwoord: *'Zovelen Hem aangenomen hebben, heeft Hij de macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn naam geloven?'* Welk een liefde, die zich openbaarde in uw nieuwe geboorte en uw aanneming, waardoor u dus de natuur en de staat van een kind van God geschonken werd. Ja wat meer is, is er ooit sedert u een kind geworden bent, aan een kind zoveel tere liefde van zijn vader ten deel gevallen, als door u ervaren is? Ziet, Hij handelt met u als met zonen. U zou niet wensen dat God Zijn houding jegens u veranderde, omdat Hij zich jegens u gedraagt zoals Hij dat doet jegens hen die Zijn Naam liefhebben.

Ziet hoe Hij gehandeld heeft ten aanzien van uw zondige gedragingen. Welk een geduld heeft Hij gehad met uw misdrijven en tekortkomingen! Hoe heeft Hij u van dag tot dag verzorgd, u geholpen in alle moeilijkheden, en u al uw zonden vergeven. Ik weet niet wat u, geliefde broeders, te zeggen hebt, maar dit kan ik wel zeggen, dat ik verbaasd sta en verwonderd over Gods liefde jegens mij; ik ben aan Zijn genade ontzaglijk veel ja alles, alles verschuldigd. Is dit met u niet evenzo? Wees dan navolgers van uw Vader, want hoe meer een kind zijn Vader liefheeft, des te meer bewondert hij zijn Vader en des te sterker verlangt hij Hem in alles gelijkvormig te worden. Dat het zo bij u allen zij!

Intussen ligt in dit woord *'als geliefde kinderen'* nog iets anders. Een vader heeft al Zijn kinderen lief, maar men kan niet zeggen dat hij allen in elk opzicht even lief heeft, want het één maakt dat hij hem wel liever moet hebben dan de anderen. U hebt een geliefde zoon, die u na aan het hart ligt. Welk een volgzaam kind is hij. U hebt een ander kind; hij is uw kind en u hebt hem lief, en u besteedt alle zorg aan hem, maar hij begaat allerlei dwaasheden. Hij verschijnt weinig in uw ogen en u bent er niet bijzonder op gesteld hem de hele dag bij u te hebben. Het eerste, kind heeft u van ganser harte lief en legt er zich op toe u genoegen te doen. Hij is gehoorzaam. Hij is zo tevreden en gelukkig. In alles is hij een genoegen in het huis. De harten hechten zich aan uw Jozef, meer dan aan uw weerstrevige jongen: u trekt hem in niets boven uw andere kinderen voor en draagt zorg hun geen aanleiding tot jaloersheid te geven; toch moet u wel een bijzondere en inniger liefde gevoelen als u aan hem denkt dan aan het tegenstrevende kind. U kunt het niet helpen, dat uw hart warm voor hem klopt; zijn gehele gedrag is van die aard dat hij de zoon van uw rechterhand wordt, en een bijzondere plaats in uw hart krijgt, - in één woord hij is één van die zoons, welke onze tekst *'geliefde kinderen'* noemt.

Eveneens heeft de Heere zekere geliefde kinderen. De uitlegkundige Trapp zegt: 'God heeft slechts weinig zulke kinderen.' Ik vrees dat deze opmerking van de oude Schriftverklaarder juist is, en dat weinigen de Heere zo navolgen als ze moesten. Toch geven sommigen van weinig kinderen zich van heler harte aan Hem, zijn stipt en teer in gehoorzaamheid en wandelen in zulk een innige gemeenschap met Hem, dat ze de naam van *'geliefde kinderen'* mogen dragen.

Broeders, staat daarnaar! Hierin ligt uw geluk, hierin is de hemel op aarde! Niet slechts kinderen, maar geliefde kinderen te zijn, is een voorsmaak van de eeuwige gelukzaligheid. Onze Heiland had discipelen, maar van sommige zei Hij: *'Gij zijt werkelijk Mijn discipelen.'* Wees dat! Mag u de Heilige Geest daartoe bereiden!

Om ons heen leven hele scharen van derderangs Christenen. O, mochten er meer eersteklas gelovigen zijn! Er zijn velen die in het huis van de Vader schijnen te komen tegen de maaltijd om een bete brood en dan weer de wereld in te gaan. Ik raad u in één opzicht de oudste broeder in de gelijkenis na te volgen, tot wie zijn vader zei: *'Kind, u bent altijd bij mij en al het mijne is het uwe.' 'Welzalig zij die wonen in Gods huis.'* O,

dat u met David mocht leren betuigen: *'Ik zal in het huis des Heeren blijven in lengte van dagen.'* Wees dus navolgers Gods in die hoge betekenis, dat u geliefde kinderen wordt, wier enige gedachte is, hoe ze hun Vader zullen behagen; wier enige droefheid is, Hem te bedroeven; wier enige schoonheid is, Hem te gelijken.

III. In de derde plaats wens ik, geliefde vrienden, u te bemoedigen. Mij dunkt ik hoor sommigen zeggen: 'o, die navolging van God gaat boven ons bereik. Hoe zouden wij God kunnen navolgen?' Ik wil u moed inspreken, door u enige wenken te geven, die u voor u zelf in toepassing kunt brengen.
Ten eerste. God heeft u reeds tot Zijn kinderen gemaakt. Ik zeg tot degenen onder u die geloven: u bent zonen en dochteren van God. Het grootste werk is geschied. Om navolgers van God te kunnen zijn, als geliefde kinderen, moeten wij eerst Zijn kinderen zijn: en dat is reeds tot stand gebracht. U zou u zelf niet tot kinderen van God hebben kunnen maken, maar Hij heeft dat voor u gedaan. *'Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods.'* Het moet lichter zijn de Vader na te volgen dan een kind van Hem te worden. U kunt een vreemd kind als het uwe aannemen, en het uw eigen kind noemen, maar u kunt het niet tot uw wezenlijke afstammeling maken, wat u ook doen mag. Maar de Vader *'heeft ons wedergeboren tot een levende hoop.'* Wij zijn *'niet uit den bloede, noch uit de wil des vleses, noch uit de wil des mans, maar uit God geboren.'* En door deze nieuwe geboorte zijn wij vernieuwd naar Zijn beeld. Zo ligt dus het grootste gedeelte van de zaak, de onoverkomelijke berg van moeilijkheden, achter ons, en wat mij nog overblijft is onze *'redelijke godsdienst.'* Zou en moet een kind zijn Vader niet navolgen? Zal het zich daartoe niet van nature gedrongen gevoelen?
Herinneren wij ons voorts dat God u reeds Zijn natuur deelachtig heeft gemaakt. Zegt de apostel in betrekking tot ons wezen niet, dat *'ons de grootste en dierbaarste beloften geschonken zijn, opdat wij der Goddelijke natuur zouden deelachtig worden, nadat wij ontvloden zijn het verderf, dat in de wereld is door de begeerlijkheid?'* Nu schiet u niets over dan die nieuwe natuur overeenkomstig haar eigen aard te laten werken. Een fontein van levend water is binnen in u, daarom verblijdt u. Laat het heilige dat in u geboren is nu de troon innemen en het lichaam van deze dood aan zich onderwerpen. Bidt God dat Hij u daartoe sterke.
Mij dunkt aan de nieuwe natuur de heerschappij af te staan is een gering iets in vergelijking van het mededelen van die natuur. Een rein hart en een oprechte geest zijn in die nieuwe natuur u geschonken; laat haar dan ook uitkomen in een reine wandel en oprechtheid van gemoed. Het levende en onverderfelijke zaad moet een oogst van goede werken voorbrengen; bevochtig het met uw gebed en waakzaamheid. *Gedenkt waarvan u uitgevallen bent en bekeert u en doet de eerste werken.*
Verder, de Heere heeft u Zijn Geest geschonken om u te hulp te komen. *'De Geest komt ook onze zwakheden mede te hulp.'* Vergeet dat nooit. Dingen die bij mensen onmogelijk zijn, zijn mogelijk bij God. De Geest woont in onze harten, en deelt leven mede aan onze natuur. De schoonste harp die u ooit gezien hebt had geen muziek in zichzelf, maar moest door de vingers van een harpenaar bespeeld worden. Maar de Heilige Geest maakt ons tot levende harpen, die uit zichzelf een natuurlijke en onwillekeurige melodie voortbrengen. Is dit geen wonder?
Wij hebben buiten ons geen kracht om heilig te leven, want Gods Geest woont in ons en werkt in ons, en schept in ons *'al wat rein en liefelijk is en wel luidt.'* Welk een zegen, in de navolging van God de zalving van de Heiligen te hebben en door Hem onderwezen te worden.
De Heilige Geest is de Geest van God, en daarom kan Hij ons onderwijzen in de navolging van God. Hij is ook de Geest van de heiligmaking en niemand kan beter

onze heiligheid uitwerken. Verblijdt u! Met zulk een helper kunt u niet falen.
Bedenkt bovendien, geliefde vrienden, dat de Heere u Zijn gemeenschap vergunt. Indien wij iemand moesten navolgen en wij konden hem niet zien, zou dat een moeilijke taak zijn. Maar in dit geval kunnen wij ons dicht bij God aan sluiten. Wij kunnen onze binnenkamer sluiten en met God alleen zijn wanneer wij willen; wij kunnen zelfs de hele dag met God wandelen. Onder welke meer gunstige omstandigheden konden wij verkeren voor de navolging van onze God? Nabij God te verkeren brengt navolging te weeg. Hoe meer u God ziet hoe meer God in u zal gezien worden. U kent het Perzische sprookje van de geurige kleiaarde? Eens vroeg iemand haar: 'U aardkluit, hoe komt u toch aan uw liefelijke geur?' En ze antwoordde: 'Vroeger was ik maar een gewone aardkluit, maar ik heb lang in de geurige omgeving van een roos gelegen en zoog haar geur in en werd daardoor zelf welriekend.'
O, wanneer u meer met God omgaat in ogenblikken van stille afzondering en in alle omstandigheden van uw leven in Zijn nabijheid verkeert, zult u naar Zijn beeld veranderd worden. Zo zeker als het zegel zich afdrukt in de was, zal de Heere Zijn beeld op u drukken wanneer u wandelt in Hem.
Deze gedachte moet u aanvuren om te bedenken dat u navolgers van God moet zijn of anders de hemel niet kunt binnengaan, want het is één van de vele liefelijkheden van de hemel, Christus gelijk te wezen, want wij zullen Hem zien gelijk Hij is. *'Zij zijn onberispelijk voor de troon Gods.' 'Hun namen zullen op hun voorhoofden geschreven staan'*; dat wil zeggen Gods beeld zal op hen staan uitgedrukt. Datgene nu wat onze eeuwige bestemming zal zijn moet onze dagelijkse begeerte en lust uitmaken. Wij moeten de heiligmaking najagen *'naar de werking van de sterkte van Zijn macht.'* Wij moeten duidelijke afdrukken worden van God, opdat wij ons in eeuwige gemeenschap met Hem mogen verblijden.

IV. Na aldus ons onderwerp van verschillende zijden beschouwd te hebben, wensen wij met enige gevolgtrekkingen te besluiten. Ik heb tot hiertoe alleen als tot gelovigen gesproken. Maar in onze tekst ligt een gevolgtrekking voor zoekende zielen uitgedrukt. *'Zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen'*; wat moet ik hieruit afleiden?
Ik leid hieruit af dat God bereidwillig is te vergeven degenen die tegen Hem misdreven hebben. O, u, die de vergeving niet deelachtig bent, luistert naar dit woord: De Heere is bereidwillig om u vergeving te schenken. Wij worden geroepen om ons God tot voorbeeld te stellen, maar indien Hij niet gezind was ons onze zonden te vergeven, kon Hij geen voorbeeld voor ons zijn. Wij worden geroepen om gaarne de beledigingen van anderen te vergeven; wanneer wij dus geroepen worden tot navolging van God ligt daarin opgesloten dat Hij bereidwilliger is om te vergeven dan wij het kunnen zijn.
O, u, die tot hiertoe met zonde beladen bent, wilt toch, wat ik u bidden mag, hierop letten. Denkt eens dat ik u bad uw aardse vader na te volgen in de vrijwillige en volkomen vergeving van wat anderen tegen hem misdreven. Dan zou u mij vragen: 'Kent u mijn vader?' Indien ik antwoordde: 'Ja, ik ken hem', dan zou u mij vragen: 'Is hij werkelijk een onberispelijk voorbeeld van zachtmoedigheid en vergevensgezindheid? Want ik heb hem voor enige tijd beledigd en ben steeds bevreesd geweest om tot hem te gaan, of hij misschien niet weigeren zou mij te ontvangen?' Indien ik daarop kon antwoorden: 'Ja, uw vader is een voorbeeld dat u in dit opzicht gerust kunt navolgen', dan zou u zeggen: 'Ik zal tot hem gaan en hem zeggen dat ik vergeving van hem wens te ontvangen en dat het mij smart hem zoveel verdriet te hebben aangedaan.'

O, arme zondaars, u kunt u niet voorstellen hoe gaarne de hemelse Vader u vergiffenis schenkt. Hij heeft Zijn Zoon Jezus Christus overgegeven, opdat Hij onze zonden zou kunnen vergeven en toch de rechtvaardige Rechter van de mensen zijn. De wereld heeft goedaardige mensen gekend, die uitblonken in vergevensgezindheid jegens degenen die tegen hen misdreven hadden. Er zijn er in ons midden, die van de Heere onderwezen zijn, zodat het hun licht en aangenaam werd beledigingen te vergeven en geleden onrecht te vergeten. Maar onze hemelse Vader is nog veel zachtmoediger en vriendelijker en delgt met nog oneindig meer welbehagen de ongerechtigheden van de zondaar uit.
Van Cranmer wordt gezegd dat hij meer dan vergevensgezind was, want dat hij altijd goed voor kwaad vergold. Men was gewoon te zeggen: 'Doe de bisschop van Canterbury kwaad en hij zal zich levenslang uw vriend betonen.' Dat was schoon. Maar de vriendelijkheid van die bisschop betekent toch nog niets vergeleken bij de goedertierenheid van de Vader van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus.
De God vrezende Leighton was ook zulk een zachtmoedig man; toen hij op zekere dag een wandeling gedaan had en naar zijn woning terugkeerde, kon hij zijn eigen huis niet binnentreden, omdat het gesloten en zijn knecht was uitgegaan om te vissen zonder enige boodschap achter te laten. Al wat de zachtmoedige man bij zijn terugkomst zei was: 'John, als u weer eens uit vissen gaat, wees dan zo goed het mij vooraf te doen weten, of mij ten minste de sleutel achter te laten, zodat ik de deur kan openen.' Dat was alles. Wanneer mensen liet tot zulk een hoogte van geduldsoefening hebben kunnen brengen, hoe oneindig veel meer lankmoedigheid moeten wij dan in God niet verheerlijken! O, u afvalligen, u grote zondaren, komt toch tot juiste, ware gedachten omtrent God en wendt u toch eenmaal tot Hém om vergeving. Daar is vergeving bij Hem. *'Hij is groot van barmhartigheid.' 'De Heere is goed en gaarne vergevende.'*
Christenvrienden, vreest iemand onder u dat God Zijn belofte niet jegens hem zal houden? Nu, luistert dan, God is ons voorbeeld, daarom zal Hij gewis Zijn Woord houden. Zonder enige twijfel zal Hij Zijn Woord en waarheid gestand doen, want Hij heeft u geroepen om Zijn navolgers te zijn.
Indien God ontrouw kon worden aan Zijn Woord, konden wij niet geroepen worden om Hem na te volgen, en ook daarom zijn wij verzekerd dat Hij getrouw en waarachtig is, omdat wij vermaand worden Hem stipt na te volgen. U kunt er verzekerd van zijn, dat elk woord van Zijn wil vaststaat, want Hij wil dat wij rechtvaardig en oprecht zullen zijn in al onze wegen. *'God is niet onrechtvaardig, dat Hij uw werk zou vergeten en de arbeid van de liefde, die u aan Zijn Naam bewezen hebt.'*
Een andere gevolgtrekking - alleenlijk een wenk - is deze: indien u vermaand wordt om *'navolgers Gods te zijn, als geliefde kinderen'*, dan ligt daarin dat de Heere uw liefhebbende rader is. De geliefde kinderen van God hebben een liefhebbende Vader. Wij mogen ons verzekerd houden dat Hij vriendelijk en teer jegens ons is, omdat Hij wil dat wij Hem liefhebben.
Ik weet dat u eens bedrukt van hart was; ik weet dat u toen benauwd en bedroefd was. Maar uw Vader was vriendelijk en goed. Gelooft dat, hoewel u het nog niet duidelijk kunt inzien. Indien uw verstand zegt dat Hij een weinig hard jegens u handelde, omdat Hij u kastijdde, bedenkt dan wel dat dit de weg is die Hij met zijn geliefde kinderen houdt. Heeft Hij niet gesproken: *'Die Ik liefheb, die kastijd Ik?'* Juist die kastijdingen zijn bezegelingen van Zijn liefde. Kastijding is een groot bewijs van wijze goedgunstigheid en liefde. Uw hemelse Vader is veel beter voor u dan u jegens Hem bent. Hij heeft meer lief, is meer goedertieren en meer getrouw als Vader, dan u als

kind jegens Hem bent geweest of zijn kunt. Verblijdt u in uw Vader, hoewel u zich niet verblijden kunt over uzelf.
Eindelijk, wanneer onze tekst zegt: *'Zijt dan navolgers Gods'*, dan maant hij ons aan daarmee vol te houden tot aan het einde van ons leven. Daaruit leid ik de rechtmatige gevolgtrekking af dat God steeds dezelfde voor ons zal blijven die Hij is. Hij zal onveranderlijk blijven in Zijn liefde en daarom kan Hij ons die liefde tot een voorbeeld van navolging stellen.
De Heere zal zijn hart niet van ons aftrekken. Hij zal niet falen noch afwijken. Hij, die eenmaal begonnen heeft ons voor de hemel toe te bereiden, zal Zijn hand niet aftrekken voor Zijn werk voltooid is. Verlaat u en vertrouw volkomen op de onveranderlijke goedertierenheid van uw Vader en bidt zonder ophouden om de genade Hem na te volgen, totdat u eens Zijn aangezicht in gerechtigheid aanschouwen mag. *Hij verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede*. Amen.

25. DE VULLING VAN LEDIGE VATEN

'Doch mijn God zal naar Zijn rijkdom vervullen al uw nooddruft, in heerlijkheid, door Christus Jezus. ' Filipp. 4: 19.

Zeer schoon, komt het mij voor, is het gezicht van 'Paulus, een oud man', binnen de muren van zijn gevangenis in Rome, met de dood voor ogen, maar kalm, gerust, vergenoegd en blijmoedig. Juist nu is hij zo gelukkig, dat een zonneglans zijn kerker schijnt te verlichten en dat zijn aangezicht blinkt als dat van een engel. Hij was bijzonder verheugd, omdat de kleine gemeente te Filippi hem in liefde gedachtig was geweest in zijn diepe armoede en hem een ondersteuning gezonden had. Zie, hoe blijmoedig de man is - bijna had ik gezegd: hoe tevreden, maar ik houd dat woord in, omdat het in lange niet genoeg uitdrukt. Hij is gelukkiger dan César in zijn paleis. Hij is verrukt over de liefde, die hem deze onderstand geschonken heeft. Waarschijnlijk beliep de gift, in Romeinse munt berekend, niet veel. Maar hij waardeert haar zeer hoog en zet zich neder, om een brief van dankbetuiging, te schrijven, die overvloeit van treffende betuigingen, zoals deze: *'Ik heb alles ontvangen en ik heb overvloed; ik ben vervuld geworden, als ik van Epafroditus ontvangen heb wat van u gezonden was.'* Zijn hart was blijkbaar diep getroffen. Want hij zegt: *'Ik ben grotelijks verblijd geweest in de Heere, dat u nu eenmaal wederom verwakkerd bent om aan mij te gedenken.'* Zie, hoe een kleine gave een goed mens verblijden kan. Is dit geen aansporing, om niet karig te zijn met onze bekers koud water voor de profeten van de Heere? In de plaats van een weinig geld ontvangen de broeders en zusters te Filippi een onschatbare zegen en worden ze verrijkt met de vurige gebeden van de apostel. Hoor, hoe ernstig Paulus zegeningen over de hoofden van zijn weldoeners afsmeekt. Is het niet een gezegende gemoedsgesteldheid, die een hart vatbaar maakt om het zo spoedig tot overvloeiens toe te vervullen? Velen zijn ontevreden bij een gebraden os en hier verheugt zich Paulus over een gerecht van moeskruiden.
Zo groot was Paulus' onbaatzuchtigheid, dat er in zijn blijdschap niets zelfzuchtigs was. Hij sprak niet over armoede, want hij had geleerd, gebrek te lijden zonder klagen. Maar hij beschouwde de vriendelijke gave als een vrucht van Gods genade in de Filippenzen, een edel bewijs, dat ze van de heidense eigenliefde tot de Christelijke liefde gevorderd waren. In de oude Romeinse en Griekse wereld, waarin Paulus was uitgezonden tot het prediken van het Evangelie, was de welwillendheid zeer schaars. Het was toen een tijd van grote koelheid van hart en zelfs van wrede hardvochtigheid. Er bestond geen enkele zorg voor de armen. Wanneer iemand arm was, welnu, dat was zijn eigen zaak, en hij moest gebrek lijden en omkomen. Men weet, hoe het volk verhard werd door de worstelstrijden in het amfitheater, zodat het zien van bloed een wreed genoegen in hun ruwe harten teweegbracht en het menselijk lijden voor hen eerder iets was, waarin ze zich verlustigden, dan dat ze trachtten te voorkomen. Hier en daar mocht een milde hand zijn, die de armen een aalmoes bood, maar voor het merendeel was de liefdadigheid dood. De wellustelingen van dat diep ontaarde geslacht dachten niet aan de oprichting van hospitalen en stichtten geen weeshuizen; daartoe waren ze te veel gehecht aan hun kampvechters en meesteressen. Zelfzucht zwaaide de scepter aan Césars hof en was alles in het Romeinse rijk. Maar hier in Filippi zijn mensen, die denken aan een man, die hun het Evangelie heeft verkondigd en nu in lijden verkeert. Ze worden door een nieuw beginsel gedreven; de liefde tot God in Christus Jezus heeft liefde in hen gewerkt tot de man, wiens woord hen

veranderd heeft. Ze kunnen hem niet verlaten; ze willen uit hun eigen geringe middelen zijn treurige toestand verlichten. Er waren gemeenten, die zulke roerselen van de barmhartigheid niet kenden; helaas, dat de heilige liefdadigheid zo vroeg in de dagen van het Evangelie zo zeldzaam kon zijn! Er waren er, voor wie Paulus grotelijks ten zegen was geweest, die zelfs in twist over hem verkeerden, en ontkenden, dat hij een apostel van Christus was. Niet zo echter de liefhebbende gemeente te Filippi. Ze had nu en dan iets tot zijn onderhoud gezonden, en Paulus verblijdde zich nu meer in hen, omdat hij met verrukking een nieuw voorbeeld aanschouwde van de veranderende macht van de genade van God over de aard van de mens, zodat zij, die eertijds zelfzuchtig waren, er nu behagen in scheppen, om hem ongevraagd en uit eigen beweging hun offer te zenden. Was het Lydia, van wie de bijeenbrenging was uitgegaan? Het zou mij niet verwonderen; wij weten, dat ze mild was. Had de stokbewaarder er zijn volle aandeel aan toegevoegd? Ik houd mij daarvan verzekerd, want in de gevangenis behandelde hij de apostel gastvrij. Het waren edelmoedige mensen en Paulus dacht met genoegen aan hen. Ik mag hier zeggen, dat ik mij eveneens over veel van u heb verblijd, wanneer ik opmerkte, hoe bereidwillig u zich voor het werk van de Heere gaf. Ik zou onbillijk handelen, wanneer ik de lof van de milddadigheid aan velen, hier thans aanwezig, onthield. U hebt mijn hart verblijd door uw gaven voor de zaak van God. U hebt naar de mate van uw middelen gegeven en veel van u boven wat wij van u mochten vragen. Het Evangelie heeft u hierin onderwezen. God zij geloofd, dat het zo is. Gaat in dezelfde geest voort, opdat niemand uw blijdschap van u neme!

De apostel geeft hun in het volgende vers de verzekering, dat ze overvloedige vergelding ontvangen zullen voor wat ze gedaan hadden. Hij zegt tot hen: *'Gij hebt mij bijgestaan; maar mijn God zal uw nooddruft vervullen.* U hebt mij in één van mijn noden bijgestaan, in mijn behoefte aan kleding en voedsel; ik heb andere behoeften, waarin u niet voorzien kunt. Maar mijn God zal al uw nooddruft vervullen. U hebt mij ondersteund, sommigen van u in hun grote armoede, uit hun karig vermogen; maar mijn God zal al uw nooddruft vervullen naar Zijn rijkdom in heerlijkheid. U hebt Epafroditus tot mij gezonden met uw offer. Goed en wel, hij is een zeer geliefde broeder en getrouwe medearbeider en medestrijder; maar voor dit alles zal God u een beter gezant zenden, want *Hij zal al uw nooddruft vervullen door Jezus Christus.'* Het schijnt mij toe, dat hij een vergelijking maakt tussen hun noden en de zijne tussen zijn voorziening door hen en de hun door de Heere. Hij schijnt te willen zeggen: 'Gelijk God door u mij vervuld heeft, zo zal Hij door Christus u vervullen.' Dit is een vertaling van de Griekse tekst, die het nauwkeurigst de zin uitdrukt: *'Mijn God zal naar Zijn rijkdom vervullen al uw nooddruft, in heerlijkheid, door Christus Jezus.'*

Staat u mij toe, hier voor een ogenblik af te breken? Ik lees u dan nu de geschiedenis voor van de weduwe van de profeet, wier zonen zouden verkocht worden wegens schuld, en hoe de olie vermenigvuldigd werd in de vaten, welke ze geleend had, totdat er genoeg was om de schuld af te lossen en er genoeg overschoot om er met haar kinderen van te leven. Neemt thans deze tekening en legt ze naast die, welke wij zoëven beschouwden, en dan zien wij hier, ten eerste: de ledige vaten. Plaatst ze alle op een rij, *'al uw nooddruft'*. Ten tweede: Wie zal ze vullen? *'Mijn God zal vervullen al uw nooddruft.'* Ten derde: Op welke wijze zal Hij dit doen? *'Naar Zijn rijkdom in heerlijkheid.'* Ten vierde: Waardoor zal Hij dit doen? *'Door Christus Jezus.'* Stelt u de weduwe en de vaten voor de geest, en laat ons het wonder beschouwen, dat nog op groter schaal gewerkt wordt in uw huizen en harten. Mag de Heilige Geest die beschouwing doen strekken tot verlevendiging van ons geloof.

I. Zo willen wij dan onze overdenking in dit uur aanvangen met u uit te nodigen, uw ledige vaten uit te zetten. *'Mijn God zal vervullen al uw nooddruft.'* Brengt uw vaten aan, en wel ledige vaten, niet weinige.

Ik onderstel, dat u geen aandrang gevoelt om op het ogenblik uit te gaan, om de noden van anderen te lenigen, want u hebt er genoeg in uw eigen huis, veel en velerlei. Welnu, brengt ze aan. Houdt er geen achterwege, maar plaatst ze naast elkander, in een lange rij, alle.

Er zijn behoeften voor uw lichaam, behoeften voor uw ziel; behoeften voor uzelf, behoeften voor de leden van uw gezin; behoeften voor het tegenwoordige, behoeften voor de toekomst; behoeften voor de tijd, behoeften voor de eeuwigheid; behoeften voor de aarde, behoeften voor de hemel. Uw noden zijn even zoveel als de ogenblikken van uw leven. Ik houd het er voor, dat het vruchteloos zou zijn, indien ik een poging waagde ze op te noemen; hoe zorgvuldig wij ook de lijst opmaakten, wij zouden er een gehele reeks behoeften aan toe moeten voegen, die wij nog eerst door de omstandigheden moeten leren kennen.

Ik zou u moeilijk al mijn eigen noden kunnen opsommen, maar ik weet, dat ze menigvuldig zijn en met de jaren toenemen. Ik heb behoeften als mens, als echtgenoot, als vader, als Christen, als leraar, als schrijver werkelijk, elke levensbetrekking, waarin ik verkeer, brengt haar behoeften en noden voor mij mede. Als ik mijn eigen persoonlijke behoeften naga, zou ik er een lijst mee kunnen vullen als de rol, waarvan gezegd wordt, dat ze van binnen en van buiten beschreven was; en ook dan nog zou ik nauwelijks al mijn eigen aanvragen aan de hemelse bank kunnen opnemen. Maar wanneer ik al de duizenden, die onder dit dak vergaderd zijn, zou uitnodigen hun bijzondere behoeften op te noemen, dan zou er aan de opsomming geen einde komen. Niet minder dan de zandkorrels aan de oever van de zee zouden ze ontelbaar zijn inderdaad, wij zouden een boekerij, groter dan enige bestaande, behoeven, om al de boeken te bergen, die konden worden volgeschreven met al de noden van de nooddruftige schare, die ik op dit ogenblik voor mij zie. Nu, het doet mij geen leed, want hier is zoveel te meer gelegenheid voor de Heere, om Zijn wonderen van goedertierenheid te werken. Menigmaal, wanneer ik in nood verkeerde, voor de arbeid van de wezenverpleging, de opleiding van Evangeliepredikers en dergelijke - en die tijden zijn er geweest - kan ik u plechtig verzekeren, dat ik een wonderbare blijdschap in mijn ziel gevoeld heb. Ik heb de vermindering van de fondsen aangezien, totdat bijna alles verdwenen was, en dan heb ik blijmoedig tot mijzelf gezegd: 'Nu komt het! De vaten zijn ledig. Nu zal ik het wonder aanschouwen, dat ze gevuld worden.' Welke wonderen de Heere voor mij gedaan heeft, kan ik thans niet in bijzonderheden verhalen. Maar velen van u, die mijn getrouwe helpers geweest zijn, weten, hoe honderden en zelfs duizenden ponden door onze grote God zijn ingekomen op het ogenblik, dat het nodig was. Het zal altijd hetzelfde blijven, want de Heere God is dezelfde. Voor de fondsen uitgeput raken, kunnen wij niet verwachten, ze te zien aanvullen. Maar wanneer ze gaan ontbreken, zal God komen en ons genadig nabij zijn. Geld echter is onze geringste behoefte; wij hebben genade, wijsheid, licht en troost nodig; en deze zullen wij ontvangen. Al onze noden zijn zoveel gelegenheden om gezegend te worden. Hoe meer behoefte u hebt, des te meer zegen zult u ontvangen. God heeft beloofd, al uw behoeften te vervullen. Dat wil zeggen, al uw ledige vaten zullen gevuld worden; hoe meer er dus zijn, hoe beter. Wat? Hoe meer nood, hoe beter? Ja, ik wens, dat u mij genoeg vertrouwt, om deze wonderbare regel te geloven: uw armoede zal dan uw rijkdom, uw zwakheid uw kracht, uw vernedering uw verhoging zijn. Uw uitputting zal een gelegenheid zijn, die God gebruiken wil om u de rijkdom van Zijn genade te doen aanschouwen; in uw volslagen uitputting zal Hij

voorzien uit de volheid van zijn onuitputtelijke genade, en Hij wil u vervullen, totdat uw beker overvloeit. Hij wil al uw ledige vaten vullen. Wees niet traag om ze uit alle hoeken tevoorschijn te brengen en ze voor de Heere te plaatsen, hoeveel ze ook zijn mogen. Treur niet over de ledige vaten, maar zet ze op een rij in de volle verwachting, dat ze ten boorde toe gevuld zullen worden.

Deze uw ledige vaten, althans sommige daarvan, naar ik niet twijfel, zijn zeer groot en worden zelfs groter. Het merendeel van onze behoeften neemt met onze leeftijd toe. U bidt nog: *'Geef ons heden ons dagelijks brood!'* Maar het ene brood, dat een ruim antwoord was op het gebed, toen u nog ongehuwd was, zou thans op uw tafel niet ver strekken; viermaal zoveel verdwijnt als sneeuw voor de zon. Vijftig jaar geleden had u behoefte aan geloof, maar tegenwoordig hebt u meer geloof nodig, niet waar? Want uw zwakheden en misschien uw beproevingen zijn meer, dan in de dagen van uw jeugd. Ik weet, dat, als ik nu mijn liefhebbende Heiland missen moest, ik veel groter behoefte gevoelen zou dan ooit tevoren. Wat een mens ook behoeft in de dingen van God, gewoonlijk zal hij, hoe ouder hij wordt en hoe meer ondervinding hij krijgt, het te meer nodig hebben en er meer van behoeven. Hij heeft meer liefde nodig, dan hij had, toen hij jonger was; meer geduld, meer onderworpenheid, meer ootmoed, meer liefde, meer wijsheid, meer heiligheid. Hij verlangt meer geloof en blijmoediger hoop. Hij heeft, inzonderheid met betrekking tot de dood, meer moed nodig en meer vrijmoedig, eenvoudig, kinderlijk vertrouwen op zijn Zaligmaker. Velen van ons hebben behoeften, die niet vervuld kunnen worden; al konden wij de sterren in goud veranderen en het tot munt slaan en uitgeven; het zou de honger van ons hart en van onze ziel niet stillen. De wereld zelf zou slechts een mondvol voor de behoefte van onze geest, een druppel aan de emmer zijn. Ik ken gelovigen, die zo diep in schuld gekomen zijn bij hun Heere en bij Zijn gemeente en bij de wereld, dat ze er tot over de oren toe in steken, hopeloos in grenzenloze verplichtingen gewikkeld. Hoe kunnen wij aan de op ons rustende verplichtingen voldoen? Onze verantwoordelijkheid is overstelpend. Alles, wat veel van onze door hun levenslange handel hebben uitgewerkt, is een groter menigte van noden, dan wij ooit tevoren hadden. De ledige ruimte in onze geest zet zich uit en verwijdt zich, en wij roepen uit: meer kennis van de Schrift; meer van Christus; meer genade, meer van God, meer van de Heilige Geest; meer kracht om God te dienen. Onze olievaten zouden ieder een zee bevatten kunnen, en toch worden ze telkens groter. Wij hebben gaandeweg meer nodig en het is genade, dat de voor ons liggende tekst vrede met deze toeneming heeft. *'Mijn God zal vervullen al uw nooddruft'*; dit sluit de grote, zowel als de kleine noden in; het omvat al wat bestaan kan, zowel als al wat bestaat; het waarborgt ons, dat onze toenemende behoeften alle vervuld zullen worden. Laten de vaten zich tot het uiterste toe uitzetten, toch zal *'mijn God'*, zegt Paulus, *'al uw nooddruft vervullen.'*

Zekere behoeften, nog eens, zijn van zulk een buitengewone aard, dat, wanneer ze in de avond vervuld zijn, ze in de morgen opnieuw bestaan. Sommige van onze behoeften zijn elke morgen nieuw, evenals onze maag telkens weer voedsel vraagt. De genade, die vijf minuten geleden mijn deel was, kan mij nu niet dienen. Gisteren kan ik grote liefde, groot geloof, grote moed, grote ootmoed, grote blijdschap hebben bezeten; maar ik heb ze ook heden nodig, en niemand kan ze mij schenken, dan mijn God alleen. Onder uw laatste droefenis had u groot geduld. Ja, maar oud geduld is verlegen stof. U moet meer van dat schone kruid in uw tuin aankweken. Want de aanstaande beproeving kan alleen verlicht worden door het kruid van de tevredenheid, vers geplukt uit de tuin van uw hart en vermengd met het bittere water van uw droefenis. Onze toestand buiten onze God kan worden vergeleken bij die vaten, waarvan de fabelleer vermeldt, dat ze zo vol gaten waren, dat, hoewel de vijftig

dochters van Danaüs ijverig werkten om ze te vullen, ze nooit haar taak voltooid konden krijgen. U en ik zijn zulke lekke vaten, dat God alleen ons vullen kan. Want aldus luidt de belofte: *'Mijn God zal vervullen al uw nooddruft.'* Alle vaten zullen gevuld worden en vol worden gehouden.

Wij hebben zekere noden, geliefde vrienden, die zeer dringend zijn en misschien op dit ogenblik bijzonder klemmend. Sommige behoeften zijn spoedeisend; ze moeten vervuld worden, en spoedig vervuld, of wij zullen van honger omkomen of sterven door ziekte of in wanhoop vergaan. Laat mij hier een waarschuwing bijvoegen. Ik durf niet zeggen, dat God al de behoeften van iedereen vervullen zal, want deze belofte betreft de kinderen van God, en in haar strikste betekenis alleen een zekere klasse van hen. Zij, die belijden, dat ze Christenen zijn, en toen het hun welging nooit anderen te hulp kwamen, denk ik, dat de Heere een tijdje in de druk zal laten, opdat ze mogen leren, wat armoede en nood betekenen en medelijdender jegens de armen worden. Ik heb goede rentmeesters gekend, wie de Heere meer heeft toebedeeld, want ze hebben goed gehandeld met wat ze hadden; ze hebben het hun bij schoppen uitgedeeld en de Heere heeft het hun bij wagenvrachten teruggegeven en hun meer toevertrouwend. Anderen, die slechte rentmeesters zijn geweest en hun Meester niet wel hebben gediend, hebben verloren, wat ze hadden, en zijn tot armoede vervallen. Laat ons hopen, dat hun goed aan anderen ten deel gevallen zij, die het beter zullen gebruiken. Maar middelerwijze verkeren ze in druk, en wel naar verdienste. Maar merk op, dat de apostel tot een geheel ander soort van mensen spreekt. Hij spreekt tot de Filippenzen. En ik geloof, dat er een vingerwijzing ligt in het woord uw: *'Mijn God zal vervullen al uw nooddruft.'* U bent edelmoedig geweest in het bijstaan van de dienstknecht van de Heere, en de Heere zal het u vergelden. Naar uw vermogen hebt u Zijn gemeente gediend en Zijn werk in de wereld bevorderd, en daarom zal God al uw nooddruft vervullen. Dit wordt niet gezegd tot de gierige Judas, maar tot de milddadigen, die gaarne van het hunne hadden medegedeeld, wanneer hen daartoe een geschikte gelegenheid was voorgekomen. Wil iemand van u met zijn behoeften tot God gaan en Hem in deze op de proef stellen? Denk dan aan deze zijn oude belofte: *'Brengt al de tienden in het schathuis, opdat er spijze zij in Mijn huis; en beproeft Mij nu daarin, zegt de Heere der heirscharen, of Ik u dan niet opendoen zal de vensteren des hemels, en u zegen afgieten, zodat er geen schuren genoeg wezen zullen.' 'Er is er één, die uitstrooit, dewelke nog meer toegedaan wordt.' 'Geef en u zal wedergegeven worden.'* O U, onze genadige God, wil al onze vaten vullen, wanneer de tijd dringt. Wanneer uw noden spoedige vervulling eisen, brengt ze dan tot Hem.

Ik begon met te zeggen, dat weinigen van onze enige reden hadden om van anderen ledige vaten te lenen; toch zijn er onder ons, die het meest bezorgd zijn over de vaten, die ze geleend hebben. Wij hebben meer olie nodig, dan anderen, omdat wij voor anderen zorgen. Sommigen van ons zijn geroepen tot een leven, met dat van veel anderen dooreengevlochten; door de genade en de voorzienigheid van God zijn ze geroepen de behoeften van duizenden op zich te nemen. Elk waar en liefhebbend Christen doet dit in meerdere of mindere mate. Wij trachten de noden van anderen tot de onze te maken, door voor de armen, de onkundigen, de zieken, de hulpeloze te werken. U, die voor onze wezen zorgt, mag u wel met mij in de gebeden verenigen, dat het de Heere behage, al deze niet weinige vaten, die wij van arme weduwe geleend hebben, te vullen. Denkt aan mijn honderden geleende vaten in de weesinrichting en aan de veel in de kweekschool. Geloofd zij de Heere, mijn God, Hij wil al deze vullen. Zij, wie wij op verschillende wijzen bijstand trachten te verlenen, inzonderheid degenen, die wij tot de Zaligmaker beproeven te brengen, zijn gelijk aan de geleende vaten van de vrouw, en hun getal is niet gering. U hebt hun geestelijke behoeften tot

de uwe gemaakt; u bent begonnen, God voor hen te bidden, als voor uw eigen ziel; en u zult verhoord worden. U hebt tot uw naasten gesproken en het goede voor hen gezocht, alsof uw eigen eeuwige bestemming de hunne was: houdt u ten volle verzekerd, dat de Heere, Die in Eliza's dagen de vaten vulde, ook uw overgenomen behoeften vervullen zal. *'Mijn God zal vervullen al uw nooddruft.'* Dit is een heerlijk woord. Brengt uw vaten uit, en ziet, of het niet waar is.
Het zou mij verblijden, wanneer elk Christen hier al zijn vaten, welke ze ook zijn mogen, op een rij zette. Trekt uw zorgen niet in de achterkamer terug, zeggende: 'Morgen zal ik ze openbaren en er mij mee bezighouden.' Brengt in plaats daarvan, terwijl de olie vloeit, uw vaten hier voor de Heere, opdat de olie ongehinderd voort kan stromen en u een voldoende voorraad op mag doen. Zou u het wonder beperken? Hebt u een verzwegen behoefte? Maakt er dan spoed mee. Nog vermenigvuldigt zich de olie. Komt, komt allen. Brengt uw vaten aan. En de Heere zal vervullen al uw nooddruft door Zijn genade, en uw monden met gejuich!

II. Laat ons, ten tweede, vragen: Wie zal deze vaten vullen? Paulus zegt: *'Mijn God zal vervullen al uw nooddruft.'*
'Mijn God.' O, dat is groot. Het zou dwaas zijn, wanneer hier een andere naam genoemd werd. God kan al de noden van de Zijnen vervullen, want Hij is de Algenoegzame. Maar niemand anders kan het doen. Hij kan het alleen doen, zonder hulp. Want niets is de Heere te moeilijk. Hij is machtig, de miljoenen van Zijn schepselen te tellen en aller noden op te merken, zodat er geen wordt over het hoofd gezien: *'Hij roept ze alle bij name, vanwege de grootheid van Zijn krachten en omdat Hij sterk van vermogen is, er wordt niet één gemist.' 'Die de Heere zoeken, hebben geen gebrek aan enig goed.'* En u, mijn broeder, *'vertrouw op de Heere en doe het goede, bewoon de aarde en voed u met getrouwheid.'* Hij, Die beloofd heeft, al uw ledige vaten te zullen vullen, kan het ook doen; Gods goedertierenheid en macht hebben geen grenzen.
Houdt dus het schone woord in gedachtenis, dat Paulus aan het heerlijk woord *'God'* laat voorafgaan. Hij schrijft: *'Mijn God.'* Als Paulus het oog op het geld slaat, dat de Filippenzen hem gezonden hebben, en misschien op de warme klederen, die hem in de kille, vochtige kerker zullen dekken, roept hij uit: *'Zie, hoe mijn God mijn nooddruft heeft vervuld.'* En daarna zegt hij: *'Mijn God zal uw nooddruft vervullen.'* Diezelfde God, Paulus' God, *'zal vervullen al uw nooddruft'*. Wonderbaar had God Paulus beschermd tegen de boosheid van degenen, die hem naar het leven stonden. Zeer wonderbaar was Paulus door Gods macht bij zijn weergaloze arbeid geleid, zodat hij in de prediking van het Evangelie op alle plaatsen de overwinning behaalde; en daardoor had hij geleerd, zich van dag tot dag vaster aan de Heere te klemmen en met toenemende nadruk te zeggen: *'Mijn God.'* Hij wandelde met God en gaf Hem al zijn zorgen over. Diezelfde God is uw God. Bedenk dat, arme vriend, in de ure van uw nood. Bedenk dat, beproefde weduwe, u mag tot Paulus' God gaan. Bedenk dat, geliefd kind van God, in droefenis, u hebt dezelfde God, die Paulus had, en Hij is evengoed uw God, als Hij de Zijne was. Zijn arm is niet verkort, noch Zijn hart koel geworden tegenover één van Zijn kinderen. *'Mijn God'*, zegt Paulus, 'Die ook uw God is, *zal vervullen al uw nooddruft.'*
Wie is die God, Die al uw nooddruft vervullen zal? Paulus' God, bedenkt dit wel, was en is de God van de voorzienigheid. Welk een wonderbare God is dat! Wij spreken, alsof wij een zeer belangrijk deel van het heelal waren, maar wat zijn wij dat inderdaad. Ons kleine eiland is nauwelijks op de aardbol te vinden, als u er naar zoekt; welk een gering puntje moet dan wel deze vergadering zijn! Maar God voorziet in de

behoeften van al de mensenkinderen. 'Mensenkinderen', zei ik. Maar ik had ook al de andere schepselen daarbij moeten insluiten; de miljoenen haringen in de zee; de menigte van vogels, die op hun tochten soms de zon verduisteren; de ontelbare legers van wormen en insecten, die zo wonderlijk worden onderhouden, dat wij niet weten hoe. En toch *'voedt uw hemelse Vader die alle.'* Is dit de gehele omvang van Zijn voorzienigheid? Nee, verre van daar. Ik stel mij voor, dat deze onze bol slechts een appel van de boomgaard van de schepping is, een stofdeeltje van de uiterste hoeken van Gods groot paleis. Maar al die bollen, met alles, wat zich op elke ster bevindt, voorziet Hij van het nodige. En hoe? *'Hij doet zijn hand open en verzadigt al wat er leeft, naar Zijn welbehagen.'* Merkt op, hoe licht Hem deze algemene voorziening valt: Hij doet Zijn hand slechts open en het is geschied. Deze is de God, Die al uw nooddruft vervult. Hij roept de sterren bij name. Hij leidt de Wagen met zijn kinderen. Hij maakt de strengen van de Orion los. Hij doet grote dingen zonder tal; en zal Hij u niet voeden en kleden, u kleingelovigen? Ja, houdt u verzekerd, de God van de voorzienigheid zal al uw nooddruft voor dit leven en wat daarmee in verband staat vervullen.

Wanneer u dit genoeg is, laat mij u dan herinneren, dat deze God de God van de genade is. Want Paulus beschouwde boven alle mensen de genade als zijn grootste schat; zijn God is de God van de genade. In de eerste plaats is Hij de God, Die Zijn Zoon gegeven heeft, om voor mensen te lijden en te sterven. O, verplaatst u op Golgotha en aanschouwt Gods groot offer, de gave van Zijn eniggeboren Zoon; en wanneer u de wonden van de Geliefde beschouwd en Jezus hebt zien sterven, beantwoordt mij dan deze vraag: Hij, *'Die Zijn eigen Zoon niet gespaard, maar Hem voor ons allen overgegeven heeft, hoe zal Hij ons niet alle dingen schenken?'* Wat zal Hij ons onthouden, die het dierbaarst Juweel, Dat Hij bezat, de Heerlijke, Die de hemel niet evenaren kan, geschonken heeft? Niets was ooit met Jezus te vergelijken, en toch boog Hij het hoofd, om ten behoeve van ons te sterven. O mijn geliefde, geliefde vrienden, wanneer u door velerlei zorgen bezwaard en gedrukt bent, gedenkt dan daaraan. Het is de God en Vader van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus, Die zegt, dat Hij al onze nooddruft vervullen zal. Twijfelt u aan Hem? Kunt u dat doen? Durft u Hem wantrouwen?

Verheft u boven dit droeve ondermaanse en ziet op tot de God van de hemel.

Waak op, mijn ziel, loof d'Oppermajesteit!
Wat bent u groot, wat spreidt uw heerlijkheid,
Geduchte God, al luisterrijke stralen!
Zij baart ontzag door alle hemelzalen!

Het blinkend licht bedekt U als een kleed;
De hemel, die G' als een gordijn verbreedt,
En uitspant voor Uw Goddelijke woning,
Verbergt voor d' aard Uw prachtigste vertoning.

Aanschouwt de heerlijkheid van God. Het goud is in de hemel niet in waarde. De straten van die heilige stad zijn alle van zuiver goud, gelijk doorschijnend glas. De rijkdommen en de handelswaren van alle volkeren zijn slechts vodden en lompen in vergelijking met de meest gewone dingen van Gods grote huis omhoog. Daar zijn onuitputtelijke schatten en alle heerlijkheden. Want de muren van het nieuwe Jeruzalem worden beschreven, als bestaande uit twaalf verschillende edelgesteenten, als om aan te duiden, dat deze stenen in het land van Immanuël zó algemeen zijn, dat ze dienen tot het bouw van muren. De poorten bestaan elk uit één parel. Welke parels

moeten dat zijn? Is God zó rijk, als onbegrijpelijk en onmetelijk rijk, dat hij zelfs het gras van het veld heerlijker tooit, dan Salomo bekleed was in al zijn heerlijkheid? Hoe kan er twijfel bij mij opkomen? Indien Hij mijn Vader is, hoe zou Hij mij dan gebrek kunnen laten lijden? Hoe? Zou ik van honger sterven en mijn Vader de hemel bezitten? Nee, nee! Hij, Die mij de hemel heeft toegezegd, zal mij hier alles goeds toeschikken; zou ik arm kunnen zijn, terwijl Christus rijk is? Wat kan ik dan nog behoeven?

Mijn heerlijke tekst behoort tot die, welke ik voor jaren, toen wij de weesinrichting bouwden, in een pilaar aan de ingang deed houwen. Wanneer u er heengaat, zult u ze vinden aan de binnenzijde van de eerste kolommen aan beide zijden. *'Mijn God zal naar Zijn rijkdom vervullen al uw nooddruft, in heerlijkheid, door Christus Jezus.'* Dit legde ik ten grondslag van de stichting en drukte mijn zegel op de waarheid. En zo is het geweest. De tijd zou mij ontbreken, indien ik u wilde verhalen, hoe dikwijls God daar tussenbeiden getreden is voor dit uitgebreid gezin, die kinderen, die aan Gods Vaderhoede zijn toevertrouwend. Hij heeft Zijn eigen belofte ons geloof bevestigd en ik geloof, dat Hij het altijd doen zal. Daar, aan de voorzijde van de weesinrichting, staat ook het woord: *'De Heere zal voorzien.'* U zult zien, of dit niet zo is. Zolang als dat huis daar staat, zal God al onze nooddruft vervullen en het zal een sprekende bemoediging voor ons allen zijn. Denkt aan de veel uitgebreider weesinrichting van onze broeder Muller te Bristol, met die vijf en twintig honderd kinderen, die enkel bestaan door gebed en geloof, en die toch zo overvloedig voorzien worden, als de koningin in haar paleis. Aan niets is gebrek, waar God de Voorziener is. De Heere wil onverpoosd zorgen; laat ons zonder vrees op Hem vertrouwen. Gaat heen en pleit bij de Heere, uw God, op deze beloften en Hij zal ze aan u, zowel als aan de overigen van zijn gelovigen vervullen.

III. Laat ons thans, ten derde, nagaan, op welke wijze God de behoeften van de Zijnen vervullen wil. De meeste dingen kunnen op verschillende wijzen gedaan worden. Er is meer dan één manier om een bedelaar een stuiver te geven. U kunt hem het geld toewerpen, als u wilt; of het op de grond werpen, zoals men een hond een been toewerpt; of het hem verstoord in de hand stoppen, alsof u zeggen wilde: 'Zie hier en val mij niet meer lastig'; u kunt het muntstuk zo aarzelend uit uw zak halen, alsof u een oogtand missen moest. Er bestaat nog een andere wijze van doen, namelijk zulk één, die het koper tot goud maakt, door innemende vriendelijkheid, die deelneming in de nood van de arme man uitdrukt. Geef het goede altijd op de beste wijze. Want uw hemelse Vader doet aldus.

Hoe vervult God nu de behoeften van Zijn kinderen? Doet Hij het karig, afgepast, met weerzin? Geenszins. Ik hoop, dat het nooit uw lot was, met een afgunstig man aan tafel te zitten, die op elke bete, die u nam, acht gaf, alsof er zoveel minder voor hem overbleef. Als iemand eet, aan welke tafel ook, al is het ook het meest gewone gerecht, hij begeert welkom te zijn. De vriendelijke ontvangst is het, die de aangenomen uitnodiging zo aangenaam maakt, als men de aandrang hoort: 'Eet vrienden, drinkt, o liefsten!' De ontvangst van een hart, dat alles doet wat het kan, is een genot, zoals de Schotse vrouw op een grote gemeentevergadering, toen zich niemand opdeed om logies te verlenen, uitriep: 'Komt mee, komt mee! Ik heb ruimte voor tien in mijn huis en ik heb plaats voor tienduizend van u in mijn hart! Komt vrij mee! Niemand zo welkom als u, die met mij aan mijns Heeren tafel hebt gezeten!' Hoe nu deelt God Zijn gunsten uit? Hoe vult Hij de lege vaten? De wijze, waarop Hij dit doet, is niet naar uw armoede, noch naar uw verdienste, maar *'naar Zijn rijkdom'*. Hij geeft als een koning. Broeders, ik moet het beter zeggen: Hij geeft als een God, en

zoals alleen een God geven kan, naar Zijn eigen Goddelijke rijkdom.
Maar dit is niet alles. Hij wil het doen op een wijze, die met Zijn heerlijkheid overeenkomt. *'Naar zijn rijkdom in heerlijkheid'*, dat is: zo rijk als God is in heerlijkheid, zo rijk is Hij in het geven. Hij gaat in de genadegaven, die Hij schenkt, niet beneden Zichzelf. Hij geeft overeenkomstig Zijn grootheid, welke de hoogst denkbare is. Hij geeft op een wijze, die Hem opnieuw verheerlijkt. Nooit heb ik één van Zijn kinderen, die een grote zegen van Hem ontving, horen zeggen, dat die gave God niet verheerlijkt. Nee, nee! Hoe meer Hij geeft, hoe heerlijker Hij is in de ogen van de mensen; en het behaagt Hem te geven, opdat Zijn heerlijkheid mag gezien en de rijkdom van Zijn geopenbaarde heerlijkheid verhoogd worden. Onthouding zou de Heere van de hemel niet verrijken; eerder zou het Hem in heerlijkheid doen afnemen. Maar geven verrijkt Hem met meer geopenbaarde heerlijkheid; en daarom behaagt het Hem, Zijn goedertierenheid te verbreiden.
In der waarheid, broeders, God geeft heerlijk. De berekeningen van God - dacht u er ooit over? Nu, laat mij zeggen, dat Hij altijd zodanig rekening houdt, als strekt om iets te laten overblijven, om de oneindigheid van Zijn goedheid te verheerlijken. Ik weet, dat het alzo is. Hij geeft ons niet juist zoveel licht als onze ogen kunnen opvangen, maar Hij overstort de wereld met licht, zodat wij onze ogen tegen de glans van de middagzon moeten beschermen. Op deze wijze voedde Zijn eniggeboren Zoon de duizenden, toen Hij de broden en vissen vermenigvuldigde, die ze eten zouden. Wij lezen, dat *'zij allen aten'*; en ongetwijfeld waren ze hongerig genoeg om veel te behoeven. En er wordt aan toegevoegd: *'En werden verzadigd.'* Er was een grote hoeveelheid nodig om mensen te verzadigen, die van ver derwaarts gekomen waren en de gehele dag niets te eten hadden gehad. Maar ze werden verzadigd, hoe machteloos en bezwijkend van honger ze ook geweest waren. Ja, maar hier blijft het niet bij: *'En ze namen van de overgeschoten brokken op twaalf volle manden.'* De Heiland had voor de uitdelers nog manden vol doen overblijven. Hij wil de zekerheid hebben, dat al onze behoeften vervuld zijn, zodat er geen behoefte meer overblijft en wij voorraad voorhanden hebben voor nog niet gekomen behoeften. Zal ooit de dag aanbreken, dat wij zeggen zullen: 'Breng nog een andere nood voor God ter vervulling', en dat het antwoord luiden zal: 'Ik heb geen behoeften meer'? Dan zal de olie van de genade stilstaan. Maar voor die tijd nooit. Nee, zoals ik al zei, ze zal dan niet ophouden, maar voort blijven stromen en stromen en stromen en stromen, zonder einde, *'naar Zijn rijkdom, in heerlijkheid, door Christus Jezus.'*
De Heere wil genoeg geven, genoeg voor altijd, genoeg van alles, genoeg voor alles, en meer dan genoeg. Er zal geen wezenlijke behoefte voor enig gelovige bestaan, of de Heere zal die geheel vervullen en overvloedig vervullen. Het is een wonderlijke uitdrukking: *'Vervuld tot al de volheid Gods'*; ze stelt ons zijn in God en Gods zijn in ons voor. Men heeft dit wel verklaard door een fles, die in de zee wordt ondergehouden en geheel volloopt, - dan is de zee in de fles. Houd ze nu overeind in de golven, laat ze zinken en u hebt de zee in de fles en de fles in de zee. Zo komt God in ons, en als wij niet meer omvatten kunnen, doet Hij ons in Hem leven. Wij zijn in de wezenlijke volheid van Christus gedompeld. Wat kan de sterkste verbeelding zich groter voorstellen, wat kan het sterkst hongerend hart meer begeren? Zo wil God al onze noden vervullen. Wel mag, u, die zelf aldus door God vervuld bent, ook anderen vervullen. Wanneer u zo van de oneindige goedertierenheid van God verzekerd bent, moet u zich geroepen gevoelen, Hem met onvoorwaardelijke toewijding te dienen.

IV. Laat ons, ten slotte, opmerken, waardoor de Heere onze behoeften vervult. Het is *'door Christus Jezus'*. Vervult God de behoeften van al de Zijnen door Christus Jezus?

Ja, ten eerste, door hun Christus Jezus te geven, want in Christus Jezus is alles. Christus is alles. De mens, die Christus heeft, heeft alle dingen, zoals de apostel zegt: *'Alles is uwe, want u bent van Christus, en Christus is Gods.'* U zult nooit een geestelijke behoefte hebben, die niet in Christus vervuld is. Hebt u moed nodig, Hij kan die scheppen; behoeft u geduld, Hij kan het u leren. Hebt u behoefte aan liefde, Hij kan ze in u wekken. U hebt reiniging nodig, maar daar is de fontein. U behoeft kleding, maar daar is het kleed van de gerechtigheid. U zoudt veel nodig hebben, indien u zonder Christus naar de hemel ging, maar u zult daar niet heengaan zonder Hem; juist daar zal Hij u met alles begiftigen. Hij is het, Die uw huis bereidt, u van uw bruiloftskleed voorziet, u naar Zijn troon geleidt, en u daar voor eeuwig met Hem doet neerzitten. God wil al uw eeuwige behoeften vervullen, door u Christus te geven.

Verder zullen u alle dingen geworden uit kracht van de verdienste van Christus. U verdient niets goeds, maar Hij verdient het, en Hij zegt: 'Stel dit op rekening van mijn arme dienaar.' Vrijelijk mag u aan de hemelse Bank de naam van Christus gebruiken, want hoewel God u Zijn gunst niet schenken kan, wil Hij ze u altijd schenken in Zijn geliefden, gestorven, opgewekte, biddende Zoon. Wanneer op Jezus' naam gepleit wordt, worden door de Vader alle dingen geschonken. God wil u alles geven door Christus. Gaat daarom tot niemand anders om iets te verkrijgen. Indien u in de geest begonnen bent, tracht dan niet, volmaakt te worden door het vlees. Indien uw hoop alleen berust op wat Christus gedaan heeft, houdt u dan daaraan en voegt er niets aan toe. Uw zinspreuk zij: 'Jezus alleen, Jezus alleen!' Jezus is uw al. In Hem zijn wij volmaakt. Aan de mate van Zijn liefde hebben wij niets toe te voegen. Christus, en Christus alleen, zal al uw nooddruft vervullen; al uw springaderen zijn in Hem. *'Het is des Vaders welbehagen, dat in Hem al de volheid wonen zou; en uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade.'*

Nogmaals, ik wens van God, dat veel arme zielen, hier tegenwoordig, die geen geloof bezitten, die niets goeds aan zich hebben, nochtans eens rondzagen in hun huis, of ze niet ergens een leeg vat bespeurden. Al wat Christus van u, arme zondaars, begeert, is, dat u leeg bent en komt en u met Zijn genade laat vervullen. Komt dan, komt juist, zoals u zijt! Brengt geen goede werken mee, noch gebeden, noch iets hoegenaamd, maar komt met al uw zonden en verkeerdheden en gebreken, die u als zoveel lege vaten kunt beschouwen. Komt voor alle dingen tot Jezus. 'Maar ik heb bijna geen gevoel van behoefte', zegt u. Komt ook daarvoor tot Hem. Men moet zeer behoeftig zijn om daaraan behoefte te gevoelen. Komt en ontvangt ze van Hem. Ik zeg u, o ziel, u hebt geen penning waarde van uzelf mee te brengen. Want alles wat u meent te bezitten, zal u alleen van Jezus terughouden. Kom in al uw armoede, als een bedelaar, als de armste van de bedelaars, kom en laat u door Jezus rijk maken. U, die geen lomp bezit om uw zonden te bedekken, kom, zoals u bent! De Heere Jezus is bereid, zelfs hen aan te nemen, die de Satan wegwerpt. Behoort u tot hen, die niets aannemelijks in zichzelf vinden kunnen, en zelfs door huns gelijken, die hen vroeger zochten, als te gering worden beschouwd; wend u dan nu tot de Heiland, want *'Deze ontvangt de zondaars'*. Kom als een bedelaar en bankroetier; graven kunt u niet, maar schaam u niet te bedelen, want *'mijn God zal naar Zijn rijkdom vervullen al uw nooddruft, in heerlijkheid, door Christus Jezus.'*

Wat u aangaat, die op mijn Heere niet vertrouwt hebt en u er op beroemt, dat u wel buiten Hem kunt, ik geloof, dat ik u uw eigen weg moet laten gaan. U zegt, dat u uw eigen zaken wilt doen, en niet van God wilt afhangen, of u met dweperij, zoals u het noemt, wilt ophouden. Nu, wij zullen zien. Al zien wij, dat de jongen moede en mat worden, en dat de jongelingen gewis vallen. Wij zien, dat de jonge leeuw armoede lijden en hongeren, en ook, dat de best beraamde plannen van de verstandigste

mannen falen. Zij, die gevallen zijn, verzekerden eens, dat ze op eigen benen konden staan - en juist zij zijn het diepst gevallen. Hoe het met u zal aflopen, zullen wij zien. Zij, die zich verheffen als met adelaarsvleugelen en trots en opgeblazen zijn, juist ze storten in het verderf, zodat het vlees niets heeft om daarin te roemen. Wat mij betreft, laat mij de Heere verbeiden en leven door het geloof in Hem. Is het niet beter, uit de diepe, onuitputtelijke volheid van God het leven te drinken, dan, eindeloos te staan pompen bij uw lege bakken, die geen water houden? Zelfvertrouwen mag goed zijn, bij het vertrouwen op God verduistert dit, zoals het licht van de sterren bij dat van de zon. *'Zwijgt de Heere en verbeidt Hem.' 'Vertrouwt op de Heere en doe het goede, bewoont de aarde en voedt u met getrouwheid, en verlustigt u in de Heere.' 'Hij zal u dekken met Zijn vlerken en onder Zijn vleugels zult u betrouwen; Zijn waarheid is een rondas en een beukelaar.'* Daar is een God, en zij, die Hem liefhebben, op Hem vertrouwen en Hem dienen, weten, dat Hij een goede Meester is. Job werd door de Duivel belasterd, toen deze kwam en zei: *'Is het om niet, dat Job God vreest?'* Hij liet het voorkomen, alsof Job de Heere uit winstbejag diende en door eigenbaat gedreven werd. Het was een grote leugen, en toch was het, in zekere zin, waar. Wanneer iemand hetzelfde van u zegt, neem het dan voor waarheid aan; houd het er voor, dat uw godsdienst u voordeel aanbrengt. God wil Zich door u niet voor niet laten dienen; laat de vraag bij u oprijzen: *'Wat nuttigheid is het, dat wij God dienen?'* U zult Zijn vrede, Zijn liefde, Zijn blijdschap, Zijn zorgen genieten, naar Zijn rijkdom, in heerlijkheid, door Christus Jezus. U zult ondervinden, dat in het houden van Zijn geboden een zeer groot loon is.

Gelovigen, u moet alles door Christus bezitten en niets buiten Hem. Hij, die de Zaligmaker niet vertrouwt en Hem niet looft, zal gelijk zijn aan Gideons vlies; terwijl alles in het rond vochtig was, was het vlies droog. Maar wie op God vertrouwt en Zijn Naam verheerlijkt, zal gelijk zijn aan Gideons vlies, doorvochtigd, terwijl alles daaromheen droog was. God hoort uw gebeden niet, dan door Christus Jezus. Maar wanneer die naam genoemd wordt, gaat de poort van de hemel open. God onthoudt niets wezenlijk goeds aan de mens Gods, die in Christus is. Maar ons pleiten moet zijn op Jezus het eerst, op Jezus het laatst, op Jezus aldoor. Wij moeten elke morgen en elke avond voor God verschijnen met het bloed van het Lam. Wat ik u bidden mag, zoekt Gods genade niet buiten Christus, maar vertrouwt op God in Christus, en u zult genoeg hebben voor alle noden en behoeften. Mag de Heilige Geest u bewaren in Christus Jezus om Zijns Naams wille. Amen.

26. GEESTELIJKE KENNIS EN HAAR INVLOED OP HET LEVEN

'Waarom ook wij, van die dag af dat wij het gehoord hebben, niet ophouden voor u te bidden en te begeren, dat u mag vervuld worden met de kennis van Zijn wil, in alle wijsheid en geestelijk verstand; opdat u mag wandelen waardiglijk de Heere, tot alle behaaglijkheid, in alle goede werken vrucht dragende, en wassende in de kennis van God.' Colossenzen 1: 9 en 10.

Voor de gemeente, die te Colosse bestond, dankte Paulus God van harte wegens veel zeer uitnemende zegeningen, voornamelijk voor het geloof, de liefde en de hoop van haar leden. Het zou voor onze harten een zeer heilrijke oefening zijn, wanneer wij God dikwijls dankten voor de gaven en genadegiften, die wij in onze Christenbroeders opmerken. Ik vrees, dat wij meer geneigd zijn, op hun gebreken te letten en te wanen, dat wij die betreuren, dan het werk van de Heilige Geest in hen na te gaan, en God uit de grond van ons hart voor hen te danken. Paulus voelde zich door wat hij bij de Colossensen waarnam gedrongen, God te bidden, hen nog meer te verrijken. Het moet ons verlangen zijn, dat onze beste broeders beter mogen worden en dat zij, die de Heere Jezus het meest gelijkvormig zijn, nog meer naar Zijn beeld gevormd mogen worden. Wij kunnen onze liefde tot onze broeders niet beter tonen, dan door allereerst de genade die in hen is te erkennen en voorts God te bidden, hen meer te schenken. Als met arendsogen zag Paulus op de gemeente te Colosse, die hij zozeer beminde, en bespeurde, dat het haar enigermate aan kennis ontbrak. De Colossische broederschap verschilde aanmerkelijk van de gemeente te Corinthe, die met veel gaven was toegerust en verrijkt met alle kennis. De Colossers hadden minder begaafde broederen onder zich, die als leraars konden optreden; en hoewel dit niet hun schuld was, deed het hen toch verarmen in kennis. Daar Paulus hen in niet één gewenste gave achteruit hoopte te zien gaan, bad hij zo dringend voor hen, dat ze vervuld mochten worden met kennis in alle wijsheid en geestelijk verstand. Als u deze brief doorleest, zult u bemerken, dat Paulus herhaaldelijk op kennis en wijsheid zinspeelt. Op het punt, waarin hij de gemeente zwak en gebrekkig achtte, vestigde hij zijn biddende aandacht. Hij wenste haar niet onwetend te zien. Hij wist, dat onkunde op geestelijk terrein de bestendige bron van dwaling, ongestadigheid en smart is, en daarom verlangde hij, ten tweede, dat ze in de dingen van God mochten onderwezen worden. Niet, dat ze geheel van de kennis van de zaligheid ontbloot waren, want in het zesde vers zegt hij, dat ze *'de genade Gods in waarheid bekend hadden'* en dat het woord van de waarheid vruchten van de zaligheid had voortgebracht. Maar zaligmakende kennis, hoezeer ook de meest wezenlijke gave, is niet de enige kennis, welke een Christen te zoeken heeft. Hij verlangt zowel nuttig als zalig te zijn. Zelf uit de duisternis verlost, verlangt hij ook anderen tot het wonderbare licht van de genade te brengen. Paulus wenste, dat zijn broeders behoorlijk tot de heilige dienst werden toegerust, zodat zijzelf de wil van de Heere kenden en bekwaam waren om anderen te onderwijzen. Hij wenste voor hen, dat ze voldoende kennis, versterkende kennis, opbouwde kennis, heiligende kennis, besturende kennis mochten bezitten, zodat ze tegen al de beproevingen, plichten en werkzaamheden van het leven waren opgewassen.

Ten aanzien van dit onderwerp wens ik vier opmerkingen te maken en bij elk daarvan een tijdje stil te staan. Mag de Heilige Geest ons door deze overdenking opbouwen in de kennis van God!

I. Mijn eerste opmerking betreft de grote waarde van hel voortdurend gebed, want zodra Paulus zijn hart van liefde voelde branden voor de gelovigen te Colosse en van het werk van de Geest onder hen gehoord had, begon hij zijn liefde te tonen, door zijn hart in gebed voor hen op te heffen. Hij deed dit voor hen, van wie hij wist, dat ze aan hem dachten.

Merkt op, dat het aanhoudend gebed een zeer belangrijk deel is van het werk van de Christen voor anderen. Wij zijn niet in de wereld gezonden om voor onszelf te leven, maar wij zijn leden van één lichaam, en elk lid is geroepen, tot de welstand en de kracht van het geheel het zijne bij te dragen. Het is waar, wij kunnen niet allen prediken, maar wij kunnen allen bidden; wij kunnen niet allen aalmoezen van het onze uitreiken, maar wij kunnen allen gebeden uit onze harten opzenden. In tijdelijke dingen mogen wij niet in staat zijn, de gemeente in haar gebrek aan stoffelijke middelen te hulp te komen. Maar wanneer wij in gebreke blijven, de gemeente te steunen door onze gebeden, dan zal het zijn door gebrek aan genade. Waarin u ook te-kort schiet, zeer geliefden, - en ik hoop, dat u in niets ten achter zult blijven - blijft niet achter in gebed voor al de gelovigen, opdat alle zegen hun overvloedig toekome.

Voortdurend gebed kan als een onschatbaar bewijs van liefde beschouwd worden en als de oorzaak van meer liefde. Wie werkelijk voor mij bidden wil, zal mij gewis bereidwillig vergeven, wanneer ik hem beledigd heb; hij zal mij opbeuren, wanneer ik in nood verkeer; en hij zal bereid zijn, mij bij te staan, wanneer ik een dienst heb te verrichten, die mij te zwaar valt. Geeft ons uw ernstige gebeden, en wij weten, dat wij in uw harten leven. Hoe schoon is het, aldus in de gelegenheid gesteld te zijn, onze liefde jegens elkander te openbaren. Wanneer onze hand verlamd is, kunnen wij nog bidden; wanneer onze ogen duister worden, kunnen wij toch nog bidden; wanneer wij door ziekte machteloos terneer geworpen liggen, kunnen wij nog bidden; en wanneer wij in gevallen komen, waarin wij buiten machte zijn, hulp te verlenen, maar toch met medelijden jegens een broeder vervuld zijn, kan ons medelijden altijd uiting vinden, want wij kunnen bidden en door gebed Hem te hulp roepen, Wiens hulp volkomen is. Daarom smeek ik u, wees uit liefde tot uw Heere en tot allen, die in Hem zijn, overvloedig in aanhoudend gebed, zoals de apostel dit was.

Aanhoudend gebed, nog eens, heeft zo hoge waarde, omdat het een onfeilbaar middel is tot verkrijging van de zegeningen, die wij voor onze vrienden begeren. Het is niet tevergeefs, dat wij vragen, want er staat geschreven: *'Een iegelijk, die bidt, ontvangt.'* Het is niet tevergeefs, dat wij voor anderen tussen beiden komen, want het belieft de Heere, zulke smekingen te verhoren. De onbaatzuchtige godsvrucht, die even vurig voor anderen als voor zichzelf bidt, is de Heere zo welgevallig, dat Hij er grote waarde aan hecht. Wanneer wij voor onze vrienden enige zegen wensen, is bidden de beste weg; ook wanneer wij wensen, dat ze vervuld worden met kennis in alle wijsheid, is onze veiligste weg, te bidden, dat het alzo geschieden mag. Natuurlijk moeten wij niet vergeten, hen te onderrichten en in hun onderzoek bij te staan voor zover dit in ons vermogen is, want elk oprecht gebed sluit het aanwenden van alle geschikte middelen in; maar het onderricht, dat wij geven, zal van geen nut zijn, tenzij wij er vooraf Gods zegen over inroepen, opdat onze vrienden gewillig mogen gemaakt worden om te leren en de waarheid aan te nemen, niet als eens mensen woord, maar als van de Heere Zelf. Geen ander dan geestelijk onderwijs kan ons geestelijk leven voeden. De Heilige Geest moet de Goddelijke waarheid ingang in het hart doen vinden of anders zal ze nooit wezenlijk erkend worden. Wat u ook wijselijk voor uw vriend verlangt, tracht het voor hem te verkrijgen, maar wend u eerst tot de troon van de genade. Indien u wenst, dat uw vriend bekeerd wordt, indien u verlangt, dat hij geschikt wordt, indien u begeert, dat hij in de kennis van God wordt onderwezen,

indien u wilt, dat hij opgewekt wordt tot een meer Gode welgevallig leven en tot hoger toewijding, bewijs hem dan deze gewichtige dienst: breng zijn zaak voor de Heere in het gebed; als u dat doet, hebt u de wijste weg ingeslagen om ten goede van hem te handelen.

Merkt op, broeders, want ik wens mij dicht bij mijn tekst te houden, dat zulk een aanhoudend gebed des te meer zal uitwerken, naarmate het onze onmiddellijke toevlucht is. De apostel zegt: *'Van die dag, dat wij het gehoord hebben, hebben wij niet opgehouden voor u te bidden.'* Hij begon terstond te bidden. Wanneer u het werk van de Geest in iemands hart bespeurt, bidt dan tegelijk, dat de heilige verandering met kracht bij hem mag voortgaan. Wanneer u enige achteruitgang of enig gebrek in uw broeder begint op te merken, vangt dan dezelfde dag, dat u dit blijkt, aan te bidden, dat dit gebrek van hem mag genomen worden. Het gebed moet niet vertraagd worden. 'Wie spoedig geeft, geeft dubbel', is een menselijk spreekwoord, maar ik geloof, dat, wanneer wij onverwijld bidden, wij dikwijls zullen ondervinden, dat God, door spoedig te geven, ons een dubbele zegen schenkt. Gewoonlijk zal diegene rijk naar de wereld worden, die met ijver de aardse goederen najaagt, en gewis zal hij, die het ijverigst is in het gebed, het rijkst worden in God. Stelt het geen minuut uit, spoedt u tot de troon van de genade. Nu is het de wel aangename tijd; de Heere wacht om u genadig te zijn. Wat u bidden moet, wijst de Heere u aan door middel van wat u juist omtrent uw vriend vernomen hebt; brengt daarom terstond zijn zaak voor de troon van de genade. De Goddelijke voorzienigheid heeft dat, wat het onderwerp van uw gebed behoort uit te maken, onder uw aandacht gebracht; begint daarom nog die zelfde dag daarvoor te bidden.

Onze gebeden zullen des te meer betekenis verkrijgen, wanneer ze even aanhoudend als onmiddellijk worden opgezonden. *'Van die dag, dat wij het gehoord hebben'*, zegt Paulus, *'houden wij niet op voor u te bidden.'* 'Maar', zegt iemand, 'had Paulus dan altijd voor de Colossensen gebeden, van de dag af, dat hij van hun weldaad vernomen had? Het zal maanden en jaren hebben aangehouden; zou hij nooit opgehouden hebben, te bidden?' Ik antwoord: Hij bad bestendig voor hen, in de zin, die hij te kennen geeft, door er bij te voegen: *'En te begeren.'* Nu, begeren is het wezenlijke van het gebed; werkelijk, begeren is de kern van het gebed en de woordelijke uitdrukkingen, waaraan wij de naam van gebed geven, zijn er dikwijls slechts de holster van; de innerlijke begeerte is het leven, de ziel, het wezen van het gebed. Hoewel u in het gebed niet altijd spreken kunt, kunt u toch altijd begeren in het gebed. De gierigaard begeert aanhoudend rijkdom, hoewel hij niet altijd over zijn goud en zilver spreekt; en de mens, die zijn naasten liefheeft en hun heil begeert, bidt voortdurend om hun welstand, hoewel hij zijn stem niet altijd in smeking verheft. *'Van die dag, dat wij het gehoord hebben'*, zegt Paulus, *'houden wij niet op voor u te bidden.'* Te bidden is een zegen; gestadig te bidden is groter zegen; de geest van het gebed is de grootste zegen; en daardoor is het, dat wij maanden en jaren in het gebed kunnen aanhouden. Het bidden moet, door omstandigheden, soms worden gestaakt; het aanhouden in het gebed moet meer bestendig en onveranderlijk worden; en de geest van het gebed, die een vurige begeerte is, moet voortdurend en blijvend worden. Moeilijk kunnen wij de waarde uitdrukken voor de gemeente en voor de wereld van het onophoudelijk gebed, dat dag noch nacht stilstaat, maar zonder verwijl opstijgt voor de Heere van de gehele schare van de gelovigen, zoals de wierook opgaat van het altaar.

Geliefde vrienden, ons onophoudelijk gebed zal des te krachtiger zijn, wanneer het een innerlijke uitboezeming tot God is. Ik houd het ervoor, dat de apostel hier door het gebruik van het woord *'begeren'* niet alleen wil te kennen geven, hoe hij aanhield met

bidden, maar de wijze, waarop hij bad - met 'begeerte'. Herinnert u, hoe de Heere er nadruk op legt: *'Ik heb grotelijks begeerd, dit Pascha met u te eten, eer dat Ik lijde.'* Ik wenste, dat wij altijd konden zeggen: 'Grotelijks heb ik in het gebed begeerd. Ik heb niet vluchtig om een zegen voor mijn vrienden gebeden, maar voor hen gepleit, als voor mijn eigen leven; ik heb met God geworsteld; ik heb met een innerlijke drang mijn smeking opgezonden, die uit de diepte van mijn hart tot de hoogte van de hemel opsteeg en gehoor vond bij God.' Vurigheid is een voornaam bestanddeel van het krachtig gebed. God geve ons met aandrang te smeken, want dan zullen wij onoverwinnelijk zijn.
Nog een enkele opmerking, om daarmee te besluiten. Het aanhoudend gebed wint in kracht, wanneer het niet door een enkel persoon wordt opgezonden, maar in innige vereniging met andere gelovigen. Paulus zegt: *'Ook wij'*; niet: 'Ik alleen', maar: *'Ook wij hebben, van die dag af, dat wij het gehoord hebben, niet opgehouden.'* Indien twee van u in enige zaak betreffende het koninkrijk van God overeenstemmen, bezit u een heerlijke belofte door een bijzondere toezegging van God. Gedenkt, hoe Abraham voor de steden van de vlakte bad, maar geen verhoring vond, totdat ook Lot zijn bede voor Zoar er bijvoegde. Toen werd de kleine stad gespaard. Ik vergelijk Abrahams voorbede met duizend pond gebedskracht, terwijl die van de arme Lot nauwelijks op een half ons geschat kan worden, maar toch deed die halve ons de balans overslaan. Zo vinden wij hier Paulus en bij hem is de jeugdige Timotheüs, die, in vergelijking met Paulus, bijna niet in aanmerking komt; toch is Paulus' gebed krachtiger, omdat Timotheüs' gebed met het zijne verenigd is. Onze Heiland zond Zijn discipelen twee aan twee uit en het is goed, wanneer ze twee aan twee tot Hem terugkomen in het gebed. lk raad u, broeders en zusters, veel samen te bidden. Als onverwachts een Christelijke vriend tot ons komt, zal zijn bezoek lichtelijk al pratende eindigen, tenzij u er een geestelijke winst, uit weet te trekken, door tenminste enkele minuten aan verenigd gebed te wijden. Meer dan eens op een dag, als een vriend met mij over de arbeid in dienst van de Heere komt spreken, zeg ik: 'Laat ons bidden, voor u heengaat', en bemerk dan altijd, dat het verzoek welkom is. Zulke gebeden vorderen niet veel tijd, en al deden ze het, dan is de tijd toch welbesteed: zulke verenigde gebeden zijn olie voor de raderen van de hemelse wagens van het leven, en maken, dat ze zich met minder geraas bewegen, dan wij maar al te vaak horen. 'Ik alleen' is gewis een goed woord in het gebed. Maar *'ook wij'* is een beter woord. Laat ons de handen ineenslaan in voorbidding voor onze broeders en de gehele gemeente van God.
Zo heb ik dan op het voornaamste gewezen, waardoor de betekenis van het aanhoudend gebed toeneemt. Beoefent deze hemelse kunst vlijtig. Ze oefent in tien duizend opzichten kracht uit. Ze strekt ten zegen van de gemeente. Broeders, bidt voor ons, bidt voor alle gelovigen, bidt voor alle zondaren, en u zult zodoende de weldoeners van uw geslacht zijn.

II. Onze tweede opmerking omtrent onze tekst is deze: wij leren hier de grote waarde van geestelijke kennis beseffen. Want elk ernstig, aanhoudend gebed wordt opgezonden, *'opdat u mag vervuld worden met de kennis van Zijn wil, in alle wijsheid en geestelijk verstand.'* Laat ons hier stilstaan bij het heil en de zegen van die geestelijke kennis, om welke de apostel en zijn vriend aanhoudend tot de Heere riepen.
Let, ten eerste, op de mensen, voor wie deze kennis begeerd wordt. Ze zijn 'heiligen, gelovige broeders', van wie wij lezen, dat ze *'de genade Gods in waarheid bekend hebben'* en Gode *'vruchten voortbrachten'*. Voor degenen, die de Heere al kennen, moeten wij niet ophouden te bidden. Zolang ze in dit leven verkeren, zijn ze niet

boven de behoefte aan onze gebeden verheven. Wij moeten bidden voor degenen, die de Heere nog niet kennen, dat Hij hun blinde ogen mag openen. Maar ook zij, die reeds van God geleerd zijn, hebben behoefte aan onze smekingen, opdat ze nog meer mogen leren. Wij worden grotelijks aangemoedigd te bidden, dat ze met alle kennis mogen vervuld worden, omdat de Heere al zoveel voor hen gedaan heeft. Wij mogen in dit geval niet zeggen, dat weinig kennis gevaarlijk is, want een weinig kennis van de dingen van God kan voldoende zijn om een ziel te redden; maar meer kennis is zeer begeerlijk voor hen, die de weinige kennis bezitten. Bidt daarom voor hen. Laat uw gebeden niet enkel en alleen voor de onbekeerden opgaan, maar ook voor onze jong-bekeerden, dat ze verder mogen worden opgebouwd. Het moet verkeerd aflopen, wanneer wij zo opgaan in het zoeken van verloren schapen, dat wij de lammeren vergeten. Het zou zeer tot onze schade zijn, ons werk thuis te verwaarlozen en met de tegenstanders daarbuiten te gaan strijden. Nee, laat ons dagelijks tot God roepen, dat de pas toebereide stenen gebouwd mogen worden op het enige fondament, en ingevoegd in de muren van de gemeente van God tot Zijn eeuwige eer. Wij begeren leven voor de dode, welstand voor de levende, wasdom voor de gezonde. Laat ons om grondiger kennis bidden voor onze jongere broeders.

Welke is de mate van deze begeerlijke kennis? Wij begeren voor hen, *'dat ze mogen vervuld worden met de kennis van Zijn wil'*. *'Vervuld'*; het is hoge wetenschap, wanneer het verstand en het hart en geheel ons wezen met kennis vervuld zijn. Paulus verlangde, dat een gelovige in niet één opzicht onwetend zou zijn: hij wenste hem vervuld te zien met kennis, want wanneer een maat met koren gevuld is, blijft er geen plaats over voor kaf. Ware kennis sluit dwaling uit. Mensen, die een verkeerde leer aankleven, zijn gewoonlijk zulken, die weinig van Gods Woord weten; daar ze geen kennis hebben opgedaan, zijn ze onvast en worden licht om gevoerd met alle wind van leer. Wanneer u lege plaatsen in uw geest laat bestaan, die niet door hemels onderricht worden aangevuld, zullen deze de duivel uitlokken, daarin te trekken en te huizen. Dat uw ziel vervuld worde en zo uw vijand worde uitgedreven! Paulus begeerde, dat de Colossische gelovigen vervuld werden, vervuld ten boorde toe, met de kennis van Gods wil. Broeders, wij wensen, dat u kent al wat u van Gods waarheid kennen kunt. Rome bloeit door de onkunde van de mens; het nieuwe Jeruzalem verblijdt zich in het licht. Geen kennis van Gods geopenbaarde wil kan u ooit schaden, wanneer ze geheiligd is. Koestert geen vrees voor wat men 'diepzinnige bestellingen' of 'de hoge dingen van God' noemt. Men beweert, dat deze dingen verborgen zijn en dat wij daarom niet trachten mogen, er in te dringen. Maar de in het Woord geopenbaarde waarheden zijn niet langer verborgenheden, aangezien ze ons door de Geest van God geopenbaard zijn; voor zover ze zijn geopenbaard, moet het onze begeerte zijn ze te loeren verstaan, en alzo vervuld te worden met Zijn kennis.

Laat ons trachten, de Goddelijke waarheid meer en meer van nabij te kennen. U kent iemand, want u ging hem op straat met een hoofdknik voorbij; een ander kent u veel beter, want u woonde met hem in hetzelfde huis; u kent hem het best van allen, want u hebt deelgenomen aan zijn smart, gedeeld in zijn blijdschap en hebt inderdaad gemeenschap met hem gehad door uw beider leven in eenzelfde stroom van vriendschap te doen samenvloeien. Wanneer u een geestelijke waarheid leert kennen, zoekt haar dan door en door te keren verstaan; tracht haar grond en inhoud te leren kennen; tracht haar door de toepassing van de Geest aan uw eigen hart te leren kennen, zodat u met haar vervuld wordt. U mag kennis in uw hoofd hebben, toch zal ze niet in uw hart overgaan, noch in uw geest dringen, die doordringen noch doorvoeden, totdat u er mee vervuld bent. O, hoe heerlijk, wanneer het Evangelie iemands gehele bestaan doorstroomt en hem gelijk de watervaten te Kana ten boorde

toe vervult. Heere, vervul Uw arme kinderen met de kennis van Uw wil!
Dit leidt mij tot de vraag, wat het voorwerp van deze kennis is. *'Vervuld met de kennis van Zijn wil.'* Wat is dat? Het doelt op Gods geopenbaarde wil. Paulus verlangde, dat de Colossensen zouden weten, wat God geopenbaard heeft, voor zover mensen dit kunnen bevatten, hetzij leer, voorschrift, ervaring of profetie. Hoe goed is het, de beveelde wil van God te kennen! Ons gebed moet dagelijks zijn: *'Heere, wat wilt U, dat ik doen zal?'* Heere, leer mij, wat zonde en wat gerechtigheid is, opdat ik het uitnemende van het snode lere onderscheiden. En wanneer er in Uw gemeente zelf geschil rijst over wat uw wil is, help mij dan, o Heere, dat ik mij niet bekommere om te weten, wat de wil van deze of gene geleerde, of wat de wil van enige vergadering, maar alleen wat Uw wil is. *'Tot de Wet en de Getuigenis!'* Ziedaar onze toetssteen. Onze begeerte is, vervuld te worden met de kennis van de wil van de Heere, teneinde die zonder voorbehoud te volbrengen. In het bijzonder wensen wij Gods wil te kennen, voor zover hij het Evangelie insluit. Want Jezus zegt: *'Dit is de wil Desgenen, Die Mij gezonden heeft, dat een iegelijk, die de Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, het eeuwige leven hebbe.'* O, hoe heerlijk, Zijn wil in dit opzicht zeer duidelijk te kennen, en uit te gaan en het overal te verkondigen, opdat de mensen de weg van het leven leren kennen en bewandelen, door ons woord. Voorts lezen wij in 1 Thess. 4 vers 3: *'Dit is de wil Gods, namelijk uw heiligmaking.'* Hoe heerlijk, vervuld te zijn met de kennis van de wil van de Heere, zodat u de betekenis van de heiligmaking leert verstaan en in uw dagelijks leven openbaart. Het is uw roeping, de mensen te leren, wat God met heiligheid bedoelt. Uw roeping wordt niet vervuld en de wil van God niet volbracht, wanneer u niet geheiligd wordt. Dit is het, waarmee wij behoefte hebben, vervuld te worden.
Weet iets, weet alles, dat wetenswaard is. *'Ook is de ziel zonder wetenschap niet goed.'* Wacht er u voor, gehoor te verlenen aan de onwetende, die er roem op draagt, dat hij niets weet. Maar laat het uw lust zijn, alles te leren kennen, wat door het onderwijs van de Heilige Geest uit het boek van de Heere te leren is. Richt al uw vermogens op de wil van God. Daal af in de diepten en bestijg de hoogten en vrees niets; bid de Heilige Geest, u met de waarheid te voeden, zoals Gideons vlies bevochtigd werd met de dauw uit de hemel, zoals de gouden kruik met manna was gevuld, of zoals de Jordaan vol was ten tijde van de oogst, wanneer haar oevers overstroomden.
Nog moeten wij de kracht, zowel als het onderwerp van deze kennis beschouwen: *'In alle wijsheid en geestelijk verstand.'* Wijsheid is meer dan kennis, want wijsheid is kennis, die goed gebruikt wordt. Kennis laat plaats voor dwaasheid open, maar wijsheid drijft haar uit. Kennis kan het paard zijn, maar wijsheid is de menner. De kennis, die iemand bezit, is gelijk aan het koren, dat in de schuur wordt opgetast. Maar wijsheid is de meelbloem, die tot voedsel wordt toebereid. Christenen hebben niet alleen te leren kennen, maar ook te gebruiken, wat ze weten en kennen. Gelukkig hij, die weet, wat hij ter rechter tijd te doen heeft. Veel mensen weten veel, als het een half uur te laat is. Maar vervuld te zijn met wijsheid is terstond gereed te zijn om de kennis in alle gevallen behoorlijk aan te wenden. Wijsheid stelt ons in staat, onze kennis vruchtbaar te maken voor het leven, het edele van het snode te scheiden, onze medechristenen in hun verschillende toestanden bij te staan, ons uit te strekken tot de zondaren en hen, die buiten zijn. Wij hebben wijsheid nodig om zodanig in onze zaken te handelen, dat de zwakke er niet door geërgerd, noch de naam van Christus daarom gesmaad wordt. Want louter kennis zal daartoe niet voldoende zijn. Kennis is de korenaar, wijsheid is het volle koren in de aar. Kennis is de stof, maar wijsheid is het kleed. Kennis is het timmervak, maar de wijsheid heeft haar huis gebouwd. Dat

onze kennis door genade geheiligd en van de leiding van de Geest vergezeld zij, opdat wij wijs mogen zijn, om te weten, wat de wil van de Heere is.
'Alle wijsheid', zegt de apostel. Allerlei wijsheid; wijsheid van alle soort; wijsheid, die u van pas kan komen in uw winkel; wijsheid, die dienstbaar kan zijn op uw kantoor; wijsheid, die de gemeente van God te hulp kan komen; wijsheid, die u besturen kan, wanneer u onder de onheiligste mensen verkeert. O, dat wij dan *'vervuld mogen worden met kennis in alle wijsheid'*!
Maar de wijsheid, die zich naar buiten openbaart, moet met geestelijk verstand gepaard gaan, dat innerlijk zijn kracht betoont. Ik weet bijna niet, hoe dit op te helderen; het is een inwendige kennis van de waarheid, de kennis van het innerlijke van de dingen. Het is een geestelijk erkennen, gevoelen, ervaren en aannemen van de waarheid, waarbij de ziel haar aanvaardt en in zich opneemt. Wij kennen mensen, die veel weten, maar weinig verstaan. Ze nemen blindelings aan, wat ze vernemen, maar ze hebben het nooit overdacht, overwogen, onderzocht, tot in de wortels nagespeurd of in het hart doorschouwd. Het is een groot voorrecht, in de gemeente mannen vol geestelijk verstand te hebben. Deze kunnen zeggen, dat ze het goede woord van het leven gevoeld en getast hebben en de waarheid, zoals die in Jezus is, hebben geproefd en gesmaakt. U weet, hoe het bij de offeranden vanouds toeging: een arme bracht tortelduiven of jonge duiven, en ten aanzien van die vogels lezen wij: *'De priester zal die met hun vleugelen klieven, niet afscheiden.'* Maar een rijk man in Israël bracht een var of ram, en dit offer werd niet alleen middendoor gedeeld, maar ook verder verdeeld en het vet en de *'ingewanden'* worden afzonderlijk vermeld. De geringere offerande stelt het offer van de onkundigen voor; ze hebben het Woord van God nooit recht onderscheiden en kennen de volheid van zijn betekenis niet. Maar de mens, die rijk is in genade, is te vergelijken met hem, die zijn var offerde, want hij kan tot de bijzonderheden doordringen en de verborgen zin van het Woord verstaan. Er ligt een diepte in verborgen, en wie door de Heere onderwezen is, zal ze vinden. *'De verborgenheid des Heeren is voor degenen, die Hem vrezen, en Zijn verbond om hun die bekend te maken'*; en gezegend zijn zij, die zo van Hem geleerd zijn, dat ze de verborgenheid van Zijn genade lezen!
Hierin ligt voor ons dus een sterke drang tot gebed. Laat ons, zoals wij al begonnen te zeggen, aanhoudend voor al onze broeders bidden. Heere, leer hen uw Woord verstaan. Laat hen uw Woord onderzoeken, en laat de daarin geopenbaarde waarheden doordringen tot hun gemoed en het geheel vervullen; verleen hun daarbij de gave, om in het dagelijks leven de kennis aan te wenden, die Uw Geest hun geschonken heeft; opdat ze meer en meer in het diepst van hun ziel geleid worden in al de waarheid, en dat ze met al de heiligen mogen begrijpen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij.

III. Laat ons nu, ten derde, uit onze tekst de invloed van de geestelijke kennis op het leven leren kennen. Paulus bidt voor zijn vrienden, *'dat ze mogen vervuld worden met de kennis van Zijn wil, in alle wijsheid en geestelijk verstand; opdat ze mogen wandelen waardiglijk de Heere, tot alle behaaglijkheid.'* Let er wel op, wat de strekking is van deze bede: *'Opdat ze wandelen mogen.'* Hij doelt op de uitwerking op het leven.
Hij wenst, dat de gelovigen zodanig onderwezen worden, dat ze overeenkomstig het beste voorbeeld wandelen mogen. De Heere Jezus waardiglijk te wandelen, vatten wij niet in die zin op, alsof Paulus verlangde, dat ze een waardigheid zouden bezitten, waardoor ze verdienden, met de Heere te wandelen. Maar hij wenste, dat ze overeenkomstig hun deelgenootschap aan Christus zouden leven. Zou u iemand met

Christus langs de straat willen zien wandelen in een afzichtelijk gewaad? Immers nee. Nu, wanneer iemand melaats is, wil Christus hem eerst genezen, alvorens met hem te wandelen. Laat geen discipel van Christus wandelen op een wijze, die zijn Heere tot oneer strekt. Als u met een koning wandelt, zult u zich koninklijk aanstellen; als u in gezelschap van een prins bent, zult u zich niet voordoen als een harlekijn. Geliefde vrienden, wij hebben Jezus zodanig te kennen, dat ons leven het Zijne gelijkvormig wordt, dat onze gehele openbaring meer en meer het karakter van Jezus vertoont, onze volmaakte Heiland waardig. Dat is een verheven maatstaf, niet waar? Het is altijd beter, een verheven maatstaf te hebben, dan een lage, want wat wij te boven kunnen gaan, is niet geschikt tot voorbeeld. Wanneer wij ons een lage maatstaf stellen, zullen wij daar beneden geraken. Wie zich de maan tot doelwit stelt, zal hoger mikken, dan wie op een struik schiet. Het is goed, geen minder doel te hebben, dan de begeerte om Jezus' leven na te leven, een leven van teerheid, een leven van zelfopoffering, een leven van edelmoedigheid, een leven van eerbaarheid, een leven van heilige toewijding, een leven van innige gemeenschap met God. Het leven van Jezus, de samenvatting van alle volmaaktheden, is het toonbeeld, dat wij hebben na te jagen met ons gehele hart.

Voorts, de apostel verlangt, dat wij toenemen in kennis, om onze beste vriend welbehaaglijk te leven: *'Werkelijk de Heere, tot alle behaaglijkheid.'*

Is dat niet mooi? Te leven om God in alle opzichten te behagen! Veel leven om zichzelf te behagen, anderen om hun naasten te behagen, anderen om hun vrouw te behagen, anderen om hun kinderen te behagen, en sommigen leven, alsof ze de duivel wensten te behagen. Maar onze roeping is het, Hem te behagen, Wiens dienaren wij zijn. Zonder geloof is het onmogelijk Hem te behagen; weg dus met het ongeloof! Zonder heiligmaking zal niemand Hem zien, veel minder Hem welbehaaglijk zijn. Laat ons daarom de heiligmaking najagen, en mag de Heere ze in ons werken! *'Tot alle behaaglijkheid'*; zodat wij God mogen behagen, van het ogenblik dat wij 's morgens opstaan, totdat wij ons 's avonds te ruste begeven en Hem zelfs behaaglijk zijn in onze slaap. Dat wij Hem behaaglijk mogen eten en drinken; dat wij Hem behaaglijk mogen denken en spreken; dat wij Hem behaaglijk mogen staan en gaan; dat wij Hem behaaglijk ons lijden mogen dragen; *'waardiglijk wandelende de Heere, tot alle behaaglijkheid.'* O, Gezegende mens, wiens leven in alle opzichten God behaaglijk is! De apostel Paulus begeert, dat wij mogen vervuld worden met de kennis, juist tot dat doel. Wanneer ik de wil van God niet ken, hoe kan ik dan Gods wil doen? Met één woord, hoe kan iets God behaaglijk zijn, dat onwillekeurig, zonder de bedoeling van Zijn wil te doen, gedaan wordt? Ik vrees, dat veel kinderen van God hun hemelse Vader meer door veel zonden uit onkunde beledigen, een onkunde, waarin ze geen enkele dag moesten verkeren. Mocht het goed begrepen worden, dat zonden uit onkunde wezenlijke zonden zijn. Ze hebben wel dat giftige en verzwarende niet, dat er in de zonden, tegen licht en beter weten in begaan, gevonden wordt, maar toch zijn het zonden. Want de maatstaf van onze plicht is niet ons licht, maar de wet van God. Wanneer iemand er zich op beroept, dat hij volgens zijn geweten handelt, ontschuldigt dit zijn verkeerdheid niet, wanneer zijn geweten een onverlicht geweten is en hij het in het duister begeert te houden. Wij hebben de wil van de Heere te gehoorzamen; die wil is de maatstaf van het heiligdom. Ons geweten is menigmaal gelijk aan een onzuivere balans en misleidt ons; mag het ons streven zijn, een heldere kennis van het Woord te verkrijgen, opdat wij beproeven mogen, welke de volmaakte en welbehaaglijke wil Gods zij. De wet verschoont geen dwalingen, die door een valse weegschaal zijn ontstaan; als iemand zegt: 'Ik dacht, dat mijn maten en gewichten goed waren', is hij daarmee niet verontschuldigd. De wet rekent met feiten, niet met

inbeeldingen; de gewichten moeten onberispelijk juist zijn, of de straf volgt. Zo is het ook met het geweten; het moet onderwezen zijn in de kennis van Gods wil, en wanneer het dat niet is, is zijn gebrek geen ontschuldiging voor het kwaad. Vandaar de volstrekte onmisbaarheid van kennis voor ware heiligheid. God schenke ons de genade, dat wij Zijn wil mogen kennen en die gehoorzamen *'tot alle behaaglijkheid'*.
Zie nogmaals onze tekst in: *'Opdat u mag wandelen, waardiglijk de Heere, tot alle behaaglijkheid, in alle goede werken vrucht dragende.'* Paulus begeert, dat wij de beste vrucht dragen. Zonder kennis kunnen wij geen vrucht dragen; in wat wij niet kennen, zullen ons de vruchten tenminste ontbreken. Daarom begeert hij, dat wij goed onderwezen zijn, opdat wij overvloedig vrucht mogen dragen, God tot heerlijkheid. Hij zegt: *'In alle goede werken vrucht dragende'*; en dit betekent veel. Hij verlangt, dat wij zo vol van goede werken zullen zijn, als wij kunnen dragen. Velen worden daarin belemmerd, omdat ze niet weten, hoe ze zich in de heilige dienst hebben aan te stellen. Hoe kan iemand als prediker vrucht dragen, indien hij niet weet, wat hij prediken moet? Voorzeker, hij mag de eerste beginselen van de leer van het kruis verkondigen, zelfs dát zal hij op een verkeerde wijze doen. Want werkelijk, iemand kan niet onderwijzen, wat hijzelf niet weet. De ijverige, maar onkundige man zou meer vrucht dragen, indien hij helderder kennis had van de dingen van God. Wanneer u in de dingen van het dagelijkse leven even onkundig bent als in de dingen van God, zult u de gerede prooi worden van deze of genen valse onderrichter, die het op u gemunt heeft. In honderd gevallen zal onwetendheid u gevaar doen lopen, u de gelegenheden om te slagen doen ontglippen of u aan noodlottige misvattingen blootstellen. Kennis is voedsel voor het oprecht gemoed en sterkt het in het werk van de Heere. Het is een voorname zaak, kennis te hebben, als goede aarde rondom de wortels van de ziel, om het hart vruchtbaar te maken, opdat de trossen van het werkdadig leven zich mogen uitzetten als die van Eskol: schoon, menigvuldig, liefelijk en vol. Dat onze Heere, de Koning van Israël, Wie de wijngaard toebehoort, een overvloedige oogst ontvange van al de arbeid voor Zijn wijngaard, die Hij geplant heeft.
Er is nog een andere opmerking in dit vers, waarvoor ik uw aandacht vraag. Paulus begeerde, dat ze zouden toenemen in rijke verscheidenheid van de beste dingen. Hij zegt: *'In alle goede werken vrucht dragende.'* Hier is ruimte en verscheidenheid genoeg: *'In alle goede werken.'* Bent u bekwaam om het Evangelie te prediken? Predik het. Heeft een klein kind behoefte aan troost? Troost het. Kunt u zich opmaken en heerlijke waarheid verdedigen voor duizenden? Doe het. Heeft een arme gelovige behoefte aan een bete brood van uw tafel? Zend ze hem toe. Laat werken van gehoorzaamheid, van getuigenis, van ijver, van liefdadigheid, van medelijden, van menslievendheid in uw leven gevonden worden. Zoek niet bij voorkeur hoge dingen, maar verheerlijk de Heere ook in de kleine, *'in alle goede werken vrucht dragende'*. In de natuur hebt u nimmer een boom gezien, die alle soorten van vruchten droeg, en u zult er ook nooit één zien. Ik heb een boom gezien, die zo geënt was, dat hij terzelfder tijd vier soorten van vruchten droeg; doch ik bemerkte dat het met twee van die soorten slecht gesteld was. Want één van de enten, meer dan de andere aan de stam verwant, trok de meeste sappen tot zich en bloeide, maar ten koste van de andere takken. De tweede vruchtsoort hield zich tamelijk wel, maar niet zo goed, als ze zou gedaan hebben op haar eigen stam. Wat de derde en de vierde aangaat, ze konden het nauwelijks tot de kleinste vrucht brengen. Deze boom werd mij als een grote merkwaardigheid aangewezen; het is niet waarschijnlijk, dat praktische boomkwekers door deze proef zullen worden aangemoedigd. Maar wat zou u denken van een boom, waaraan u druiven en vijgen en olijven en appelen en alle andere goede vruchten tegelijkertijd zag groeien? Dit is het zinnebeeld van wat beproefde gelovigen zullen

verkrijgen; ze zullen alle soorten van goedheid en liefelijkheid voortbrengen tot eer van hun hemelse Vader. Ik twijfel niet, dat u natuurlijk het meest, ijveren zult in zekere goede werken, waarvoor u de meeste bekwaamheid bezit, maar nog moet alles van uw gading worden. In het grote huis van de gemeente van de Heere zijn dienstbaren nodig, die niet alleen koks en werkmeiden willen zijn, maar in het algemeen dienstknechten en dienstmaagden voor alle werk, bereid om alles en allerlei te doen. Ik heb dienstboden in Engeland gekend, die buiten hun bepaald werk geen stap gedaan zouden hebben om het leven van hun meester te redden; dat is een soort van dienstbaren, waarvan hoe minder hoe beter is.
In Indië wordt dit tot een belachelijk uiterste gedreven. De Hindoestaanse waterdrager zal het huis niet aanvegen, noch het vuur aanleggen, noch uw kleren kloppen - hij wil water halen en niets anders doen; dientengevolge hebt u voor elk bijzonder werk een afzonderlijke bediende nodig, en dan zal elk zijn eigen kleine beetje doen, maar hij zal er geen duimbreed buiten gaan. Wanneer wij de Christelijke gemeente binnentreden, moeten wij bereid zijn, de voeten van de heiligen te wassen, hun lasten te dragen, hun wonden te verbinden, hun vijanden te bestrijden, of als hun op zichters, herders of verplegers op te treden. Men heeft weleens gezegd, dat, wanneer twee engelen in de hemel tot de dienst van de Heere geroepen werden en er twee werken uit te voeren waren, een koninkrijk te besturen en een straat te vegen, geen van de twee een keuze zou hebben ten opzichte van wat hem werd opgedragen, maar dat ze met blijdschap de wil van de Heere zouden volbrengen. Laat ons tot alles bereid zijn, tot alles, dat vrucht kan dragen voor de Geliefde.
Hoe komt het, dat veel op deze alomvattende wijze geen vrucht dragen? Omdat ze niet vervuld zijn met kennis in alle wijsheid. Als iemand zegt: 'U vraagt mij, het geringste werk te doen. Weet u niet, dat ik een man van bijzondere bekwaamheid ben, wie voornamer werk past?' Ik durf beweren, dat hij een onwetend mens is. Zelfverheffing is gekroonde onkunde. Waarschijnlijk hebt u weleens gelezen van zeker befaamd korporaal in Amerikaanse dienst, een honderd jaar geleden. Een generaal zag, terwijl hij rondreed, enige manschappen bezig met een boomstam op te tillen. Ze kwamen handen te kort en het werk schoot slecht op. Maar hun vermaarde korporaal bleef er bij staan en commandeerde op hoge toon. De generaal kwam nader en zei: 'Waarom helpt u hen niet en zet u er uw schouder niet onder?' 'Wel, mijnheer', sprak de grootse, kleine officier, 'hoe kunt u aan zo iets denken? Weet u niet wie ik ben? Ik ben korporaal.' De generaal steeg van zijn paard, trok zijn jas uit en hielp de boomstam oplichten en door zijn handige hulp volbrachten de soldaten hun taak. Toen keerde hij zich tot de hoge en machtige heer en zei: 'Mijnheer de korporaal, als u eens weer zulk een werk te doen hebt als dit, kunt u om mij zenden; ik ben generaal Washington.' Evenzo zou de Heere Jezus, indien Hij hier verkeerde, duizend dingen doen, waarvoor zijn arme, kleine dienaren te groot zijn om ze aan te roeren. Ik ken u, waarde broeder, u bent te bekwaam, te oud, te geleerd om de Zondagsschool te dienen! Ik weet, u bent te eerwaardig om een traktaatje uit te reiken. Ik bid u, laat zulke onnozele gedachten varen en vraag, hoe u op enige wijze van dienst kunt zijn. Hebt u tot hier toe weinig gedaan, doe voortaan veel. Hebt u veel gedaan, doe meer. En hebt u meer gedaan, bid dan om genade, om het tot de hoogst mogelijke trap in dienst van de Heere te brengen.

IV. Laat ons nu, ten vierde, de wederkerige invloed van de heiligmaking op de kennis beschouwen. Wij kunnen daartoe over slechts weinig tijd beschikken, maar laat mijn weinige woorden in uw hart zinken. *'In alle goede werken vrucht dragende.'* En wat verder? *'En wassende in de kennis van God.'* Let hier op. Het schijnt dus, dat heiligmaking de weg tot kennis is. God heeft dit zo verordend. Wanneer iemand zijn

wil doet, dan zal hij *'de kennis van God'* verkrijgen. Als u leest en peinst en de mening van de Schrift niet vatten kunt, sta dan op en doe iets, en al doende zult u de verborgen zin leren verstaan. Heiligheid van hart zal de verlichting van uw verstand doen toenemen.

Merkt u wel op, dat deze kennis al hoger gaat? Want Paulus bidt eerst, *'dat ze vervuld mogen worden met de kennis van Gods wil'*, maar gaat voort met voor hen de kennis van God zelf te smeken. O, heerlijke groei van die kennis, van de kennis van de wet tot de kennis van de Wetgever!

Eerst de kennis van het voorschrift, dan de kennis van Hem, uit Wiens mond het voortkomt! Dit is het toppunt van de kennis, Christus te aanschouwen en de Vader te kennen en van harte te leren zeggen: 'Werkelijk, onze gemeenschap is met de Vader en met zijn Zoon Jezus Christus.'

Voor een andere gedachte nog verzoek ik uw aandacht. Menigmaal spreekt de apostel, naar de klank van Zijn Woorden beoordeeld, onmogelijke dingen uit, en toch is wat hij zegt niet alleen vol diepe zin, maar ook volkomen juist. Merk op wat hij hier zegt. In het negende vers zegt hij*: 'Dat u mag vervuld worden met de kennis van Zijn wil.'* Kan er iets uitnemender zijn? Het vat is tot de rand toe gevuld, wat kan het nog meer bevatten? Toch zegt de apostel: *'Wassende in de kennis van God.'* Wat mag dat betekenen? Wanneer het hart ten boorde toe gevuld is, hoe kan het dan nog meer omvatten? Wanneer de mens vervuld is met kennis, hoe kan die kennis dan wassen? Kan er dan nog sprake van wassen zijn? Ik geloof het raadsel te kunnen verklaren. Hier is het antwoord: 'Maak het vat groter en dan kan er toeneming bestaan.' Deze oplossing van de moeilijkheid te vinden, eist geen grote scherpzinnigheid. Paulus leert ons hier duidelijk, dat, wanneer wij tot vervullens toe zijn opgewassen in kennis, hij ons toebidt, dat wij mogen toenemen in vermogen om nog meer te kennen. Hij wenst, dat ons bevattingsvermogen vergroot wordt, dat, wij van kinderen tot jongelingen en van jongelingen tot vaders mogen opwassen en zo vervuld, vervuld, alleszins vervuld mogen worden tot al de volheid van God. De Heere geve het ons in zachtmoedigheid te verstaan, dat, wanneer wij al vervuld zijn met kennis, wij nog kunnen voortgaan, want *'wij hebben het niet alreeds verkregen'*. Laat niemand menen, dat hij niet verderop kan.

'Er is', zegt Augustinus, 'een zekere volmaaktheid naar de maatstaf van dit leven, en tot deze volmaaktheid behoort, dat zulk een volmaakt mens weet, dat hij nog niet volmaakt is.' Dit beaam ik van harte. Er is in dit leven een zekere volwassenheid te bereiken tot de grootte van een mens; en tot die volwassenheid behoort, dat de mens weet, dat hij nog in kennis vorderen kan. Bernard zegt: 'In het geheel geen goed mens is hij, die niet beter begeert te worden.' Ook dit oordeel stem ik toe. Velen konden goed worden, indien ze niet opgeblazen waren door de waan van hun eigen volmaaktheid. Anderen zijn goed begonnen, maar zullen niet opwassen, omdat ze menen, al volwassen te zijn. O, dat wij allen vervuld mogen worden, vervuld met alle kennis, vervuld met alle heiligheid, vervuld met de Heilige Geest, vervuld met God, en nog mogen opwassen in kennis, in heiligheid en in gelijkvormigheid aan God tot Zijn eer. Zegene de Heere ons daartoe om Jezus' wil. Amen.

27. CHRISTUS

'Christus onder[2] u, de Hoop der heerlijkheid.' Colossenzen 1: 27.

Het Evangelie is het grote geheim, de verborgenheid van de verborgenheden. Het was voor alle eeuwen en geslachten bedekt, maar is nu aan de heiligen geopenbaard. Aan de mensheid in 't algemeen was het geheel onbekend, en het uitverkoren volk, dat er iets van aanschouwde, zag alleen in de rook van de offerande en de sluier van de schaduwbeelden gehuld. Het bleef een verborgenheid, die door geen schranderheid te onthullen was, en had eeuwig geheim moeten blijven, had het God niet in Zijn oneindige genade behaagd, het door de Heilige Geest te openbaren. In een nog dieper zin blijft het zelfs thans nog een verborgenheid, tenzij de Geest van God het ons persoonlijk geopenbaard heeft, want de openbaring van het Evangelie in Gods Woord onderwijst op zichzelf de mens niet tot het eeuwige leven; het licht is helder genoeg, maar het ontdekt niets, voor de ogen geopend zijn. Aan en in elk mens afzonderlijk moet door het werk van de Heilige Geest Christus geopenbaard worden, en anders blijft hij zelfs midden op de dag van het Evangelie in de duisternis. Gelukkig en gezegend degenen, wie de Heere het Goddelijk geheim ontdekt heeft, dat profeten en koningen niet ontdekken konden en dat de engelen begerig waren in te zien.

Broeders, wij leven in een tijd, dat het Evangelie duidelijk in Gods Woord geopenbaard is, en dat dit Woord zijn getrouwe predikers heeft, die Zijn leer ijverig verbreiden; laat ons toezien, dat wij de verborgenheid niet minachten, die nu onder ieders bereik wordt gebracht. Laat de algemeenheid van die zegen ons zijn waardij niet doen geringschatten. Laat ons bedenken, hoe de Israëlieten in de woestijn engelenvoedsel aten, totdat ze het zolang, als aanhoudend en zo overvloedig genoten hadden, dat ze het in hun boze ontevredenheid *'licht brood'* noemden.

Ik vrees dat veel in deze tijd zo verzadigd zijn van het Evangelie, zoals dezulken, die te veel honig eten. Ze vermeten zich zelfs, het hemels Woord als 'algemeen bekend' aan te duiden en spreken er over als niet slechts 'de oude, oude geschiedenis', maar ook een verouderde en versleten zaak. Zijn niet velen, die nieuwtjes bejagen, die naar bijzondere, aangrijpende dingen hunkeren, die naar de geestelijke zwijmel van aandoenlijke prediking dorsten, oververzadigd van de gekruiste Christus, niettegenstaande Hij het Brood is, Dat uit de hemel is nedergedaald?

Wat ons betreft, laat ons voor deze dwaasheid op onze hoede zijn; laat ons tevreden zijn met het oude voedsel en dagelijks bidden: *'Heere, geef ons altijd dit brood!'* Dat het ons nooit ga als met de Joden in de tijd van de apostelen, die het Woord des levens ten ene male verwierpen, zodat de waarheid hun een steen des aanstoots werd en degenen, die het predikten, gedwongen werden zich tot de heidenen te wenden. Wanneer wij de hemelse boodschap minachten, kunnen wij niet verwachten dat het ons beter gaan zal dan hun; laat ons het gevaar niet klein achten van Hem te verwerpen, Die uit de hemel tot ons spreekt. Indien er leven is, verheugt er u in; is er licht, wandelt er in; is er liefde, blijft er in. Wanneer de Heere, de almachtige God, de schatkamers van Zijn genade ontsloten en een eeuwige zegen onder uw bereik gesteld heeft, strekt dan de hand van het geloof uit en verrijkt u er mee. Keert uw God, uw Zaligmaker, de rug niet toe. Want daardoor keert u het eeuwige leven en de hemel uw rug toe. God verhoede, dat iemand van u het doe!

In onze tekst hebben wij in weinige woorden die grote verborgenheid, waarvan de

[2] Engelse vertaling in 1887.

hemel als in barensnood verkeerde, die verborgenheid, welke de verandering van deze arme wereld in nieuwe hemelen en een nieuwe aarde omvat; wij hebben haar, zeg ik, geheel in een toonschaal in de zeven woorden van onze tekst: de schatten van de heerlijkheid van deze verborgenheid mogen hier, als ter openbare bezichtiging gesteld, worden beschouwd: *'Christus onder u, de Hoop der heerlijkheid.'*
Onder de bijstand van de Heilige Geest wens ik over deze verborgenheid in drieërlei opzicht te spreken: het wezen daarvan is *'Christus'*; de schoonheid daarvan is *'Christus in u'*; en hel uitzicht daarvan is *'de Hoop der heerlijkheid'*. De woorden laten zich lezen als een boek over de godgeleerdheid, samengevat in één enkele regel: *'Christus in u, de Hoop der heerlijkheid.'*

I. De eeuwige verborgenheid van het Evangelie, het wezen daarvan is Christus. Nauwelijks weet ik waar het woord *'welke'* op slaat, wanneer de apostel spreekt over *'de rijkdom van de heerlijkheid van deze verborgenheid onder de heidenen, welke is Christus onder u, de Hoop der heerlijkheid'*; hetzij op *'rijkdom'*, hetzij op *'heerlijkheid'*; en ik zal mij niet bezig houden dit thans te onderzoeken. Het kan op ieder van deze drie woorden terugslaan en nog het best op die alle samen. Ziet het op *'de verborgenheid'*, Christus is die verborgenheid: *'Buiten allen twijfel, de verborgenheid van de godzaligheid is groot: God is geopenbaard in het vlees.'* Ziet het op het woord *'heerlijkheid'*, zonder tegenspraak bezit onze Heere Jezus Christus *'een heerlijkheid als des Eniggeborene van de Vader, vol van genade en waarheid.'* Is Hij niet *'het afschijnsel van de heerlijkheid des Vaders'*? Laat men het terugslaan op het woord *'rijkdom'*, u hebt dikwijls gehoord van *'de onnaspeurlijke rijkdom van Christus'*, want in Hem woont al de volheid van de Godheid lichamelijk.
O, welk een rijkdom van genade van God, welke het de Vader behaagd heeft ons in Christus Jezus deelachtig te maken! Christus is de *'verborgenheid'*, de *'rijkdom'* en de *'heerlijkheid'*. Hij is dit alles; en geloofd zij Zijn Naam, Hij is dit alles onder ons, arme heidenen, die eerst als de honden waren, nauwelijks waard geacht de kruimkens van onder de tafel van de kinderen te eten, en toch zijn wij nu in de plaats van de kinderen aangenomen, tot erfgenamen van God en mede-erfgenamen met Christus Jezus gemaakt. Rijkdom van de heerlijkheid onder de heidenen zou in de eerste eeuw als spotternij hebben geklonken, en toch is die uitdrukking in deze dage hoogst juist, want alles is van ons in Jezus Christus, de, Heere.
Het wezen van deze verborgenheid is Christus Zelf. In onze dagen houden zekere zogenaamd wijze mensen zich ijverig bezig met een gemeente zonder Christus te stichten en een zaligheid zonder een Zaligmaker te prediken; maar hun Babelbouw is als een ingebogen wand en een aangestoten muur. Het middelpunt van de gezegende verborgenheid van het Evangelie is Christus zelf in Zijn persoon.
Welk een wonderlijk beramen, dat de oneindige God de menselijke natuur zou aannemen. Nooit zou het bij mensen zijn opgekomen, dat aan zulk een vrijwillige vernedering kon gedacht worden. En dat het desniettemin geschied is, is een grote verborgenheid van ons geloof. God en mens in één persoon is het wonder van hemel en aarde en hel. Wel mocht David uitroepen: *'Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, en de zoon des mensen, dat Gij hem bezoekt?'* De eerste gedachte van de vleeswording was geboren in de ondoorgrondelijke wijsheid van God. Almachtige alwetendheid was nodig om het denkbeeld van *'Immanuël, God met ons!'* te verwekken. Denkt het in! De Oneindige een Kindeke, de Oude van dagen een Kind, de Eeuwig Gezegende een Man van smarten, verzocht in krankheden! Het denkbeeld is onnaspeurlijk, ontzaglijk, Goddelijk! O, dat deze vereniging van de twee naturen ooit heeft kunnen plaatsgrijpen!

Broeders, het hart van het Evangelie klopt in deze waarheid. De Zoon van de Allerhoogste was geboren in Bethlehem, en bij Zijn geboorte, voor Hij een daad van rechtvaardigheid gedaan of een druppel bloed vergoten had, zongen de engelen: *'Ere ze God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde; in de mensen een welbehagen!'* want ze wisten, dat de vleeswording op zichzelf een rijkdom van zegeningen voor de mensen insloot. Wanneer de Heere Zelf onze mensheid aannam, dan ligt daarin een onschatbare zegen voor het menselijk geslacht in verscholen. *'Een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven'*, en in dat Kind en in die Zoon vinden wij onze zaligheid. God in onze natuur kan voor ons niets dan enkel blijdschap betekenen. Hoe grotelijks is ons geslacht hierin begenadigd! Welk ander schepsel heeft God aldus aangenomen? Wij weten dat Hij de engelen niet heeft aangenomen, maar Hij heeft het zaad van Abraham aangenomen en nu is in het hele heela1 de mens God het naast. Hij, Die een weinig minder dan de engelen geworden was, vanwege het lijden van de dood, is nu met heerlijkheid en eer gekroond en gesteld over de werken van Jehovah's handen! Dit is inderdaad het Evangelie. Moet dit zondaars niet doen hopen? Wanneer er daar Één is in onze natuur, die 'Licht uit Licht, waarachtig God uit waarachtig God' is, beseft u dan niet, dat dit iets voor u insluit? Wekt niet het *'vlees geworden Woord'*, dat onder de mensen gewoond heeft, hoop in uw boezem, en dringt het u niet tot het geloof dat u nu gered kunt worden? Voorzeker, het feit, dat er zulk een vereniging tussen God en mens bestaat, is de onuitsprekelijke verheuging van elk wedergeboren hart.

De persoon van onze Heere bestaat nog heden ten dage op dezelfde wijze. Hij is nog God en mens; nog kan Hij volkomen medelijden hebben met onze mensheid, want Hij is been van ons been en vlees van ons vlees; en nu kan Hij ons tot in het oneindige toe te hulp komen, aangezien Hij de Vader evengelijk is. Hoewel als God geopenbaard, toch is Jezus niettemin mens; hoewel werkelijk mens, is Hij niettemin God; en dit is voor ons een deur van de hope, een bron van troost, die nooit op kan houden te springen.

Wanneer wij aan onze Heiland denken, stellen wij ons tegelijk met Zijn persoon het heerlijk werk voor, dat Hij ons onzentwil ondernomen en volbracht heeft. Gevonden in de gedaante van een mens, heeft Hij Zichzelf vernederd en Hij is gehoorzaam geworden tot de dood, ja de dood van het kruis. Hij heeft de gestalte van een dienstknecht aangenomen en is verschenen in de gelijkheid van het zondige vlees, omdat wij in onze roeping gefaald hadden en niet konden behouden worden, tenzij een ander voor ons in de plaats trad en diende. De Erfgenaam van alles omgordde Zichzelf om onder ons te zijn als Één, Die dient.

En welk een dienst vervulde Hij! Hoe zwaar, hoe vernederend, hoe drukkend, hoe alles eisend! Zijn leven was een leven van lijden en vernedering., gevolgd door een smartelijke en smadelijke dood! Op het kruis torste Hij al onze last, en aan het kruis droeg Hij, opdat wij ze niet zouden dragen, de wrekende gerechtigheid van Zijn Vader. O, wat heeft Christus voor ons gedaan! Hij heeft onze zonden in de diepte van de zee geworpen; Hij heeft de beker, die wij eeuwig hadden moeten drinken, opgenomen, en Hij heeft hem geleegd, tot de droesem toe. Hij heeft ons van de vloek van de wet verlost, een vloek voor ons geworden zijnde; en nu heeft Hij 'de overtredingen gestuit, en de zonde verzegeld, en de ongerechtigheid verzoend, en een eeuwige gerechtigheid aangebracht', en is opgevaren naar de troon van Zijn Vader, binnen het voorhangsel, met Zijn Goddelijke offerande, om alle dingen 'zeker en vast' voor ons te maken, opdat wij Hem weldra volgen mogen en met Hem zijn, waar Hij is.

O, ja, broeders, Christus' persoon en volbracht werk zijn de grondzuilen van onze

hoop. Ik kan niet denken aan wat Hij is, en aan wat Hij gedaan heeft, en aan wat Hij doet, en aan wat Hij nog doen zal, zonder uit te roepen: 'Hij is al mijn zaligheid en verlangen.'
Mijn broeders, elk van de bedieningen van onze Heere is een bron van troost. Is Hij profeet, priester en koning? Is Hij vriend? Is Hij broeder? Is Hij huisbestuurder? Is Hij hoofd? In alle opzichten en overal leggen wij de last van onze hoogste zielsbelangen op Hem en Hij is ons alles in alles. Welk een liefelijke gedachte is het bovendien, dat Hij onze vertegenwoordiger is. Weet u niet, dat Hij vanouds ons verbondshoofd was en voor ons optrad in de grote raadsbesluiten van de eeuwigheid? Zoals de eerste Adam het hoofd van ons geslacht was en voor ons stond - helaas, dat ik dit verbeteren moet en zeggen: viel voor ons en wij vielen in hem - zo nu heeft de tweede Adam in Zich opgenomen al de Zijnen en voor hen gestaan, en het verbond voor hen gesloten, zodat het nu in alles vast en zeker staat en elke zegen van het verbond onwrikbaar voor al het zaad verzekerd is. De gelovigen moeten en zullen de verbondserfenis bezitten, omdat Jezus hen vertegenwoordigt en te hunnen behoeve bezit heeft genomen van de erfenis van God.
Wat Christus is, zijn de Zijnen in Hem. Ze zijn in Hem gekruisigd, ze zijn in Hem gestorven, ze zijn in Hem begraven, ze zijn in Hem opgestaan; in Hem leven zij eeuwiglijk, in Hem zitten ze verheerlijkt aan de rechterhand van God, *'die ons mede opgewekt heeft en heeft ons mede gezet in de hemel in Christus Jezus.'* In Hem zijn wij *'aangenomen in de Geliefde'*, beide nu en in eeuwigheid; en dit, zeg ik, is het wezen van het gehele Evangelie. Hij, die Christus predikt, predikt het Evangelie; hij, die Christus niet predikt, predikt het Evangelie niet. Even onmogelijk kan er een Evangelie bestaan zonder Christus als een dag zonder zon, of een rivier zonder water, of een levend mens zonder hoofd, of een gezond menselijk lichaam zonder ziel. Nee, Christus Zelf is het leven, de ziel, de inhoud, het wezen van de verborgenheid van het Evangelie van God.
Christus Zelf, zeg ik nogmaals, en niemand of niets anders. Ik heb mij weleens trachten voor te stellen, wat wij doen zouden, indien onze Heiland was heengegaan. Stel u voor, dat een man had horen spreken over een groot geneesheer, die zijn kwaal kende. Hij heeft vele uren gereisd om die beroemde dokter te bezoeken. Maar als hij voor zijn deur komt, zegt men hem dat hij uit is. 'Nu', zegt hij, 'dan moet ik wachten totdat hij thuiskomt.' 'U behoeft niet te wachten', antwoordt men, 'zijn helper is thuis.' De lijder, die al dikwijls teleurgesteld is, herneemt: 'het is mij niet om zijn helper te doen, ik wens de man zelf te spreken; ik verkeer in een hopeloze toestand, maar ik heb gehoord dat deze dokter zulke lijders als ik ben, genezen heeft; daarom moet ik hem spreken. Helpers baten mij niet.' 'Nu', zegt men, 'hij is uit. Maar daar liggen zijn boeken; u kunt zijn boeken inzien.' 'Ik dank u', antwoordt hij, 'ik kan mij met zijn boeken niet vergenoegen, ik heb de man zelf nodig en niets minder. Hemzelf moet ik spreken en van hem moet ik aanwijzingen ontvangen.' 'Ziet u dat vertrek?' 'Ja.' 'Het is vol van zijn medicijnen.' De zieke antwoordt: 'Ik vertrouw dat ze zeer goed zijn, maar ik kan ze niet gebruiken zonder de dokter; ik heb de eigenaar van de medicijnen nodig om ze voor te schrijven, of ik moet aan mijn kwaal sterven.' 'Maar zie', roept iemand, 'hier is een man, die door hem genezen is, een man van uitgebreide ervaring, die veel merkwaardige behandelingen heeft bijgewoond. Ga met hem in de spreekkamer en hij zal u alles omtrent de geneeskundige behandeling zeggen.' De lijder antwoordt: 'Ik dank u zeer, maar al uw spreken doet mij hoe langer hoe meer verlangen de dokter te ontmoeten. Ik hen gekomen om hem te spreken en laat mij daarvan door niets afbrengen. Ik moet de man zelf over mijn toestand spreken. Voor mijn kwaal is hij de aangewezen man; hij weet, hoe in mijn geval gehandeld moet worden, en ik zal

wachten totdat ik hem zie.'
Nu, geliefde vrienden, wanneer u Christus zoekt, volgt dan deze lijder na, en anders zult u uw doel geheel missen. Laat u door boeken of bespiegelingen niet afleiden. Laat het u niet genoeg zijn, dat Christenen met u spreken, of predikers voor u preken, of de Bijbel voor u gelezen wordt, of gebeden voor u worden opgezonden. Al wat u van Jezus afhoudt, houdt u van de zaligheid af. U moet Jezus zoeken, Jezus aanraken en niets minder zal u tot bekering leiden. Stel u het geval voor van de verloren zoon, toen hij naar zijn vaderlijk huis terugkeerde. Denk eens dat, toen hij het huis genaakte, de oudste broeder hem ontmoet had. Denk daarbij, dat de oudste broeder hem blij en vriendelijk ontvangen had en tot hem had gezegd: 'Treed binnen, broeder, welkom thuis!' Maar ik zie de terugkerende daar staan met tranen in de ogen, en hoor hem klagen: 'Ik wens mijn vader te zien, hem moet ik zeggen, dat ik gezondigd heb en gedaan wat kwaad was in zijn ogen.' Een bejaarde knecht fluistert: 'Mijnheer Johannes, ik verheug mij u weer te zien. Verblijd u, want al de knechten zijn verheugd het geluid van uw stem te horen. Weliswaar, wil uw vader u niet zien, maar hij heeft bevolen het gemeste kalf voor u te slachten; en hier is het beste kleed, en een ring, en schoenen voor uw voeten; en ons is gelast het u alles aan te trekken.' Dit alles zou de arme boetvaardige niet bevredigen. Mij dunkt, ik hoor hem uitroepen: 'Niets van wat mijn vader mij geeft acht ik gering, want ik ben niet waardig zijn huurling te zijn. Maar wat betekent dat alles, tenzij ik zijn aangezicht zie en weet, dat hij mij vergeving geschonken heeft? Er is geen smaak aan het feestmaal, geen glans aan de ring, geen sluiting aan de schoenen, geen schoonheid aan het kleed, tenzij ik mijn vader ontmoeten en met hem verzoend worden kan.' Ziet u niet, dat in het geval van de verloren zoon er alles aan gelegen was, dat hij zijn hoofd aan de borst van de vader kon leggen en daar uitsnikken 'Vader, ik heb gezondigd'? Het enig nodige was de kus van de onvoorwaardelijke vergeving, de kus van de innige en vurige liefde, die hem deed spreken; 'Mijn dierbaar kind, ik heb u lief en uw overtredingen zijn uitgedelgd.'
Dat was het, hetwelk zijn ziel rust en volkomen vrede deed vinden; en dit is de verborgenheid, die wij u komen prediken, dat God Zich in Christus Jezus tot u neerbuigt en u al uw overtredingen vergeeft. Wij hebben geen vrede met een prediking, waarvan Christus Zelf niet de inhoud is. Wij komen niet met iets over Christus tot u, noch met iets in betrekking tot Christus, noch met iets, dat door Christus tot stand is gebracht, noch met iemand, die Christus gekend heeft, noch met iets, dat Christus verheerlijkt, maar wij prediken u de gekruisigde Christus. Wij prediken niet onszelf, maar Christus Jezus, de Heere, en wij verzekeren u niet voldaan te zijn, alvorens u de Heiland in uw armen hebt genomen, zoals Simeon dit deed in de tempel. Deze eerwaardige gelovige bad niet, in vrede te mogen heengaan, omdat hij slechts het Kind van Maria's boezem had gezien, maar hij bad dit, toen hij het dierbaar Kind in zijn eigen armen had genomen; toen zei hij: *'Laat nu, Heere, Uw dienstknecht henengaan in vrede.'* Een persoonlijk aannemen van een persoonlijke Christus, zelfs al kennen wij Hem alleen zoals een kind, vervult ons hart ten volle, maar niets anders kan dit doen.
Ik ga nog een weinig verder. Evenals het Christus Zelf, en geen ander, moet zijn, zo ook moet het Christus Zelf zijn, meer dan iets dat Christus geeft. Onlangs overdacht ik het verschil tussen Christus en alle andere vrienden en helpers, die wij hebben. Ze brengen ons allerlei goeds, maar Christus geeft Zichzelf. Hij geeft ons niet louter wijsheid, gerechtigheid, heiligmaking en verlossing. Maar Hijzelf is door God dit alles voor ons gemaakt. Daarom kunnen wij niets doen buiten Hem. Wanneer u zwaar ziek bent, verlangt u de dokter te zien. Maar als u herstellende bent, zegt u bij uzelf: 'Ik zal blij zijn de man voorgoed te zien heengaan, want dat zal het gewisse teken zijn, dat de

ziekte voorbij is.' Maar wanneer Jezus een ziel geneest, verlangt ze meer dan ooit Jezus te zien. Ons verlangen naar de voortdurende nabijheid van onze Heere is het teken dat wij in welstand vorderen; wie verlangt dat Jezus voor eeuwig bij hem blijft, is van zijn kwaal genezen. Nooit ontgroeien wij Christus. Maar naarmate wij opwassen, hebben wij voortdurend meer behoefte aan Hem. Als u van de maaltijd opstaat, hebt u uw eetlust verloren, .maar als u uit Jezus leeft, hongert en dorst u steeds meer naar Hem. Dat onverzadigbaar verlangen naar Hem is geen kwellende honger, maar een hemelse, innige honger, die bij u toeneemt naarmate aan zijn drang wordt voldaan. Wie weinig van Christus heeft, kan met weinig van Christus toe. Maar wie meer van Christus verkregen heeft, haakt naar overvloediger voldoening. Stel eens dat u onderwezen werd door een kundig man, dan zou u alles leren wat hij u leren kon en voorts zeggen: 'Nu kan hij heengaan om een ander te onderwijzen.' Maar wanneer Jezus ons onderwijst, worden wij zozeer onze eigen onkunde gewaar, dat wij Hem voor geheel ons leven als onze Leidsman verlangen te behouden.

Toen onze Heiland de beide discipelen op de weg naar Emmaüs onderrichtte, opende Hij hun de Schriften en opende Hij hun verstand, zodat hun harten brandende in hen werden. En toen? Kon toen de hemelse Leermeester verder gaan? O, nee; ze dwongen Hem, zeggende: *'Blijf bij ons, want het is bij de avond en de dag is gedaald.'* Hoe meer Hij hen leerde, des te meer wensten ze te leren.

Dat is altijd met Christus zo; Hij wordt steeds dierbaarder, steeds onmisbaarder. O, mijn broeders, zonder Christus vermag u niets. Als u uw voet op de gouden drempel hebt gezet en met uw vinger de paarlen poort hebt aangeraakt, zult u meer behoefte aan Christus gevoelen dan tevoren.

Ik houd mij verzekerd dat u van Rutherfords gevoelen bent, toen hij riep om een hart zo ruim, dat het zo wijd was als de hemel, dat hij er alle Christenen in besluiten kon; en daarbij gevoelde, dat het zelfs dán nog te eng zou zijn voor de onmetelijke liefde van Jezus, omdat de hemel van de hemelen Hem niet kan omvatten, en daarom bad hij om een hart, als uitgebreid als zeven hemelen, opdat hij de Geliefde mocht herbergen. Werkelijk, ik ben tevreden met wat God mij in alle opzichten geschonken heeft, uitgenomen dat ik meer van Christus verlang te bezitten. Ik zou rustig kunnen neerzitten, wanneer ik wist dat mijn deel in huis en op het veld nooit vermeerderen zou, maar ik hunker er naar om meer van mijn Heiland te bezitten. Hoe meer wij met Christus vervuld worden, des te meer voelen wij onze natuurlijke ledigheid; hoe meer wij van Hem weten, des te meer verlangen wij van Hem te weten. Als Paulus, na jarenlang Christen geweest te zijn, aan de Filippenzen schrijft, zegt hij nog: *'Opdat ik Hem kenne.'* O, Paulus, kent u dan Jezus nog niet? 'Ja', zegt hij en 'Nee'. Want hij kent de liefde, van Christus, maar gevoelt dat ze alle kennis te boven gaat. *'Al de rivieren lopen uit in de zee, en toch wordt de zee niet vol.'*

Christus alleen is genoeg. Merk dit op. Niets mag nevens Christus geplaatst worden, alsof het bij Hem nodig was. Velen houden een kaars bij de zon, door Christus en menselijke filosofie of wel hun eigen priesterschap te verkondigen. Terwijl de zegenrijke regen uit de hemel neervalt, zetten ze er gaarne een geur aan bij, door de vondsten van hun verbeeldingskracht. Terwijl Gods gezegende lucht fris van de eeuwige heuvels stroomt, dromen ze dat deze niet goed kan zijn, alvorens ze haar door wetenschappelijke bereidingen met hun eigen rook en damp vervuld hebben. Komt, laat ons onbelemmerd de zon aanschouwen. Wij hebben uw flikkerlichtjes niet nodig. Weg met uw gaas en siersel. Laat het heldere zonlicht binnen stromen! Laat het heilig water van de hemel neerdalen; wij hebben uw geurige aftreksels niet nodig. Uit de weg, en laat de frisse lucht ons tegenwaaien. Niets maakt de ziel zo gezond en sterk als zij. Wij verblijden ons in Christus en in niets anders dan Christus; Christus, en

geen priesterbedrog; Christus, en geen filosofie; Christus, en geen 'verlichte denkbeelden'; Christus, en geen menselijke volmaaktheid. Christus, Christus in al Zijn volheid, en niets anders dan Christus: daarin ligt het geheim van het Evangelie van de genade van God.
Geliefden, wat anders dan Christus kan de rechtvaardigheid van God bevredigen? Ziet om u heen, als u schuldgevoel bezit, en het ontzettend oordeel verrijst voor uw blik; wat kunt u ter genoegdoening anders aanvoeren dan Christus? Wat kunt u nog aanbrengen benevens Christus? Wat zou u met Zijn bloed en verdiensten durven verenigen? O Mijn God, niets anders dan Uw Zoon, Uw Zoon alleen, kan U bevredigen. En wat anders kan het geweten tot rust brengen?
Er zijn Christenen, wier geweten zo goed als nieuw is, omdat ze het nooit gebruikt hebben. Maar hij, wiens ontwaakt geweten éénmaal gezucht heeft onder het gewicht van zijn zonden en daardoor tot het inzicht is gekomen, dat, hij niets beter doen kan dan zich schuldig te stellen voor God, erkent, dat niets anders dan Christus zijn beangst gemoed rust kan geven. Ziet op het bloedig Lam, en er zal vrede komen in uw hart! Ziet de verheerlijkte Heiland voor de troon pleiten op Zijn rechtvaardigheid, en de storm in uw binnenste verandert in een vredige stilte.
Wat anders dan Christus kan ons voor dit leven voldoen? In tijden van droefheid en bedruktheid van hart heb ik nooit iets kunnen vinden om op te steunen dan mijn Heiland. In andere tijden kan de ziel teren op keurig gebak en mooi suikergoed, zoals sommige leraars in de vorm van redevoeringen en verhandelingen en dergelijke de mensen toedienen. Maar wanneer u zwaar ziek bent, heeft uw ziel een afschuw van alle aardse spijzen en verlangt uw maag naar het hemelse brood, naar de gezegende Christus van God.
Denkt ook, wanneer u komt te sterven, wat anders u zal troosten dan Christus. O, ik heb mensen zien sterven met de hemel in de ogen, terwijl de glans van God hen als van gedaante scheen te veranderen, omdat ze zich verblijdden. Maar een doodbed zonder Christus is de donkere schaduw van de eeuwige nacht. Ik bid u, waag het in leven en dood niet zonder Christus. 'Niets dan Christus!' is de kreet van de martelaren te midden van de vlammen geweest; laat het de onze zijn in leven en dood.

II. Laat ons, ten tweede, stilstaan bij de dierbaarheid van deze verborgenheid, welke is Christus in u. Dit is iets groots. Ik weet, dat hier deze morgen een grote menigte vissers aanwezig zijn, en ik heet hen hartelijk welkom. Wanneer u zich op zee bevindt, is het u aangenaam te weten, dat er rondom uw boten een menigte vis in zee is. Het is een belangrijke zaak te midden van grote scholen vis te verkeren. Zeker, maar er is iets, dat nog beter is dan dat. Vis in zee is goed. Maar vis in de boot is vis voor u. Zijn ze eenmaal in het net, of, liever nog, veilig in de boot, dan verheugt u zich.
Nu, Christus in de hemel, Christus gegeven voor arme zondaren, is dierbaar, maar Christus hier in het hart is boven alles dierbaar. Dat is het vet en het merg, Christus aan boord geeft veiligheid en rust. Christus in uw huis, Christus in uw hart, Christus in u; dat is het wezen van de zaak, de honing van de honigraat. Goud is kostbaar, maar de mensen achten een pond in hun zak van meer waarde dan de grote staven in de kamers van de Bank. Een brood is een kostelijk ding, maar als wij het niet eten en zo in ons brengen kunnen, moeten wij sterven van honger. Een geneesmiddel kan een gunstige werking doen, maar als het altijd in de fles gehouden wordt en wij er geen dronk uit nemen, wat zal het ons dan baten? Christus wordt het best gekend, wanneer Hij, Christus, in u is. Laat ons daarbij nog een weinig toeven.
Christus in u! Dat is, ten eerste, Christus aangenomen door het geloof. Is het niet iets

wonderlijks, dat Christus Jezus tot een mens zou inkeren? Ja, maar ik wil u iets nog wonderlijkers zeggen, en dat is: dat Hij door zulk een enge opening zou binnenkomen als ons klein geloof is. Denk eens aan de zon; ik weet niet, hoeveel duizenden malen de zon groter is dan de aarde, en toch kan ze in een kleine kamer of een gesloten cel komen; ja, wat meer is, door een reet kan ze binnendringen. Ik heb wel gezien hoe ze zich, als de blinden gesloten waren, door een klein rond gaatje toegang verschafte. Evenzo kan Christus binnenkomen door een klein geloof, een enkel openingetje van vertrouwen. Wanneer het zo slecht met uw geloof gesteld is, dat u nauwelijks aan verzekerdheid of vertrouwen denken durft, ook dán nog zal Christus, als u op Hem u slechts verlaat, even zeker tot uw ziel inkeren door de kleinste opening van waarachtig geloof, als de zon binnendringt door een nauwe spleet. U handelt wijs zo u zegt, wanneer u het zonnig aangezicht van de Heere door het tralievenster ziet schijnen: 'Met deze weinige stralen kan ik mij niet tevreden stellen, maar graag wil ik wandelen in het licht van Zijn aangezicht. Weg met die blinden; laat de hemelse zon naar binnen schijnen, opdat ik mij verheuge in de volheid van haar glans.' Was op in het geloof, en maak plaats in uw hart, opdat u Christus in het binnenste van uw ziel mag kunnen opnemen door de Heilige Geest. Want Christus in u door het geloof wordt de hoop van de heerlijkheid.

Met Christus in u bedoel ik Christus te bezitten. 't Is duidelijk dat geen eigendom zo zeker is als dat men in zich omdraagt. Beweert u, dat dit stuk brood mij niet toebehoort en dat ik er geen recht op heb? Maar ik heb het genuttigd, en u mag, als u wilt, ter zake van dit brood een proces tegen mij beginnen, maar afnemen kunt u het mij niet meer. Dat is uitgemaakt: wat ik heb opgegeten is van mij. Een zo volkomen bezit kan geen wet mij ontnemen. Wanneer iemand Christus tot zijn deel heeft genomen, kan de duivel zelf niets winnen bij een geding om Christus terug te vorderen, want het geldt een zaak, die onveranderlijk vaststaat. Christus in uw binnenste is uw onvervreemdbaar eigendom. Een stuk land of een huis kan men mij betwisten, maar de spijs, die ik gisteren genuttigd heb, is geen voorwerp van bezit, dat onder 't bereik van enige rechtbank ligt. En evenzo, wanneer een gelovige Christus in zich heeft, moet de wet zwijgen.

Het betekent ook: Christus te ervaren in al Zijn macht. Er mag een kostelijk geneesmiddel bestaan, dat als door een wonder alle pijnen verdrijft en alle kwalen geneest. Maar het is krachteloos, zolang u het niet ingenomen hebt! Als het uw bloed begint te zuiveren en uw lichaam te versterken, dan eerst kent u zijn waarde, zonder van andere verklaringen afhankelijk te zijn. Laat Christus in u wonen, u genezen van uw zonde, uw ziel vervullen met liefde tot deugd en heiligheid, uw hart bevredigen en vertroosten en u aanvuren tot een hoger, hemels streven; dan zult u de Heere kennen. In Christus te geloven, Christus te bezitten, Christus te ervaren, Christus in uw binnenste, dat is een gehele wereld waard.

Bovendien: Christus in ons is, dat Christus regeert. Dit doet mij denken aan Bunyans gelijkenis van Mensziel, toen Vorst Immanuël het belegerde en Diabolos vanuit de stad Hem trachtte buiten te houden. Mensziel beleefde toen een bange tijd; maar toen ten laatste de poorten door de stormrammen waren vernield, de zilveren trompetten schalden en de officieren van de Vorst de stad binnendrongen, toen reed de Vorst Zelf de straten door, terwijl de bevrijde burgers hem hartelijk welkom heetten, de vlaggen uitstaken en de kerktorens deden schudden van het vrolijk gelui van de klokken, want de Koning Zelf was gekomen. In zegepraal reed Hij het kasteel van het hart binnen en vestigde daar Zijn Koninklijke zetel, om voortaan de enige Heere en koning van de stad te zijn. *'Christus in u'* is een echt koninklijk woord. Als Christus vanuit het middelpunt van uw wezen zijn scepter zwaait over elke kracht en elk vermogen, over

wensen en over willen, o dat is een begin van de heerlijkheid en een zeker onderpand voor de hemel. O, laat ons meer en meer onder Jezus' oppermacht komen! Volkomen gebondenheid aan Hem is onze vrijheid.

Ja, en Christus in u is ook Christus, Die u vervult. Het is wonderlijk, wanneer Christus eenmaal in een ziel inkomt, hoe Hij haar dan gaandeweg geheel bezet. Hebt u ooit het verhaal gehoord van een man, wiens tuin niets dan onkruid voortbracht, totdat hij eens een vreemde, uitheemse bloem van een wonderbare kracht ontdekte? De geschiedenis komt hierop neer, dat hij een handvol van dit zaad in zijn begroeide tuin strooide en het naar eigen believen liet opgroeien. Hij ging slapen en stond op en wist niet, hoe het zaad groeide, totdat hij op zekere dag de tuindeur binnentrad en een ontdekking deed, die hem ten hoogste verbaasde. Hij wist, dat het zaad een schone bloem voortbrengen zou, en verwachtte die ook. Maar hij had weinig gedacht, dat de plant de gehele tuin overdekken zou. Toch was dit zo. De bloem had al het onkruid vernietigd, zodat de man, van het ene naar het andere eind ziende, niets anders bespeuren kon dan de lieflijke kleuren van de vreemde plant en niets inademde dan haar heerlijke geur.

Christus is die kostelijke plant. Als Hij in de bodem van uw ziel gezaaid wordt, zal Hij aldoor de wortels van alle onkruid en vergiftige planten uitroeien, totdat Christus uw gehele natuur beheersen zal. God geve, dat dit zinnebeeld in onze eigen harten verwezenlijkt worde; dan zullen wij in het paradijs zijn.

Het klinkt wellicht vreemd, hierbij te voegen, dat Christus in u de mens van gedaante doet veranderen, zodat hij als de Christus Zelf wordt. U legt een staaf koud, zwart ijzer in het vuur en houdt het daarin, totdat het vuur doordringt. En zie, het ijzer is aan het vuur gelijk geworden; wie het aanraakt, zal geen onderscheid bespeuren. Het vuur heeft het ijzer doordrongen en het tot een gloeiende stof gemaakt. Gaarne zou ik het braambos in Horeb gezien hebben, voor hetwelk Mozes zijn schoenzolen ontbond. Toen het geheel in brand stond, scheen het niet langer een bos, maar een vuurgloed, geheel een vlammende oven. Het vuur had het bos van gedaante veranderd.

Zo is het met ons, wanneer Christus in ons komt: Hij verhoogt ons tot een edeler staat; zoals Paulus zegt: *'Ik leef, maar niet meer ik, maar Christus leeft in mij.'* Jezus heiligt ons geheel, naar ziel, geest en lichaam en doet ons met Hem in de staat van de volmaaktheid daarboven leven.

Christus in u! Hoe zal ik het verklaren? Wij zijn de kleine ent en Hij is de sterke en levende stam. Wij zijn in Hem gezet, met Hem verbonden, met Hem verzegeld, en wanneer er niets tussen de nieuwe spruit en de oude stam in is, vloeien ten laatste de sappen van de stam in de ent, en de ent en de stam worden één. U weet zeer goed, hoe Christus in ons komt en ons leven wordt.

Christus in u wil zeggen, kracht in u. Een sterk gewapend man bewaart zijn huis, totdat er één komt, die sterker is dan hij, en wanneer de sterkere binnenkomt, wordt de eerste eigenaar door de macht van de binnentredende uitgeworpen en door dezelfde kracht buitengehouden. Wij waren krachteloos, totdat Christus kwam, en nu strijden wij tegen de overheden en de machten en behalen de overwinning.

Christus in u! O welk een geluk, welk een blijdschap! De Bruidegom is bij ons, en wij kunnen niet vasten; de Koning is bij ons, en wij zijn verblijd.

Toen koning Karel te Newmarket kwam wonen, werd, naar men verhaalt, dat uiterst armoedige dorp een welvarende plaats; en ook, wanneer Christus woning maakt in onze harten, gaat onze geestelijke armoede eensklaps in een heerlijke welstand over.

Christus in u! Welk een wonder dat Hij zich verwaardigt onder ons dak te komen. *Heft uw hoofden op, gij poorten, en verheft u, gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere inga.* Ziet, welk een heerlijkheid Zijn intocht met zich brengt. Hij verheerlijkt de plaats, waar Zijn voet zelfs maar voor een ogenblik rust. Als Jezus in uw hart

binnenkomt, komt Zijn gevolg met Hem; eer, en heerlijkheid, en onsterfelijkheid, en de hemel, en alle andere Goddelijke gaven volgen, waar Hij komt.
'O, ik wenste, dat Hij komen wilde en bij mij inwonen', zegt iemand. Nu, wees dan ootmoedig, want Hij woont gaarne bij de verbrokene van hart en de verslagene van geest. Wees voorts rein. Want als al degenen, die de vaten van de Heere droegen, rein moesten zijn, hoeveel te meer dan degenen, die Christus Zelf in zich dragen. Wees leeg. Want Jezus kan niet leven te midden van zelfverheerlijking en hoogmoed en vleselijke zelfgenoegzaamheid. Leer u overvloedig in Christus verblijden, want hij, wie Christus welkom is, zal hem altijd ten gast hebben. Jezus vertoeft nooit, waar Hij niet begeerd wordt. Zodra men Hem begint moe te worden, verdwijnt Hij. O, verlang naar Hem en verblijd u in Hem, honger en dorst naar Hem, want Christus maakt gaarne woning bij dezulken, die verlangen, die hongeren naar Hem, die hun hart op Hem zetten, en zonder Hem zich ongelukkig gevoelen.
Zeker heb ik genoeg gezegd om u te doen gevoelen, dat Christus bij ons inwonende te hebben, de liefelijkheid van de ware godsvrucht is.

III. Ten derde wensen wij op te merken, dat het uitzicht van dit alles is: *'Christus in u, de Hoop der heerlijkheid.'*
Voor enige weken sprak ik, zo goed als mijn zwakke krachten mij toelieten, over de tijd, dat dit aardse huis van onze tabernakel zou worden verbroken en wij een huis van God zouden vinden, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen. Maar de tekst van hedenmorgen gaat een weinig verder: hij spreekt van een heerlijkheid, die de hoop is voor ziel zowel als lichaam.
Hoe, heerlijkheid? Inderdaad, die komt alleen God toe. Hem alleen zij de heerlijkheid. Zeker, maar Christus heeft gezegd: *'Vader, Ik wil dat degenen, die U Mij gegeven hebt, zijn zullen waar Ik ben, opdat ze Mijn heerlijkheid zullen zien.'* En ook heeft Hij gezegd: *'En de heerlijkheid, die U Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven.'* Denkt dit in. Heerlijkheid voor ons, arme schepselen. Heerlijkheid voor u, broeders en zusters; heerlijkheid voor mij! Het moet wel vreemd schijnen, dat een zondaar ooit heerlijkheid zou deelachtig worden, een zondaar, die niets dan schande verdient. Wij zijn geen koningen of prinsen, hoe zouden wij dan met heerlijkheid kunnen bekleed worden? En toch moet heerlijkheid onze woning, heerlijkheid ons licht, heerlijkheid onze kroon, heerlijkheid onze lofzang worden. De Heere vergenoegt zich niet met ons minder te geven dan heerlijkheid. Genade is een lieflijke gave: zouden wij niet bevredigd zijn, als wij eeuwig in een zee van genade mochten baden? Maar nee, onze Heere zal genade en eer geven.
Met heerlijkheid wil Hij zijn genade kronen. Wij zullen verheerlijkte lichamen, verheerlijkte deelgenoten, een heerlijk erfdeel, een heerlijke rust krijgen.
Maar hoe weten wij, dat we heerlijkheid verkrijgen zullen? Ten eerste, omdat Hij, Die woning in onze harten gemaakt heeft en daarin als Heere regeert, ons heerlijk maakt door Zijn komst. Zijn rust is heerlijk. De plaats van Zijn voeten is heerlijk. Hij moet ons iets groots hebben toegedacht, anders zou Hij geen woning in ons maken. Onlangs zag ik bij een nederige stulp een mooi rijtuig stilhouden, en ik dacht bij mijzelf: dat rijtuig blijft daar niet staan om pacht te innen. O nee, die dame daar rijdt rond om armen te bezoeken, en ik twijfel niet, of ze heeft voedsel meegenomen voor een zieke. Ik hoop, dat dit het geval was; en ik ben zeker, dat mijn Heere Jezus Christus nooit voor mijn deur stilhoudt om iets bij mij te halen. Wanneer Hij komt, brengt Hij onschatbare zegeningen mede. Het is onmogelijk, dat Hij, Die God is, te prijzen boven allen in eeuwigheid, onze natuur heeft aangenomen, zonder de heerlijkste plannen van een onpeilbare liefde te hebben. Daarom koesteren wij op vaste grond zeer hoge

verwachtingen. lk houd mij verzekerd, dat onze Heere Jezus nooit zoveel zou gedaan hebben, indien het niet Zijn voornemen was geweest, de onmetelijke breedte en lengte van een onbegrijpelijke liefde te openbaren. Wat Hij reeds gedaan heeft, doet mij bijna verstomd staan van verbazing. Het komt mij voor, dat wat Hij in de toekomst doen zal, nauwelijks hoger kan verwonderen of moeilijker zijn kan om te geloven. Wanneer de Schrift mij verzekert, dat mijn Heiland heengegaan is om mij met Zijn eigen heerlijkheid te vervullen en mij aan Zijn rechterhand te plaatsen, kan ik dit geloven. Hij, Die voor mij het kruis besteeg, zal zich voor mij nooit schamen; Hij, Die Zichzelf voor mij heeft overgegeven, zal mij de hemel schenken en nog meer; Hij, Die Zijn hart opende om bloed en water te vinden om mij daarin te wassen, hoe zal Hij mij Zijn koninkrijk onthouden? O, Heere Jezus, U bent inderdaad ons tot een hoop, een onderpand, een waarborg van de heerlijkheid. O mijn vrienden, beseft u niet, dat Christus in u de dageraad van de hemel is?

Bovendien is het Christus, Die in het verbond met God staat, om de Zijnen in de heerlijkheid te doen ingaan; Hij heeft zich borg gesteld om elk schaap van Zijn kudde veilig aan de rechterhand van Zijn Vader te brengen en Hij zal Zijn verbintenis nakomen, want Hij heeft nog nooit een enkele verbondsbelofte onvervuld gelaten.

Daarbij weten wij dat de Christus, Die gekomen is om ons Zijn leven deelachtig te maken, in eeuwigheid niet van ons scheiden zal. Indien het Zijn doel niet was geweest om bij ons te blijven, zou Hij in 't geheel niet in onze harten zijn ingegaan. Er was niets, dat Hem aanlokte om te komen, en zo Hij in Zijn vrijmachtige genade Zich verwaardigd heeft om in de schamele hut van onze natuur af te dalen, dan, mijn broeders, heeft Hij geweten wat Hij deed: Hij heeft de kosten berekend; Hij heeft al het kwaad overzien, dat in ons en aan ons was, en toen Hij kwam, kwam Hij met het doel om te blijven. Onlangs werd iemand door een ander gevraagd: 'Wat is uw overtuiging?' en het antwoord was: *'Ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch tegenwoordige, noch toekomende dingen ons zullen kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere.'*

Welnu, u ziet dat Christus in u heerlijkheid is. Hebben wij u dat zo even niet aangetoond? *'Heft uw hoofden op, u poorten, ja heft op, gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere inga!'* Door Christus te bezitten, bezit u de hemel, want Christus is het heerlijkste deel van de hemel. Wat meer zegt, wanneer wij de Christus verkregen hebben, is onze heerlijkheid in de heerlijkheid van Christus vervat. Indien Christus u verliet, zou dit een groot verlies voor u zijn, maar een groter verlies voor Hem. Wanneer ik met Christus in mij verloren kan gaan, zal ik voorzeker een ontzettend verlies lijden, maar Christus zal dit ook. Want waar blijft Zijn eer, waar Zijn heerlijkheid, wanneer een gelovige verloren gaat?

Troost u daarom met dit woord, dat *'Christus in u!'* wil zeggen, dat u in de heerlijkheid ingaat, zo waar als God leeft. Daar is geen twijfel aan. Reis uw weg met blijdschap in Christus Jezus en laten de mensen zien Wie het is, Die in u woont.

Laat Jezus spreken door uw mond, wenen door uw ogen en glimlachen door uw gelaat; laat Hem werken met uw handen en wandelen met uw voeten en liefhebben met uw hart. Laat Hem door u zondaars zoeken; laat Hem door u zondaars troosten; totdat de dag aanbreekt en de schaduwen vlieden. Amen.

28. VREUGDE EN BEPROEVINGEN

'Acht het voor grote vreugde, mijn broeders, wanneer gij in velerlei verzoekingen valt; wetende dat de beproeving uws geloofs lijdzaamheid werkt. Doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, opdat gij moogt volmaakt zijn en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk.' Jak. 1: 2-4.

Jakobus noemt de bekeerden uit de twaalf stammen, die in de verstrooiing zijn, zijn broeders. Het Christendom heeft een grote verenigingsmacht: het ontdekt en schept beide verwantschap tussen de kinderen van de mensen. Het maakt ons gedachtig aan de banden van de natuur en bindt ons samen met de snoeren van de genade. Ieder, die uit de Geest van God geboren is, is een broeder van ieder ander, die uit diezelfde Geest is geboren. Wel mogen wij broeders genoemd worden, want wij zijn door een zelfde bloed verzoend; wij zijn hetzelfde leven deelachtig; wij leven uit hetzelfde hemelse voedsel; wij zijn met hetzelfde levende Hoofd verenigd; wij zoeken hetzelfde doel; wij hebben dezelfde Vader lief; wij zijn erfgenamen van dezelfde beloften; en wij zullen eeuwig' samen in dezelfde hemel verblijven. Daarom blijve de broederlijke liefde; dat wij elkander vurig lief hebben uit een rein hart, en die liefde openbaren niet slechts in woorden, maar in de daad en in waarheid. Welke liefde ook een gezichtsbedrog mag zijn, laat de broederschap van de gelovigen het meest wezenlijke zijn, dat er onder de sterren gevonden wordt.
Terwijl hij het woord *'broeders'* op de voorgrond plaatst, heeft Jakobus een ware broederlijke deelneming op het oog met de gelovigen in hun beproevingen, en dit is de hoofdzaak van de Christelijke gemeenschap. *'Draagt elkanders lasten en vervult alzo de wet van Christus.'* Al worden wij zelf op dit ogenblik niet beproefd, anderen worden het; laat ons aan hen in onze gebeden gedenken. Want te zijner tijd zal de beurt aan ons komen en zullen wij in de smeltkroes geworpen worden. Indien wij deelneming en hulp wensen in ons uur van nood, laat ons die dan ook bereidwillig bewijzen aan hen, die nu in beproeving verkeren. Laat ons denken aan hen, die in banden zijn, alsof wij met hen gebonden waren, en aan hen, die smarten lijden, alsof wijzelf in ons lichaam smart leden. Aan de beproevingen van zijn broeders gedachtig, tracht Jakobus hen te troosten, en daarom zegt hij: *'Acht het voor grote vreugde, mijn broeders, wanneer u in velerlei verzoekingen valt.'* Het is een deel van onze hoge roeping, ons te, sterken in het vertrouwen; en het is dus onze plicht, toe te zien dat geen van onze broederen tot mismoedigheid, veel minder nog tot wanhoop vervalt. De geheel strekking van ons geloof is, op te beuren en te verlevendigen. De genade verwekt geen droefheid, uitgenomen die heilrijke droefheid, welke gepaard gaat met het berouw over de zonde en die tot de blijdschap van de vergeving voert. Ze komt niet om de mensen ellendig te maken, maar om alle tranen van hun ogen af te wissen. Ze stelt ons geen duivels voor, die langs een donkere trap naar de hel afdalen, maar engelen opklimmende en afdalende langs een ladder, welker top naar de blinkende troon van God leidt. Het Evangelie is de aankondiging van blijdschap en genoegen, en werd dit woord algemeen begrepen en aangenomen, de wereld was niet langer een woestijn, maar ze zou groeien en bloeien als een roos. Laat de genade in alle harten heersen, en deze aarde zal een tempel worden, weergalmend van aanhoudend gezang, en zelfs de beproevingen van het leven zullen oorzaak van de hoogste vreugde worden, zo schoon door Jakobus beschreven als *'grote vreugde'*, alsof alle mogelijke soorten van geluk daarin begrepen ware. Geloofd zij God, dat het ons werk niet is de

broeders te oordelen, maar hen tot blijdschap te stemmen; wij wandelen in een licht, dat alles glanzen doet waar het op valt en alle verlies in winst omzet. Wij mogen in kalme ernst spreken met de bedroefden en hen vermanen geduldig te zijn onder de kastijdende hand van God, ja, het hun als een grote vreugde voorstellen in velerlei verzoekingen te vallen, omdat deze verzoekingen voor hen zulk een belangrijk, zulk een blijvend goed zullen uitwerken. Ze mogen zich zeer gelukkig achten in tranen te zaaien, omdat ze de zekerheid hebben van te maaien met gejuich.
Zonder verdere voorafspraak kunnen wij terstond tot onze tekst overgaan, en opmerken, dat als de apostel over verzoeking spreekt, want dat is het onderwerp van de tekst, hij allereerst stilstaat bij het eigenlijke punt, dat door de beproeving wordt aangetast, namelijk uw geloof. Uw geloof is de schijf, waarop al de schoten gericht worden; de smeltoven wordt gestookt ter beproeving van uw geloof. Let, ten tweede, op de onwaardeerbare zegen, die daardoor verkregen wordt, namelijk de beproeving van uw geloof, die aan het licht brengt of het waar geloof is of niet. Deze beproeving van uw geloof is een zegen, die ik niet te groot kan voorstellen. Voorts, ten derde, mogen wij niet voorbijzien de onwaardeerbare kracht, die gewerkt wordt door deze beproeving, namelijk lijdzaamheid. Want de beproeving van uw geloof werkt lijdzaamheid, en dit is de meest zekere verrijking van de ziel. Ten laatste, zullen wij in verband met die lijdzaamheid onze aandacht bepalen bij de geestelijke volmaaktheid, die zo bevorderd wordt: *'opdat u mag volmaakt zijn en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk.'* - Misschien hebt u de kleine veranderingen opgemerkt, die ik in de tekst gemaakt heb. Maar ik heb ditmaal de herziene [Engelse] vertaling gevolgd, die een mooie overzetting geeft. Ik zal haar lezen: *'Acht het geheel voor vreugde, mijn broeders, wanneer u in velerlei verzoekingen valt; wetende dat de beproeving uws geloofs lijdzaamheid werkt. Doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werkt, opdat u mag volmaakt en volkomen zijn, in geen ding gebrekkelijk.'*

I. Laat ons, ten eerste, een tijdje nadenken over het eigenlijke punt, dat door de beproeving of, verzoeking wordt aangetast. Het is uw geloof, dat beproefd wordt. Er wordt ondersteld dat u dat geloof hebt. U behoort niet tot de kinderen van God, u bent geen ware broederen, tenzij u gelovigen bent. Nu is het dit uw geloof, dat inzonderheid aan de satan en aan de wereld, die in het boze ligt, mishaagt. Indien u geen geloof had, zouden ze u niet vijandig zijn. Maar geloof is het kenteken van de uitverkorenen van God, en daarom worden Zijn vijanden de vijanden van alle gelovigen, en spuwen ze hun venijn voornamelijk uit op hun geloof. God Zelf heeft vijandschap gesteld tussen de slang en de vrouw, tussen het zaad van de slang en het zaad van de vrouw, en die vijandschap moet zich openbaren. De slang vermorzelt de verzenen van het ware zaad; daarom zijn bespottingen, vervolgingen, verzoekingen en beproevingen onafscheidelijk van de weg van het geloof. De hand van het geloof is tegen elke boze, en elke boze is tegen het geloof. Het geloof is die gezegende genadegave, die Gode het meest welgevallig is, en daarom is het de duivel het meest onaangenaam. Door het geloof wordt God grotelijks verheerlijkt, en daarom wordt de duivel door het geloof ten zeerste gekweld. Hij woedt tegen het geloof, omdat hij daarin zijn eigen nederlaag en de zegepraal van de genade ziet.
Omdat de beproeving van uw geloof de Heere verheerlijkt, daarom beproeft God Zelf het, opdat uit de beproeving eerder voortvloeit voor Zijn genade, waardoor het geloof gesterkt wordt. Onze hoogste bestemming is God te verheerlijken, en omdat onze beproevingen ons geschikt maken om meer ten volle aan het doel van ons bestaan te beantwoorden, is het goed dat ze ons treffen. Zo zien wij bij onze overdenking al terstond de reden om het voor grote vreugde te achten, wanneer wij in velerlei

verzoekingen vallen.
Het is door ons geloof dat wij verlost, gerechtvaardigd en tot God gebracht worden, en daarom is het niets vreemds, dat het aangevallen wordt. Het is door het geloof in Christus, dat wij van de macht van de zonde verlost worden en macht ontvangen kinderen van God te worden. Het geloof is het levensorgaan van de verlossing, zoals het hart het levensorgaan van het lichaam is; daarom worden de pijlen van de vijand voornamelijk op deze onmisbare genadegave gericht. Het geloof is de vaandeldrager, en de toeleg van de vijand is het, hem neer te schieten, opdat de slag mag gewonnen worden. Indien de grondslag bewogen wordt, wat moet er dan worden van wat er op rust? Wanneer de ankerketting verbroken wordt, waar zal dan het schip heendrijven? Al de machten van de duisternis, die tegen recht en waarheid gekeerd zijn, bestrijden ons geloof, en allerlei verzoekingen zullen in de vijandelijke gelederen worden uitgedacht tegen ons vertrouwen op God.
Het is door ons geloof dat wij leven; wij beginnen er door te leven en wij leven er door voort, want *'de rechtvaardige zal door zijn geloof leven.'* Zodra het geloof ons begeeft, heeft ons leven ons begeven; en daarom is het dat de machten, die strijd tegen ons voeren, hun hoofdaanval richten op het koninklijk kasteel, de sleutel van de gehele stelling. Het geloof is uw kleinood, uw blijdschap, uw eer; en de rovers, die op uw reisweg rond waren, spannen samen om er u van te beroven. Bewaart daarom zorgvuldig uw uitgelezen schat.
Het is ook door het geloof dat de Christenen werken doen. De moedige en heldhaftige daden van de mannen van de oude dag geschiedden door het geloof. Het geloof is het strijdend en zegepralend beginsel; daarom is het satans toeleg het te vernietigen, evenals Farao, tijdens dit volk in Egypte woonde, al Israëls kinderen van het mannelijk geslacht zocht te doden. Beroof een Christen van zijn geloof, en hij zal gelijk aan Simson zijn, toen hem de haren waren afgesneden; de Filistijnen zullen over hem komen, en de Heere zal van hem geweken zijn. Verwondert u niet, indien alle kracht van de tegenstander op uw geloof gericht wordt, want het is de grondslag van uw geestelijk huis. O, dat uw geloof standvastig en onbeweeglijk zijn mag in alle voorkomende beproevingen, en dat het zo ook deugdelijk mag bevonden worden in het uur van de dood en in de dag van het oordeel. Wee hem, wiens geloof hem ontvalt terwijl de beproeving nog ver is, want wat zou hij beginnen bij de verheffing van de Jordaan?
Bedenkt voorts hoe het geloof beproefd wordt. Volgens de uitdrukking van de tekst vallen wij in *'velerlei verzoekingen'*, dat wil zeggen, dat wij aan vele en menigerlei beproevingen zijn blootgesteld. In ieder geval zijn deze beproevingen hoog ernstig. De twaalf stammen, aan welke deze brief geschreven werd, waren een bijzonder beproefd volk, want in de eerste plaats werden zij, als Joden, zwaar vervolgd door alle andere volken, en wanneer ze Christenen werden, werden ze wreed vervolgd door hun eigen natie. Een bekeerde heiden was enigszins minder in gevaar dan een Joods Christen, want de laatste werd tussen de bovenste en onderste molensteen van het heidendom en het Jodendom verbrijzeld. De Christen uit de Joden werd gewoonlijk zo door zijn eigen bekenden en verwanten vervolgd, dat hij hun ontvluchten moest, en waar moest hij zich bergen, terwijl elk ander volk de Joden verafschuwde? Wij verkeren niet in die toestand, maar ook op de huidige dag zullen de kinderen van God ondervinden, dat beproeving geen ijdel woord is. De tuchtroede in het huis van God is geen speelgoed om mee te schertsen. De oven, gelooft mij, is niet slechts een plaats van buitengewone warmte, waaraan men zich spoedig gewennen zal; hij wordt dikwijls zevenmaal heter gestookt, zoals de oven van Nebucadnezar, en de kinderen van God ondervinden dat het vuur schroeit en brandt. Onze beproevingen zijn geen

bedenkselen van de overgevoeligheid noch hersenschimmen van sombere vrees. U hebt van de lijdzaamheid van Job gehoord - het was wezenlijke lijdzaamheid, want zijn lijden was werkelijkheid. Kon ieder beproefd gelovige onder ons zijn eigen geschiedenis verhalen, als twijfel ik niet of wij zouden allen die ons horen overtuigen dat de tegenheden en beproevingen, die wij te doorstaan hebben, geen droombeelden of verdichtselen zijn, maar onder de meest wezenlijke ervaringen van het werkelijke leven geteld moeten worden.

Merkt voorts op dat de beproevingen van de Christen uit haar aard ons aanleiding tot zondigen geven, want ik ben verzekerd dat onze vertalers het woord *'verzoekingen'* niet in de tekst zouden hebben gebezigd en de bewerkers van de herziene vertaling dat woord niet zouden behouden hebben, indien ze niet geoordeeld hadden dat dit de meest juiste uitdrukking was. De natuurlijke drang van de kwelling is niet om te heiligen, maar tot zonde te vervoeren. Een mens is zeer geneigd om in droefenis ongelovig te worden: dat is een zonde. Hij is geneigd om in druk tegen God te morren: dat is een zonde. Hij is geneigd de toevlucht tot verkeerde wegen te nemen, om uit zijn moeite te geraken: en dat zou een zonde zijn. Daarom wordt ons voorgeschreven te bidden: *'Leid ons niet in verzoeking'*, omdat beproeving in zekere mate verzoeking insluit, en indien wij door overvloedige genade niet weerhouden worden, ons tot zonde zou leiden. De Heere kan niet verzocht worden van het kwade, en Hij verzoekt niemand, maar wij hebben dit te verstaan van het einde en het doel van de beproeving. Hij verlokt niemand tot het kwade. Maar wel stelt Hij de oprechtheid en het geloof van de mens op de proef, door hem op een weg te brengen waar zonden hem ontmoeten en toelachen. Gods doel daarbij is echter dat daardoor de oprechtheid van zijn dienaren beproefd wordt, zowel voor henzelf als voor anderen. Wij worden niet aan deze wereld van verzoeking onttrokken, maar worden er tot ons welzijn in bewaard. Omdat onze natuur verdorven is, geeft ze gelegenheid tot zondigen, zowel in onze blijdschap als in onze beproevingen; maar door de genade komen wij de drang van de natuur te boven en trekken voordeel uit wederwaardigheden. Spreek ik hier niet tot menigeen, die bij tijden een sterke drang tot zondigen gevoelde, voornamelijk in die sombere uren, wanneer de geest van het kwaad rondwaart? Hebt u niet voor uzelf gebeefd in tijden van hevige beproeving, dat uw voeten bijna waren uitgeweken en uw treden bijkans waren uitgeschoten? Is er één deugd, die niet is aangevochten? Is er enige liefde, die bij tijden niet zo beproefd is, dat ze in haat dreigde over te slaan? Is er één goed ding hier op aarde, dat de gehele weg langs op zilveren muilen is gegaan? Heeft er in dit ongelukkige klimaat ooit een bloem van de genade gebloeid, die niet door vorst of honigdauw is geteisterd? Onze weg gaat tegen de stroom op; wij moeten hem stuiten, en worstelen tegen een vloed, die ons rechtstreeks tot de ondergang zou voeren. Niet alleen beproevingen dus, maar boze verzoekingen vallen het geloof van de Christen aan.

Wat de gedaante, die ze aannemen, betreft, kunnen wij zeggen: de beproeving of verzoeking van elke mens is onderscheiden van die van ieder ander. Toen God Abraham beproefde, werd hem geboden zijn zoon, zijn enige zoon, te nemen en hem op een berg te offeren. Niemand van u is ooit op die wijze beproefd geworden; niemand zal het ooit worden. Wij mogen de beproeving ondervinden ons kind te verliezen, maar zeker niet de beproeving, dat ons bevolen wordt het ten offer te brengen. Dit was een bijzondere beproeving voor Abraham; ze was nodig en nuttig voor hem, en toch is ze ons nooit gesteld. De rijke jongeling beproefde de Heere Jezus met: *'Zo u wilt volmaakt zijn, ga heen, verkoop wat u hebt, en geef het de armen, en u zult een schat hebben in de hemel.'* Sommigen denken dat het dus ieders plicht is, zijn bezittingen uit te delen. Maar dit is niet zo. Het is niet ieders plicht, zijn enige zoon op

te offeren; en het is niet de plicht van een ieder, al zijn goederen uit te delen. Dit waren beproevingen voor bijzondere personen, en andere, die even buitengewoon en ingrijpend waren, zijn in andere gevallen gesteld. Wij moeten onszelf niet beproeven noch de beproevingen van anderen begeren; het is al voldoende als wij die doorstaan, welke de Heere ons oplegt, want ze zullen met wijsheid gekozen zijn. Wat mij het hardst op de proef zou stellen, zou wellicht voor u geen beproeving zijn; en wat u beproeft, zou geen beproeving voor mij kunnen zijn. Dit is één van de redenen waarom wij elkaar dikwijls zo gestreng beoordelen, daar wij, onszelf op dat bijzondere punt sterk gevoelende, aannemen dat hij, die bezweken is op dat punt, eveneens sterk moet geweest zijn, en dus moedwillig en opzettelijk moet besloten hebben kwaad te doen. Dit is een wrede onderstelling. Wij komen spoedig tot het besluit dat de beproeving in zijn geval even zwak moet geweest zijn als ze voor ons geweest was, wat een grote dwaling is. Want een verzoeking, die voor u of voor mij volstrekt geen verzoeking zijn zou, kan voor iemand van een ander karakter en onder bijzondere omstandigheden een uiterst hevige aanval van de tegenstander zijn, waarvoor hij jammerlijk bezwijkt, zonder kwaad vermoeden te hebben gehad. *'Velerlei verzoekingen'* zegt de apostel, en hij weet wat hij zegt.

En, geliefde vrienden, somtijds ontlenen deze velerlei verzoekingen grote kracht daaraan, dat zij, naar het schijnt, ons omsingelen en ons de uitweg afsnijden. Jakobus zegt: *'Gij valt in velerlei verzoekingen'*, evenals men in een kuil valt, en niet weet hoe er uit te komen; of zoals soldaten, die in een hinderlaag vallen, of als reizigers in de goede oude tijd, wanneer twee of drie voetpaden voor hen lagen en het hun duidelijk werd dat ze in slechte handen waren gevallen. De belaagden zien geen weg om terug te keren; het schijnt hun toe dat ze ingesloten zijn; ze zijn als een vogel, die gevangen is in het net van de vogelaar. Hierin ligt het gevaar van onze menigerlei verzoekingen, dat ze onze weg versperren, en indien het geloof geen uitweg vindt, wandelen wij in een donkere doolhof.

Soms overvalt ons de verzoeking eensklaps, en zo vallen wij er in. Terwijl wij in rust en stilte verkeerden, kwam plotseling het kwaad op als een bespringende leeuw uit het kreupelhout. Terwijl Jobs kinderen aten en dronken in het huis van hun oudste broeder, kwam er eensklaps een stormwind uit de woestijn, en de aartsvader was van kinderen beroofd; de ossen ploegden, de schapen graasden, de kamelen deden hun werk, en in een ogenblik werden door het vuur van de hemel en door de handen van de rovers al deze bezittingen vernietigd. De ene bode had zijn bericht niet geëindigd of een andere volgde hem op de hielen. Job had geen tijd tot herinnering, de slagen vielen snel en onafgebroken. De beproeving van ons geloof is het zwaarst, wanneer verschillende beproevingen ons overvallen terwijl wij er niet op verdacht zijn. Is het niet zonderling dat Jakobus met het oog daarop zeggen kon: *'Acht het voor grote vreugde, wanneer gij in velerlei verzoekingen valt?'*

Het was in de dagen van de vervolging, gevangenneming, kruisiging, zwaard en vuur. Het worstelperk verslond duizenden Christenen. De algemene kreet was: 'De Christenen voor de leeuwen!' Is het te verwonderen dat soms de moedigsten tot de vraag kwamen: 'Is ons geloof wel het echte? Kan een geloof, dat door iedereen verfoeid wordt, wel uit God zijn? Waarom treedt Hij dan niet tussenbeide, om de Zijnen te verlossen? Moeten wij het laten varen? Zullen wij Christus verloochenen tot behoud van het leven, of moeten wij met onze belijdenis door talloze kwellingen een zelfde bloedige dood tegemoet gaan? Zal ten slotte de trouw beloond worden? Is er een erekroon? Is er een eeuwige gelukzaligheid? Is er inderdaad een opstanding uit de doden?' Die vragen kwamen in de harten van de mensen op en waren ogenschijnlijk billijk: het geloof van de martelaren was niet uit de tweede hand, of van hun ouders

overgenomen; tij geloofden voor zichzelf in volle ernst. Mannen en vrouw van die dagen geloofden op zodanige wijze, dat ze niet terugdeinsden of uitweken uit vrees voor de dood, maar ze gingen in zo grote getale voort hun geloof in Jezus te belijden, dat de heidenen ten laatste uitriepen: 'Daar moet iets achter schuilen, het moet een dienst uit God zijn, of hoe konden anders deze mensen hun verdrukking met zoveel geduld dragen?' Dit was het geloof van Gods uitverkorenen, het werk van de Heilige Geest.
U ziet dus, het voornaamste punt van aanval is ons geloof, en gelukkig is hij, wiens schild al de vurige pijlen van de vijand kan opvangen en afweren.

II. Opdat de tekst ons nog duidelijker worde, zullen wij vervolgens acht slaan op de onwaardeerbare zegen, die door de beproeving van ons geloof verkregen wordt. De verkregen zegen is deze, dat ons geloof beproefd en getoetst wordt. Onlangs sprak ik tot u over de man, wiens slechte fundamenten tot de verwoesting van zijn huis leidden; en ik weet dat velen, toen de dienst was geëindigd, zeiden: 'God geve dat wij niet aan hem gelijk mogen zijn: dat wij een stevig fundament voor onze ziel mogen hebben om op te rusten.' Toen ging u huiswaarts, zat neer, en zei: 'Heb ik dit veilige fundament?' U begon te vragen, te redeneren, te overwegen enzovoorts, en uw bedoeling was goed, maar ik geloof niet dat het u veel baatte; eigen onderzoek van onszelf strekt zelden tot goede troost. Wezenlijke beproeving werkt veel meer uit, maar wij moeten onszelf geen beproeving bereiden. De betrouwbare toetsing geschiedt door beproevingen, die God zendt. De wijze om te beproeven of u een goed soldaat bent, is ten strijde te trekken; de wijze om te beproeven of een schip goed is gebouwd, is niet enkel het door de inspecteur te doen onderzoeken, maar het naar zee te zenden: een storm zal de beste beproeving van zijn hechtheid zijn. Er is op de Eddystone een nieuwe vuurtoren gebouwd; hoe weten wij of hij zal blijven staan? Wij oordelen naar zekere wetten en beginselen, en houden ons voldoende verzekerd dat hij goed gebouwd is, maar wij zullen dit ten slotte het beste weten in latere jaren, als een duizendtal stormen tevergeefs tegen de vuurtoren hebben geslagen. Wij hebben beproevingen om ons te toetsen evenzeer nodig als wij Goddelijke waarheid behoeven om ons te voeden. Bewondert de oude typen, die in de arke van het verbond geplaatst waren: het mannakruikje en de staf. Ziet hoe hemels voedsel en hemelse tucht tezamen gaan; hoe voor ons levensonderhoud en onze kastijding gelijkelijk gezorgd wordt! Een Christen kan niet leven zonder het manna noch zonder roede. Deze twee moeten samengaan. Ik bedoel dit, dat het een even grote genade is, dat het u door beproeving blijkt dat u verlost bent, als dat u versterkt wordt in dat geloof uit de vertroostingen van de Geest van God. Geheiligde wederwaardigheden werken de beproeving van ons geloof, en die is veel kostelijker dan van het goud, dat vergaat en door het vuur beproefd wordt.
Als wij nu in staat zijn haar te verdragen zonder uit te wijken, bewijst de beproeving de oprechtheid van ons geloof. Als de kommer voorbij is, zegt de Christen tot zichzelf: 'Aan mijn gerechtigheid heb ik vastgehouden, en haar niet verloren; God zij geloofd, dat ik niet voor bedreiging gevreesd heb; dat ik niet door verliezen ben terneergeslagen, dat ik in de druk God getrouw ben gebleven. Nu ben ik verzekerd, dat mijn godsdienst niet slechts een belijdenis is, maar een ware toewijding aan God. Ze heeft het vuur getrotseerd onder de bewaring van Gods macht.'
Voorts bewijst het de waarheid van de leer van ons geloof. 'O, ja', zult u zeggen, 'ik heb Ds. Spurgeon de leerstellingen horen verklaren, en ik heb ze gelovig aangenomen.' Dit is een armzalig werk. Maar als u ziek geweest bent en troost in die leerstellingen gevonden hebt, dan bent u van haar waarheid verzekerd. Als u aan de

rand van het graf geweest bent, en het Evangelie u vreugde en blijdschap geschonken heeft, dan weet u hoe getrouw het is. Bevindelijke kennis is de beste en zekerste. Als u anderen zegevierend de dood hebt zien ingaan, kunt u zeggen: 'Dat is een bewijs voor mij, mijn geloof is geen waan: ik heb het nu zelf gezien.' Is deze zekerheid, tot welke prijs ook verkregen, niet nog altijd goedkoop? Mogen wij het niet een grote vreugde achten, als de Heere ons in staat stelt, haar te verkrijgen? Mij komt het voor dat twijfel kwader is dan beproeving. Ik zou liever alle droefenis willen verdragen dan in twijfel te worden gelaten omtrent het Evangelie, of mijn eigen aandeel daarin. Het is voorwaar een juweel, dat waard is het zelfs met ons hartebloed te kopen.
Verder wordt uw eigen geloof in God bewezen, wanneer u het onder verzoekingen kunt vasthouden. Niet alleen uw oprechtheid, maar de Goddelijkheid van uw geloof wordt gestaafd. Want hoe kunt u rusten op een geloof, dat nooit op de proef is gesteld? Maar als u in het donkerste uur nog gezegd hebt: 'Ik werp al mijn bekommernissen op de Heere, en Hij zal voor mij zorgen', en u bevindt dat Hij u werkelijk ondersteunt, dan is uw geloof het geloof van Gods uitverkorenen. Als u in verzoeking tot God roept in het gebed, dat u uw gewaad onbevlekt mag bewaren, en Hij u daartoe hulp verleent, dan hebt u daardoor de zekerheid, dat u het geloof bezit, hetwelk de Geest in de ziel werkt. Als ik na een grote strijd van bekommering als overwinnaar uittreed, weet ik dat ik in God geloof, en weet ik dat dit geloof mij tot een deelgenoot van de zegeningen van het verbond maakt; hieruit mag ik duidelijk besluiten, dat mijn geloof van de rechte soort is.
Ik vind het bijzonder liefelijk, te leren de grote kracht van de Heere in mijn eigen zwakheid. Onder de beproeving bespeuren wij waar wij het zwakst zijn, en dat als antwoord op het gebed kracht verleend wordt overeenkomstig onze behoefte. De Heere richt Zijn hulp in naar de tegenheden, en legt de pleister op de wond. In hetzelfde uur dat het nodig is wordt de nodige genade verleend. Is dit niet geschikt om het geloofsvertrouwen te sterken?
Het is iets heerlijks, zelfs tegenover satan de zuiverheid van onze drijfveren te kunnen bewijzen. Dit was het grote voorrecht van Job. Er was geen verschil over zijn uitwendig gedrag, maar de vraag ging over hetgeen hem dreef. 'Och', zei de duivel, 'hij dient God om hetgeen hij van Hem verkrijgt. Heeft Hij niet een betuining gemaakt voor hem en voor al wat hij heeft rondom? 't Is louter eigenbelang; 't is hem volstrekt niet om God Zelf te doen, maar om het loon van zijn deugd.' En nu wordt hij beproefd en alles hem ontnomen, en terwijl hij uitroept: *'Zo Hij mij doodde, zou ik nog op Hem hopen'*, terwijl hij zowel de God, Die nam, als Hem, Die gaf, looft, kan de duivel zelfs niet zo onbeschaamd zijn hem weer te beschuldigen. En Jobs eigen geweten werd evenzeer bevredigd en bevestigd als zijn liefde tot God. Mijn broeders, ik acht het doorstaan van alle denkbaar lijden en beproeving een geringe prijs voor een vaste verzekerdheid, die voor altijd twijfel onmogelijk maakt. Bekommert u niet om de golven, als ze u op deze rots spoelen. Daarom, als u verzocht wordt, *'acht het voor grote vreugde'* dat u beproefd wordt, omdat u op die wijze een bewijs zult ontvangen van uw liefde, een bewijs van uw geloof, een bewijs dat u ware kinderen van God bent.
Jakobus zegt: *'Acht* (of rekent) *het.'* Men heeft oefening nodig, om een goed boekhouder te worden; het is een kunst, die moet aangeleerd worden. Wat zouden sommigen van ons beginnen, indien ze rekeningen moesten opmaken en het beheer moesten voeren over uitgaven en inkomsten zonder de hulp van een klerk? Hoe verlegen zouden ze zijn met balansen en afsluitingen. Ze kunnen veel beter geld uitgeven dan beheren. Maar wanneer iemand eenmaal de kunst van boekhouden verstaat en zich aan het werk zet, komt hij al spoedig tot de ware stand van zaken. Hij heeft leren

rekenen, en geen fout ontsnapt zijn oog. Jakobus geeft ons een bedreven rekenaar, en leert ons hoe wij in onze verdrukkingen te rekenen hebben. Hij legt ons een maatstaf voor, geheel verschillend van die, welke door de vleselijke wijsheid gebezigd wordt; de sikkel van het heiligdom verschilde zeer veel van de sikkel in de gewone handel, en zo is de rekenkunde van het geloof geheel anders dan het menselijk oordeel. Hij nodigt u uit uw pen op te nemen en terstond te gaan zitten en te schrijven wat hij u nauwkeurig voorzegt. U wilde gaan schrijven: *'Velerlei verzoekingen'*, hetwelk een post op de verliesrekening kan zijn. Maar in plaats daarvan verzoekt hij u *'de beproeving uws geloofs'* te schrijven, en deze ene post verandert de rekening in zuivere winst. Beproevingen zijn zoals een vuur: ze verteren niets in ons dan het onzuivere en maken het goud steeds meer zuiver. Zet de reinigingsproef op rekening van de zuivere winst, en in plaats van er over te treuren, mag u het voor louter vreugde rekenen in velerlei verzoekingen te vallen, want dit is voor u een bewijs van uw geloof. In zover is er ook voldoende grond, om alle beproevingen voor vreugde te rekenen. Laat ons nu een weinig verder gaan.

III. Laat ons bedenken de heerlijke uitwerking, die door de beproeving wordt teweeggebracht, namelijk: lijdzaamheid. Want de beproeving van uw *'geloof werkt lijdzaamheid.'* Lijdzaamheid! Wij allen bezitten daarvan een grote mate .... totdat wij haar nodig hebben, en dan hebben wij haar niet. De man, die werkelijk lijdzaamheid bezit, is de man, die beproefd is geworden. Welke soort van lijdzaamheid heeft hij door de genade van God verkregen? Ten eerste heeft hij verkregen een lijdzaamheid, die de beproeving als door God opgelegd zonder murmurering aanvaardt. Stille berusting komt niet opeens; dikwijls zijn lange jaren van lichamelijk lijden, of geestelijke druk, of teleurstelling in zaken, of menigvuldige verliezen nodig, om het hart tot volkomen onderwerping te brengen aan Gods wil. Na veel schreiens is het kind gespeend; na velerlei kastijding is de zoon tot gehoorzaamheid gebracht aan zijns vaders wil. Van lieverlede leren wij ophouden met God te twisten, en te verlangen dat niet twee willen tussen God en ons mogen staan, maar dat Gods wil onze wil mag zijn. O, broeder, indien uw tegenheden u daartoe brengen, bent u aan de winnende hand, daarvan ben ik zeker, en mag u ze allen voor vreugde rekenen!

De volgende soort van lijdzaamheid is, wanneer de ervaring iemand geschikt maakt kwade bejegening, laster en belediging zonder wrok te verdragen. Hij gevoelt ze diep, maar verdraagt ze ootmoedig. Zoals zijn Meester, opent hij zijn mond niet tot tegenspraak en weigert hij schelden met schelden te beantwoorden. Integendeel geeft hij zegen terug voor vloek, zoals de sandelboom geur geeft aan de bijl, die hem houwt. Gezegend is die heilige liefde, die alle dingen gelooft, die alle dingen hoopt, die alle dingen verdraagt en niet verbitterd wordt. O, vriend, indien Gods genade door beproeving die stille lijdzaamheid in u gewerkt heeft, welke geen bitterheid kweekt en nooit ophoudt lief te hebben, dan mag u een luttel genot verloren hebben, maar u hebt een uitnemend degelijk kenmerk gewonnen.

De lijdzaamheid, die God door tegenheden in ons werkt, neemt ook een andere vorm aan, die namelijk van handelen zonder onvoegzame haast. Vóór de wijsheid onze ijver gematigd had, waren wij er op uit God te dienen met een haast en een vaart en spoed, alsof alles binnen een uur moest afgedaan worden, als er ooit iets zou afkomen. Wij zijn voor de dienst van de Heere vrij wat meer geschikt nadat wij in de school van de beproeving verkeerd hebben. Dan zijn wij gelijkmatig en beraden in de arbeid voor onze Heere, wetende welke zwakke schepselen wij zijn en welk een heerlijke Heiland wij dienen. De Heere onze God is niet haastig, omdat Hij machtig is en wijs. Naarmate wij in de Heere Jezus opwassen, zullen wij de gejaagdheid van het gemoed

en de vervoering van de geest laten varen. Hij had een grote levenstaak, maar nooit toonde Hij zich verward, opgewonden of gehaast, zoals sommigen van Zijn volgelingen zijn. Hij schreeuwde niet noch verhief Zijn stem noch liet Zijn stem horen op de straat. Hij wist dat Zijn ure nog niet gekomen was, en dat er zoveel dagen waren, waarin Hij werken kon, en daarom ging Hij gestadig voort, totdat Hij het werk, dat de Vader Hem had te doen gegeven, volbracht had. Die soort van lijdzaamheid is een kleinood, begeerlijker dan de juweel, die glinstert op het vorstelijk voorhoofd. Soms geraken wij door kleine tegenheden in verwarring door meer haast dan spoed te maken; en wij zijn zeker dat wij dit doen, als wij vergeten te bidden en nalaten onze zaak in Gods handen te stellen. Wij kunnen zo overijld lopen, dat wij struikelen of onze adem verliezen; onze onbesuisde pogingen kunnen evenzeer schadelijk als bevorderlijk zijn, omdat wij onze ziel niet in lijdzaamheid bezitten.

Ook is het een voorname soort van lijdzaamheid, als wij kunnen wachten zonder ongeloof. Twee kleine woorden zijn voor elke Christen goed om te leren en in beoefening te brengen: bid en volhard. Het wachten op de Heere sluit beide bidden en volharden in. Als de wereld dit jaar eens niet bekeerd wordt! Als de Heere morgen eens niet komt! Als onze tegenheden nog eens langer duurden! Als de strijd eens aanhoudt! Hij, die beproevingen heeft doorstaan en door de genade de vrucht van zijn beproevingen verkregen heeft, wacht met gerustheid en hoopt blij op de verlossing door God. Lijdzaamheid, broeder! is deze grote deugd schaars bij u? De Heilige Geest zal ze u verlenen door lijden.

Deze lijdzaamheid openbaart zich ook in de vorm van geloven zonder weifelen, zelfs in zonderlinge lotsbeschikkingen en vreemde toestanden en wellicht innerlijke bezorgdheid. De ervaren Christen zegt: 'Ik geloof mijn God, en daarom wacht ik op de verklaring, als ze uitblijft. Mijn tijd is nog niet gekomen. Ik moet eerst het kwade doorleven en daarna het goede, en daarom zet ik mij neer aan Jezus' voeten, en wacht zolang het Hem behagen zal.'

Broeders en zusters, als wij, in één woord, leren verduren, hebben wij een hoge trap bereikt. Ziet de verweerde zeeman, de man, die thuis is op de zee, hij heeft een gebronsd gelaat en roodbruine handen; hij ziet er zo krachtig uit als het hart van een eik, en zo gehard alsof hij van ijzer gemaakt was. Hoe verschillend van ons, arme landbewoners! Hoe werd hij zo gewoon aan vermoeienissen, als in staat de storm te trotseren, zodat het hem onverschillig is of de wind zuidwest of noordwest is? Hij kan naar zee gaan, welk weer het ook is; hij heeft zijn zeevoeten aan; hoe kwam hij zo sterk? Door zijn werk op de grote wateren. Hij had geen gehard zeeman kunnen worden, als hij aan de wal had getoefd. Welnu, de beproeving werkte in de heiligen die geestelijke harding, die niet in rust kan worden aangeleerd. U kunt voortdurend ter school gaan, maar u kunt daar geen gehardheid leren; u kunt uw wangen met verf kleuren, maar u kunt ze dat ingedrongen bruin niet geven, dat door stormachtige zeeën en gierende winden uitgewerkt wordt. Een sterk geloof en duldende lijdzaamheid spruiten uit verdrukking voort, en enigen in de gemeente, die zo zijn voorbereid, zijn iets waard in tijden van storm. Om die toestand van taaie volharding en heilige onverzettelijkheid te bereiken, is het geen te groot offer, de aaneenschakeling van moeilijkheden te verdragen, die van boven of van beneden over ons komen. Wanneer de beproeving lijdzaamheid werkt, zijn wij onberekenbaar rijk geworden. De Heere geve ons meer van deze uitnemende genade. Evenals de vis van Petrus geld in zijn bek had, zo sluiten geheiligde beproevingen geestelijke schatten in zich, waarvoor wij die met blijdschap dragen.

IV. Ten slotte, dit alles werkt iets beters nog, en dat is ons vierde hoofdpunt: de geestelijke volmaaktheid wordt bevorderd. *'Opdat u mag volmaakt zijn en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk.'* Mijn broeders, het dierbaarste dat een mens in deze wereld kan bezitten, is datgene, wat het meest beslist over zijn wezenlijk welzijn. Iemand kan een goed huis hebben; welnu, dat is iets. Maar denkt eens dat hij een slechte gezondheid heeft, wat betekent dan zijn mooie woning? Iemand kan zich goed kleden en voeden; dat is iets. Maar onderstelt dat hij rilt van de koorts en ten gevolge van een slechte spijsvertering geen eetlust heeft. Dat bederft alles. Indien iemand een bestendige gezondheid geniet, is dit een veel meer te waarderen voorrecht. Gezondheid is zeer ver te schatten boven rijkdom, eer of geleerdheid, dat stemmen wij allen toe. Maar als nu eens iemands binnenste zelf ziek is, terwijl zijn lichaam gezond is, zodat hij door ondeugd te schande, of door hartstocht beheerst wordt, is hij in een armza1ige staat, niettegenstaande hij zulk een forse gestalte heeft. Verreweg het best is datgene, hetwelk de mens zelf tot een beter mens maakt; dat hem rechtschapen en getrouw en rein en heilig maakt. Wanneer de mens zelf beter is, heeft hij een onmiskenbaar voordeel verkregen. Indien daarom onze verdrukkingen strekken, om door beproeving van ons geloof, lijdzaamheid te werken, en die lijdzaamheid strekt om ons volmaakt te stellen in Christus Jezus, mogen wij het voor grote vreugde achten, wanneer wij in verzoekingen vallen. Verdrukkingen, door Gods genade ons beschikt, maken ons tot volwassenen, door al onze geestelijke vermogens te ontwikkelen, en daarom zijn ze onze vrienden, onze helpers, en moeten met *'grote vreugde'* worden begroet.

Verdrukkingen brengen onze zwakke plaatsen aan het licht en maken er ons opmerkzaam op. Als wij verzocht worden, ontdekken wij onze gebreken, en wanneer wij dan met deze gebreken tot God gaan, ontvangen wij hulp om volmaakt te worden en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk.

Bovendien doen onze beproevingen, wanneer ze door God gezegend worden om ons lijdzaam te maken, ons tot de volmaaktheid voortvaren. Ik weet niet hoe ik zal uitdrukken wat ik bedoel met voortvaren tot de volmaaktheid, maar er is een soort van volwassenheid onder de gelovigen, die velerlei verdrukking doorleefd hebben, welke u nooit bij anderen ontmoet. Ze kan niet voor iets anders gehouden of nagebootst worden. Een zekere mate van zonlicht is nodig, om aan vruchten de echte smaak bij te zetten, en wanneer een vrucht die mate van koesterende zonnewarmte heeft genoten., is haar een heerlijke smaak eigen, waarin wij ons allen verlustigen. Zo gaat het met mannen en vrouwen: een zekere mate van droefheid schijnt nodig te zijn, om een zekere aangename zachtheid in hen teweeg te brengen, zodat ze de overvloedige, rijpe sappigheid van een aantrekkelijk karakter bezitten. Men moet zulke mannen en vrouwen hebben leren kennen en tot zichzelf gezegd hebben: 'Ik wenste, dat ik hun gelijk kon worden, zo kalm, zo rustig, zo gelijkmatig, zo gelukkig en, zo al niet gelukkig, dan toch niet ontevreden dat ze niet gelukkig zijn; zo grondig in hun oordeel, als geestelijk in hun omgang, als wezenlijk volwassen.' Dit is alleen het deel van hen, in wie de beproeving van hun geloof lijdzaamheid werkt, en de lijdzaamheid de vrucht van de Geest voortbrengt. Waarde broeders en zusters, er is een zekere volwassenheid van de geestelijke mens, die nooit ons deel wordt dan door menigvuldige verzoekingen. Laat mij trachten, duidelijk te maken wat ik bedoel. Geheiligde beproevingen brengen een gedweeë geest voort. Sommigen van onze zijn van nature ruw en hardvochtig, maar na enige tijd bemerken hun vrienden, dat de ruwheid verdwijnt en verheugen ze zich dat ze minzamer bejegend worden. Och, het ziekbed bracht die vertering teweeg; die bedruktheid van geest, dat verlies, dat kruis, die beroving, - deze verzachtten onder Gods genade de natuurlijke ruwheid en

maakten de man zachtmoedig en nederig, zoals zijn Heere. Geheiligde druk is zeer geschikt om medegevoel op te wekken, en medegevoel is voor de gemeente als olie voor de machine. Iemand, die nooit geleden heeft, gevoelt zich zeer onbeholpen als hij tracht met een beproefd kind van God mede te lijden. Hij deed welwillend zijn best, maar hij weet niet hoe hij het aan moet vatten. Maar die herhaalde slagen van de roede maken ons gevoelig voor anderen, die smart lijden, en langzamerhand blijkt het dat wij door de Heere gezalfde troosters zijn, door verzoeking geschikt gemaakt om hen, die verzocht worden, te hulp te komen.

Hebt u ooit opgemerkt hoe beproefden, als hun druk geheel geheiligd is, ook voorzichtig en nederig worden? Ze kunnen niet meer zo hard spreken als ze gewoon waren; ze spreken er niet van dat ze volstrekt volmaakt zijn, hoewel ze werkelijk de mensen zijn, welke naar de Schrift volmaakt zijn; ze zeggen weinig over hun eigen daden, en veel van de liefderijke barmhartigheid van de Heere. Ze denken aan de kastijding, die ze binnenskamers van de hand van hun Vader ontvingen, en spreken anderen, die dwalen, vriendelijk toe. Druk is de steen, die onze Heere Jezus naar het voorhoofd van onze afschuwelijke hoogmoed werpt, en lijdzaamheid is het zwaard, dat zijn hoofd afhouwt.

Deze soort van mensen zijn ook het dankbaarst. Ik heb geleerd wat het is God te prijzen dat ik in mijn bed één been verroeren kon. Het mag u van niet veel belang voorkomen, maar het was mij tot grote zegen. Zij, die zwaar bezocht worden, komen er toe, God voor alles te danken. Ik ben er zeker van dat die vrouw, welke een stuk brood en een teug water tot ontbijt had, en zei: 'Dit alles heb ik, en Christus bovendien', een beproefde vrouw was, anders zou ze niet zoveel dankbaarheid betoond hebben. En die oude Puriteinse predikant was zeker een beproefd man, want toen zijn gezin slechts een haring en enkele aardappelen tot middagmaal had, zei hij: 'Heere wij danken U, dat u zee en land doorzocht hebt, om ons heden voedsel te verschaffen.' Als hij niet beproefd geweest was, zou hij zijn neus voor het maal hebben kunnen ophalen, zoals veel doen voor veel kostbaarder spijzen. Verdrukte mensen leren dankbare mensen te worden, en dat is geen geringe zaak.

Waar Gods genade werkt, blijken deze mensen in de regel te volharden in de hoop. Waar anderen vrezen dat de storm het vaartuig verbrijzelen zal, kunnen ze terugdenken aan even hevige stormen, die hen niet deden vergaan, en blijven ze mitsdien zo gerust, dat hun moed anderen voor wanhoop bewaart.

Deze mensen onderscheiden zich ook daardoor, dat ze niet aan de wereld gehecht zijn. Ze hebben te veel tegenheden ondervonden, om te menen dat ze ooit in dit donkere woud hun nest zullen kunnen bouwen. Er zijn voor hen te veel doornen in hun nest, om te kunnen wanen dat de wereld hun thuis zou zijn. Deze paradijsvogels ontplooien hun vleugels en zijn gereed om weg te vliegen naar het land van de onverwelkelijke bloemen.

En deze veelszins beproefden zijn gewoonlijk de meest geestelijke mensen, en worden uit kracht van hun geestelijke zin bruikbaar.

De predikant Greatheart, die een menigte pelgrims naar de hemelstad leidde, was een man van veel beproevingen, anders zou hij niet geschikt zijn geweest zo veel tot hun hemelse rust te voeren. En, geliefde broeder, indien u ooit een leidsman of helper zult worden, zoals u wenst te zijn, in de gemeente van God, dan zal het langs deze weg moeten geschieden, dat u er toe bekwaam gemaakt wordt. Wenst u niet dat elke deugd haar wasdom bekomt? Wenst u niet *'een volkomen man'* in Christus Jezus te worden? Zo ja, acht dan uw velerlei beproevingen en verzoekingen voor grote vreugde; vlucht met deze tot God; dank Hem dat Hij ze u toegezonden heeft; bid Hem u te helpen ze met lijdzaamheid te dragen, en laat de lijdzaamheid haar volmaakt werk hebben, en

dan zult u door de Geest Gods *'volmaakt worden en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk.'* Mag de Trooster dit woord aan uw harten zegenen, om Jezus Christus wil. Amen.

29. ONS VERNEDEREN VOOR GOD

'Vernedert u dan onder de krachtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te Zijner tijd.' 1 Petr. 5: 6.

Hoogmoed is de natuurlijke mens zo eigen, dat hij in zijn hart opschiet als het onkruid in een bewaterde hof, of als biezen langs een stromende beek. Hij is een overal doordringende zonde, en verspreidt zich over alle dingen, zoals het vuil over de wegen, of het meel in de molen. Als hij gedood is, herleeft hij; als hij begraven is, breekt hij het graf open. U mag op deze vos jacht maken en denken dat u hem hebt uitgeroeid, maar jawel! zelfs vreugde daarover is hoogmoed. Niemand is hoogmoediger dan hij, die zich inbeeldt, dat hij de hoogmoed niet bezit. U mag tegen grootspraak strijden, tot u de overtuiging dat u nederig bent, maar het dwaze begrip omtrent uw nederigheid bewijst juist, dat de hoogmoed in volle bloei prijkt. Het aapt volkomen goed de nederigheid na en is ten slotte de hoogst denkbare hoogmoed. Hoogmoed is een zonde met een duizendvoudig leven; het schijnt onmogelijk hem te doden; hij bloeit, waar hij als vergif geschuwd moest worden, en roemt in zijn schande. Hij is een zonde, die zich in duizenderlei vormen voordoet; doordat hij altoos van gedaante verandert, gelukt het hem steeds, de gevangenneming te ontkomen. Het schijnt onmogelijk hem vast te houden; het hooghartig duiveltje ontsluipt u, alleen om in een andere gedaante weer te verschijnen en met uw vruchteloze vervolging de spot te drijven. Om de hoogmoed te doden, zou het nodig zijn, dat men zichzelf doodde.

Hoogmoed was de eerste zonde van de mens en het zal ook de laatste zijn. De eerste zonde, die de mens bedreven heeft, was zeker met een hoge mate van hoogmoed besmet, want hij verbeeldde zich, dat hij het beter wist dan zijn Maker, en meende dat zijn Maker bang was, dat de mens al te groot zou worden. Men heeft weleens gevraagd, of de hoogmoed niet de zonde was, die de engelen deed bezwijken, toen ze uit hun oorspronkelijke staat vervielen. Ik zal over dit onderwerp volstrekt niet in geschil treden. Maar er was ongetwijfeld hoogmoed in de zonde van Satan en hoogmoed in de zonde van Adam. Deze is de toorts, die de hel vuur deed vatten en de wereld in brand stak.

De hoogmoed is een hoofdpersoon en aanvoerder te midden van alle ongerechtigheden; hij behoorde tot de eerste drie van Satans kampvechters. Hij is een uittartende en God trotserende zonde, die de Goddelijke gerechtigheid beschuldigt, zoals Kaïn; die Jehovah uitdaagt tot de strijd, zoals Farao; of die zichzelf God gelijk maakt, zoals Nebukadnézar deed.

Hij zou God vermoorden, indien hij maar kon, om zelf zijn troon te kunnen beklimmen. Zoals hij de eerste was om te komen, en de eerste in vreselijke heerschappij-voering, als zal hij ook de laatste zijn, die heengaat. Zoals Paulus zegt: *'De laatste vijand, die teniet gedaan wordt, is de dood.'* Ik mocht, dunkt mij, wel zeggen dat de laatste vijand niemand anders is dan de hoogmoed, want juist op ons sterfbed zal de hoogmoed blijken ons zijn opwachting te maken.

John Knox had in zijn laatste ogenblikken een zware strijd tegen zijn eigengerechtigheid, hoewel hij er, met al wat in hem was, tegen gepredikt had, en met een helderheid, zoals zelden aan mensen gegeven wordt, wist, dat de gelijkheid alleen in de Heere is. Juist midden in een uur van heerlijkheid moest hij weerstand bieden aan dat afschuwelijk ding, de hoogmoed van het menselijk hart. Menig ander van de dapperen van de Heere is op pijnlijke wijze overvallen door dezelfde listige vijand, die

met fluweelzachte vleierijen zijn verderf aanbrengende pijlen afschiet. Zelfs in de bedaardste zielen zal de dodelijke kalmte van laatdunkendheid gevonden worden. Ons hart is arglistig, meer dan enig ding, en in geen enkel opzicht kan het minder vertrouwt worden dan op het stuk van hoogmoed. Op hetzelfde ogenblik dat wij onze zielen God wedergeven, zal hij trachten ons opgeblazen te maken, ja, zal arme stervende wormen opblazen! Broeders en zusters, zeker, u en ik, wij verkeren in gevaar van hoogmoed; misschien zijn wij er juist op dit ogenblik de slachtoffers van: laten wij op onze hoede zijn, want hij zal ons buiten ons weten trachten te vernietigen, evenals de mot in 't geheim het kleed uitvreet, of als het roest de verborgen schat verkankert.

De hoogmoed mag zijn intrek nemen, waar hij wil, hij brengt zijn gastheer groot ongeluk aan, want hij berooft hem van de gunst van de Heere; *'God wederstaat de hovaardige'*. Hij moet weggezonden worden, eer God ons met Zijn gunst kan te hulp komen, want tot de hovaardige komt de genade niet, *'maar de nederigen geeft Hij genade.'* Nederigheid is de genade, die meer genade aantrekt. Evenals geld weer geld voortbrengt, vermeerdert nederigheid de nederigheid en met haar elke andere geestelijke gave. Indien u veel genade wenst, bezit dan veel nederigheid. God heeft bijstand voor de nederige, maar tegenstand voor de hovaardige. U weet, hoe Hij Farao bestreed. Met welke slagen trof Hij de trotse monarch! Hij wilde hem langs de één of andere weg van zijn uitdagend toppunt doen afdalen en leerde hem op bittere wijze het antwoord kennen op zijn eigen onbeschaamde vraag: *'Wie is de HEERE?'* Herinner u, hoe Nebukadnézar gras moest eten als een os, omdat hij met een hovaardige tong sprak. Overal waar God de hoogmoed zich ziet verheffen, besluit Hij deze met de grond gelijk te maken. Hij spant Zijn Boog, Hij legt Zijn pijl voor de pees, en de hoogmoed is het doel waarnaar Hij schiet. Hoe meer hoogmoed het hart van de Christen binnenkomt, hoe minder genade er zal binnentreden. Want de hoogmoed is nooit zo afschuwelijk voor God, dan wanneer Hij die in Zijn eigen volk ziet. Als u ziet, dat een vreemdeling ziek is, zult u er zeer bedroefd over zijn, maar als u dezelfde verschijnselen bij uw eigen kind gewaar wordt, zal uw hartzeer veel dieper gaan. Een adder is altijd en overal afkeer wekkend, maar hoe zou ze u doen ontstellen, als u de kop van één van deze schepsels van de borst van een geliefde vriend zag tevoorschijn komen! Zo ook is de hoogmoed te allen tijde verfoeilijk, maar het meest bij hen, die de Heere het meest liefheeft. Als God in een David hoogmoed ziet, zal Hij hem krachtig slaan, tot hij van zijn hoogmoedige gedachten aflaat; of als Hij hem ontwaart in een Hiskia, zal Hij deze op het ziekbed werpen; en u mag er u van verzekerd houden, dat, indien de Heere hoogmoed in u ontdekt, Hij u slaan zal; ja, u slaan en nogmaals slaan, totdat u nederig aan Zijn voeten blijft zitten wachten.

Die alles heb ik gezegd bij wijze van voorafspraak, maar mij dunkt, dat het ook een betoog is, hetwelk aan de woorden van deze tekst mag voorafgaan, en ze bevestigen: *'Vernedert u dan, vernedert u daarom onder de krachtige hand Gods.'*

Ik zal de tekst niet breedvoerig, maar met het oog op het praktisch nut in vier punten behandelen. Mag de Heilige Geest ons samenzijn zegenen!

I. Ten eerste bedoelt onze tekst blijkbaar, ons bij onze verkondiging tot de gemeente te bepalen.

Wij zullen hem uit dat oogpunt beschouwen. Merk op, dat Petrus tot de ouderlingen gesproken heeft en hun gezegd, hoe ze zich te gedragen hebben jegens de kudde, over welke ze als opzieners gesteld zijn. Daarop spreekt hij tot de jonge leden en zegt: *'Zijt de ouden onderdanig.'* Tot alle leden van de gemeente zegt hij: *'Zijt allen elkander onderdanig; zijt met de ootmoedigheid bekleed'*, en in datzelfde verband schrijft hij:

'Vernedert u dan onder de krachtige hand Gods.' Ik heb, als lid van een gemeente, niet mijn eigen eer te prediken, maar in ootmoed te wandelen. Ik mag van dit lidmaatschap in geen enkel opzicht het doel van mijn Christelijk leven maken, teneinde onder mijn medechristenen geëerd te worden, evenmin als invloed op hen uit te oefenen, en mij de leiding van hen toe te eigenen. lk behoor veel nederiger beweegredenen te hebben dan deze. Ik dien heel gering over mijzelf te denken, en daarentegen zo gunstig over anderen, dat ik al, wat ik betreffende Gods genade in hen opmerk, bewonder, en mij verblijd van hen onderricht te worden, zowel als hen te helpen op hun reis naar de hemel. Ieder van ons behoort gering over zichzelf te denken en hoog van zijn broeders. Ik kan niet zeggen, dat ieder van onze als Christen zó met ootmoedigheid bekleed is, als hij behoorde te zijn. Ik vrees, dat, van de prediker tot het nederigste lid, wij, ieder voor onszelf, met angst luisteren zullen naar het bevel: *'Vernedert u onder de krachtige hand Gods'* en belijden, dat wij omtrent dit gebod veel tekortkomen. Laat ik er bescheiden bijvoegen, dat ik in deze gemeente meer onderdanigheid en eerbied voor anderen en minder eerzuchtige zelfachting aangetroffen heb, dan ergens anders in de wereld. Ik heb niets meer dan de zuivere waarheid gesproken, nu ik dit gezegd heb. Iedereen mag het weten, dat ik als zielverzorger op dit punt het volk, dat mij toevertrouwd is, boven al wat ik ooit anders heb leren kennen, prijzen kan. Ik spreek niet uit genegenheid een te gunstig oordeel uit; ik spreek, naar dat ik gezien heb, en dit is mij een afdoend bewijs. Wij danken onze eensgezindheid en onze voorspoed naast God aan de bereidwilligheid van de meeste broeders, om alles te doen om Christus' wil zonder op onszelf acht te slaan.

Nu, de ware nederigheid in betrekking tot onze gemeente zal zich openbaren in onze bereidwilligheid om zelfs de geringste diensten ter wille van Christus te verrichten. Sommige mensen kunnen geen kleine dingen doen; ze moeten belast worden met hoge ambten, of ze zullen, zonder iets uit te voeren, gaan pruilen. Wezenlijke nederigheid geeft iemand aanleiding tot de gedachte, dat het een grote eer is, een deurwachter in het huis van God te zijn, of de vergunning te hebben, tot een klein kind een woord over Jezus te mogen spreken, of wel de voeten van de heiligen te mogen wassen. Mijn zinnebeeldige schets van een volmaakt Christen zou zijn: een koning, die wacht houdt aan de deur; of een vorst, die de lammeren weidt; of nog liever, de meester, die de voeten van zijn discipelen wast.

Vervolgens is ook een kenmerk van nederigheid, dat wij ons bewust zijn van eigen onmacht om iets naar behoren te doen. De man, die prediken kan zonder Goddelijke bijstand, kan in 't geheel niet prediken. De vrouw, die op een Zondagsschool onderwijs kan geven zonder Gods hulp, kan geen Zondagsschoolonderwijs geven. 'Degenen onder u, die, zonder hulp van boven, zich voldoende geschikt gevoelen voor één of ander soort van heilige dienst, worden op treurige wijze misleid. Ingebeeldheid is krachteloosheid. Vervuld zijn met zichzelf is dubbele leegheid. Hij, die geen begrip heeft van zijn zwakheid, is zwak in zijn begrip. Ik geloof, broeders en zusters, dat iemand, die God voor een groot doel gebruiken wil, zich zo machteloos zal gevoelen, dat hij zich verbazen zal, dat God hem niet liever in de laatste plaats gebruikt heeft; en hij zal bereid zijn, zich schuil te houden, en begeren dat men zijn aandacht van hem aftrekke. Ik geloof niet, dat God ooit een schaal zal vullen, die niet leeg was; of dat Hij ooit de mond van een mens vervullen zal met Zijn Woord, terwijl die mens zijn mond vol heeft van zijn eigen woorden. *Vernedert u dan onder de krachtige hand Gods*; indien u verlangt, dat de Heilige Geest u zal zegenen, wordt ontdaan van uw eigen geest. De weg om tot God op te klimmen, is, in uzelf weg te zinken; zoals onze Heere Jezus in de diepten nederdaalde, opdat Hij boven alle dingen verrijzen mocht en alle dingen vervullen, als moeten ook wij in onze navolging van Hem, zo eindeloos

diep nederdalen, dat wij naar het hoogste toppunt mogen rijzen.
Deze nederigheid zal zich openbaren, vooral hierin, dat wij bereidwillig zijn, bij de mensen onbekend te blijven. Er is een vurig verlangen in het hart van menigeen, om wat ze doen, op borden te zien geschreven, teneinde deze op de marktpleinen op te richten. Ik hoorde eens een bekend Christen bitter klagen, dat men hem niet meer wilde kennen. Hij was jaren achtereen onderwijzer aan een Zondagsschool geweest en toch had niemand ooit in het openbaar melding van hem gemaakt. Moest hij zich daarover beklagen? Hij had zich veeleer dienen te verheugen over zijn rust. Het schelle licht van openbare bekendheid wordt niet zeer gewaardeerd door hen, op wie het valt. Ik tenminste zou wensen, dat sommige mensen mij niet kenden, tenminste niet elke week zich zoveel moeite gaven om mij te zien, of mij een brief te schrijven, of mij in de dagbladen te noemen. Ik zou mij zo gelukkig achten als al de vogels in de lucht, dat men mij niet kende, wanneer men mij met vrede liet en vergunde vreedzaam te arbeiden voor God met Zijn vriendelijke glimlach, om mij in mijn afzondering te vervrolijken. O, een nietige mier te zijn, wie het vergund is alleen naar Gods wil te arbeiden; die niets van mensen ontvangt, maar het grote voorrecht geniet, met vrede te worden gelaten! Een geheiligde ziel was gewoon te bidden: 'Vergun mij, o Heere, dat ik onbekend de wereld door mag gaan!' Het komt mij voor, één van de hoogste genietingen van het leven te zijn, wanneer de mensen u vergunnen voor God werkzaam te zijn, zonder door hun loftuitingen of beoordelingen lastig te worden gevallen. Toen ik zeker groot kunstenaar aan het werk zag, heb ik hem slechts uit een hoek begluurd en mij buiten zijn zonlicht gehouden. Ik ben er bepaald van overtuigd, dat hij mij niet nodig had, om mijn waardeloze mening over zijn schitterende voortbrengselen uit te spreken. Mensen te hebben, die altoos over u, voor u, en tegen u spreken, is één van de vermoeienissen in het sterfelijk leven; en toch verlangen sommige mensen naar drukte. Zekere vrienden hebben soms een kleinigheid verricht, maar hun geringe aalmoezen moeten op de hoeken van de straten uitgebazuind worden, hun langdradige toespraken moeten door alle bladen worden weergegeven. O, broeders, laten wij ons daar niet bezorgd over maken, dat het bekend wordt, dat wij onze plicht hebben gedaan. Laat het gedaan zijn als jegens God en met God voor ogen; en laten wij ons dan weinig bekreunen om wat onze medestervelingen zeggen. Want als wij leven om van de mensen geprezen te worden, dan zullen wij niet alleen verwaand worden, maar hoogmoedig, hetgeen, indien al niet onwaardiger, toch zeker onnozeler is. Dient de Heere en verlangt er niet naar, dat het voor u uitgebazuind worde. Roept nimmer met Jehu: *'Zie mijn ijver aan voor de Heere.'* Gaat heen en dient God, het ene jaar voor en het andere na, hoewel u geheel onbekend blijft, in het bewustzijn, dat het volkomen voldoende is, dat u uw Verlosser geëerd hebt. Dit zou een grote schrede voorwaarts zijn in ons gemeentelijk leven, als we 't zover konden brengen.
Broeders, wij hebben allen zonder onderscheid behoefte aan nederigheid, in ons gemeentelijk leven, waarom wij dan ook nimmer ruw, aanmatigend, verwaand, onrechtvaardig, heerszuchtig, trots zullen zijn; noch van de andere kant oproerig, losbandig, twistziek en onredelijk. Wij moesten trachten, zeer bezorgd te denken over hen, die het armst zijn, uit vrees dat wij hun gevoeligheid zouden kwetsen; en zeer nauwkeurig acht geven op hen, die in nederige staat leven, opdat het niet de schijn mag hebben, alsof wij hen verachten. Het is onze plicht ons nimmer te ergeren, en uiterst omzichtig te zijn, daartoe nooit aanleiding te geven door enige achteloosheid. Hij, die als voorganger in de gemeente van de Heere geplaatst is, moet de meest bereidvaardige persoon zijn om schuld te dragen, en de laatste, die reden geeft tot ergernis; laat hem zeggen: u mag over mij denken, zoals u goeddunkt, maar ik zal

mijzelf er op toeleggen om u goed te doen en uw dienaar te zijn om Christus' wil.' Hoe dieper u zich kunt vernederen, des te groter zal uw eer zijn. In het oog van de Wijsheid heeft geen stuk huisraad in het huis van God groter waarde dan de vloermat. Wanneer u bereid bent anderen hun voeten aan u te laten afvegen, dan zal Christus Jezus een welbehagen in u hebben, want u bent Zijn nederige geest deelachtig. Juist ter wille van uzelf zal het verstandig zijn een nederige plaats in te nemen, want in de valleien vloeien de wateren van de vrede. De bergen zijn het toneel van de storm, maar in de stille dorpen vindt de duif haar schuilplaats. Indien u aan de onrust wilt ontgaan, en in vrede wenst te leven met alle mensen, pas dan de beginselen toe van een invloedrijk man, die, toen hij na de revolutie gevraagd werd, hoe hij erin slaagde aan het zwaard van de beul te ontkomen, ten antwoord gaf: 'Ik zorgde, dat mijn naam niet genoemd werd, en bewaarde het stilzwijgen.'
Ik spreek tot een aantal jonge mannen, die begonnen zijn over Jezus Christus in de kerkte spreken: laat ik hun ernstig verzoeken, vooral hun aandacht te bepalen bij mijn tekst: *'Vernedert u onder de krachtige hand Gods.'* Bedenkt, dat u in geen enkel opzicht enig goed kunt doen, tenzij *'de krachtige hand Gods'* met u is; wees daarom nederig, en ziet bij al uw pogen op die hand. Gevoelt het, hoe wonderbaar het is, dat de krachtige hand van God u wil gebruiken; verootmoedigt u daarom zeer onder die hand, want dan mag u zich de belofte toe eigenen, dat Hij u ter gelegener tijd zal verhogen. Indien u gewillig bent, u te belasten met de zorg voor een kleine, arme dorpsbevolking, en uw plicht volkomen te volbrengen te midden van eenvoudige mensen, dan zult u eerlang een uitgebreider werkkring erlangen. Indien u er genoegen mede neemt, jeugdige broeder, om op de hoek van een straat te staan en tot enige weinige ruwe mensen over Jezus Christus te spreken, dan zult u gaandeweg honderden toehoorders krijgen. Indien u genegen bent niets te wezen, dan zal God iets van u maken. De weg, om het boveneinde van de ladder te bereiken, is op de laagste sport te beginnen. Kortom, in de gemeente van de Heere is de weg naar boven, naar beneden te gaan. Maar hij, die zo eerzuchtig is om de top te willen bereiken, zal ondervinden, dat hij allang tevoren op de grond ligt. *'Wie zichzelf verhoogt, zal vernederd worden. Maar wie zichzelf vernedert, zal verhoogd worden.'* Mijn jongere broeders, vergunt mij dit woord van vermaning.

II. En nu, ten tweede, wil ik de tekst voor een geheel ander doel gebruiken - met betrekking tot onze houding en onze beproevingen. Laat hier ieder beproefde luisteren naar de raad van de Heilige Geest.
Sommigen van ons zijn nooit lang achtereen zonder droefheid en beproeving: evenals salamanders leven wij in de vlam, van het ene vuur naar het andere doorgaande. Evenals wij door een opeenvolging van mijnschachten in het hart van de aarde neerdalen, als gaan wij van het ene leed in het andere; het was nodig, dat wij de weg in deze donkere plaatsen leerden kennen. Menigmaal is het doel van onze hemelse Vader in het zenden van beproevingen aan Zijn kinderen, hen nederig te maken en te houden; laat ons dit niet vergeten, maar hieruit een wijze les leren. De raad van Petrus is, dat wij onszelf vernederen zouden. Menigeen is dikwijls vernederd, en is toch nog niet nederig geworden. Er bestaat tussen deze twee een groot verschil. Als God Zijn genade intrekt en een Christen toelaat, in de zonde te vallen, vernedert die val hem in de achting van alle brave mensen; en toch kan hij niet nederig zijn. Hij is nooit in staat, er een juist begrip van te krijgen, hoe slecht zijn daden zijn geweest; hij blijft voortdurend in zijn hoogmoed volhouden en is ver van nederigheid. Als dit het geval is, kan het hoogmoedig hart een plotselinge val tegemoet zien. De roede zal bloedige wonden slaan, als de hoogmoed niet bij zachter slagen wijken wil. De meest

hoopgevende weg om de vernederende kastijding te ontgaan, is uzelf te vernederen. wees nederig, opdat u niet vernederd behoeft te worden. Neemt een nederige houding aan en nadert tot God met een ootmoedig hart, en Hij zal ophouden u te berispen.
En zorgt hier in de eerste plaats voor, dat u oplet, of u zich aan een bepaalde zonde van hoogmoed schuldig hebt gemaakt. U verkeert in lijden; laat de roede u aanwijzen, waarin u door hoogmoed bent afgedwaald. Ik geloof, dat David in Zijn kinderen gestraft werd, omdat hij trots op Zijn kinderen was geweest en hen toegevend behandeld had. Als er in huis iets beschadigd is, is het doorgaans de afgod, die gebroken werd. Gewoonlijk zijn onze zonden de oorzaak van onze smarten. Als wij berouw gevoelen over de zonde, zal de Heere de smart wegnemen. Bent u in uw aardse bezittingen getroffen? Hebt u zich ooit iets op laten voorstaan? Is uw gezondheid zwak? Hebt u zich ooit beroemd op uw lichaamskracht? Bent u bedrogen? Hebt u nooit gepocht op uw eigen wijsheid? Bent u bedroefd over een gebrek in uw karakter? Hebt u niet weleens gemeend, dat u de verzoeking te boven gekomen was? Ziet op de kastijding, tot u evenals in een spiegel ontdekt, waarop u trots was, en neemt dan de afgod van zijn voetstuk af, vernedert u voor God, en geeft Hem voortaan alleen de eer!
Vernedert u in uw droefheid, door te belijden, dat u al wat u verduren moet verdiend hebt. Is het armoede? Erken dan, lief kind van God, dat u armoede verdient wegens uw liefde tot de wereld. Is het lichamelijke pijn? Belijd dan, dat elk lid verdient pijn te gevoelen. Het is iets groots, wanneer ons de belijdenis wordt afgeperst, dat onze kastijding geringer is dan wij verdienden, en dat de Heere ons niet doet naar onze zonden, noch ons vergeldt naar onze ongerechtigheden. Belijd, dat de kastijdende hand niet te streng met u handelt. Verneder u, en dan zult u niet twisten over uw droefheid.
Maar, meer nog dan dat, verneder u zó, dat u zich geheel aan Gods wil onderwerpt. Vraag de Heilige Geest, u in deze daad van zelfvernedering bij te staan, terwijl u ootmoedig de roede kust. Buk onder de krachtige hand van God, bereid om nog harder slagen te ontvangen, indien dit God behaagt. Want indien u zich volkomen aan de wil van God onderwerpt, is het hoogst waarschijnlijk, dat óf de beproeving wordt opgeheven, óf wel het scherpe eruit wordt weggenomen. Omlaag, broeder, omlaag in het stof, zo diep als u maar bukken kunt. God handelt klaarblijkelijk met u als met een zoon; en de wijsheid van een zoon bestaat daarin, dat hij zich blijmoedig aan de vaderlijke tucht onderwerpt. Als een kind zich onder de kastijdende hand van zijn vader bevindt, zal het hem niet baten, als hij tegenstribbelt, er tegen in kijft en lelijke woorden spreekt; de meeste hoop bestaat er voor hem, als hij zich onvoorwaardelijk aan zijn vader onderwerpt. Als dat geschied is, zal de kastijding weldra ophouden. Geef uw wil zó over, dat u niet tegen de Heere opstaat, niet over Zijn goedheid twist, ook niet, wanneer het kwaad, dat u bedreigt, werkelijk komt, en komt in de hoogste mate. Onderwerp u aan de wil van de Heere wil, zoals de bies buigt voor de wind, of zoals het hek zich laat drukken door het zegel. Bid tegen de ramp, die vreze bij u opwekt, maar laat uw smeking altoos eindigen met: *'Niet gelijk ik wil, maar gelijk U wilt.'* Vraag, dat u niet verplicht mag worden, de bittere teug te drinken, maar werp de beker niet omver en stoot hem ook niet van u af. Laat hem staan waar hij staat, op het ogenblik dat u bidt, dat hij van u weggenomen wordt; en als er geen antwoord komt op uw gebed, neem hem dan ootmoedig op, breng hem onverschrokken aan uw lippen, en drink hem behoorlijk uit, evenals uw Meester Zijn beker dronk en hem tot de bodem ledigde. Daartoe is de hulp van de Heilige Geest nodig, en Hij is bereid ons te helpen; Hij verblijdt zich, ons bij zulk een heilige daad van onderwerping te hulp te komen. Niets is in onze tijd van tegenspoed beter voor ons, dan dat wij met de

grootste gehoorzaamheid bukken onder de hand van God.
Dierbare vriend, welk nut zult u er van hebben, als u zich tegen de hand van de Heere verzet? Het is een krachtige hand, wij kunnen hem niet weerstaan, tenzij wij snood genoeg zijn om oproer te beproeven. Als de beproeving moet komen, zal ze komen, en komen met te groter felheid, naarmate wij weigeren ons te onderwerpen. Wanneer God bepaalt, dat wij beproefd zullen worden, dan kunnen wij er niet aan ontkomen. Welk voordeel kan er in ons verzet tegen de Goddelijke raadsbesluiten gelegen zijn? Het zal alleen ons leed vlijmender maken. Wanneer de os tegen de prikkel inschopt, zal het staal te dieper in zijn vlees dringen. Maar als de os, gevoelig voor de laatste stoot, zijn schreden verhaast, zal de drijver hem zelden weer aansporen. Het gevoelig, verstandig paard ontvangt zelden een slag met de zweep; het voelt die al te zeer. Maar de muilezel, die niet voort wil, wordt geslagen en nogmaals geslagen voor zijn koppigheid. Zo gaat het ook met ons. Wij kunnen onszelf ten gevolge van hals-starrigheid benadelen. O, voorbarige vingers, die doornen voor onze eigen peluw gereedmaken! Verneder u dan toch onder de machtige hand van God, en zachtjes aan, broeder, zult u verhoogd worden en vertroost en gelukkig zijn. Uw beproeving zal de heiligende vrucht van de gerechtigheid voortbrengen. U zult gezuiverd en gelouterd uit de smeltoven tevoorschijn komen. U zult meer kennis, meer genade, meer ijver, meer van al wat uitnemend is deelachtig zijn geworden, als het gevolg van geheiligde beproeving. Maar dit alles kan alleen komen bij gehoorzame onderwerping. Onderwerp u, en u zult door uw beproeving zo verhoogd worden, dat u God ervoor zult danken, en gevoelen, dat u de droefenis voor geen honderdduizend gulden had willen ondergaan, al had u dat kunnen doen. Grote verkwikking zal onuitsprekelijke verhoging tot gevolg hebben. U zult tot een hogere rang in de adel van de Christenheid bevorderd worden door de strijd met tegenspoeden. Daarom, ik bid u, verneder u onder de hand van God.

III. Ten derde; nu zal ik van de tekst op andere wijze gebruik maken. Laten wij in onze dagelijkse omgang met God, in beproeving of niet, ons onder Zijn hand vernederen, want dán alleen kunnen wij hopen verhoogd te worden.
Het is een gezegende zaak, wanneer u ook tot God komt met verwondering, omdat het u vergund is te komen; met verwondering, dat u ertoe geleid bent om te komen; met zeer grote verwondering over de Goddelijke onderscheiding, dat de Heere juist u had uitverkoren om te komen; met verwondering over de Goddelijke verlossing, verbaasd dat er zulk een prijs betaald moest worden, opdat u nabij God gebracht kon worden. Het is goed tot God te naderen, overstelpt van dankbaarheid, dat de Heilige Geest zich altijd heeft verwaardigd, een waarachtige roeping in u te werken. Verneder u onder de krachtige hand van de Goddelijke genade, die u in de gemeenschap van de liefde heeft ingeleid, en zeg bestendig: 'Waarom ik, Heere? Waarom ik?' Een dankbare levens-wandel is een voortreffelijke levenswandel, en er is geen dankbaarheid, als er geen nederigheid is. Schrijf nimmer het onderscheid tussen u en anderen aan uw eigen vrije wil toe, noch aan het betere van uw natuurlijke gesteldheid, maar geheel aan de barmhartigheid en genade van God, die aan u geschonken is. Laat de genade door uw dankbaar hart worden groot gemaakt!
Wanneer u dit doet, wees dan zeer nederig voor God, omdat u niet beter bent geworden door de genade, die Hij u bewezen heeft. U bent uitverkoren, maar u bent niet zulk een uitverkorene, als u behoorde te zijn; u bent verlost, maar u bent niet zozeer het eigendom van uw Heere, als u behoorde te zijn; u bent geroepen, maar u bent altoos te doof voor de Goddelijke roeping; u bent gezegend, verrijkt, onderwezen, aangenomen, vertroost, met de hemel in het uitzicht, terwijl alles op de

weg daarheen gereed is gemaakt. Maar hoe armzalig was uw vergelding! Gevoel u daarom immer klein met betrekking tot uw God en Zijn genade. Gevoel altijd, wanneer u zeer veel doet, en God u voor zeer veel gebruikt, dat, indien u er bekwaam voor was geweest, Hij nog meer voor u zou hebben wensen te doen; dat, indien u geschikt was geweest om er voor gebruikt te worden, Hij u een nog veel uitgebreider werkkring zou hebben aangewezen. Op deze wijze zult u altijd zien, dat er reden is tot nederigheid, naarmate u overvloediger redenen tot dankbaarheid ontwaart. Wandel altijd zo voort met God, dat, indien u het toppunt bereikt hebt, u nog gevoelt: 'Ik zou wel hoger gestegen zijn, maar het is mijn eigen schuld. Ik ontvang niet, omdat ik er niet om gevraagd heb, of omdat ik kwalijk gebeden heb. Ik ben niet zo rijk geworden in geestelijke dingen, als ik wel gewenst had, omdat ik niet ijverig ben geweest in de dingen van mijn Heere, noch zo vurig van geest, noch zo overvloedig in de dienst van God, als ik had behoren te zijn.'

Voorts, verneder u, dierbare broeder, onder de hand van God, door uw eigen gebrek aan kennis te gevoelen, wanneer u tot God komt. Denk niet, dat u verstand hebt van al, wat Goddelijk is. Daar is maar één Goddelijk lichaam en dat is Christus Zelf, en wie zou Hem ten volle kennen? Wanneer zelfs de liefde, die in Hem haar volmaaktste toppunt bereikte, de kennis te boven gaat, wie zal dan Christus in al Zijn volheid kennen? Kom tot God om onderwezen te worden in de kennis van uw God en Zaligmaker. Denk niet, dat u begrip hebt van de Voorzienigheid, want ik ben er zeker van, dat dit met niemand van onze het geval is. Wij menen soms, dat wij heel veel dingen beter besturen zouden, dan ze bestuurd worden. Menige landbouwer zou die geweldige plasregen van deze namiddag niet hebben verordend, en toch was die stortregen onmisbaar voor het algemeen welzijn van het gehele koninkrijk. Ik kan niet zeggen waarom, maar het was zo. De Heere doet alle dingen met wijsheid; alleen de hoogmoed zal dit betwijfelen. Bedenk, o mensenkind, dat u niets weet: God alleen heeft kennis. Kleine kinderen verbeelden zich soms, dat ze verstandig zijn, maar ze weten niets. Laat ons tevreden zijn met ons te vernederen onder de hand van God als arme weetnieten, tevreden, dat Hij weet, wat het beste voor ons is. Deze nederigheid is het voorportaal tot de kennis, de hoeksteen van de ware wijsbegeerte. Begin met uw onwetendheid te belijden, anders zult u nooit door de Heere onderwezen worden. Het kan niet moeilijk vallen dit te belijden, wanneer de krachtige hand van de Heere wordt gezien en gevoeld.

Eén punt, waarover ik zou wensen, dat ieder van onze zich onder de hand van God vernederde, is dit: ons geringe vermaak in Goddelijke dingen. De oudste broeder in de gelijkenis zegt: *'Zie, ik dien u nu zoveel jaren, en heb nooit uw gebod overtreden; en u hebt mij nooit een bokje gegeven, opdat ik met mijn vrienden mocht vrolijk zijn.'* Zo heb ik zekere oprechte Christenen gekend, die in een dergelijke vreselijke zielstoestand vervielen. Ze zijn altijd heel geregeld in hun leven geweest, namen trouw hun godsdienstplichten waar, en volhardden in hun gebeden, en toch hebben ze nimmer grote blijdschap gesmaakt: maar als ze een arme ziel zagen, die juist verlost was van zonde, die grote vreugde smaakte, dan benijdden ze hem en riepen uit: 'Waarom wordt er zulk een drukte gemaakt over zulk een zondaar, terwijl ik al zoveel jaren Christen ben en mijn broeders zich nooit over mij verblijd hebben? Van muziek en dans is bij mij geen sprake! U hebt mij nooit een bokje gegeven, opdat ik met mijn vrienden mocht vrolijk zijn.' Ik zou niet weten, waarom wij drukte zouden maken over sommigen van de oudere broeders; ze zouden het niet kunnen dulden, ze zouden boos worden, en op grove en bitse toon vragen, wat deze dingen te beduiden hadden. Muziek en dans zijn veel te alledaagse dingen voor hun deftige zielen. Ze staan buiten en pruttelen, en wij kunnen hen niet door geestelijke opwekking verwarmen. Ze

bevriezen buiten de deur van ons gelukkig thuis. Moeten ze daar altijd blijven staan? Hoe Goddelijk zacht was het antwoord van de vader aan die ondeugende oudste zoon! Hij zei tot hem: *'Kind! u bent altijd bij mij, en al het mijne is het uwe.'* Dat wil zeggen: 'U woont in mijn huis. U bent bij mij als mijn eigen geliefd kind. Al wat ik heb is het uwe als erfgenaam. Uw broeder heeft zijn deel ontvangen, en hij bracht het door, maar al wat ik heb overgehouden is het uwe.' Als hij zich niet vrolijk had gemaakt met zijn vrienden, dan was het zijn eigen schuld. Gaat het met ons niet bijna evenzo, als wij verdrietig en mismoedig zijn geweest; ik bedoel hen onder ons, die gelovigen zijn? Is niet alles het onze? Komt, laten wij ons vernederen onder de hand van God, omdat wij ons niet met onze vrienden hebben vrolijk gemaakt. U, pruttelende Christenen, als u pruttelt, is het, omdat u dat wil; er bestaat geen reden tot morren. U, die nimmer een blijde dag beleefde, die nimmer iets van de warmte en de geestdrift van eerstbeginnenden had: wiens schuld is dat? Het is uw eigen schuld. U kon het één en ander in het Vaderhuis genieten. U hebt recht op fraaie muziek en dans, want u bent altijd bij God, en al het Zijne is het uwe. Het past ons, dat wij vrolijk en blij zijn; en als wij geen smaak meer vinden in de dingen van de heilige feestvreugde, laat ons dan ons vernederen onder de hand van God wegens onze moedeloosheid en ons wantrouwen.

Ik ben er van verzekerd, dierbare vrienden, dat, indien iemand van ons, ons dagelijks leven onderzoeken wil, wij overvloedige redenen zullen vinden om ons te vernederen onder de hand van God. Het is werkelijk vreselijk, hoe iemand God op voortreffelijke wijze kan dienen en grote dingen doen, en toch op een bepaald punt aller-droevigst tekort schieten kan. Een groot profeet van de oude dag is Jona, die door de straten van Ninevé ging en onverschrokken de waarschuwing van de Heere verkondigde. Wie deed ooit iets dergelijks? *'Nog veertig dagen, dan zal Ninevé worden omgekeerd'*, is het woord, dat hij de vorsten in 't aangezicht slingert. Maar zie hem eens één of twee dagen later! Noem hem een groot profeet, die daar zit te wenen, omdat de wonderboom, die boven zijn hoofd opschoot, verdorde! Hij is toornig, en hij zegt, dat zijn toorn billijk ontstoken is over een schaduwrijke schuilplaats onder de bladeren van de wonderboom. Hoe is het mogelijk, dat een man in edele dingen zo groot kan zijn en zo klein in een beuzelachtige zaak! Hoe menigeen heeft evenzeer redenen, om zich voor God te vernederen! Sla gindse brave man gade; hij draagt het verlies van zijn goederen met heilige onderworpenheid, maar hij verliest zijn bedaardheid, omdat er een knoop van zijn linnengoed weg is. Zo iets is dikwijls gebeurd. Geeft wat ik zeg u aanleiding tot lachen? Het zou beter zijn, te huilen. Als u over uzelf nadenkt, broeders, herinnert u dan, hoeveel redenen u hebt om u onder de hand van God te vernederen wegens de grote zwakheid, waardoor u de natuurlijke verdorvenheid van uw hart hebt geopenbaard, en de snoodheid van uw karakter buiten de ondersteunende Geest van God.

Vernedert u dan onder de hand van God als schepselen onder de hand van de Schepper. Zegt: 'Wij zijn de klei en U onze Pottenbakker, o Heere! Het betaamt ons nederig te zijn.' Vernedert u onder de hand van God als misdadigers onder de hand van hun rechter. Roept *'Tegen U, U alleen, hebben wij gezondigd, en gedaan, wat kwaad is in Uw ogen; opdat U rechtvaardig bent in Uw spreken, en rein bent in Uw richten.'* Vernedert u onder de hand van God, zoals gekastijde kinderen onder de roede van een vader, want Hij kastijdt ons tot ons nut, en zeer terecht verdienen wij elke pijnlijke slag. Nog eens, vernedert u onder de krachtige hand van God, zoals dienstknechten onder het woord van hun heren. Vernedert u, lieve broeders, in uw dagelijks leven, en God zal u te Zijner tijd verhogen!

IV. Ik wil, ten slotte, met al de aandrang, die mijn ziel kan gevoelen, met betrekking tot de onbekeerden onder deze mijn toehoorders, van mijn tekst gebruik maken in ons zoeken om vergeving als zondaars. O, dierbare Geest van God, kom mij nu te hulp!

De tekst doelde oorspronkelijk niet op de goddelozen, maar hij kan gevoegelijk op hen toegepast worden. Indien u genade wenst te vinden voor Gods aangezicht en te leven, lieve, onbekeerde toehoorders, dan moet u zich onder de krachtige hand van God vernederen. Hebt u behoefte om behouden te worden, werkelijk? De weg tot redding is: *'Geloof in de Heere Jezus Christus.'* 'Maar', zult u zeggen, 'dat kan ik niet begrijpen.' Het is toch zeer eenvoudig; er ligt geen verborgen zin in de woorden; u wordt eenvoudig uitgenodigd, op Jezus te vertrouwen. Hebt u evenwel een gevoel, alsof u dat niet kunt doen, laat ik u dan aansporen in het verborgen te gaan tot God en de zonde van dit ongeloof te belijden. Want het is een grote zonde. Vernedert u. Tracht uzelf niet wijs te maken, dat u goed bent. Dat zal noodlottig zijn, want het is een leugen, die de poort van de genade voor u sluiten zal. Belijdt, dat u schuldig bent. Wanneer iemand schuldig is, baat het hem niets, als hij voor de rechter staat, dat hij op zijn eigen verdiensten begint te steunen; het best is hij er aan toe, als hij een beroep doet op de genade van het hof. Dat is ook uw enige weg, lieve ziel, de enige, die u van nut kan zijn. Weet, dat u gezondigd hebt, en gevoel dat het zo is. Zet u neer en denk na over de vele wegen, waarop u kwaad gedaan hebt of naliet goed te doen. Bid God, dat Hij u in diep berouw verootmoedigt.

Hebt u uw zonden beleden, leer dan kennen, dat, wanneer de gerechtigheid op u werd toegepast, u ter helle gezonden zou worden. Voer geen drogredenen tegen deze waarheid aan. Houd u niet op met twijfelachtige vragen, of er wel straf voor de zonde bestaat, waartoe deze dienen zal, en wat dies meer zij. Maar belijd, dat, wat er ook van zij, u die straf verdient. Verzet u niet tegen God en twist niet tegen de Schrift. Maar als Zijn Woord verklaart, dat de goddeloze in de hel geworpen zal worden, met al de volkeren, die God vergeten, belijd dan, dat u verdient zo behandeld te worden. Want u verdient het inderdaad. Als u dit erkend hebt, bent u op de weg van de genade. U hebt al genade ontvangen, wanneer u zich volkomen aan de gerechtigheid onderwerpt. U hebt in zekere mate genade ontvangen, wanneer u ertoe gebracht bent, uw zonde te belijden en de rechtvaardigheid van de straf.

Eindelijk, neem Gods genade aan in de weg, die Hem goeddunkt. Wees niet zo ijdel, God voor te schrijven, hoe u wenst behouden te worden. Want dat is Gods weg. Wees bereidwillig, om door het geloof in Jezus Christus behouden te worden, want dat is ook Gods weg. Wanneer uw ongeloof begint te vragen: 'Hoe kan dat zijn en waarom zou dat zijn?' verwerp dan zulke vragen. Verneder u en zeg: 'God zegt, dat het zo is, en daarom moet het zo zijn.' Als God zegt: 'Geloof en wees behouden', antwoord dan: 'Ik wil geloven en behouden worden'; en als Hij zegt: 'Vertrouw op Christus en leef', zeg dan: 'Ik wil op Christus vertrouwen en leven.' Wanneer iemand zijn leven verbeurd had, maar hem door het hof werd aangezegd, dat hem vrijwillig genade geschonken zal worden, mits hij die vrijwillig aanneemt, dan zou hij toch een dwaas zijn, als hij ging navragen: 'Maar is dit overeenkomstig de wet? Is deze overeenkomst regel? Wat zal het gevolg zijn van deze vergiffenis?' Deze vragen zijn voor het hof bestemd, niet voor de gevangene. Er zijn sommige mensen, die met hun eigen ziel gaan redetwisten, en zich druk maken met de redenen na te sporen, waarom ze niet behouden zouden worden. Indien deze scherpzinnigheid nu maar strekken kon om de ware redenen te leren kennen en de mensen ernaar streven wilden om te ontdekken, waarom ze zich eensklaps aan Gods weg van behoud onderwerpen, dan zouden ze vertroost kunnen worden en veel eerder rust vinden. O, zondaar, laat uw vernuftige twijfelingen en redeneringen met Christus aan het kruishout genageld worden. Wees

een klein kind; kom en geloof in het behoud, dat in Christus geopenbaard is. Geef u aan Christus over om u te behouden, en Hij zal het doen, zoals Hij zo menigeen van ons behouden heeft, tot prijs en roem van Zijn genade.
'Ach', zult u zeggen, 'dit heb ik gedaan, maar ik kan geen vrede vinden.' Dan, lieve vriend, val nog dieper neer! val nog dieper neer! Mocht ik u horen zeggen: 'Helaas, ik heb behoefte om vertroosting te ontvangen.' Laat dat varen. Vraag niet om vertroosting; vraag om vergeving, en die zegen zal komen door uw groter mistroostigheid. Val dieper neer! Val dieper neer! Er is een punt, waarop God u zeker zal aannemen, en dat punt is: nog meer naar de diepte. 'O', zegt u, 'mij dunkt, ik heb schuldgevoel van zonde.' Dat zal het geval niet zijn. Ik moet u doen gevoelen, dat u geen schuldgevoel van zonde hebt en tot Jezus niet komt, zoals u bent. O, maar mij dunkt, dat ik een gebroken hart heb.' Ik zou wensen u kleiner te zien, dan zo, totdat u roept: 'Ik ben verschrikt, dat ik nooit geweten heb, wat het zeggen wil, een gebroken hart te hebben.' Ik zou zo gaarne wensen, dat u zo diep neerzinkt, tot u geen enkel goed woord meer van uzelf kunt zeggen; nee, zelfs geen stofdeeltje van iets goeds in uzelf meer ziet. Wanneer u in het binnenste van uw hart schouwt en enkel kunt zien wat u veroordelen zou; wanneer u let op uw leven en daar alles ziet, wat tot toorn opwekt, dan bent u op weg om te hopen. Nader tot God als een misdadiger met het koord om uw hals. Dán, dán zult u behouden worden. Als u belijdt, dat u van uzelf niets anders hebt dan zonde, als u erkent, dat u verdiend hebt te sterven en voor eeuwig verworpen te worden, dan zal God u uit eindeloze ontferming laten leven door het geloof in Christus Jezus. Veel jaren geleden bezocht zeker vorst de Spaanse galeien, waar een groot aantal misdadigers opgesloten was, om zonder tussenpozen zwaar te werken; ik denk, dat bijna allen tot levenslange straf veroordeeld waren. Daar hij een aanzienlijk vorst was, deelde de koning van Spanje hem mee, dat hij ter ere van zijn bezoek één van de galeislaven, naar hem goed dacht, in vrijheid mocht stellen. Hij begaf zich onder hen, om zijn man te kiezen. Hij zei tot één: 'man, hoe bent u hier gekomen?' Deze antwoordde, dat een vals getuige een eed tegen hem gezworen had. 'Zo!' zei de vorst en ging voorbij. Hij begaf zich tot de volgende, die verklaarde, dat hij iets gedaan had, dat, wel is waar, kwaad was, maar niet zo erg, en dat hij nooit verdiend had, veroordeeld te worden. 'Zo!' zei de vorst en ging weer voort. Zo deed hij de ronde en bevond, dat ze allen brave mensen waren, allen bij vergissing veroordeeld. Eindelijk kwam hij bij één, die zei: 'U vraagt mij, waarom ik hier kwam. Ik moet tot mijn schaamte zeggen, dat ik het ruimschoots verdiend heb. Ik ben schuldig; ik durf geen ogenblik zeggen, dat dit niet het geval is; en als ik hier sterf, dan heb ik dat ten volle verdiend. Kortom, ik acht het een genade dat het leven mij geschonken is.' De vorst bleef staan en zei: 'het is jammer, dat zo'n slechte kerel als u onder zulk een groot aantal onschuldige personen geplaatst werd. Ik zal u in vrijheid stellen.' U glimlacht daarom. Maar vergun mij, u nogmaals te doen glimlachen. Mijn Heere Jezus Christus is op dit ogenblik hier gekomen, om de zonden van enigen te vergeven. U, die geen zonden hebt, zult geen genade ontvangen. U, brave mensen, zult in uw zonden sterven. Maar, o, u, enkele strafschuldigen, die u vernedert onder de hand van God, mijn Meester meent, dat het jammer is, dat u onder dit eigengerechtig volk zou blijven. Gaat dus weg, gelijk het u betaamt; geeft u aan uw Zaligmaker over, en ontvangt het eeuwige leven door Zijn kostbaar bloed!
Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid! Amen.

30. VOOR DE KINDEREN VAN DE HEERE

'Ik schrijf u, kinderkens, want de zonden zijn u vergeven ons Zijns Naams wil. Ik schrijf u, kinderen, want u hebt de Vader gekend.' 1 Joh. 2: 12, 13.

Wellicht vraagt u: waarom zegt Johannes eerst: *'Ik schrijf'* en daarna: *'Ik heb geschreven'* (volgens de Engelse vertaling)? Er ligt iets treffends in deze spoedige overgang van de tegenwoordige naar de verleden tijd. Johannes was een zeer oud man, en daarom laat hij, als hij zegt: *'Ik schrijf'*, er op volgen: *'Ik heb geschreven'*, alsof hij gevoelde dat het de laatste maal kon zijn dat hij de pen ter hand zou nemen. Zeer spoedig zou voor hem de tegenwoordige tijd in de verleden veranderen, en dit duidt hij aan door verandering in zijn wijze van spreken. Misschien gevoelde hij zelfs dat hij mogelijk vóór de brief de broeders, tot wie hij gericht was, bereikt had, niet meer onder de kinderen van de mensen zou zijn. Daarom zegt hij: *'Ik schrijf'*, daarmee aanduidende dat hij, terwijl hij nog bij hen was, hen met een warm, liefdevol hart ernstig vermaande, en dan voegt hij er bij: *'Ik heb geschreven'*, alsof hij het getuigenis van zijn stervensuur optekende en het als het laatste legaat van Zijn liefde achterliet. Voor ons, in de tegenwoordige tijd, staan Johannes' woorden geheel en al in de verleden tijd: *'Ik heb geschreven'*, maar wij moeten daarom niet vergeten dat ze de weloverwogen woorden waren van een eerwaardige vader in Christus en dat hij ze schreef als iemand wiens vertrek zó nabij was dat hij meende al af te reizen, en dientengevolge bijna niet wist welke tijd hij gebruiken moest. O, mijn broeders, hoe spoedig zal ons: 'Ik spreek' veranderen in: 'Ik heb gesproken'; laat dit aan ieder woord een plechtige ernst geven.

Bedenkt ook welk een man Johannes was, - de discipel die Jezus lief had, wiens hoofd op Jezus' borst geleund had, wiens ogen de Koning gezien hadden in Zijn heerlijkheid en wiens verhelderde blik geschouwd had in de paarlen poorten. Hij is het die eens uit het doorboorde hart van de Geliefde bloed en water zag vloeien en op een andere tijd de Leeuw uit Juda's stam waardig gekeurd zag om het boek te nemen en de zeven zegels daarvan te verbreken. Hij is de apostel van de liefde, die tot u zegt: *'Ik schrijf u' - 'Ik heb u geschreven.'* Laat ons nauwkeurig acht geven op wat de Geest tot ons zegt door Zijn dienaar Johannes.

Merkt op dat onze tekst gericht is aan de *'kinderkens.'* Veel wijze uitleggers menen dat Johannes met deze woorden op de gehele gemeente van God doelt en dat hij later die gemeente in twee deden scheidt door vaders en de jongelingen: zij die in een zeker opzicht allen *'kinderkens'* zijn, worden in een ander opzicht als jongelingen of vaders beschouwd. In verscheidene delen van dit hoofdstuk is voer dat deze zienswijze steunt. Johannes richt zich blijkbaar tot al de heiligen, wanneer hij van hen spreekt als *'mijn kinderkens'*, zoals bijvoorbeeld in het achttiende vers van het derde hoofdstuk en ook in het slotvers: *'Kinderkens, bewaart uzelf van de afgoden.'*

Zeker, al de heiligen worden in deze vermaningen begrepen. Er is een zin waarin elk Christen nog een klein kind is, een zin waarin hij zo behoorde te zijn - altijd in afhankelijkheid van de grote Vader, altijd bereid het woord van de Vader te ontvangen zonder vragen, immer leerzaam, altijd gerust onder Vaders zorg, en vol liefde voor Hem die alles in allen is. Uit behoefte moeten wij altijd kinderen voor God zijn, want ons eindig vermogen is zó beperkt, dat wij niet anders dan kleine kinderen zijn in kennis tegenover oneindige wijsheid, en louter zuigelingen naar het verstand in vergelijking met de grote Vader van de geesten.

Wij weten genoeg om te begrijpen, dat wij zeer weinig weten. De meest verlichte verstanden in de gemeente zijn slechts kinderen vergeleken bij de Oude van dagen. Wij zijn van gisteren en weten niets: met al onze ondervinding, met al onze kennis, met al ons nadenken, met al onze verlichting, blijven wij *'kinderkens'*, als wij ons afmeten naar de onbegrensde kennis van de Heere. Ja, ik heb hier het oog op de vaders, de mensen die zondaren tot Jezus brengen, de mensen die anderen leren en zelf geleerd zijn van God, zelfs zij moeten allen uitroepen met Jeremia: *'Ach, Heere, Heere! zie ik kan niet spreken, want ik ben jong.'* Ik bedoel de jongelingen die de boze hebben overwonnen, wier heilige dapperheid hen vooraan in de strijd plaatste, waar ze de heirlegers van de vreemden op de vlucht hebben gebracht. *'Zij zijn sterk'*, zegt Johannes en toch, wat zijn, tegenover de machtige God van Jacob, onze kampvechters en dapperen? Zijn ze niet nog slechts zoals *'kinderkens'*? Het mag ons allen goed zijn ons deze morgen bij de kinderklas aan te sluiten of althans met de kinderen neer te zitten in de school van de genade.

Zelfs zij die de grootste vorderingen gemaakt hebben in de Goddelijke genade, zullen wél doen *'te worden gelijk de kinderkens'*, opdat ze nog volkomener in het Koninkrijk der hemelen ingaan, en een nauwere gemeenschap met *'het heilige kind Jezus'* hebben mogen. Het kan zelfs een vordering zijn voor hen die eigenwillig zijn geworden als ze vooruitgegaan zijn in kennis, wanneer ze met David zeggen: *'Zo ik mijn ziel niet heb gezet en stil gehouden, gelijk een gespeend kind bij zijn moeder! mijn ziel is als een gespeend kind in mij.'* Gelukkige kindsheid, wanneer daarin ligt opgesloten volkomen onderwerping aan de Vader en verlustiging in Zijn wil.

Ik ben geneigd te denken dat Johannes in dit geval de gehele gemeente in drie klassen deelt. Ten eerste de kinderkens in de genade, of de kinderen, of zoals men één van de woorden eigenlijk vertalen kan, de jongskens, die niet lang nog geleden in het gezin geboren zijn: deze maken een belangwekkend deel uit. Dan volgen de jongelingen: deze vormen de tweede klasse en zijn een belangrijke schare van Christenen, in het volle van hun kracht, sterk in het geloof, gevende God de eer, machtig in de gebeden, krachtig van daad, moedig in het getuigen. De Heere mag uit onze rijen zich een grote menigte vergaderen van die moedige helden, strijdende voor het geloof, dat eens de heiligen is overgeleverd. De krijgsmacht van de strijdende kerk moet uit hen worden aangeworven; zij zijn het die de voorhoede uitmaken.

Zalig de man, die zijn pijlkoker met dezulken gevuld heeft.

Voorts is er een derde klasse: de, vaders, de volwassenen, de geoefenden: deze richten niet zoveel in de strijd uit als de jongelingen, maar thuis dragen ze vlijtig zorg voor het huiselijk geloof, voor de verzorging van de zwakken, die ze bemoedigen en troosten: door hun ondervinding hebben ze de geschiktheid verkregen om de tegensprekers te woord te staan, de onkundigen te onderrichten, en de onnozelen te beschermen. Hun kennis is diep, en daardoor zijn ze bekwaam om onderwijzers van anderen te wezen; ze zijn mannen van geestelijke kracht en zijn gekomen tot de maat van de grootte van de volheid van Christus Jezus, en daarom zijn ze de wezenlijke kracht van de gemeente. Indien de jongelingen de arm van de gemeente uitmaken, vormen deze haar rug. Zo hebben wij er velen nodig, hoewel het, helaas, te vrezen staat dat het in onze gemeenten meer gesteld is als in die van de apostolische tijd, van welke Paulus zegt: *'Gij hebt niet vele vaders.'*

Ditmaal zal ik niets zeggen tot de jongelingen noch tot de vaders, dan voor zover ze zich zelf onder de *'kinderkens'* willen rangschikken, en daar is, zoals wij al opmerkten, wel reden waarom ze het doen kunnen.

Kinderkens, deze keer spreek ik tot u; ik bedoel u, die kort geleden tot bekering gekomen bent, wier eerste kreten van berouw nog in onze oren klinken. U bedoel ik,

die nog zwak bent in de genade, nieuwelingen in het huis van God en die nu behoefte hebt gevoed te worden met de melk van de allereerste beginselen van de waarheid; u bent de kinderkens, dierbaar aan het hele gezin. U bedoel ik, die vooralsnog gering bent in Israël - klein van kennis, klein in het geloof, klein van kracht, klein in dienstbetoon, klein in lijdzaamheid; u kunt nog de wacht van het huis van de Heere niet waarnemen, want u hebt zelf nog bewaking nodig, u beeft wanneer u poogt te staan, en uw wankelende voeten kunnen u nauwelijks dragen op uw pad zonder een hulpvaardige hand; u staat telkens gereed om te vallen en waarschijnlijk zult u dit nog menigmaal doen voor u hebt leren gaan met de vaders en lopen met de jongelingen.
Gij kinderkens, mag door sommigen als een last worden beschouwd, maar de wijzen onder ons merken u aan als een zegen; grotendeels bent u de vreugde van de gemeente, want u bent de gezegenden des Heeren, en wij verheugen ons uw jeugdige stemmen te horen in de straten van het nieuwe Jeruzalem. Tot u wens ik thans te spreken, naarmate de Heilige Geest mij daartoe in staat stelt.
Ik wens het volgende tot u te zeggen:
Ten eerste, let op uw voorrecht: *'Ik schrijf u, kinderkens! want de zonden zijn u vergeven om Zijns Naams wil.'* Ten tweede, aanmerkt uw kennis: *'Ik heb u geschreven, kinderen, omdat u de Vader kent,* of gekend hebt.' Ten derde, geeft acht op het onderricht dat u gegeven wordt. Wanneer wij tot dit punt genaderd zijn, verzoek ik u uw Bijbels op te slaan, opdat wij deze gehele zendbrief kunnen doorlopen en zien wat Johannes tot de kinderkens te zeggen heeft.
Mogen wij het woord met zachtmoedigheid ontvangen, opdat wij er door mogen opwassen.

I. Allereerst wens ik de kinderkens in de genade, de zwakken in het geloof, de lammeren van de kudde te wijzen op hun voorrecht: *'Ik schrijf u, kinderkens, want de zonden zijn u vergeven om Zijns Naams wil.'* Dit is een hoogst uitnemend voorrecht van de kinderkens. Ze hebben pas de last van de zonde gevoeld; ze lijden nog smart onder de kloppingen van hun geweten; Gods Geest heeft hen eerst kortelings overtuigd van zonde, van gerechtigheid en van oordeel; en daarom is bovenal hun bede: *'Vader, vergeef mij!'*
Voor hen is de vergeving van zonden de eerste en meest begeerlijke van alle zegeningen; en daarin hebben ze gelijk. Want welk bezit kan ook maar enigermate een zegen heten zonder zondevergeving? Het baat niet of iemand gezond is, indien zijn geweten door zijn zonden gekweld wordt. Want dan is het binnenste van zijn hart ziek. Het baat hem weinig al de gerieflijkheden van het leven te bezitten, indien zijn hart de rusteloze knaging voelt van het beschuldigend geweten. *'O God, wees mij, zondaar, genadig!'* welt hem dikwijls uit het hart, terwijl hij zich in diepe verslagenheid van de ziel op de borst slaat. Want blijdschap en rust kunnen zijn deel niet wezen, voordat hij het woord verneemt: *'De Heere heeft uw zonden weggedaan, u zult niet sterven.'*
Voor de jonge gelovigen is het een blijdschap, meer dan werelden waard, vergeving van zonden te hebben; het is een zaligheid als die van de engelenwereld; en die blijdschap is het rechtmatig deel van alle heiligen, ja zelfs van de kinderkens in het huis van de Heere. Al bent u pas verleden zondag wedergeboren, toch zijn uw zonden u vergeven. Misschien hebt u pas hedenochtend het aangezicht van uw Zaligmaker gezocht en bent u tot het geloof in Hem gekomen, maar uw zonden zijn u vergeven. Die verzekering is voor u zo liefelijk als een engelenzang. Ik kon u geen heuglijker nieuws mededelen. De zondevergeving is voor u als de parel van grote waarde, op uw tegenwoordige trap van geestelijk leven; u zou alles willen verkopen wat u hebt om

haar te verkrijgen, en als u haar hebt, vloeit uw hart over van dank. De wond in uw geweten, die onlangs nog schrijnde en bloedde, maakt dat u zo hoge prijs stelt op de helende balsem van genadige en volkomen vergeving. Het is ver van mij, uw heilige blijdschap te willen temperen, toch wil de Heere u nog grotere dingen doen zien dan deze.

Bij de mate van u ondervinding is vergeving de uitnemendste zegen van de gelovigen. Een pasbekeerde weet niet veel van heiligmaking of vereniging met Christus; misschien weet hij niet veel van verkiezing, roeping of verzegeling. Maar de hoofdzaak is voor hem de vergeving. In de Apostolische geloofsbelijdenis komt voor: 'Ik geloof in de vergeving van de zonden'; en wie kortelings vrede gevonden heeft met God door Jezus Christus, herhaalt dat geloofsartikel met plechtige nadruk. 'Ik geloof in de vergeving van de zonden', zegt hij. Want hij heeft haar zo juist ervaren en ze is hem zulk een groot geschenk, dat zij, zoals de maan onder de sterren, als een koningin schittert onder de genadegaven.

Vergeving van zonden schijnt de *'kinderkens'* toe het gehele werk van Christus en tevens het gehele werk van de Heilige Geest in te sluiten. Buitendien zijn er nog andere grote genadegaven; maar voor wie pas over de Jordaan is getrokken vormt het dal van Eskol zijn gehele gezichtskring en zijn ziel kan zich moeilijk nog uitgebreider zegeningen voorstellen.

Wie pas vergeving van zonden ontvangen heeft, ziet de ontelbare andere zegeningen niet, die aan de vergeving verbonden zijn; hij heeft voor het tegenwoordige alleen oor voor dit ene woord: *'Ga heen in vrede, uw zonden, die vele waren, zijn u vergeven.'* Nu, geliefd kind, veel meer zegeningen wachten u; vergeving is slechts een begin van zegen, een verwelkoming bij het binnentreden van de deur; daar zijn nog groter verheugingen binnenshuis. U hebt een onmetelijke erfenis verkregen: alle dingen zijn u; de hemel, en Christus, en God zijn u; toch bevreemdt het mij niet, dat geheel uw hart zich thans verblijdt in het besef dat uw zonden vergeven zijn. Ik wil u daarin niet storen, maar mij met u verheugen. Ja, ik wil met u neerzitten en zingen, en laat dit onze lofzang zijn:

Mijn zonden zijn genadig mij vergeven;
In dit geloof is blijdschap, kracht en leven.
Al wat ik ben en heb en me ooit nog moog' verblijden,
Zal ik mijn God en Zaligmaker wijden.

Zelfs het volwassen kind van God stelt hogen prijs op deze gave, die de kinderkens zo dierbaar is, en al heeft hij vele andere genadegaven bovendien ontvangen, toch is het een voorname reden van zijn blijdschap, dat hij van de zonde gereinigd en met gerechtigheid bekleed geworden is. Ja, en onze oudere broeders, die thans in het land van de Koning zijn, ook hun is het tot grote blijdschap, dat ze hun klederen gewassen en wit gemaakt hebben in het bloed van het Lam; daarom staan ze voor de troon van God en dienen Hem dag en nacht in zijn tempel. Werkelijk, geliefde kinderkens, u hebt een zeer grote genade verkregen, waarin u recht hebt u te verblijden: *'De zonden zijn u vergeven om Zijns Naams wil.'*

Laat mij hier opmerken dat de vergeving van de zonden ontwijfelbaar het deel is van de pas beginnende in het nieuwe leven. Hij heeft even zeker vergeving ontvangen als hij eeuwig bestaan zal. Ten opzichte van de vergeving van de zonden is er geen graad of mate. Ze is ineens en voor eeuwig afgedaan en onvergankelijk. Het kind van God, dat gisteren pas geboren werd, is niet zo volkomen geheiligd als het worden zal; het is niet zo volkomen onderwezen als het worden zal; het is niet zo volkomen gevormd naar het beeld van Christus als het worden zal, maar het heeft een even volkomen

vergeving ontvangen als de volwassen heilige. Hij die zo-even door de paarlen poort ging - hoorde u het geroep niet, toen hij, als een volwassen korenschoof, daar binnenkwam? - hij had, zeg ik, niet wezenlijker vergeving ontvangen dan u, die slechts sedert een uur in Christus, gelooft tot behoudenis van uw ziel. De stervende moordenaar had pas enkele minuten geleden genade gevonden, en toch zei de Heere Jezus tot hem: *'Heden zult u met Mij in het Paradijs zijn'*: het is dus duidelijk dat hij in één ogenblik volkomen gereinigd was.

De wassing in de fontein van bloed is geen werk van weken en maanden en jaren; ook behoeft ze niet telkens en dikwijls herhaald te worden, maar wie gewassen is, is witter gemaakt dan sneeuw en er zal voortaan geen smet aan hem zijn. *'Zo is er dan geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn.' 'Ik schrijf u, kinderkens, omdat de zonden u vergeven zijn'*; ze zijn geheel verdwenen: de genade heeft ze voorgoed van u gedaan zover als het Oosten is van het Westen. De Egyptenaren in de Rode Zee kwamen niet bij weinigen tegelijk om; ze werden niet troep na troep door het water verzwolgen; de vreselijke wateren, die door een wonder gescheiden waren, sloten zich eensklaps aaneen, en Farao en zijn heir werden allen overdekt om nimmer meer gezien te worden. *'Zing de Heer, want Hij is hoog verheven. De afgronden hebben hen bedekt; er bleef niet één van hen overig.'* De Israëlieten hadden pas de andere zijde van de Rede Zee betreden en toch waren hun vijanden allen evenzeer verdronken als toen ze in het beloofde land aankwamen; het is evenzo met u, die slechts sedert kort gelooft in Christus: uw zonden zijn in de diepte van de zee geworpen. Uw ongerechtigheden zijn te niet gedaan door de Heere Jezus, Die gekomen is om de zijnen van hun zonden te verlossen. Daarom, kinderkens, looft uw God en zingt Zijn Naam met al uw macht: *'Die al onze ongerechtigheden vergeeft, Die al onze krankheden geneest.'*

Merkt ook op dat uw zonden u met dezelfde woorden vergeven zijn, als die van een apostel, die de grootste van de heiligen was: *'De zonden zijn u vergeven om Zijns Naams wil'*; dat is ter wille van Jezus; ter wille van zijn heerlijke persoon; ter wille van Zijn heerlijk werk; ter wille van Zijn bloedstorting en Zijn verzoenende dood; ter wille van Zijn roemrijke opstanding; ter wille van Zijn eeuwige tussenkomst voor de troon van God.

Uw zonden zijn u niet vergeven om iets wat u bent of hoopt te worden, noch om iets dat u gedaan of geleden hebt; u hebt vergeving ontvangen om Christus' Naams wil, en dat zelfde kunnen al Gods heiligen zeggen. Dit is een vaste grond van de hoop. Stuifzand is het niet, maar een sterke rots is onder onze voet. Wanneer ons de genade om onze eigen werken verleend was, zou ze door onze ongehoorzaamheid vernietigd kunnen worden. Maar daar de zonde om Christus' wil vergeven is, is de genade onvergankelijk, omdat er geen verandering in Christus is.

Is dit geen heerlijke spijs voor de kinderkens? Hoe gaarne zet ik mij aan de tafel van de kinderkens neder, wanneer ik daar zulk voedsel op geplaatst zie.

Merkt nu op dat dit de reden is waarom Johannes u schreef, kinderkens. Men schrijft gewoonlijk geen brieven aan kleine kinderen. Maar Johannes doet dit omdat van deze kleinen gezegd kan worden dat de zonden hun vergeven zijn. Op het ogenblik dus dat de zonden van de mens vergeven zijn, is hij oud genoeg om te beginnen te verstaan wat geschreven is en moet hij de Bijbel gaan lezen en onderzoeken: op het ogenblik dat zijn zonden hem vergeven zijn om Christus' wil, wordt hij vatbaar voor vermaning en is het zijn zaak, te letten op wat hem geschreven wordt. Wanneer wij als schuldigen vergeving hebben ontvangen, worden wij als dienstknechten ingeschreven. Mij dunkt, wanneer mijn zonden mij vergeven zijn, doet mijn uit de hemel geboren aandrift mij vragen: 'Heere, wat wilt U dat ik doen zal? Hebt u zoveel gedaan voor mij, geef mij

dan iets voor U te doen. Geef mij, als een gunst, de gelegenheid om U te dienen.'
Daarom heeft Johannes, wetende dat de kinderkens begerig zijn zouden om te gehoorzamen, hun in deze brief enige geboden voorgeschreven, waarover ik u later spreken zal. Maar alleen, kinderkens, ziet toe dat u het werk van het geloof en de arbeid van de liefde dadelijk aanvangt.

II. In de tweede plaats moet ik spreken van de kennis van deze kinderkens. *'Ik schrijf u, kinderen, want u hebt de Vader gekend.'* Het kleinste kind in het huis van God kent de Vader. Want, in de eerste plaats, zoals wij gezien hebben, de zonden zijn hem, vergeven. Door Wie wordt die genade geschonken? Door de Vader, en daardoor kent hij, wiens zonden hem vergeven zijn, noodzakelijk de Vader. Toen de arme verloren zoon de kus van de liefde van zijn vader voelde, en zich met de beste rok bekleed zag, kende hij zijn vader. Al de wijsgeren ter wereld weten niet zoveel van God de Vader, als een zondaar die vergeving ontvangen heeft.
Ik ga verder: wanneer er zijn die nooit tot zonde vervallen zijn, maar zoals de negen en negentig rechtvaardigen zijn, die geen bekering van node hadden, of zoals de oudste zoon, die nooit het gebod van zijn vader overtreden had, ik zeg dat dezulken de Vader niet kennen en niet kunnen kennen, zoals het kind dat vergeving ontvangen heeft. Want het hart van de vader spreekt zich het duidelijkst en nadrukkelijkst uit wanneer hij zegt: *'Brengt hier voort het beste kleed, en doet het hem aan, en geeft een ring aan zijn hand, en schoenen aan de voeten. Want deze mijn zoon was dood, en is weder levend geworden; en hij was verloren, en is gevonden!'* Dán, wanneer hij opziet door zijn tranen en de onuitsprekelijke glimlach van de liefde van de vader bemerkt, kent het kind, dat vergeving heeft ontvangen, de Vader. Zelfs het kleinste kind in de genade, de vergeving van de zon de ontvangen hebbende, kent de Vader in de hoogst belangrijke zin.
Dit is bovendien een deel van de kennis, geliefde vrienden, die het kind van God zeer spoedig in zijn Geestelijk leven verkrijgt, want wát een kind ook niet kennen mag, het kent zijn vader. Denk aan uw lieve kleine thuis: hij kan nog geen letter in een boek lezen; hij weet niets van de duigen, die zijn oudere broeder leert, maar hij kent zijn vader. Hij weet wel niet veel van zijn vader; hij zou anderen zeker niets kunnen zeggen van de zaken en het vermogen van zijn vader, maar toch kent hij hem. Het kind kan zijn vader niet helpen, of begrijpen wat zijn vader doet. Maar hij kent zijn vader en zou hem onder duizend mensen kunnen terugvinden. Zie hoe zijn ogen schitteren als zijn vader thuis komt; zie hem zijn kleine armen naar zijn vader uitstrekken, zie hoe hij hem in de armen springt! Hij kent zijn vader en verliest die kennis nooit.
Geliefd kind van God, dit is een soort van kennis, die ook u bezit en waarin u bij niemand van de kinderen van het huis moet achterstaan. Benjamin kent zijn vader met volstrekte zekerheid: hij is daarvan zo zeker als Ruben, de eerstgeborene. Wij bezoeken de school en de hogeschool, maar lang voor wij daarheen gingen kenden wij onze vader; wij hebben toe te zien dat wij die heerlijke kennis niet laten overstemmen door iets dat niet half zoveel waard is. Kinderkens, u kent God nu in uw geestelijke kindsheid. U kunt geen preek over Hem houden, u kunt geen verhandeling over Zijn deugden en volmaaktheden schrijven; u kunt Zijn machtige daden niet beschrijven. Maar u kent Hem door de ingeschapen kennis van een kind; en in u is de belofte vervuld: *'Israël zal tot Mij roepen: Mijn God, wij Israël, kennen U.'*
Kinderkens, dat u God als uw Vader kent, heeft tot gevolg dat wanneer Hij van u verwijderd is, u vanzelf tot Hem gaat roepen. Wanneer u de liefde van uw Vader, die door de Heilige Geest in uw harten is uitgestort, niet gewaar wordt, gevoelt u zich

ellendig en ijlt u naar uw binnenkamer om te bidden: 'Kom tot mij, mijn Vader; openbaar U aan mij, want zonder U kan ik niet leven.' En wederkerig, wanneer u tot uw Vader gaat, beseft u dat u Hem liefhebt door de volkomen rust van uw gemoed. In God bent u gerust. Zo u in de armen van uw Vader rust, gevoelt u zich volkomen veilig, volkomen tevreden, volkomen gelukkig.

De tegenwoordigheid van God is het paradijs van de gelovigen. God is het toppunt van onze wensen: wij spreken van Hem als van *'het hoogste van onze blijdschap te boven gaande'* (Psalm 137: 6). Wanneer ik een kindsgedeelte in de liefde van mijn Vader bezit, verlang ik niets meer dan dit te weten en mij daarin te verblijden. Wij zeggen: *'Onze Vader, die in de hemelen zijt'*; wij mogen evengoed zeggen: 'Onze Vader, die onze hemel zijt.' Daarom zoeken wij Hem. 'O God, u bent mijn God, vroeg wil ik U zoeken.' Hierin nu hebben wij een bewijs, dat wij de Vader kennen, wanneer wij treuren als Hij ver van ons, en ons verheugen als Hij ons nabij is.

Wij kennen de Vader, broeders, al zijn wij slechts gering in Israël, want wij hebben Hem lief. Gevoelt u op dit ogenblik niet dat u Hem liefhebt? U mag dat in het openbaar niet durven zeggen, maar toch zou u voor Hem willen sterven. Zou u niet, liever dan uw God te verloochenen, alles verliezen wat u bezit? Het mag zijn dat u nimmer op een zelfde proef zult gesteld worden als de martelaars, maar kunt u zich voorstellen dat wanneer dit eens geschiedde u uw God verlaten zou? Nee, het binnenste van uw hart heeft Hem lief, u bent met onverbrekelijke banden aan Hem verknocht.

Voorts, wij kennen de Vader, want wij vertrouwen op Hem. Staat er niet geschreven: *'Die uw naam kennen, zullen op U betrouwen'*? Durft u niet in alle dingen uw vertrouwen op God stellen? Een kind heeft geen zorgen; zijn vader zorgt voor hem. Een kind kent geen vrees; zijn vader doet al zijn vrees verdwijnen. Is het niet zo met u? Kunt u, hoewel kinderen in de genade, niet op Hem betrouwen, betrouwen voor de tijd, betrouwen voor de eeuwigheid, betrouwen voor uw lichaam, betrouwen voor uw ziel? Ik houd mij verzekerd dat u het kunt doen. Indien u bent wat u zijn moet, dan kent u de Vader, want uw geloof betrouwt op Hem.

Ook is dit waar, dat u Hem zoekt na te volgen. Het is wonderlijk, hoe kleine kinderen hun vader navolgen, misschien meer dan opwassende kinderen doen, hoewel ook bij hen de invloed van het voorbeeld wordt waargenomen. De zeer jonge kinderen trachten alles juist zo te doen als hun vader. Zoals vader het doet moet het goed, moet het volmaakt zijn; ze doen ons glimlachen als wij in hen onszelf in het klein zien. Is dit niet hetzelfde wat u tracht te doen? Hoewel u eerst kortelings bekeerd bent, wilt u toch zijn als Jezus; u verlangt te zijn zoals de Vader. Zou u, zo mogelijk, niet volmaakt wensen te zijn? Zou u, indien het mogelijk was, niet vrij willen zijn van elke zonde? Indien u door een pijnlijke heelkundige bewerking de zwarte vlekken van inwonende zonden kon doen wegnemen, zou u dan niet gaarne uw borst aan het scherpste mes blootstellen? Ik weet dat u het doen zou. U zou willen sterven om van zonde ontdaan te worden. Want de zonde haat u. Dit bewijst dat u uw Vader in de hemelen kent, want het is de begeerte van uw ziel te zijn zoals Hij is.

En roemt u niet in Hem? Hoe zijn kleine kinderen, wanneer ze beginnen te praten en later op school gaan, niet trots op hun vader! Hun vader is de grootste man, die ooit bestaan heeft; daar was er nooit één zoals hij! U mag tot hen spreken over grote staatsmannen, of grote oorlogshelden, of grote vorsten, die allen zijn van geen betekenis; hun vader vervult hun gehele gezichtkring! Zalig, wanneer het zo bij ons gesteld is met opzicht tot God onze Vader!

Wien heb ik nevens U omhoog?

Wat zou mijn hart, wat zou mijn oog
Op aarde nevens u toch lusten?
Niets is er, waar ik in kan rusten.
Maar 't is mij goed, mijn zaligst lot,
Nabij te wezen bij mijn God!
'k Vertrouw op Hem geheel en al,
de Heer, Wiens werk ik roemen zal.

Wij kunnen ons onze God niet groot genoeg voorstellen. Wij roemen Hem uit al onze macht. Met Maria, de moeder des Heeren, zingen wij: *'Mijn ziel maakt groot de Heere!'* Wat betekent dat 'groot maken'? Wel, groot maken. Wij wensen Gods naam groot te maken, wij wensen Hem groot te maken in de schatting van de mensen, wij wensen hen te doen beseffen welk een heerlijke Vader wij hebben.
Laat ons verder gaan. Dit is de reden waarom Johannes aan u geschreven heeft, kinderen; hij zegt: 'U weet genoeg om mijn brief te begrijpen, want u kent de Vader.' Wij denken er niet aan, een brief aan een klein kind te schrijven. Johannes zegt: 'de kinderen van de Heere kennen hun Vader', en wie God kent is geschikt voor alle soort van kennis. Wie God kent is geschikt om als discipel van de geliefde apostel te worden aangenomen. Ik kan mij geen beter vergadering voorstellen dan een vergadering van mensen, die de Vader kennen. Maar, wanneer dit kleine kinderen zijn? Welnu, deze kunnen iets wat ik, een ander kind, te zeggen heb, best verstaan. Want ze kennen de Vader, en daarom hebben ze de zalving van de Heilige, en zijn bekwaam om geestelijke zaken te verstaan. God te kennen is het middelpunt en de omvang van alle kennis. Indien u de Vader kent, vat u dan de reden niet waarom Johannes aan u schrijft? Omdat, als u Hem kent, u gehouden bent Hem lief te hebben, op Hem te vertrouwen, Hem te dienen. Als u zulk een kennis ontvangen hebt, betaamt het u, haar zo ver u kunt te verbreiden; bent u gehouden daarnaar te leven en aan allen om u heen te tonen wat een kind van God is en hoezeer het verschilt van een kind van de duisternis. 'Uit het voorrecht en de kennis, die u bezit, spruit dus een verplichting voort, die u naar ik vertrouw niet zult aarzelen te erkennen. Ziehier een gebed voor u:

Uw liefde en trouw omringen
O, Heer, mijn wankle schreden,
En wat w' ooit goeds ontvingen
Het is van U alleen.

O, mocht ik U beminnen
Gelijk U mij bemint,
En heilge vrees van binnen
Mij leiden als Uw kind.

III. Nu komen wij aan ons derde punt. Wilt u zo vriendelijk zijn mij met uw Bijbel te volgen, inzonderheid, u die *'kinderkens'* bent, terwijl ik u de geboden op het hart druk, die Johannes u ten richtsnoer gegeven heeft.
Zie ten eerste 1 Johannes 2: *'Mijn kinderkens, deze dingen schrijf ik u opdat u niet zondigt.'* Dit is het eerste gebod: Kinderkens, zondigt niet. Kinderen lopen heel graag in de modder. De meeste moeders zullen naar ik meen, kunnen zeggen, dat wanneer er ergens binnen de omtrek van een mijl een modderplas is, hun eerstgeboren vreugde en troost die ontdekken zal en, zo hij enigszins kan, er in zal gaan lopen; en hoe dikwijls een kind ook gewassen wordt, het blijkt altijd weer reiniging nodig te hebben: wanneer er een middel bestaat waardoor het zijn handen en gelaat vuil kan maken, is uw lief engeltje zeer vernuftig om dat te ontdekken. Ik vrees dat dit al te veel het geval

is met de kinderen van God. Er is zoveel vleselijks in ons, zoveel van de oude Adam, dat het niet de vraag is in welke zonde wij vallen, maar in welke zonden wij niet vallen. Helaas, wij zijn geneigd tot hoogmoed, hoewel wij niets hebben om hoogmoedig op te zijn; wij zijn geneigd om onze Vader te wantrouwen en aan Hem te twijfelen, hoewel Hij ons daartoe nooit enige reden gaf; wij zijn geneigd om de wereld lief te hebben, hoewel er in de wereld niets is dat onze liefde waardig is; en wij zijn geneigd om koud en kil te zijn voor God, hoewel Hij geheel liefde is en onze warmste toegenegenheid behoorde te bezitten. Wij zijn geneigd om onbedachtzaam te spreken met onze lippen; wij zijn geneigd om met dwaze gedachten vervuld te wezen; wij zijn geneigd tot eigenwilligheid. Wij voelen een boze hartstocht in ons opkomen tegen deze of gene van onze broeders, die wij behoorden lief te hebben; en niet lang daarna vrezen wij bijna een woord van berisping uit te spreken om ons niet aan het gelach van de goddelozen bloot te stellen. Op die wijze vervallen wij van de ene zonde in de andere, evenals een waterval neerstroomt van rots tot rots. Zoals het onkruid vermeerdert, in onze ziel, komen de zonden op in ons hart. Wij zijn één en al ongerechtigheid. Evenals de slinger gaan wij nu rechts dan links: wij dwalen eerst op deze wijze en dan op gene; wij zijn altijd geneigd tot kwaad, en daarom zegt de apostel zo mooi: *'Mijn kinderkens, ik schrijf u, opdat u niet zondigt.'* Vermijdt alle zonde; laat haar geheel na. Bidt dat de genade van God u volkomen heiligt: geest, ziel en lichaam. Al bent u slechts pas geboren, toch, kinderkens, zondigt niet. U zult spoedig uw troost verliezen wanneer u het doet. Kinderkens, de zonde zal u benadelen, schaden en bedroeven, en uw hemelse Vader mishagen; ze zal een wolk doen opkomen waarachter Zijn aangezicht voor u verborgen zal zijn; ze zal uw geestelijken wasdom verhinderen: ze zal u verwoesten. Mijn kinderkens, met aandrang bid ik u dat u niet zondigt. Kind, dat u gebrand hebt, vrees voor het vuur! zo pas bent u er uit gerukt, ga er niet weer naar toe. Speel niet met vonken; wacht u voor alles wat brand zou kunnen stichten. Al bent u gisteren pas geboren, zondig heden niet. God geve u kracht om dit heilige voorschrift op te volgen.

Iets verder in dit tweede hoofdstuk schrijft de apostel hun opnieuw en zegt tot hen (vers 18) dat het de laatste ure is en dat er vele antichristen zijn geworden. Nu kunt u uw oog verder door het hoofdstuk laten gaan totdat u aan vers 24 komt, want dat alles zegt de apostel tot de kinderkens, omdat er vele antichristen in de wereld zijn, die hen wilden verleiden: *'wat gijlieden van den beginne gehoord hebt, dat blijve in u.'* Kleine kinderen zijn zeer onbestendig. Het speelgoed, waar ze de ene dag om aanhouden, breken ze de volgende dag stuk: jonge zielen veranderen met de wind. Zo, geliefde kinderkens, zijn er veel bozen, die er zich op toeleggen om u van de waarheid van God af te trekken, en daar u onbestendig van aard bent, is het goed op uw hoede te zijn voor degenen die u misleiden willen. Totdat wij in de waarheid geworteld en gegrond zijn, hebben nieuwe zaken grote aantrekkelijkheid voor ons, voornamelijk wanneer ze een grote schijn van heiligheid en ijver voor God hebben. Luistert dus, geliefde nieuw geboren kinderkens: *'Wat gijlieden van den beginne gehoord hebt, dat blijve in u.'* Helaas, zelfs mensen die ouder in de genade zijn dan u hebben een treurige bereidvaardigheid aan de dag gelegd om zich te laten misleiden door mooi schijnende personen, die nieuwe denkbeelden en begrippen hadden uitgedacht. Ik heb lang genoeg geleefd om een zeer grote verscheidenheid van dwaasheden en dweperijen in de godsdienstige wereld te zien. Ze zijn opgekomen, groot geworden, neergegaan en verdwenen. Nu is het dit geweest, dan dat. In mijn leven heb ik rechtmatig dingen zien bespotten, die weinige jaren vroeger als de wonderen van de eeuw werden uitgeroepen. Ik dank God dat ik mij door geen van deze geregeld wederkerende vlagen van waanzin heb laten vervoeren, maar mij vergenoegd heb met

vast te houden aan de ene oude waarheid, die ik uit de Schrift vergaderd heb en bij ervaring heb leren kennen. Ik heb niet behoeven te laveren, want ik ben altijd in staat geweest om voort te stomen. Ik heb geen achting voor deze nieuwigheden, maar ik beschouw ze als zoveel verschijnselen van menselijk zelfbedrog. Men weet nooit wat er komen kan. Maar hiervan zijn wij vrij zeker, dat telkens een nieuwe leer het licht ziet, die een ketterij met een nieuwe laag vernis er op blijkt te zijn; of anders wordt deze of gene nieuwe manier om zielen te redden uitgevonden, en het gehele werk gaat op in schitterschijn zoals een brandend huis in rook. Laat ons niet omgevoerd worden met alle wind van leer. Wellicht zien wij in ons leven de tegenwoordige verstandsverbijstering ophouden en ze door een paar andere volgen; maar laten wij standvastig, onwrikbaar blijven. *'Kinderkens, wat gijlieden van den beginne gehoord hebt, dat blijve in u'*: laat aan anderen de spoedig voorbijgegane nieuwigheden over en houdt u vast aan de eeuwig onveranderlijke waarheid, die u in Gods Woord en in uw eigen zieleleven geleerd wordt.
Kinderkens, er is nog een derde gebod voor u en ik wil het u aan uw hart leggen en wenste dat u het mee naar huis nam (vers 28): *'En nu, kinderkens, blijft in Hem.'* Zie hier een Sabbatsdeel voor u: *'Blijft in Hem.'* Laat de waarheid in u blijven en blijft u in Christus, Die de waarheid is. Kleine kinderen lopen graag te dwalen; ik weet van kinderen die stil uit hun huis slopen om doelloos rond te zwerven: ze gingen het veld in om mooie bloemen te zoeken of naar de waterkant om stekelbaarsjes te vangen, en zijn in allerlei gevaren geraakt. De beste plaats voor een kind is thuis; en voor een kind in de genade is het hart van de Heere de beste schuilplaats. *'Kinderkens, blijft in Hem.'* Al zou u alles vergeten, als zeg ik u deze morgen, bewaart dit in uw harten en laat niets u afbrengen van eenvoudig te vertrouwen op uw Zaligmaker, blij u te verlaten op Zijn liefde en ootmoedig te trachten Hem meer en meer te leren kennen. *'En nu kinderkens, blijft in Hem.'*
Wat volgt nu? Leest voort tot hoofdstuk 3 vers 7: *'Kinderkens, dat u niemand verleide.'* Kinderen zijn zeer lichtgelovig: ze geloven een verdicht verhaal wanneer het hun op een levendige en boeiende wijze verteld wordt. Kinderkens, gelooft uw Verlosser, maar wees niet volvaardig om iemand anders te geloven. Gelooft Gods Woord en wees daarin standvastig, maar wanneer zondige mensen u verleiden willen, gaat dan niet met hen mee; en als antichristen u een valse leer willen leren, sluit daar dan uw oren voor. Wees zoals de schapen, waarvan Jezus zei: '*Een vreemde zullen ze geenszins volgen, want ze kennen de stem eens vreemden niet.'*
Iets verder (3: 18) lezen wij: *'Mijne kinderkens, laat ons niet liefhebben met het woord noch met de tong, maar met de daad en waarheid.'* Kleine kinderen zijn geneigd om aan hun boze neigingen toe te geven, zodat ze hebben te leren, zoals Dr. Watts zo kinderlijk ernstig zong, dat hun 'Poezele handjes zijn niet geschapen; Om er elkander het licht mee te roven.'

En inderdaad zijn er Christenkinderen, die al te vaardig geweest zijn om elkaars ogen uit te halen. Ze hebben gezien dat iets waar is en ontmoeten een vriend die dat niet gezien heeft, daarom hebben ze zijn ogen willen uithalen om te maken dat hij het ook zien zou! Dit is een getrouwe beschrijving van veel Christelijke geschillen. Het is tevergeefs als ik iemand wil dwingen om te denken zoals ik, door op hem te schelden en hem met toorn te overladen. Laat ons dat nooit doen. Laat ons liefhebben. Wanneer u van een kind niets anders verwachten kunt, verwacht u liefde van hem, en liefde schijnt nooit beter bewaard te zijn dan in het hart en de geest van een klein kind. O, u, die pas tot Christus gebracht bent, hebt lief met al uw kracht. Wanneer u niet strijden kunt als soldaten, of werken zoals arbeiders, hebt dan toch de broederschap lief; hebt

Christus lief; hebt God lief; hebt de zielen van de mensen lief; en zoekt door liefde hen te winnen voor de Verlosser Die u gered heeft. Hebt niet slechts lief met het woord, maar in daad en waarheid.
Het volgende woord vindt u in hoofdstuk 4 vers 4: *'Kinderkens, u bent uit God, en hebt hen overwonnen. Want Hij is meerder, Die in u is, dan die in de wereld is.'* Kleine kinderen zijn dikwijls vreesachtig; ze zijn minder nuchter wanneer ze alleen gelaten worden; ze zijn gewoonlijk bang voor vreemden. Luistert dan, u kinderkens, u bent zeer zwak, maar laat u dat niet terneerslaan, want er woont een kracht in u die machtiger is dan de kracht die in de wereld woont. Satan woont in de wereld, en hij is machtig. Maar God woont in u, en Hij is almachtig; daarom wees niet bevreesd.

Geen duistere schaduw van de dood
Geen angst der helle doe u beven.
Waakt niet de Heiland voor uw leven,
Die zelfs voor u Zijn bloed vergoot!

Houdt u vast aan het geloof in de eeuwige God, Die in u woont, en u zult geenszins omkomen noch zal iemand u uit Zijn hand rukken.
Het laatste gebod aan de kinderkens staat aan het einde van de brief. Leest aandachtig het laatste vers: *'Kinderkens, bewaart uzelf van de afgoden.'* Kleine kinderen zijn van nature verzot op speelgoed en mooie prenten. Alles wat opzichtig is en vertoon maakt, behaagt kinderen altijd. Hoeveel houden ze niet van soldaten en vlaggen en optochten en muziek en al wat vrolijk is: dat zijn hun afgoden. Dezelfde neiging hebben veel volwassen kinderen die ik ken. Ze bewonderen een mooie eredienst, die smaakvol, treffend, kunstig is. *'Kinderkens, bewaart uzelf van de afgoden.'* Ik wilde dat deze woorden geschreven waren boven de altaren van onze Ritualisten. Ik behoef nauwelijks te zeggen, dat er anderen zijn, die geen smaak of zin voor het mooie hebben, maar wier lust en leven bestaat in het maken van gedruis, in schittering en glans, in een soort van dagelijkse vijfde november (herdenking van de verijdeling van het Buskruitverraad in 1653). Laat u niet door hun speelgoed betoveren. Laat u niet uit de gemeente van God voeren door legers of vloten. Helaas, de kinderen moeten nu hun speelgoed hebben in de kerk, en hun speelgoed in de kapel, en sommigen moeten hun speelgoed hebben op de straat en doen iemand denken dat ze met hun trompetten en trommels pas van de kermis thuis gekomen zijn. *'Kinderkens, bewaart uzelf van de afgoden.'* Ik geloof niet dat u de afgoden van de heidenen zou willen liefhebben en u voor hen neerbuigen, maar er zijn veel andere goden, die de afgoden van de ene en de bespotting van de andere tijd zijn. Houdt u bij Christus. Haakt niet naar pracht en praal; haakt niet naar getier en geweld: haakt naar niets anders dan dat uw zonden u vergeven mogen worden, dat u de Vader mag kennen, en vervolgens dat u mag blijven in Christus en vervuld mag zijn van liefde voor al Gods kinderen. Kinderkens, mag de Heere Jezus Christus met u zijn, en mag u opwassen in de genade, totdat u zult komen tot de volle grootte van een volkomen man in Hem. Mag Zijn genade zijn met allen die Hem liefhebben en zijn verschijning verbeiden. Amen.

31. DE WERKEN DES DUIVELS VERBROKEN

'Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat hij de werken des duivels verbreken zou.' 1 Joh. 3: 8.

In dit hoofdstuk verdeelt de apostel Johannes de kinderen van de mensen scherp en duidelijk in twee klassen. Hij laat niet in het minst doorschemeren dat er een derde klasse is, of immer was, of ooit zijn zal. Maar hij beschrijft de mensen als kinderen van God of kinderen van de boze, en zegt ons waardoor die twee klassen openbaar worden (vers 10). Dit onderscheid nu zou door Johannes niet zo scherp gemaakt zijn, indien het niet had bestaan. Want hij had een zeer liefhebbend hart en teer gemoed, en indien hij plaats had weten te vinden voor onzijdigen, of wat ik 'middelmannen' noem, dat is voor mensen die tussen de heiligen en de zondaren in stonden, ben ik verzekerd dat hij het zou gedaan hebben. Niemand kan Johannes van gebrek aan liefde verdenken, en wanneer hij dus overtuigd was dat er geen tussenstaat mogelijk was, mogen wij dit voor uitgemaakt houden en voorgoed elke theorie verwerpen, die strekken kan om de onbesliste te vleien. Op de huidige dag is de wereld nog verdeeld in kinderen van God en kinderen van de boze. Dit onderscheid mag niet worden voorbijgezien; en toch worden er duizenden preken uitgesproken, waarin het geheel voorbijgegaan wordt, en vergaderingen worden gemeenlijk toegesproken alsof allen kinderen van God waren. Hoe zullen wij de waarheid verkondigen, indien wij beginnen met een leugen aan te nemen? Toch is vaststelling dat al onze hoorders Christenen zijn, aanvangen met een dwaling. Is het niet hoogst waarschijnlijk, dat men gesterkt zal worden in een valse waan, indien de zuivere waarheid die verkondigd wordt, ons op een verkeerde wijze wordt aangeboden? Nee, mijn hoorders, wij kunnen niet tot u spreken alsof allen kinderen van God waren, want u bent het niet: sommigen van u zijn kinderen van de boze, en hoewel het niet aangenaam is dit te zeggen, toch voegt het ons niet u te willen behagen. Onze roeping is te prediken zoals het God behaagt en zegenrijk voor de zielen van de mensen kan zijn, en dit kan alleen geschieden door een getrouwe voorstelling van zaken. Voor God bestaat er een bepaalde en scherpe lijn tussen levenden en doden; tussen wedergeborenen en zulken die in hun gevallen staat bleven; tussen geest en vlees; tussen geloof en ongeloof. Daar gaapt een kloof tussen de twee soorten van mensen, die, Goddank, kan overschreden worden, maar die niettemin als een diepe afgrond dwars door het gehele mensdom loopt, het in twee legers scheidt en van elkaar afzondert.

Dit geweldige onderscheid moet bij de openbare prediking in het oog worden gehouden, en op dit punt zijn wij niet voldaan over de meeste formuliergebeden, omdat ze blijkbaar zijn vastgesteld met het doel om heiligen en zondaars tegelijk te bevredigen en, als noodzakelijk gevolg, zo min voor de eersten als voor de laatsten voegen. De blijde verwachtingen, die de kinderen van God verkregen hebben, worden er uit weggelaten, omdat de van God vervreemden zulke uitingen van een jubelend geloof niet kunnen gebruiken; terwijl anderzijds de droeve ontboezemingen, die zeer gepast zijn voor beangste zielen, in de mond gelegd worden van wie door Gods genade allang hun Zaligmaker vonden. Wie in volle gemeenschap met de Heere verkeren, kunnen niet gevoeglijk worden aangeduid als 'ellendige zondaren', net zo min als het hun past te bidden alsof ze nooit vergeving en leven in Christus Jezus gevonden hadden. Het is onmogelijk, dat vastgestelde openbare gebeden geschikt zouden zijn voor een gemengde vergadering zonder dat een gedeelte daarvan bestemd

is voor wie God vrezen en een ander gedeelte voor wie Hem niet vrezen. Ik geloof dat het moeilijk, als niet onmogelijk, is een formuliergebed tot algemeen gebruik naar strikt ware beginselen op te stellen; en die soort van formuliergebeden, welke het onderscheid tussen wedergeborenen en onwedergeborenen veronachtzamen, moeten onvermijdelijk heilloos zijn voor de zielen. In deze moet de dienaar van de Heere tussen het edele en verkeerde kiezen, of hij kan niet naar de mond van God spreken.
Indien dit onderscheid in de prediking en in het openbare gebed moet uitkomen, moet het vooral in aanmerking komen bij onze persoonlijke godsdienst. Wij moeten weten wiens wij zijn en wie wij dienen. Wij moeten de onderscheiding kennen, die God door genade gemaakt heeft, en of Hij ons al dan niet van de onwedergeborenen heeft onderscheiden. Elk handelaar wenst op de hoogte van zijn zaak te zijn, of hij vooruit gaat of niet; en volstrekt moet ieder weten hoe zijn levenstoestand is. Het is van het uiterste belang, dat ieder weet of hij in het licht, dan wel in de duisternis wandelt, of hij een slaaf van de zonde, dan wel een vrijgemaakte van de Heere is. Ieder moet weten dat hij óf behouden óf verloren, óf vrijgesproken óf veroordeeld is; hij mag niet rustig neerzitten in de bedrieglijke hoop, dat hoewel hij geen kind van God mag zijn, hij niettemin geen kind van de toorn is. Want dit is een onmogelijkheid: hij is op dit ogenblik één van beiden. Ieder ligt onder Gods toorn, tenzij hij in Jezus gelooft en dus aangenomen is in de Geliefde. Er is tweeërlei soort van zaad, en slechts tweeërlei: - het zaad van de vrouw of het zaad van de slang, en u, mijn vriend, behoort tot één van beide. Johannes beschrijft het onderscheid tussen deze twee levens, wanneer hij schrijft: *'Die de Zoon heeft, heeft het leven, en die de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet. En wij weten dat wij uit God zijn, en dat de gehele wereld ligt in het boze.'*
Laat dit de inleiding van de prediking zijn en door mijn gehele rede heen worden vastgehouden.
Thans kom ik tot de woorden van de tekst: *'Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou.'* Wij willen bij vier zaken stilstaan: Het werken des duivels; het doel van God; de openbaring van de Zoon van God; en de ervaring in onszelf van de betekenis van de tekstwoorden. Dat de Heilige Geest ons nabij zij, opdat wij recht mogen denken en spreken met kracht!

I. Laat ons een tijdje toeven bij de werken des duivels.
Deze zeer sterke uitdrukking is een beschrijving van de zonde. Want de daaraan voorafgaande uitspraak verklaart haar zo. Ik wil het gehele vers voorlezen: *'Die de zonde doet, is uit de duivel, want de duivel zondigt van den beginne. Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken, zou'*, dat wil zeggen, opdat Hij de zonde verbreken zou.
Deze naam voor de *'zonde'* is allereerst een woord dat afschuw uitdrukt. De zonde is zo afschuwelijk in het oog van God en goedgezinde mensen, dat haar verschillende vormen *'de werken des duivels'* worden genoemd. De mensen kunnen zich niet verenigen met het denkbeeld, in enig verband met de duivel te staan, en toch staan ze in innige betrekking tot hem totdat ze vernieuwd zijn door de Geest van God. Wanneer in de tijden van het bijgeloof verondersteld werd dat iemand omgang met de duivel had, werd hij verfoeid of gevreesd, of eigenlijk wie in verband met Beëlzebul stond, had voortaan alle aanspraak op eer verloren. Dat iedereen dit weet, dat wanneer hij in de zonde leeft, zijn handelingen door de Heilige Geest *'werken de duivels'* worden genoemd. De Satan is *'de geest die nu werkt in de kinderen van de ongehoorzaamheid.'* Weet het wel, goddeloze, dat de duivel in u werkt zoals een smid in zijn smederij. Is het geen ontroerende gedachte, dat ik, in de zonde levende, een

gebonden slaaf van de satan ben en zijn werk doe? Wanneer de duivel in het hart woont, zal het gehele leven meer of minder het kenmerk dragen van de aanwezigheid van de aartsvijand van God en van de mens. Lacht dus niet over de zonde; speelt niet met haar. Want dit is gevaarlijk en dodelijk, omdat het de duivel is, uit wie niets goeds kan voortkomen. Wanneer men slechts het slijm van de slang kon zien kleven aan zijn lievelingszonden, het venijn van de adder aan zijn lustigste vermaken en de rook van de hel aan zijn onkuise en dierlijke gedachten, werkelijk men zou walgen van wat men nu najaagt. Verbindt de zonde ons met de duivel zelf, o, laat ons haar dan ontvlieden als een verscheurende leeuw. Het woord *'zonde'* drukt iets afschuwelijks uit; mag de betekenis uw harten treffen en u de zonde recht verfoeilijk maken!

De naam voor de *'zonde'* duidt een onderscheiding aan: hij onderscheidt de wandel van de goddelozen van het leven van degene, die in de Heere Jezus gelooft. Want wie God toebehoort doet de werken van God, zijn leven is het werk van God, dat iets God-gelijkvormigs heeft, en hij wordt in de kracht van God, door de eeuwig gezegende Geest, bewoond. Het leven van de goddelozen verschilt veel daarvan: - hij leeft voor zichzelf, hij zoekt zijn eigen genoegen, hij haat al wat hem in de weg staat, hij staat gewapend tegenover de Heere en Zijn waarheid en al wat rein en goed is; zijn geest is niet de Geest van God, maar de geest van de boze. Er bestaat een wezenlijk onderscheid tussen de begenadigde en de onbegenadigde, en dit vertoont zich in hun werken de één doet de werken van God, de andere de werken van de duivel. Ik weet dat deze leer niet aangenaam klinkt, maar ze is waar, en daarom moet ze duidelijk worden uitgesproken. Ik hoor iemand zeggen: 'zeg eens, ben ik een kind van de duivel? Ik ben wel geen heilige, maar ik ben niet slechter dan menig ander, die Christus belijdt.' lk antwoord dat dit wel zijn kan, want onder de belijders van Christus zijn soms verschrikkelijke huichelaars; maar wat raakt u dat? Ach, mijn vriend, hun verderf zal uw zaligheid niet baten. Indien u niet In Christus gelooft en niet uit de kracht van Zijn liefde leeft, mag u evengoed zijn als een huichelaar, of zelfs beter, toch verschilt u zeer veel. van een waar Christen. Indien u het leven met God niet in u hebt, kunt u de werken van God niet doen. De delfstof kan niet uit zichzelf in het plantenrijk overgaan: ze heeft daartoe een bewerking van de scheppende hand nodig; de plant kan zich niet tot het dierenrijk verheffen zonder dat de Schepper Zelf een wonder doet; en evenmin kunt u, die een vleselijk mens bent, een geestelijk mens worden uit eigen beweging; het nieuwe leven moet u worden medegedeeld door de levendmakende Geest. Het onderscheid tussen uw werken en die van hem die werkelijk in Christus gelooft is even groot als dat tussen de werken van de duivel en de werken van God; en dit moet u doen gevoelen hoe groot het onderscheid van de naturen moet zijn, waardoor deze verschillende vruchten worden voortgebracht.

De uitdrukking, die wij bespreken, wijst voorts een afkomst of oorsprong aan, De zonde is *'uit de duivel'*, ze is van hem afkomstig; hij is de verwekker en werker van de zonde. De zonde is niet in die zin uit de duivel, dat wij de schuld van onze zonden op hem kunnen schuiven, want die schuld rust op ons. Wij mogen de verzoeker de schuld niet geven, dat Hij ons verleidt tot iets, dat hij zonder onze wil ons niet kan laten doen. Hij mag u verzoeken, maar dit zou u niet tot schuld worden, indien u er niet aan toegaf. De verantwoordelijkheid ligt in uw wil. De duivel heeft genoeg eigen zonden te verantwoorden, en nog wordt hij dikwijls tot een lastdier gemaakt, om vrachten van zonden te dragen, die de zijne niet zijn. Moeder Eva leerde ons die heilloze kunst, toen ze zei: *'De slang heeft mij bedrogen, en ik heb gegeten'*; en sedert die tijd zijn de mensen zonderling gevorderd in de kunst van verontschuldigen, door gedurig hun eigen schuld op rekening van de duivel te stellen. Wel komt de zonde in een bedroevend ware zin uit de duivel voort. Hij heeft haar het eerst in de wereld gebracht.

Hoe en wanneer hij zelf het eerst zondigde en van een engel van het licht tot een gezant van de duisternis werd, wagen wij niet te gissen. Velen denken dat de luister van zijn hoge rang, of na-ijver op de voorziene heerlijkheid van de Zoon des mensen, hem ten val heeft gebracht. Maar in alle gevallen, is hij niet in zijn eerste staat gebleven, maar is een opstandeling geworden tegen zijn Heere, en de handelend optredende drijver van alle kwaad. Wegens zijn boosheid uit de hemel geworpen, poogt hij zich op God te wreken door het menselijk geslacht van zijn gezag te vervreemden. Hij zag welk een behagen de Schepper in de mens had, en meende daarom dat hij Hem diep zou grieven door hem aan zijn gehoorzaamheid te onttrekken. Hij bespeurde dat de Schepper, toen Hij de aarde geformeerd had, niet rustte; toen Hij de vogelen en de vissen gemaakt had, niet rustte; toen Hij de zon, de maan en de sterren had voortgebracht, niet rustte; maar toen Hij de mens geschapen had, als voldaan was, dat Hij een dag rustte en die voor altijd tot een rustdag heiligde. Zo was Gods rusteloze zorg voor de mens gebleken. 'Voorzeker', zei de boze, 'indien ik dit begunstigde schepsel in een vijand van God kan veranderen, zal ik oneer over de naam van de Allerhoogste brengen en mij gewroken hebben.' Daarom daalde hij in de hof van Eden neer en verleidde onze eerste ouders, aldus de deur openende, waardoor de zonde met al haar gevolg van wee de wereld binnendrong. In die zin wordt de zonde naar waarheid als het werk van de duivel beschreven. Hij bracht de fakkel, die zulk een grote brand heeft veroorzaakt. Sedert die tijd is hij tot op zekere hoogte de bewerker van de zonde, door de mens menigmaal in verzoeking te leiden. Ik twijfel niet, of hij wekt bij menig zondaar de begeerten en lusten van het vlees op, sluit het oog van het geweten voor de waarheid en verhardt het hart tegen de bedreigingen van God. Onder die invloed hollen de mensen gedachteloos voort in de woeste uitspattingen van de boosheid, terwijl ze zich gewillig overgeven, om naar zijn begeerte geleid te worden. Ongetwijfeld blaast de satan niet alleen de zonde bij de mensen aan, maar omdat de ene geest invloed op de andere oefent, vuurt hij de mensen niet kracht tot het kwade aan en maakt hen blind voor wat goed is. *'Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze'* is een bede, die de boze met de zonde verbindt, daar wij weten dat het een feit is, dat hij daarmee in verband staat. Het is zijn voortdurend streven, de kinderen van de mensen op één of andere wijze te verzoeken. Daarom is de zonde liet werk van de duivel, maar niet zó, dat het ons verontschuldigt; het is ons werk, omdat wij gewillig toegeven; dat wij ons dan afkeren van alle werk, waarin wij bespeuren dat de duivel een hand heeft. Mag de almachtige God ons van de machtige geest van de boze verlossen.

Beschouw de uitdrukking, waarmee wij hier te doen hebben, als een kenmerk aanduidende. Het werk van de zonde is het werk van de duivel, omdat het een werk is, waarin hij zich verheugt. Wat zijn de werken van de duivel? Het zijn werken overeenkomstig zijn aard, die zijn geest uitdrukken. Open uw ogen en u zult gewis *'de werken des duivels'* zien; ze zijn overal in deze arme wereld. De aarde is bezoedeld met zijn afgrijselijke werken. Hoe heerlijk is de beschouwing van de werken van God. De wijze van de oudheid zei: *'De werken des Heeren zijn groot, ze worden gezocht van allen, die er lust in hebben.'* Ik heb eens gehoord van een goede man, die langs de Rijn voer, maar gedurende de gehele reis zorgvuldig in een boek zat te lezen, uit vrees dat hij door de schoonheden van de natuur zijn gedachten van de hemelse dingen zou laten afleiden. Ik beken dat ik zulk een geest niet begrijp - ik wens zo niet te doen. Als ik een schoon gebouw binnentreed, doe ik de architect geen genoegen door geen acht op zijn werk te slaan, onder het voorwendsel dat ik geheel in hem zelf verdiept ben. Waarom zouden wij ons niet verblijden in wat de wijsheid en de macht van onze hemelse Vader openbaart? In geen van Gods werken is iets, dat de ziel verontreinigt,

verlaagt of ontaardt. Verlustig u in het werk van de handen van uw hemelse Vader, en gebruik het als een ladder om tot Hemzelf op te klimmen. Maar welk een geheel ander gezicht wordt ons aangeboden in de werken van de duivel. Ach, welk een tafereel voor een schilder - die werken des duivels! Werkelijk, penseel en verf schieten hier te kort. O, boze, hoe sluw zijn uw werken; in boosheid hebt u ze alle gemaakt; de aarde is vol van uw verfoeiselen!

Zie in de wereld rond en u ontdekt atheïsme: mensen, door God geschapen, ontkennen Zijn bestaan. Ze willen niet oprecht zijn en spreken alsof Hij hen niet in staat wilde stellen het te zijn, en daarom roepen zij: *'Er is geen God!'* In welk een toestand moet een redelijk verstand gebracht zijn, vóór het zulk een dwaasheid kan uiten. Werkelijk, dit moet van de aartsvijand komen, die bovenal wenst dat er geen God mocht bestaan! Zie, hoe grote onwetendheid er heerst, welk een zwarte nacht van onkunde omtrent God en Zijn Zoon. Is dit niet het werk van de vorst van de duisternis? Aanmerk ook het wijd verbreide ongeloof ten opzichte van die waarheid, die terstond geloofd moest worden, als het verstand van de mens rein was; van die waarheid, die de verlossing is voor allen, die haar aannemen, maar nu door zo velen verworpen wordt, alsof ze beledigend voor hen waren. Vanwaar al die onverschilligheid aangaande God en Zijn genade, en wat is de oorzaak van al de ellende van de twijfelzucht, die nu onder ons bestaat? Is ze niet van dezelfde aard als die, welke het hart van de slang vervulde, toen ze fluisterde: *'Is het ook, dat God gezegd heeft?'* en voorts verzekerde: *'Gij zult niet sterven!'* Hier zien wij de leugenaar van den beginne al een reeks leugens uitspreken tegen God Zelf. Wat is de afgoderij, die wij overal rondom ons zien, niet alleen onder de heidenen, maar ook onder hen, die wijzelf Christenen noemen, - de godsdienstige verering van zichtbare zinnebeelden, in plaats van de geestelijke aanbidding van de onzichtbare Geest? Ze moet afkomstig zijn van de satan, die zichzelf tot god van deze wereld gemaakt heeft, zichzelf tot Gods mededinger opwerpend. Wat de afgoden geofferd wordt, wordt de duivel geofferd, want een loutere afgod is niets in de wereld; zijn boos karakter ligt in zijn vertegenwoordiging van een beginsel, tegenovergesteld aan de alleen ware, onzichtbare God. Het bijgeloof, dat de mensheid verlaagt, dat een belediging van onze mensheid is, behaagt satan in hoge mate en wordt door hem in de hand gewerkt, en moet daarom onder *'de werken des duivels'* geteld worden. En wat, mijn broeders, is de godslastering, - die algemene heiligschennis, die onze straten bezoedelt? Wie kan mensen geleerd hebben zo lichtzinnig en volstrekt doelloos die vuile en walgelijke woorden te gebruiken, die heden ten dage zo algemeen zijn? Dat moet de taal van het duiveldom, het spraakgebruik van de hel zijn. En wat is de hoogmoed, mijn broeders, de hoogmoed in een schepsel, dat ten dode gaat? Hoogmoed in een zondige vorm? Hoogmoed in kleding, grootsheid des levens, trots op talent? Wat zijn die trotse blikken? Wat die verwaande woorden? Wat die minachtende gebaren? - Wat anders dan werken des duivels?

Hij, die Milton beschrijft als een wezen, dat 'liever wil regeren in de hel, dan dienen in de hemel', hij is gewis de machtige drijver van al de hoogmoed onder de mensen. Het bedrog, als allerwegen in zwang, en wat het ergste is, het godsdienstig bedrog, het formalisme, en de huichelarij, vanwaar anders komen ze dan uit de bodemloze put, - uit hem, die zichzelf als een engel des lichts voordoet? Zijn niet alle leugenaars zijn geliefde kinderen? Mijn lijst is lang genoeg: maar ik zie een talrijk gebroed, uitgebroed onder de vleugelen van de haat: nijd, twist, gramschap, bitterheid, kwaadaardigheid, wraakgierigheid. Deze zijn als zoveel vurige, vliegende draken in de woestijn, die het bloed van de mens ontsteken. Ik zie die samenwerkende boosheden de volken tot oorlog aanzetten, de gemeenten door tweedracht verscheuren, gezinnen, die eens in vrede leefden, door verbittering uiteenslaan, ja mensen tot de

ergste vijanden van mensen maken. Dit alles komt uit hem, die een mensenmoorder is van het begin, de helper en aanhitser in alle hatelijk en twistzuchtig bedrijf. Welk een onruststoker is hij! Hoe rusteloos zwoegt hij dag en nacht, om een koninkrijk van haat op te richten tegenover het Koninkrijk van eeuwige liefde! Met welk een ijver tracht hij de wereld te verstikken onder een kleed van de duisternis, opdat de mensen weeklagend zouden neerzitten en slechts oprijzen om elkaar te kwellen. Ai mij, wat onheil heeft deze onreine geest gesticht! Zijn werken zijn boos, alleen en altijd boos. Hij maakt het menselijk geslacht medeplichtig aan zijn verraad tegen de hemelse Majesteit, zijn bondgenoot in zijn opstand tegen de oppermacht van de allerhoogste God. De werken des duivels vormen een zwart tafereel, een dikke duisternis over alle landen, een duisternis, die zelfs tastbaar is.

II. Laat ons nu, in de tweede plaats, en meer bemoedigend, het plan van God beschouw. *'Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou.'*
Laat ons vrolijk uw tonen ruisen, al u zilveren klokken van de aarde, al uw gouden harpen van de hemel; God heeft besloten dat het verschrikkelijke werk des duivels op aarde tot in zijn geringste delen zal verbroken warden. O, let op dat woord *'verbroken:'* niet beperkt noch verminderd noch onschadelijk gemaakt, maar verbroken. Mannenbroeders, wat vermogen u en ik tegen een macht als die van de satan, zo kwaadaardig en zo sterk, daarbij zo listig en sluw, als op verleiding berekend! Wie kan ons van zijn werken bevrijden, wie zijn koorden van ons losmaken? Maar indien God het Zich heeft voorgenomen, zal het plan van Jehovah gewis worden uitgevoerd! Indien God dit besloten heeft, beef dan, o, Tophet, en u Beëlzebul, want daar zal een einde komen aan al uw werken, omdat God besloten heeft ze te verbreken!
Het werk, dat in dit besluit vervat is, is gewis een Goddelijk werk. De Heere, Die scheppen kan, kan zeer zeker verbreken. Verbreking ligt in de hand van de Almachtige en is het hoogheidsrecht van de Eeuwige. De verbreking van zulke ontzettende krachten kan alleen van de Heere uitgaan. Wat kunnen u en ik in deze doen? Hoe zouden wij, die van nature zelf onder satans macht staan, zelf verbroken zijn, de verbreker kunnen verbreken? Gods beeld in ons is door het werk van de satan verdorven: kunnen wij dat beeld herstellen? Vijandschap tegen God is in onze harten geschapen door de satan; kunnen wij, die nu vijanden zijn, die vijandschap afleggen? Nee, een andere hand moet ons tot vrienden maken, een hand buiten ons. Wat door de machten van de duisternis gewerkt is, moet door het eeuwige licht ongedaan worden gemaakt, of anders zal het tot in eeuwigheid blijven bestaan. Het is een Goddelijk werk, die verbreking van de werken des duivels, en hierin ligt onze hoop dat het vervuld zal worden.
En daarin is, mijn inziens, het denkbeeld vervat van een overwinningswerk. Wanneer worden de paleizen en de versterkingen van grote koningen verbroken? Niet voordat de koningen zelf in een hevige strijd zijn overwonnen. Maar wanneer hun macht verbroken is, dan slechten de overwinnaars de kastelen en verbranden de sterkten. Geloofd zij Jehovah, het is Zijn voornemen zulk een zegepraal over de vorst van de duisternis te behalen, dat al diens werk verbroken wordt. *'Komt, aanschouwt de daden des Heeren, die verwoestingen op aarde aanricht; die de oorlogen doet ophouden tot aan het einde van de aarde, de boog verbreekt en de spies in twee slaat, de wagenen met vuur verbrandt.'* Uw rechterhand, o Heere, heeft de vijand in stukken gestoten. Onze almachtige Strijder is met de kreet van de overwinning opgetreden om de sterke zijn buit te ontwringen. De aartsvijand is overwonnen en daardoor zijn zijn werken

verbroken.
Hiermee wordt bedoeld een volkomen werk. Het onkruid van de boosheid wordt niet voor een tijd afgesneden om het opnieuw te laten opwassen. De boom in het woud wordt door de bijl geveld, maar de wortel blijft bestaan, en door de opzuiging van water zal hij weer uitspruiten en scheuten voortbrengen. Maar het plan van God is de werken des duivels volkomen te verbreken, en verbroken zullen ze blijven. Wanneer God in het hart van de mens Zijn werk aanvangt, houdt Hij niet op totdat Hij alle zonden verbroken heeft, ja zelfs de lust en de mogelijkheid tot zondigen; en dan leidt Hij de gereinigde geest, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, aan Zijn rechterhand. In de wereld dus, twijfelt er niet aan, o, krijgsknechten van Christus, die geneigd bent om ten dage van de strijd de vijand de rug toe te keren, wil Hij zelfs de zonde uit haar sterkten verdrijven; de woonsteden van de wreedheid zullen de tempels van de aanbidding worden: alle volk zal zich buigen voor de Heere, en daar zal een nieuwe hemel en een nieuwe aarde komen, waarin gerechtigheid woont. Van deze arme planeet zullen, zoals de rook van een gouden reukaltaar, de aanhoudende halleluja's opstijgen van een vrijgekocht geslacht, verlost door bloed en een machtige arm van alle heerschappij van de vijand. God zij geloofd, Hij heeft dit besloten en Hij zal het volbrengen.
Het is een volkomen werk en een beslissend werk. Want de Heere Jezus wil de kop van de oude draak zó verbreken, dat hij in eeuwigheid niet weer de kroon zal dragen. Christus is gekomen, niet om een strijd tegen de satan te openen, die alle eeuwen door wordt voortgezet, maar om een overwinning te behalen, die de macht van het kwaad zo zal verpletteren dat het de wereld nimmermeer zal deren. De machten van de duisternis op deze aarde steken haar banieren op en blazen de overwinningsbazuinen, maar ze zijn daarmee te vlug. Wacht een tijdje, en Hij Die te komen staat zal komen en niet vertoeven; en wanneer Hij komt, zal Hij de gevangenis gevangennemen; en de heerschappij van de goedertierenheid en waarheid en liefde zal van eeuwigheid tot eeuwigheid bestaan. Niet voor de tweede keer zal er opstand uitbreken. O, hoe heerlijk is de tekst: *'Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou.'* De zonde in elke vorm en gedaante zal de Heere voor eeuwig van de oppervlakte van de aarde wegdoen.

III. Onze tekst stelt ons, ten derde, duidelijk voor hoe dit geschieden zal: *'Door de openbaring van de Zone Gods.' 'Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard.'* Het werk des duivels was zo welberaamd, de grondslagen waren zo diep gelegd, en het geheel had zulk een voorkomen van almacht en was inderdaad op zichzelf zo sterk, dat er geen strijder in hemel of op aarde gevonden werd, die hoop kon voeden het te verbreken. Het kwam nimmer in satans gedachten op, dat God Zelf Zich kon verwaardigen te lijden en te sterven. Hij sprak bij zichzelf: 'Indien ik kan bewerken dat de mens zodanig God beledigt, dat Hij rechtvaardig tegen hem in toorn moet ontsteken, dan zal mijn werk beslissend zijn. Indien ik de mens tot een opstandeling kan maken, kan Gods grenzeloze heiligheid zijn opstand niet vergoelijken en moet Hij hem straffen, en zo zal ik God een blijvend geslacht van vijanden verwekt hebben en zal Hij de liefde van talloze van Zijn schepselen verloren hebben.' Hij had geen begrip van de rijkdom van de liefde en van de wijsheid van Jehovah. Zelfs zijn engelenverstand kon het gadeloze plan van schulduitdelging door een offer, verzoening door plaatsbekleding, nimmer vatten. Het heuglijk feit van de openbaring van de Zoon van God in menselijk vlees, van Zijn sterven als mens, om de werken des duivels te verbreken, kwam nooit in het hart van een schepsel op. Toch was dit juist het plan van God, opdat Zijn Goddelijke eigenschappen te duidelijker aan het licht zouden komen.

Voor en onder en ondanks de werken van de duivel had de Heere juist het plan die boosheid toe te laten, opdat Hij haar door Zijn liefde verijdelen zou en de roem van zijn genade geopenbaard zou worden.
Mijn tekst drukt mijns inziens een majestueuze gedachte uit, ten eerste betreffende het gewicht van de zaak: - dat de Zoon van God moest geopenbaard worden om de werken des duivels te verbreken; en ten tweede betreffende Zijn zegepraal. Hebt u zich weleens te middernacht buiten bevonden, terwijl een dikke, tastbare duisternis rondom u heerste? Geen enkele ster was zichtbaar, de maan hield haar schijnsel in, u kon nauwelijks uw hand zien terwijl u ze voor uw ogen bracht. De duisternis scheen zich niet slechts boven, beneden en om u heen, maar zelfs in u te verbreiden. U was in een dikke, drukkende, tastbare zwarte nevel gehuld. Hoe kon die verdreven worden? Welke macht kon de sluier optillen en het donker verjagen? Zie, in het Oosten heeft de oude zon haar hoofd opgeheven, en de zwarte omgeving is verdwenen: er blijft niets van over, de werken van de duisternis zijn verbroken door de verschijning van het licht. Dat is de in de tekst uitgedrukte gedachte: *'Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard.'* Tevoorschijn tredend uit Zijn Goddelijke verblijfplaats in de zwijgende diepten van de eeuwigheid, verscheen Hij in menselijke gedaante en verdreef en verbrak Hij in alle delen de werken van de duisternis. Laat ons zien hoe dit geschiedde.
Ten eerste was Christus' openbaring, juist in Zijn vleeswording, een noodlottige slag de werken van de duivel. Is God tot de mensen neergekomen, is Hij in het vlees geopenbaard in het kind dat in Bethlehems kribbe lag: dan heeft de Almachtige onze natuur niet prijs gegeven om een prooi van de zonde te worden. Dan is er geen reden om te wanhopen. Is er op aarde één geboren, die zowel God als mens was, verheug u dan, o Adamsgeslacht. Hoort u die lofzang niet: *'Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen!'* Het is onmogelijk, dat het menselijk geslacht aan de eeuwige duisternis is overgegeven, indien de Zoon van God op zulk een wijze geopenbaard is.
Let, verder, op Christus' leven op aarde, en ziet hoe Hij daar de werken van de duivel verbroken heeft. Het was een roemrijke, tweestrijd in de woestijn, waar ze man tegen man stonden - de kampvechters van goed en kwaad! Hoe behendig hanteerde de boze zijn wapens! Hoe sluw verzocht hij de Christus Gods! Maar de Heere Jezus zwaaide het zwaard van de Geest, en *'Daar staat geschreven!' 'Daar staat geschreven!' 'Daar staat geschreven!'* trof zo geducht, dat de boze zijn drakenvleugelen uitspreidde en wegvloog, want hij had zijn overwinnaar gevonden. Boze geesten hadden bezit genomen van menselijke lichamen; legioenen van duivels waren in mensen gevaren. Maar de Heere Jezus Christus had slechts een woord te spreken en ze vloden heen, blij dat ze in zwijnen mochten varen, en stortten zich in zee, om aan Zijn tegenwoordigheid te ontkomen. Ze wisten dat Hij gekomen was, die verordineerd was *'om de werken des duivels te verbreken.'*
Geheel de prediking, geheel het onderwijs, geheel het werk van onze Heere op aarde had ten doel de grondslag weg te nemen van de ontzaglijke woning van de duisternis, die de Satan gebouwd had.
Maar, o, geliefde vrienden, het was bovenal door Zijn dood dat Jezus de satan overwon en zijn werken verbrak. Satan rekende er op dat de mens een vijand van God was geworden en dat God hem straffen moest; op die straf bouwde de satan zijn hoop dat de mens voortdurend aan Hem verbonden blijven zou. Maar ziet, de doorluchtige Zoon van God treedt in de plaats van de zondaar! Wonder boven wonder, de Rechter staat waar de doodschuldige had moeten staan en is *'onder de misdadigers gerekend!'* Ziet, de toorn van God daalt neer op Zijn Geliefde, en Jezus lijdt, opdat Hij de mens

met zijn God verzoenen zou en de breuken helen, die door de zonde veroorzaakt waren. Het feit is voldongen. De mens staat niet meer vijandig tegen de hemel over, want de oneindige verdienste van een roemrijk mens heeft de onwaardigheid van het geslacht te niet gedaan. Jezus heeft door Zijn onovertreffelijke schoonheid de wanstaltigheid van allen die in Hem zijn weggenomen. Door Zijn gehoorzaamheid tot in de dood is de wet voldaan, de gerechtigheid in ere hersteld, de genade verheerlijkt. De mens, die dit grote offer aanvaardt, heeft de Vader lief en aanbidt Hem, Die het bereid heeft, en alzo zijn in zijn hart de werken van de duivel verbroken.
De opstanding van de Heere uit de doden, Zijn zegepralende hemelvaart, Zijn zitten aan de rechterhand van de Vader, Zijn wederkomst in de laatste dagen - al deze daden zijn zoveel daden van de openbaring van de Zoon van God, waardoor de werken van de duivel verbroken zijn. Evenzo is het met de prediking van het Evangelie. Indien u de werken van de duivel verlangt te verbreken, is de beste wijze de Zoon van God meer en meer te openbaren. Predikt Christus op en u predikt de duivel neer. Alle soorten van verbeteringen zijn goed en wij kiezen partij voor alles wat zuiver, eerlijk, loffelijk en deugdelijk is. Maar de beste Hervormer is de Christus Gods. Het enige geneesmiddel voor de zedelijke ziekte van de mens is het kruis, en niets dan het kruis. Predikt de gekruisigde Christus; predikt God geopenbaard in het vlees; predikt Christus vol vergeving en liefde, Die de wereld door Zichzelf verzoend heeft, en u hebt het beste middel tegen de kwaal aangewend. Alleen moet nimmer vergeten worden dat Jezus de werken van de duisternis verbreekt door Zijn Geest. Het is de Geest van God, Die Goddelijke kracht legt in het heilig woord. Wanneer de Geest Christus in een mens openbaart, dan zijn de werken van de duisternis in die mens verbroken. Wanneer Christus in een volk geopenbaard is, dan beginnen de werken van de duisternis in dat volk verbroken te worden; en naarmate de Heilige Geest meer en meer de Christus aan de harten en de gewetens openbaart en ze tot de gehoorzaamheid van het geloof brengt, zullen de werken van de duivel verbroken worden.
Eindelijk, wat dit punt betreft, onze gezegende Heiland is geopenbaard in Zijn eeuwige kracht en koninklijke heerschappij als zittende op de troon, om de werken van de duivel te verbreken. Want *'de heerschappij is op Zijn schouder, en men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst.'* Zulk een Vader is Hij en de eeuwen zijn bestemd om Zijn vormende hand te ondervinden. Koningen, presidenten, parlementen, dichters, volksleiders en dergelijke - zijn zichtbare machten; maar boven hen allen staat een onzichtbare macht. Één van onze overleden wijsgeren verklaarde dat hij te midden van alle verwarring van zaken een macht daarboven kon onderscheiden, die in de richting van gerechtigheid werkte. Daar bestaat zulk een macht; daar is een Koning der koningen en een Heere der heren; en wie is Hij? Het is Hij, van Wie wij lezen: *'De Vader heeft alle dingen in Zijn handen gegeven.'* Hij heerst, Hij regeert nu, en ondanks ons ongeloof, gaan de dingen voort. God zegepraalt, Zijn koninkrijk komt; de eindelijke vernietiging van het kwaad op aarde is zeker en de eeuwige heerschappij van wat rechtvaardig en goed is, is gewis. *'De Heere regeert, de aarde verheuge zich; dat veel eilanden zich verblijden.'* Op de troon aan Gods rechterhand zit Jezus, Die Zijn liefde heeft geopenbaard, de Gekruisigde: Hij heeft Zijn eeuwige heerlijkheid en macht hernomen en zonder Zijn toelating zal geen hond zijn tong verroeren. De heerschappij is bij de Zoon van God en Hij zal de macht van het kwaad te niet doen. Geloofd zij Zijn Naam van eeuwigheid tot eeuwigheid!

IV. Ten slotte, hoop ik een toegenegen oor te vinden, wanneer ik een enkele vraag tot u. richt omtrent de ervaring van dit alles in uw eigen hart. Is de Zoon van God aan u

geopenbaard om de werken van de duivel in u te verbreken? Slaat een blik in uw binnenste en beproeft u zelf.
Eerst was er in uw hart vijandschap tegen God. *'Want het bedenken des vleses is vijandschap tegen God.'* Is die vijandschap verbroken? Is de liefde van God in Christus Jezus u zodanig geopenbaard, dat u in waarheid zeggen kunt dat u niet langer God haat, maar Hem liefhebt? Hoewel u Hem niet liefhebt zoals u wel wenst, toch is uw hart tot Hem geneigd en al uw begeerte is tot Hem, en u verlangt eeuwig bij Hem te zijn. Dit is een goed begin; de Zoon van God heeft uw vijandschap verbroken; u hebt de liefde van God in Christus aanschouwd en uw opstand tegen Hem heeft opgehouden.
Het eerste werk van de duivel dat zich gewoonlijk in het gemoed van de mens vertoont is eigengerechtige trots. De mens zegt: 'Ik ben geen vijand van God, ik ben rechtvaardig; al ben ik niet volmaakt, toch ben ik tamelijk goed. O, God, ik dank U, dat ik niet ben zoals de andere mensen. Ik doe dit, en ik doe dat en het andere doe ik niet.' Dit is onze natuurlijke hovaardij, maar de Zoon van God verbreekt haar. Heeft de Zoon van God al uw eigengerechtigheid verbroken? Ze is een schoon schijnende partij vodden. Maar wij beoefenen zo aanhoudend de kunst van oplappen en verstellen, dat wij vaak in koninklijke dos gekleed te zijn. Zijn u al die vodden ontvallen? Heeft een harde wind ze ver van u weggevoerd? Hebt u uw eigen natuurlijke naaktheid ontdekt? Wanneer ik van mijn eigen gerechtigheid gewaagde, zou ik een dwaas en een leugenaar tegelijk zijn. Ik heb van mijzelf geen gerechtigheid. Ik mag er niet van dromen. Verkeert u in dat geval? Dan is u de Heere Jezus Christus geopenbaard om de werken van de duivel in u te verbreken. Dat is een schone naam voor uw eigen gerechtigheid, niet waar? Ze verdient die naam, want de beste eigen gerechtigheid van mensen, wanneer ze tegenover de gerechtigheid van Christus wordt vastgehouden, verdient geen enkele vergoelijking: ze is één van de werken van de duivel.
Wanneer de Heere de eigengerechtigheid in ons verbroken heeft, doet de duivel ons in het algemeen op een andere wijze zijn macht gevoelen, dat is de wanhoop. 'Och', zegt hij, 'u ziet welk een zondaar u bent - God wil nooit verzoening met u; daar is geen vergeving voor u!' In zijn onbeschaamdheid tracht hij de mens zulk een lastering van die God te doen geloven, Die liefde is en Die voor zondaren Zijn Zoon overgaf in de dood. Maar wanneer de Heere Jezus Christus aan u geopenbaard is, is de wanhoop verdwenen, het werk van de duivel geheel verbroken, en u hoopt voortaan ootmoedig op de Heere en verblijdt u in Zijn genade. Hoewel u zich soms minder vrijmoedig uitlaat, toch betreft uw twijfel steeds uzelf, en nooit uw Heere. U weet in Wie u geloofd hebt, en u weet dat Hij een God is Die de overtreding, ongerechtigheid en zonde voorbijgaat. Zo zijn dan al de drie soorten van werken van de duivel verbroken: de vijandschap heeft opgehouden, de eigengerechtigheid heeft opgehouden en de wanhoop heeft opgehouden.
Wat verder? Huist er enig ongeloof in uw hart omtrent Gods beloften? Dat is een lievelingswerk van de duivel: ongeloof is één van zijn geliefdste kinderen. Wat ik u bidden mag, zeg toch niet: 'Ongeloof moet ik altijd blijven gevoelen.' Nee, weg er mee! Christus is geopenbaard, opdat Hij de werken van de duivel verbreken zou. Wet uw zwaard en houw die twijfelhagen neer. Alle wantrouwen moet gedood worden. Geen vezel daarvan mag gespaard worden. Hang het op voor het aangezicht van de zon.
Jezus is niet gekomen om uw zonden gevangen te nemen en ze rustig te bewaren, weggeborgen in een duistere hoek; Hij is gekomen om ze te verbreken. De Israëlieten mochten geen verdrag met de Kanaänieten sluiten, zoals ze in hun onwijsheid met de

Gibeonieten hadden gedaan. Maar ze moesten hen met stam en wortel en tak uitroeien. Zo moet ook de zonde worden uitgeroeid en verdelgd. Roept tot de Heere Jezus Christus dat u nooit de zonde van het ongeloof mag toelaten, maar het als een jammerlijke ziekte beschouwen. Nee, het is een afschuwelijke zonde; tot den bloede toe moet ze bestreden worden; de Zoon van God is geopenbaard om haar geheel te verbreken. Gelukkig de mens die niet langer zijn God wantrouwt, maar het geloof van Abraham beoefent, die niet aan de belofte twijfelde door ongeloof.

Rijzen er zondige begeerten in uw hart op, mijn broeder? In wiens hart komen ze niet op? De voortreffelijkste heilige wordt soms door de grofste zonde aangevochten. Maar hij geeft er zich niet aan over. Door Gods genade zegt hij: *'Christus is geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou.'* Hij wil er niet mee spelen en dartelen en ze tot zijn dood maken, want hij weet dat ze hem zijn ogen zullen kosten, ook al zouden ze niet zijn ziel verwoesten. Hij roept uit: 'Weg met haar!' Het is niet dienstig bij deze boosheden stil te staan: ze zijn werken van de duivel en moeten verbroken worden.

Mijn broeder, wordt u spoedig toornig? Ik bid God dat u toornig mag worden en niet zondigen. Maar wanneer u een prikkelbare aard hebt, dan bid ik u, die te leren verloochenen. Zeg niet: 'Ik kan er niets tegen doen.' U moet hem afleggen, of liever Christus moet hem verbreken. Uw aard moet niet worden ingewilligd. Slaat uw toorn soms inwendig over in haat? Komt er misschien nijd bij u op, tegenover degenen wie het beter gaat dan u of die beter zijn dan u? Brengt die nijd er u zelfs toe om hard over hen te denken en ongegronde verdenkingen tegen hen te koesteren? O, voor het zwaard van de Heere en van Gideon! Dood al die Midianieten, want Christus is geopenbaard, opdat Hij het hart zou reinigen van al dit gebroed. God is liefde, en die in de liefde blijft, blijft in God; en haat en kwaadaardigheid mogen daar niet leven. Elke vorm van boosheid moet worden verbroken, tezamen moeten ze vernietigd worden. Elke afgod moet vallen!

O, broeders, elke ware gelovige is geroepen tot volkomen verlossing van de zonde. Welk een vooruitzicht! Uitroeiing van de wortels van de zonde! Hoe eerder hoe liever. De dag breekt aan, dat elk kind van God zal veranderd worden en gevormd naar het beeld van Christus, en zonder smet of vlek voor Gods troon zal staan. Dit is al in ons afgeschaduwd, want de hoofdlijnen zijn getrokken in de ervaring, dat wij alle zonde haten en naar volkomen heiligheid smachten. De Vader van de eeuwigheid heeft Zijn stempel op de leemklomp gedrukt, en uit de ruwe schets kunnen wij opmaken dat Hij ze naar het volmaakte beeld van Zijn geliefde Zoon zal vormen. Naar dat beeld strekken wij ons uit. Het is door de kracht van de Geest van God in ons aangevangen, en Hij zal niet rusten noch Zijn arbeid staken totdat het voornemen van God zal zijn volvoerd en al de werken van de duivel in ons zullen verbroken zijn. Dat bant de vrees voor de dood. Het vooruitzicht, dan volkomen vrij van zonde te zijn, maakt ons zelfs het graf welkom, daar wij langs die weg tot de staat van de volmaaktheid komen. Laat ons intussen jagen naar heiligmaking; laat ons naar heiligheid dorsten en laat ons daarin voortgaan tot eer van onze God. Dat wij, in weerwil van onze gebreken en misslagen, de heiligheid najagen. Volgen wij haar op de voet, sluiten wij ons dicht bij haar aan. Daartoe bekwame ons de Heere God om Jezus' wil. Amen.

32. 'HIERIN IS DE LIEFDE'

'Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden. Geliefden, indien God ons alzo lief heeft gehad, zo zijn ook wij schuldig elkander lief te hebben.' 1 Joh. 4: 10 en 11.

De Wet beveelt liefde; werkelijk, al haar geboden zijn vervat in dat ene woord liefde. Meer uiteengezet luidt het aldus: *'Gij zult de Heere, uw God, liefhebben uit geheel uw hart, en uit geheel uw ziel, en uit geheel uw kracht, en uit geheel uw verstand, en uw naaste als uzelf'*; toch komt dit alles neer op: *'Gij zult liefhebben.'*
Maar uit oorzaak van onze verdorvenheid werkt de Wet geen liefde uit. Ons is geboden lief te hebben, maar wij doen het niet. De geest, die in ons heerst, is zelfzuchtig en verlustigt zich in nijd en vijandschap. Vanwaar komen oorlogen en vechterijen onder ons voor? Komen ze niet voort uit onze begeerlijkheid? Sedert de val is de mens de bitterste vijand van de mens op aarde geworden, en is de wereld vol haat, laster, strijd, vechterij, verwonding en moord. Al wat de Wet kan doen is de boosheid van de vijandschap aantonen en straf bedreigen. Maar ze kan een onherboren hart niet met een fontein van liefde voorzien. De mensen blijven liefdeloos en onbeminnelijk totdat het Evangelie beslag op hen legt en door genade teweeg brengt wat de Wet niet kan doen, omdat ze door het vlees krachteloos is. De liefde verovert vele harten voor het Koninkrijk van God. Ze zal haar heerschappij uitbreiden totdat liefde over de gehele aarde regeert, en alzo zal het Koninkrijk van God onder de mensen worden opgericht, en God zal onder hen wonen. Voor het tegenwoordige ogenblik is de liefde het onderscheidingsteken van de kinderen van God. Jezus zei: *'Hieraan zal de wereld bekennen dat u Mijn discipelen bent, als u liefde hebt onder elkander.'* En Johannes schreef: *'Wij weten dat wij van de dood in het leven zijn overgegaan, omdat wij de broederen liefhebben.'* De mens, wiens geest zelfzuchtig is, heeft de Geest van Christus niet, en *'indien iemand de Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe.'* Iemand van een nijdige en twistgierige geest is blijkbaar geen volgeling van de zachtmoedige en liefhebbende Jezus, en die Christus niet navolgt is geen van de Zijnen. Die Christus toebehoren zijn met Zijn liefde vervuld. *'Een iegelijk, die liefheeft, is uit God geboren en kent God; die niet liefheeft, die heeft God niet gekend, want God is liefde.'* God is het middelpunt van de liefde van de gelovigen; de heiligen vormen een nauwer kring van bijzondere geliefden, en al de mensenkinderen worden omvat door de omtrek van de cirkel van de liefde. *'Die in de liefde blijft, blijft in God, en God in hem'*, en hij alleen is een kind van God, die vriendelijk en liefhebbend van hart is en die, waar hij zich ook bevindt, vrede en goedwilligheid onder de mensen tracht te bevorderen.
De heiligen beginnen met liefde tot God. Deze moet altijd de hoogste plaats innemen, want God is het hoogste en heerlijkste Wezen, en geheel ons hart behoort Hem toe. Vervolgens komt, om Jezus' wil, de liefde tot allen, die in Christus zijn. Er bestaat een bijzonder nauwe en innige betrekking tussen het ene kind van God en al de anderen. Indien wij Dengene liefhebben, die geboren heeft, hebben wij ook allen lief, die uit Hem geboren zijn. Zou een kind zijn broeders niet met een bijzondere, tere liefde beminnen? Het beginsel van de liefde eenmaal ingeplant, stort in het hart van de bekeerde mens een liefde uit tot alle mensen. Niet dat hij enig behagen kan hebben in de goddeloze; God Zelf kan dat niet doen; Zijn heiligheid verafschuwt alle

ongerechtigheid. De geëiste liefde is niet de liefde van het welbehagen, maar de liefde van de goedwilligheid, zodat wij het goede willen en met inspanning van al onze kracht het goede zoeken voor allen, die op de vlakte van de aarde wonen. Bent in deze heilige onzelfzuchtige liefde navolgers van God als geliefde kinderen. Onze hemelse Vader is goedertieren over de ondankbaren en bozen; en zo moeten ook wij zijn, verlangende dat de verst afgedwaalde mag teruggebracht en recht en goed worden. De liefde wenst te verwekken wat beminnelijk is zelfs in de onbeminnelijkste van de mensen en bereikt, met Gods hulp bij haar pogen, haar doel.
Ik hoor iemand zeggen: 'Dat is een grote gedachte. Moeten wij zó liefhebben? Vanwaar krijgen wij die liefde? Onze harten zijn eng, de mensen zijn onwaardig, de tergingen zijn menigvuldig, daar heerst een andere geest in de wereld: waar moet die liefde vandaan komen, - die stroom van liefde, die de toppen van de bergen van de onwaardigheid van de mens bedekt?' Bent u gekomen tot aan de oorsprongen van de zee, en hebt u in het onderste van de afgrond gewandeld? Nu, onder de leiding van Gods Geest willen wij de oorsprongen van de zee van de liefde opsporen. Op een enkele plaats slechts zullen wij liefde genoeg vinden voor ons hoogste doel, dat ook het doel is van God Zelf. Daar is een grenzeloze oceaan, waar wij ons mogen indompelen, en waaruit wij ons verzadigen mogen tot overvloeien toe. Waar is de onfeilbare beweegreden van de liefde? Want de liefde wordt op een zware proef gesteld. Kunnen wij een drangreden vinden, die nimmer falen zal zelfs tegenover de meest tergende mens? Kunnen wij een drijfveer vinden voor toegenegenheid, die ons helpen zal in tijden van ondankbaarheid, wanneer laaghartige vergelding zelfs het hart van de liefde dreigt te doen bevriezen? Ja, daar is zulk een drijfveer, daar is een kracht, waardoor zelfs onmogelijkheden van de liefde kunnen volbracht worden, en wij zullen met een voortdurende drang vervuld worden, die het hart tot onophoudelijke liefde aanzet.
Laat ons dan, in de eerste plaats, letten op de onuitputtelijke bron van de liefde: *'Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad.'* Laat ons ten tweede opmerken, het wonderbare uitvloeisel van die liefde: *'God heeft Zijn Zoon gezonden tot een verzoening voor onze zonden.'* En laat ons voorts, ten derde, de overvloeiing van die liefde in ons beschouwen, wanneer ze onze harten vervult en zich tot anderen uitbreidt: *'Geliefden, indien God ons alzo lief heeft gehad, als zijn ook wij schuldig elkander lief te hebben.'*

I. De onuitputtelijke bron van de liefde. Onze tekst bevat twee woorden, waarop ik nadruk wens te leggen: *'niet'* en *'maar.'*

Het eerste is *'niet.' 'Hierin is de liefde, - niet dat wij God liefgehad hebben.'* Zeer natuurlijk denkt menigeen dat dit betekent: *'niet dat wij God eerst liefgehad hebben.'* Dit is niet juist de waarheid, die hier getuigd wordt. Maar toch is het een belangrijke waarheid, die in ditzelfde hoofdstuk met zoveel woorden vermeld wordt: *'Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft'* (vs. 19). De oorzaak van de liefde in het heelal is niet, dat de mens God het eerst liefhad. Geen schepsel kon God liefhebben vóór God hem lief had. Want het bestaan van enig schepsel is aan Gods voorkomende liefde te danken. Zijn liefdeplannen waren alle gevormd en veel daarvan uitgevoerd vóór wij geboren werden; en toen wij geboren waren had niemand van onze God eerst lief, zodat hij God zocht, alvorens God ons zocht, of verzoening met God zocht vóór Hij verzoening zocht met ons. Nee, wat ook van de vrije wil als stelsel mag gezegd zijn, nooit is het een feit gebleken, dat enig mens, aan zichzelf overgelaten, naar God verlangde, of naar vriendschap dorstte met zijn Maker. Indien hij berouw heeft over

zijn zonde, is het omdat de Geest van God hem eerst bezocht, en hem zijn zonde ontdekt heeft; wanneer hij naar herstelling verlangt, is het omdat hij allereerst geleerd heeft voor Gods toorn te vrezen en naar heiligheid te verlangen.

Geen aanspraak, recht of deugd komt ons, o God, te stade;
Gans soeverein en rijk en vrij is Uw genade.

Wij schrijven met dikke, grote letters het omgekeerde heen over de gedachte dat de liefde van de mens ooit de liefde van God kan vóórkomen. Dat is buiten alle bedenking.
'Niet dat wij God liefgehad hebben.' Let op een tweede betekenis, namelijk, niet dat enig mens God in het geringste liefhad van nature, hetzij eerst, hetzij wederkerig; niet dat zelfs een enkele van onze ooit genegenheid tot God betoonde, of hebben kon, zolang wij in onze natuurlijke toestand verkeren. In plaats van God lief te hebben is de mens onverschillig tegenover God. *'Er is geen God'*, zegt de dwaas in zijn hart, en van nature zijn wij allen zulke dwazen. Het is de wens van de zondaar, dat er geen God is. Van nature loochenen wij Gods bestaan, en indien al niet ons hoofd tot godloochening neigt, doet het toch ons hart. Wij wensen dat wij konden zondigen naar ons welgevallen, en geen gevaar liepen daarom tot verantwoording te worden geroepen. God leeft niet in onze gedachten, en als Hij daarin komt is het als een schrik en ontzetting. Nee, erger dan dat, de mens leeft in vijandschap met God door boze werken. In de heiligheid, die God ten toon spreidt, heeft de mens geen lust; de zonde, die God verfoeit, heeft bekoring en betovering voor het onvernieuwde hart; zo zijn de wegen van de mens het tegenovergestelde van de wegen van God. De mens is verdorven, hij kan niet met God wandelen, want hij stemt niet met Hem overeen; hij is geheel boos, en God is geheel goedheid, en daarom kan er geen liefde tot God bestaan in het natuurlijk hart van de mens. Hij mag zeggen dat hij God liefheeft, maar dan is het een god van zijn eigen vinding, en niet Jehovah, de God van de Bijbel, de enig levende en waarachtige God. Het natuurlijk hart kan geen rechtvaardig God en Zaligmaker verdragen; zijn vleselijk bestaan is vijandig tegen God, en is niet met God verzoend, noch kan het ook zijn. Het onherboren hart is, als het op liefhebben aankomt, een gebroken bak, die geen water kan houden. In onze natuurlijke staat is er niemand die goed doet, nee, niet tot één toe; zo is er ook niemand, die God liefheeft, nee, niet één.
Wij komen nader tot wat Johannes bedoelt, wanneer wij op deze ontkenning letten als toepasselijk op hen, die God liefhebben. *'Niet dat wij God liefgehad hebben'*, - dat is, dat onze liefde tot God, zelfs wanneer ze bestaat, en zelfs wanneer ze invloed op ons leven oefent, niet waardig is in aanmerking te komen, als een bron, waaruit liefde vloeit. De apostel keert ons van haar af tot iets, dat oneindig groter is, en roept dan uit: *'Hierin is de liefde.'* Ik zie uit naar 'de oorsprongen van de zee', en u wijst mij op een kleine poel te midden van de rotsen, die ten tijde van de vloed ontstaan is. Ik ben verheugd die poel te zien: hoe helder, hoe blauw, hoe gelijk aan de zee, waaruit hij voortkwam. Maar wijs hier niet op als de oorsprong van de grote waterstromen. Want indien u dat doet, zal ik glimlachen over uw kinderlijke onwetendheid, en u wijzen op gindse bruisende oceaan, die zijn golven in de hoogte stuwt. Wat is uw kleine poel vergeleken met de onafzienbare Atlantische Oceaan? U wijst mij op de liefde in het hart van de gelovigen, en zegt: *'Hierin is de liefde.'*
U doet mij glimlachen. Ik weet dat er liefde is in dat oprecht gemoed. Maar hoe kan ze in aanmerking komen bij de grote golvende oceaan van de liefde van God even bodem als grenzeloos. Het woordje *'niet'* is niet slechts op mijn lippen, maar in mijn hart, als

ik aan deze twee denk: *'niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad'*. Hoe armelijk is onze liefde in haar hoogste uiting, vergeleken met de liefde, waarmee God ons bemint!

Laat mij een ander beeld gebruiken. Denkt dat wij de wereld moesten verlichten, en dat een kind ons een heldere spiegel wees, die de zon weerkaatste, en dat het uitriep: 'Hierin is het licht.' U en ik zouden dan zeggen: 'Onnozel kind, dat is slechts ontleende glans; daar is het licht niet, maar ginds, in de zon.' De liefde van de heiligen is niet anders dan de weerglans van de liefde van God. Wij hebben liefde, maar God is liefde. Als ik aan de liefde van sommige heiligen tot Christus denk, bekoort ze mij, want ze is een niet te versmaden vrucht van de Geest. Wanneer ik aan de apostel Paulus denk, die alle dingen schade achtte om Christus' wil; wanneer ik aan onze zendelingen denk, die de één na de ander naar de koortsachtige streken van Afrika's kust gaan en sterven voor Christus; en wanneer ik het martelaarsboek lees en de belijders op de brandstapel zie, dodelijk geblakerd en nochtans van hun Heere en Meester getuigend, - verblijd ik mij over de liefde van de heiligen tot hun Heere. Toch is dit slechts een beekje; de onpeilbaar diepe, de eeuwige bron, waaruit alle liefde opwelt, gaat alle menselijke liefde te boven, en wordt gevonden in God, en in God alleen. *'Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad.'*

Laat ons onze liefde tot God vergelijken met Zijn liefde tot ons. Waarde broeders, wij hebben God lief, en wij behoren dat te doen, dewijl Hij oneindig beminnelijk is. Wanneer het verstand eenmaal verlicht is, ziet het alle beminnelijkheid in God. Hij is zo goed, als genadig, als volmaakt, dat Hij onze aanbiddende liefde afdwingt. De bruid in het Hooglied somt, als ze aan haar Geliefde denkt, alle soorten van schoonheid in Hem op, en roept dan uit: *'Ja, al wat aan Hem is, is gans begeerlijk!'* Daarom is het natuurlijk, dat wie God ziet Hem moet liefhebben. Maar nu, denk aan Gods liefde tot ons; is ze niet onvergelijkelijk groter, omdat er geen liefde hoegenaamd in ons was en Hij ons toch liefhad? In ons is van nature niets om de genegenheid van een heilig God tot ons te trekken, maar juist het tegenovergestelde; en toch heeft Hij ons lief. Hierin is inderdaad de liefde.

Wanneer wij God liefhebben, dan is dit een eer voor ons. Het verheft iemand, wanneer hem vergund wordt zulk een heerlijk Wezen lief te hebben. Een wijsgeer schreef eens, dat het te driest was van een mens als vriend van God te spreken, en in de eerbied van die diepzinnige heiden was iets prijzenswaardig. Want inderdaad is er een oneindig verschil tussen de hoogheerlijke God en het zondig menselijk schepsel. Toch verwaardigt zich God in neerbuigende goedheid Abraham Zijn vriend te noemen, en zegt Jezus: *'Gij zijt mijn vrienden'*; dit is boven alle verdenking en een heerlijke openbaring van de Heilige Geest. Welk een verhoging ligt daarin voor ons! Anderzijds, Gods liefde tot ons kan Hem niets toevoegen; ze geeft, maar ontvangt niet. De liefde van God kan geen vergelding erlangen. Dat Hij, de Oneindige, Zich wilde neerbuigen om het eindige lief te hebben; dat Hij, de volmaakt Heilige, de schuldige wilde liefhebben, is een alle denkbeeld te boven gaande goedgunstigheid. Ziet verder wat ze insluit, want deze liefde maakt het noodzakelijk dat, in de persoon van Zijn geliefde Zoon, God 'door de mens veracht en verworpen' zou worden. Zijn eer zou verzaken en met de overtreders geteld worden. *'Hierin is de liefde.'*

Wanneer wij God liefhebben is dit voor ons wezenlijk een groot gewin. Die God liefheeft, heeft in de meest eigenlijke zin zichzelf lief. Wij worden met goederen vervuld, wanneer wij vol liefde zijn tot God; ze is onze welvaart, ons welzijn, onze kracht en onze lust. Maar God wint niets door ons lief te hebben. Slechts node kom ik er toe die beide tegenover elkander te stellen, want onze liefde is zo arm en deerniswekkend in vergelijking met de onmetelijke liefde van God.

Het is onze plicht, God lief te hebben; wij zijn gehouden het te doen. Als Zijn schepselen behoren wij onze Schepper lief te hebben; als door Zijn zorg bewaard liggen wij onder de verplichting Hem wegens Zijn goedheid lief te hebben; wij zijn Hem zoveel verschuldigd, dat onze hoogste liefde slechts een flauwe erkenning van onze schuld is. Maar God heeft ons lief, aan wie Hij niets verschuldigd is. Want welke aanspraak een schepsel op zijn Schepper mag gehad hebben, alles hebben wij verbeurd door onze opstand tegen Hem. Zondige mensen hebben geen rechten tegenover God dan alleen het recht om gestraft te worden. Toch openbaart God ongehouden liefde tot ons geslacht, dat alleen waard was verdorven te worden. Woorden ontbreken mij, om uit te drukken wat mijn hart hierbij gevoelt. O God! Hoe oneindig was Uw liefde, die U onverplicht, vrij en ongezocht ten toon hebt gespreid, alleen omdat U lief wilde hebben, ja, U hebt lief, omdat U liefde bent. Er was voor U geen oorzaak, geen reden, geen aanleiding om de mens lief te hebben, dan alleen dat Uw eigen hart U daartoe drong. Wat is de mens, dat U zijns gedachtig zou zijn? *'Hierin is de liefde Gods, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad.'*
Hebben wij aldus de bronwel van de liefde aangewezen, laat ons dan daaruit drinken en uit geen andere. Indien u de wereld ingaat en zegt: 'Ik heb mijn medemensen lief, omdat ik God liefheb', is uw beweegreden goed, maar ze is twijfelachtig, beperkt, veranderlijk. Hoeveel beter is het, te zeggen 'Ik heb mijn medemensen lief, omdat God mij liefheeft.' Wanneer mijn liefde tot God verkoelt, en wanneer ik ter oorzaak van mijn zwakheid en onvolmaaktheid tot de vraag kom, of ik God wel liefheb, dan zou mijn reden en drang mij ontbreken, indien ze in mijn eigen liefde tot God lagen. Maar wanneer ik de gevallenen liefheb, omdat God mij liefheeft, dan heb ik een onveranderlijke drang, een onmiskenbare grond, een machtige drijfveer, die niet te weerstaan is; waarom de apostel uitroept; *'De liefde van Christus dringt ons.'* Het is voor een Christen altijd zaak de sterkste drangreden te hebben, zich op de sterkste en duurzaamste kracht te verlaten en daarom vermaant ons de apostel op de Goddelijke, en niet op onze eigen liefde te zien. *'Hierin is de liefde'*, zegt hij, *'niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat God ons lief heeft gehad.'* Zover over het *'niet.'*

Laat ons thans letten op het *'maar'*. *'Maar dat God ons lief heeft gehad.'* Ik heb niets nieuws te zeggen, ook wens ik u niets nieuws te zeggen. Maar ik wens met u stil te staan bij elk van deze woorden: *'God heeft ons liefgehad.'* Gewichtige woorden! God, Die oneindig heilig is en geen ongerechtigheid kan dulden, Hij heeft ons liefgehad; Hij, Wiens heerlijkheid de bewondering uitmaakt van de hoogste en verstandigste wezens, *'Hij heeft ons liefgehad.' 'God'*, Wie de hemel van de hemelen niet kan bevatten, *'heeft ons liefgehad'*. *'God'* de Algenoegzame, Die ons niet nodig heeft, Die niets uit onze hand ontvangen kan, *'God heeft ons liefgehad'*. Welk een stof tot blijdschap is daarin vervat! O, dat wij het mochten beseffen! Welk een hoop, en dat voor hopeloze zondaren, *'God heeft ons liefgehad.'* Indien iemand het bewustzijn hebben kon, dat al zijn medemensen hem liefhadden, indien hij de zekerheid verkrijgen kon dat hij door alle engelen geliefd, door cherubijnen en serafijnen om het zeerst bemind werd, zouden dit slechts zoveel druppelen zijn en alles samengenomen niet te vergelijken wezen met de onmetelijke oceaan, die besloten ligt in het feit dat *'God ons lief heeft gehad.'*
Verder klinkt ons het zilveren klokgelui tegen: *'God heeft ons liefgehad.'* Ik meen dat de apostel hier minder spreekt over Gods bijzondere liefde tot Zijn uitverkorenen, dan wel over Zijn liefde tot de mens in het algemeen. Hij aanschouwde ons geslacht zoals het verdorven is door de val, en kon het niet verdragen dat de mens verloren zou gaan.

O God, wat is de mens, dat U zijns gedenken, en de zoon des mensen, dat u hem bezoeken zou in liefde! Toch heeft Hij hem zo bezocht. Gods liefde deed Hem de val van de mens betreuren en uitroepen: *'Ik heb kinderen groot gemaakt en verhoogd, maar ze hebben tegen Mij overtreden'*; en hemel en aarde riep Hij op om getuigen te zijn van Zijn smart. Hij zag dat de zonde de mens in armoede en ellende gedompeld had er, voor eeuwig verderven zou, en wilde dit niet gedogen. Hij had hem lief met de liefde van medelijden, met de liefde van de tere en innige goedgunstigheid, en Hij verklaarde onder ede: *'Zo waarachtig als Ik leef, zo Ik lust heb in de dood des goddelozen, maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve!' - 'Hierin is de liefde.'* Indien dan u en ik met God verzoend zijn, mogen wij, elk voor zich, klem leggen op dit woord liefde, en haar als een bijzondere, werkdadige, verkiezende liefde aanmerken. Laat elke gelovige zeggen: 'Hij heeft mij liefgehad, en zichzelf voor mij gegeven.' 'Gegeven.' Welk een kracht ligt er in mijn tekst: *'God heeft ons liefgehad'*; het is niet genoeg dat Hij medelijden met ons gehad, ons gespaard, ons geholpen heeft. Maar Hij heeft ons liefgehad. De gedachte dat God mij heeft liefgehad, heeft mij menigmaal van mijn zetel doen opspringen. Ik kon die heuglijke waarheid niet stilzittend aanhoren. Die kennis is voor mij te wonderbaar, ze is hoog, ik kan er niet bij. Het is zo aangenaam, geliefd te worden zelfs door een hond; zo liefelijk, bemind te worden door een klein kind; zo strelend, aangehangen te worden door een vriend; zo genoeglijk, gezocht te worden door kinderen van God. Maar o, door God te worden bemind, en dat te weten! - dat is zaligheid! Kan een mens een andere hemel wensen dan zeker te weten dat hij zich in de liefde van God verlustigen mag?

Let op het derde woord. *'God heeft ons liefgehad' - 'ons'* de onbeduidendste van alle wezens. Daar is ergens een mierennest. Het krielt van mieren. Bij zwermen gaan ze uiteen. Let op één van die wriemelende dieren. Maar nee, u hebt er niets voor nodig. Wat het doet gaat u niet aan. Laat het gaan. En toch hebt u meer belang bij die mier dan God bij u. *'Al de inwoners van de aarde zijn als niets geacht voor Hem.'* Wat bent u ook in deze grote stad! - één man, één vrouw in Londen, in Engeland, in de bevolking van de wereld wat betekent u? En wat beduidt nog de bevolking van deze wereld vergeleken bij het heelal? Ik stel mij voor dat al de sterren, die wij bij nacht waarnemen, al de talloze werelden binnen onze gezichtskring, slechts als een stofje zijn in een afgelegen hoek van Gods grote huis. Het gehele zonnestelsel en al de wereldstelsels, waaraan wij ooit gedacht hebben, zijn slechts als een druppel aan een emmer vergeleken bij de grenzeloze zee van de schepping; en deze weer is als niets in vergelijking met de oneindige God. En toch *'God heeft ons liefgehad'* - ons onbeduidende schepselen van een uur. Wat meer zegt, Hij heeft ons liefgehad, ondanks wij in onze nietigheid tegen Hem durfden opstaan. Wij verhieven ons tegen Hem, wij schreeuwden: 'Wie is Jehovah?' Wij hieven onze hand op om tegen Hem te strijden! Waanzinnige worsteling. Indien Hij ons met een oogopslag vernietigd had, zou het slechts geweest zijn wat wij van Zijn hand verdiend hadden. Maar ziet, Hij heeft ons liefgehad - ons liefgehad, merkt er wel op, toen wij tegen Hem in opstand waren. Ondoorgrondelijk wonder!
Let er op dat het voorgaande vers van ons spreekt als dood zijnde in de zonde: *'Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem.'* Daarom waren wij dood, dood voor alle goeds, onbekwaam om iets goeds te bedenken of te doen, misdadigers, opgesloten in de kerker van de veroordeelden; en desniettegenstaande heeft God ons met een grote liefde liefgehad, juist zelfs toen wij dood waren in zonde en misdaden.

Kind van God, Gods liefde tot u in het heden is wonderlijk. Maar denk u Zijn liefde jegens u toen u zich in opstand tegen Hem verheven had; toen geen zweem van heilig, geestelijk leven in uw gehele wezen te vinden was. Toch heeft Hij u liefgehad, en Zijn Zoon gezonden, opdat u door Hem leven zou. Ja, Hij heeft ons liefgehad, toen wij in zonde verzonken waren. Zegt onze tekst dit niet? Want Hij heeft Zijn Zoon gezonden tot een verzoening voor onze zonden, en dit sluit in dat wij verzoening behoefden. Onze rechtvaardige Rechter was tegen ons ontstoken; Zijn rechtvaardige wraak was tegen onze boosheid ontbrand. En des ondanks *'heeft Hij ons liefgehad.'* Als Rechter was Hij tegen ons vergramd. Maar toen heeft Hij ons liefgehad. Hij was gehouden te straffen en toch besloten te verlossen.
Dit is een wereld van wonderen! Ik ben werkelijk verlegen met mijn tekst. Ik verklaar mij machteloos tegenover mijn onderwerp. Maar wie van ons kan het ondoorgrondelijke peilen? *'Hierin is de liefde'*, dat God vrij, uit eigen beweging van Zijn hart heeft willen liefhebben. Dit is de grond van de liefde; dit is de onuitputtelijke bron, waaruit alle liefde moet opwellen. Als wij liefde begeren, moeten wij hier komen om onze vaten te vullen en haar aan anderen te brengen. De liefde, die uit onze eigen boezem welt, is oppervlakkig, zwak en beperkt. Maar de liefde van God is een zee, altijd fris en vol en overvloeiend. Hier zijn die fonteinen van de zee, waarvan wij spraken: *'Hierin is de liefde.'*

II. Ik vraag uw aandacht een weinig langer, wanneer ik zo goed als ik kan spreek over de wondervolle uitwerking van die liefde, *'Hierin is de liefde, niet dat wij God hebben liefgehad, maar dat God ons lief heeft gehad en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden.'* Geliefden, de liefde van God wordt aanschouwd in de Schepping: wie het samenstelsel van het menselijk geraamte en zijn omkleedselen naspeurt, zal er grote liefde van God in zien. De liefde van God is op te merken in de Voorzienigheid: wie de liefderijke hand van God in het dagelijks leven opmerkt, zal niet ver behoeven te staren om tekenen van vaderlijke zorg te zien. Maar wanneer u wenst te weten wanneer de diepe bron van de liefde van God uitgebroken is, en zich in de volheid van haarkracht over allen uitstortte; indien u haar aanschouwen wilt als een stroom, zoals de watervloed ten tijde van Noach, moet u wachten totdat u Jezus te Bethlehem ziet geboren worden en Hem ziet kruisigen op Golgotha. Want Zijn komst tot de mensen is de meest Goddelijke openbaring van de liefde.
Overdenk elk woord: *'God heeft Zijn Zoon gezonden.'* God *'heeft gezonden'*. Liefde is de drijfveer van die zending. Indien er verzoening geschieden moest tussen God en mensen, moest de mens tot God gezonden hebben; de belediger moet de eerste zijn om vergeving af te smeken; de zwakkere moet tot de sterkere om hulp roepen; de arme moet hem vragen, die aalmoezen uitdeelt. Maar *'hierin is de liefde'* dat God *'gezonden heeft.'* Hij was de eerste om gezanten van vrede te zenden. Thans zijn *'wij gezanten van Christus' wege alsof God door ons bade: wij bidden van Christus' wege: laat u met God verzoenen.'* O welk een wonder van de liefde, dat God niet heeft willen wachten totdat de oproerige mensenkinderen zich om verzoening wendden tot Zijn troon, maar Zelf verzoening voor hen zocht.
Meer nog, God *'heeft Zijn Zoon gezonden'*. Wanneer mensen een gezantschap zenden aan een hogere macht, kiezen ze enige aanzienlijken van hun volk, om zich tot de machtige vorst te begeven. Maar als ze tegenover een lagere macht staan, oordelen ze een ondergeschikt persoon voldoende voor zulk een werk. Bewondert dan de volmaakte liefde van de eindeloos genadige God, dat Hij bij het zenden van een gezant tot de mensen geen engel noch de schitterendste van Zijn troongeesten bezigde. Maar Hij zond Zijn Zoon - o, welk een liefde van God jegens mensen! Hij zond Zijn

eniggeboren Zoon tot opstandelingen, die Hem niet wilden ontvangen, niet naar Hem wilden horen, maar Hem bespuwden, Hem geselden, Hem naakt uittogen, Hem vermoordden. Ja *'Hij heeft Zijn eigen Zoon niet gespaard, maar Hem voor ons allen overgegeven.'* Hij wist wat Zijn zending zou uitwerken, en toch zond Hij Hem.

Opdat de zondaar leven moog,
Daalt zelfs de Schepper van omhoog,
Verbergt Zijn hoge majesteit,
Wordt vlees, wordt onze zaligheid.

O Zoon van God, de mens gelijk,
Voor wie verlaat Ge Uw troon en rijk?
Voor wie wordt Ge in 't stof verneerd,
Die met een wenk 't heelal regeert?

Voor wie? Voor heilige englen?
Nee, Voor diepverlorenen alleen,
Voor zondaars daalt der englen Heer,
Voor gans godlozen daalt Hij neer.

Let voorts, niet slechts op de grootheid van de Gezondene,. maar op de innige betrekking tussen Hem en de beledigde God. *'God heeft Zijn Zoon gezonden.'* Het vorige vers zegt: *'Zijn eniggeboren Zoon.'* Wij kunnen van God alleen op menselijke wijze spreken, want in de luister van Zijn heerlijkheid is God onbegrijpelijk. Wat moet het, op menselijke wijze uitgesproken, Jehovah gekost hebben, Zijn eigen, eniggebore Zoon van het hart te scheuren om Hem te doen sterven. Christus is de Gelijke van de Vader, ze zijn eenswezens; er is maar één God. Wij doorgronden de verborgenheid van de Drieëenheid niet, maar geloven haar. Het was God Zelf, Die hierheen kwam in de persoon van Zijn geliefde Zoon; Hij nam alles op Zich: immers wij zijn 'de Gemeente van God, die Hij gekocht heeft met Zijn eigen bloed.' Wij stellen ons Abraham voor met het opgeheven mes, en staan verbaasd als wij hem de stem zien gehoorzamen, die tot hem sprak: *'Neem nu uw zoon, uw enige, die u liefhebt, Izak, en offer hem tot een brandoffer.'* En hier zien wij God werkelijk doen wat Abraham in gehoorzaamheid wilde doen: Hij gaf Zijn Zoon. *'Het behaagde de Vader Hem te verbrijzelen, Hij heeft Hem ziek gemaakt'*. Worden wij niet mee gevoerd met de stromen van de liefde? Ik druk mij naar vermogen uit, mijn broeders, maar indien mijn woorden waren zoals ze behoorden te zijn, zouden ze uw harten ontvlammen. Verbaast zich niet nog de hele hemel over de dood van de Enig-geborene? De hemel is nog niet van zijn verwondering bekomen, dat de erfgenaam van alle dingen Zijn hoofd gebogen heeft in de dood. Hoe kan ik u naar behoren voorstellen hoe God de wereld liefhad, toen Hij Zijn Eniggeborene overgaf om te sterven, opdat zondaren leven zouden.
Gaat een stap verder. *'God heeft Zijn Zoon gezonden tot een verzoening'*, dat is, niet alleen om een Verzoener, maar de Verzoening te zijn. Zijn zelfopoffering was de voldoening, waardoor de genade in samenstemming met de gerechtigheid mogelijk is gemaakt. Ik heb wel door sommige mensen minachtend horen zeggen, dat God een offer geëist had alvorens verzoend te zijn, alsof dit uit het oogpunt van recht volstrekt onrechtmatig was. Maar laat mij hun in de oren fluisteren: God eiste het offer zeer zeker, want Hij is rechtvaardig en heilig. Maar God beschikte het Zelf. Bedenkt wel dat.... Jehovah het rantsoen beschikte, dat Hij vorderde. Hij Zelf, Zijn eigen Zoon, Die één met Hem was, was Het, die het Zoenoffer en de Verzoening werd. Dit betekent

niet dat God de Vader liefdeloos was en niet bevredigd kon worden dan door Zijn Zoon te doden, maar dat God de Vader zo liefderijk was, dat Hij niet onrechtvaardig kon zijn; zo uitermate lief had, dat Hij een middel moest uitdenken, waardoor de mens rechtvaardig kon behouden worden. Een onrechtvaardige verlossing zou er in 't geheel geen geweest zijn. De Heere God beschikte de verzoening, - ik wil niet zeggen in het lijden van Christus, hoewel dit waar is; ik wil niet zeggen in de dood van Christus, hoewel dit waar is. Maar ik wil het in Schriftuurlijke woorden uitdrukken, en hier vinden wij het in 1 Joh. 2: 2: *'Hij'*, dat is Jezus Zelf, *'is de verzoening voor onze zonden.'* De Gezondene Zelf, zowel alles wat Hij deed als alles wat Hij leed, is de verzoening tussen God en de mens. *'Hierin is de liefde'*, want opdat er vrede en liefde tussen de mens en God zou bestaan, gaf God het zondoffer, werd de verzoening, opdat de hoogste liefde heersen zou.
Wat mij het wonderlijkst van alles voorkomt is, dat de Heere Jezus deel moest hebben niet alleen aan onze ellende, maar aan onze zonde. Want *'Hij is het rantsoen voor onze zonden'*. Dat God gemeenschap met ons kon hebben zover het onze deugden betreft, gesteld dat wij er hadden; dat Hij gemeenschap met ons kon hebben, zover het onze liefde betreft, gesteld dat wij er iets van bezaten, mag niet zo onmogelijk schijnen. Maar dat Hij eens Zijn Zoon zou zenden om met ons, zondaars, te verkeren, ja in aanraking te komen met onze zonden, en dus het zwaard niet slechts bij het gevest, maar bij het lemmet te vatten en het in Zijn eigen hart te stoten en ter oorzaak daarvan te sterven, dat is het hoogste wonder.
O, vrienden, Christus heeft Zich geenszins voor onze gerechtigheid overgegeven, maar Zijn leven afgelegd voor onze zonden. Hij aanschouwde ons als zondaren, toen Hij kwam om ons te verlossen. *'Jezus Christus is in de wereld gekomen om zondaren zalig te maken.'* Indien ik Christus tot op ditzelfde ogenblik niet gevonden had, hoop ik dat ik Hem nu zou vinden terwijl mijn ziel deze leer indrinkt. Door Gods Geest schijnt het mij toe, dat er zulk een uitzicht geopend is, dat zelfs de wanhoop het licht kan zien. Want indien God Zijn Zoon gezonden heeft om in aanraking te komen met de zonden van de mensen, dan kan ik, hoewel ik een mengsel van verfoeilijkheid en zonde ben, mij toch verblijden in de oneindige liefde van God. O schuldigen, hoort deze woorden, die liefelijker zijn dan muziek en volheerlijker dan alle poëzie. Want zelfs de harpen van de engelen verheffen zich nimmer tot hogere tonen dan deze, die ik zo gebrekkig en eenvoudig voor uw oren herhaal, - zelfs deze blijde tijding dat God, Die de hemelen en de aarde gemaakt heeft, Die u beledigd hebt, niet wil dat u sterft, maar u zo zeer bemint dat Hij een weg tot verzoening opent door het lichaam van Zijn eigen dierbare Zoon heen. Er was geen andere weg, waardoor u met God verzoend kon worden, want had Hij u met een deel van Zijn wezen verzoend en niet met Zijn rechtvaardigheid, dan zou u in de grond van de zaak volstrekt niet met God verzoend zijn. Thans is het met God, volkomen rechtvaardig en heilig, Wiens toorn brandt tegen de zonde, met Hem, dat u verzoend bent door het geloof in Christus Jezus, doordat Hij Zijn leven heeft afgelegd voor de mensen. O dat God dit zegende aan allen, die de blijde tijding horen!

III. Ten slotte willen wij stilstaan bij de noodzakelijke uitbreiding van die liefde tot anderen. *'Geliefden! Indien God ons alzo lief heeft gehad, zo zijn ook wij schuldig elkander lief te hebben.'* Onze liefde tot anderen is eenvoudig Gods liefde tot ons, die ons wordt ingestort en die uit ons naar buiten vloeit. Dat is alles. *'Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad'*, en dan hebben wij anderen lief. U hebt wel eens in hoog gelegen streken een mooie fontein gezien, die een openbaar park versierde. Hoe springt het water in de lucht! Het valt neer in

een haar omringende kom, die zijn inhoud aan een lager gelegen kom doet toevloeien, welke hem op zijn beurt aan een derde kom afstaat. Zo vormen de krachtig springende waterstralen van de eerste fontein telkens een nieuwe. Wanneer u nu bij de laagst gelegen fontein stond en zei: 'Hierin is het water', dan zou dat waar zijn, en even waar van de volgende hoger gelegene, en zo voorts. Maar wanneer u verder onderzocht vanwaar het water eigenlijk kwam, zou u verderop moeten zien en misschien wel tot aan een berghelling voortgaan, want daar is de uitgestrekte waterkom, vanwaar het door pijpen afvloeit en straks tot een aanmerkelijke hoogte opspringt, om in boogvormige stralen, die schitteren in de zon, neer te dalen. Zo vloeit de liefde, die wij tot onze medeschepselen hebben, uit ons over zoals de zilveren waterval uit het volle waterbekken. Maar de eerste bron van die liefde is de onmetelijke liefde van God, die in haar diepste wezen verborgen is, die nooit verandert en nooit kan verminderen. Hierin is de liefde. Wanneer u en ik onze medechristenen en het gevallen mensdom willen liefhebben, moeten wij aan de geleiding verbonden zijn, die de liefde uit haar eeuwige bron overleidt, anders zullen wij spoedig in onze liefde falen.

Merk voorts op, broeders, dat zoals de liefde van God de bron van alle ware liefde in ons is, zo de geest van die liefde ons dringt. Wanneer u weet dat God liefheeft, breidt zich uw liefde tot al Gods kinderen uit; ik houd mij verzekerd dat dit bij u het geval is. Alleen zodra u aan Gods liefde begint te twijfelen wordt u hard en koud tegen hen. Maar wanneer uw hart verwarmd is door de liefde van een Verlosser, Die stervende Zichzelf voor u gaf, gevoelt u liefde tot elke bedelaar op straat, en wenst u elke onkuise deerne aan de voeten van Christus te brengen: dit is dan een natuurlijke drang. Indien Christus uw hart in Zijn liefde heeft gedompeld, zult u er mee bekleed en er van vervuld zijn.

Uw liefde zal dezelfde personen raken als de liefde van God, en om dezelfde redenen. God heeft de mensen lief; dus doet u het ook; God heeft hen lief, terwijl er niets goeds in hen is, en u wilt hen eveneens zo liefhebben. Soms wekt de goddeloosheid van de mensen in het hart van een waar Christen een sterker genegenheid jegens hen op. Hoe dieper ze gezonken zijn des te meer hebben ze een Verlosser nodig. Gevoelen onze Moravische broeders niet, wanneer ze als zendelingen uitgaan, dat ze zich liefst eerst tot de wildste volksstammen moeten begeven? Want ze zeggen: 'Hoe dieper gezonken ze zijn, hoe meer ze een Zaligmaker behoeven.' En moet niet de zendingsgeest de gelovigen doen beseffen, dat wanneer mensen zozeer ontaarden, dat ze zich tot het peil van de dieren verlagen en als duivels verwilderen, dit te meer de ijver moet aanvuren, om hen tot Christus te brengen? Ik wenste dat de verfoeilijke geest, die onder de Christenen pleegt in te sluipen, naar zijn vader de duivel was gevaren, waar hij thuis behoort: ik bedoel die geest, die de armen en gevallenen veracht. Ik bedroef mij, wanneer ik mensen hoor zeggen: 'Wat goeds is er van zulk uitschot te verwachten?' De Gemeente van God beseft dat de zielen van de aller-geringsten dierbaar zijn, - dat de redding van de onreinste, van de onwetendste, van de diepst gezonken, van de meest verdierlijkte mannen en vrouw, die ergens leven, een zaak is, die de zorg van de gehele gemeente waard is, omdat het God de dood van Jezus Christus is waard geweest, zondaren, die dood in zonde waren, te brengen tot het leven in Hem.

Broeders en zusters, wij hebben de waarheid niet gegrepen voordat wij gevoelen dat onze liefde tot de mensen werkdadig moet zijn, omdat Gods liefde tot ons zo was. Zijn liefde lag niet besloten zoals de wateren in de verborgen holen van de aarde, maar ze vloeide uit, zoals de wateren in de dagen van Noach, waarvan wij lezen dat al de fonteinen van de grote afgrond opbraken. In de overgave van de Heere Jezus zien wij

de wezenlijkheid van de Goddelijke liefde. Wanneer wij armen zien, moeten, wij niet zeggen: 'Wordt warm, wordt verzadigd; ik heb medelijden met u.' Maar onze liefde moet hen uit onze voorraad verzorgen. Als wij onwetenden zien, moeten wij niet zeggen: 'Ach, de kerk verwaarloost de massa; de kerk moet dat leren inzien.' Maar wij moeten ons zelf moeite geven en ons inspannen om zondaren te winnen. Wanneer u gevallenen ontmoeten, moet u niet zeggen: 'Ik wenste dat iemand zich hen aantrok.' Nee, trek u zelf u hen aan. Ieder van ons heeft een roeping: laat die roeping vervuld worden.

Onze liefde moet de liefde van God in één opzicht navolgen, namelijk overal trachten verzoening te bewerken, behoeften te vervullen. Met dit doel heeft God Zijn Zoon gezonden. Heeft iemand u beledigd? Zoek verzoening. 'O, maar ik ben de beledigde partij.' Dat was God ook en Hij ging het recht voorbij en zocht verzoening. Broeder, doe eveneens. 'Maar ik ben gehoond.' Juist zo was God gehoond; alle onrecht was tegen Hem begaan, en toch heeft Hij Zijn Zoon gezonden. 'Maar de tegenpartij is zo nietswaardig.' Juist zoals u. Maar God heeft u liefgehad en Zijn Zoon gezonden. Ga heen en doe desgelijks. Ik bedoel niet dat die liefde oorspronkelijk uit uw eigen hart komt. Maar ik bedoel dat ze uit uw hart vloeit, omdat God haar in u heeft doen vloeien. U bent één van de kommen van de fontein: de liefde is van boven in u uitgestort, laat haar overvloeien tot hen, die beneden u zijn. Ga voort en verder en tracht verzoening te bewerken, niet slechts tussen uzelf en uw vriend, maar tussen ieder mens en God. Laat dat uw toeleg zijn. Christus is de Verzoening van de mensen geworden, en wij zijn geroepen deze verzoening tot elke arme zondaar te brengen, die wij ontmoeten. Wij zijn geroepen hen te verkondigen dat God in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, was; wij moeten hun zeggen *'Hij is een verzoening voor onze zonden, en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden van de gehele wereld.'* God kan nu het woord van het Evangelie aan de gehele wereld doen prediken. Wij behoeven nooit te denken mensen te zullen ontmoeten, met wie God niet gezind is verzoend te zijn. De verzoening is zodanig, dat wie tot God komt zal worden aangenomen. God is altijd gereed elke ziel te ontvangen, die door Jezus Christus tot Hem komt. *'Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.'* Uw werk en het mijne is verzoening en al wat daarmee samenhangt.

En wanneer wij alles gedaan hebben, wat dan? Dan zullen wij niets hebben om op te roemen. Stelt u voor dat iemand zo lief zou hebben dat hij zichzelf geheel voor zijn medeschepselen gaf, en werkelijk voor hen stierf, zou hij dan iets hebben om op te roemen? Laat mij mijn tekst nog eens lezen. *'Geliefden, indien God ons alzo lief heeft gehad, zo zijn wij ook schuldig elkander lief te hebben'*; zodat, wanneer u het hoogste punt van zelfovergave bereikt hebt, u nooit stof tot roem zult hebben, want u hebt dan alleen gedaan wat u schuldig was. Wij zien dus dat de hoogste trap van Christendom alle denkbeeld van zaligheid door de werken uitsluit, want wanneer wij tot zijn hoogste spits komen, of uit liefde ons lichaam overgeven om verbrand te worden, dan zelfs hebben wij nog niet meer gedaan dan wij schuldig waren te doen, overeenkomstig de ontzaglijke verplichting, waaronder de liefde van God ons heeft gebracht.

Indien u een buizennet had aan te leggen, om water door deze gehele stad te leiden, en daar was een buis, waarin u water had laten stromen, maar het kwam er aan het andere einde niet uit, weet u wat u dan doen zou? U zou de buis wegnemen en zeggen: 'Zij beantwoordt niet aan mijn doel, ik heb een buis nodig, die evengoed water geeft als ontvangt.' Dat is juist wat de Heere van ons verlangt. Zeg niet zelfzuchtig: 'Ik wens rustig neer te zitten en mij in Gods liefde te verlustigen; ik begeer nooit tot iemand een woord over Christus te spreken; aan geen arm schepsel zal ik de waarde van een

penning geven; ik verlang stil te leven en mij in de liefde van God te verblijden.' Indien u zo denkt, bent u een buis, die opgebroken wordt; u bent onbruikbaar; u valt uit het verband met de gemeente weg. Want het beginsel van liefdezorg voor de wereld eist open buizen, door welke de Goddelijke liefde onbelemmerd heen kan vloeien. Mag de Heere u verlichten en vervullen, zodat bij voortduring stromen van leven van u uitvloeien. Amen.